REBUS-magazin

Din timp în timp

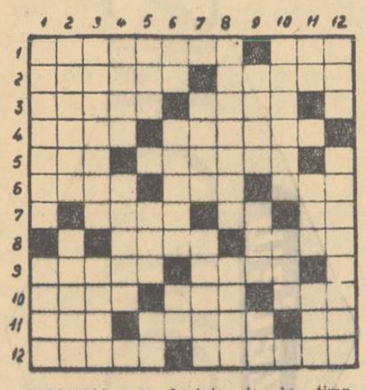

ORIZONTAL: 1) Inainte de timp — Numele de pe timpuri al insulei Naxos; 2) Cel mai bun timp realizat într-o competiție sportivă — Timp nesfîrșit; 3) Timpuri care au fost — În timpul de față; 4) Timp de o sută de ani — Timp care s-a scurs; 5) Institutul de Documentare Tehnică — Durează timp de doi ani; 6) Nume bărbătesc — Impune tăcere — Pachet de hîrtie; 7) Din timp în timp — Perioadă de timp — Literă grecească; 8) O zi la timpul trecut — Program; 9) Are timpi morți — Există; 10) Articol nehotărît — Timpuri geologice — Creat de puțin timp; 11) Tijă de metal — Măsoară timpul — Pun la capete!; 12) Scriere istorică în care sînt înregistrate an cu an întîmplările importante ale timpului — Fără pierdere de timp.

VERTICAL: 1) Lege de pe timpuri — Timp de patru săptămîni și cîteva zile; 2) Acum — Timp frumos; 3) Regiune a pămîntului cu timp călduros și umed — Semn care indică înălțimea și durata în timp a unui sunet; 4) Mamifer din Asia — Corăbier de pe timpuri; 5) Posedă — Literă ebraică — Osie; 6) Tudor Dumitrescu — Ansamblul operațiunilor de imprimare a unui ziar! — Erbiu; 7) Zeul războiului din timpul antichității grecești — Anotimpuri; 8) Apărute în timpul din urmă — Cenușiu; 9) A săruta ca în Ardeal — Părere exprimată în legătură cu o candidatură — O sută și o mie romane; 10) Cu mult timp înainte — Animal nordic; 11) Alifie — Timp de 60 de minute — O treime din timpul unei zile socotit în ore; 12) Diviziuni de timp — La timpul potrivit.

Dan LAURENȚIU

A p ă

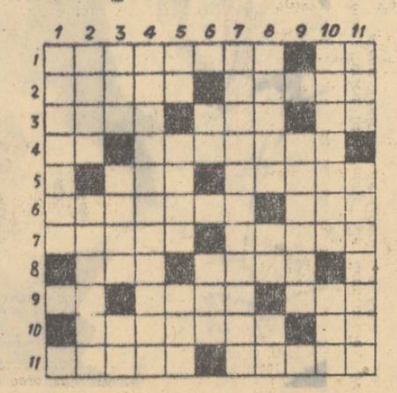

ORIZONTAL: 1) Apă în care s-a dizolvat sare și care servește la conservarea alimentelor — Alexandru; 2) A uda pămîntul în mod artificial pentru a-i spori fertilitatea — A da apă vițelor; 3) Pe frunte învingătorului — Adrian în familie — Marginile lacului; 4) În puț — Ca oceanele; 5) În acest loc — Mai mare decît marea; 6) Pompă de apă — Asociație care are și secții de sporturi de apă; 7) Publicație științifică periodică — Făurit; 8) Gîndit pe jumătate — Se face încetul cu încetul și se îndoaie cu apă; 9) Împărați pe care lumea nu putea să-i mai încapă (Au venit... în țara noastră de au cerut pămînt... apă) (Eminescu) — A mira — Divizi une administrativă daneză; 10) În sintec, alături de Mureș — Posezi; 11) Pește de baltă — Toate o apă și-un pămînt.

VERTICAL: 1) Talie zveltă și bine proporționată; 2) Lucrare agricolă — Legătura dintre pescar și pește! 3) Apă curgătoare — Cortegiu — Alifie; 4) Folosește irigațiile; 5) În orice mare — Nimeni — Individ; 6) Armăsar — Aidoma pe jumătate... 7) Substanțe care se găsesc în apa minerală; 8) Ca oceanul — Insulă în Pacific — Egee pe jumătate; 9) Lipsă de ploaie; 10) Se îndoaie. — De o parte și de alta a apei; 11) Popas înainte de puț — Sport de apă.

N. CORNEA

Poftiți la teatru!

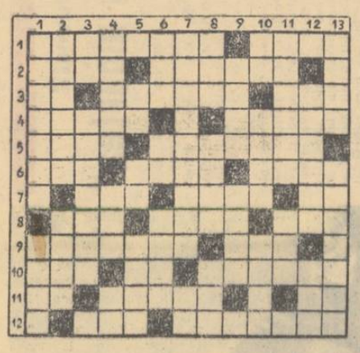

ORIZONTAL: 1) „A treia...", una din ultimele piese ale dramaturgului sovietic Pogodin, ce se joacă pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale" — Piesa scriitorului sovietic Saținski în care tînăra actriță Olga Tudorache de la Teatrul Tineretului, obține un frumos succes. 2) „...cu mîrtoaga" bine cunoscuta comedie a actorului Gh. Ciprian, este prezentată de sala Studio a Teatrului Național — Personaj din piesa „Hoții" de Schiller. în repertoriul Teatrului Tineretului 3) George Axente. — Unul din tinerii dramaturgi din țara noastră, autorul pieselor „Poarta", „Ferestre deschise" etc. — Oraș în Brazilia 4) Tigle rotunde pentru acoperiș — Personaj din piesa „Școala nevestelor" de Molière. 5) ...Cocea sau Mihaicea — Kornei..., recenzierul din comedia „Fotoliul nr. 16" a scriitorului sovietic Dmitrii Ugrimov. 6) Literă slavonă — Una din piesele scrise de Vladimir Maiakovski — Autorul piesei „Omul care aduce ploaia" ce se joacă în sala „Filimon Sîrbu" a Teatrului Municipal. 7) „Ultima..." apreciată comedie a lui Mihail Sebastian — Soția lui Dragomir din drama „Năpasta" a marelui nostru Caragiale — În toate! 8) Numeral — Cortegiu — Localitate în Elveția 9) .. Vasiliu-Birlic, artist al Poporului, interpretul lui moș Toma Căbulea din piesa „În valea Cucului" a lui Mihail Beniuc — Personajul din piesă pentru actor 10) Acum (mold.) — Telegraf, telefon — Scriitor sovietic care, împreună cu K. Isaiev a scris comedia „L-a telefon Taimirul" 11) Soare la vechii egipteni — „Cidul", „Regele Lear", „Soțul ideal" etc — Olga Tudorache 12) „Pelosul de..." piesă de scriitorul Nicolae Tăutu, prezentă pe afișele Teatrului Armatei — „...I-a de cavalerie" de V. Visnevski, este una din ultimele premiere ale Teatrului „C. Nottara".

VERTICAL: 1) Unul din cei mai cunoscuți dramaturgi sovietici, autorul pieselor „Orologiul Kremlinului", „Omul cu arma" etc. — „Într-o... mică" piesă într-un act de Dumitru Tărchilă. 2) Personaj feminin din piesa „Hoții" de Schiller — „Cel din..." piesă de Maxim Gorki. 3) Pronume — Costache... Artist al poporului 4) ...Popova Nicolaevna, personaj din piesa „La telefon Taimirul" — Foc — Fluviu italian. 5) V. — Negație — Lopățică de curățat cuțitul plugului. 6) Zile la romani — Dinsa — Teatrul este una dintre ele. 7) Marele nostru dramaturg al cărui nume îl poartă Teatrul Național din București — Sorin Baiaban 8) ...Barcan, interpretă „Filomenei Marturano" pe scena Teatrului „C. Nottara" — Personaj feminin din piesa „Apus de soare" de Delavrancea — Frig strașnic. 9) Primul șburător! Insistență. 10) Pronume — ...Petrini, actriță la Teatrul Municipal — ...Kosevoi, unul din personajele „Tinerei gărzi" de Alex. Fadeev. 11) Alt personaj din piesa „Apus de soare" — Nume turcesc. 12) Diminutiv din tei — Culegere sistematică de reguli juridice 13) „...de soare" una din piesele trilogiei lui Delavrancea prezentată pe scena Teatrului Național — Comedie de Carlo Goldoni în interpretarea actorilor de la „Național".

Alex. ȘERBAN

Dezlegările jocurilor apărute în numărul 121

DE LA PĂMÎNT LA LUNA

ORIZONTAL: Kozirev — Maree — Oră — Atmosferă — Mare — A — A — Apă — Aselenizare — E — Re — Eos — Aparat — O — A — Cer — E — Ana — Verne — Oc — Etaj — Diana — Imn — La — Pisc — Meteorit — Oltet — Rachetă — R — Alun — Ta — Il — Oara — Eminescu — Șah — Fanion — An.

GEOGRAFIE LITERARA...

ORIZONTAL: Belov — Camilar — Orașul — Ci — Ave — Țărîi — Cu — Köln — Eu — Rateze — Sad — Z — Fi — Orase — Hi — Desiiu — Expus — Cad — Galan — Ot — Ivim — G — Dib — Av — Ninas — Banus — R — Ed — Tăutu — Nici — Movilă — Guinee — Avaet — Laxness.

BENEDICT GĂNESCU

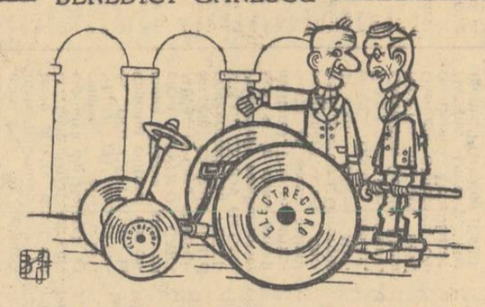

— E un cărucior brevet „Electrecord" foarte folositor pentru melodiile care... „schioapătă"!

AL. CLENCIU

— Ce te înghesui așa, mastodontule?...

Ca la Bruxelles...

Bulevard. Agitație. Figuri vesele. Forfoteală. Autobuze, troleibuze și stații. În stație, fără să vrei, urechea prinde cîte o discuție.

Doi vorbăreți:

— Stai, Georgică, așteaptă să vie autobuzul celălalt.

— De ce?

— Ce mai întrebi? Așteptăm să vie cel galben. E străin. E cu totul altceva.

— Ce vorbești!

— Păi tu n-ai observat, monșer? Se vede de-o poștă că-l de la Bruxelles: somptuos, elegant, galben!...

— Nu mă-ngălbeni!

— Dragă Georgică, să vezi ce lansaj are, ce șic. Și o frînă... Ce mai! Frînă de Bruxelles.

— Uite-l că vine.

— Așa! Să ne urcăm Georgică.

— Duduie casieriță, nu te superi că-ți pun o întrebare: Autobuzele astea splendide sînt de la Bruxelles, nu?

Casieriță ridică ochii mirată:

— Ce Bruxelles? Care Bruxelles? Astea sînt fabricate la noi, la fabrica „Tudor Vladimirescu".

La care Georgică exclamă lung și mirat:

— Daaa!?! Ai auzit monșer, hai să ne dăm jos, n-auzi cum scîrțîie?

N. STROE

S. NOVAC

Din cauza lipsei de interes a unor șefi de gară mai sînt unele săli de așteptare neîncălzite.

Cetățeanul: — Știți, se simțea nevoia unei precizări...

FRED GHENĂDESCU

REPUTAȚIE STABILITĂ
— Ți-am adus doi iepuri
— Sînt proaspeți?

V. VASILIU

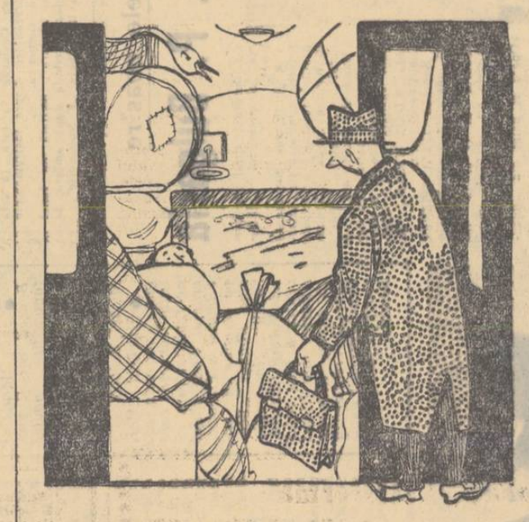

— Uite, frate, am nimerit în vagonul de bagaje...

N. GHENADIE

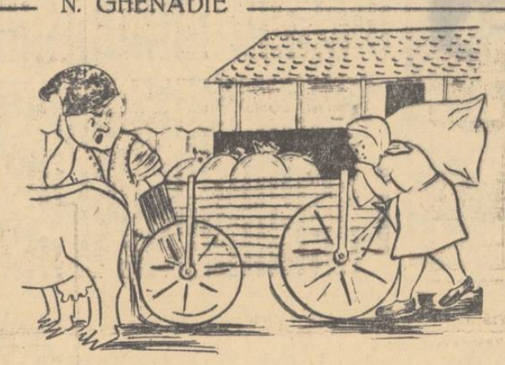

— Umblă femeie, mai repede, că am obosit păzind vițele...

N. GEORGESCU

MERCUR, ZEUL COMERȚULUI:
— Ghimpele ăsta îmi împiedică mersul!...

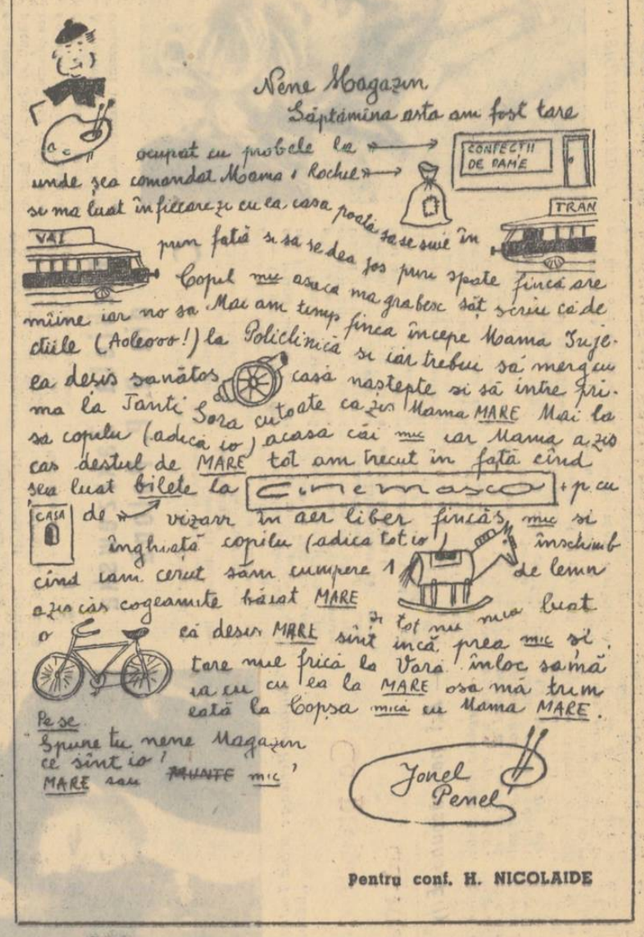

Pentru conf. H. NICOLAIDE

V. TIMOC

LAPTAREASA: — Faceți loc, tovarăși: mai are numai două bidoane și... măgărușul!...

ȘT. MUNTEANU

Fără cuvinte

Iosefini prezintă scamatorii de familie

IMPRIMARILE ÎN CULORI

Cine nu cunoaște amuzantele „abțibilduri" sau jocurile de calcomanie cum mai sînt numite, atît de recomandabile pentru a dezvolta gustul pentru desen și pictură.

Vă dăm aici o rețetă cu care puteți realiza acest efect. Rețeta noastră are și avantajul că este foarte puțin costisitoare.

Imaginea colorată de reprodus poate fi luată dintr-un catalog sau dintr-o revistă ilustrată, iar reproducerea o preparați dumneavoastră singuri.

Amestecați într-o jumătate de litru de apă caldă o lingură de supă cu săpun răzuit bine, pudră aproape, lăsați să se răcească și adăugați trei linguri de terebentină.

Scuturați bine amestecul, apoi cu o pensulă moale umeziți abundent gravura de reprodus. Umeziți de asemenea cu apă curată o foaie de hîrtie albă și aplicați foaia aceasta peste gravură — apăsînd peste ea cu un obiect neted ca să se preseze. Dezlipind hîrtia, obțineți reproducerea imaginei colorate.

Jocuri distractive

Cu cîte minute?

Un ofițer poștal a trimis la un aerodrom un motociclist ca să preia corespondența sosită cu avionul. În ziua aceea avionul a sosit înainte de ora stabilită și corespondența a fost trimisă ofițerului cu un călăreț. După ce a mers o jumătate de oră, călărețul l-a întîlnit pe motociclist, care a preluat sacul cu corespondență și a făcut cale întoarsă. Motociclistul a ajuns la ofițer cu 20 de minute înainte de ora la care era așteptat.

Cu cîte minute înainte de ora fixată a sosit avionul?

Alcătuiți un cerc

Decupați cele opt părți albe și formați din ele un cerc.

Soluțiile jocurilor apărute în nr. 121

INTREBARI...

Cinci mere? Dați cîte un măr la patru copii, iar celui de-al cincilea dați-i mărul rămas în coș cu tot.

Cît a dormit? Călătorul a dormit două treimi din jumătatea întregului drum prin urmare o treime din întreaga distanță.

99 : 9 + 8 + 7 + 65 + + 4 + 3 + 2 + 1 = 99
sau: 9 + 8 + 7 + 6 + 5 + + 43 + 21 = 99

CUM TREBUIE PROCEDAT

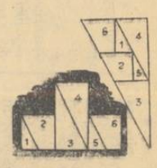

UN DRUM GREU

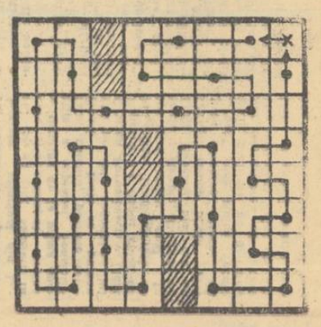

UN SINGUR CHIBRIT

ISC
PREDEAL
B-DUL PREZIDIULUI 76
TELEFON 102-145-221
Vă oferă
LOCURI ÎN VILE CONFORTABILE LA PREȚURI AVANTAJOASE. MASA SE SERVEȘTE ÎN CANTINE PROPRII

în sectoarele: Predeal, Timișul de Sus, Timișul de jos, Pîrîul rece, Bran și Poiana Stalin.

Organizațiile economice de stat și cooperatiste, instituțiile, întreprinderile și organizațiile obștești, cît și individual, pot face contractări de locuri sau vile pe termen lung — cu plata prin scrisori de virament sau numerar — adresîndu-se la I.S.C. Predeal, Bul. Prezidiului 76, telefon 221, reg. Stalin.

Și în luna februarie

se acordă suplimentar din fondul special

75.000 lei

pentru

„PREMIUL SAPTAMINII"

la

Loto Central

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Noi grupe semifinale ale „Cupei Magazin"

GRUPA SEMIFINALA C. Dan Alexandru, Florian Pittiș, Petre Mincînescu, Ad. Ionescu Vornicu, Huciu Vasile, I. Paul Popescu, Adrian Rădulescu, Aurel Georgescu și ing. Nae Popescu — toți din București.

GRUPA SEMIFINALĂ D. Klang Jerome (Buc.), Stan V. Gh. (Răzvad), Vîja-Ioan (Buc.) Tătaru Ionel (Corabia), Tomescu Mihai (Buc.), Vrabie Viorel (Constanța), Moarcăș Nicolae (Or. Stalin), Virgil Zaharescu (Buc.) și Bredan Ioan (Petroșani).

Jocurile urmează să înceapă la 15 februarie. Jucătorii sînt rugați să confirme participarea pînă la 10 februarie, indicînd adresa exactă (inclusiv numărul oficiului poștal). În grupa semifinală A. în locul tov. C. Stefaniu joacă Racoce Romeo (Buc.).

S-au mai calificat în semifinale „Cupei Magazin" următorii jucători: ing. Paul Cărare — Satu Mare (grupa 63), **Furnică Dumitru** — Orașul Stalin (grupa 37), **Gama Alexandru** — com. Zăgujeni (grupa 56), **Pietraru Gh.** — Buc. (grupa 52), **Aldea Hortensia** Ploești (grupa 71).

La redacție n-au sosit nici un fel de rezultate din grupele 2, 5, 17, 18. Cu ce rezultate s-au terminat partidele Bucureșteanu Gh. Tiberiu — Liviu Ghionea (grupa 11), Ristea Ion — Mustățea Ștefan și Ristea — Sulman S (grupa 64)?

În numărul viitor vom publica primele grupe din cea de-a doua ediție a „Cupei Magazin".

Un cal „nărăvaș"!

Alb: Em. Reicher
Negru: P. Joița

Partidă jucată în cadrul finalei campionatului R.P.R. — București, decembrie 1959.

1.c4 e5 2.Cc3 d6 3.g3 Cc6 4.Ng2 g6 5.Tb1 Nd7. *Negrul joacă un sistem de apărare care a fost întîlnit încă în partida Golombek-Botvinik Budapesta 1952, în care s-a jucat următoarea ordine de mutări.: 1.c4 e5 2.Cc3, d6 3.g3 f5 4.Ng2 Cf6 5.d3 g6 6.Ch3 Ng7 0—0 0—0 — și negrul stă ceva mai bine.* 6.b4 Dc8 7.b5 Cd8. *Iată ideea sistemului de joc al negrului: Dama a venit la c8 amenințînd schimbul nebunului din fianchetto și lăsînd în același timp liber cîmpul d8 pentru calul care trepuie să apere pionul b7.* 8.d3 Ng7 9.a4 Ce7 10.Cd5. *O greșeală principială prin care albul își „astupă" piesa sa cea mai activă (nebunul din g2), insuficient motivată de slăbiciunea pionului înapoiat „c7". Trebuia jucat așa cum s-a întîmplat într-o partidă Urseanu-Ioița: a4—a5—a6* 10... Cd5. 11. cd a6! *Negrul profită imediat de greșeala albului de la mutarea 10.* 12. Nd2 ab: 13. ab: f5 14. Cf3 Cf7 15. 0—0 0—0.

Planurile strategice ale ambelor părți s-au conturat cu claritate: negrul trebuie să atace pe flancul regelui, lucru care este justificat de prezența pionilor săi mobili din centru, iar albul trebuie să încerce să-și întărească presiunea pe flancul damei 16.Dc2 b6 17.Tic1 Ta7 18.Ne3 *(amenință N:b6)* 18... Da8! *Jocul albului pe flancul damei a ajuns la un punct mort și acum negrul poate pregăti în liniște contraatacul pe flancul regelui.* 19.Cd2 Ch6 20.Cc4 f4 21.Nd2 Cg4 22.Ne1 De8! *Și dama neagră trebuie să vină pe flancul regelui unde s-a mutat acum teatrul principal de operațiuni.* 23. h3 Ch6 24. Db3 Cf5 *(amenință 25.Cd4)* 25.e3 f3! 26.Nh1 *(la 26 Nf3: Cg3:!)* 26... Df7 *(amenință 27... Cg3: 28.fg: N: e3+)* 27. Cd2 Cg3. 28. Nf3 Cf5 29.Tc4! *Și albul apără foarte bine ceea ce în general face realizarea negrului din această partidă și mai valoroasă. Prin mutarea din text albul apără orizontala 4-a și amenință tripla pe coloana „C".* 29... Nh6 *(amenință 20... Ce3: 21. fe: Ne3:+ 32. R orice Nd2: 33.Nd2: Df3)* 30.Ng2 Cd4! 31.Db2 *(forțat. La 31 ed: Nd2: 32.Nd2 Df2:+)* 31...Cb5' 32.Tb4 Ca3 33.Ta1?

33...Cc2! *O combinație de efect care duce forțat la cîștig pentru negru.* 34 Ta7: Ce1: 35 Ce4 Cg2: *Mai tare decît 35... Cd3 deoarece acum negrul decide partida prin atac direct la rege.* 36 Rg2: Df3 + 37 Rf1 Dd1 + 38 Rg2 Nh3: + 39 Rh3 Dh1 + 40 Rg4 Df3 + 41 Rh4 g5 + *și albul cedează.*

Este foarte amuzant de urmărit în această partidă de efect drumul plin de peripeții pe care l-a făcut calul negru aflat la începutul partidei pe cîmpul „b8": Cb8—c6 — d8—f7—h6—g4 — h6 — f5 — d4 — b5 — e3— c2—e1—g2. 13 mutări de cal (dintre care trei au fost sacrificii) iată o partidă despre care se poate spune că iese din comun. De altfel printre participanții la ultimul campionat au existat păreri că aceasta este una dintre cele mai bune ale concursului.

Comentarii
Ing. Th. GHIȚESCU
maestru al sportului

Dv. ce ați muta? (nr. 15)

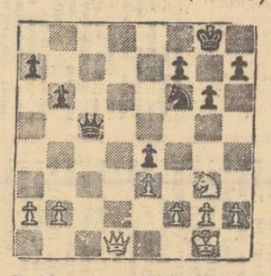

Poziție survenită într-o partidă jucată de fostul campion mondial dr. Euwe, cu albele, în 1925. Albul, la mutare, a cîștigat printr-o combinație simplă și de efect.

SPECTACOLUL magazin

Portrete de actori

Strijenov

Unul dintre cei mai populari artiști tineri de film ai Uniunii Sovietice este Oleg Strijenov. A venit la film, ca majoritatea actorilor, din teatru. După ce a studiat arta dramatică la școala Teatrului Vahtangov, a jucat ca studenți rolul lui Romeo din tragedia shakespeareană.

Marea popularitate i-o oferă însă ecranul, grație chiar celui dintâi film în care apare: „Tăunul", regizat de Alexandr Fainzimer. Publicul și presa au semnalat deopotrivă pe interpretul romanticului Arthur, care și-a câștigat dintr-o dată simpatia a milioane de iubitori ai filmului din U.R.S.S. și din multe alte țări, unde a rulat filmul inspirat de romanul lui Etel Lilian Voinici. După acest prim succes, regizorul Vladimir Kaplunovski îl încredințează rolul titular în „Mexicanul", după Jack London, pentru ca apoi, în filmul lui Grigori Ciuhrai „Al 41-lea", considerat de întreaga presă de specialitate din lume ca unul din marile filme ale contemporaneității, Oleg Strijenov să înscrie o nouă biruință artistică, în patrie și peste hotare.

Entuziasmați de jocul său, ca și de înfățișarea talentatului artist, francezii de pildă, l-au denumit Gérard Philipe sovietic pe premisa unei regretatul actor francez mai trăia încă. Au urmat apoi alte filme, alte personaje fățurile cu măestrie de Strijenov: Afanasii Nikitin din „Călătorie peste trei mări", curajosul căpitan Dudin în „Viața noastră în mijlocul tale", și rolul din „Fata căpitanului" după Puskin.

Actualmente, Oleg Strijenov turnează în ultimele secvențe ale noului film realizat de Ivan Piriev, după Dostoievski „Nopțile albe din Petersburg".

Teatrul la sate

Teatrul de Stat din Oraşul Stalin a întreprins în cursul lunii ianuarie o serie de deplasări în comunele regiunii Stalin, dînd 11 spectacole, în care au participat peste 4000 de spectatori. Astfel, spectacolul „Cale lungă" de Arbuzov, a fost reprezentat pe scenele căminelor culturale în fața țăranilor muncitori din Cristian, Rîşnov, Sînpetru, Măeruş, Tohan şi la clubul fabricii „Electroferita" din Săcele; spectacolul „Discipolul diavolului" de B. Shaw a fost dat în comunele Rîşnov şi Zărneşti şi la Casa de cultură din Predeal; „Fata fără zestre" de A. N. Ostrovski s-a jucat pe scena căminului cultural din Rîşnov, iar „Partea leului" de C. Teodoru pe scena căminului cultural din Sînpetru.

Viitoarele deplasări ale Teatrului de Stat din Oraşul Stalin se vor face cu spectacolele „Anii negri", „Cale lungă", „Fata fără zestre" la Tohan, Zărneşti, Sf. Gheorghe şi Lunca Calnicului.

Artista franceză de cinema BRIGITTE BARDOT a devenit mama unui copilaș. În curînd — anunță presa franceză — populara actriță își va relua activitatea cinematografică.

ÎN ÎNTÎMPINAREA SPECTATORILOR

Teatrul Armatei pe teren

Colectivul Teatrului Armatei continuă cu asiduitate acțiunile menite să întărească legătura dintre slujitorii scenei și oamenii muncii. În fiecare săptămînă au loc cîteva deplasări.

Ultima săptămînă a fost deosebit de rodnică în acest sens. Au fost efectuate mai multe ieşiri pe teren printre care : una la gospodăria agricolă colectivă din Hotarele cu comedia „MUSAFIRII NEPOFTIȚI", una cu piesa „DOI CĂPITANI", la Căminul cultural din comuna Zărneşti, alta cu piesa „ÎNTR-O GARĂ MICĂ" la Casa studenților din Capitală şi trei reprezentații cu FESTIVALUL CEHOV (la Casa Prieteniei româno-sovietice şi în două unități militare). Printre participanții la aceste acțiuni se numără actorii : Cornel Eleftérescu, Gheorghe Trestian, Athena Marcopol, Geta Cibolini, Eugenia Bosinceanu, Constantin Guriță, Elena Nica-Huzum, Ion Pela, Gheorghe Cîmpeanu, Coca Enescu, Vera Lazăr, Mariana Oprescu, Ion Igorov, Petre Pop şi alții.

La Teatrul Armatei se mai pregătește, pentru Ziua Armatei Sovietice (23 februarie), un festival de versuri şi proză închinat armatei sovietice, la care își vor da concursul numeroşi artiști ai teatrului. Acest program va fi reprezentat atît în sălile proprii, cît şi în deplasările pe teren, la case de cultură şi în unități militare.

Pentru luna martie, colectivul Teatrului Armatei se pregăteşte în vederea turneului prin țară cu spectacolele „Fîntîna Bîndzuiei" şi „În numele revoluției".

Deplasarea o va face un ansamblu de 45 de persoane, în frunte cu artistul poporului George Vraca.

Portativ

● **Filarmonica de Stat „George Enescu" îşi continuă cu succes acțiunea de răspîndire a muzicii simfonice în mase, prin organizarea unui număr tot mai mare de concerte populare.**

În afara concertelor pe care Filarmonica le inițiază la locul de producție al oamenilor muncii ca fabrici şi uzine, programează deopotrivă, anume pentru salariații din întreprinderi, diferite manifestări, în sala Ateneului R.P.R.

La seara de 16 februarie, Filarmonica de Stat „George Enescu", organizează în sala Ateneului un festival Beethoven, pentru muncitorii, tehnicienii şi inginerii uzinelor „Mao Tze-dun" şi „Semănătoarea".

Orchestra va fi dirijată de artistul poporului George Georgescu, iar soliştii vor fi Valentin Gheorghiu (pian), Ştefan Gheorghiu (vioară) şi Radu Aldulescu (violoncel).

● **În continuarea ciclului de concerte-lecție pentru elevii şcolilor din Capitală, inițiat de Filarmonica de Stat „George Enescu", mîine dimineață, la ora 10, tov. Mircea Costache va face, în sala din str. Franklin, o prezentare despre instrumentele muzicale în orchestra simfonică.**

● **Orchestra „Barbu Lăutaru", dirijată de Ionel Budişteanu, va da astăzi, sîmbătă după amiază, la ora 18.30, un concert la uzinele „7 Noiembrie".**

Artişti străini pe scenele noastre

IULIA WIENER din R. P. Bulgaria

Printre oaspeții străini care ne vizitează țara în cursul lunii februarie este şi soprana IULIA WIENER din R.P. Bulgaria.

Născută în 1929 la Sofia, ea a dovedit aptitudini muzicale încă în primii ani ai copilăriei. După terminarea gimnaziului intră la Conservatorul de Stat, pe care îl absolvă cu menționarea „perfect" remarcîndu-se ca un element cu mari posibilități vocale şi scenice. În anul 1953 şi-a făcut debutul la Opera Națională din Sofia în rolul Leonorei din „Trubadurul" de Verdi, obținînd un mare succes. Este s-a remarcat prin timbrul plăcut al vocii şi prin buna-tatea discretă pe care ştie s-o dea partiturii, însuşindu-şi o tehnică perfectă. A participat la diferite concursuri internaționale de canto şi în octombrie 1957 i s-a atribuit titlul de Laureată a Concursului Internațional de Canto de la Toulouse. De asemenea, i s-a decernat titlul de laureat al premiului „Dimitrov".

A întreprins numeroase turnee în străinătate, interpretînd rolurile principale în operele „Aida", „Trubadurul", „Printul Igor", „Dama de Pică", etc., a concertat ca solistă cu orchestre simfonice şi a susținut recitale în R.P. Chineză, R.D.G., U.R.S.S., R. Cehoslovacă, etc.

Soprana IULIA WIENER va apare în spectacolele de operă „Aida" şi „Trubadurul" la 17 şi 19 februarie crt. la Cluj după care pe scena Teatrului de Operă şi Balet din București va interpreta rolurile principale din „Dama de Pică" (Lisa) şi „Trubadurul" (Leonora) la 26 şi 28 februarie crt

I. G.

Elzbieta Zakrzewska din R. P. Polonă

Cu prilejul celui de-al doilea spectacol dat la București am avut o scurtă convorbire cu ELZBIETA ZAKRZEWSKA, solistă a teatrului de operetă din Varşovia.

— Ce părere aveți despre teatrul nostru de operetă ?

— Trebuie să spun că pînă la acest turneu nu am avut prilejul să cunosc teatrul romînesc de operetă. Ansamblul operetei din București îl găsesc foarte bun: soliştii ca Ion Dacian, bun actor şi excelent cîntăreț, un corp de balet închegat, comici talentați ca Bimbo Măculescu şi George Groner. Un cuvînt special vreau să spun despre Gherase Dendrino, pe care-l apreciez în mod deosebit şi ca dirijor şi în calitate de compozitor.

— Cum ați lucrat cu actorii noştri şi colegii colaboratori ?

Fiecare s-a străduit să mă simt aici ca pe scena varşoviană.

Ştiind că replicile vorbite le rostește în limba română i-am adresat şi următoarea întrebare :

— Cum ați învățat limba română ?

— Mai concret spus, ar fi cuvintele romînești. Recunosc că nu mi-a fost uşor. M-a ajutat însă o colegă medic care a trăit un timp în țara dv. Totuşi fiindcă mi-a plăcut muzicalitatea limbii romîne pot spune că am învățat destul de repede şi . bine.

— Intenționați să reveniți în Romînia ?

— Desigur. Cred că încă în vara acestui an voi fi din nou printre dv. pentru a interpreta rolul titular din operetа „Silvia". Aştept cu plăcere această reîntîlnire cu actorii romîni şi cu publicul pe care l-am îndrăgit pentru căldura sa, pentru prietenia cu care am fost înconjurată...

Megafonul din cabină a anunțat: Hanna în scenă. Şi astfel m-am despărțit în grabă de amabila Elzbieta Zakrzewska.

H. ŞAICU

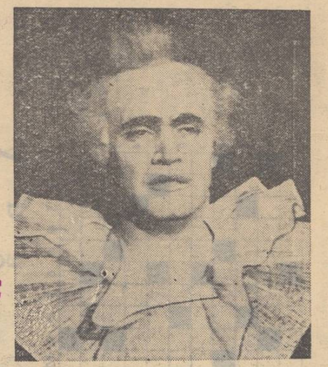

Nicolae Herlea în „Paiațe" de Leoncavallo, pe scena Teatrului de Operă din Kiev

„Prietenii mei de peste hotare"

O discuție cu baritonul Nicolae Herlea

Nu odată l-am auzit pe baritonul Nicolae Herlea, de la Teatrul de Operă şi Balet al R.P.R., vorbind cu multă căldură despre prietenii lui de peste hotare. Deşi tînăr — nu a depăşit încă vîrsta de 33 de ani, — el a întreprins numeroase deplasări în străinătate. Primul turneu l-a făcut acum nouă ani, cu ansamblul C.C.S. (fost C.G.M.) în Uniunea Sovietică. De atunci a efectuat multe turnee, în nenumărate țări. Numai în U.R.S.S. a fost pînă acum de şapte ori.

Peste tot unde a reprezentat țara, Nicolae Herlea s-a străduit să afirme prestigiul muzicii din patria noastră şi a legat, multe şi trainice prietenii.

★

Postasul se abate foarte des pe la casa artistului. Prietenii de peste hotare îi scriu, îl informează despre activitatea lor artistică, povestindu-i fapte şi întîmplări de teatru. Discuția noastră, de astă dată, a pornit de fapt de la o scrisoare primită din Riga. Expeditorul ei ? Baritonul *Peteris Gravelis*. Scrisoarea aceasta l-a făcut o deosebită plăcere lui Nicolae Herlea. Şi e ținut să mi se destăinuiască.

— *Spre sfîrşitul anului trecut am făcut un lung turneu în Uniunea Sovietică. Mi-am continuat turneul, care a început la Moscova, şi în alte orașe, printre care şi Riga. Aci am cunoscut îndeaproape şi m-am împrietenit cu minunatul om şi artist, baritonul Peteris Gravelis,*

... Dar, de cîți alți prieteni din Uniunea Sovietică nu a amintiți interlocutorul meu, cu acești prilej ? El păstrează cu multă grijă o fotografie a basului Vasili Sislov, din Kiev, pe care stă scrisă dedicația : „*Remarcabilului cîntăreț al Romîniei, Nicolae Herlea, în semn de bună amintire, despre succesul său din turneu. Vocea frumoasă a cîntărețului de operă şi măiestria artistică vor rămîne pentru totdeauna în memoria mea*".

★

Alte fotografii, alți prieteni, alte amintiri dragi... Cîți vă fluchipuiți, şi în memoria lui Nicolae Herlea vor rămîne bine întipărite, pentru totdeauna, figurile marilor artiști din Uniunea Sovietică, turneele atît de folositoare pe care le-a întreprins în U.R.S.S. El vorbeşte cu o mare admirație despre tenorul *Maslenikov*, cu care a cîntat pe scena Teatrului Mare din Moscova, despre basii *Krilcenia şi Ognilev*, despre baritonul *Lisițian* şi despre alții și alții...

Imi arată apoi scrisori şi fotografii ale unor artiști de operă din Bulgaria.

— *Am fost de patru ori în Bulgaria, cîntînd în operele „Faust", „Traviata" şi „Bărbierul din Sevila". Acolo am devenit bun prieten cu tenorul Ivanov, cu basul Nicolae Ghiaurov şi alții. Imi amintesc cît de bine m-am simțit şi m-am înfrățit cu prietenii mei din Uniunea Sovietică sau din Bulgaria, cu care am cîntat împreună. Cîntam în limbi diferite, dar aveam totuşi o limbă comună : cea a muzicii, a prieteniei, a drumului pe care-l urmează, cel mai bun preț cu putință.*

● *Silvia Monfort şi Georges Aminel sînt protagoniştii primei piese a tînărului dramaturg francez Claude Bal, intitulată „Dacă lumea ne vede împreună".*

● *Maurice Chevalier pregăteşte rolul lui... Maurice Chevalier din filmul muzical „Pépé".*

● *Lucchino Visconti, cunoscutul regizor italian va începe la Milano turnarea filmului „Rocco şi frații săi".*

● *Jean Marais şi Bourvil vor fi protagoniştii noului film al regizorului André Hehubelle intitulat „Căpitanul", după romanul lui Michel Zevaco.*

● *Michele Morgan, cunoscuta actriță franceză care ne-a vizitat țara cu prilejul Festivalului Filmului Francez, va termina în curînd filmul „Scelerații", în regia lui Robert Hossein, pentru a juca rolul Albertei din filmul cu același titlu pe care îl realizează Henri Verneuil după romanul lui Pierre Benoit.*

Nicolae Herlea pe scena Teatrului de Operă din Tbilisi, după spectacolul „Bărbierul din Sevila"

Ce pregătesc compozitorii noştri de muzică uşoară

— Azi ne răspund Elly Roman şi Gelu Solomonescu —

— *Pregătesc cîteva cîntece pentru noi filme artistice, spectacol al Teatrului satiric-muzical „Constantin Tănase"* — ne-a declarat ELLY ROMAN. *De asemenea lucrez la două bucăți, — prima intitulată „Pînă la capătul lumii m-aș fi dus să te găsesc", pe versuri de Eugen Mirea şi cealaltă intitulată „Azi te iubesc mai puțin decît mîine", pe versuri de I. Berg. Am totodată în pregătire două cîntece pentru brigada artistică a Atelierelor Grivița Roşie. Aceste cîntece se vor intitula „Balada Grivițeî" şi „Cîntecul Armoniei", ambele pe versuri de Ştefan Tita.*

Şi, în sfîrşit, lucrez la o romanță : „Aş sta stil şi-n fiecare-i dorul", versurile aparținînd lui I. Berg.

... Iată acum răspunsul lui GELU SOLOMONESCU:

— *Voi îi prezenta cu cîteva zile înainte de a pleca în turneu noi compoziții în cadrul concertului „Anotimpuri", care se repetă la Teatrul satiric-muzical „C. Tănase". Dintre aceste cîntece amintesc rumba „Te-am păcălit" şi o bucată instrumentală avînd ca temă marea... Lucrez de asemenea la un cîntec intitulat „E primăvară în ianuarie în inima mea", pe versuri de Eugen Mirea şi la cîteva piese de muzică de dans.*

Un film povestit

„Mai tare ca moartea"

O producție a studioului „Mosfilm" 1959. Scenariul şi regia : A. Alov şi V. Naumov. Imaginea: F. Dobronravov. Muzica : N. Karetnikov. Interpreții : E. Bredium, I. Loghinova, E. Lejdei, A. Demianenko, A. Kricenkov, I. Alexandrov, I. Iakovlev etc.

Toamna anului 1918. Pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale Rusiei sfîşiate de războiul civil a pătruns chemarea lansată Uniunilor Tineretului Muncitoresc şi Țărănesc : La 29 octombrie se deschide la Moscova primul Congres al Komsomolului ! Ostaşii care luptă împotriva albiilor şi intervenționiştilor, muncitorii din fabrici şi uzine, tineretul sărac de la sate, toți trimit spre Moscova pe cei mai buni dintre ei. Într-un oraş îndepărtat din sudul Rusiei, trei tineri : muncitorul Fedia (**E. Bredun**), liceanul Mitea (**E. Demianenko**), şi muncitoarea Nastea (**I. Loghinova**), au primit mandatul de delegați, cu misiunea de a răzbate, cu orice preț, dincolo de ținuturile ocupate de trupele albe şi de a duce cuvîntul tovarăşilor lor la tribuna Congresului. Incepe un marş eroic, un drum de mii de verste de-a lungul țării pustiite de război. Un drum care le prilejuieşte întîlnirea cu alți tineri, cărora le transmit credința în cauza revoluției şi care se alătură lor în marşul spre Congres.

Dar gloanțele şi capcanele contrarevoluției seceră fără milă rîndurile comsomoliştilor. Unul după altul cad şi Mitea, şi Nastea... Rămas singur, Fedea lupță din răsputeri ca să răzbească pînă la Moscova. Nici să moară nu mai are voie, înainte de a-şi fi împlinit mandatul de delegat. Cu unghiile şi cu dinții se cațără afară din groapa comună în care a fost aruncat mort. Şi aşa, tîrîndu-se ca o fiară hăituită, își continuă drumul spre Congres. La tribuna Congresului, Fedea e adus pe targă. În numele lor, Fedea dă glas hotărîrii de a duce pînă la capăt lupta pentru cauza revoluției.

Un grup de artişti romîni pleacă în India

Scurt popas — într-una din serile trecute — prin culisele Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R. Printre interpreți, care se pregătesc să intre în scenă, întîlnim pe Valentina Massini şi pe Gelu Barbu, două valoroase elemente ale coregrafiei romînești, care ne-au informat că se află în preajma unui interesant turneu în străinătate.

— Sînt bucuroasă să vă anunț — ne-a spus Valentina Massini — că în curînd vom pleca spre o țară foarte îndepărtată.

— Anume ?

— India. Ne-am pregătit asiduu în vederea acestui turneu şi am primit un mare ajutor din partea Ministerului Invățămîntului şi Culturii, precum şi a Direcției Operei. Maestra de balet Tilde Urseanu a creat majoritatea coregrafiilor ce le pregătit seminic în vederea acestui turneu.

— Ce dansuri ați ales pentru publicul indian ?

— Intrebarea rămîne fără răspuns, pentru că balerina e nevoită să intre în scenă. Rămînem însă cu Gelu Barbu, care continuă.

— Recitalul nostru va fi bogat şi variat. Vom dansa pe muzică de Liszt, Debussy, Rahmaninov, Gerswin, Rakov. Muzica romînească va fi reprezentată prin fragmente din baletul „Pricuiciul" de Zeno Vancea, plus un dans romînesc stilizat. Tin să adaug că mai avem şi alți tovarăşi de drum : pe soprana Livia Liteanu şi basul Traian Popescu de la Opera Romînă din Cluj şi pe pianistul Alexandru Sumski de la posturile de radiotelevizione. Sînt fericiți că pot face acest turneu în India, unde prin dans — arta cu un limbaj internațional — vom putea aduce contribuția noastră la marea cauză a păcii şi prieteniei între popoare. Mulțumim partidului şi guvernului că ne-au creat condiții minunate pentru a face un turneu atît de important şi vom cînta cu spectacolul nostru în India să fie la un înalt nivel artistic.

— O ultimă întrebare : pentru cînd este hotărîtă plecarea ?

— Pentru 14 februarie. Urmează să plecăm cu avionul spre Moscova, iar de acolo — cu TU 114 — să decolăm spre Delhi.

Miron LIVIU

Valentina Massini, solistă a Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R.

Gelu Barbu, solist al Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R.

Cadru din filmul „Ucătorul", după Dostoievski, în care regretatul actor francez Gerard Philipe a făcut o remarcabilă creație. „Ucătorul" va fi prezentat în curînd şi spectatorilor noştri.

Viitoare premiere ale Teatrului la microfon

Printre apropiatele premiere ale teatrului la microfon se numără „**Romeo şi Julieta**" de Shakespeare şi piesa sovietică „**Ecoul îndepărtat**" a scriitorului ucrainian **Sava Colovanichi.**

În „Romeo şi Julieta" — pe care o pune în scenă maestrul emerit al artei Mihai Zirra — rolurile titulare vor fi susținute de Gheorghe Carabin şi Raluca Zamfirescu, iar în „Ecoul îndepărtat", care dezbate o problemă de familie, rolurile principale vor fi interpretate de Toma Dumitriu, Irina Răchiteanu, artişti emeriți şi Gina Petrini, laureată a Premiului de Stat. Regia: Paul Stratilat.

LUMINILE RAMPEI

● „Se pălăvrăgeşte despre Margit" *se intitulează o spumoasă comedie maghiară de N. Tolh, G. Dénes şi T. Brody, care se bucură de un mare succes pe scenele din Ungaria şi care de curînd a fost reprezentată şi în R.D.G.* la Teatrul Kleist *din Frankfurt pe Oder.*

● Arthur Adamov, *dramaturgul francez bine cunoscut, a tradus două piese de Maxim Gorki, pe care le joacă actualmente teatrele pariziene, şi anume „Vassa Jeleznova", în care va fi interesantă creație actrița Mady Berry şi „Micii burghezi" pe care o regizează cu deosebită pricepere Jean Mercure, jucînd totodată şi rolul lui Teterev.*

● *Regizorul spaniol* José Tamayo *a prilejuit publicului iberic primul contact cu dramaturgia lui Brecht, montînd la Teatrul Espanol din Madrid „Mutter Courage", într-un spectacol care a produs o puternică impresie.*

Aproape 7 milioane de spectatori

Teatrele de păpuşi din țara noastră se bucură, din an în an, de o tot mai mare popularitate. În afară de Capitală, în restul țării activează numeroase teatre pentru micii spectatori. Se știe că de solicitate sînt spectacolele pentru copii şi că de multe ori este afluența mieilor spectatori în sălile teatrelor lor. Ceea ce nu se cunoaşte însă, sînt cîteva cifre pe care le desprindem din darea de seamă a Conferinței organizate de Direcția Teatrelor din Ministerul Invățămîntului şi Culturii cu cadrele de conducere din teatrele de păpuşi, ținută recent. Şi anume : în ultimii zece ani s-au creat în țara noastră un număr de 20 de teatre de păpuşi. În această perioadă, numărul spectatorilor a atins cifra de 6.859.646. Aproape 7 milioane de mici spectatori. Este o cifră impresionantă ca număr, şi semnificativă.

Anul 1960 pune în față mişcării noastre păpuşărești o sarcină de mare răspundere : al doilea Festival internațional al teatrelor de păpuşi şi marionete care va avea loc la București. În teatrele de păpuşi, sub semnul Festivalului, colectivele au intrat în febra pregătirilor.

Noi premiere la Teatrul „C. NOTARA"

La jumătatea lunii februarie vor avea loc pe scena Teatrului „C. Nottara" două noi premiere. Sub direcția de scenă a regizorului Ghebal Georgescu, se va reprezenta piesa „Cuibul de piatră" de Hella Vnoliokl. Din distribuție fac parte Ana Barcan, Ion Gheorghiu, Andrei Codarcea, Nicolae Tomazoglu, Eugenia Bădulescu, Dorel Livianu şi alții.

Cea de a doua piesă, „Nud cu vioară" de Noel Coward, va fi pusă în scenă de Rodica Gheorghiu şi va cuprinde în distribuție pe Ion Lucian, Chiril Economu, Margareta Papagoga, Dina Mihalcea, Neofita Pătrașcu, Elena Aramă, Vali Chios şi alții.

IMPORTANTE MANIFESTARI ARTISTICE LA „A. T. M."

La „A.T.M." (Asociația oamenilor de artă din instituțiile teatrale şi muzicale) se desfăşoară importante manifestări în scopul ridicării măiestriei în toate domeniile artistice. Astfel, în cadrul secției asociații (Secția Muzică) a avut loc zilele trecute prima audiție a cenaclului interpreților instrumentiști. Şi-au dat concursul studentul bulgar Petre Şopov, în clasa de violoncel a Conservatorului „Ciprian Porumbescu", şi violonistul Kozighina Varujan. Au urmat discuții în legătură cu interpretarea tinerilor soliști la care au luat parte profesorii S. Antropov, Dragoş Tănăsescu, Dagobert Bucholz, G. Avachian, Florica Muzicescu, Maria Fotino, Al. Teodorescu şi artiştii emeriți, Ştefan Gheorghiu, Radu Aldulescu şi Vladimir Orlov.

...La secția de teatru artistul emerit Radu Beligan şi regizorul D.D. Neleanu au făcut comunicări pe marginea Seminarului de regizorului, ținut recent la Moscova şi la care au fost invitați să participe cei doi artişti romîni.

Planul general de creație al compozitorilor şi muzicologilor

Luni 1 februarie au fost discutate în Comitetul Uniunii Compozitorilor din R.P.R. principiile planului general de creație al compozitorilor şi muzicologilor pe anul 1960 şi cu perspective mai îndepărtate.

Acest plan a fost elaborat în strînsă legătură cu Direcția Muzicală din Ministerul Invățămîntului şi Culturii, tar marți 2 februarie, discutat în plenara tuturor secțiilor Uniunii.

Astfel, după cum ne-a declarat compozitorul Alfred Mendelsohn, secretar al Uniunii Compozitorilor din R.P.R., trăsăturile principale ale planului sînt dezvoltarea tuturor genurilor de muzică în chip armonios, încît să fie acoperite necesitățile de repertoriu ale multiplelor noastre formații profesioniste şi de amatori, cît şi îndeosebi planul tematic.

Cu privire la tematica creației compozitorilor şi muzicologilor pe anul 1960, se pune un deosebit accent pe oglindirea marilor probleme ale actualității, pe creșterea măestriei artistice şi pe o mai profundă legătură cu masele.

ÎN STUDIOURI-PE ECRANE

■ Regizorul RAYMOND ROULEAUX, realizează actualmente, cu ansamblul Operei Mari din Paris, un film spectacol dedicat operei „Carmen" de Bizet.

■ **„Cîntecul cocoşilor"** se numeşte filmul-balet în culori produs de studiourile din Sverdlovsk, pe baza spectacolului Teatrului de Operă şi Balet din Başkiria. Muzica aparține compozitorului **L. Stepanov,** iar printre soliştii cîtăm pe E. Suleimanova, I. Habirov, Z. Nasreddinova şi H Safiullin.

■ Tînăra producție cinematografică din R. S. S. Moldoveneaască va oferi, în curînd spectatorilor un nou film cu subiectul desprins din actualitate, care poartă titlul „Cîntec de leagăn".

■ **„La cucaracha"** se intitulează noul film mexican lucrat de EMILIO FERNANDEZ, regizorul „Mavericului" al „Eroi mexicane". Filmul are ca temă revoluția băştinaşilor împotriva colonialiştilor spanioli, iar distribuția cuprinde pe actrițele **Maria Felix** şi **Dolores del Rio.**

■ Popularul artist moscovit **Igor Ilinski,** pe care cunoaşteți noşti şi-l aminteşte din „Voiga, Voiga" şi Noaptea de carnaval", reapare pe ecran, în noua comedie cinematografică a regizorului E. RIAZANOV, într-un hilariant rol de sportiv.

■ Scenaristul LIUBEN STANEV şi regizorul NIKOLAI KORABOV au colaborat la realizarea noului film bulgar „Moara", în care rolurile principale le deține tînăra Margarita Lilieva şi Anatoli Iavașev.

■ Regizorul sovietic **Ia. Tolcian** lucrează la realizarea unui documentar artistic în culori despre opera cunoscutilor pictori şi caricaturişti sovietici **Kukriniksi.**

Coperta noastră

În spectacolul festiv din seara zilei de 30 decembrie 1959 cu operetа „Lăsați-mă să cînt" de Gherase Dendrino, spectatorii bucureşteni au avut surpriza de a urmări în rolul Beatei Gorgon pe tînăra soprană LIDIA FOPESCU.

A fost coristă în ansamblul Teatrului de Stat de Operetă şi de curînd i s-a încredințat personajul feminin principal din Lăsați-mă să cînt. Maniera în care şi-a conceput eroina a surprins de la prima apariție a sopranei. Sensibilitate, căldură, pastime interioară — toate se puteau cîti pe fața îngodnicei lui Cipțian Porumbescu. Lidia Popescu s-a impus chiar de la debut, ținînd ajutată de un glas amplu, egal în toate registrele. Desigur că Lidia Fopescu mai are de lucrat (unele acute sînt prea deschise, altcori de „voce" prea multă acolo unde partitura nu o cere), dar seriozitatea cu care şi-a conceput rolul de debut o anunță printre viitoarele protagoniste al teatrului liric.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

RADU BELIGAN

talentatul actor al Teatrului Național „I.L. Caragiale" va susține un rol deosebit de interesant în „Invierea", dramatizare după Tolstoi, una din viitoarele premiere ale primei noastre scene. Radu Beligan va apare în rolul Comentatorului, fiind prezent în scenă cea mai mare parte din timpul desfăşurării piesei

VERA MARETKAIA

Artista poporului a U.R.S.S., VERA MARETKAIA, cunoscută publicului nostru atît din filmele sovietice, cît şi din spectacolele prezentate în cadrul turneelor întreprinse în țara noastră de Teatrul MOSSOVIET, este interpreta principalului personaj feminin din piesa „Un milion pentru un surîs", de A. Mațoli şi Sofronov, Publicînd în revista „Moscova" un scurt articol intitulat „Am îndrăgit rolul" Olgăi Karlasova", cunoscuta artistă arată că acest rol, precum şi piesa, care e o comedie, îi place, au atras-o prin sufletul lor actual şi umorul lor spontan.

PETRE GHEORGHIU

tînărul actor al Teatrului Municipal interpretează cu succes rolul Vaska Pepel din „Azilul de noapte" de M. Gorki, care se reprezintă în sala „Filimon Sîrbu".

ZOFIA SLABOSZOWKA

Frumoasa şi talentata actriță poloneză ZOFIA SLABOSZOWSKA, deține rolul principal al filmului „Cerul de piatră" pe care îl turnează în studiourile din Varşovia regizorii Ewa şi Czeslav Petelski, pe un scenariu propriu.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 123 ★ Sîmbătă 13 februarie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

In acest număr!

O vînătoare de urși

DIN ISTORIA ANECDOTICA A TEATRULUI ROMÎNESC

Tiparul practic
Cum să confecționăm o rochie

UMOR:
IMAGINI ALE VIITORULUI
Desene de Benedict Gănescu

O FABRICĂ IESE DIN ANONIMAT

— Vă rog, știți cumva pe ce stradă se află fabrica „Tudor Vladimirescu"? — Vreți să spuneți uzina metalurgică „Tudor Vladimirescu"! — Nu, fabrica, țesătoria... — Regret, dar n-am auzit niciodată de ea.

Dialogul de mai sus este imaginar. Pînă acum cîteva luni el ar fi fost însă foarte verosimil. Căci puțini bucureșteni au auzit, cu siguranță, de o țesătorie care să poarte numele

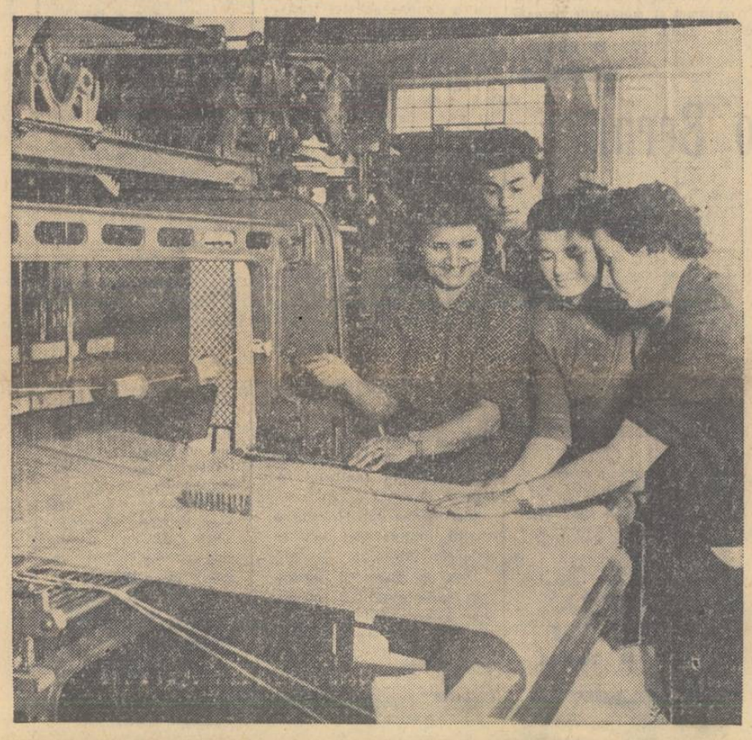

O nouă mașină a fost instalată în secția de țesătorie. Un grup de muncitoare examinează cu satisfacție calitatea primelor țesături.

Prin 1936 negustorul Mesrobian s-a gîndit că n-ar strica să-și rotunjească afacerile construindu-și o fabricuță. Drept care, în evidența Camerei de Comerț și Industrie a apărut în 1936 o nouă societate anonimă, „Filcom", cu un capital social de 2 milioane lei. Fondatorii: cinci membri de familie ai lui Mesrobian, avocatul Nicolae Trestianu, negustorul Ervant Papazian.

Pe terenul cumpărat pe bani puțini, în apropierea comunei Tudor Vladimirescu, s-a construit un atelier în care s-au instalat cîteva zeci de ringuri pentru filarea firelor de vigogne.

Se pare că afacerea i-a mers bine lui Mesrobian, „administratorul delegat cu puteri depline". După un an, în 1937, capitalul firmei a sărit de la 2 la 10 milioane; după încă un an la 30 milioane. În biroul său comod de pe strada Oituz, Mesrobian își depozita an după an gologanii pe care îi munciseră din greu muncitorii cărora nici nu le văzuse fața. Muncitori care lucrau în condiții neomenești, umplîndu-și plămînii cu scame, mîncînd pe apucate lîngă mașină, mergînd kilometri întregi prin noroaie pentru a ajunge seara la adăposturile lor oropsite.

Și firma „Filcom" progresa... Să nu cumva să se creadă că acest „progres" se vedea în condițiile de muncă ale filatorilor sau măcar în gradul de utilare a întreprinderii. Mașinile erau aceleași, condițiile de muncă aceleași. Progresau doar conturile la bancă ale lui Mesrobian și compania. De abia în 1948, cînd și fabrica „Filcom", a intrat în posesia stăpînilor ei legitimi, întreprinderea a început cu adevărat să progreseze. Filatura a rămas la parter, iar etajul ținut de Mesrobian ca rezervă și unde depozita materia primă, a fost amenajat pentru o țesătorie de mătase. S-au îmbunătățit condițiile de tehnică a securității, s-au luat măsuri pentru ridicarea condițiilor de muncă și de viață ale muncitorilor. În 1956 țesătoria „Tudor Vladimirescu" dispunea de 250 războaie cu care lucra diferite țesături de mătase. Era una din sutele de mici întreprinderi industriale care își aduceau aportul lor la îmbunătățirea aprovizionării populației.

★

Nylon, perlon, orlon... În ultimii ani, mătasea, lîna, bumbacul, fibrele textile cu care s-au îmbrăcat străbunicii, bunicii, părinții, cu care ne-am îmbrăcat și ne îmbrăcăm încă și noi, și-au găsit concurenți temuți. Calitățile cu totul deosebite ale fibrelor sintetice, finețea și rezistența lor, au făcut ca în cîțiva ani ele să devină răsfățatele cumpărătorilor și mai ales ale cumpărătoarelor.

La Săvinești, utilaje moderne au început să fabrice, conduse de mîini dibace, primele fibre sintetice românești — relonul.

Dar acest relon trebuia prelucrat, transformat în țesături fine, care să mîngîie privirile. Așa a început metamorfoza modestei fabrici de la marginea Bucureștilor. În cursul anului trecut au năvălit aici constructori, montori, care au pornit să îmbrace întreprinderea în straie noi, mai largi, pe măsura nevoilor ei actuale. Șiruri de autocamioane aduceau mereu transporturi de mașini nounoațe. Și astfel, din mers, fabrica și-a schimbat înfățișarea. De departe vezi acum clădirile impunătoare, cu multe etaje, ale unei întreprinderi industriale moderne și mari.

E drept, însă, industria noastră ușoară n-a așteptat terminarea reconstrucției fabricii „Tudor Vladimirescu" pentru a începe experimentarea și producerea — deocamdată pe o scară mai redusă — a țesăturilor din relon. La Institutul de cercetări textile s-au creat multe din mostrele viitoarelor produse din fire relon, în unele întreprinderi s-au produs și primele țesături, tricotaje și stofe, care au întrunit aprecieri pozitive din partea cumpărătorilor.

Dacă vizitezi astăzi fabrica „Tudor Vladimirescu" ai senzația ciudată că te afli în același timp pe un șantier de construcție și într-o fabrică în plină activitate. Într-adevăr, în timp ce unele secții — țesătoria, preparația, uzina termică — lucrează din plin, în altele se montează mașini, iar la altele — finisajul, bunăoară — robotesc încă con-

Cl. MARINESCU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Un portret al lui Anton Pavlovici Cehov

Citiți azi în pagina

Spectacolul

UN CUPLU DE ARTIȘTI: Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu

Convorbirea noastră cu violonistul IGOR BEZRODNÎI

„TOT CU FAȚA SPRE PRODUCȚIE", noul spectacol al brigăzii artistice „7 Noiembrie"

Ce pregătesc compozitorii noștri de muzică ușoară

OPERA printre muncitori

OMAGIU LUI CEHOV

În multe colțuri ale lumii se aniversează în aceste zile, din inițiativa Consiliului Mondial al Păcii, un eveniment memorabil: împlinirea unui secol de la nașterea scriitorului rus Anton Pavlovici Cehov, unul din marii clasici ai literaturii mondiale. Omagiul pe care milioanele și milioanele de cititori îl aduc lui Cehov este o nouă și semnificativă dovadă a prețuirii ce-i este acordată scriitorului care, trăind într-o lume nedreaptă, a înțeles suferințele celor asupriți de despotica orînduire capitalistă și a sperat odată cu ei că se vor ivi la orizont, zorile noi, ale fericirii poporului.

La 17 ianuarie 1860 (stil vechi), în casa lui Pavel Egorovici Cehov din orașul Taganrog, de profesie comerciant, se năștea un nou fiu, Antoșa. Familia Cehov nu avea rădăcini nobiliare. Bunicul lui, Egor Mihailovici strîngînd ban lîngă ban a reușit să se răscumpere din robie, de la stăpînul său, devenind apoi administrator al moșiilor contelui ataman Platov. Era o fire aspră și neînduplecată, fire ce i-a transmis-o și fiului său Pavel Egorovici, om dur, ce făcuse din copiii săi un soi de *„mici ocnași"*. Pavel Egorovici avusese de dat lupte grele în viață căci a început-o ca băiat de prăvălie și a trecut apoi ca umil contabil la un negustor, fiind nevoit să muncească, în condiții umilitoare pentru o bucată de pîine. Dornic de libertate, ca și tatăl său, Pavel Egorovici a luptat să o cîștige. Fire cu înclinații artistice, el învățase să cînte la vioară, să picteze, *„Talentul l-am moștenit cu toții de la tata,* spunea Anton Pavlovici, *iar sufletul de la mama"*.

De copil, a avut de suferit îngrozitoare pedepse corporale, un regim aspru de muncă, o oboseală care-l făcuse să fie plăpînd. Despoticul tată crease un „program" foarte minuțios pentru fiecare, în care, în afara orelor de lucru erau prevăzute multe alte ore de asistare la slujbele religioase. Cînd programul nu era îndeplinit, Pavel Egorovici își scotea copiii în curte și-i bătea pînă la nesimțire. *„N-am putut să-i iert niciodată tatălui meu, că m-a bătut în copilărie"* spunea Anton Pavlovici într-o scrisoare.

După cum s-a văzut, educația ce a primit-o în copilărie era dominată de spiritul religios. Aceasta a avut însă asupra lui Cehov și a fraților săi, un efect negativ. N-au crezut niciodată în rugăciunile pe care erau obligați să le învețe. Educația religioasă le făcea copilăria și mai întunecoasă, fapt care l-a determinat pe Cehov să spună: *„În copilăria mea n-am avut copilărie"*.

Trăind într-o astfel de societate, Anton Pavlovici a învățat să urască despotismul, minciuna, bigotismul și să prețuiască adevărul, demnitatea. De aceste lucruri și-a dat și mai bine seama, în liceul din Taganrog, unde Cehov a văzut că se urmărea pregătirea unor *„oameni în găoace"*, a unor oameni lipsiți de personalitate, îndobitociți, crescuți sub teroare pentru a deveni unelte docile ale regimului țarist. Tînărul Cehov are tăria de a înfrunta aceste vicisitudini și altele care aveau să urmeze.

Familia Cehov. (Anton Pavlovici este în mijloc, în veston de culoare deschisă)

Primele încercări

Iată că în 1876, averea tatălui se ruinează peste noapte și familia lui Pavel Egorovici rămîne pe drumuri. La Taganrog nu se mai putea sta, de aceea părinții s-au mutat la Moscova fără Anton Pavlovici care trebuia să-și termine liceul. Necazurile se îngrămădesc pe capul tînărului licean, nevoit să-și plătească singur taxele școlare. De la Moscova primea vești ca acestea: *„Mama se stinge pe zi ce trece ca o*

Constantin SÎRBU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

PALATELE DE PE COASTA TOMISULUI

Interesantele declarații ale prof. univ. Radu Vulpe,

șef de secție la Institutul de Arheologie al Academiei R.P.R.

Impunătorul monument antic, descoperit în toamna anului trecut la peste 5 metri adîncime sub solul modernului oraș Constanța, prezentînd un mozaic de dimensiuni încă necunoscute în această parte a Europei — latura cea mai bine păstrată măsoară peste 40 m. —, a suscitat un deosebit interes în rîndul oamenilor de știință.

Încă de la primele lucrări ale comisiei științifice s-a ridicat problema vechimii acestui monument. Stilul mozaicului pleda pentru epoca de înflo-

Simion SĂVEANU

● *(Continuare în pag 4-a)*

Tovarășul Vasile Vîlcu, prim-secretar al Comitetului regional P.M.R. Constanța împreună cu activiști politici și cercetători științifici, examinînd mozaicul descoperit.

conducătorului răscoalei de la începutul secolului trecut.

Fabricile, ca și oamenii, își au istoria și evoluția lor specifică. Unele, aducîndu-și modest, tăcut, contribuția la sporirea bunurilor materiale ale țării, nu reușesc să se facă cunoscute mai departe decît limitele cartierului respectiv. Sînt unități care nici prin dimensiunile lor, nici prin specificul producției, nu reușesc să iasă din anonimat. Despre altele, afli imediat, te întîlnești pretutindeni cu produsele lor, afli adesea din ziare, din jurnale cinematografice, despre evoluția, dezvoltarea lor.

Țesătoria „Tudor Vladimirescu" făcea parte pînă nu de mult din prima categorie. Și era normal să fie așa. Situată la extremitatea uneia din arterele cele mai excentrice ale Capitalei, departe de marile întreprinderi industriale, mica fabrică de pe Bd. Ghencea nu putea atrage cu nimic atenția trecătorilor. O mică hală, cu un singur etaj, în care lucrau cîteva sute de războaie, aceasta era toată fabrica. Iar produsele ei, deși foarte utile, nu puteau da nici ele faimă întreprinderii: se lucrau aici căptușeli, șerj, într-un sortiment care nu depășea 6-7 tipuri de produse.

★

Contabilul șef al țesătoriei „Tudor Vladimirescu" ne întinde un dosar voluminos, cu file îngălbenite. Termenii pe care îi citim ni se par străini, dintr-o lume de mult apusă: societate anonimă, capital social, consiliu de administrație...

LANTERNA MAGICĂ

Corespondență specială din Praga

Înainte de a fi cucerit publicul praghez și pe vizitatorii străini ai capitalei cehoslovace, spectacolul artistic inedit „Lanterna magică" a fost un punct de atracție al expoziției de la Bruxelles pentru vizitatorii din toate colțurile lumii.

Poate că trecînd la construirea lui, realizatorii acestui spectacol n-au bănuit de la început faptul că sînt pe punctul de a descoperi o nouă — să-i zicem — dimensiune artistică.

A trecut mai bine de un an și jumătate de atunci și astăzi există toate motivele să se afirme că avem de-a face cu o manifestare care se constituie ca gen artistic de sine stătător.

Tehnic vorbind, acest spectacol ar putea fi asemuit cu poliecranul, dar structura lui complexă îl apropie în aceeași măsură de teatru. Și totuși „Lanterna magică" nu e nici teatru, nici cinematograf.

Mia IONESCU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

O FABRICĂ IESE DIN ANONIMAT

(Urmare din pag. 1-a)

structorii. Trecînd prin halele în producție constați că aici s-a făcut o treabă de nădejde. Alături de mașinile noi, s-au montat parte din cele vechi, revizuite și modernizate. Nici un fir de scamă sau de praf nu se vede în sălile luminoase, bine aerisite. Lămpi lungi, fluorescente, asigură în toate colțurile sălii, o lumină egală, puternică. Cine-ar putea recunoaște aici vreo rămășiță din atelierul însalubru al lui Mesrobian?

Curînd va fi terminată și secția de finisaj. Atunci, pe poarta fabricii vor ieși tot felul de țesături mult căutate: balonseide, materiale pentru bluze, rochii, cămăși, 5 milioane metri pătrați țesături, 8 milioane metri pătrați produse finisate va produce anual, cînd va lucra cu întreaga capacitate de producție, cea mai mare țesătorie de fire sintetice din țară. Pînă atunci, războaiele fabricii țesături „crude" de relon care sînt finisate în alte întreprinderi ale sectorului. În viitoarea secție de finisaj montorii lucrează de zor la instalarea unei mașini moderne de fixat țesături. În acest fel se va înlocui vechiul și greoiul sistem al autoclavelor.

*

— Vă rog, știți cumva pe ce stradă se află fabrica „Tudor Vladimirescu"?

— Țesătoria de fire de relon? Cum să nu! E întreprinderea aceea mare și frumoasă de pe Bd. Ghencea.

O fabrică a ieșit din anonimat.

Cl. MARINESCU

O vînătoare de urși

Un asemenea subiect tentează țără doar și poate nu numai incorigibila pasiune a vînătorului, ci și curiozitatea „vînătorului de subiecte mai mult sau mai puțin inedite" *(adică a reporterului...) Dar atunci cînd într-un asemenea subiect, reporterul face parte — ca să spunem așa — din însăși... obiectul acțiunii, „culoarea locală" este mult mai trepidantă și pitorescul îmbracă forme ieșite din comun.*

Dintru început, trebuie să te înarmezi, firește, cu o seamă de cunoștințe... zoologice și să știi (nu fără o strîngere de inimă) că ursul este cel mai mare și mai puternic animal din fauna sălbatică a țării noastre. Urșii maturi măsoară aproximativ 2,50 metri lungime și 350 kilograme greutate (dar de multe ori întrec aceste cifre). Fără să punem la grea încercare imaginația cititorului, trebuie spus că în munții noștri există peste 3.000 de urși, în timp ce în Germania ultimul urs a fost ucis (nici mai mult nici mai puțin!) acum 200 de ani.

Cum se vînează ursul? Ehei, asta-i mai greu, deoarece o asemenea vînătoare presupune curaj, îndemînare, pricepere și — bine înțeles — cunoașterea obiceiurilor acestui animal. Pentru că altfel? Da, pentru că altfel ursul este foarte irascibil și se poate întîmpla ca vînătorul neatent să se transforme în... vînat.

Ceea ce nu s-a întîmplat (trebuie să recunoașteți) cu semnatarii acestor rînduri, din moment ce vă împărtășesc astăzi sumarele lor impresii...

Cînd urșii se apropie de stînă...

Cu luni în urmă, stîna de pe Măgura Arsă intrase în atenția vizuală a urșilor și într-una din zile o namilă de urs a răpit o viță, iar apoi a dat iama printre oi și printre măgari. Într-o altă zi, un alt urs, negru și gulerat a atacat și el stîna și luptîndu-se cu liota de cîini a mai răpit cîteva oi și vite. Ce era de făcut? Bacii s-au adresat filialei de vînătoare de prin partea locului și — eliberîndu-se autorizațiile necesare — doi vînători încercați, Vasile Bodea și Ion Munteanu (care pînă atunci mai dezbrăcaseră de... cojoace cîțiva urși) au pornit să-i pedepsească pe acești originali și feroci spoliatori carpatini.

Și, cu puștile la spinare, au pornit la drum

Să-i însoțim și noi. Dar, vorba aceea, să... avem grijă!

Cum n-a găsit vînătorul Ion Munteanu un copac...

La stîna de pe Măgura Arsă au poposit vînătorii. Pînă aici călătoria este

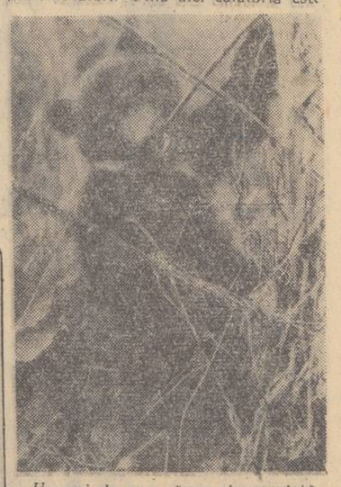

Un pui de urs. cărunta deocamdată îi place numai mierea...

frumoasă. Dar de aici încolo, începe greul...

Vînătorul Ion Munteanu s-a apropiat de locul unde ursul își sfîșiase prada. N-o terminase încă. Deci trebuia să se întoarcă să-și termine ospățul.

Era pe seară. Se apropie tiptil și căută în jur un brad mai ca lumea, să se urce; nu de alta, dar parcă-l înfiora liniștea pădurii și umbrele care se lăsau. Nu găsi nimic. Intră între brădulești firavi din partea opusă a poienitei.

Așteptarea i se părea fără sfîrșit. Se făcu întuneric

Trecuse de miezul nopții cînd vînătorul tocmai se hotărîse să plece, fiind sigur că ursul a simțit ceva și nu mai vine. Dar iată că luna intră într-un nor și tot atunci auzi crengile foșnind. Nu se vedea nimic. Atît de încordat era încît ochii îi lăcrămară uitîndu-se țintă. Clipi de cîteva ori și tot nu văzu nimic. Auzi în schimb clefăit. „Ursul l". Își spuse, și tot atunci parcă o pată licări de odată. Ochii lung și, după încă o licărire, trase. Un răcnet îl făcu să tragă repede al doilea foc tot cam în același loc. Nu știu cînd a încărcat iar arma, dar de jos nu s-a ridicat și nici n-a avut timp. A auzit iar răcnetul groaznic și ceva care se prăvălea spre el. În stînga lui au trosnit rupți cîțiva brăduleți, lovindu-l cu crengile. A vrut să-ntoarcă arma spre stînga și să se ridice, dar într-o fracțiune de secundă și-a dat seama că ar fi inutil; nu se vedea nimic. Tot atunci a pus mîna pe cuțitul de la brîu, ascultînd apoi cu încordare, răsturnat pe-o coastă, cum un tăvălug rupe fulgerător brăduleții undeva înapoia lui, depărtîndu-se vijelie și răcnind amarnic. „Nu m-a văzut", răsuflă el ușurat dar nemișcat. Abia acum îl cuprinse frica adevărată. Apoi se liniști. Ascultă încordat răcnetele ce se auzeau din cînd în cînd, tot mai slabe, dar parcă la fel de apropiate.

Abia cînd albeau zorile în poiană, s-a ridicat sprijinindu-se, amorțit, în armă. Nu s-a dus după urs. Știa că nu e bine. A plecat la vale și s-a înapoiat cu ciobanii. Au găsit ursul căzut într-o baltă de sînge la vreo sută de pași de poienită. Cinci oameni voinici abia au putut să urnească namila de urs.

Sînt și urși care par „morți"

...După ce chibzuit îndelung, cel de al doilea vînător, Vasile Bodea, trecu pîrîiașul și după o tufă, între doi brazi la vreo douăzeci de pași de prada rămasă de la urs, se lungi la pămînt. Cu pușca încărcată și bine rezemată, începu să aștepte. Era abia pe la chindie, dar vînătorul știa că apetitul ursului începe abia pe seară.

Deodată, la numai cîțiva pași în stînga lui, vînătorul auzi foșnet și pas greu. N-a întors capul. Orice mișcare poate zădărnici așteptarea sau, cine știe, poate dezlănțui fiara. Nimic. Ce să fie? Se auzără pași. Trase cu coada ochiului și văzu întîi un cap negru și mare cît o banită cum iese din tufe: „e atît de aproape, încît dacă mă vede și sare asupră-mi, n-am vreme nici să-ntorc pușca". Capul enorm și negru se clătină rar, apoi înaintă. Mai ieși alene din tufe o labă, apoi alta și apoi

Ursul carpatin, țința vînătorilor de prețutindeni

un trup mătăhălos după ele. Vînătorului i se părea că nu se va mai termina; atît de lung era ursul. Încet, ieși la lumină, trecu pîrîiașul, mai privi odată în dreapta și-n stînga, apoi plecă pe coasta cealaltă, părînd că nu se va duce la „cămară". Dar făcu un ocol mărișor, inspectînd parcă împrejurimile, apoi se grăbi la masă. Cu o mișcare largă de labă mătură pietre și crengi de pe prada rămasă și făcîle-i troznind înfipte în carne.

Încet, cu mii de precauții, vînătorul ridică arma. O ridica atît de încet încît i se părea că nu va mai ajunge cu cătarea ei la pieptul ursului. Dar ajunse. Ochi bine și arma trozni, făcînd țăndări liniștea pădurii.

Glonțul parcă ridică în sus ursul, care răcni înspăimîntător întors spre vînător. Îl văzuse. Văzuse de unde-i venise lovitura și vru să se repeadă spre el. Dar focul bine „pus", de mînă dibace, își făcuse datoria; ursul se prăbuși în pîrîiaș. Mai răcni de cîteva ori clătinîndu-și capul, dar al doilea foc îl scuti de chinuri. Vînătorul, cu arma reîncărcată, mai așteptă preț de o jumătate de ceas (experiența îl învățase că urșii ce par „morți", cînd te apropii de ei sar și te zdrobesc). Între timp, atrași de împușcături și răcnetele ursului, din vale sosiră oameni.

Acum parcă aveau mai mult curaj!

*

Întîmplările cu cei doi urși de la Măgura Arsă și vrednicia celor doi vînători au făcut ocolul satelor din jur. Astăzi stînele sînt liniștite și își văd de rosturile lor. Iar atunci cînd priviți în magazine produsele fabricate din laptele oilor de la Măgura Arsă, să vă gîndiți și la vînătorii Vasile Bodea și Ion Munteanu.

Iar pe noi să nu ne întrebați ce contribuție am avut la vînătoarea de urși. Nu de alta, dar de aia n-are ursul coadă!

D. TABACU și I. CÎRCIU

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

„ȚIGANIADA"

Titlul ei complet sună ciudat astăzi. Țiganiada sau tabăra țiganilor, poemation, iroi — comico — satiric, alcătuit în 12 cîntece de maestrul cîntăreț Leonachi Dianeu, îmbogățită cu multe însemnări și băgări de seamă, critice, filozofice, istorice, filologice și teologice de către Mitru Perea. Disimulat sub anagrama Leonachi Dianeu, numele real al autorului: Budai Deleanu.

Viața lui e puțin cunoscută din lipsă de documente. S-a născut în 1760, pare-se, undeva în apropierea Hunedoarei. A studiat teologia la Blaj și la Viena, dar, spirit laic și critic, a refuzat să se preoțească. A funcționat mult timp ca șlenic „chesaro-crăiesc", la tribunalul din Lemberg. Manuscrisele sale, găsite după moartea scriitorului, au fost trimise la Iași, lui Asachi și au văzut lumina tiparului în 1875 și 1877, cu aproape o jumătate de veac după ce autorul lor se stinsese din viață. Informat de Papiu Ilarian asupra existenței Țiganiadei, Teodor Codrescu o publică în Buciumul român, într-o versiune care, deși fragmentară, stîrnește repede interesul.

Țesătura epică a poemei eroi-comice cuprinde mai multe acțiuni. Cea principală relatează peripețiile înrolării țiganilor în armata lui Vlad-Țepeș. Gîlcevile, dezbinarea și ambițiile deșarte ce-i împrăștie pe țigani cuprind, desigur, un simbure alegoric. De altfel toate semnificațiile Țiganiadei trebuie separate de învelișul lor aluziv. Celelalte fire ale acțiunii cuprinzînd expediția lui Becicherec, răpirea Romiței și suferințele lui Parpanghel spocesc pitorescul operei dar și convingerea noastră că autorul ei își cunoaște bine și epoca și tendințele ei specifice.

Faptul că Budai Deleanu recurge la țigani spre a rosti ideile sale prin mijlocirea lor n-are nimic șovin intrinsec. Dimpotrivă. Iar vălul ficțiunii la care recurge este necesar pentru ca societatea românească a timpului să-i primească fără ostilitate ideile și să le accepte. Autorul spune singur că pe-a dat „o alegorie — unde prin țigani se înțeleg și alții" și că „am mestecat într-adins lucruri de șagă, ca mai lesne să se înțeleagă și să placă. S-afle intrinsa și critică pentru a cărei dreaptă înțelegere te poftesc s-adaugi parecări luări aminte, căci știu bine ce vei înțelege ce-am vrut eu să zic în multe locuri".

Ce a spus Budai Deleanu în paginile Țiganiadei este în spiritul celor mai înaintate principii ale Școlii Ardelene, fenomen ideologic apărut în Transilvania în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Școala Ardeleană se va împotrivi acțiunii de deznaționalizare întreprinsă de dominația habsburgică cu sprijinul bisericii catolice. Spiritul anti-feudal al orientării ei se manifestă pe plan literar cu vigoare îndeosebi în creația lui Budai Deleanu a cărui operă plină de vervă satirizează toate instituțiile feudalității: monarhia, biserica catolică, etc. și deopotrivă asuprirea otomană, obscurantismul și moravurile corupte ale vremii.

H. ZALIS

Antonio Berni

Patria lui Antonio Berni, Argentina — este o țară a contrastelor: țara marilor orașe ultramoderne și a milioanelor de muncitori sezonieri care pribegesc în căutare de lucru pe plantațiile de bumbac. Argentina este țara arborelui cu lemn roșu, a cactușilor enormi, a uriașelor plantații de bumbac, a enormilor fluturi roșii, galbeni și albaștri — a florei și faunei violent colorate. Un mediu care captează observația și sensibilitatea unui artist, prin această relevantă prezență a contrastelor, îi alimentează arta cu un flux de impresii neobișnuit de variate și care-l îndeamnă la reflecții. Am putea spune că această pregnantă a unei realități atît de șocante constituie fundamentul artei lui Antonio Berni, artist care a comunicat într-un început cu viața poporului său și ale cărei îndelungate și uneori ocolite căutări artistice trebuie înțelese sub semnul străduinței de a exprima o infinită sumă de observații asupra realității.

Umanistă prin definiție, arta lui Berni este închinată omului. În pînzele sale trăiesc chipurile oamenilor simpli argentinieni, fețele aspre, viguroase ale muncitorilor pe plantații, exteriorizînd o psihologie tristă dar dîrză, în care intuiești profunde și imense rezerve de combativitate în numele aspirației către o viață mai bună și mai dreaptă.

Faza actuală de creație a lui Antonio Berni — sugestiv ilustrată prin tabloul „Somer", zguduitor în adevărul social pe care-l comunică — este încununarea unui drum tot mai apropiat de închegarea unei concepții realist critice în artă, de înțelegerea rolului social al artistului și a necesității ca operele sale să exprime adevărul vieții.

Antonio Berni s-a născut la 14 mai 1905 în ținutul Santa Fé — orașul Rosaria. El a trecut prin atelierele mai multor pictori celebri din Europa. Debutează în chiar orașul său natal, cînd avea abia 17 ani, dar consacrarea i-o aduce capitala Buenos Aires unde o expoziție personală îl impune surprinzător de repede în atenția publicului. Așa s-a deschis o carieră artistică vastă, bogată în expoziții și călătorii peste hotare, unde artistul a dus tablourile sale de un adevăr uman tot mai profund și de aceea mai convingător, după ce, cam prin 1929 Berni a rupt definitiv cu orientarea suprarealistă caracteristică fazei lui de început. Astăzi, lucrările lui Antonio Berni pot fi văzute în muzeele din Argentina (Muzeul Național, Muzeul Municipal din Buenos Aires) la Muzeul de artă modernă din New York, în Franța la muzeul din Saint-Denis.

În 1956 Antonio Berni a vizitat țara noastră cu ocazia deschiderii expoziției sale de pictură și grafică. De atunci el a devenit un entuziast prieten al poporului nostru și al artiștilor români. În calitate de membru în conducerea Asociației de prietenie Argentina-Romînia el desfășoară o bogată activitate pentru cunoașterea de către poporul său a realităților din țara noastră.

M. COSMA

Primul „examen public" al Filarmonicii

Creată în epoca regulamentară, societatea Filarmonica a contribuit într-o măsură însemnată la punerea bazelor Teatrului românesc, într-o vreme cînd, prin proclamarea limbii române ca limbă oficială, s-a dezvoltat și învățămîntul în limba română. Căci Regulamentul Organic, calificat de Marx drept „codice al muncii de clacă" a avut părți pozitive, fiind o adevărată constituție care a contribuit la formarea statului modern român, punînd Țările Române în situația de a putea profita de avantajele cuprinse în Tratatul de la Adrianopol (1829), în primul rînd, de libertatea comerțului.

În seara de duminică 29 august 1834, stil vechi, dată menită să rămînă în istoria teatrului românesc, s-a dat „întîiul examen public" al Filarmonicii. Sala noului teatru Momolo, aflată la intersecția străzii Academiei cu strada Edgard Quinet, pe un loc astăzi caro-sabil, a fost tiesită. Asupra felului cum s-a desfășurat spectacolul avem mărturii ale contemporanilor. Unul dintre actori, Ioan Curie, își va aminti: „Pentru întîia dată de cînd exista Romînia s-a văzut un teatru românesc, artiști tineri români, muzică militară românească... se ridică cortine, cînd am dat cu ochii de public, am amețit; lacrămile și sudorile mă înădușeau; Aristia era sufleur; el strigă: „curaj, nu mă lăsați copii!"

Înaintea începerii spectacolului, Ion Heliade-Rădulescu a ținut o cuvîntare despre însemnătatea teatrului, despre strădaniile celor grupați în societatea Filarmonica. A vorbit cu atîta emoție, cu atît avînt, încît cei de față „au rămas uimiți de adevărata transfigurație a întregii sale persoane". Dora d'Istria, născută Ghica, ne dă amănunte asupra acestei transformări: Heliade avea capul mare, aplecat mai mult spre stînga, spatele lat, umeri ridicați, de părea puțin gîrbov, iar vorbirea îi era deobicei cam greoaie. În acea seară, Heliade s-a înfrumusețat de „emoția a-celui moment sublim". S-a înălțat, părea drept ca un brad, și vorba îi fost curgătoare și limpede. A început prin a lăuda virtuțile teatrului, făcînd o paralelă între istorie și teatru — „istoria descrie, teatrul însuflețește istoria". Heliade nu putea să nu vorbească despre lupta pe care au dat-o elevii cu prejudecățile, tineri care, pentru „a să fie ascultători la glasul patriei, au călcat în picioare toate prejudecățile părăsind și chiar pe ai lor părinți și preferind strimtoarea și neavera, ca să poată răsplăti întemeietorilor teatrului românesc..."

Cuvîntarea lui Heliade a stîrnit un adevărat delir în sala lui Momolo.

Dar, în timp ce orchestra ataca uvertura spectacolului, așteptau plini de emoție să vadă „isprava celor dintîi actori români". Reprezentația a început printr-o producție a clasei de muzică: eleva Caliope „cutează, acompaniată de domnul Șlaf, să cînte cavatina din opera lui Bellini, Piratul... dînd cele mai mari nădejdi de izbutire la muzică și tot parterul răminînd mulțumit de glasul cel dulce și mare al cîntăreței romînce". După aceasta, elevii școalei de declamație au reprezentat „Mahomet" sau „Fanatismul", tragedia în versuri a lui Voltaire, „cu cea mai mare ispravă, ținînd toți privitorii încîntați de mulțumire", relatează „Curierul românesc".

Această manifestare și-a păstrat ecoul pînă tîrziu. Astfel, Iosif Vulcan, cel care s-a străduit atîta pentru teatrul din Transilvania, va spune, în 1872, că în acea zi de 29 august 1834 s-a pus „temelia la marele edificiu al civilizației unii naționale, se puse baza dezvoltării limbii noastre".

Ioan MASSOFF

Mic dicționar de expresii celebre

● ANNIBAL AD PORTAS (Aniba e la porțile noastre) este strigătul pe care l-au scos Romanii după bătălia de la Cannae, una dintre cele mai vestite din istorie. Ostile carthagineze (Carthagina se afla unde azi e Tunisul), conduse de generalul Annibal (care pentru a ajunge cu ele în Italia, a traversat Spania, Pirineii, Galia și Alpii) au înfrînt în această bătălie (în anul 216 î.e.n.) „invincibila" armată romană Cannae se găsea la „o sută de leghe de Roma. De bună seamă, Romanii au fost cuprinși de spaimă și au lansat acest strigăt, care, completat, sună așa: „Annibal e la porțile noastre și voi beneficiți!" Expresia a ajuns proverbială și se întrebuințează atunci cînd e vorba de o primejdie gravă și imineată.

● „FRUMOASELE ZILE DIN ARANJUEZ S-AU DUS!" — Aceasta este una dintre acele expresii ce-și au izvorul în literatură și despre care foarte just spunea poetul Mihai Beniuc în prefața la Versurile lui Tudor Arghezi că „au odată devin locuțiuni și zicători".

„Frumoasele zile din Aranjuez (oraș din Spania)..." este versul cu care se deschide tragedia „Don Carlos" de Schiller și el a devenit o locuțiune universală ce se folosește în sensul în care noi folosim versul lui Eminescu „S-a stins viața falnicei Venetii" - adică atunci cînd vrei să spui că s-a încheiat cu huzurul și petrecerea

I. FLAVIUS și I. BERG

POȘTA REDACȚIEI

ANA POP — București: Dacă vă place atît de mult baletul, nu este timpu să vă înscrieți în viitorul an la școala de coregrafie. Trebuie să mergeți însă la secretariatul școlii, pe strada Lt. Lemnea nr. 9 și să vă interesați de condițiile ce se cer îndeplinite pentru a putea fi admisă. Este bine să începeți a vă pregăti mai din timp. Scrieți-ne ce ați făcut.

MARIA ȘERBAN-DOBRENI — (Vîlcea): În pagina a VIII-a, intitulată „SPECTACOLUL" publicăm aproape în fiecare săptămînă prezentări de actori. Dacă veți cerceta numerele din urmă veți întîlni o parte din artiștii ce vă interesează. Pe ceilalți îi veți găsi prezentați curînd.

ABONATA 13 — Huși: Cuvîntul „relache" înseamnă întrerupere. Relache-ul teatral este o întrerupere momentană a spectacolelor. Bunăoară, cum se întîmplă luneа la unele teatre ale căror colective au jucat și duminica. Cuvîntul rodaj se ia în sensul roaderii prin frecare a unor obiecte pentru a se putea ansambla mai bine. Ați auzit, probabil, de rodarea mașinilor noi.

DRAGON — București: Să știți că sînteți o persoană simpatică. Aceasta o dovedește cu prisosință rîndurile dv. deși pseudonimul ce l-ați ales nu inspiră acest sentiment. Constatăm totuși cu bucurie că există și un dragon simpatic, care pe deasupra mai este și curios. Dv. ne întrebați de ce acel care dă răspunsuri la poșta redacției nu semnează cu un nume oarecare. Pentru a ne veni în sprijin, ne-ați sugerat să semnăm „Ion" sau „Nae poștașul" sau X. Dar aceasta ar rezolva oare problema? Ați fi mulțumit dacă la poșta redacției v-ar răspunde X? Mai important este, credem, să constatați că răspunsul vă satisface. Sîntem de acord cînd spuneți: „Îmi place să citesc revista „Magazin" dar nu-mi place să citesc unele materiale de slabă calitate din ea". Ne arătați chiar și care sînt acelea. Noi am luat act de părerile dv. și vom proceda în consecință. La rugămintea de a vă acorda posibilitatea de a corespunde și mai departe cu dv., răspunsul nostru este simplu și prompt: „Cu plăcere!".

N. PATRULEA — Comănești: Ca electrician calificat vă este mai ușor să ajungeți electrician... De aceea, interesați-vă dacă au sînt posturi de acest fel și treceți în meseria pe care v-ați ales-o. Ne spuneți că soția dv., Lenuța, cu care la un loc faceți abia 43 de ani, urmărește numer de numar publicația noastră. Ce ați dori să găsească în revistă? Am fi bucuroși să ne scrie personal.

LICA VANTINA — București: „Paginile din trecut" nu sînt de... actualitate. Și-apoi, versurile sînt construite în așa fel, încît se termină în verbe puse la același timp: cerșeau, răscoleau, cîntau, șuerau, cerșeau, bencheluiau, etc. etc. Precum vedeți, nu sînt publicabile.

ALEX. CIOARA — Brad: Nu există un asemenea manual.

A. CÎRNARU — Zlatna: Puteți să vă înscrieți la cursurile fără frecvență ale unei facultăți. Ceteți de la librării prospectul emis de Ministerul Învățămîntului și Culturii privitor la admiterea în institutele de învățămînt superior. Acolo veți găsi absolut tot ce vă interesează.

DIN ISTORIA ANECDOTICĂ A TEATRULUI ROMÎNESC

Nae Hagiescu și Marița Vasilescu au fost doi reprezentanți de seamă ai mișcării teatrale, care au înscris pagini memorabile în istoria scenei românești. La bătrînețe însă, ei au trebuit să-și cîștige o existență mizeră, cutreierînd tîrgurile cu un repertoriu incropit din farse ieftine și melodrame sfîșietoare. Într-o asemenea melodramă plină de tirade și victime, în care erau parteneri, sfîrșitul Hagiescu trebuia, conform textului, să-și ucidă iubita infidelă și apoi s-o ducă în brațe, afară din scenă. Dar Marița Vasilescu — în tinerețe fusese una dintre cele mai strălucitoare frumuseți ale scenei noastre — îmbătrînind, devenise foarte corpolentă.

Hagiescu, numai piele și os, se trudește, după ce o „ucide" cu pistolul, s-o ridice. Dar nu izbutește, cu toate eforturile. Și atunci, uitînd că joacă într-o melodramă, actorul care triumfase în roluri de comedie, își înșfacă partenera de picioare și o trage după el spre culise, în risul dezlănțuit al publicului. Descumpănit, se oprește înainte de a ieși în scenă și, vrînd să relaxă atmosfera, se adresează, pe un ton cavernos, publicului: „Vedeți, și moartă mă urmează!". Ceea ce, bine înțeles, a avut darul să întețească, hohotele sălii

Dealtfel, condițiile vitrege în care se făcea pe vremuri teatru au fost prilej de suferință pentru multe generații de actori. Iar subterfugiile la care trebuiau să recurgă sărmanii „copii ai Thaliei" ca să-și mai îndulcească mizeria, au stîrnit adevărate ovații. Iată, de pildă, ce s-a întîmplat cu o piesă prezentată și cu o seară înainte, la care au venit mai mulți oameni, dar „în culori". Întrucît regizorul, cocoțat lîngă reflectorul de la balcon schimba din minut în minut sănătățile de celofan roșu și portocaliu și verde și albastru, încît actorii de pe scenă deveniseră niște cameleoni în lumina mereu schimbată ce cuprindea întreaga scenă. Doar așa își putură încheia turneul, pe atunci, bieții slujitori ai Thaliei.

Se știe că pînza mare, albastră, care ascunde fundul și laturile scenei, se numește „circular" sau „cer", căci în decorurile care înfățișează exterioare, ea sugerează zarea albastră. Ori, acum vreo patruzeci de ani, la Teatrul Național din Iași fusese adus un nou circular, care să înlocuiască pe cel uzat. Proaspăt vopsit, încă neuscat, fu instalat pe niște capriori, în curtea teatrului, să se zvînte peste noapte. Iar paznicului i se atrase atenția să vegheze asupra pînzei.

În toiul nopții, un trecător întîrziat, văzîndu-l pe paznic cum se plimbă liniștit prin curtea teatrului, îl întreabă, într-o doară: „Ce mai faci, moșule?". „Ce să fac?", îi răspunde senin paznicul „Iaca păzesc cerul să nu care cumva să-l fure cineva". Trecătorul o luă iute la sănătoasa și nu se opri decît la Spiridonie, bătrîna instituție spitalicească din capitala Moldovei. Acolo, el ceru medicului de gardă să plece degrabă la teatru, unde-i în curte un nebun, care... păzește cerul. Sosit cu ambulanța, medicul constată că într-adevăr, bătrînelul se scrintise, fiindcă și lui tot despre cerul care poate fi furat îi vorbea.

Abia a doua zi s-au lămurit lucrurile, dar bătrînul portar rămase ani în șir cu porecla „paznicul cerului".

N. RADOMIR

A fost descoperită o pictură necunoscută a lui Rafael

Muzeul istoric și etnografic din Zugdidi (Georgia) posedă un mic tablou care reprezintă o femeie tînără aplecată peste un miel. Studiile meticuloase întreprinse pentru cunoașterea autorului acestui deosebit de izbutite picturi au dus la o descoperire neașteptată. Este vorba de o Madonă autentică a lui Rafael.

Muzeul din Zugdidi adăpostește de altfel și alte rarități. Aici se găsește o colecție de obiecte unice provenind de la Palatul Versailles și obiecte care au aparținut lui Napoleon Bonaparte. Ele au fost aduse în aceste locuri de Achille Murat, nepotul — mareșalului, care a trăit în Georgia, la moșia soției sale Salomeea Dadiani, prințesă de Mingrelia, pînă la moartea sa.

—Alo, 05? D-voastră dați rezultatele la loto?

— Da!

— Vă rog, ce numere ies săptămîna viitoare?

PROGRAMUL DE RADIO ȘI TELEVIZIUNE

— De ce nu publică și lungimile de undă?

— Nu încap în revistă...

Desene de Gh. CHIRIAC

CALENDAR • CALENDAR • CALENDAR

15-20 februarie

15

1907 Izbucnesc marile răscoale țărănești împotriva exploatării burghezo-moșierești.

1857 A murit compozitorul M. I. Glinka (n. 1804)

16

1933 La 15—16 februarie, muncitorii de la Atelierele Grivița C.F.R. conduși de P.C.R. luptă eroic împotriva tiraniei guvernului burghezo-moșieresc. Ziua ceferiștilor.

1933 A fost asasinat Vasile Roaită.

1838 S-a născut B. P. Hașdeu.

17

1600 A fost ars pe rug Giordano Bruno (n. 1548).

1673 A murit Molière (n. 1622).

1898 A murit ziaristul antidinastic Al. V Beldiman.

18

1564 A murit Michelangelo (n. 1475).

19

1473 S-a născut N. Kopernik (m 1543).

20

1948 Între 20—25 februarie a avut loc istorica victorie a muncitorimii din Cehoslovacia asupra reacțiunii

B. P. HAȘDEU

Printre figurile proeminente ale culturii noastre se situează la loc de cinste și Bogdan Petriceicu Hașdeu, remarcabil scriitor, filolog și istoric, de la a cărui naștere se împlinesc 122 de ani.

Copilăria și-a petrecut-o, în bună parte, în Polonia unde tatăl său — mare iubitor al cărții, el însuși scriitor — funcționa ca profesor. Sub influența tatălui, B. P. Hașdeu la contact încă de timpuriu cu multe lucrări literare care aveau să-i formeze gustul artistic. O influență deosebită i-au furnizat-o lecturile din Puskin și Lermontov, opere citite de el în limba rusă.

Ca student, la Harkov, Hașdeu participă la lupta împotriva regimului feudal, luptă care antrenase studențimea din Harkov ca și din alte centre universitare ale Rusiei. Fratele său care era de asemenea student a fost închis pentru activitate revoluționară.

În 1857, stabilit în Moldova, B. P. Hașdeu continuă să militeze pentru ideile înaintate ale epocei sale. Pe atunci se discuta cu aprindere problema Unirii Țărilor Române. Poziția adoptată de Hașdeu era cea indicată de aspirațiile maselor populare, devenind astfel un frecvent sprijinitor al actului istoric ce avea să se înfăptuiască la 24 ianuarie 1859.

Vederile sale progresiste au fost afirmate cu curaj într-o seamă de publicații ale vremii, unele din ele fiind scoase chiar de Hașdeu. Între acestea amintim revistele „Aghiuță" (1863—1864), „Satyrul" (1866), „Traian" și „Columna lui Traian" (1870—1877 și 1882—1883). Cu deosebită virulență, el atacă politica reacționară a claselor exploatatoare precum și odioasa monarhie. Pentru aceasta, avea să sufere consecințele neplăcute ale arestului, ale persecuției din partea adversarilor politici.

Așa cum se arăta mai înainte, Hașdeu a desfășurat o activitate multilaterală. Rodnica sa activitate scriitoricească s-a s-a soldat cu un volum de „Poezii", apărut în 1873, cu numeroase piese de teatru dintre care cea mai valoroasă este „Răzvan și Vidra" (1867), cu nuvela realistă „Duduca mămuca" cu încercarea de roman istoric „Ursita" (1864).

Din categoria scrierilor istorice sînt de menționat monografia „Ion Voda cel Cumplit" (1865) și „Istoria critică a Românilor" (1873—1875).

În domeniul filosofiei, B. P. Hașdeu a fost un adevărat deschizător de drumuri. El a pus bazele lingvisticii și folcloristicii moderne prin marele dicționar științific al limbii române — „Magnum Etymologicum Romaniae" (1886—1867) și „Cuvente den Betrani" (1878, 1879, 1880).

Pentru activitatea sa laborioasă a fost ales membru al Academiei de Științe din Petersburg, al Societății Lingvistice din Paris precum și al altor academii din Europa.

Activitatea sa, atît de prodigioasă, a cunoscut, din nefericire și o perioadă cînd Hașdeu a dat lucrări ce nu se situau pe linia celor anterioare. În ele își fac loc elemente nerealiste, mistice. Aceasta se petrecea către sfîrșitul vieții sale. Opera lui B. P. Hașdeu nu poate însă fi umbrită de aceste aspecte negative, deși ele au avut o oarecare pondere în activitatea lui.

B. P. Hașdeu moare în anul 1907, ducînd cu el durerea de a o fi pierdut pe unica sa fiică, Iulia, a cărei moarte i-a dat o grea lovitură.

Tot ce este mai bun în opera sa a rămas însă pînă astăzi, deoarece ideile care l-au călăuzit în scrierea lor erau idei înaintate, servind progresului social.

C. S.

Un grup de mulgătoare fruntaşe din colhozul „Kirov".

Casă colhoznică din artelul „Kirov"

Eroii ogoarelor din Riazan

Corespondenţă pentru „Magazin"

In colhozul „Kirov" lucrează bine toţi membrii artelului. Iată-l de pildă, pe Anatoli Gribkov, absolvent al şcolii tehnice de mecanizare a agriculturii. Tînăr tractorist care-şi iubeşte meseria, Anatoli Gribkov se bucură de simpatia şi stima tuturor membrilor colhozului.

Colhoznicii locuiesc în case confortabile cu lumină electrică, radio, telefon şi recent au fost introduse şi gaze. Colhoznica Olga Gabrilina pregăteşte fiului ei Serioja micul dejun.

Pe malul fluviului Oka, de-a lungul a mai mulţi kilometri, se întind clădirile colhozului „Kirov" raionul Şilov, regiunea Riazan. Oamenii muncii din acest colhoz au obţinut anul trecut succese cu adevărat remarcabile. Este de ajuns să arătăm că acest colhoz a îndeplinit înainte de termen planul anual de vînzare către stat a produselor agricole. S-au vîndut statului 420 tone carne, ceea ce reprezintă peste trei planuri anuale. Aceasta este o cantitate de 16 ori mai mare decît în 1953.

In colhozul „Kirov" există toate condiţiile pentru creşterea nivelului de trai material şi cultural al colhoznicilor. In ultimii doi ani, de pildă, mai mult de 1000 familii colhoznice au sărbătorit mutarea în case noi. Colhozul este electrificat, radiolicat, pe acoperişurile multor case se pot vedea antene de televiziune. In ajunul anului nou 1960, în casele colhoznicilor s-a introdus încălzirea cu gaze.

In scrisoarea sa adresată colhoznicilor de la artelul „Kirov", N. S. Hruşciov subliniia că în realizarea unui nivel înalt de producţie de carne şi de lapte în acest colhoz un rol deosebit l-a jucat minunatul său tineret. Lucrurile stau într-adevăr aşa. Însufleţiţi de exemplul comuniştilor, tinerii şi tinerele nu rămîn mai prejos de cei în vîrstă. Rezultate excelente le-a obţinut brigada de comsomolişti condusă de Raisa Trifonova. Din această brigadă fac parte absolvente ale şcolii medii.

In prezent, în colhozul Kirov domneşte un neobişnuit avînt, ca urmare a istoricelor hotăriri ale Plenarei din decembrie 1959 a C.C. al P.C.U.S. Anna Efremova, preşedinta colhozului „Kirov", luînd cuvîntul la Plenara C.C. al P.C.U.S. din decembrie 1959, a spus:

— Domnul Allan Dulles, conducătorul serviciului de spionaj al S.U.A. pune la îndoială realizarea ritmului de dezvoltare a agriculturii în Uniunea Sovietică, ritm stabilit de Congresul al XXI-lea al partidului nostru. Aş vrea să spun: priviţi mai cu atenţie viaţa oamenilor sovietici. Realitatea din Riazan oferă destule fapte ce arată că agricultura noastră socialistă a pornit într-un ritm ferm în întrecerea cu agricultura „Americii capitaliste".

S. JARCOV

NOTĂ

Avocat al colonialismului

Ziarul „Frankfurter Allgemeine" şi-a luat sarcina ingrată de avocat al colonialismului. El a încercat, de curînd, să convingă pe cititorii săi cît de mari sînt binefacerile pe care colonialismul l-a adus ţărilor din Africa.. Se cuvine — scrise ziarul — „a releva ca o caracteristică istorică unanimitatea cu care statele colonialiste din Europa au eliberat calea spre independenţă" a coloniilor. „Fără colonialism continentul african nu s-ar fi trezit niciodată".

Ziarul vestgerman nu se grăbeşte să dea vreun exemplu al misiunii civilizatoare, de „trezire" a continentului pe care ar fi avut-o, chipurile, colonialismul în Africa. Păcat! El ar fi putut da multe asemenea exemple. Vom încerca să dăm noi, doar unul singur. Medicul şef al coloniei Sierra Leone a recunoscut într-un raport publicat în „REVIEW OF PRESENT KNOWLEDGE OF HUMAN NUTRITION" — 1938, că „In secolul al XVII-lea, poporul (din Sierra Leone N.R.) poseda însuşiri fizice excelente, consuma o hrană variată şi dispunea, probabil, de o cantitate suficientă de carne. Se pare că la începutul şi la mijlocul secolului al XVIII-lea el avea o hrană satisfăcătoare." Asta era, deci înainte de a fi început acţiunea colonialiştilor britanici de „trezire" a coloniei. Ce s-a întîmplat însă după ce Sierra Leone a fost fericită cu orînduirea colonialistă? „Problema alimentării poporului — se arată în acelaşi raport — a fost studiată şi s-au cules date care arată că în prezent hrana este nesatisfăcătoare, ea conţinînd o proporţie prea mare de hidraţi de carbon, ceea ce duce la subnutriţie şi boli". Curat „trezire", nu?

Cît priveşte „unanimitatea" cu care colonialiştii renunţă la privilegiile lor, l-am sfătui pe onorabilul redactor de la „Frankfurter Allgemeine" să cerceteze puţin harta Africei. Poate că o să observe existenţa Kenyei, Rodeziei, Zanzibarului, Angolei şi a altor teritorii în dreptul cărora continuă, încă, să scrie „colonie"...

PORTRETE OCCIDENTALE

In această săptămînă publicăm portretele d-lor Truman, Acheson şi Rockefeller. Cititorii sînt liberi să schimbe ordinea portretelor, ele tot vor semăna. De asemenea, sînt liberi să înlocuiască numele oricăruia dintre ei cu numele oricărui alt aţităţor la război. Se garantează şi în acest caz asemănarea.

Desen de A. POCH

CRIZA SUEZULUI (I)

Am văzut pînă acum, pe baza celor arătate de fostul om de stat englez Eden în memoriile sale, că în timpul războiului din Indochina s-au produs divergenţe ascuţite între S.U.A. şi Anglia cu privire la oportunitatea unei intervenţii militare americane în acest război. Anglia considera pe atunci că folosirea forţei în cazul Indochinei nu ar fi rentabil, pe cînd S.U.A. erau de părere că ea este singura soluţie.

Mergînd mai departe pe firul memoriilor lui Eden, vedem că în perioada crizei Suezului divergenţele se manifestă din nou. De data aceasta însă, în memoriile sale, rolurile apar inversate. Anglia este pentru utilizarea forţei în vederea reacaparării Suezului, iar S.U.A. ar fi împotriva folosirii forţei. Cum este posibilă o schimbare atît de bruscă? Să fi renunţat domnul Dulles la doctrina folosirii forţei?

Nicidecum! Dulles n-a renunţat la folosirea forţei în acea perioadă, tot aşa cum nici Eden nu a renunţat la folosirea forţei în Indochina. Şi unul şi celălalt au fost inspiraţi, în ambele cazuri, de ţeluri colonialiste. In cazul Indochinei, Anglia considera că intervenţia militară americană ar fi slăbit poziţiile engleze în acea regiune. In cazul Suezului, Dulles considera că implicarea publică a S.U.A. în folosirea forţei ar fi creat obstacole în calea preluării poziţiilor engleze în Orientul Mijlociu. Din însăşi faptele produse de Eden, dar din care el nu trage concluziile evidente, se observă următoarele:

1) Statele Unite au avut cunoştinţă cu mult timp înainte de planurile de agresiune engleze asupra Suezului.

2) Statele Unite nu au întreprins nimic serios ca să descurajeze aceste planuri.

3) Prin atitudinea adoptată au încurajat de fapt folosirea forţei, în speranţa că acest lucru va ruina poziţiile engleze şi va crea noi posibilităţi pentru „umplerea golului" de către S.U.A. sub masca medierii.

4) Statele Unite au preferat să scoată castanele din foc cu mîinile altora, pentru că partidul republican se afla în aceea perioadă în plină campanie electorală şi nu voia să se compromită în ochii opiniei publice americane. Totodată el voia să deschidă drum larg penetraţiei americane prezentîndu-se în chip de apărător al mişcării de eliberare din Orientul Mijlociu. Aşa se şi explică de ce în zilele cînd trupele engleze se retrăgeau încet din zona canalului, Dulles lansa faimoasa doctrină Eisenhower, al cărui conţinut a ieşit la iveală atunci cînd infanteria marină americană a debarcat la Beirut în 1958.

Caracterul divergenţelor anglo-americane în Orientul Mijlociu este în parte sezisat într-un raport al ambasadorului englez la Cairo, după răsturnarea monarhiei în Egipt, raport reprodus în memorii.

Ambasadorul englez constată că „Ambasada S.U.A. la Cairo se teme în mod special să nu-şi piardă influenţa faţă de noul regim, IAR GUVERNUL S.U.A. NU PARE DE LOC INCLINAT SĂ OCUPE LOCUL DOI CHIAR ŞI ÎNTR-O REGIUNE UNDE NU DEŢINE RESPONSABILITATEA PRINCIPALĂ. De aceea cel puţin pe plan local, americanii se abţin să dea sprijinul deplin, la care are dreptul să se aştepte aliatul lor din N.A.T.O., ajutor care ar fi avut o influenţă mare, chiar decisivă, asupra negocierilor noastre". Este vorba de negocierile pe care le ducea pe atunci guvernul englez pentru menţinerea bazelor militare în Egipt. Dar după cum recunoaşte şi ambasadorul englez la Cairo, S.U.A. nu erau dispuse să se mulţumească cu locul doi şi de aceea preferau să nu sprijine punctul de vedere englez.

Eden nu uită să menţioneze episodul înfiinţării pactului de la Bagdad care confirmă analiza ambasadorului englez la Cairo. Statele Unite joacă un rol de frunte în inspirarea proiectului organizării unui bloc agresiv în Orientul Mijlociu, care a devenit cunoscut sub numele de pactul de la Bagdad. Dar după ce proiectul a fost pus în aplicare, „guvernul Statelor Unite s-a dat de o parte, în timp ce Anglia a fost singura dintre puterile occidentale care i s-a alăturat. Mai rău decît atît, subliniază Eden, guvernul S.U.A. a încercat să bată monetă din această atitudine în capitale ostile pactului, ca de pildă Cairo". Statele Unite au adoptat rolul de „observator" al pactului, finanţînd totodată acţiunile sale principale.

In anul 1955 o serie de firme engleze, franceze şi vest-germane formează un consorţiu care se declară gata să proiecteze, să finanţeze şi să construiască barajul de la Assuan.

„Pentru a putea face faţă riscurilor considerabile pe care le implica acest lucru, scrie Eden, noi am asociat ajutorul guvernului S.U.A. şi al Băncii Mondiale" Noul consorţiu îşi însoţeşte propunerile de ajutor de condiţii politice pe care Egiptul nu le poate accepta. La 19 iulie Dulles anunţă că S.U.A renunţă să mai acorde ajutor în construirea barajului. „Noi am fost informaţi — comentează Eden — dar nu consultaţi şi astfel nu am avut vreo posibilitate de a face critici sau comenta". Măsura bruscă adoptată de S.U.A. însemna prăbuşirea întregului proiect. In aceste condiţii, refuzînd să

cedeze presiunilor colonialiste, la 26 iulie 1956 guvernul Egiptului trece la naţionalizarea Suezului anunţînd că veniturile canalului vor contribui la construirea barajului şi la dezvoltarea independentă a economiei egiptene.

Dacă discutarea cererii de ajutor a Egiptului pentru construirea barajului a durat mai bine de un an de zile fără să ducă la nici un rezultat, planurile de agresiune împotriva popoarelor arabe şi pentru reacapararea Suezului sînt puse acum în discuţie la Londra cu maximum de promptitudine.

Imediat guvernul englez invită reprezentanţi ai S.U.A. şi Franţei la Londra pentru organizarea „unei politici comune".

Iată ce considera Anthony Eden, atunci prim ministru, ca fiind cea mai bună politică comună: „...numai presiuni economice şi politice nu ar putea da rezultate... DE LA BUN ÎNCEPUT NOI TREBUIA SĂ NE PREGĂTIM A SPRIJINI ADMONESTĂRILE NOASTRE CU ACŢIUNI MILITARE. ŞEFII DE STAT MAJOR AU PRIMIT INSTRUCŢIUNI SĂ PREGĂTEASCĂ PLANUL ŞI PROGRAMUL UNEI OPERAŢIUNI DE OCUPARE A CANALULUI"...

Eden arată că încă la 27 iulie 1956 într-o telegramă expediată la Washington informează guvernul S.U.A. despre această hotărîre.

Care era datoria unui guvern care la cunoştinţă de planurile de pregătire a unei agresiuni? Să avertizeze opinia publică mondială, să împiedice punerea în aplicare a unor asemenea planuri. Guvernul S.U.A. tace însă. Întrebat fiind la o recentă conferinţă de presă despre aceste dezvăluiri, preşedintele S.U.A. declară că în acea perioadă domnul Dulles i-a declarat „că nu a primit nici o singură informare din partea Ministerului de Externe englez" în cele 15 zile care au precedat agresiunea asupra Suezului.

Iată cum comentează acest răspuns corespondentul la Washington al ziarului „Times": „Preşedintele nu a dat nici un răspuns direct la întrebarea ridicată de memoriile lui Eden publicate în „Times" dacă el avea cunoştinţă încă din luna iulie a acelui an, de hotărîrea anglo franceză de a interveni prin forţă. COMENTARIILE SALE SUGEREAZA TOTUŞI CĂ WASHINGTONUL CUNOŞTEA MULT MAI MULT DESPRE OPERAŢIILE CE URMAU SĂ AIBĂ LOC DECÎT S-A PRESUPUS LA TIMPUL RESPECTIV"

La începutul lunii august, după o serie de întrevederi între reprezentanţii S.U.A., Angliei şi Franţei la Londra, ambasadorul Angliei la Washington pe baza contactelor avute, informează guvernul englez despre poziţia S.U.A. „Ambasadorul nostru la Washington, scrie Eden, ne-a asigurat de data aceasta că Administraţia este cu totul împotriva lăsării controlului Canalului de Suez în mîinile lui Nasser". De aceea Washington-ul „îşi dă seama că în cele din urmă ar putea fi necesară folosirea forţei; EL ÎNŢELEGEA NECESITATEA MĂSURILOR MILITARE PREVENTIVE PE CARE NOI ŞI FRANCEZII LE LUAM. Ambasadorul socotea că opinia publică din S.U.A. va fi puternic divizată în legătură cu folosirea forţei şi că problemele politice pe care aceasta le va ridica într-un an de alegeri, vor fi îngrozitoare". Avem aci una din dovezile complicităţii diplomaţiei S.U.A. la aventura Suezului şi în acelaşi timp una din explicaţiile reticenţei ei de a se asocia faţiş în public cu agresiunea.

In săptămînile ce au precedat agresiunea asupra Suezului, Statele Unite participă împreună cu Anglia la o serie de represalii economice şi politice împotriva Egiptului, dar domnul Dulles are grijă ca aceste măsuri să nu atingă cu nimic interesele monopolurilor petroliere americane, ba chiar să le aducă mari profituri.

In acelaşi timp S.U.A. nu fac nimic pentru a împiedica planurile de agresiune de care au cunoştinţă şi lasă impresia că încurajează de fapt precipitarea agresiunii. După ce în septembrie, la Paris, primii miniştri şi miniştrii de externe ai Angliei şi Franţei coordonează planurile militare, diplomaţia S.U.A. vine cu un nou plan care între altele prevedea schimbarea rutei de transport a petrolului din Orientul Mijlociu. „După părerea americanilor, scrie Eden, scopul acestei măsuri era să micşoreze dependenţa noastră faţă de canal. Această propunere a fost îndelung studiată de Departamentul de Stat împreună cu companiile petrolifere americane".

Acest plan prevedea ca jumătate din cantitatea zilnică de petrol care era transportată prin canalul de Suez să fie adusă ocolit pe la Capul Bunei Speranţe. CEALALTĂ JUMĂTATE URMA SĂ FIE OBŢINUTĂ PRIN EXTINDEREA PRODUCŢIEI COMPANIILOR PETROLIFERE AMERICANE DIN MEXICO ŞI REGIUNEA CARAIBELOR **Planul nu era de loc rău pentru satisfacerea apetitului monopolurilor petrolifere americane.**

Implicaţiile sale sînt astfel comentate de Anthony Eden:

„Planul avea două implicaţii nedorite pentru noi. Mai întîi ar fi trebuit să cerem ţărilor prietene din Orientul Mijlociu ca atît timp cît ar fi durat criza, să şi reducă producţia de petrol, cu toate că stabilitatea lor depindea în cea mai mare parte de pe urma veniturilor aduse de producţia petrolieră. In al doilea rînd, Anglia ar fi fost obligată să cheltuiască mulţi dolari pentru a-şi asigura proviziile de petrol din Mexic şi Caraibe. Chiar dacă ni s-ar fi dat un împrumut de către Export-Import Bank (care după cum se ştie este dominată de S.U.A — n.n.) pentru finanţarea acestor tranzacţii petrolifere, aşa cum ni s-a promis, un astfel de împrumut ar trebui probabil plătit în dolari şi cu dobîndă. Intrucît noi şi francezii nu plăteam taxe de trecere prin canal, şi nu intenţionam să facem acest lucru, trimiterea petrolului în jurul Capului Bunei Speranţe ne-ar fi păgubit mai mult pe noi..."

Deşi atunci cînd a fost făcută propunerea, englezii au respins-o, mai tîrziu, după ce ca urmare a agresiunii, canalul a fost blocat, monopolurile americane au pus în aplicare acest plan cîştigînd sume fabuloase din aprovizionarea „ocolită" cu petrol a Europei Occidentale.

N. LUPU

Adevărul gol, goluţ

EDEN: — De toate acestea, ceilalţi sînt vinovaţi...

(Desen de H. M. BRACKMANN, apărut în „*Süddeutsche Zeitung*")

DE PRETUTINDENI

O UZINĂ de maşini poligrafice din U.R.S.S. a construit un grup automat pentru producerea de cărţi, reviste şi broşuri. Această maşină, care măsoară 15 m. lungime, sortează filele, le lipeşte şi le broşează, fixează copertile şi taie marginile cărţii. Toate aceste operaţii se execută în mod automat. Intr-un minut combinatul confecţionează 100 cărţi sau broşuri.

●

UN PEŞTE deosebit de rar din fauna epocii preistorice, denumit coelocanthus, a fost prins în apropierea insulelor Comore. El este ţinut acum în viaţă la o adîncime de 15 metri sub nivelul mării şi studiat de către institutul de cercetări din Madagascar. După prinderea primului exemplar de coelocanthus în 1938, în regiunea Capului Bunei Speranţe, nu a mai fost cu putinţă de a se aduce la suprafaţa apei această vieţuitoare a marilor adîncimi maritime, care există de aproape 50 de milioane de ani. Peştele are culoarea neagră, ochi fosforescenţi verzi-gălbui şi patru aripioare, dintre care două sînt folosite la înaintarea în apă prin rotire.

●

IN REGIUNILE mlăştinoase, greu accesibile, ale izvoarelor Nilului, trăieşte specia de berze uriaşe „Abu Markub". Penajul lor are un colorit albăstrui şi este aşezat pe spatele păsărilor sub forma de valuri. Zburătoarele se disting prin caracteristicul lor cioc masiv şi lat. Indigenii denumesc aceste berze „părintele mlaştinei".

●

MEDICUL african Gambera intenţionează să exercite prin crearea unei asociaţii profesionale a vracilor indigeni, o influenţă ştiinţifică asupra acestora, căutînd a le limita activitatea la tratamente prin plante medicinale şi de prim ajutor. In cursuri speciale vor fi predate vracilor, noţiuni de medicină, care să înlocuiască practicile superstiţioase.

●

PESTE 240 de nume au fost date, din anul 1956 pînă astăzi, de către cercetătorii sovietici ai Antarctidei, pe hărţile regiunilor polului sud, insulelor, golfurilor şi ghetarilor noi studiaţi. Un grup de insule care se află la gradul 70 latitudine şi 163 longitudine, a fost botezat „Insulele Sputnik".

●

SEFU MASOLE, şeful gării Kazikazi, o mică localitate din Tanganika, nu se mai află printre cei vii: el a fost devorat de un leu, care a pătruns în gara aflată departe de localitate.

●

FETELOR timide din Tailanda le este relativ uşor să-şi împărtăşească sentimentele de simpatie tinerilor care le plac. In mai multe regiuni ale acestei ţări există, după un vechi obicei, un joc asemănător celui cu bile. Pe nisipul din faţa unei bănci pe care se află un grup de tineri, se găsesc aşezate cîteva discuri în picioare. Fetele trebuie să încerce să răstoarne cu o bilă discul din faţa celui ce le este drag. Dacă ţinta este atinsă, tînărul trebuie să interpreteze un cîntec sau să execute un dans. Dacă nu loveşte discul, fata trebuie să dea ea o mică reprezentaţie coregrafică.

●

LA O ADUNARE a consiliului vînătoresc din raionul Wegscheid din Bavaria (R.F.G.) s-a constatat că, în decurs de un an, cei mai iscusiţi vînători, care a răpus 14 căprioare şi 23 de iepuri, a fost... autobuzul de pe linia Passau-Wegscheid. Intr-adevăr, vînătorii cei mai buni din raionul respectiv nu au doborît în aceeaşi perioadă decît 4 căprioare şi 6 iepuri.

●

REGELE Tailandei poartă, printre alte titluri şi pe cel pompos de: „Slăvit deţinător a douăzeci şi patru de umbrele de ploaie de aur".

●

IN U.R.S.S. a fost fondată o Societate de microbiologie, din care fac parte o mie de oameni de ştiinţă. In U.R.S.S., circa 80 de institute şi laboratoare, ca şi cîteva zeci de catedre universitare se ocupă cu studiul structurii şi variabilităţii microorganismelor.

Microbiologia joacă un rol din ce în ce mai important: metoda ştiinţifică, de pildă, care permite depistarea pămînturilor bogate în humus ce conţin azot, cu ajutorul microbilor, oferă perspective vaste. S-a calculat că rezervele de azot astfel obţinute, pot sluji la fertilizarea solului pentru 250.—300 de ani.

●

UN GRUP de ingineri din Riga au pus la punct o maşină automată pentru citirea telegramelor. După ce găseşte începutul şi sfîrşitul telegramei primite, maşina „citeşte" adresa şi leagă aparatul emiţător cu linia care-l pune în comunicaţie cu oraşul indicat. Acest mecanism înlocuieşte oamenii la staţiile telegrafice intermediare.

●

PRIMUL laborator sovietic pentru obţinerea vitaminei sintetice „E" a fost pus în funcţiune la uzina de vitamine din Kiev. Se folosesc în acest scop produse derivate din gudron de cărbune şi de vegetale. Noul preparat se deosebeşte de vitaminele pe bază de germen de grîu prin activitatea lui ridicată şi prin puritatea sa chimică.

●

DOUA oraşe necunoscute în istoria veche a Feniciei şi a Siriei au fost descoperite recent, cu ocazia unor săpături arheologice. Unul dintre aceste oraşe datează din mileniul 4 î.e.n., fiind situat pe dealul Tel Daruk lîngă fluviul Sinn, iar celălalt cu o mie de ani mai „tînăr" se găseşte pe dealul Tel Sukas în apropierea litoralului sirian.

●

INSTITUTUL botanic din Leningrad posedă o bogată colecţie de cartofi, formată din aproape 3.000 de sorturi, cultivate în diverse ţări. Speciile cele mai preţioase sînt cartofii cultivaţi de indienii din America de Sud. Aceşti cartofi rezistă la paraziţi şi dau uneori două recolte pe an.

Racheta „URAGAN" nu răspunde!

O aventură în cosmos (Text: Radu NOR; desene: Dumitru IONESCU)

VIII.

Roiul de meteoriţi prin care trecuse „Pescăruşul" perforase în cîteva locuri învelişul exterior al navei. Dar blindajul care înconjura cabinele rezistase. Totuşi astronauţii mai rămaseră îmbrăcaţi în costumele de protecţie.

Dincă ieşi prin camera-ecluză şi controlă, centimetru cu centimetru, învelişul metalic. Intr-un loc descoperi cîteva găuri provocate de bombardamentul meteoric. Punînd în funcţiune aparatul special de sudură, izbuti să repare repede stricăciunile.

Intre timp, racheta „Uragan" străpunse pătura de ceaţă din jurul planetei Venus şi se apropia vertiginos de solul ei. Aşa cum prezisese Sokolov, se văzură flăcările şi coloanele de fum a numeroase erupţii vulcanice.

— Ce ne facem Carter? Coborîm în iadul acesta?

— A avut dreptate Sokolov cînd ne-a pus în gardă. Acum e prea tîrziu. Forţa de atracţie a planetei acţionează asupra noastră ca un magnet. Singurul lucru pe care-l putem face e să frînăm căderea...

La atingerea cu solul „Uragan" suferi o uşoară gravă. Cei doi astronauţi se pomeniră în apropierea unui uriaş torent de lavă incandescentă. Atunci părăsiră racheta şi o rupseră la fugă, nădăjduind să găsească vreun loc de refugiu.

Chiar şi prin straturile protectoare ale costumului simţeau dogoarea aerului, auzeau bubuiturile erupţiilor. Prin apropierea lor treceau în goană cirduri de animale ciudate, izgonite de oceanul de flăcări din birlogurile lor.

(Continuare în numărul viitor)

Omagiu lui Cehov

(Urmare din pag 1)

luminare. Sora este de asemenea rău bolnavă și zace la pat". Toate speranțele familiei erau puse în Antoșa, așteptat să vină pentru a urma medicina și a putea cîștiga ceva bani. Și speranțele nu s-au dovedit zadarnice căci din bursa care a căpătat-o ca student în medicină și din colaborările la revistele umoristice, a reușit să alunge multe din lipsurile casei. Era nevoit să scrie mereu, să scrie mult, în schimbul unor onorarii de mizerie. Ocupația scrisului era pentru el doar un mijloc de întreținere a familiei și pentru a se pregăti să devină medic, profesie în care își vedea împlinită adevărata vocație.

Cehov a început așa dar să scrie, fără a bănui cumva că prin aceasta el își făcea intrarea în literatură. Primele sale scrieri au fost mici schițe date spre publicare numeroaselor reviste umoristice ce apăruseră ca ciupercile la Moscova și Petersburg. In revistele acestea, satira însemna doar o „flecăreală" despre tot felul de nimicuri. Ea nu putea atinge racilele adînci ale țarismului, căci cenzura urmărea cu strășnicie să nu se strecoare nici măcar o vagă aluzie despre regimul politic existent. Apariția atîtor reviste umoristice avea ca scop „înfrînarea" presei cu conținut social-politic, abaterea atenției maselor populare de la problemele sociale cele mai arzătoare.

Cehov a colaborat mai mult la revista *„Oskolki"* („Cioburi") editată la Petersburg deoarece părea a fi revista modestă. De aceea, el se apleca cu grijă asupra manuscriselor, muncea mult pînă le da forma definitivă. Indatoririle sale de umorist căpătau un sens deosebit de cel manifestat de alții. *„Dar nu se cade, cititorule*, spunea el, *să se ducă dracului umoristica... Dacă ne retragem și părăsim cîmpul de bătaie, fie numai pentru o clipă, imediat ne vor lua locul bufoni cu tichii neroade cu zurgălăi sau iuncheri care își vor povesti anostele lor aventuri amoroase în șunete de comandă: Stînga! Dreapta!"*. Concluzia la care ajungea era: *„Eu trebuie să scriu fără răgaz"*.

Iată dar că Cehov ajunge încă de mult la convingerea că arta trebuie să slujească unei lupte și că scriitorul trebuie să fie un luptător.

Cuvintele citate mai sus, adresate cititorului în povestirea „Maria Ivanovna" n-au fost pe placul lui Leikin care n-a găsit cu cale să o publice. „Să mă ierți, te rog, îi comunica el, *dar e scrisă din cale afară de intim, iar eu caut să evit acest lucru în „Oskolki"*. Astfel se face că povestirea „Maria Ivanovna" este publicată în revista *„Budilnisk"* („Deșteptătorul"). Cehov spărsese astfel carapacea în care îl ținuse Leikin.

Viața — așa cum este!

O scrisoare primită de Cehov în primăvara lui 1886 produse în activitatea lui literară o cotitură pronunțată. Scriitorul Grigorovici, mult stimat de cititori, prieten al lui Bielinski și Dostoievski, îi declara lui Cehov că întrezărește în el un mare talent, dar că trebuie să nu-și irosească forțele în zadar.

Aprecierea încurajatoare a lui Grigorovici îl determină să se gîndească mai mult la creațiile proprii. Din 1887, în lucrările sale se observă o creștere a maturității creatoare. Umoristul Antoșa Cehonte (așa semnase pînă atunci) devine de acum scriitorul Cehov. Odată cu aspectul comic al unor situații din viață, el nu scapă din vedere aspectul tragic al ei. Și erau atîtea situații tragice în Rusia! Ca medic de țară el a avut prilejul să cunoască multe suferințe pe lîngă care nu a trecut fără să nu le observe. Scriind, și-a dat seama că pentru el literatura nu mai poate fi o îndeletnicire secundară. Povestirea „Acasă" conține acest esențial punct de vedere. Dar nu numai viața umililor țărani și orășeni l-a preocupat.

In scrierile lui Cehov, destul de numeroase, s-a oglindit de asemenea, și viața intelectualității de *„obîrșie modestă"* cu toate calitățile și tarele ei.

Prietenia cu artiștii ruși Ceaikovski și Levitin l-a determinat să acorde o și mai mare importanță aprofundării realității, să găsească „ideea că lăuzitoare" cu ajutorul căreia să poată răspunde poporului la întrebarea: „Ce-i de făcut?".

Găsirea „ideii călăuzitoare" l-a preocupat în permanență. Din păcate Cehov nu a ajuns pînă la înțelegerea conceptiei juste despre lume, a concepției marxiste deși el tindea să o afle neîntîrziat. Aceasta pentru că nu a înțeles rolul istoric al clasei muncitoare, nici perspectiva unei revoluții socialiste, pentru că nu a avut legături cu mișcarea revoluționară. Intelectual cu vederi democratice, el privea cu simpatie progresul social, dorind să dispară din societate înrobitoarele contradicții seculare. Pentru el, viitorul avea să aducă întreaga fericire pe care „oamenii neînsemnați" nu o cunoscuseră. Și acest viitor, după cum prevedea el, nu putea fi decît foarte aproape. Mai aproape decît își închipuiau mulți.

Dramaturgia cehoviană

După o lungă călătorie începută în aprilie 1890 în insula Sahalin, insulă din Siberia, transformată de regimul țarist într-un loc groaznic de deportare, Cehov trece prin India, Singapore, Ceylon, Port-Said, Constantinopol, Odesa. După aceea, vizitează cîteva țări din apusul Europei. Călătoriile, deși obositoare, l-au odihnit întrucîtva, astfel că se simte în stare să scrie vasta sa lucrare — „Insula Sahalin", un zdrobitor act de acuzare al absolutismului țarist. Deși bolnav de plămîni, nu-și îngăduie totuși nici un răgaz. In 1895 el încearcă un lucru nou: dramaturgia. Un an mai tîrziu, pe scena teatrului Aleksandrinski avea să se joace prima lui piesă, „Pescărușul". Această operă, de o mare valoare artistică, nu s-a bucurat de o bună primire deși din distribuție făceau parte actori de mare talent. Prezentată în fața unui public lipsit de gust, piesa a căzut spre adînca mîhnire a lui Cehov care a părăsit sala, abătut. Căderea primei sale piese i-a zdruncinat și mai mult sănătatea. Totuși n-a disperat căci la cîțiva ani a dat la lumină piesa „Unchiul Vanea", atît de mult apreciată de Lenin. Ea reflectă *„visul cehovian"*, visul unei vieți mai bune cînd *„la om totul trebuie să fie frumos și fața, și îmbrăcămintea, și sufletul și gîndurile"*. Reprezentarea piesei a însemnat un mare succes pe scenele unde a fost jucată.

Din întîlnirea cu strălucitii fruntași ai teatrului rus, K. S. Stanislavski și V. I. Nemirovici-Dancenko precum și cu Teatrul de Artă care a adus în teatrul rus un spirit înnoitor, s-au născut noile piese „Trei surori" și „Livada cu vișini". Prezentarea lor a însemnat dobîndirea unor noi succese ale dramaturgiei ruse, încoronînd totodată opera marelui scriitor.

Epilog

Boala nemiloasă nu l-a dat putința să-și continue prodigioasa sa operă. Sleit de puteri s-a stabilit la Ialta. In vila sa veneau numeroși oameni din întreaga Rusie, fie că era vorba de eminenți reprezentanți ai artelor ca Gorki Mamin Sibiriak, Kuprin și alții, fie că era vorba de acei „oameni neînsemnați" cărora le-a dedicat atîtea pagini pline de sensibilitate. Sentimentul cu care plecau aceștia era acela că l-au vizitat pe un om al lor.

In primăvara anului 1904 starea sănătății lui Anton Pavlovici s-a înrăutățit și mai mult. Medicii l-au sfătuit să plece pentru cură și tratament la Badenweiler. In vara aceluiași an, moare aici. *„A avut o moarte frumoasă, liniștită și solemnă"*, scria prietenul său Stanislavski. Iar soția sa, actrița O. L. Knipper — Cehova, povestind despre ultimele clipe petrecute de scriitor spunea: *„Chiar cu cîteva ore înainte de moarte m-a făcut să rîd, povestindu-mi ceva"*. Cehov, cel despre care s-a spus că era de-o tristețe iremediabilă, a dovedit în asemenea ocazii grele ca și în atîtea altele trăite de familia sa că știe să fie vesel, să alunge norii negri ai tristeții. Dispăruse un om în floarea vîrstei, un scriitor care putea da încă multe opere, care să îmbogățească patrimoniul cultural universal.

*

Opera lui Cehov a trecut de mult granițele țării sale, devenind un bun al întregii omeniri. Creația lui a început a fi cunoscută la noi încă din ultimii ani ai secolului trecut, cînd scriitorul era în viață. Ea a fost pusă integral la îndemîna maselor de cititori, abia în anii puterii populare cînd cititorii și spectatorii au putut lua un contact direct și complet cu ea, cînd Cehov a devenit al nostru, al tuturor.

Const. SÎRBU

Anton Pavlovici Cehov în mijlocul trupei Teatrului de Artă din Moscova (Septembrie 1898). În picioare, de la stînga la dreapta: Nemirovici Dancenko, Lujki, Andreev și Grigorieva; așezați, de la stînga la dreapta: Raicevskaia, Vișnevski, Artem (actorul preferat al lui Cehov, Olga Leonardovka Knipper, Cehov, Lilina (soția lui Stanislavski), Roxanova și Takomirov

LANTERNA MAGICĂ

(Urmare din pag 1-a)

Luînd cîte ceva din fiecare, realizînd o sinteză între ecran și scenă, ea dă naștere la un gen inedit, aparte, autonom

...Așadar, spectatorul se găsește în fața unei scene foarte late pe care se desfășoară rînd pe rînd momentele artistice ale „Lanternei magice".

Comperul spectacolului, Sylva Danikova, apare în „carne și oase" pe scenă pentru a povesti ceva publicului sau pentru a explica momentul ce va fi prezentat în continuarea programului.

In același timp, două ecrane lungi, așezate de o parte și de alta a scenei, redau încă două imagini mărite ale drăgălășei artiste. Cele două „copii" ale Sylvei, traduc publicului în cîteva limbi străine ceea ce vorbește în imaginea originală și încarnată de pe scenă. Ca și cum n-ar fi fictivă, Sylva de pe ecran o interpelează pe Sylva reală, discută, o cheamă atunci cînd întîrzie, o urmărește cu privirea.

Numai această unică apariție regizată cu finețe și umor ar fi deajuns pentru a cuceri din primele momente pe spectator, adăugînd la aceasta și faptul că Sylva e o tînără actriță care cucerește publicul prin naturalețea și spontaneitatea jocului.

Dar intr-unul unui magician care are darul de a scoate de sub mantie cele mai neașteptate lucruri, tot așa, spectacolul „Lanterna magică" te cantează clipă de clipă cu surprizele ce ți le oferă.

Mi-amintesc cu cît interes am urmărit numărul artistic de balet. Pe fondul întunecat al scenei țîșnește parcă din fîșia luminoasă a reflectorului un balerin cu un cerc. Dansul lui exprimă așteptare, pasiune, neliniște... Și iată că partenera, fragila balerină, își face apariția în interiorul cercului pe care dansatorul îl folosește ca un cadru de tablou.

Sufocată însă de limitele înguste ale cercului, eterica balerină dispare; după cîteva clipe o regăsim spre surpriza noastră, a spectatorilor, evoluînd pe culmile semețe ale unor munți, pe pajiștile înflorate ale unor poiene. Și din nou, atrasă parcă de chemarea mută a partenerului, reapare în cadrul cercului pe care dansatorul îl mișcă pe toată suprafața scenei.

Misterul dansului acesta fantastic în care un balerin apare în realitate pe scenă în timp ce celălalt doar pe ecran, e simplu. Suprafața cercului pe care îl folosește dansatorul este acoperită de o pînză subțire ce servește drept ecran. Desigur că operatorului care mînuiește aparatul de proiecție îi trebuie multă abilitate pentru a urmări acest ecran mobil. Evadarea balerinei din interiorul cercului este realizată tot cu ajutorul unor proiecte care o plasează pe alt ecran, pe fondul unui peisaj de natură.

Tot atît de reușit este și filmul documentar despre Cehoslovacia, prezentat pe ecran lat și care servește de fond celor trei dansatoare, ale căror mișcări grațioase exprimă bucuria față de marile înfăptuiri ale poporului, față de frumusețile patriei.

Desigur că ultimul număr al spectacolului, originalul concert susținut la pian, saxafon, clarinet, tobă și violoncel de unul și același instrumentist, pe nume Iiri Șlitr, este o adevărată performanță artistică a realizatorilor primului spectacol Lanterna magică.

Calm și zîmbitor, Iiri Șlitr se așează la pian. Rînd pe rînd, proiectoarele intrate în funcțiune înșiră pe ecranul de pe fundalul scenei o primă imagine a lui Iiri Șlitr, cîntînd la saxofon apoi o a doua imagine a aceluiași Iiri Șlitr, cîntînd la clarinet, o a treia bătînd ritmul la tobă și în sfîrșit cînd „formația muzicală" e completă, Sylva Danikova anunță programul concertului pe care-l va da Iiri Șlitr la puterea cincea, adică la a șasea, socotind și prezența sa autentică pe scenă.

Neîndoielnic că oricine participă la acest spectacol își pune o mulțime de întrebări în legătură cu tehnica realizării lui care reprezintă o formulă artistică plină de noutate și valoare.

Cum am spus și mai înainte Lanterna magică folosește alternativ poliecranul și ecranul lat. Mai multe proiectoare prezintă simultan una sau mai multe imagini pe cele cîteva ecrane de forme diferite dispuse de jur împrejurul scenei. Utilizarea unui dispozitiv care acoperă camera aparatului de filmat permite prezentarea imaginii filmate în armonie cu mișcările artistului viu, pe planuri diferite, în spațiul real al scenei.

Îmbinarea aceasta a artei cinematografice cu cea teatrală creează un spectacol de sinteză artistică cu totul nouă, o unitate indivizibilă în care artistul filmat și originalul său nu pot exista prin ei înșiși ci prin întreg complexul spectacolului. In Lanterna magică sînt folosite diferite suprafețe filmate, diferite combinații de scenă cu scopul de a obține între ele un raport dramatic. La limitele unei singure scene putem urmări acțiunea desfășurîndu-se pe planuri diferite.

Complicat pentru realizatori, spectacolul acesta îi va pune la încercare și pe creatori, solicitîndu-le o oarecare recalificare pentru noul gen artistic.

Realizatorul principal Alfred Radok ca și colaboratorii săi, decoratorul Josef Svoboda, scenaristul Milos Forman și regizorii Vladimir Svitacek și Jan Rohaci consideră însă primele versiuni ale Lanternei magice drept laborator de experiențe pentru spectacolul deosebit pe care doresc să-l construiască ca o creație de ansamblu cu o singură temă, unită pe plan dramatic și ideologic.

Iată-ne așa dar martorii unei revoluționări a celei de a 7-a arte. Ne îngăduim să credem că acest gen de spectacol creat pentru prima oară de artiștii cehoslovaci va aparține viitorului cucerind întîietatea și simpatia publicului.

Mia IONESCU

Același interpret cîntă concomitent la mai multe instrumente

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA • ȘTIINȚA ȘI VIAȚA • ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

IN LABORATORUL DE MICROBIOLOGIE A SOLULUI

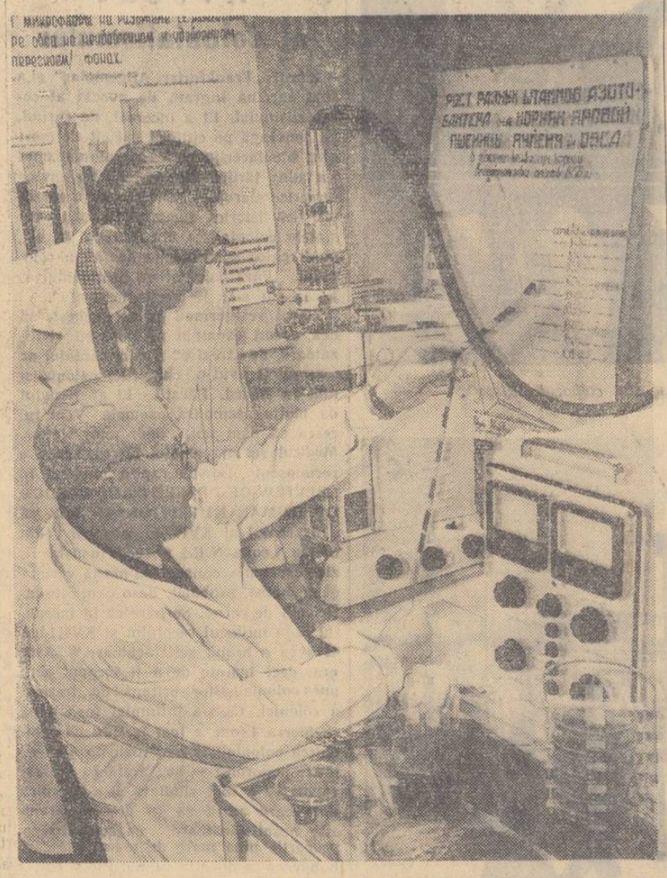

G. Petrenko (în prim plan), candidat în științe agricole și V. Emțov, candidat în științe biologice, privind fotogramele unui preparat azotobacteric obținut cu ajutorul microscopului electronic. Acest preparat sporește cu 12—15 la sută recolta culturilor agricole.

INELUL PĂMÎNTULUI

Se observă că majoritatea proiectelor de modificare a climei sînt bazate pe înființarea bilanțului termic, adică pe reținerea unei cît mai mari cantități din căldura ajunsă în atmosferă sau pe suprafața Pămîntului.

Oamenii de știință sovietici au mers însă și mai departe cu proiectele lor. Tînărul inginer Valentin Cerenkov, de pildă, urmărește ideea de a aduce pe suprafața Pămîntului cantități de căldură suplimentară din radiația solară. Noul proiect este mult mai realist decît vechile proiecte care preconizau ridicarea deasupra atmosferei a unor uriașe oglinzi care să capteze energia solară în plus.

Proiectul inginerului Cerenkov se bazează pe succesele lansării de sateliți artificiali. El preconizează lansarea în jurul Pămîntului a unui inel compus dintr-un număr uriaș de particule de dimensiuni mici care vor avea ca rol dispersarea luminii.

Lansarea acestor particule se va face după o tehnică asemănătoare cu cea folosită la lansarea sateliților artificiali, cu ajutorul unor rachete purtătoare. Se va acorda o deosebită atenție ca ultima treaptă, care va lansa încărcătura de pulbere dispersantă, să lanseze încărcătura într-o direcție bine definită, aceeași cu a tuturor celorlalte încărcături, astfel încît inelul dispersant să ocupe o porțiune restrînsă a bolții cerești. Acest „element" prezintă o mare importanță, deoarece o răspîndire mai mare a inelului dispersant ar duce la turburarea observațiilor astronomice prin suprafața luminoasă a inelului.

„Funcționarea" inelului dispersant al lui Cerenkov se bazează pe un principiu oarecum diferit de al oglinzilor. Acest principiu oferă avantajul de a obține un inel luminos continuu, în modul următor: Razele Soarelui cad pe suprafața inelului numai în porțiunea în care acesta nu este umbrit de Pămînt. Totuși, întreaga suprafață a inelului devine luminoasă datorită faptului că particulele pulberii reflectate reprezintă fiecare cîte o mică oglindă, orientată în direcții diferite. Astfel, lumina este dispersată în tot inelul, de unde o parte a luminii ajunge și pe Pămînt și în partea opusă Soarelui, unde este noapte.

Un asemenea inel cu o lățime de 100 km. ar putea spori aportul de energie solară cu aproximativ 270 miliarde de kilowați.

Marile avantaje al realizării acestui proiect este evident, dacă ne gîndim la un inel „polar" al cărui diametru să coincidă cu axa de rotație a Pămîntului. Acest inel ar lumina regiunile polare, aducînd o viață nouă în uriașe regiuni. Se știe că cea mai mare parte a uscatului se află în emisfera nordică, iar suprafețe imense din nordul continentului asiatic și american au o climă rece, determinată de cantitatea redusă de radiații solare. Proiectul inginerului Cerenkov va permite creșterea unei vegetații bogate, introducerea unei agriculturi avansate. Și în alte regiuni ale globului radiat, va aduce mari avantaje prin mărirea iradierii. Culturile agricole se vor coace mai repede, vegetația va deveni mai bogată, deoarece va dispune de lumină mai multă. Nopțile nu vor mai fi întunecate, mărindu-se confortul locuitorilor.

Ing. A. NEGREA

POȘTA AGRICULTORULUI AMATOR

ȘTEFAN ILIESCU — Roșiorii de Vede: *Arătura de toamnă este absolut necesară trifoiului; nu este bine să fie semănat în arătură proaspătă. Puteți semăna trifoiul toamna sau primăvara folosind circa 25 kg. sămînță la hectar. Adîncimea de îngropare a seminței este de 1-2 cm.*

PĂUN PRODAN — Tg. Secuesc: *Pentru documentare în ceea ce vă privește noi vă recomandăm o lucrare recent apărută care se intitulează: „Cultura ciupercilor comestibile" de conf. M. Bulboacă.*

MARIA TUTOVEANU — Zalău: *Despre îngrijirea ficușilor am scris în numărul din 30 ianuarie a.c. al revistei „Magazin". Nu este bine să schimbați pămîntul din ghiveci acum; amînați această treabă pentru la primăvară.*

Ing. TEODOR GIUȘCĂ — Bîrlad: *Ne bucură faptul că ne urmăriți cu regularitate rubrica „Agricultorul amator" Răspunsul la problema ce vă interesează îl veți primi prin poștă.*

SANDA DRAGOMIRESCU — București: *Pentru a vă salva lămîiul de atacul paraziților, spălați frunzele cu emulsie de săpun. Emulsia respectivă se prepară tocmai 20-25 grame de săpun într-un litru de apă.*

Paternitatea teoremei lui Pitagora

Cine nu știe că într-un triunghi dreptunghic, suma pătratelor catetelor este egală cu pătratul ipotenuzei? Este renumita teoremă a lui Pitagora. In prezent, savanții pun la îndoială paternitatea lui Pitagora asupra acestei teoreme și iată de ce. Scrierile antice aparținînd lui Plutarch, Vitruviu, cuprind relatarea faptului că bucuros de descoperirea sa în domeniul geometriei, Pitagora a jertfit zeilor un taur. Însă de dragul cărei descoperiri? Plutarch, de pildă, consideră că era vorba de o problemă de construcție, iar Vitruviu — descoperirea unui triunghi dreptunghic cu laturile de 3, 4, 5.

Astăzi, se știe că teorema atribuită lui Pitagora este amintită în textele cuneiforme cu 1200 de ani mai înainte de epoca în care s-a născut Pitagora.

Trenurile viitorului

Viteza de 330 km. pe oră, acesta este recordul oficial de viteză pe calea ferată. Insă pentru transportul feroviar de zi de zi, această viteză nu este realizabilă. Viața merge înainte, astăzi avionul „TU-104" străbate în 10—12 ore distanța pentru care un tren are nevoie de 7—8 zile.

In multe țări, inginerii și oamenii de știință se străduiesc să găsească calea pentru reconstrucția radicală a căilor ferate. Unul dintre proiectele propuse prevede crearea unor vagoane de două ori mai largi decît cele actuale. Lățimea acestui tren va fi de 7 m. Fiecare vagon va avea 4 boghiuri cu 4 roți, deci 16 roți care vor merge pe patru șine. Pe acoperișul unui astfel de tren vor fi instalate pe două rînduri troleurile, care alimentează motoarele cu curent, de la o rețea electrică.

Aruncînd o privire spre viitorul pe care îl zugrăvesc inginerii, putem vedea un tren care circulă pe o cale ferată cu un ecartament de 12 m. La un astfel de tren vagoanele sînt înalte de 25-30 m. și largi de aproximativ 20 m. Lungimea trenului este de 2-3 km. Tonajul său total este 30-50.000 tone. Locomotiva atomică cu turbină cu gaz, avînd 50.000 cai putere, ar putea remorca acest tren, conducîndu-l cu o viteză de aproximativ 150 km. pe oră. Confortul călătoriei nu lasă nimic de dorit. Vagoanele de călători nu sînt cu nimic mai prejos saloanelor elegante ale navelor transoceanice. Iar vagoanele de marfă ale viitoarelor trenuri vor avea un volum util de 4000 m³. Poate că așa arată viitorul transporturilor feroviare.

Noua Zeelandă și Australia au fost un continent?

Priviți cu atenție harta Asiei. Veți observa că contururile insulelor Noua-Zeelandă repetă aproape cu precizie direcția țărmului de sud-est al Australiei. In prezent, aceste pămînturi sînt despărțite printr-o strîmtoare largă. Marea Tasmania. A fost oare așa întotdeauna?

In urma unor cercetări îndelungate, tînărul geolog J. Waterhouse (Noua-Zeelandă) a ajuns la concluzia că în trecut, Australia și Noua-Zeelandă formau un singur continent. El a ajuns la această concluzie, studiind moluștele dezgropate. 120 de specii de moluște, pe care le-a găsit cu prilejul săpăturilor efectuate pe litoralul acestor țări, și care sînt întru totul la fel. Ele s-au putut deplasa numai de-a lungul țărmului, și nu ar fi putut străbate strîmtoarea dacă ea ar fi existat atunci.

PALATELE DE PE COASTA TOMISULUI

(Urmare din pag 1-a)

rire a civilizației romane dar buna sa stare de conservare sugerează ultima fază de locuire a cetății Tomis, din secolul VI, era noastră.

După încheierea dezbaterilor comisiei menționate, prof. univ. Radu Vulpe a avut din nou prilejul să vadă monumentul și să-l cerceteze cu atenție. A observat, astfel, o vădită disproporție între starea de conservare a mozaicului și uzura foarte înaintată a peretelui de cărămizi care îl mărginea spre nord. De asemenea, a constatat că, în afară de acel perete, peste mozaic nu s-a descoperit nici un rest din clădirea căruia îi aparținuse el. D-sa și-a explicat diferența de uzură dintre mozaic și peretele de cărămizi prin faptul că acesta din urmă a stat multe secole în aer liber, în timp ce mozaicul a fost de la început acoperit de dărîmăturile clădirii de deasupra lui. Prof. Radu Vulpe presupune că această clădire a putut fi construită prin secolele III—IV ale erei noastre, adică într-o vreme de mare prosperitate a Tomisului, care devenise pe atunci metropola orașelor grecești de pe coasta Pontului Euxin.

Rostul imensei clădiri publice căreia îi aparținut mozaicul, nu va putea fi însă cunoscut decît atunci cînd vor fi extinse săpăturile începute în anul trecut. Ceea ce reiese pînă acum este faptul că ea a fost construită pe o terasă artificială, ridicată pe faleza de lut din această parte a orașului, dinspre port. Probabil că, din cauza greutății prea mari a edificiului, lutul falezei a cedat puțin după construcție, ceea ce a dus la prăbușirea întregii clădiri.

Acest lucru este confirmat de adînciturile ce se văd din loc în loc pe suprafața mozaicului, adînciturii provocate de căderea bruscă a unor mari greutăți, desigur blocurile din partea superioară a clădirii (arhitrave, capiteluri, coloane). Faptul că aceste resturi n-au fost găsite la fața locului, îl face pe prof. univ. Radu Vulpe să presupună că ele au fost ridicate de localnicii antici spre a fi folosite la alte construcții. Odată clădirea dărîmată, mozaicul a rămas acoperit de moloz, deasupra căruia s-au depus cu timpul diverse straturi de alte materiale de aruncătură. Este ceea ce a asigurat buna stare de conservare a acestei opere de artă. Cum însă eroziunea falezei a continuat în decursul secolelor, terasa respectivă s-a micșorat, ceea ce a dus la distrugerea unei fîșii din lățimea mozaicului care, în acea direcție spre sud, măsoară azi numai 15 m. din cei cel puțin 30 m. pe care trebuie să-i fi avut la origine.

Este de presupus că edificii similare celui cu mozaic înfrumusețau pe acele vremuri întreaga faleză dinspre portul actual, unde de altfel se află și portul antic Tomis. Numai astfel se pot explica alte ruine de clădiri care s-au descoperit pe această coastă, ceva mai spre vest, lîngă șoseaua în serpentină. De asemenea, este posibil ca zidul vertical de lîngă mozaic să fi rămas în aer liber pînă la mijlocul secolului XIX.

La baza falezei dinspre port se văd și astăzi urmele impunătoare ale unui zid menit să sprijine faleza spre a nu se prăbuși. Zidul este cunoscut de popor sub denumirea de „Zidul genovez" dar sînt indicii că e mult mai vechi, fiind probabil construit tot în epoca romană. Denumirea de „genovez" era dată de turci, fără distincție tuturor monumentelor romane și bizantine găsite la venirea lor pe aceste meleaguri.

*

Părerile prof. univ. Radu Vulpe, deosebit de interesante, aruncă o lumină nouă asupra trecutului îndepărtat al glorioasei cetăți antice Tomis.

Simion SĂVEANU

SPORT

VARIETAȚI

Surprize pe aeroport

După o călătorie obositoare de 34 de ore cu avionul, săptămîna trecută au sosit pe aeroportul Reno, primii 75 de sportivi francezi, austrieci și italieni participanți la Jocurile Olimpice de iarnă. Nu mică le-a fost surpriza cînd în locul membrilor comitetului de organizare a Jocurilor ei au fost luați în „primire" de un insemnat grup de vameși. După cum scrie ziarul „Neue Zeit", timp de mai multe ore, fiecare obiect din bagajele sportivilor a fost desfăcut și cercetat parcă ar fi ascuns... arme nucleare.

„Este pentru prima dată în istoria Jocurilor Olimpice cînd avem de-a face cu așa ceva" — a declarat Edgar Fried, secretarul general al Comitetului olimpic austriac.

Un vameș a răsturnat pur și simplu întregul conținut al valizei președintelui Federației italiene de schi, Vittorio Fossati, iar Pia Riva, una din schioarele de frunte din Italia, a fost interogată îndelung despre scopul și cărui obiect aduș cu dinsa.

La întrebarea schiorului austriac Egon Zimmerman: „Ce vor de la noi?" Robert Higgins, directorul vameșilor o răspuns: „Aceasta este legea!".

Pînă una alta, primii participanți la ediția a VIII-a a Jocurilor Olimpice de iarnă nu se pot plînge că „festivitatea de primire" nu a durat mai multe ore...

Harry a fost înșelat

Cu cîteva luni în urmă atletul din R. F. Germană Armin Harry, campion și recordman al Europei la 100 m. plat a fost invitat în S.U.A. să se antreneze împreună cu atleții americani. I s-a făgăduit chiar o bursă la o universitate din California. Ajuns acolo Harry a constatat însă că totul a fost o farsă. Numele vestitului sprinter nu impresiona pe nimeni.

După cum relatează ziarul „l'Equipe", Harry a cunoscut de la început serioase dificultăți materiale. A căutat o slujbă, dar a fost refuzat. La universitate i s-a închis ușa în nas, nici vorbă de bursă, iar antrenamentele s-au redus la zadarnice plimbări de la un consulat la altul. Dezamăgit, fără un ban în buzunar, Harry s-a hotărît să părăsească S.U.A. Era și timpul. Jocurile olimpice de la Roma se apropie, iar echipa unită a Germaniei se va folosi probabil de serviciile sale.

Guvernul japonez și viitoarea olimpiadă

Pregătirile în vederea Jocurilor Olimpice din anul 1964 riscă să fie serios încetinite, ca urmare a politicii de economisire a guvernului japonez — scrie într-unul din ultimele sale numere ziarul francez „Combat". La Tokio s-a aflat într-adevăr — adaugă ziarul — că Ministerul de Finanțe refuză să verse un singur yen fondurilor olimpice de construcții pentru viitorul an fiscal.

Ministerul Construcțiilor — scrie „Combat" — a stabilit un program de 56 miliarde yeni pentru instalațiile olimpice și a cerut Ministerului de Finanțe o contribuție de 13 miliarde yeni pentru anul 1960. Ministerul de Finanțe a respins această cerere.

După cum scrie ziarul, programul construcțiilor prevede un sat olimpic pentru 10.000 de atleți și oficiali situat la periferia orașului Tokio, lărgirea stadionului național pînă la 100.000 de locuri, drumuri de acces spre instalațiile olimpice și trei garaje suspendate în aer liber pentru adăpostirea automobilelor.

Pentru un observator atent al ultimelor evenimente politice din Japonia, refuzul Ministerului de Finanțe de a subvenționa construcțiile olimpice nu este o surpriză. Se știe că în urma semnării tratatului de securitate, în forma sa revizuită, japono-american, Japonia își revine pe încetul pe terenul politicii de înarmare promovată de puterile occidentale. Or, după cum se vede, o parte a fondurilor pentru cumpărarea de armament a fost găsită prin anularea subvențiilor destinate construcțiilor olimpice.

Pe muntele „Papoose Peak" a fost aprinsă flacăra olimpică

Echipa U.R.S.S. campioană olimpică la hochei pe gheață, concurează și anul acesta cu multe șanse la Jocurile Olimpice de la Squaw Valley.

Otorță olimpică, aprinsă pentru circumstanța la vatra unei cabane norvegiene arde începînd de azi pe muntele „Papoose Peak" (Vîrful micilor indieni) de lîngă Squaw Valley. Flacăra ei anunță apropierea deschiderii celei de a 8-a ediții a Jocurilor Olimpice de iarnă. Au mai rămas doar 5 zile pînă la începerea primului mare eveniment al anului olimpic, așteptat cu nerăbdare de iubitorii de sport din întreaga lume.

In mica localitate ascunsă undeva în munții Sierra-Nevada (Munții Ninsorilor) și-au dat întîlnire sportivi din 32 de țări ale planetei noastre. Ei au venit aici nu numai pentru a-și arăta măiestria la schi sau la patinaj, dar și animați de dorința de a da viață idealurilor olimpice. Întîlnirea lor în acel colț al munților din California îmbracă o semnificație deosebită la începutul acestui an, care se anunță atît de bogat în perspective în problemele destinderii internaționale și coexistenței pașnice. La Squaw-Valley, pe potecile de zăpadă, în cabane, tineri sovietici, francezi, americani, australieni, își string mîinile cu căldură, își vorbesc, se antrenează împreună. Schiurile, patinele, energia și iscusința adunate în mii de ore de trudă și antrenament, sînt singurele arme cu care s-au angajat să lupte în întrecerile olimpice. E multă voioșie, tinerețe și pace la Squaw-Valley.

In vîrful unui turn de gheață au fost înșirate steagurile țărilor participante. Printre ele un steag nemaiîntîlnit pînă acum: roșu, negru, auriu, cu cele 5 cercuri olimpice în mijloc. Este drapelul echipei unite a Germaniei, simbolizînd dorința sportivilor din R.D. Germană și R.F. Germană de a sluji împreună cauza prieteniei și a păcii. Peste 1.000 de tineri și tinere sînt gata pregătiți — gata de start — să continue frumoasa tradiție a Jocurilor Olimpice de iarnă.

De la Chamonix la Cortinna d'Ampezzo

Prima olimpiadă albă a avut loc în 1924, la Chamonix (Franța) și a reunit 64 de concurenți.

Norvegianul Torleif Haug, învingător în trei probe (18 km., 50 km. și combinată nordică) a

In preajma Jocurilor Olimpice de iarnă de la Squaw Valley

fost eroul acestor jocuri. In concursul feminin de patinaj artistic pe primul loc se clasează austriaca Flauk, iar pe ultimul... Sonja Henie. Blonda și grațioasa norvegiană care a cîștigat apoi de trei ori titlul olimpic avea pe atunci numai 12 ani.

După 4 ani, la St. Moritz, în Elveția, virtuoșii schiului și patinelor se adună din nou, dar oaspetele cel mai așteptat — zăpada — lipsește la apel. Suedezul Hedlund face aproape 5 ore în cursa de 50 km. (mai mult pe uscat), iar finlandezul Thunberg nu poate cîștiga cea de a 4-a medalie de aur pentru că gheața se topește chiar în timpul probei de 10.000 m.

Ediția a 3-a, 1932, Lake Placid (S.U.A.) se desfășoară sub semnul crizei economice și din nou al crizei de... zăpadă. Participanți puțini. E cald ca primăvara, — în unele zile plus 15 grade. Zăpada e grea și norocii mai rezistenți, cîștigă toate probele de fond.

La Garmisch Partenkirchen (1936) reprezentanții țărilor scandinave își împart din nou victoriile în a 4-a olimpiadă albă, legată mai ales de numele patinatorului norvegian Ballangrud, cîștigător a 3 medalii de aur. Supriză la hochei: Canada este învinsă de Anglia, a cărei echipă era însă formată tot din canadieni. Intrerupte din cauza războiului, olimpiadele se relau în 1948, la St. Moritz, cu un program nou care prevede și probe alpine, denumire în care sînt cuprinse întreceri de coborîre și slalom.

Oslo 1952 — din nou timp nefavorabil. Mii de școlari și soldați aduc zăpadă cu targile pentru a pansa rănile pîrtiilor, pe care un soare inoportun le dezgolise într-o singură zi. Norvegienii fructifică avantajul „terenului propriu" și cîștigă cele mai multe medalii la patinaj, schi-fond și chiar o probă alpină, slalomul uriaș cu Eriksen. Un zidar italian, Zeno Colo, învinge în proba de coborîre.

Cortinna d'Ampezzo, perla Dolomiților, găzduiește jocurile în 1956. Sportivii sovietici, pentru prima oară la startul acestor întreceri, se acoperă de glorie. Ei cuceresc 26 medalii de aur și locul I pe țări (121 puncte) înaintea Austriei (68), Finlandei (66). Evgheni Grișin cîștigă două titluri la patinaj viteză, iar echipa de hochei pe gheață obligă Canada să părăsească învinsă aceste jocuri.

Elita sportului alb pe Valea Indienilor

Așa a fost la cele 7 ediții de pînă acum. Cu toții se întreabă cui îi vor fi hărăziți laurii victoriei la Squaw-Valley. Specialiștii și cronicarii sportivi de pretutindeni se întrec în a da pronosticuri iar concurenții sînt gata să le confirme sau să le spulbere. In orice caz se așteaptă o luptă aprigă pentru fiecare medalie. La startul curselor de fond (15 km., 30 km., ștafeta 4 x 10 km.) vor fi prezenți mulți dintre protagoniștii jocurilor de la Cortinna: pădurarul suedez Sixten Jernberg, supranumit maratonistul zăpezilor, norvegianul Holger Brenden, dublu campion olimpic, finlandezul Veikko Hakulinen, care a împlinit 39 ani, compatriotul său Hamalainen, sovieticii Pavel Kolcin, Vladimir Kuzin, Nicolai Anikin, componenți ai ștafetei victorioase la olimpiada trecută, schioarele sovietice Liubov Kozireva, Radia Erosina, Maria Guseva. La sărituri de la trambulină, în afara norvegienilor și finlandezilor, germanul Helmuth Recknagel și sovieticul Kamenski, au șanse la primele locuri.

Excluzînd eventualitatea unor mari surprize, probele alpine vor prilejui probabil un duel franco-austriac. Adrien Duvillard, cîștigătorul concursului preolimpic de la Kitzbukel, Charles Bozon și Guy Perillat amenință supremația austriecilor, care lipsiți de Tony Sailer, devenit actor de cinema, se bizuie mai ales pe tinerii Karl Schrantz, Pepi Stiegler și Hans Zimerman. Japonezul Chihan Igaya și elevățianul Roger Staub, sînt cei mai periculoși outsideri.

După Oslo și Davos, concursul de patinaj viteză va fi o a treia confruntare pasionantă între așii pistelor de gheață. Echipa sovietică, în frunte cu Grișin, Kotov și Stenin revelațiile ultimelor întreceri, se anunță din nou pretendenți la primele locuri. Invins la Davos, norvegianul Johannsen va căuta să-și la revanșa, iar americanii Disney și Mac Dermott sînt recomandați de recente și valoroase performanțe. Pentru prima oară la Squaw-Valley vor avea loc probe feminine de patinaj viteză. Este greu de presupus că fetele sovietice, Tamara Rîlova, Lidia Skoblikova, Klara Guseva, ar putea pierde aici o supremație necontestată pînă acum. In concursul de patinaj artistic americanii David Jenkins Carole Heiss, canadiana Barbara Wagner, sînt favoriții principali. Cu șanse bune vor concura pentru primele locuri francezul Alain Gilletti, cehoslovacul Karel Divin, sovieticii Nina și Stanislav Juk, în proba de perechi.

Echipele reprezentative a 9 țări (Canada, U.R.S.S., Suedia, R. Cehoslovacă, Australia, Japonia, Germania, Finlanda și S.U.A.) vor disputa timp de 11 zile, din prima pînă în ultima zi a jocurilor, turneul olimpic de hochei pe gheață — unul din punctele de mare atracție ale jocurilor de iarnă.

De șase luni se pregătește echipa Canadei, care vine la jocuri plină de ambiția de a-și recuceri o supremație pierdută. Experții consideră că tînăra echipă a U.R.S.S., în care figurează numai 4 jucători din generația lui Bobrov, ar putea produce o nouă surpriză. Fără îndoială că echipele Cehoslovaciei, Suediei și S.U.A. vor avea și ele un cuvînt de spus în pasionanta încleștare a giganților hochei-ului mondial.

I. GOGA

10 întrebări - 10 răspunsuri

Ne răspunde Lucian Popescu, antrenorul lotului olimpic de box

O discuție cu antrenorul lotului olimpic de box am considerat-o întotdeauna plăcută, interesantă și plină de învățăminte. Iată de ce ne-am grăbit într-una din serile trecute, cînd ne-a invitat la domiciliul său din str. Cezar Boliac nr. 35. Pe antrenorul Lucian Popescu l-am găsit răsfoind filele cărții „Medic pe trei continente". Trebuie să știți de la început că el este un mare prieten al cărții și că biblioteca sa, arhiplină de volume, este o mărturie a pasiunii sale pentru carte. După ce am discutat o serie de probleme din alte domenii de activitate, încet, încet, am început să intrăm în subiectul interviului nostru.

— Ce v-a făcut să practicați boxul?

— La liceu, profesorul de desen Zamiropol-Dali afirma că am mare talent la pictură și că ar fi bine să urmez o școală de arte frumoase. Pînă la urmă m-a atras însă sportul. Am copilărit în spatele actualului circ, unde pe un maidan practicam, în condiții mizere, fotbalul, atletismul și gimnastica. Departe de mine era gîndul de a deveni boxer. Din simplă curiozitate, într-o zi m-am dus la o sală de antrenament. Aici am avut chiar năstrușnica idee să fac o reprizăla mînuși cu un elev mai avansat. Am primit o corecție pe care nu am uitat-o nici astăzi. Ambiția de a mă revanșa mi-a îndreptat zilnic pașii spre sală. Degeaba însă, deoarece nici pînă astăzi nu l-am mai văzut pe primul meu învingător. Aveam atunci 14 ani. Chiar din primul moment mi-am dat seama că în box, mai întîi, trebuie să înveți să te aperi și apoi să ripostezi.

— Care a fost cea mai frumoasă victorie a carierei d-voastră?

— La 7 iunie 1930, pe o arenă improvizată la „Romcomit", am devenit campion european, învingîndu-l prin K.O., în rundul 10 pe Kid Oliva. La sfîrșitul meciului, a trebuit să fug în cabină pentru a nu fi accidentat de admiratorii mei, cîteva mii de spectatori care voiau să mă poarte în brațe.

— Dar cea mai amară înfrîngere?

— Propriu-zis nu a fost o înfrîngere adevărată. Am cedat centura de campion la „pană" în 1941, la Viena, unde am fost „învins" de E. Weiss. Acesta a devenit campion, datorită arbitrului-judecător unic, italianul Pasamonti, care i-a acordat gratuit decizia.

După ce am încheiat întrebările privind cariera sportivă a interlocutorului nostru, am „atacat" problemele actualității pugilistice.

— În ce stadiu de pregătire se află acum lotul olimpic?

— Împreună cu antrenorul federal Ion Popa, urmărim antrenamentele olimpicilor. Acum ne îndreptăm atenția spre antrenamentele specifice boxului: lecții la mînuși, lucru la sac, gimnastică etc.

— Este mai bun Puiu decît Dobrescu?

— Pe plan tehnic, Dobrescu este superior. Puiu are însă de partea sa tinerețea și o agresivitate puțin comună. El este în mare progres, de aceea a fost preferat.

— Ce șanse are Gh. Negrea la Roma?

— Dintre selecționabili, Negrea are cele mai mari șanse la o medalie olimpică. El este un pugilist dîrz, ambițios și foarte puternic. Are însă o lacună pe care va trebui să o înlăturăm imediat: poziția sa de gardă este defectuoasă.

— Ce părere aveți despre V. Neagu?

— Revelația turneului „semimijlocilor" este un băiat solid și curajos. Constănțeanul are mari posibilități de a-și îmbogăți repertoriul tehnic, pentru a ajunge un boxer complet.

— ...Dar despre elevul d-voastră, Ion Marin?

— Este un element talentat, care însă nu poate da randamentul obișnuit, deoarece nu se antrenează cu regularitate.

— În general, cum credeți că se poate îmbunătăți tehnica boxerilor noștri?

— Antrenorii trebuie să pună mai întîi accent pe gimnastică. După aceasta ei au datoria de a preda cu atenție procedeele tehnice și de a-i învăța pe boxeri să lucreze în lupta „de aproape", lupta care se pare că dispare complet. La acest capitol o vină o au și arbitrii noștri, care sînt excesiv de severi. Și în sfîrșit, o mare problemă, pe care antrenorii noștri nu o tratează așa cum trebuie, este cea a „corectitudinii loviturilor". Încă de la primii pași, majoritatea elevilor sînt inițiați să lovească cu pumnul așa cum scrie la „carte".

— Care este primul examen oficial înaintea Jocurilor Olimpice?

— Dubla întîlnire cu echipa Scoției, care se va disputa la 10 și 12 martie la București și Constanța.

★

Am mulțumit gazdei noastre pentru amabilitatea cu care ne-a răspuns, promițîndu-i că ne vom reîntîlni în sala Dinamo la una din ședințele de pregătire a pugiliștilor ce ne vor reprezenta pe ringul de la „Palazzo dello Sport" din Roma.

Paul OCHIALBI

Lucian Popescu, la 18 ani, cînd deținea titlul de campion european al categoriei muscă.

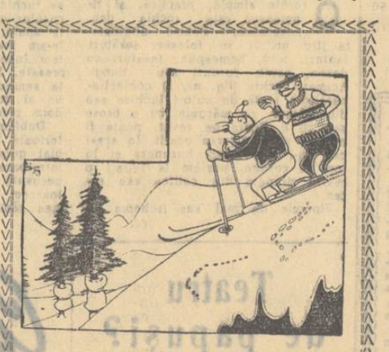

SERVILUL

— Dați-i drumul fără grijă, tov. șef, am luat toate măsurile de prevedere!...

SLALOM

— Nu înțeleg cum de l-au lăsat să coboare cînd l-au văzut că e cu chef și cotește în halul ăsta!...

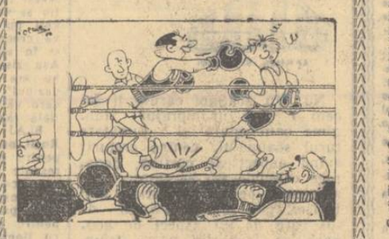

TACTICĂ...

...sau boxerul care știe să impună lupta de aproape...

Desene de Al. CLENCIU

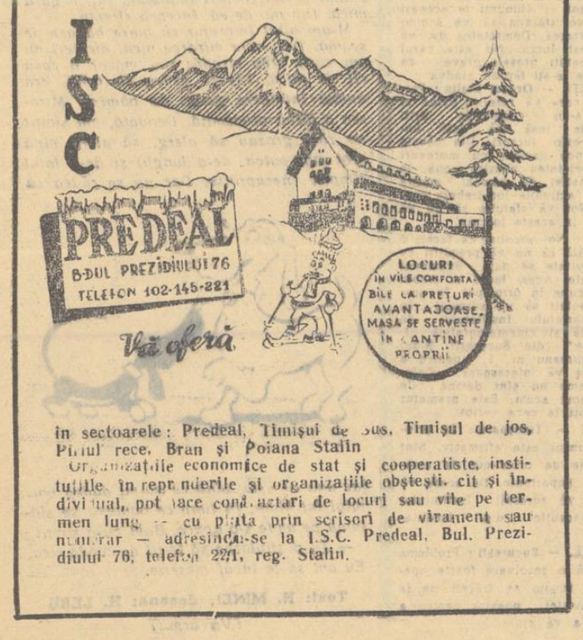

în sectoarele: Predeal, Timișul de sus, Timișul de jos, Pîrîul rece, Bran și Poiana Stalin

Organizațiile economice de stat și cooperatiste, instituțiile, întreprinderile și organizațiile obștești, cît și individual, pot face contractări de locuri sau vile pe termen lung — cu plata prin scrisori de virament sau numerar — adresîndu-se la I.S.C. Predeal, Bul. Prezidiului 76, telefon 221, reg. Stalin.

Adaptare după I. P. Maghidovici

CUCERITORII

(Istoria descoperirilor geografice)

Moartea lui Cristofor Columb

In primul an al celui de-al șaisprezecelea secol, în toamna lui 1501, neostenitul Cristofor Columb și-a început cea de a patra expediție spre vest. Obținînd aprobarea regelui Ferdinand al Spaniei, pe care insistentele solicitări ale navigatorului începuseră să-l plictisească, Columb a reușit să echipeze o mică flotilă formată din corăbii de cîte 50—70 tone avînd, toate la un loc, un echipaj de 150 de oameni.

Și această ultimă expediție a lui Columb a avut ca rezultat noi descoperiri geografice. Columb și-a îndreptat flotila mai la nord de ruta obișnuită și a atins țărmul unui pămînt necunoscut — Veragua, astăzi statul Panama, pe teritoriul căruia a fost construit cunoscutul canal cu același

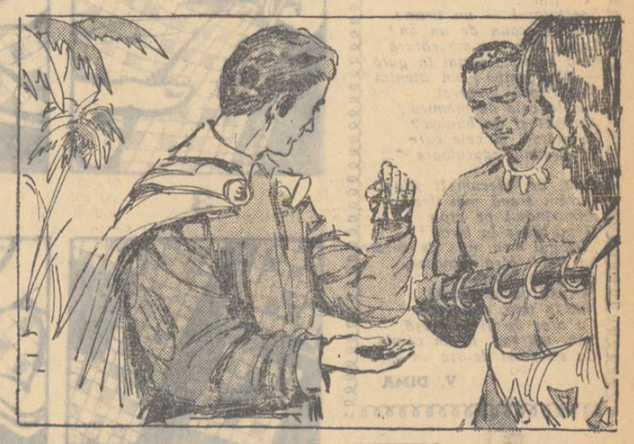

nume. La Veragua oamenii lui Columb au descoperit și aur. Pentru trei clopoței ei au obținut de la indigeni 17 cerculețe de aur.

Pornind mai departe, flotila spaniolă a întîlnit o furtună năprasnică, iar corăbiile au suferit grave avarii. Cu chiu, cu vai, ele au ajuns pînă la insula Jamaica, unde echipajul a trebuit să debarce și să aștepte ajutoare de pe insula Espanola. Aceste ajutoare n-au sosit nici după o lună, nici după două, au sosit peste mai bine de un an, astfel că abia în septembrie 1504 Columb și fiul său, Bartolomeo, comandînd fiecare cîte o corabie, au început drumul întoarcerii în patrie. Țelul călătoriei — o călătorie în jurul lumii — nu fusese atins. Nici bogățiile mult visate nu fuseseră aflate. Descurajat, grav bolnav, Columb a fost transportat la Sevilla. Moartea reginei

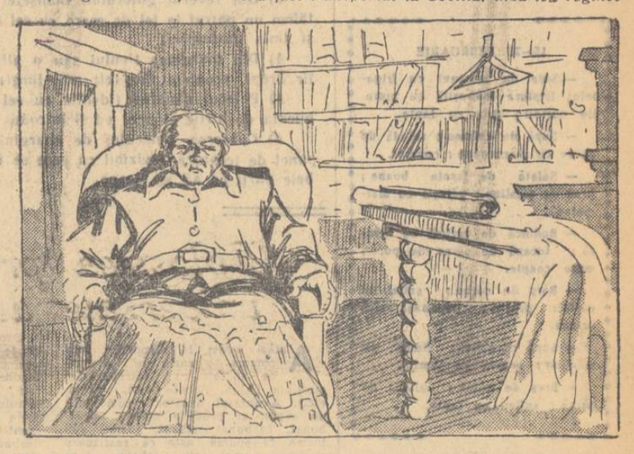

Isabella i-a răpit orice speranță că cineva la curte îi va mai recunoaște drepturile pierdute și-i va reda bunurile confiscate. Mai mult decît atît, în februarie 1505 pleacă în insula Espanola ordinul regal ca averea mobilă a lui Cristofor Columb să fie scoasă în vînzare. In același an s-a pus sechestru și pe alte bunuri ale sale, la cererea unor creditori.

Și astfel, unul din cei mai mari călători, omul care descoperise o lume nouă, un nou continent, se vedea părăsit, sărăcit, la capătul puterilor.

La 20 mai 1506, la Valladolid, Columb a încetat din viață. Cronica consemnează că moartea lui a trecut aproape neobservată de contemporanii săi.

Vasco da Gama

Stimulați de descoperirea de către Spania a „Indiilor de vest" — cum erau denumite pe atunci pămînturile continentului american descoperite de

Columb — portughezii și-au reamintit că ei au fost primii care au stabilit legături comerciale cu Indiile de est și au luat măsuri pentru consolidarea acestor legături. Curtea regală din Lisabona a organizat o expediție maritimă, pe care a pus-o sub conducerea unui tînăr curtean de origină aristocratică, un anume Vasco da Gama, favorit al regelui Manuel cel Fericit. Două corăbii grele (100—120 tone fiecare) și un vas ușor și rapid de 50 tone, au constituit escadra pusă la dispoziția lui Vasco da Gama. Echipajul tuturor celor trei corăbii însuma 140—170 de oameni, între care se aflau și cîțiva criminali de drept comun, a căror condamnare la moarte fusese comutată.

Și astfel, la 8 martie 1497, flotila aceasta a părăsit Lisabona și a pornit pe vechiul drum spre sud, în înconjurul continentului african. In primăvara anului următor vasele portugheze au ajuns în Mozambic, a cărui

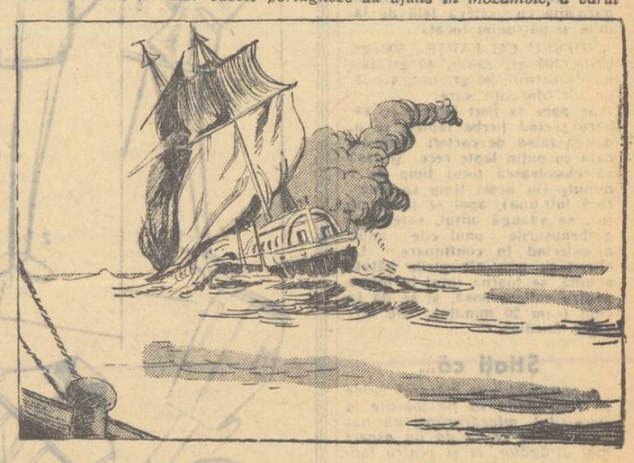

populație era alcătuită dintr-un amestec de negri, arabi și metiși, cu religia predominantă islamistă. Pornind mai departe spre nord, Gama a ajuns în apele Mării Arabiei, de unde, cu sprijinul unui pilot indigen, Ahmed ibn Madjid și profitînd de un muson prielnic, a atins la 17 mai, coastele Indiei.

Raporturile lui Vasco da Gama cu localnicii au avut un caracter brutal. Așa, bunăoară, aflînd că printre oaspeții indieni care veneau să-i viziteze corăbiile se aflau și cîțiva locuitori de vază, Gama i-a luat ca ostateci și a anunțat că nu-i va elibera decît dacă va obține anumite concesii. Și pentru că nu a obținut aceste concesii, Vasco da Gama a ordonat corăbiilor să ridice ancorele, luînd cu el și pe ostateci.

(Va urma)

mayazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

★

Redacția și administrația Piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI tel 17.60.10 interior 1400

LA MASĂ

Masa-i o problemă care
Greu își are dezlegare
E o tragi-comedie
Cu pretext de parodie.

Cîte feluri de mîncare
Tot atîtea acte are,
Cu artiști de mîntuială
Fără multă cheltuială:

Mama tare-n recitări
L-a topit în sărutări
Și-i strecoară, pe furiș,
Rasă, lingura de griș!

Laptele cînd e să-l ia,
Mama mare c-o nuia,
Ritmic bate într-o tavă,
Iar bunicul, ce ispravă!
Joacă, vesel o bătută,
C-a uitat complet de gută!

Spectatorul — un tiran!
Stă în scaun de un an!
Luptă dîrz c-o-mbucătură
Ce-a pătruns forțat în gură!
— „Nu cumva-i un atentat?
Se întrebă disperat.
Pus la cale de mămica?
Aprobat și de bunica?
De mătuși și cele care
Se pretind educatoare?"...

Tata, de, precum îl știu
Intră-n scenă mai tîrziu,
Admirîndu-l pe erou
Îi vorbi de la birou:
„Dragul meu, nu-i de mirare
Să rămîi fără mîncare,
Cu atîta alintare
Strînsă de la fiecare...
Na, la tata, o depeșă
Cu orar de zi la creșă,
Sau, mă rog, la un cămin
Ca să scapi de-așa un chin!

V. DIMA

MENIUL SĂPTĂMÎNII

15—21 FEBRUARIE

— Sote de morcovi cu trigan-ele; friptură înăbușită cu piure de cartofi; griș cu lapte.

— Supă de chimen; ruladă de carne cu macaroane; compot.

— Salată de fasole boabe; praz cu măsline; găluști cu marmeladă.

— Budincă de cartofi cu brînză; tocană de carne de porc; mere coapte.

— Borș de carne; șnițel cu cartofi prăjiți; papanași din brînză.

— Supă cu tăiței; limbă cu măsline; bezele cu lămîie.

— Borș de găină; pilaf de găină; sufleu cu lapte.

SUPĂ DE CHIMEN: 3 litri apă, o ceapă mare, 2 morcovi mari, 1 pătrunjel mare, o țelină, o lingură unt, o lingură chimen, o lingură făină, sare...

Zarzavatul tăiat cu tăițeii se fierbe cu o lingură de chimen. Cînd este gata, se strecoară, se pune zeama din nou la foc și se adaugă făina ușor prăjită în unt (rîntaș). Se adaugă sarea trebuincioasă și se lasă să mai dea cîteva clocote. Se servește cu cuburi de pîine prăjită în unt.

LIMBĂ CU MĂSLINE: Limbă de vacă sau 3—4 limbi de porc,

zarzavat de supă, 200 gr. măsline, 3—4 cepe, o foaie de dafin, 2—3 boabe de enibahar, 2—3 linguri bulion, o lingură oțet, 3—4 linguri ulei, ½ linguriță de zahăr, ½ lămîie, pătrunjel tocat.

Limba bine spălată se pune la fiert cu zarzavat de supă (1 morcov, 1 pătrunjel, o ceapă); cînd limba este aproape fiartă, se scoate din zeama în care a fiert, se curăță, și se taie felii de grosimea unui deget. Ceapa, tăiată foarte mărunt, se prăjește în ulei pînă se moale, se adaugă bulionul, oțetul, zahărul, enibaharul, sarea, un pahar din zeama în care a fiert limba (această zeamă trebuie degresată). Se adaugă măslinele bine spălate, înțepate și ținute în apă caldă 2—3 ore și feliile de limbă. Se lasă să fiarbă acoperit la foc mic pînă cînd este gata.

Se poate servi rece sau caldă, garnisită cu cîteva felii de lămîie și pătrunjel tocat.

SUFLEU CU LAPTE: 300 gr. lapte, 100 gr. zahăr, 40 gr. făină de cartofi, 30 gr. unt, 4 ouă, un vîrf de cuțit sare.

Se pune la fiert laptele cu zahărul; cînd fierbe laptele se adaugă făina de cartofi amestecată cu puțin lapte rece. Se lasă să clocotească totul timp de 2 minute (în acest timp se amestecă într-una), apoi se ia de pe foc, se adaugă untul, sarea și gălbenușurile unul cîte unul, amestecînd în continuare. La sfîrșit se pun albușurile bătute spumă, se toarnă totul în forma pentru sufleu, unsă, și se dă la copt (cam 20 minute). Se servește imediat.

Știați că...

...pătrunjelul și mărarul verde se recomandă să fie folosite la garnisitul mîncărurilor, nu numai pentru că le dă un aspect mai atrăgător, ci și pentru faptul că le îmbogățește cu vitamine?

...cojile de portocale, rămase după consumarea miezului, nu trebuie aruncate? Din ele se pot prepara:

— lichior de portocale
— dulceață (melci)
— sau fierte în sirop de zahăr, servesc la prepararea unor checuri, la garnisitul torturilor, șarlotelor, orezului și grișului cu lapte etc.

Maria DELEANU

PRACTIC

Putem stopa și singure

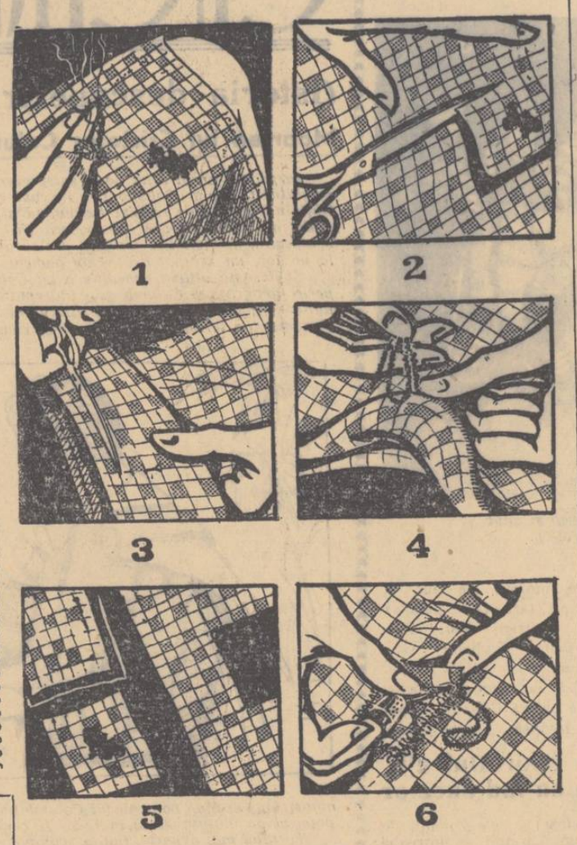

1) O stișietură, o pată care nu iese (de rugină) sau cel mai des o gaură din arsură cu țigareta se pot stopa destul de ușor pe o stofă.

2) Tăiem în jurul locului defect un pătrat respectînd modelul și ținînd stofa întinsă pe o masă.

3) Din reverul gulerului, manșetei sau dintr-un tiv mai lat, tăiem un pătrat la fel de mare cu cel scos (respectînd bineînțeles și linia modelului).

4) Din marginea tivului sau o altă margine de cusătură pe fir drept, scoatem fire (cît mai lungi) cu care vom țese.

5) Petecul sănătos (identic cu cel stricat) va fi prins pe o bucată de hîrtie și apoi va fi introdus sub stofă.

6) Coaserea petecului de marginile destăieturii se face în punct de țesătură invizibil cu care se intră cît mai adînc în ambele părți ca să nu scape.

Folosirea prafurilor universale de spălat

Astăzi avem la dispoziție în comerț o serie de prafuri de spălat, cu întrebuințări multiple (Alba, Albol-cristal, Stela, etc.). Avantajul acestor combinații de săpun și produse sodice (bicarbonat, carbonat, silicat, fosfat) sub formă de spumă, este că realizează spălarea numai prin fierbere, fără obișnuitele operațiuni de frecare, foarte obositoare și care în plus solicită mult gradul de rezistență al țesăturilor. Practic, în funcție de gradul de murdărire și natura țesăturilor de spălat, vom mai putea interveni după caz, cu puțină sodă sau foarte ușoare frecări cu săpun.

In toate cazurile, rufele (din bumbac, în sau cînepă nevopsite) trebuie puse la înmuiat de cu seară în apă rece, pentru a se realiza o primă pătrundere a apei în fibră, ce va ușura mult spălatul (dacă se folosește praful Stela, se poate adăuga o cantitate mică de sodă B). Prepararea prafului de spălat este diferită, în funcție de tipul său. Astfel, praful Stela se dizolvă în apă rece (la început într-un vas mic), iar soluția rezultată se toarnă în cazanul cu apă, tot rece (un pachet se poate utiliza la 30 litri apă de spălare). Praful Alba se dizolvă în apă caldă, iar Albol-cristal se dizolvă direct în apa clocotită de spălare, respectiv 4—6 linguri Alba la fiecare 5 litri de apă (adaugîndu-se și 1—2 linguri de sodă calcinată) și 0,250 kg Albol-cristal la fiecare 25 litri de apă. Dacă folosim Alba și rufele sînt mai murdare, se pot dizolva 2—3 linguri de praf, chiar în apa de înmuiere din ajun, socotite tot la fiecare 5 l. apă. În toate cele trei cazuri rufele se introduc în cazan, stoarse în prealabil și răsfirate, lăsîndu-se să fiarbă între 15 minute (dacă am folosit prafurile Stela sau Alba) și pînă la o oră (pentru Albol-cristal). Durata de fierbere este aceiași dacă folosim mașina de spălat rufe, care realizează singură și amestecarea. Dacă spălarea se face manual, această operațiune trebuie s-o efectuăm în tot timpul fiertului, ea fiind foarte importantă. Foarte util este ca în timpul spălării, apa să rămînă spumantă. În acest scop, vom adăuga după caz puțin produs, iar dacă epuizarea spumei e pronunțată, vom prepara o nouă apă de spălare. Înainte de a scoate rufele din cazan, după ce lăsăm apa să se răcească puțin, dacă rufele au mai păstrat urme de murdărie, se freacă ușor aceste părți. Limpezirea se face în mai multe ape, mai întîi în apă caldă și apoi în apă rece, de atîtea ori, pînă ce apa rămîne limpede.

Apa rămasă de la fiert nu trebuie aruncată, ea putînd fi foarte bine folosită pentru spălarea parchetului, dușumelelor, pereților vopsiți, a mobilei din lemn vopsit, a instalațiilor sanitare din faianță sau a celor metalice. De asemenea, putem folosi praful Alba, fără adăugare de sodă, în proporție de 2—3 linguri la fiecare 5 litri de apă caldă pentru spălarea vaselor, a tacîmurilor, obiectelor din aluminiu și mase plastice; după spălare, obiectele respective se limpezesc și se lasă la uscat.

Doina POPA

SFATURI MODA COSMETICA GOSPODĂRIE

Sfaturi cosmetice

ULPIA POPA — *București:* — *Cum se poate da părului un reflex auriu?* — Într-adevăr, procedeul care vi s-a indicat este bun. Adăugați perhidrol apei cu care clătiți părul. Fără să acționeze perfect uniform, dar și fără a produce o decolorare vizibilă, perhidrolul va da părului reflexul auriu pe care-l doriți.

NINA NOVACI — *Călărași:* — *Cremă contra pistruilor.* — Încercați următoarea formulă: cold-crem 30 gr., acid salicilic 1 gr., camfor 1 gr., hidrochinon 1 gr., tinctura benzoe 1 gr. Cînd întindeți crema pe față, feriți porțiunea din regiunea ochilor. Crema nu se folosește în cursul nopții, ci numai ziua, oricînd aveți puțin timp liber.

LEONTINA — *Tr. Severin:* — *Ten uscat, piele aspră și neîngrijită.* — De obicei se folosește săpunul de bărbierit, dar în cazul dv nici acesta nu este indicat. Fața va fi defardată seara cu laptele de lanolină „Nivea" și clătită după aceea cu apă rece. Apoi veți aplica pe față următoarea cremă: ceară de albine 10 gr., unt de cacao 10 gr., lanolină 15 gr., ulei de parafină (pentru uz intern) 60 gr., apă distilată 10 gr., tinctura benzoe 1 gr., vitamina A uleioasă 5 cm C. Păstrați crema pe față ½ — 1 oră, apoi ștergeți obrazul cu vată și-l clătiți cu apă. Nu folosiți niciodată crema în timpul nopții. Dimineața, obrazul va fi spălat cu apă rece și dacă se simte nevoia, puteți folosi din nou crema indicată. Deoarece aveți un ten sensibil, căpătați lesne pistrui. Deci, începînd din primăvară și pînă n toamnă, veți folosi concomitent cu crema grasă, crema contra pistruilor indicată cititoarei Nina Novaci, Călărași. Și pentru că mă întrebați ce puteți face ca ridurile să dispară, țin să vă spun că ridurile, odată apărute, nu mai pot fi făcute să dispară. Ele se pot doar atenua.

C. — *București, — Sprincene care cad.* — Părerea mea este să vă adresați unui medic, deoarece cred ca este vorba de o eczemă sau de o ciupercă.

T. NINA — *București:* — *Transpirație abundentă.* — De ce nu coaseți subrauri uniformei dv. spre a o feri de petele de transpirație? Loțiunea de care amintiți dv. nu împiedică creșterea părului de sub braț, ci diminuează abundența transpirației îndepărtînd în același timp mirosul ei neplăcut. În articol se vorbea de „Odo-ro-no" și „Nivoza", două loțiuni care se găsesc la orice drogherie sau parfumerie.

Sanda NOREANU

Pentru interior

De la stînga la dreapta:

— CAPOT din diftină cu talia marcată prinsă în doi nasturi. Alți doi nasturi în dreptul buzunarelor mari. La rever și clapele buzunarelor grupuri de tighele.

— PANTALON din stofă pepit cu jachetă largă. Jacheta poate fi din stofuliță moale sau diftină. Mîneca 3/4 mai largă spre tiv.

— BLUZA din material în dungi închisă în gît și butonată în față. La buzunare și cordon dungile sînt puse invers. Pantalon din casa de culoare închisă, se îngustează în partea de jos și este ceva mai scurt.

— CAPOT cu linia dreaptă evazată spre tiv și talia nemarcată. Ceva mai sus de talie, cordonul trasat pe sub capot iese prin pense și se leagă în față. Materialul folosit poate fi saten, diftină sau stofuliță matlasată.

Desene de Bebe VARLAM

TIPARUL PRACTIC

Cum să ne confecționăm o rochie

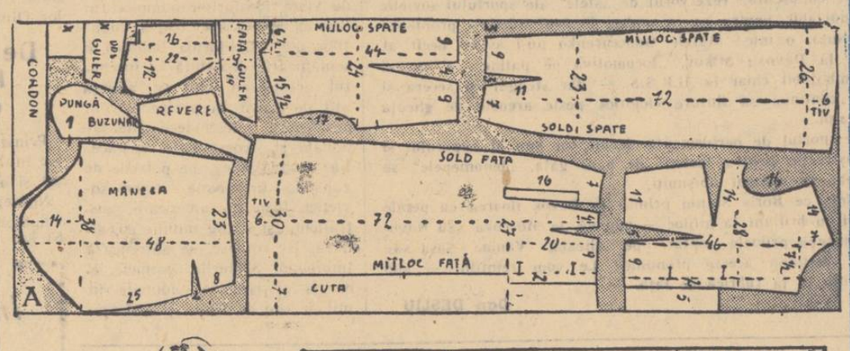

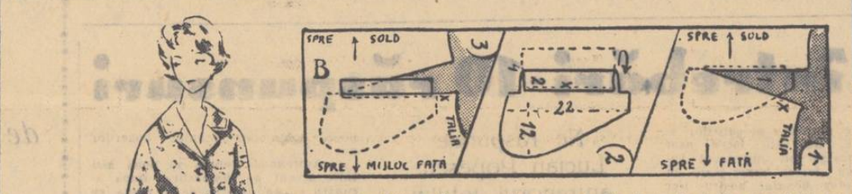

O rochie simplă, practică, și totodată necesară este rochia gen „cămășuică". Pentru diminuata (fig. nr. 1) se folosesc țesături fantezi, tuid, homespun, țesături cu desen, pepit, carouri sau dungi. Aceeași rochie (fig. nr. 2) confecționată din stofă de culori închise sau din mătase, cu mărgele, cu o broșe sau cu o floare pe rever, poate fi purtată și la diverse ocazii. În acest caz nu-i mai facem buzunare și în loc de cordon, purtăm la talie o eșarfă drapată din catifea sau saten.

Tiparele de mai sus (schema A) corespund mărimei 46, respectiv circonferinței bustului 92, taliei 70, șoldului 98; sînt fără rezerve, iar dimensiunile sînt însemnate în cm.

Pentru acest model la măsura 46, avem nevoie de 1,85 m. material de lățime 1,30 m.

După ce am călcat stofa cu o pînză udă pentru a întra la apă, se așează în dublu, pe lungimea ei. Tiparele se așează astfel, ca spatele să fie la latura netăiată a materialului. Desenăm astfel cu o cretă după tipare, lăsînd rezerve după cum urmează: 3 cm la cusăturile din părți, 1½ cm. la umeri și la fustă la talie, 4 cm. la corsaj la talie, 5—6 cm. la fustă la tiv, 1 cm la răscroiala mînecii și gîtului; croim, dăm semne largi cu ață de înseilat, despărțim piesele care sînt 2 cîte 2 și tăiem ața la mijloc rămînînd astfel însemnate cu ață. După ce am înseilat rochia, o probăm și cînd vine bine, înainte de a o încheia la mașină executăm buzunarele și cuta din mijlocul feții în direcția unde se închide cu nasturi. Apoi tighelim cusăturile din părți și pensele de la spate. Pensele din față după ce le-am înseilat, le călcăm, apoi scoatem înseilătura. Ele rămîn libere și presate. Executăm apoi corsajul. De la semnul de la mijlocul feții dăm un al doilea semn la 2 cm. și îndoim rezerva de 5 cm.

Dublăm revereie cu cusătură interioară la mașină. După ce am dublat gulerul, îl aplicăm cu cusături interioare la mașină lăsînd o latură necusută la spate prin care îl întoarcem și coasem de mînă portiunea rămasă netighelită. După aceea atașăm fuste la talia corsajului cu cusătură interioară avînd grije să-i aplicăm și un extrafor ca să nu se întindă talia. Apoi montăm mînecile. Dacă vrem să-i dăm un caracter mai sport, dăm tighel lat de circa 1 cm pe guler, rever și laistul de la buzunar.

Rezervele de cusături se surtiliază, tivul se festonează și se face șnțir.

Executarea buzunarelor

La pensa dinspre șold, în prelungirea ei se dă un semn pînă la 20 cm de la talie și se taie pe semn. La partea dinspre șold (schema B nr. 1) se aplică punga de buzunar însemnată pe tipare cu nr. 1 cu cusătură interioară descălcată. A 2-a pungă de buzunar (schema B nr. 2) este croită odată cu laistul de buzunar care are 4 cm lățime nelucrat, aspect gata 2 cm. Mai întîi cei 4 cm ai laistului se îndoiesc, se dau capetele la mașină, se întoarce pe față și apare laistul dublat de 2 cm. Latura pe lungime a laistului însemnată cu X se aplică (schema B nr. 3) la tăietura buzunarului pe partea dinspre mijlocul feții. Vedem că ambele pungi se suprapun. Se tighelesc una de cealaltă formînd punga interioară. Cordonul care are aspect gata 5 cm lățime se lucrează pe o pînză tare și se dublează cu mătase.

Text și desene de Dora COJOCARU

Îmbrăcăminte sport de iarnă pentru bărbați

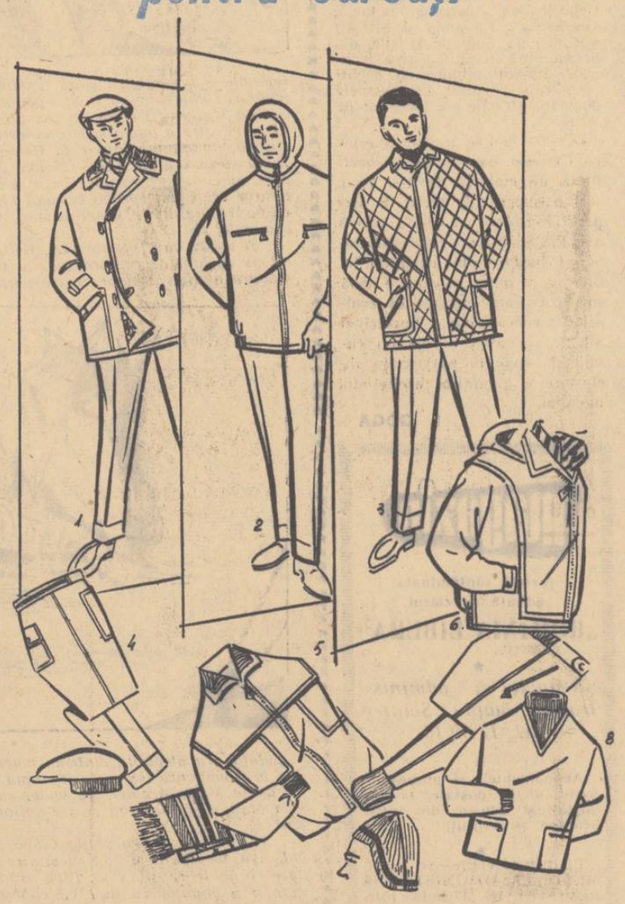

Modele cerute de cititori

1) Scurtă pentru servici și pentru drum, cu guler și căptușală din blană sau imitație. Buzunare aplicate pînă în tighelul de pe poale. Nasturii sînt din lemn în formă ovală. Materialul este din balon ori doc.

2) Canadiană cu glugă demontabilă, pentru sport. În părți este strînsă cu elastic, se încheie cu fermoar în față și la buzunare. Se confecționează din balon și poate fi căptușită cu tricot.

3) Scurtă gen pufoaică în special pentru șantiere. Se încheie cu șublaist, are 2 buzunare aplicate cu capac pe care se formează alte 2 buzunare cu fermoar.

Materialul se folosește deobicei din doc mai gros sau foale de cort în culori rezistente.

4) Pantalon sport din stofă cu buzunare mari aplicate. Are 2 găici late în față prin care se trece cureaua. Jos este îngust cu manșetă lată.

5) Jachetă de vînt pentru sport cu guler și manșete din tricot. Platcă lată cu 2 buzunare mari aplicate. Tricotul este din aceeași nuanță ori un ton mai închis.

6) Jachetă de vînt demontabilă pentru sport. Poate fi folosită și în oraș. În spate are elastic. Se încheie cu fermoar; se confecționează din balon.

7) Pantalon sport pentru bocanci. Buzunare oblice cu fermoar. Elastic în spate. În prelungire, pantalonul are o lucrătură din tricot foarte subțire ce ia forma călcîiului. Aceasta pentru ca pantalonul să stea fix în gheată.

8) Bluză sport din stofă, diftină sau catifea reiată. Are plastron și manșete din tricot. Se poate purta peste orice pantalon.

Desene de C. HRISTESCU

Teatru de păpuși?

LATIMEA SCAUNULUI

Nu. Un scăunel căruia îi facem o husă jur-împrejur (lungime cam odată și jumătate turul scaunului, pentru crețuri) avînd aspect de cortină, deoarece capetele nu se unesc. Se montează pe un elastic mai tărișor, gen fustiță. Partea de sus care dă un aspect de acoperiș se face din patru triunghiuri identice din material în dungi croit după tiparul schițat. Marginea se face festonată sau cu colțuri întoarse iar la cele patru colțuri se pune cîte un ciucurel. E bine ca scăunelul să aibă o tăblie (fie și dintr-un carton mai tare) dedesubt care folosește ca etajeră de jucării.

Curierul nostru

ZICA — **Iași:** Sub nici o formă nu vă putem da vreo informație în legătură cu răspunsul la care vă referiți. Celui căruia îi era adresat a înțeles despre ce este vorba. Credem că înțelegeți de ce păstrăm o absolută discreție în legătură cu aceste scrisori.

RADU NELEA — **Aiud:** În viață trebuie privit întotdeauna înainte, la perspectiva fiecărei actiuni. Se pare că într-adevăr acum aveți în față o perspectivă mult mai bună. De ce să vă mai întoarceți la ceea ce a fost dacă nu promite nimic bun? Sfatul nostru este să vă îndreptați spre ceea ce apare nou. Experiența pe care ați căpătat-o vă va ajuta să acționați cu mai multă atenție.

R. S. — **București:** Cele ce v-am cerut în urmă cu cîteva săptămîni aveau drept scop crearea unei posibilități de a vă da un răspuns mai larg. Această nouă scrisoare ne-a dat cîteva elemente în plus foarte importante. Este adevărat că dv. aveți rolul hotărîtor în această situație. Îndepliniți-vă în totul rolul dv. Veți schimba mult prin aceasta. Aveți răbdare și înțelegere. Încă puțin și veți termina facultatea. Atunci veți putea avea o situație care să vă creeze posibilitatea de a acționa și în alt fel dacă va mai fi cazul. Așa zisa știință la care vă referiți nu are nimic comun cu știința. „Magazinul" a respectat și el tradiția la care vă referiți. Totuși, invitația inițială rămîne valabilă.

BLAJ PAVEL — **Calea Armatei Roșii nr. 34—36, Arad:** Vă mulțumim pentru propunerile făcute. Sînt interesante și noi vom căuta formele specifice revistei noastre pentru a le transpune în fapt. După cum v-am promis, vă publicăm și adresa pentru a face schimb de vederi cu tineri din țară, pentru a cunoaște cît mai mult frumusețile patriei noastre. Așteptăm noi vești de la dv.

C. IOSIF — **București:** Dv. aveți perfectă dreptate. Nu trebuie revenit la vechea situație, oricît de grea ar fi perioada prin care treceți. Ați procedat foarte bine și ar fi păcat să greșiți tocmai acum. Aveți putină răbdare. Problema care se pune acum se poate rezolva mult mai ușor decît credeți. Ceea ce doriți veți avea cu siguranță. Trebuie să nu vă grăbiți și să chibzuiți foarte bine cînd veți întreprinde ceva. Aveți acum o mare răspundere în viață și acest lucru nu trebuie uitat.

N. N. TONNY — **Baia Mare:** Din cele descrise de dv. nu vedem că lucrurile s-ar putea îndrepta. Nu credem că se mai poate reveni la ceea ce a fost odată. Dacă și dv. — care oricum dispuneți de mai multe elemente în judecarea acestui caz decît noi — ajungeți la aceeași concluzie, vă sfătuim să vă schimbați comportarea. Demnitatea dv. vă impune acest lucru. Nu este cazul să mai repetați greșeli grave, ca cele pe care le-ați făptuit cîndva.

C. MĂLUȚĂ — **Orașul Stalin:** Persoanele la care vă referiți (Irina și Mircea) s-au comportat urît. Nu trebuie însă să dați importanță acestor lucruri. Din păcate mai sînt încă oameni cu moravuri pe care societatea noastră nouă, le respinge. Astfel de oameni merită dispreț iar acțiunile lor trebuie condamnate. Noi vă sfătuim să nu vă mai grăbiți în aceste lucruri.

OLGA F: Noi socotim că faceți o mare greșeală că nu vă pregătiți cu multă seriozitate să dați examenul de maturitate. Acest lucru ar trebui să vă preocupe în principal. În același timp puteți să vă adresați în scris secretariatului Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale" din București, B-dul Schitu Măgureanu nr. 1, pentru a afla cele ce vă interesează. Celelalte probleme nu sînt demne de luat în seamă acum. Este prematur să vă gîndiți la ceva serios.

N. MIMI — **Timișoara:** În principiu, răspunsul este afirmativ. Sînt însă o serie de probleme de amănunt foarte importante. De aceea vă sfătuim să vă adresați Institutului medico-farmaceutic din localitatea dv.

KADRI AL. — **București:** Problema dv. necesită o rezolvare foarte operativă. Vă rugăm să treceți pe la redacția revistei noastre pentru a discuta și a vă ajuta.

Păcănelele lui Top

povestite de el însuși

X

Ne-am urcat cu toții în tren și, după cîteva clipe, acesta s-a pus în mișcare. La început, ca să fiu cinstit, m-am cam speriat cînd am simțit cum se clatină și trosnește totul în jurul meu. Dar cînd am văzut că nimănui nu-i e teamă, m-am liniștit și eu și am început să ascult la ce vorbeau între ei cei trei clini.

— Țiu minte că acum vreo doi ani, spunea cel dintîi, cînd am fost la o vînătoare de iepuri, am prins într-o singură dimineață vreo cincisprezece. Păcat că stăpînul meu a ostenit tocmai cînd eu aveam mai mult chef de alergat. Altfel, cine știe cîți aș fi vînat!

— Nu cumva te cam lauzi, Lord? a întrebat cel de al doilea. Poate că m-at auzit pe mine povestind cum am vînat odată nouăsprezece iepuri și ți s-o fi părut că ți s-a întîmplat ție.

— Ba să avem iertare, Cezar, răspunse Lord, jignit, nu numai că nu te-am auzit niciodată povestind una ca asta, dar nici măcar acum, cînd îmi spui, nu te cred. Cît despre iepurii mei, erau cincisprezece în cap. Uite, Bubi e și el de față și știe de întîmplarea asta. Spune tu, Bubi, nu-i așa că erau cincisprezece iepuri?

— Pe cîmp or fi fost cincisprezece, poate chiar mai mulți. Dar nimeni nu mi-a spus vreodată că tu ai vînat atîția. În schimb, să vă povestesc eu cum a fost în ziua în care am vînat douăzeci și trei de iepuri, două vulpi și patru vidre.

— Elefanți n-ai vînat în ziua aceea? l-a întrebat Cezar cu un glas mieros.

— Ia te rog să nu te obrăznicești, s-a răstit Bubi la el. Eu stau cel mai în vîrstă dintre toți! Pe vremea cînd voi erați încă niște potăi mici, eu vînasem zeci de iepuri și...

— Nu-mi place de voi doi că prea vă grozăviți, l-a întrerupt Lord. Niciodată

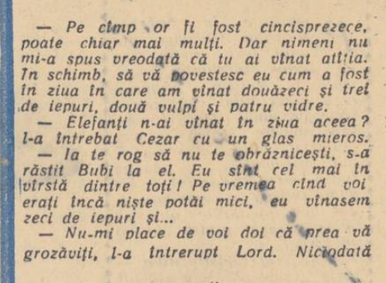

n-am putut să sufăr minciunile vînătorești...

— Nu mai spune! Și atunci, cei cincisprezece iepuri ai tăi de adineauri nu erau scorneli de...

— Ascultă, Lord...
— Ascultă, Cezar...
— Ascultă, Bubi...

Strigau toți „ascultă!", dar de ascultat, ascultam numai eu. Ascultam și îmi venea să rîd, văzîndu-i cum se laudă, unul mai cumplit decît celălalt și cum nici unul nu crede măcar un singur cuvînt din cele spuse de ceilalți doi.

Cînd s-a oprit trenul, Bubi, Cezar și Lord încă se mai certau, lăsînd toți trei deodată. Cu mare cazna, stăpînii lor i-au potolit și am coborît împreună într-o gară mică. Dincolo de ea, începea rîmnita.

M-am uitat împrejur cu mare băgare de seamă. Dar, spre mirarea mea, nicăieri nu am zărit vreo stradă, sau măcar o casă cît de mică. Cît se vedea cu ochii, era numai întindere goală de pămînt. Mirosea a iarbă proaspătă. Deodată, am simțit un chef grozav să alerg, să alerg pînă n-oi mai putea, de-a lungul și de-a latul cîmpiei necuprinse. Dar nu se cădea să

fac una ca asta, pînă ce nu-mi dădea voie tatăl lui Mihu. În timp ce oamenii se sfătuiau pe unde s-o apuce, Bubi mi-a șoptit:

— Tu puștiulache să te ții de coada mea. Eu am să te învăț meserie.

Text: N. MINEI; desene: H. LERU

(Va urma)

IMAGINI ALE VIITORULUI

Desene de BENEDICT GANESCU

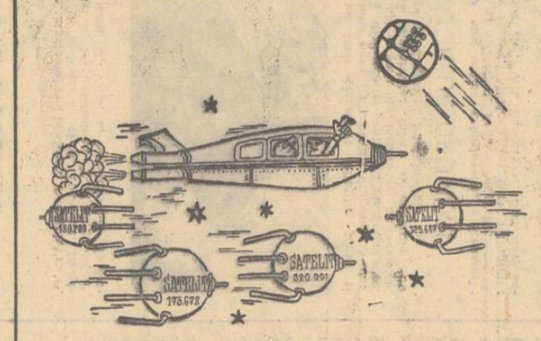

— Iar ăsta e un şut tras de un fotbalist bucureştean şi care nu s-a plasat pe orbită...

— Cu ce a început perioada de topire totală a ghețarilor?
— Cu topirea războiului rece!...

MATTY ASLAN

— Uşaaaa!!!

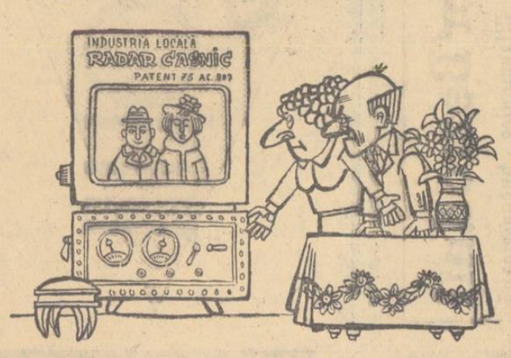

AVANTAJELE PROGRESULUI TEHNIC
— Iar vin nesuferiții de Popești!...

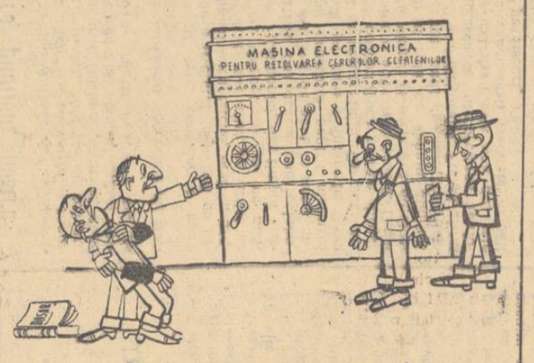

— Repede, vă rog, un pahar cu apă!...

— Cei de pe Terra fac din nou o excursie colectivă...

Nou Magazin

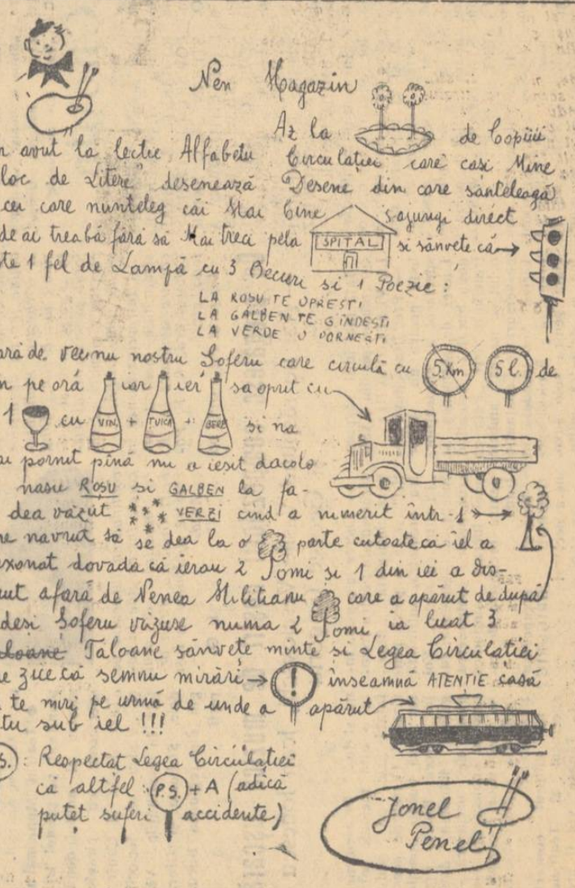

Pentru cont. H. NICOLAIDE

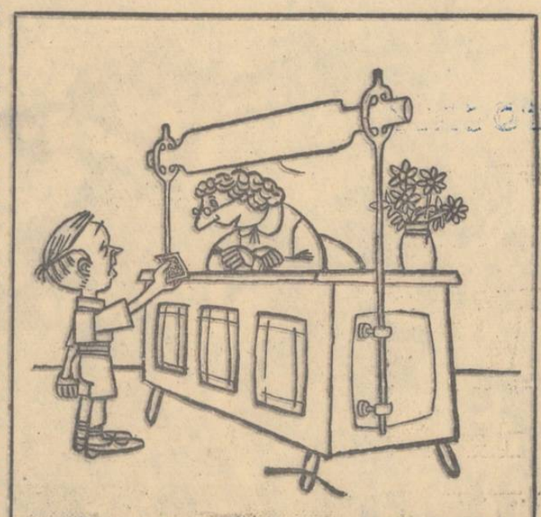

— Dați-mi, vă rog, o pilulă de „geografie", clasa III-a elementară!...

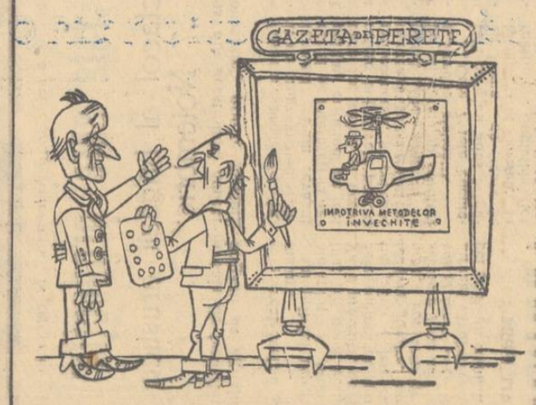

— Cred, totuşi, că e o caricatură cam tare? omul nu e chiar atît de înapoiat!...

— Se putea altfel? Iar ai dat o raită prin Venus?...

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Începe a doua ediție a „Cupei Magazin"

În cursul acestei luni, după cum s-a mai anunțat, începe cea de-a doua ediție a „CUPEI MAGAZIN", la care s-au înscris aproximativ 280 de concurenți.

Mai jos dăm componența primelor zece grupe, care vor începe jocul între 15—20 februarie. Celelalte grupe le vom publica în numărul viitor:

GRUPA 1: **Valeriu Rotărescu** — (București) **Malcoci Victor** — (Cluj), **Ciubotaru I. Const.** — (Borzești), **Buzoianu Emil** — (Pitești), **Gogu Maricuțoiu** — (Roșiorii de Vede), **Makal Suzana** — (Oradea), **Pompiliu Bacalu** (Baia Mare).

GRUPA 2: **Ciocoiu A. Nicolae** — (Pitești), **Puşcau Octavian** — (Com. Bezdead), **Munteanu Adrian** — (București) **Dan Eugen** — (București), **Theodor Franțichi** — (Cluj), **Teleaga Petru** — (Vatra Dornei), **Gh. Alexandrescu** — (Com. Bălțați)

GRUPA 3: **Dan Nestor** — (București) **Gabriel P. Gheorghiu** — (București), **Popescu Tiberiu** — (Lugoj), **Dulău Ioan** — (Cluj) **Salajanu Petru** — (Com. Sebiș), **Solomon Iosif** — (Reghin), **Ilaș Gh.** — (Orașul Stalin),

GRUPA 4: **Costel Contantinescu** — (Brăila), **Trandaf Sorin** — (Schela Berca), **Ciocian Virgil** — (Oradea), **Macarie Emil** — (Cocargeaua), **Noica Nicolae** — (Roșiorii de Vede), **Mucileanu Vasile** — (Com. Vlădeni), **M. Fluerașu** — (Tr. Severin).

GRUPA 5: **Vișan Ioan** — (Com. Deveselu) **Toma Dumitru** — (Iași), **Balan Const.** — (Petroșani), **Boloni Ștefan** — (Lugoj), **Lemeș Lucian** — (Brăila), **Gabriel Gheorghiu** — (București), **Mustățea Ștefan** — (București),

GRUPA 6: **Sandu Grecu** — (București), **Zaharia Mihai** — (București), Ing. **Cioranic Maria** — (Făgăraș), **Buzilă M. Gheorghe** — (Com. Dumbrăveni), **Vătășescu I. Tiberiu** — (Târgoviște), **Virlanuță N. Ion** — (Lupeni), **Prodan Anatolie** — (Com. Alimpești),

GRUPA 7: **Bölöni Iuliu** — (București) **Sandu C. Eugenie** — (București) **Maria Someșan** — (Timișoara), **Bacioiu Ovidiu** — (Buzău), **Chera Nicolae** — (Sibiu), **Manafu P. Gh.** — (Tr. Severin), **Pulu Rădulcă** — (Cujmir).

GRUPA 8: **Rugină Andrei** — (Romani) **Perieteanu M. Costel** — (Rîmnicu Sărat), **Eremie Petre** — (Buzău), **Bestea C. Const.** — (Com. Blidari), **Ciurel Iesenca** — (Com. Pojejena), **Mănescu P. Dumitru** — (București), **Chivu Ilie** — (Turnu Severin).

GRUPA 9: **Adrian Porcescu** — (Craiova), **M. Tomescu** — (București), **Romașcanu Gh. Radu** — (Iași), **Schlorser Norbert** — (Sibiu), **Ciurel Ion** — (Com. Pojejena) **Enăchescu Victor** — (Fieni), **Verman Emil** — (Timișoara).

GRUPA 10: **Beregszaszy Gabriel** — (București), **Dr. Adriana Ioan** — (București), **Cumbari Gh.** — (Sibiu), **Maria A. Valeriu** — (Mediaș) **Toader Ioan** — (Mizil), **Vasilescu Ștefan** — (Moroeni), **Podaru Constantin** — (Iași).

Meciul revanșă de compoziție șahistă București-Belgrad

Problemiștii bucureșteni sînt în momentul de față antrenați într-o nouă întrecere internațională. Este vorba de meciul revanșă de compoziție șahistă București—Belgrad. Prima ediție, disputată între anii 1957—1958 a fost cîștigată după cum se știe de echipa Capitalei noastre cu scorul 38—26.

În ce constă actualul meci?

Ambele echipe trebuie să prezinte cîte 12 probleme la secția „mat în 2 mutări" pe o temă fixată de problemiștii belgrădeni și cîte alte 12 lucrări la secția „mat ajutor în 2 mutări", pe o temă fixată de problemiștii bucureșteni. Toate problemele vor fi trimise unor arbitri din Danemarca și R. P. Ungară, care vor fixa ordinea în clasament a lucrărilor.

În secția problemelor „mat în 2 mutări" belgrădenii au propus următoarea temă: la două apărări ale negrului albul are două răspunsuri de mat. Aceleași răspunsuri de mat ale albului revin și după alte două apărări ale negrului.

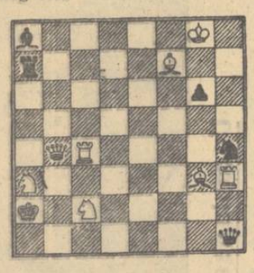

Această temă e ilustrată de problema de mai sus. După soluția 1. Nc7! cu amenințarea 2. Db3 mat, negrul se apără cu 1... Tb7 și 1... Cf3 la care albul dă mat prin 2. Te4 și respectiv 2. Tc6. Aceleași maturi survin și după apărările 1... Nf3 și respectiv 1... Db7.

La secția „mat ajutor în 2 mutări" echipa Bucureștiului a propus tema „duplex" miniaturâ. Ideea temei constă în aceea că în aceiași poziție pot da mat în două mutări și albul (cu ajutorul negrului) și negrul (cu ajutorul albului). Pentru exemplificare iată poziția din diagrama de mai jos:

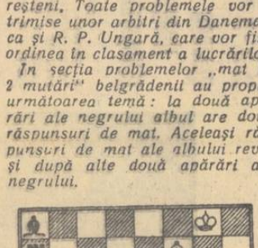

În această poziție negrul dă mat prin 1. Ng 5, Ne 5. 2. Rh 4, Th1 mat, iar albul dă mat prin 1. Nb 2. Nf 6 2. Ra 1, Ta 4 mat. După cum se vede în problemele de tipul „mat ajutor" albul colaborează cu negrul în dauna matului.

Amatorii problemiști din București care doresc să participe la acest meci sînt invitați să compună probleme de temele exemplificate mai sus și să le trimită pe adresa: Federația Română de Șah (pentru meciul București—Belgrad), str. Vasile Conta 16, București, pînă la data de 20 mai.

Toate lucrările vor fi cercetate de o comisie, iar cele mai bune vor fi incluse în lotul problemelor pe care echipa Bucureștiului le va prezenta arbitrilor străini.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

LA INĂLȚIME

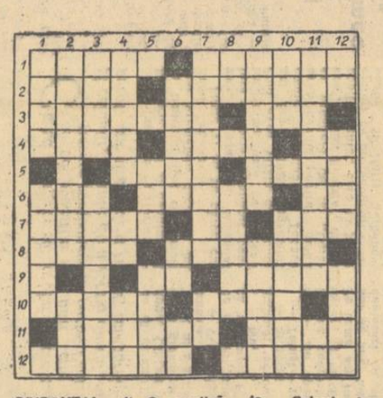

ORIZONTAL: 1) O sportivă în înălțime! — Grad înalt în marina militară 2) Sunet înalt — Cei mai înalți munți de pe pămînt 3) Depresiune circulară în zona munților înalți — Nu e înalt 4) Nume bărbătesc — Mont Blanc este vîrful lor cel mai înalt — Epocă 5) Barcă sportivă — În cîntecele de leagăn 6) Localitate în Franța — Încet, lin (muz.) — Doctor 7) Sus și tare — Depresiune de teren între două părți mai înalte — Conducători 8) Ridicătură de pămînt mai puțin înaltă decît munțele — Recuzită la înălțime în Romeo și Julieta! 9) La revedere! — Scuză 10) Pîntesc în înaltul cerului — Face ascensiuni la domiciliu 11) Terasă ingustă înălțată de-a lungul caselor țărănești — „Cobori în jos, luceafăr blînd/ Alunecînd pe-o..." 12) Autorul versurilor: „O măgură ne-a răsărit în drum / Și tu alergi spre ea cu pași mărunți / Te urci în vîrf și eu te bănui cum / De pe-nălțime cauți să mă-nfrunți". (Măgura — Poeme simple) — Înalt de-o șchioapă.

VERTICAL: 1) Latura unei figuri geometrice opusă înălțimii ei — Dispoziție 2) Cea mai înaltă instituție de cultură din țara noastră — Etaj care solicită ascensorul! 3) Felinarul cel mai înalt! — Înălțime a corpului 4) Diviziuni ale materiei — Oală — Fluviu european 5) Oraș în Germania — Înălțime stîncoasă a munților 6) Au același înălțime — Dimpotrivă — Pune jumătate! 7) Masă de zăpadă care se desprinde de pe înălțimea unui munte — Notă muzicală 8) În cameră! — Înălțime (pl) 9) Idol al vechilor saxoni, cărua i-au înălțat o statuie pe muntele Eresberg — Negri din sudul Africii 10) Monedă portugheză — Repartizat pe categorii 11) Care cîștigă în înălțime — Interval de timp între două culminații succesive ale unui astru 12) Înalt la... picioare! — Partea cea mai de sus a unor obiecte înalte — Pe el se înalță vița de vie.

Petre LUNGU

NOCTURNA

ORIZONTAL: 1) Dramaturg sovietic, autorul romanului „O noapte de spaimă". 2) „Ultima noapte a lui Mihai Viteazul" se intitulează una din pînzele acestui pictor român — Scriitor sovietic, autorul romanului „Zile și nopți". 3) Reuni! — Poet ardelean, autorul poeziilor „A noptilor" „Noapte fantastică" — „Zăcăminte în beznă" și „Noapte bună" sînt două poezii ale acestui regretat poet român. 4) Personaj feminin din „Azilul de noapte" de M. Gorki — Arin — Sport. 5) Muză — Urbe (pl.). 6) Locuitor din Asiria — Escavate. 7) Aici se desfășoară acțiunea pieselor „Zbor de noapte" de N. Tăutu și „Învingătorii nopții" de Stok — Portar la Dinamo București — Nota diapazonului 8) Tupolev de avioane — „Amurgul zeilor" și „Noapte de mai" (sing.) 9) A se alia — Scriitor român care, printre altele, a scris și „Zi de vară pînă-n seară". 10) Înoptare. Înserare. 11) Pseudonimul sub care St. O. Iosif și Dimitrie Anghel iscălesc poezia „Nocturnă" — A se prăbuși.

VERTICAL: 1) „Povestiri de...." este titlul unui volum de M. Sadoveanu — Apar de bolta senină a cerului odată cu venirea nopții. 2) La cafărul poeziei românești autorul poeziilor „Vis", „Se bate miezul nopții". „Din noaptea". „Noaptea", „Somnoroase păsărele" etc. — Niculescu Mircea 3) Cînd apune el, se lasă seara — „Vis de iubire" din opereta „Lăsați-mă să cînt" de G. Dendrino — A cunoaște, 4) Zile și nopți — Riu italian — Cetate antică. 5) Așezare rurală — A trece ca soarele sub orizont. 6) Poetă română autoarea poeziei „Serile" — Erou troian. 7) Scunzi — A compus muzica pentru filmul „Moara roșie". 8) Ins — A se înopta — Frunza bradului. 9) Drept ce se acordă tuturor cetățenilor de la 18 ani — Poet romîn, autorul poeziei „Seară clujană" — Refren. 10) Mers prin apă — „Simfire de seară" de Mozart. 11) A compus opereta „Culegătorii de stele". 12) Inculetori — Seara trecută (pop.).

Dumitru IACOBESCU

JOCUL ŞARADELOR

Se dau următoarele grupe de cuvinte: 1) Pronume personal — Servește la scrisul pe tablă — Tainică; 2) Urmare — Patru latin — Real adevărat; 3) Sunet compus — Sîrmă de telefon — Lapte ușor acidulat; 4) Crustacei — Notă muzicală — Scădere a temperaturii; 5) Gen literar — Oraș din vechime — Filosof materialist grec din sec. IV t.e.n.; 6) Sport — Notă muzicală — Stîna cu toate dependințele ei; 7) Aliment — Sentiment — Substanță obținută prin topirea grăsimilor animale; 8) Calm — Cămașă cu flori — Riglă.

În fiecare grup, ultimul cuvînt provine din legarea primelor două.

Inițialele primelor cuvinte și inițialele cuvintelor din mijloc citite în continuare dau titlul unui nou film romînesc.

V. IONESCU

Creatorul boscăriilor

Bartolomeo Bosco s-a născut în 1793, la Torino și a murit în 1863 la Gruna, un orășel lîngă Dresda (R. D. Germană). A fost primul artist iluzionist de mare anvergură din secolul al XIX-lea.

Ca artist dispunea de un vast repertoriu, din care „jocurile cu gobleuri" i-au adus o faimă deosebită.

Pentru Bosco iluzionismul făcea parte din însăși viața lui. Făcea scamatorii peste tot: pe stradă, în hanuri, în poștalioane, oriunde întîlnea cîțiva oameni.

Bosco a întreprins turnee triumfale în toată Europa, ajungînd pînă în Principatele Române, unde, înainte de Unire, a dat spectacole la București și Iași, la înapoierea dintr-un turneu făcut în Rusia. De numele lui sînt legate cuvintele „boscar", „boscării" prin care în limba română se denumesc efectele obținute prin tururile de iluzionism.

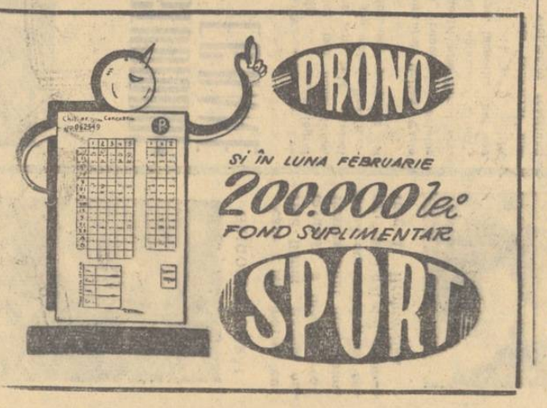

Jocuri distractive

Exerciții

Înscrieți în cercurile din cliseul alăturat cifre în așa fel, încît să ne dea rezultatul 10 (nu omiteți semnele, fie de scădere, înmulțire sau adunare).

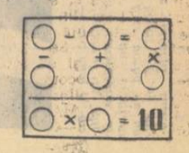

Cele 9 parcele

Terenul din cliseul alăturat trebuie împărțit în 9 loturi absolut egale fiecare cuprinzînd cîte o casă (cu excepția celor două pătrate haşurate care nu aparțin nimănuia). Cum trebuie făcută împărțirea?

Două coloane de cifre...

Vă prezentăm două coloane de cifre:

1 2 3 4 5 6 7 8 9	1
1 2 3 4 5 6 7 8	2 1
1 2 3 4 5 6 7	3 2 1
1 2 3 4 5 6	4 3 2 1
1 2 3 4 5	5 4 3 2 1
1 2 3 4	6 5 4 3 2 1
1 2 3	7 6 5 4 3 2 1
1 2	8 7 6 5 4 3 2 1
1	9 8 7 6 5 4 3 2 1

Cele două coloane sînt formate din aceleași cifre, așezate însă în ordine inversă. După părerea dv., aprecîind din ochi (fără să faceți adunarea) care din cele două coloane va avea la adunare o sumă mai mare?

Unii vor indica coloana din stînga, alții cea din dreapta. Nimeni n-are dreptate. Este curios dar totalul amîndurora coloane este egal. Spre confirmare, verificați.

Drumul creionului

Vă prezentăm un cerc. Ce drum va urma creionul dv. pentru ca, pornind dintr-un loc și executînd numai 5 întoarceri la distanțe egale, să-și taie de două ori fiecare drum și să se întoarcă de unde a pornit?

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 122

CU CITE MINUTE?

Motociclistul a fost pe drum cu 20 de minute mai puțin ca de obicei. Economia în timp s-a datorat faptului că de această dată, motociclistul nu a trebuit să meargă pînă la aerodrom. În cele 20 de minute economisite, el ar fi parcurs în mod normal distanța de la punctul unde s-a întîlnit cu călărețul pînă la aerodrom și înapoi. Prin urmare, pentru a parcurge această distanță într-o direcție, de exemplu de la locul întîlnirii cu călărețul pînă la aerodrom, motociclistul ar fi avut nevoie de 10 minute. Dar noi știm că el s-a întîlnit cu călărețul după ce acesta din urmă mersese 30 de minute, adică jumătate de oră după aterizarea avionului. Deoarece, motociclistul a plecat de la poștă la timp, adăugînd la aceste 30 de minute cele 10 minute necesare motociclistului pentru a ajunge la aerodrom, rezultă că avionul a sosit cu 40 de minute înainte de ora fixată.

ALCĂTUIȚI UN CERC

SPECTACOLUL
magazin

In zilele următoare

PE ECRANELE CAPITALEI

EA TE IUBEȘTE

O producție a studioului „Lenfilm". Scenariul : Vl. Poliakov. **Regia :** S. Derevianski și R. Suslovici. **Imaginea :** V. Burikin și K. Bijov. **Muzica :** V. Soloviov-Sedoi. **Interpreți :** Inna Kmit, G. Vițin, L. Suharevskaia, T. Nosova, A. Sirvindi.

Kenareikin e un tînăr cercetător științific, timid și distrat, care n-a prea găsit timp pentru dragoste. Atunci însă, cînd cedează și el acestui sentiment etern omenesc, e nevoit să înfrunte o serie de încurcături tragi-comice. În cele din urmă însă dăruirea și calitățile sale cuceresc încrederea și dragostea fetei iubite.

LA RĂSCRUCE DE DRUMURI

O producție a studiourilor cehoslovace. Scenariul : Pavel Blumenfeld și Jiri Cirkl. **Regia :** Pavel Blumenfeld. **Imaginea :** Vaclav Hunka. **Muzica :** Jiri Sust. **Interpreți :** Pavel Dusan Blaskovici, Aja Farkasova, Stanislav Remunda și alții.

Tînărul Dalibor a apucat-o de tînăr pe drumuri greșite. Vina o poartă și părinții, care s-au dezinteresat de el, și acel din jurul său, care l-au refuzat încrederea lor, sau l-au oferit un exemplu prost. Dar, intrînd într-un nou mediu și cu ajutorul unor oameni de ispravă, ca bătrînul șofer Cabovici sau comisarul Marej, Dalibor izbutește să-și găsească drumul în viață.

ULTIMA NOAPTE PE „TITANIC"

O producție a studiourilor engleze. Scenariul : Eric Ambler după cartea lui Walter Lord. **Regia :** Roy Baker. **Imaginea :** Geoffrey Unsworth. **Muzica :** William Alwyn. **Interpreți :** Kenneth Moore, Ronald Allen, Robert Ayres, Honor Blackman.

O evocare a zguduitoarei tragedii din noaptea de 14 aprilie 1912, cînd vasul „Titanic", cel mai modern transatlantic al vremii, a naufragiat în largul oceanului Atlantic, ciocnindu-se de un ghețar plutitor. Mii de victime, dintre care cei mai mulți eran emigranți, pasageri al clasei a III-a, au pierit cu viața lipsa de prevederea și de prîncepere a făcăcerilor ce prezentează „Titanicul" drept „nava care nu se poate scufunda".

VOCI IN INSULĂ

O producție a studiourilor bulgare. Scenariul : Valeri Petrov. **Regia :** Ranghel Vilceanov. **Imaginea :** Dimo Kolarov. **Muzica :** Simeon Pironkov. **Interpreți :** Ivan Kondov, Ștefan Peicev, Konstantin Kotev, Ivan Andonov, Naicio Petrov, Rumeana Ciokoiska, Dimitr Peșev, Gani Staikov etc.

O insulă în largul Mării Negre, care e acum ținta unor pașnice excursii, tăinuiește între stîncile ei amintirea anilor de restriște. Aici erau internați în anii aceia eroii luptei revoluționare. Patru dintre ei, doctorul și tînărul, începînd și marinarul povestesc cum și-au dăruit viața pentru ca tovarășii lor să poată evada, să poată porni spre tărmurile Uniunii Sovietice pentru a continua de acolo lupta pentru eliberarea poporului bulgar.

Igor Bezrodnîi
despre Filarmonica bucureșteană și despre publicul nostru

În holul hotelului Athenée Palace am zărit silueta atletică a violonistului sovietic Igor Bezrodnîi, înainte de concert, stabilisem telefonic o întîlnire și acum, după momente de încordare și emoție, tînărul nostru oaspete găsise răgaz pentru a sta de vorbă.

— *Ce impresie v-au făcut concertele de sîmbătă și duminică ?*

— În ce mă privește, consider o mare cinste prilejul de a fi cîntat împreună cu orchestra Filarmonicii bucureștene, mai cu seamă că la pupitrul ei s-a aflat un artist ca George Georgescu. Cunoșteam mai de mult colectivul acestei Filarmonici, din timpul vizitei în țara noastră, dar ocazia unei colaborări directe mi s-a ivit de abia în acest an. Nutresc o stimă deosebită pentru maestrul Georgescu, stimă pe care o întăreste acum și un sentiment de recunoștință. Ca tînăr artist, consider că contactul cu marele dirijor a fost pentru mine o adevărată școală. După Concertul pentru vioară și orchestră de Beethoven, trecînd în sală ca simplu auditor, m-am convins și mai mult de măestria Filarmonicii românești și a dirijorului. Pot să afirm cu toată convingerea că interpretarea Simfoniei a V-a de Beethoven este una din cele mai bune din cîte am auzit vreodată în săli de concert sau pe discuri.

— *Dar publicul, cum vi s-a părut ?*

— Auzisem multe cuvinte elogioase despre iubitorii de muzică din Rominia de la colegii mei care avuseseră prilejul să vă viziteze țara. Aceste aprecieri mi-au fost confirmate întocmai. Este un public care iubește și înțelege muzica.

— *Timpul v-a îngăduit și alte vizite ?*

— Din păcate prea puține : la Orașul Stalin unde am dat și un concert, la Poiana Stalin, iar la București — la Operă unde am văzut Rigoleto, într-un spectacol de mare ținută. Interpretul ducelui de Mantua — Valentin Teodorian — a fost excepțional.

— *Timpul turnelului în țara noastră a fost foarte scurt. În patrie vă așteaptă, probabil un program bogat...*

— Într-adevăr. Pregătesc recitaluri la Moscova, Leningrad și Vilnius. De asemenea, mă așteaptă noi turnee în Cehoslovacia, Italia, Anglia, precum și activitatea didactică la conservator.

V. BALTAG

«LA MICROFON SATIRA ȘI UMORUL»

În cadrul emisiunii **„La microfon satira și umorul"** de mîine, duminică, se va prezenta în premieră un spectacol de I. Berg și Horia Șerbănescu, la care au mai colaborat I. Avian și Andrei Maziu.

Distribuția cuprinde pe N. Stroe, artist emerit, Zizi Șerban, Nae Roman, G. Trestian, Sandu Sticlaru, Sorin Balaban, Horia Căciulescu, Horia Șerbănescu etc. Melodiile vor fi interpretate de Nicolae Nițescu, sucrile Dimitriu și Sorina Dan.

Din program spicuim : **„Stroe telefonist" „Haiducii din hodoronco-tronco". „Două fete cu lunete".**

Anul Chopin

Comitetul de organizare a sărbătoririi aniversării a 150 de ani de la nașterea marelui muzician FREDERIC CHOPIN inaugurează în luna februarie, sub auspiciile U.N.E.S.C.O., seria concertelor anului Chopin.

Amsterdam, Belgrad, Berlinul de est și de vest, Bruxelles, Budapesta, București, Copenhaga, Delhi, Djakarta, Geneva, Helsinki, Londra, Mexico, Moscova, New York, Oslo, Paris, Pekin, Praga, Roma, Sofia, Stockholm, Tokio, Viena și Varșovia sînt principalele orașe în care sînt prevăzute să se desfășoare manifestările organizate în cadrul anului CHOPIN.

Printre interpreții muzicii lui Chopin care își vor da concursul la reușita programelor muzicale se află următorii soliști : ST. ASKENASE, R. BAKST, A. BRAILOWSKI, H. CZERNY-STEFANSCA, C. EKIER, L. GRYCHTOCOWNA, A. HARASIEWICZ, B. HESSE-BUKOWSCA, WL. KEDRA, W. MALCUZYNSKY, A. RUBINSTEIN, R. SMENDZIANKA SZYMONOWICZ, T. SMUDZINSKI.

În cadrul manifestărilor anului Chopin, vor avea loc la București, la 20 și 21 februarie, concertele Filarmonicii de Stat „George Enescu", la al cărei pupitru va apare dirijorul polonez STANISLAW WISLOCKI.

În cadrul acestor concerte va apare ca solist pianistul TADEUSZ SMUDSZINSKI (R. P. Polonă), care va interpreta concertul pentru pian și orchestră în la minor de Chopin.

Brigada de agitație a uzinelor „7 Noiembrie" la repetiție

„Tot cu fața spre producție"
noul spectacol al brigăzii artistice „7 Noiembrie"

Ne-am petrecut una din aceste după amiezi în sala de festivități a uzinelor textile „7 Noiembrie", printre membrii brigăzii de agitație a întreprinderii.

Această brigadă de agitație este bine cunoscută și apreciată pentru programele pe care le-a prezentat în ultimii ani, atît în fața muncitorilor uzinei, cît și la alte întreprinderi și la televiziune.

În ultima vreme activitatea brigăzii artistice „7 Noiembrie", care cuprinde în rîndurile sale și echipa „celor 7 fete cucuiete", nu a fost judicios îndrumată în sensul că — datorită succesului obținut — începuse să se depărteze de sarcinile ei specifice, legate de aspectele concrete ale producției și dădea spectacole de muzică ușoară cu caracter general.

Acum, ajutată și de criticile apărute în presă, brigada de agitație a uzinelor 7 Noiembrie și-a revenit deviza ei „Cu fața spre producție". Și iată-l acum pe membrii brigăzii *Tot cu fața spre producție...* într-un program nou și interesant. I-am revăzut astfel pe interpreți la repetiție, criticînd pe cei care fac risipă și nesocotesc inițiativele pentru noi economii, pe cei care cauzează pagube (în cupletul „Cine plătește"); pe cei care dau rebuturi („Reacție ciclică").

...„Cele 7 fete cucuiete", care au adus brigăzii faima de care se bucură, sînt mereu la înălțime. Cupletele lor merg direct la țintă, ironiile sînt usturătoare.

De remarcat că, în noul program, toate numerele îndreptățesc titlul pe care instructorul l-a dat programului.

Îmbrăcate în veșmîntul unor texte atrăgătoare, pe muzică compusă de autori consacrați, gluma și ironia — spuse și cîntate cu talent și joc de scenă care merg uneori pînă la măiestrie — își ajung scopul pentru care este creat teatrul de amatori.

Cu prilejul repetițiilor am aflat că brigada a luat o nouă inițiativă. Va fi prezentă, după fiecare ședință de producție, *„Cele 7 fete cucuiete, fete mîndre, sprinceate / vor veni de prin sectoare / ca să spună sus și tare"* — ce lipsuri au mai văzut și care sînt cei ce le-au comis...

Miron LIVIU

LUMINILE RAMPEI

● **Conducerea Teatrului Municipal a hotărît introducerea în spectacolul „Hamlet" a unei distribuții de tineret. Astfel, vor apare în noua formație : V. Hrubei (Hamlet), Mircea Bașta (regele), Zoe Stanca Anghel (regina). În alte roluri Vasile Florescu, Gh. Oancea, Chirită Mihail, Mircea Blok, Emil Giuan.**

Spectacolul cu noua distribuție va intra în repertoriu în cursul săptămînii viitoare, lucrînd-se alternativ cu distribuția de la premieră.

● **Ca răspuns la manifestațiile fasciste din R.F.G., teatrul „Berliner Ensemble" a reluat piesa „Teroarea și mizeriile celui de-al treilea Reich" de Bertolt Brecht.**

● **La Stockholm va avea loc în acest an, din august și pînă în decembrie, o conferință internațională a istoricilor teatrali, la care vor participa delegați din estul și vestul Europei, din țările Asiei și Americii.**

● **Teatrul Municipal a planificat pe primul trimestru al anului două spectacole cu piesele „Take, Ianke și Cadîr" și „Vlaicu și feciorii lui" în localitățile Videle, Slobozia și Giurgiu din regiunea București.**

Oaspeți de peste hotare
Dirijorul Fritz Guhl

Printre oaspeții străini care ne vizitează țara în a doua jumătate a lunii februarie este și dirijorul FRITZ GUHL din R.D. Germană.

Făcîndu-și studiile la Academia de muzică din Berlin, Fritz Guhl a debutat la Opera de Stat din Dresda, după care a trecut la Teatrul de Operă din Berlin. Concomitent este numit director artistic al Conservatoriului Kiindworth-Scharwenka. Din 1948 deține funcția de dirijor al Orchestrei Radiodifuziuni din Berlin, fiind în același timp și dirijorul permanent al Orchestrei simfonice al casei de filme DEFA.

A întreprins turnee în străinătate, dirijînd orchestre simfonice în R. Cehoslovacă, R. P. Polonă, etc.

Dirijorul Fritz Guhl va dirija un concert simfonic la 20 februarie la Timișoara, după care la 27 și 28 februarie va apare la pupitrul Filarmonicii de Stat „G. Enescu" din București. În

continuarea turneului pe care-l întreprinde în țara noastră dirijorul Fritz Guhl va dirija orchestre simfonice la Iași și Arad.

I. G.

Ce pregătesc compozitorii noștri de muzică ușoară
— Azi ne răspund Vasile Veselovschi, Jean Ionescu și George Grigoriu

Iată mai întîi răspunsul compozitorului VASILE VESELOVSCHI :

— Pregătesc cîteva melodii pentru un viitor spectacol al studenților. Lucrez de asemenea, la două bucăți : „Așteptînd troleibuzul" și „Fata cu ochii ca marea", ambele pe versuri de Constantin Cîrjan. Am totodată în pregătire și o piesă specială pentru solo saxofon și orchestră, intitulată „Inserare".

JEAN IONESCU ne-a comunicat :

— Lucrez la o piesă instrumentală pentru trompetă, intitulată „Amintiri" și la o piesă pentru orchestră, intitulată „În rîm, cu rîm...". Voi începe, de asemenea, lucrul pentru compunerea unei lucrări simfonice pentru orchestra de estradă.

Tînărul compozitor **GEORGE GRIGORIU ne-a declarat :**

— Lucrez la o melodie închinată Bucureștiului, intitulată „București, luna și tu..." De asemenea la o altă melodie intitulată „De pe podul Grand" (Versurile aceslor două bucăți aparțin lui Mircea Blok). Pregătesc totodată două piese de orchestră — una cu subiect din viața sportivilor, cealaltă intitulată „Sărbătoarea trompereloR".

În viitorul concert-spectacol al Teatrului „C. Tănase" voi fi prezent cu melodia „Polka 60", pe versuri de Eugen Mirea.

OPERA printre muncitori

Azi, 13 februarie, la ora 19, va avea loc la Atelierele Grivița Roșie un spectacol cu opera „Bărbierul din Sevilla", dat de un colectiv al Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., format din Magda Ianculescu, Ion Stoian, Alex. Virgolici, Valentin Loghin, Constantin Gabor, etc.

Va dirija Mihai Brediceanu, dirctorul Teatrului de Operă și Balet.

La 19 februarie, ora 19.30, Teatrul de Operă și Balet va da la Monetăria de Stat un recital de canto și balet, cu formația de concert a orchestrei teatrului.

Schimb de experiență între cîntăreți de operă și operetă

Între Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. și Teatrul de Stat de Operetă s-a inițiat o acțiune de colaborare artistică, cu scopul unui schimb de experiență între cîntăreții în diferite spectacole.

Astfel, recent, tînăra cîntăreață Vali Niculescu, de la Operetă, a cîntat în operele „Bărbierul din Sevilla" și „Răpirea din Serai", de Mozart.

La rîndul său, Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. va da Operetei doi interpreți, care vor apare în operetа „Don Pasquale". Este vorba de Valentin Teodorian (în rolul Ernesto) și Magda Ianculescu (în rolul Norina), care vor cînta în două reprezentații — la 26 februarie și 4 martie — ale acestei operete.

În curînd
Baletul „Romeo și Julietta" la Teatrul de Operă și Balet

La Teatrul de Operă și Balet au început repetițiile în scenă cu cunoscutul balet „ROMEO și JULETTA" de Prokofiev, a cărui premieră va avea loc în curînd.

Montarea baletului se face sub conducerea tînărului Vasile Marcu, absolvent al Facultății de regie „Lunacearski" din Moscova. Pregătirea coregrafică a baletului, orchestra teatrului repetă inspirata muzică a lui Prokofiev sub conducerea dirijorului Cornel Trăilescu. Costumele și decorurile sînt semnate de Ofelia Tulceveanu.

În rolurile principale vor apare : Gheorghe Cotovelea și Amato Checiulescu (Romeo), artista emerită Irinel Liciu (Julietta), Eugen Mărcuț (Mercutio), Ion Sabău și Stere Popescu (Tibald).

În noua premieră va fi utilizat — dată fiind numeroasa distribuție a baletului — aproape tot corpul de balet al teatrului (peste 100 de persoane).

În legătură cu pregătirea acestui remarcabil eveniment artistic, am solicitat părerea tînărului maestru de balet Vasile Marcu :

— Ce ne puteți spune despre noua premieră pe care o pregătiți ?

— *„Romeo și Julieta" se reprezintă pentru prima oară la noi în țară. Mărturisesc că, în ce mă privește, este o încercare grea. Dar, sper că voi reuși să duc montarea la bun sfîrșit.*

Un nou program de iluzionism la Circul de Stat

La Circul de Stat, artistul iluzionist Iosefini pregătește un nou program pentru viitoarea premieră. L-am rugat să ne dea cîteva amănunte.

— *Pentru Circul de Stat, — ne-a spus Iosefini,*

pregătesc — așa cum mi-am luat angajamentul în ultima noastră consfătuire de producție — un program deosebit. Este vorba de un program bogat (45 de minute) de atracții iluzioniste,

de el și am încercat vocea două. Cîntam împreună, făceam glume și improvizații. Totul mi s-a părut destul de frumos...

— *V-ați gîndit cumva că de aici ar putea să se nască un cuplu ?*

— Nu, — au răspuns amîndoi deodată...

— Și totuși...

— **Totuși** — intervine Horia — **am aparut amîndoi într-un concert de muzică ușoară al lui Edmond Deda. Pe urmă am jucat împreună ani de zile, făcînd mai ales deplasări cu echipele artistice ale Casei Centrale a Armatei, înțelegîndu-ne pe scenă și în viață din ce în ce mai bine. Și într-un tîrziu ne-am dat seama că am putea forma cu adevărat un cuplu artistic, pe care aveam impresia că publicul începuse să-l aprecieze.**

...Zi de zi Horia și Radu, se întîlnesc nu numai pe scena Teatrului Satiric Muzical „C. Tănase" unde sînt angajați. Buni prieteni, ei sînt nedespărțiți și în viață. Horia are un fecior, Mugurel, în vîrstă de un an și zece luni, — Radu o fetiță de 6 ani și jumătate. Cînd au vorbit despre... copiii lor, lucrează pentru teatru, pentru radio sau pentru televiziune. Înaintea pianului, colaborarea lor e rodnică : Radu compune melodiile, Horia scrie textele.

Prietenii ai copiilor ei le consacră cuplete, scheciuri și cîntece, stimulîndu-i la joacă, dar și la învățătură.

Cuplul Horia Șerbănescu — Radu Zaharescu, are foarte multe de realizat și de acum încolo...

N. SANDU

DO-RE-MI

● **In spectacolul cu opera „Cavaleria Rusticana" de la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R., soprana ELENA POPA-RADULESCU apare pentru prima oară în rolul Santuzza, iar tenorul GARBIS ZOBIAN în rolul Turidu. De asemenea, în spectacolul „Traviata" din 14 februarie, soprana GETA MARINIDE va debuta în rolul Violetei.**

● **Compozitorul Rudolf Kubin (R. Cehoslovacă) lucrează la o operă nouă, „Skanderbeg". După cum arată și titlul, opera povestește despre eroul național al poporului albanez, Skanderbeg, care a luptat în secolul XV împotriva asupritorilor turci.**

CE FILME VOM VEDEA?

● **UN ALT ROMAN AL LUI GORKI TRANSPUS PE ECRAN ● COMEDIA „O ZI DE ODIHNĂ".**

● **În afara filmelor achiziționate pînă acum și despre care revista noastră a fi-o informat la timp cititorii, Direcția rețelei cinematografice și difuzării filmului a mai încheiat o serie de contracte cu studiourile de peste hotare. Astfel, din Uniunea Sovietică ne-au sosit sau ne vor sosi o serie de noi filme, dintre care cităm: „Setea", „Eșalonul de aur", au o tematică revoluționară, fiind inspirate din lupta dusă de poporul sovietic pentru apărarea patriei sale. „Una Gordeev" reprezintă ecranizarea cunoscutului roman cu același titlu al marelui scriitor Maxim Gorki, în timp ce „Vasili Suricov" redă viața romanțată a cunoscutului pictor rus, contemporan cu Repin.**

În sfîrșit, filmul „O zi de odihnă" este realizat după cunoscuta comedie a lui Valentin Kataev și cuprinde o distribuție valoroasă, în frunte cu comicul Igor Ilinski (cunoscut spectatorilor din comedia „O noapte de carnaval"). Un interesant conflict, prezentat și filmul „Eu vă scriu", care oglindește drumul în viață al unei tinere fete, hotărîtă de o educație sănătoasă.

M. G.

Spectacol la Casa de cultură

Sala Casei de cultură a sfatului din raionul „Grivița Roșie" s-a dovedit a fi neîncăpătoare pentru marele număr de oameni ai muncii dornici să asiste la spectacolul artistic organizat de O.S.T.A. în cursul acestei săptămîni. Prezența pe afiș a artiștilor Ion Voicu, Theodora Lucaciu, Nicolae Rafael, Emil Gavriș, Dorina Drăghici, Maria Sereea, Gică Petrescu și a altora au stîrnit curiozitatea și interesul nu numai a tineretului, ci și a oamenilor mai în vîrstă. Așa se face că în sală, alături de tinerii muncitori ai complexului „Grivița Roșie", elevi și studenți se aflau femei cu părul alb, mame cu copii în brațe, pensionari, muncitori abia ieșiți din schimbul de dimineață.

Alcătuirea programului a avut darul să mulțumească exigențele variate ale spectatorilor : arii de operă, lucrări instrumentale de Ciprian Porumbescu și Sarasate, dansuri populare, bucăți de muzică ușoară, cîntece populare... Surpriza spectacolului a furnizat-o artista emerită Maria Tănase care, reîntoarsă de curînd dintr-un turneu prin țară, a ținut să-și dea concursul la acest festival artistic ca să spunem așa — în afară de program.

Și, în timp ce pe scenă Maria Tănase îmbrățișînd microfonul „spunea" una oltenească, într-o cameră se puneau la cale noi proiecte. Tovarășul I. Grosu, director adjunct al O.S.T.A., se arăta interesat la sugestia pe care i-o făcea îndrumătorul cultural al Casei de cultură : organizarea unor spectacole pentru pionieri și școlari.

— Un program susținut chiar de copii — s-a arătat amuzat Ion Voicu. Uite, eu l-aș aduce pe fiul meu să cînte la vioară. Are un repertoriu foarte bogat : „Steliuța", „Periniță", finalul Simfoniei a IX-a...

— Dar în afara acestui spectacol, mai putem organiza un festival ca cel de astă seară. Oamenilor le place. Au fost în sală și i-am văzut cît de atenți urmăresc programul — a adăugat îndrumătorul cultural al Casei. Oricînd veți veni, vă vom primi cu plăcere. Oamenii cartierului nostru sînt dornici să vă asculte, să le cunoștință mereu și mereu de frumusețile artei populare sau ale muzicii clasice.

— Sîntem la al doilea spectacol de genul acesta — a intervenit tovarășul Grosu. Reușita concertului — participarea numeroasă, atenția și receptivitatea cu care sînt urmărite numerele din program — ne vor face să organizăm în continuare aici, ca și în alte raioane, asemenea festivaluri artistice. Iar, cît privește concertul pentru copii, îl vom organiza cît mai curînd...

In slujba spectatorului

De multe ori, obișnuiții spectatori și — mai ales — responsabilii culturali din întreprinderi și instituții simt lipsa unui repertoriu de spectacole anunțate pe o perioadă de timp mai îndelungat. Simplele afișe sau anunțuri săptămînale, nu sînt suficiente.

Pentru a veni în ajutorul spectatorilor, conducerea Teatrului de Stat de Operetă a luat recent o măsură bună. Tipărește o plachetă-repertoar, în paturi pagini mici, în care figurează spectacolele din repertoriul teatrului pe timp de o lună. Spectatorului care vine la casă să-și cumpere bilet, i se oferă, odată cu biletul și acest program.

Cadru din filmul „Oameni pe pod".

V. Mercuriev într-un nou rol
Oameni pe pod

Să pleci spre un șantier de construcție din aspra Siberie e o încercare grea chiar pentru un devotat activist al construcției socialiste cum se consideră, Ivan Denisici Bulighin.

Pe șantierul podului de pe rîul Severnaia familia Bulighin trăiește un proces de limpezire a conștiințelor, un proces de renaștere. Însuși bătrînul Bulighin se simte întinerit printre oameni uriașului șantier. El își regăsește act avîntul de odinioară, odată cu întîlnirea de a munci pentru cauza comună.

Rîndurile de mai sus n-au epuizat subiectul noului film sovietic „Oameni pe pod", ci au conturat doar chipul eroului principal, întruchipat de cunoscutul actor V. Merkuriev. Găsind în Bulghin unul din cele mai cuprinzătoare roluri din cariera sa, popularul artist sovietic a dat o nouă și strălucitoare performanță în această memorabilă figură de cetățean, de constructor al comunismului.

Realizat de regizorul Alexandr Zarhi, după un scenariu al cunoscutului scriitor Serghei Antonov, filmul întruneșle o serie de nume cunoscute ale ecranului sovietic, alături de cîteva debutanți de talent. Vom revedea pe V. Drujnikov, N. Medvedeva, E. Sutov, G. Glebov împreună cu interpreții L. Kasianova, A. Zavialova și O. Tabakov.

Imaginea filmului, semnată de operatorul A. Haritonov, interpretează cu un lirism reținut poezia peisajului siberian în care voința omului aduce prefaceri uriașe.

Concertele Orchestrei „Barbu Lăutaru"

Orchestra „Barbu Lăutaru" a Filarmonicii de Stat „George Enescu" va da o serie de concerte în diferite orașe și sate ale țării.

Astfel, astăzi, simbătă, se va organiza un concert în Sala sporturilor din Constanța, iar mîine, duminică, Orchestra „Barbu Lăutaru" va cînta la Casa de cultură din Medgidia. În ziua de 18 februarie instrumentiștii și soliștii bucureșteni se vor întîlni cu oamenii muncii din Turnu Măgurele, iar la două zi vor cînta la cămin cultural din Islaz.

Dirijori ai orchestrei vor fi Ionel Budișteanu și Nicu Stănescu. Soliști ai concertelor : Fănica Luca, Emil Georgescu, Angela Moldoveanu, Maria Lătărețu, Damian Luca etc.

IN STUDIOURI-PE ECRANE

● **La Varșovia se va deschide un cinematograf al celor mai bune filme, în care vor rula numai opere cinematografice foarte valoroase, poloneze și străine.**

● **Regizorul italian Carlo Lizzani, cunoscut spectatorilor noștri prin filmul său, „Cronica amanților săraci", a început turnările unui nou film : „Sacco și Vanzetti". Filmul este consacrat memoriei victimelor reacțiunii americane, muncitorii revoluționari Sacco și Vanzetti, condamnați în 1921 în S.U.A. la pedeapsa capitală, pe baza unor acuzații false.**

● **„Repetiția continuă" este titlul unui nou film cehoslovac, care are drept temă răspunderea omului de artă comunist față de societate și față de sine însuși.**

● **Studiourile Defa (R.D. Germană) turnează un film cu temă istorico-revoluționară, intitulat „Unul dintre noi". La baza subiectului filmului se găsesc episoade din viața lui Werner Seelenbinder, antifascist și sportiv cunoscut, ucis mișelește de naziști în anii de teroare fascistă din Germania.**

IN CITEVA RÎNDURI

ALEXANDRU GIUGARU

care are o valoroasă creație în rolul lui Mitru Colac din Hoțomanule, din piesa „In Valea Cucului", de Mihai Beniuc, va apare în curînd în rolul lui Orgon din „Tartuffe" de Molière — viitoarea premieră a Teatrului Național „I. L. Caragiale", sala Studio.

GRIGORI CIUHRAI

care a terminat de curînd filmul „Balada ostașului", a început realizarea unui nou film, după scenariul „Cer senin" al tînărului dramaturg D. Hrabrovițki.

CORNEL STAVRU

tenor al Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., care a repurtat un frumos succes în „Cavaleria Rusticana" de Mascagni, va debuta zilele acestea în rolul Canio din opera „Paiațe" de Leoncavallo.

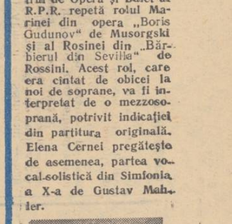

ELENA CERNEI

mezzosoprană la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R., care a repetă rolul Marinei din opera „Boris Gudunov" de Musorgski și al Rosinei din „Bărbierul din Sevilla" de Rossini. Acest rol, care era cîntat de obicei la noi de soprane, va fi interpretat de o mezzosoprană, potrivit indicației din partitura originală. Elena Cernei pregătește de asemenea, partea vocal-solistică din Simfonia a X-a de Gustav Mahler.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 124 ★ Sîmbătă 20 februarie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

In laboratoarele Institutului (sus), la întreprinderile agricole — g.a.s. Pantelimon — (mijloc), în întreprinderi industriale — uzinele 23 August — (jos), metrologii verifică precizia aparatelor de măsurat sprijinind lupta pentru economii, pentru o producție și o productivitate a muncii ridicată.

CALEA GRIVIȚEI - AZI

Fără modestie, pînă la Paris și la München se știe că m-am născut pe Calea Griviței și asta îmi place să cred că-mi dă voie să pomenesc des despre calea mea de piatră, calea negustorilor cum îi spun adesea, pentru că în imaginea de demult au rămas vitrinele strălucitoare cu podoabele lor, strigătele prăvăliașiior și bucuria mirosului festiv de haină nouă. Pentru săracii cartierului acela de ceferiști, cu salarii mizere, cu probleme veșnice pe atunci de a se folosi cît mai mult hanțele, de la fratele mai mare către fratele mai mic, într-o perpetuă și nesfîrșită transmitere a moștenirii vestimentare, trebuie să vă spun că Prăvălia, cu majusculă, da, cu majusculă, era mai mult decît biserica cu luminări și cu sfinți în zid, mai mult decît ospătăria cu izurile ei leșinătoare ce stîrneau stomacurilor noastre roase de poftă ca de un cancer, suferințe atroce. Era mai mult pentru ca acolo, dincolo de geamurile festive, cu manechine de paie, înțepenite în gesturi bănuite de noi solemne, ades împrumutate cu inconștiență, stăteau Haina, Paltonul, Pantalonul, Cămașa, Pantoful.

Ehei, cînd așteptî Paștele și Crăciunul ca să ți se cumpere ciorapii cei mai ieftini ca să ieși pe uliță, mîndru că te-ai înnoit, prăvălia este sanctuar. Acolo se merge cu părinții de mînă, fășurat deasupra Griviței veșnic, ca o cortină de zgură, plouînd permanent cu bile mici, negre de cărbune? Sau podurile ei, aruncate spre alte cartiere, punțile ce te duceau spre gropile de demult, unde orașul își așeza în nasul nostru, în ochii noștri, gunoaiele sale, resturile sale în care mai găseam și noi cîte ceva?

Lîngă drumul cu salcîmi totdeauna înfestați de o uscăciune prematură, treceau trenurile, cu aburul lor, cu mis-

Monumentalul cinematograf „Înfrățirea între popoare" și unul din blocurile de locuințe din raionul Grivița Roșie

se tremură la gîndul că nu-i vei călca pragul din pricina cine știe cărei catastrofe financiare familiale și cînd se iese cu un pachet de doi bani, pe o viață rămîn în nas cu unicul, cu neprețuitul, cu turburătorul miros al lucrului abia tîrguit. Așa că, dați-mi voie să vă evoc Calea Griviței cu aceste esențe, cu acele strigăte de neuitat în urechi, cu fumul ei, cu oamenii ei negri de cărbune și dacă ați citit de prea multe ori cele ce scriu aici, mai îngăduiți-mi cîteva rînduri, pentru că despre calea mea festivă de piatră scriu totdeauna ca despre o iubită, ca despre o dragoste.

Cum poți uita braga de sub acoperișul de pînză al limonagiului, cum poți să uiți carameaua negustată din vitrina cu flori de fistic, cum poți să uiți sacaua cu apa sub care te-ai răcorit și camioanele cu pepeni, în urma cărora cerșeai o felie de cantalup? Cum poți să uiți fumul acela de locomotivă, desterul acelor geamuri curate, dincolo de care călătoreau oameni bine hrăniți, stînd de vorbă cu veselie ca în niște odăi personale cu pereți de cristal. Aceste încăperi pe roate erau doar visul nostru de a călători, de a vagabonda, de a vedea munții și marea din cărțile de geografie. Dați-mi voie deci să fiu puțin sentimental, să mă gîndesc la toate lucrurile mele scumpe de demult, la tot ceea ce n-am avut cît am fost copil, lipsă ce o resimt pînă în zilele noastre, pentru că totdeauna este bine să dobîndești totul la vremea lui. În sfîrșit...

Cum să uiți Atelierele, alt loc de miraj, cu tavanul lor de sticlă albastră sub care lucrau părinții noștri, mînuind focurile și încovoind metalele?

Eugen BARBU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

MARCEL CHIRNOAGĂ: Grivița 1933. Chemarea la grevă

În acest număr:

Pe marginea memoriilor lui Anthony Eden

CE ESTE „CATATERISMUL CARDIAC"?

Premieră la Național
„TARTUFFE" de Molière

Oaspeți de peste hotare

SPORT
De la Melbourne la Roma

CITADELA PRECIZIEI

Cu sau fără voie, fiecare dintre noi conjugă zilnic — nu în vorbă, ci în fapt — verbul a măsura. Fiecare dintre noi — cu sau fără știință — zilnic face nu una, ci zeci de măsurări. Te-ai uitat la ceas? Ai măsurat. Ai privit în casă sau afară termometrul? Ai măsurat. Ai prețuit, potrivit experienței, din ochi ori după ureche, cam în cît timp se face o treabă? Iarăși ai făcut o măsurare.

Măsurările sînt calea către descoperiri, către cunoașterea naturii. Omul primitiv, făurindu-și adăposturi, arma și oala de lut, a evaluat timpul, greutatea, volumul, a comparat distanțele. Din evaluare și comparare s-a născut măsurarea care însoțește pe om din prima clipă a vieții sale. Măsurările i-au ajutat pe constructorii marelui zid chinezesc, măsurările l-au sprijinit pe Columb și pe Magelan, i-au ajutat pe constructorii celor dintîi mașini și-i ajută astăzi pe savanții sovietici, deschizători de drumuri în lumea astrilor.

Ce înseamnă aceste măsurări precise în fiecare sector de muncă, ce înseamnă aparate precise de măsurat, oricine își poate da seama. Să ne gîndim la avioane. Ar fi oare zborul lor cu de la ținut la ținut, fiecare avînd valori diferite. Ca un început al măsurărilor mai riguroase s-ar putea considera anul 1861, cînd, în Muntenia, Șerban Vodă, introduce stînjenul ca unitate de măsură și pentru care se realizează chiar un etalon, dat în păstrare Mînăstirii Cotroceni.

Se cuvine însă menționată, ca moment mai important, acțiunea progresistă întreprinsă în anul 1864 — în timpul lui Alex. Ioan Cuza — pentru legiferarea sistemului de măsurare. Atunci, cu 11 ani înainte de Convenția internațională a Metrului, a fost introdus pe teritoriul Principatelor Unite metrul, ca unitate de măsură.

Această nouă unitate de măsură urma să devină obligatorie, începînd cu anul 1866, dar ea s-a impus numai după legea din martie 1883, intrată în vigoare la 1 iulie 1884.

O parte din măsurile vechi le puteți vedea la noi; le păstrăm ca documente ale vremii".

Am urmat invitația, le-am privit și fotoreporterul le-a fotografiat pentru dumnea. voastră. Printre ele am văzut și greutatea de 1 kilogram, introdusă în țară de Cuza. Înlocuind ocaua veche, ea a devenit, în terment popular, vestita „oca a lui Cuza", care anevoie pătrundea în acea vreme, după cum spun snoavele, printre negustorii răi și lacomi.

Cîteva din măsurile vechi, azi anacronice

Obiectul cercetării: precizia!

Atîtea aparate laolaltă cîte poți vedea la Institutul de metrologie, greu de spus unde-ai mai putea afla. Și toate sînt aparate de precizie, cu care se verifică precizia altor aparate de precizie, folosite în felurite domenii de activitate. La laboratorul de temperaturi, bunăoară, se etalonează termometre care măsoară temperaturi de la —200° (temperatura la care oxigenul devine o licoare albastră) la

Virgil DĂNCIULESCU
Fotografii: Mihai POPESCU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Artistul emerit ȘTEFAN CIUBOTĂRAȘU și artistul poporului JULES CAZABAN, într-o scenă din „Azilul de noapte", spectacol pe care-l prezintă Teatrul Municipal

putință, fără aparate precise de măsură? Dar reactorul atomic? Fără aparate de măsură de mare precizie funcționarea lui ar fi de neconceput. Dar sputnicul, marea cucerire a științei sovietice, nu este el oare o cucerire în domeniul măsurărilor exacte?

În citadela preciziei

De toate problemele măsurărilor exacte, de cele ale aparatelor de măsurat, se ocupă metrologia, al cărei obiect de cercetare este teoria și practica măsurărilor. Metrologia slujește omului pentru ridicarea preciziei în măsurări, precizie fără de care progresul tehnic și științific este de neconceput.

Și-n țara noastră, metrologia are cercetătorii săi. Îi afli la București, la sediul Oficiului de stat pentru metrologie, în cadrul căruia funcționează din 1951 și Institutul de metrologie.

Aici, din poartă, un ceas mare îți arată ora exactă. E parcă un indiciu al preciziei sau, mai bine spus, al luptei pentru precizie pe care o desfășoară pasionații metrologi. Ei verifică aparatele de măsurat, elaborează noi aparate, întocmesc feluriie instrucțiuni pentru a ajuta muncitorii și tehnicienii d'n fabrici și de pe ogoare să măsoare cît mai precis.

Ocaua lui Cuza

Tovarășul Nicolae Ilioiu, *director general adjunct al direcției generale pentru energie, metrologie, standarde și invenții, care ne-a primit, a avut bunăvoința să ne dea, în legătură cu activitatea metrologică din țara noastră, unele lămuriri. Am socotit necesar, înainte de orice, să-i cerem, pentru cititorii noștri, o succintă prezentare istorică a măsurărilor la noi în țară.*

„Pînă la apariția metrului și a sistemului metric de unități — *ne-a spus tovarășul N. Ilioiu* — în țara noastră s-au folosit variate feluri de măsuri, deosebite

DE LA „ALIOȘA" LA „ACTORUL"

De vorbă cu artistul poporului Jules Cazaban

Cîndva, acum peste trei decenii, un tînăr actor își citea cu emoție numele, tipărit pentru cea dintîia oară pe un afiș de teatru. Tînărul actor de atunci, pe nume Jules Cazaban, debuta în „Azilul de noapte", jucînd rolul lui Alioșa. Azi, artistul poporului Jules Cazaban joacă în aceeași piesă a lui Gorki, rolul Actorului.

L-am rugat pe popularul actor să ne împărtășească cîte ceva despre întîlnirile cu personajele gorkiene din cariera sa. Cu amabilitatea care-l caracterizează, ne-a răspuns:

— „Pentru oricare actor, cel dintîi rol se păstrează cu emoție printre cele mai dragi aduceri aminte. Cu atît mai mult cînd ai fericirea de a păși în teatru sub semnul dramaturgiei lui **Maxim Gorki**. Și asta, într-o vreme în care scenele noastre erau invadate de repertoriul de factură ușoară, cu farse frivole și dramele eternului triunghi conjugal al dramaturgiei bulevardiere pariziene. Montarea, pe atunci, a unui Shakespeare sau a unui Shaw era un eveniment, iar înscenarea unei piese de Gorki, o raritate, ba chiar o îndrăzneală. Iar unul din cei care a îndrăznit, prilejuindu-mi debutul, a fost valorosul regizor și animator teatral **Victor Ion Popa**, sub îndrumarea căruia l-am interpretat pe **Alioșa**".

— Ce amintiri păstrați despre spectacolul de atunci?

— „Pot spune că el a avut pecetea stilului Teatrului de Artă din Moscova, teatrul care a prezentat pentru prima oară această capodoperă a dramaturgiei ruse. Desigur, pe vremea cînd jucam în acel spectacol, nu știam, nu aveam de unde să știu cît de mult credea **Victor Ion Popa** în metoda artistică a marelui **Stanislavski**. Abia mai tîrziu, mult mai tîrziu, cunoscînd la rîndul meu sistemul eminentului om de teatru, mi-am dat seama că harnicul și cultivatul regizor romîn a fost un adept convins al principiilor teatrului realist. Iar fotografiile spectacolului moscovit, pe care le-am cunoscut mai tîrziu, mi-au întărit convingerea că montarea noastră a fost puternic influențată de spiritul montării originale."

— Dar despre interpretarea lui Alioșa ce ne puteți spune?

— „Fiind primul meu rol, nu mi-am dat seama dacă era greu sau ușor. L-am lucrat cu nespusă dragoste și — zice-se — m-am făcut remarcat. De altfel, întregul spectacol a solicitat interesul publicului și, mai mult chiar, a fost apreciat elogios de artiștii străini care au avut prilejul să-l vadă, ca tragedianul **Paul Wegener** sau chiar mănunchiul de actori ai Teatrului de Artă, care se aflau pe acea vreme într-un turneu în Europa. Că rolul mi-a fost tare drag, o dovedește și faptul că peste mai bine de zece ani, de la debut, la București, montîndu-se „Azilul de Noapte" la teatrul sotilor **Bulandra**, am cerut rolul lui Alioșa. Dar, după cîteva repetiții, am renunțat, fiindcă am înțeles că fiecare rol are vîrsta lui."

— Și n-ați mai jucat deloc în acea nouă punere în scenă a „Azilului de noapte"?

— „Ba da. Însă de data aceasta un alt rol, cel al lăcătușului **Klesci**, meseriașul care se declasează. Sensul social al dramei lui Gorki a fost, socotesc eu, foarte limpede expus în viziunea regizorului **Mihail Muratov**, discipol al lui Stanislavski, care a fost chemat să pună în scenă piesa, în spiritul concepției Teatrului de Artă. De aceea și majorității actorilor li s-a prilejuit ocazia unor creații de neuitat, ca lui **Tony Bulandra** în baronul, lui **G. Storin** în Satin și mai ales lui **Ion Mortun** în rolul Actorului. Spun mai ales, fiindcă astăzi îmi revine mie dificila misiune de a relua acest rol complex."

— Așa dar, al treilea rol în „Azilul de noapte"...

— „Ba nu, al patrulea dacă ținem

Radu MIRON

● *(Continuare în pag. 4-a)*

UN GENIU MUZICAL

La 22 februarie 1810, orele șase după amiază, în casa lui Nicolas Chopin din orășelul Zelazowa Wola, de lîngă Varșovia, s-a născut Frederic Francois Chopin. Se spune că, în amurgul acela de iarnă, pe ulițele neumblate ale tîrgului a răsunat zvon de vioară. Era un cîntec de nuntă, iscat de arcușuri lăutărești — o mazurcă veche sau un krakowiak — dar în acordurile lui simple mamei i s-a părut că aude un glas ciudat...

Justina Krzyzanowska-Chopin era o femeie îndrăgostită de muzică. Oricum ar fi cîntat, din gură sau la clavir, cîntecul său era învăluit de același farmec luminos, pe care-l purta și în suflet. Pentru fiul ei, palid la chip și șiștos ca o fată, mama rîvnea un viitor strălucit de artist, deși o vreme crezuse că micul Fréderic nu va ajunge niciodată să iubească muzica. Era de ajuns să atingă cineva claviatura și ochii băiatului se umpleau de lacrimi...

Dar părinții și-au dat seama curînd că ecoul pe care cîntecul îl trezea în sufletul copilului descoperea o ființă neobișnuit de sensibilă, care cerea muzică așa cum florile cer umezeala pămîntului și căldura soarelui.

La opt ani, primul concert

Peste puțin timp, de ziua nașterii, Frederic Chopin cînta prima oară în public. Împlinea opt ani și purta o hăinuță de catifea după moda englezească, cu guler mare, răsfrînt. Cînd mama îl întrebă mai tîrziu ce a plăcut mai mult publicului, fiul răspunse cu mîndrie: „gulerul".

Talentul micului muzician atrage atenția cercurilor artistice. Frederic începe să fie socotit „copil minune", deși unul din biografii săi arată că în copilărie el era naiv și modest, străin de acea precocitate rigidă care înăbușe zburdălniciile; cîntecul lui, izvorît din adîncul ființei, era tot atît de firesc ca și ciripitul păsărilor.

Aceste daruri ale naturii sînt cultivate prin studiu cu o perseverență admirabilă. La 14 ani începe să învețe armonia și contrapunctul, cu Josef Elsner, directorul Școlii Superioare de Muzică din Varșovia, care notează într-o dare de seamă: *„Chopin Fréderic, capacități uimitoare, geniu muzical"*.

Din anii aceia datează și primele compoziții tipărite: *Rondo-ul în do minor* (op. 1), *Poloneza în sol diez minor, prima sonată pentru pian în do minor* (op. 4).

Variațiunile pe tema „La ci darem la mano" din opera Don Juan de Mozart, editate la Viena, ajung în mîna lui Robert Schumann, care scrie entuziast într-un articol: *„Am frunzărit meranic raietul; satisfacția ascunsă a muzicii necinstită are în ea un farmec deosebit... eu cred că fiecare compozitor oferă o altă fizionomie a notelor. Beethoven pe hîrtie este altfel decît Mozart. Am avut impresia că mă privesc, ca într-o vrajă, ochi necunoscuți, ochi de floare, ochi de șarpe, ochi de păun, ochi de fecioară... Citind sub titlu „opus 2... Chopin", uimirea ascultătorilor n-a fost mică. Nu auzisem niciodată de acest nume".*

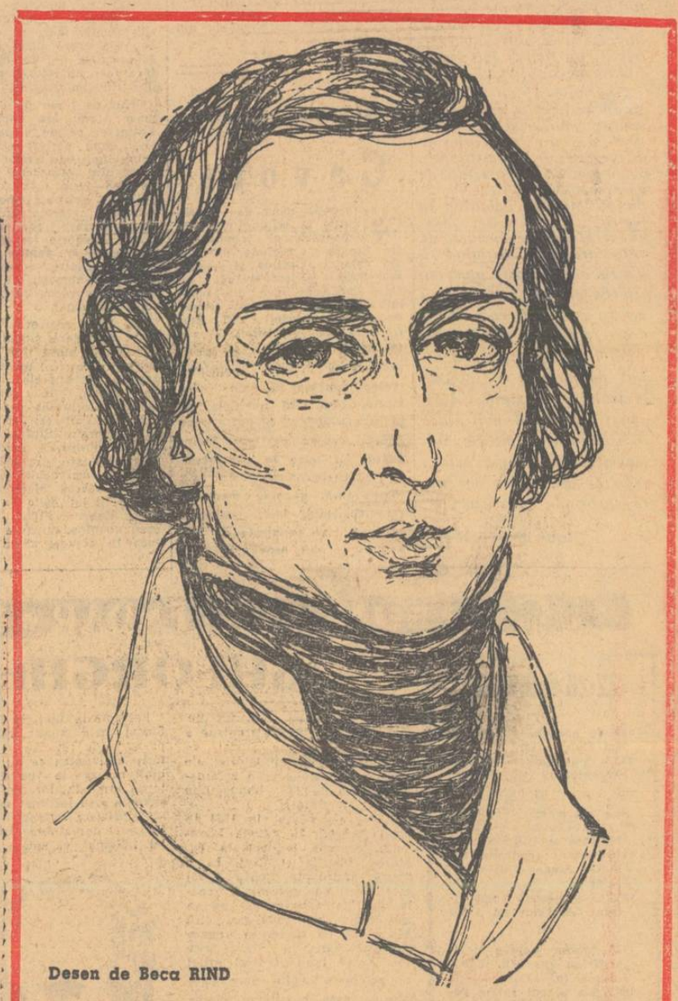

Desen de Beca RIND

A răsărit un geniu

Cuvintele inspirate ale lui Schumann care salută în anonimul adolescent răsăritul unui geniu, vor fi peste puțină vreme pe buzele tuturor. Celebru la Varșovia, unde dă cîteva concerte, Chopin cucerește cu talentul său și bătrîna capitală a Austriei. Editorul de note

Valentin BALTAG

● *(Continuare în pag. 4-a)*

„Cuconu Iorgu de la Sadagura"

În seara de 18 ianuarie 1844 s-a dat la Iași premiera comediei în 3 acte „Cuconu Iorgu de la Sadagura" sau „Nepotu-i salba dracului" de Vasile Alecsandri.

„Iorgu de la Sadagura" este o satiră îndreptată împotriva tinerilor care, după ce au trăit un timp peste hotare, înapoindu-se în patrie, disprețuiau limba și obiceiurile. Eroul piesei este Iorgu, care trimis de mult iubitorul său unchi, pitarul Enachi Damian să studieze la Sadagura se întoarce acasă, la moșia unchiului, ca un înstrăinat. Iorgu se îndrăgostește de Gahița Rozmarinovici — femeie mult mai în vîrstă decît el, pretențioasă și ridicolă, prefigurînd pe celebra de mai tîrziu Chirița — aceasta în special pentru faptul că Gahița îi „înțelege" disprețul pentru tot ce vede în jur. Nemulțumit de atitudinea nepotului, Enachi Damian îl izgonește; Iorgu, însoțit de Gahița, pleacă la Iași, se înglodează în datorii, e nevoit să facă pe „vrăjitorul" asociindu-se cu un acrobat neamț, chipurile un baron, numit Kleine Svabe, un fost admirator al Gahiței; pînă la sfîrșit, unchiul își iartă nepotul pocăit.

Intriga e simplă, dar condusă cu istețime, dînd prilej autorului să atingă o mulțime de probleme legate de realitatea imediată. Piesa putea să fie, și chiar a fost, o revelație pentru vremea cînd repertoriul, după expresia lui Alecsandri, era alcătuit mai mult din „traduceri păcătoase de drame pocite".

S-ar părea că Iorgu e un „bonjurist", adică un tînăr dornic de progres, după modelul celor văzute în țări mai civilizate. Realitatea este însă că avem de-a face nu cu un bonjurist, ci cu o caricatură de bonjurist, cum au fost atîția strămoși ai lui Rică Venturiano, eroul lui Caragiale, și ai atîtor demagogi și falși democrați. Asemenea creaturi, nu încape îndoială, meritau să fie înfățișate pe scenă și supuse focului satirei.

Ținînd seama de împrejurările grele, Alecsandri pune pe un țăran să profereze un adevărat îndemn la nesupunere:

Sînt sătul de biruri grele
Și de plug și de lopată,
De ciocoi, de zapciele
Și de sapă lată.

Dați copii într-o lovire,
Să vuească-n fund
pămîntul;
Lumea-ntreagă să se mire
Și Dumnezeu sîntul!

Succesul „Cuconului Iorgu de la Sadagura" a fost apreciat ca „adevăratul act de naștere al teatrului național din Moldova", anunțat de M. Kogălniceanu în n-rul din 23 ianuarie 1844 al Propășirii și ere succedase „Daciei literare": „La sfîrșit tot publicul a cerut a doua reprezentație, care va fi în 25 ianuarie, a acestei piese, adevărată expresie a societății noastre, cu toate ridicolele de astăzi". Sala a aclamat, cerînd apariția autorului pe scena, dar autorul a preferat să mulțumească, înclinîndu-se, din lojă, bătrînul Alecsandri își sărută fiul.

Tipărîndu-și pe Cuconul Iorgu de la Sadagura, Alecsandri mărturisește într-o post-față că a fost vorba de o lucrare „de circonstance", o compunere improvizată, de a cărei slăbiciune era înconjurînd. Modest, debutînd în teatru, Vasile Alecsandri nu-și recunoaște calitatea de autor dramatic, afirmînd că a scris piesa pentru plăcerea cîtorva prieteni și mai mult pentru a dovedi că actorii noștri pot face față, atunci cînd li se încredințează roluri pe măsura lor. Arta teatrului, constată Alecsandri, fiind la noi „încă în copilărie... piesele trebuiesc lucrate după actori, pînă ce aceștia se vor putea deprinde cu scena".

Ioan MASSOFF

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Începuturile romanului românesc

Romanul, în sensul modern al genului, a fost încercat pentru prima dată la noi, în 1850, de către Mihail Kogălniceanu, care publică în „Gazeta de Moldavia" din Iași, între 9 ianuarie 1850 și 23 martie 1850, foiletoanele romanului „Tainele inimii", pe care le întrerupe însă brusc, fără a le mai continua în vreo publicație.

Un moment însemnat în apariția romanului românesc îl înscrie anul 1855, bogat în producții de acest gen. În revista „Rominia literară" editată de Vasile Alecsandri, apar concomitent trei romane: „Manoil", de Dimitrie Bolintineanu, „Serile de toamnă la țară" de A. Cantacuzino și „Logof. Baptiste Veleli" de V. Alisandrescu (cel ce va semna mai tîrziu, V. A. Urechia). Pe lîngă acestea, tot în 1855 mai apar romanele „Coliba Mariucăi" de V. Alessandresco (V. A. Urechia) și „Aldo și Aminta" sau „Banditii" de C. Boerescu.

Dintre acestea, superioritatea o deține romanul „Manoil" al

M. KOGĂLNICEANU

lui D. Bolintineanu, rămas pînă astăzi o lectură interesantă și instructivă. Romanul, scris sub formă epistolară, are o vădită nuanță critică la adresa societății din acea vreme și a claselor suprapuse, asemănîndu-se, în finalitate, cu intențiile lui M. Kogălniceanu din „Tainele inimii".

Romanul „Logof Baptiste Veleli" de V. Alisandrescu, publicat tot în „Rominia literară", înscrie o direcție nouă în romanul românesc. El inițiază romanul istoric, pe care-i va întemeia B.P. Hasdeu, în 1861, prin romanul său „Ursita" apărut în ziarul „Bucicumul" al lui Cezar Boliac. Romanul „Logof. Baptiste Veleli" zugrăvește epoca de la începutul veacului al XVII-lea, în Moldova și anume, alungarea de la domnie a lui Alexandru Ilias, și înscăunarea lui Vasile Lupu. Tot în 1855, V. A. Urechia (sub sumătura V. Alessandrescu) începe să publice în „Foiletonul Zimbrului" și romanul „Coliba Mărîucăi". În noul său roman, zugrăvind viața de durere și suferință a țiganilor robi pe moșiile boierești, V. A. Urechia a urmat modelul romanului „Coliba unchiului Tom" de Harriet Beecher-Stowe, care era bine cunoscut la noi în acea vreme.

Noi încercări de roman se fac abia în 1858 în acest an se publică romanul „Radu Buzescu" de Ioan Dumitrescu și „Omul muntelui" denumit „romans original" de Doamna L., ambele lipsite de valoare. O încercare de roman mai izbutită decît ultimele două, se datorește lui Pantazi Ghica, care tipărește în 1860 „romanțul". „Un boem român".

Un nou roman, intitulat „Don Juanii din București" a apărut în 1861, în ziarul „Independința". Deși nu este semnat, romanul aparține, incontestabil, tot lui Pantazi Ghica. Fragmentele publicate, ca și titlul, ne relevă caracterul lui de roman de moravuri.

Unul din romanele valoroase din acea perioadă este romanul „Elena" de Dimitrie Bolintineanu, apărut în 1862 și denumit „roman original de datine politic-filozofic". Și în acest roman, D. Bolintineau are aceeași atitudine critică față de societatea vremii lui, ascuțișul criticii sale îndreptîndu-se cu deosebire împotriva boierimii. Mai mult decît în „Manoil", în romanul „Elena" sînt aduse imagini grăitoare din viața de suferință și grea trudă a țărănimii asuprite.

Un fenomen interesant în evoluția romanului românesc îl constituie apariția romanului de „mistere". Între 1861 și 1863 se tipăresc „Mysterele căsătoriei" de C.D. Aricescu, „Misterele Bucureștilor" de G. Baronzi și „Mistere din București" de I.M. Bujoreanu, apariția lor datorîndu-se și unei influențe evidente a cunoscutului roman „Misterele Parisului" de Eugen Sue. Romanele de „mistere" din literatura română au ca obiectiv principal satirizarea moravurilor societății vremii, afirmînd principii de viață bazate pe onestitate, demnitate și dreptate.

Romanul lui I. M. Bujoreanu „Mistere din București", realizat cu mai multă măiestrie decît cele anterioare, anunță apropiata apariție a romanului „Ciocoii vechi și noi" de N. Filimon.

Odată cu apariția romanului „Ciocoii vechi și noi", în 1863, literatura română capătă primul ei roman autentic, valoros. N. Filimon intrînd în posteritate drept creatorul adevărat al romanului românesc. Prin „Ciocoii vechi și noi", cei douăsprezece ani de trudnice și unele din ele merituoase încercări de roman, din 1850 pînă în 1862, sînt încununați de primul real succes

Teodor VÎRGOLICI

Mic dicționar de expresii celebre

ARCUL LUI ULISE — Expresia își are originea în epopeea lui Homer, care povestește că Penelopa (nevasta lui Ulise), constrînsă, după ce și-a așteptat douăzeci de ani soțul, să se mărite, declară că va lua în căsătorie pe acela dintre numeroșii ei pretendenți care va izbuti să încovoaie arcul lui Ulise și să tragă cu el la țintă, însă nimeni nu reușește în afară de un cerșetor în zdrențe. Dar acela era chiar Ulise, reîntors după o lungă pribegie.

De aceea expresia se folosește spre a menționa un talent deosebit, o mare însușire, care este apanajul exclusiv al cuiva.

ALADIN și LAMPA LUI ALADIN — Aladin este numele eroului unuia din faimoasele basme orientale cuprinse în culegerea „O mie și una de nopți". Povestea e lungă. Aici nu putem spune decît că acest băiat de croitor s-a văzut într-o zi în posesia unei lămpi fermecate, cu ajutorul căreia putea obține și face ce-i poftea inima și-i visa mintea.

Lampa lui Aladin a devenit o expresie universală, folosită ca imagine ori de cîte ori vrem să facem aluzie la puterea miraculoasă a cuiva de a înfăptui repede ceva măreț și minunat. A folosit-o compozitorul francez Isouard, azi uitat, ca titlu al unei opere scrise pentru inaugurarea iluminării cu gaz (în loc de luminări) a clădirii Operei din Paris, acum aproape 140 de ani. A folosit-o nu de mult academicianul Victor Eftimiu, scriind în „Gazeta literară" (18 XI 1959) despre Casa Scînteii: „Ce viteaz din basme, ce calif fabulos, ce Aladin cu lampa fermecată a ridicat acest palat de piatră albă, cu o mie de ferestre... etc.".

„A FI SAU A NU FI, iată-ntrebarea l" (în textul original englez: **„To be or not to be, that is the question!"**) — primul vers cu care Shakespeare începe vestitul monolog al lui Hamlet din actul III, scena I.

Aceste cuvinte au căpătat o circulație universală. În cuprinsul lor întreg, ele caracterizează o situație dificilă, în care e în joc existența unui om sau a unei națiuni.

Citeodată însă, expresia e înjumătățită și părțile ei componente sînt întrebuințate în mod separat: prima parte „A fi sau a nu fi", în sensul arătat mai sus; iar a doua parte „Iată întrebarea" sau „Asta-i întrebarea", spre a exprima o îndoială, o ezitare.

I. FLAVIUS și I. BERG

Adaptări pentru ecran în cinematografia românească

În urma filmului „Pacat", despre care am vorbit într-un articol precedent, în deceniul al treilea al secolului — la care ne vom limita de data aceasta — întîlnim un număr relativ mare de ecranizări. Le vom trece doar în revistă — repetăm — nu cu intenția de a face un istoric, ci cu simplu titlu informativ.

Șirul de filme pe care îl reluăm acum are două aspecte distincte: pe de o parte adaptări după scrieri străine sau autohtone, cu scopul vădit al succesului comercial ușor, pe de altă parte o încercare, cel puțin în aparență sinceră, de a valorifica cinematografic valorile literare românești. Din prima categorie fac parte filme ca „Milionar pentru o zi", adaptare pentru ecran a unei nuvele franțuzești, realizată de Jean Georgescu, care joacă și rolul principal.

În 1925, regizorul Jean Mihail, realizează filmul „Manasse", după piesa lui Ronetti Roman care — fusese reprezentată pe scenele teatrelor. Pe ecran, în rolul care fusese interpretat pe scenă de actori ca Nottara, Ion Manolescu, Gheorghe Storin, a apărut Romald Bulfinsky izbutind, după cum relatează presa vremii, o creație remarcabilă. În rolul Esterei apărea Maria Ciucurescu, în al lui Zelig Șor, actorul Iosef Kamen. Filmările se făceau noaptea, după ce Bulfinsky juca în aceeași seară în două reprezentații deosebite. Filmul a fost prezentat în 1925 și ulterior a rulat și în străinătate.

În același an, Ion Sahighian, realizează **„Năbădăile Cleopatrei"**, o adaptare după Labiche (interpreți au fost, printre alții, Jean Georgescu, N. Soreanu, Mircea Pella, Ion Fintești eanu, Gh. Ciprian, Sonia Cluceru, Floria Capsali), iar Ghiță Popescu realizează filmul istoric melodramatic **„Legenda celor două cruci"** — după o povestire de I.C. Visarion — amîndouă filmele fiind șocotite desuete.

Anul 1927 este mai interesant prin prezența pe afișe a unei noi ecranizări după opera lui Ion Luca Caragiale. De data aceasta este vorba de **„Năpasta"**.

Scenariul și regia erau semnate de Eftimie Vasilescu (care apărea și ca producător al filmului), iar interpreții erau, după informațiile indirecte pe care o deținem, Ghiță Popescu (Ion), N. Manolescu (Dragomir), Ec. Nițulescu-Sahighian (Anca)

Următorul film care se cere semnalat este ecranizarea romanului lui Mihail Sadoveanu — **„Venea o moară pe Siret"** (1929). Actori din cele mai variate naționalități s-au întîlnit aici, cei romîni fiind mai mult în figurație (este vorba de I. Brezeanu, Maria Filotti ș.a.).

Ion BARNA

Dansuri vechi

Gavota

Acest dans de curte este la origine un dans popular, al locuitorilor din Provence, regiune din sudul Franței. Grațios și sglobiu, dansul a fost preluat de către parizieni încă din secolul al 15-lea, devenind alături de menuet, dansul cel mai frecvent din veacurile 17 și 18. Mulți compozitori ai epocii prelucrează tema populară, creînd delicate bijuterii muzicale, cum sînt gavotele lui Lully, Grétry, Méhul sau Gluck, pentru ca mai tîrziu, gavota să intre în componența suitei simfonice clasice. Cu timpul însă, gavota capătă un caracter rigid, lent, solemn, care nu mai amintește de ioc voioșia jocului provensal din care a derivat.

Calea Griviței - azi

(Urmare din pag. I-a)

Acolo pătrundeam seara la 8 ca să ducem sufertașele cu o fiertură săracă în ele; acolo, în vasta hală a vagoanelor, de cîte ori ne-am rătăcit? Trenurile noastre de vis, simploanele albastre ca vîntul, cu compartimente împodobite cu catifea roșie (o, vagoanele de clasa I-a, cu perne fastuoase, cu metalul lor aducînd cu argintăria!), erau lîngă ochii noștri, despuiate, numai fier și flacără și sub ele, în bătaia gerului de iarnă sau în arșița verii, ai noștri: tații, frații, trudeau asudați.

Aici ai noștri s-au ridicat împotriva unei cumplite împilări și au strigat țării, tuturor:

— Nu se mai poate astfel! Destul! Avem dreptul la o viață mai bună!

Aici, în curtea miracolelor pentru noi, pe lespezile de piatră de pe care adunam cutii de țigări streine, fumate de guri streine, au căzut oameni, am văzut singele și moartea destrăbălîndu-se în cadența sinistră a tătratului de mitralieră. Aici, deasupra curții înghețate atunci, în 33, a răsunat sirena lui Roaită, acoperind cerul cu strigătul ei metalic, spunînd tuturor:

— Nu se mai poate astfel! Destul! Ne ucideți, dar nu ne veți omorî!

Mai mult de un sfert de secol s-a scurs de atunci și în mințile și inimile noastre au rămas nesterse acele amintiri de demult, morții cărați ca vitele la Morgă, jalea femeilor din porți, așteptîndu-și zadarnic bărbații, și tropăitul cismelor și bocancilor soldățești.

Evocarea Griviței mele nu poate fi despărțită cu nici un chip de imaginea Griviței roșii, de Griviță luptătoare. Trec și astăzi prin fața Atelierelor și știu sub acoperiș flăcările albastre ale muncii. Niște oameni eliberați de exploatare, dobîndindu-și Casa lor, locul lor, se bucură laolaltă de o altă viață. Cînd pășesc pe vechile lespezi îmi spun: cu siguranță că a fost într-adevăr o curte a miracolelor: aici s-au desfășurat eroicele lupte ale ceferiștilor din 1933, — în lumina prevestitoare a flăcărilor, în sufletele acelorași oameni cu care mă întîlnesc și ne dăm bună ziua, cu liniște, cu încredere, cu aceeași prietenie de peste ani. Aici am luptat, aici am învins deși i-au împușcat pe ai noștri. Ei aveau dreptate: n-au fost uciși!

★

Strada mea de piatră, cu prăvăliile multe, cu salcîmi tot betegiți de fum, se schimbă ea însăși și-mi vine din ce în ce mai greu s-o recunosc. De la gară a început să-și arate niște măsele de piatră care-i stă bine, pentru că în anii noștri capătă într-adevăr o demnitate de om vesel care rîde. Maghernițele găsite altă dată pitorești, au căzut sub tîrnăcop și în locul lor au apărut niște magazine elegante, adevărate cuburi de apă sau de cristal, împodobindu-mi strada cea veche. Acarii cu șapcă și uniformă curată nu mai trag spre Bucureștii Noi, ci se așează pe-aici, pe-aproape: pe lîngă Basarab, pe lîngă Dinicu Golescu, cu televizor, cu radio, cu preș scump de la „Romarta", cu perdele de voal, cu apartament.

Au dispărut marchitanii, au dispărut cîrîgătele vînzătorilor oficioși cu șorț, au mai rămas lustragiii doar și negustorii de semințe, dar sînt și ei pe drojdie și nu știu cît am să-i mai văd. Calea mea de piatră aleargă înaintea timpului. Tare aș vrea să-i rog pe tovarășii de la sfatul popular — și mă folosesc de prilejul acesta, — să dea jos becurile vechi, roșii, ca merele coapte și să așeze mai repede niște pere fluorescente în stilpii Griviței mele, ca să lumineze mai bine chipuri e noilor case și prăvăliii ce stau atît de bine bătrînei străzi pe care, v-o promit, tot o s-o mai cînt, ori de cîte ori voi avea ocazia pentru că de ea este legată toată viața mea, toată copilăria mea ce nu poate muri nici chiar într-un suflet începînd să încărunțească.

Eugen BARBU

CITADELA PRECIZIEI

Metrul de platină, etalonul național, este cercetat cu atenție.

(Urmare din pag. I-a)

+ 1600° (temperatură la care fierbe oțelul); în laboratorul de analiză al gazelor, se verifică aparatele automate de analiză a gazelor, cu ajutorul cărora, între altele, se face controlul arderii combustibilului; în alte laboratoare se verifică transformatori de măsură de înaltă și joasă tensiune, care ajung la 400 000.

De la ciudatele măsuri turcești, de la bătrîna oca a lui Cuza, pînă la aceste aparate complicate, ultra moderne și foarte sensibile, drumul e amețitor. La Oficiul de metrologie îl parcurgi, umblînd cîteva ceasuri. Toate aparatele, toată munca de fiecare zi se duce aici, în condițiile create de regimul de democrație populară, pentru a da omului muncitor mai multă putere în stăpînirea naturii.

Tot ce-i nou trebuie cunoscut!

Pe biroul tovarășului Alexandru Popescu, directorul Institutului de metrologie, secretara depune un teanc de reviste.

— Sînt reviste de specialitate, — **ni se explică.** Ne vin din toate colțurile pămîntului. Din Uniunea Sovietică și din Franța, din Cehoslovacia și din Japonia, de peste tot. Ne informăm și informăm pe alții la rîndul nostru despre rezultatele cercetărilor noastre prin revista „Metrologia aplicată", pe care o trimitem în schimb în 25 de țări. Față de progresul tehnic actual, metrologia trebuie să înregistreze și ea zilnic progrese... **adaugă tovarășul Popescu în chip de explicație. Și are pe deplin dreptate.**

— Dezvoltarea neîncetată a industriei noastre — **continuă el** — diversitatea mereu crescîndă a aparatelor de măsurat din laboratoare și al celor pentru conducerea proceselor tehnologice, extinderea mecanizării și automatizării în industrie, apoi apariția de noi domenii de măsurare, de noi aparate, bazate pe noi principii, determină o extindere continuă a activității Institutului nostru și impune ca o sarcină obligatorie informarea. Tot ce-i nou în materie de metrologie trebuie cunoscut.

Folosindu-ne de aceste explicații, solicităm o informare suplimentară, referitoare la o seamă de hotărîri internaționale privind metrologia.

Aflăm astfel că, în urma unor ample discuții, care durează de zeci de ani, și a unor studii experimentale adîncite, s-a hotărît ca în 1960 să se schimbe definiția metrului, ca unitate de măsură, fără a i se modifica însă mărimea. În prezent, unitatea de măsură „metrul" este definită prin etalonul prototip internațional, păstrat la Biroul Internațional de Măsuri și Greutăți de la Sévres, lîngă Paris. Viitoarea definiție se va baza pe o mărime naturală invariabilă și anume pe lungimea de undă a unei radiații luminoase monocromatice. Mai este de amintit că, tot în 1960, se va legaliza noua definiție a secundei. Au și început studiile în vederea realizării unui nou etalon pentru această unitate. Viitorul etalon se va baza tot pe frecvența unui fenomen natural, ales însă de data aceasta nu din macrocosmos, ci din microcosmos: frecvența oscilațiilor moleculare.

Etalonul etaloanelor

Ne încheiem vizita la Institutul de metrologie în pivnițe adînci, unde în casă de fier, închis cu trei chei, stă metrul etalon al țării, făcut din platină iridiată, despre care, la vremea noastră, toți am citit în manualele de școală. Tov. Alexandru Popescu urma să-l scoată din tainiță spre a începe cu ajutorul său operația de comparare a copiilor etalon.

Așa s-a întîmplat să fim și noi spectatori la întregul ceremonial care are loc, în cel mai bun caz, o dată pe an, căci etalonul național, închis în cutia sa de lemn — căptușită cu pluș șinger iu, și-apoi într-o altă cutie de metal, trebuie să stea, neatins de mînă de om, acolo, în camera blindată, pururi fereoat. De fiecare dată cînd e scos se desfac plicurile sigilate în care sînt închise — fiecare în altul — cele trei chei și se întocmește un proces verbal. Cei de față privesc emoționați străluc rea palidă a „metrului metrilor" din țara noastră. Chiar și tov. Popescu, fidelul său păzitor, a devenit mai volubil. Îl privim în tăcere cîteva minute; fotoreporterul își face datoria, apoi sîntem poftiți să părăsim încăperea unde pururi trebuie să fie 20° Celsius. Temperatura obligatorie la care etalonul național poate fi folosit.

Afară, la poartă, verificăm, după ceasul mare, ceasurile noastre. E o verificare pe care ne-o impune parcă vizita în cîtadela preciziei, unde munca pasionată a harnicilor metrologi ne-a făcut o caldă pledoarie pentru metrologie, despre care știam prea puțin.

Virgil DĂNCIULESCU
Fotografii: Mihai POPESCU

18 milioane de vizitatori!

Acesta este numărul de vizitatori totalizat de la fondarea sa (1936) și pînă-n prezent de Muzeul Lenin din Moscova. Cifra include și un mare număr de oaspeți străini. Numai în ultimii doi ani peste 35.000 oaspeți din străinătate au vizitat acest interesant și cuprinzător muzeu, închinat marelui Lenin.

Cele 19 săli ale muzeului conțin peste 5000 obiecte: obiecte personale ale lui Lenin, exemplare autentice ale primelor ediții ale operelor sale, jurnale cuprinzînd articolele sale, cărți editate în diferite limbi, fotocopii de manuscrise, opere ale unor pictori și sculptori sovietici, machete ale imprimeriilor clandestine și a locuințelor unde a trăit Lenin, nenumărate scrisori și cadouri.

Cea de-a 90-a aniversare a nașterii lui V. I. Lenin care se va sărbători la 22 aprilie, se face de pe acum simțită și la muzeu. Numărul vizitatorilor e în plină creștere; mii de excursioniști vin și se întorc iar pentru a vedea documentele care relatează activitatea întemeietorului Partidului Comunist și al Statului Sovietic. În întîmpinarea aniversării, pe adresa muzeului sosesc și numeroase daruri. Uzina care poartă azi numele lui Kirov a trimis o machetă reprezentînd primul tren blindat „Lenin" fabricat în timpul războiului civil la uzinele Putilov. În muzeu se poate vedea de asemenea mașina de care se servea Lenin la începutul Puterii Sovietice.

La muzeul Lenin se vor deschide curînd noi săli de expoziție, consacrate luptei poporului sovietic pentru transpunerea în viață a marilor învățături leniniste, pentru construirea comunismului și pentru menținerea păcii în întreaga lume.

Prețul unor opere vestite

Este interesant de cunoscut prețul cu s-au vîndut operele literare vestite în decursul secolelor.

Se spune că **Homer** a fost unul din cei mai norocoși. El se mulțumea cu ospitalitatea generoasă a contemporanilor săi în schimbul unui pasaj din Odiseea sau Iliada.

Milton, vestitul poet englez (1600—1674), a cedat capodopera sa **Paradisul pierdut** pentru cinci lire sterline. Este de menționat că Milton, devenind orb, și-a dictat poema soției și celor două fiice ale sale.

Olivier Goldsmith, poet și romancier englez (1728—1774), a vîndut lucrarea sa **Vicarul din Wakefield** pentru 50 de lire sterline.

Editorul poetului francez **Beranger** (1780—1857) a obținut proprietatea operelor complete ale acestui poet în schimbul unei rente pe viață de... 800 de franci!

CALEIDOSCOP

Romain Rolland despre Beethoven

În a sa **„Viață a lui Beethoven"**, recent apărută în colecția **„Oameni de seamă"** a „Editurii Tineretului", — Romain Rolland pătrunde în intimitatea geniului beethovenian și prezintă fapte și întîmplări care scot în evidență puternica personalitate a lui Beethoven, legătura strictă dintre viață și opera sa.

Un loc deosebit îl ocupă relatarea puternicelor influențe pe care sentimentul dragostei l-a exercitat asupra creației beethoveniene.

Beethoven avea ceva de purtat în structura lui sufletească, convorbirile sau chiar gîndurile dezmățate îl scîrbeau; avea ideile lui nestrămutate în privința dragostei, care pentru el era ceva sfînt. Se spune că nu putea să-l ierte lui Mozart faptul că scrisese un Don Juan, pîngărindu-și geniul. Schindler, prietenul intim al său, afirma că „toată viața a fost de o pudoare fecioreinică, fără a fi avut nicicînd să-și reproșeze vreo slăbiciune". Un astfel de om era făcut să fie înșelat și să cadă victimă în dragoste. Așa a și fost, de altminteri. Mereu se îndrăgostea ca un nebun, mereu urzea visuri de fericire, repede risipite, urmate de amare suferințe. În aceste sălturi de la dragoste la o răzvrătire orgolioasă trebuie căutat cel mai fecund izvor de inspirație al lui Beethoven, pînă la vîrsta cînd temperamentul său înfocat se domolește, contopindu-se într-o resemnare plină de melancolie.

În 1801, dragostea lui pătimașă era închinată, pe cît se pare, Giuliettei Guicciardi, pe care a imortalizat-o, dedicîndu-i vestita lui Sonată a lunei, op. 27 (1802). „Viața e ceva mai blîndă cu mine acum — îi scrie el lui Wegeler — și am început să mă amestec mai mult printre oameni... Schimbarea asta s-a înfăptuit prin vraja unei fete dragi: mă iubește și o iubesc. Sînt primele clipe fericite de doi ani încoace."

În timp ce lucra la Simfonia în do minor, Beethoven s-a întrerupt brusc pentru a așterne dintr-odată pe hîrtie, fără nici un fel de ciorne, cum proceda de obicei, Simfonia a patra. Fericirea ei ieșise în cale. În mai 1806, se logodea cu Therese von Brunswick, Fata îl iubea mult, de cînd era doar o copilă și lua lecții de pian cu el, curînd după ce sosise la Viena. Beethoven era prieten cu fratele ei, contele Franz. În 1806 a fost oaspetele lor la Mărtonvăsar, în Ungaria, și acolo s-a înfiripat dragostea lui cu Therese.

Despre grelele condiții materiale în care s-a zbătut adesea genialul compozitor, Romain Rolland scrie:

În ziua de 7 mai 1824, a avut loc la Viena prima audiție a Missei și a Simfoniei a noua. Succesul a fost triumfal, s-ar putea spune chiar revoluționar. Beethoven a fost întîmpinat cu cinci salve de aplauze, cînd potrivit obiceiului staționicit în această țară a etichetei, însăși familia imperială era salutată, la intrarea în sală, doar cu trei salve. A trebuit să intervină poliția ca să pună capăt manifestațiilor. Simfonia a dezlănțuit un entuziasm delirant. Mulțimea plîngea. Iar Beethoven, din pricina emoțiilor, a leșinat după concert și a fost dus acasă la Schindler; a rămas acolo într-o stare de toropeală, îmbrăcat, fără să mănînce și fără să bea, toată noaptea și a doua zi cîteva ceasuri. Triumful însă s-a dovedit a fi ceva trecător, iar foloasele materiale inexistente. Beethoven nu s-a ales cu nimic de pe urma concertului. Strîmtorarea în care trăia nu s-a îmbunătățit cu nimic. S-a trezit la fel de sărac, de bolnav, de singur ca și mai înainte — cu singura deosebire că era acum învingător: reușise să înfrîngă mediocritatea oamenilor, reușise să-și înfrîngă destinul, să-și înfrîngă suferința.

Nu s-a împăcat cu nici una din locuințele în care stătea. La Viena, în răstimp de treizeci și cinci de ani s-a mutat de treizeci de ori (n.a.).

Era mereu hărțuit de grijile băneștl. „Aproape că nu-mi mai rămînea decît să cerșesc — scrie el în 1818 — și totuși, trebuie să dau impresia că nu duc lipsă de cele trebuitoare". Și într-altă parte: „Sonata op. 106 am compus-o forțat de împrejurări, ce nu-mi îngăduiau nici o zăbavă. Tare-i greu să muncești ca să cîștigi o bucată de pîine". Spohr spune că de multe ori nici nu putea să iasă din casă, pentru că avea încălțămintea ruptă. Era dator pînă-n gît la editorii săi și lucrările lui nu-i aduceau mai nimic. Pentru Missa in re, ce urma să fie publicată pe bază de subscripții, nu s-au găsit decît șapte amatori (dintre care, nici unul muzician). Cît privește minunatele-i sonate care necesitau fiecare o muncă de trei luni de zile, abia dacă primea pentru ele cîte treizeci sau patruzeci de ducați.

În testamentul din 1802, Beethoven scrie că boala a început cu vreo șase ani înainte, adică prin 1796. Amintim în treacăt că, în catalogul operelor sale, op. 1 (trei tertete) este singura lucrare scrisă înainte de 1796. Op. 2 — primele trei sonate pentru pian — apar în martie 1796. Se poate spune, deci, că întreaga operă a lui Beethoven a fost scrisă de acesta după ce a surzit.

Surzenia s-a agravat fără a deveni vreodată totală. Beethoven percepea sunetele joase mai bine decît pe cele înalte. Se spune că în ultimii ani de viață, se folosea de o baghetă de lemn, ținînd un capăt între dinți, în timp ce capătul celălalt era fixat în cutia pianului. Așa ca să poată auzi, în timp ce compunea. La Muzeul Beethoven din Bonn se află instrumentele acustice pe care meșterul Maelzi le-a făcut compozitorului prin 1814.

POȘTA REDACȚIEI

ANGELICA DANCIU — Arad: **Căutați dicționarul de care aveți nevoie la anticariat.**

DORU CHISELITA — Drăgușeni (Fălticeni) și Scrisul Asociației Columbofililor din București, **veți căpăta instrucțiunile cuvenite.**

D. D. — Ploești: **Sîntem de părere ca fiul dv. să-și termine școala începută. După aceea veți vedea cum este mai bine de făcut. În caz contrar, conform angajamentului semnat, trebuie să plătiți cheltuielile necesitate cu întreținerea lui.**

A. M. — București: **Intenția de a scrie versuri este meritorie așa că nu aveți de ce vă scuza față de noi. Rîndurile dv. ne amintesc de cele scrise de poetul Topîrceanu în legătură cu primele sale strofe. Pe atunci era elev. Unul din colegi, cunoscîndu-l predilecția spre poezie și considerînd că această îndeletnicire nu este „onorabilă", l-a amenințat că-l va reclama la conducerea școlii.**

Acest „original" punct de vedere nu putea să-l susțină decît un copil, fiindcă de necesitatea poeziei, de frumusețile ei, nu mai trebuia dusă nici o discuție.

În cazul dv., trebuie să dăm un răspuns. Să vă răspundem categoric (expresia e a dv.) „dacă merită să sperî în geniul meu literar".

Citind traspunerea în versuri a basmului „Harap Alb", lucrare ce ne-ați prezentat spre apreciere, am constatat că nu sînteți străin de domeniul în care exersați, dar că ceea ce v-ați propus este departe de a vă aduce satisfacția reușitei. Basmul lui Ion Creangă este comprimat la maximum, fiind văduvit de bogata și interesanta lui acțiune. Unde mai pui că versurile schiopătă, că imaginile sînt forțate, că rima este săracă.

Desigur, nu este rău să sperî în succesele viitoare. Speranța trebuie să fie însă întărită și asigurată de eforturile permanente depuse pentru însușirea tehnicii versificației, pentru înțelegerea rosturilor poeziei.

ION CUACU — Arad: **N-ar sta rău epigramelor la pagina umoristică. Cu o condiție însă: să fie bune. Epigramele dv. nu sînt dintre acestea. Dacă în ceea ce privește versificația, mai sînt cum mai sînt, în ceea ce privește însă „poantele", acestea n-au nici o tărie. Un manual de epigrame nu există. Citiți însă epigramele apărute în publicațiile umoristice.**

S. AVRAM — Rm. Vîlcea: **Nu publicăm oreînduri după articolele sparte în zăre. Trimiteți-ne materiale originale.**

CALENDAR • CALENDAR • CALENDAR

22-28 FEBRUARIE

22
150 de ani de la nașterea lui Chopin (m. 1849)
1732 S-a născut George Washington (m. 1799)

23
Ziua Armatei Sovietice și a Flotei Maritime Militare a U.R.S.S.
1945 Moare scriitorul sovietic Alexei Tolstoi (n. 1883)
1882 S-a născut compozitorul Gh. Cucu (m. 1932)

24
1856 Moare marele matematician rus N.I. Lobacevski (n. 1792).
1903 S-a născut Iulius Fucik.

25
1707 S-a născut dramaturgul Carlo Goldoni.

26
1869 S-a născut N. K. Krupskaia (m. 1939).
1802 S-a născut Victor Hugo (m. 1885).
1808 Se naște H. Daumier.

27
1936 Moare marele savant I. P. Pavlov (n. 1849)

28
1785 Sînt trași pe roată Horia și Cloșca.
1754 S-a născut Gheorghe Șincai (m. 1816)

GHEORGHE ȘINCAI

Unul din reprezentanții de frunte ai Școlii ardelene a fost Gheorghe Șincai, apreciat lingvist și istoric ale cărui lucrări au adus o valoroasă contribuție la îmbogățirea culturii românești.

Șincai s-a născut în 1754 în satul Șamsud, în cîmpia Mureșului. Studiile le face la Tg. Mureș, Bistrița și Cluj. La o vîrstă destul de tînără (1773) este numit ca profesor la școala din Blaj, pentru ca, un an mai tîrziu, împreună cu Petru Maior, să fie trimis să urmeze la Roma, unde a stat cinci ani, avînd mult rîvnitul prilej să cerceteze multe documente istorice care confirmau continuitatea neîntreruptă a poporului romîn în Dacia.

În 1779, se stabilește la Viena, continuîndu-și studiile. De data aceasta nu-l mai preocupă teologia ci metodica, dreptul natural, dreptul gintilor. În acest oraș leagă o strînsă prietenie cu Samuil Micu, împreună cu care publică în 1780 „Elementa linguae daco-romanae sive valachicae", lucrare lingvistică de mare importanță. În noua ediție din 1805, semnată numai de Șincai, se aduc o seamă de modificări ortografiei românești.

Reintors la Blaj, în 1781, Gh. Șincai este numit canonic și profesor de retorică și de poetică. Activitatea sa nu s-a mărginit numai la catedră. Datorită străduințelor lui, în Transilvania s-au înființat mai multe școli primare românești. Într-un fragment de autobiografie, intitulat „Elegie" el spune următoarele: **„Ani douăsprezece mereu ostenitu-m-am fără încetare Școlile să le sporesc și apoi să le-așez mai temeinic".** În sprijinul școlilor românești scrie o

Gramatică a limbii latine", două abecedare numite „Normatice", un manual de **Aritmetică** etc.

Șincai se remarcă nu numai printr-o prodigioasă activitate de culturalizare a maselor, ci participă la viața politică, fiind unul din inspiratorii actului istoric din 1791, „Supplex libellus valachorum". Atitudinea sa dîrză i-a atras ura grofilor și a superiorilor eclesiastici. Că răspuns, Șincai leapădă rasa de călugăr. Este apoi destituit din funcțiile ce le deținea și condamnat să ducă o viață de sărăcie, care l-a pus mereu pe drumuri, în căutarea unui adăpost.

Între

Tocmai în Africa

Un redactor al ziarului vest-german „Der Tag" nota într-un articol publicat în coloanele acestui ziar un fapt care i s-a întîmplat în cursul călătoriei făcute recent în Africa. Coborînd din avion pe aeroportul din Accra și fiind invitat de autoritățile vamale să completeze un chestionar cu datele sale personale, a scris în dreptul rubricii „Naționalitatea ?" cuvîntul „german".

Funcționarul vamal, schițînd un zîmbet de politicoasă nedumerire, l-a întrebat :

— Ce fel de german ?

La care ziaristul vest-german, neînțelegînd, pasă-mi-te, despre ce era vorba i-a răspuns printr-o altă întrebare :

— Vă interesează oare dacă sînt un bun german ?

— Dacă sînteți ziarist — *i-a replicat de îndată funcționarul negru* — ar trebui să știți că există două Germanii. Deci scrieți : est-german sau vest-german, așa cum e cazul...

A fost, așa dar, nevoie ca dl. ziarist creștin-democrat de la „Der Tag" să se deplaseze tocmai în Ghana cea de pe îndepărtata Coastă de aur a Africii negre spre a lua cunoștință că existența a două Germanii este azi o realitate... Chiar dacă el și cercurile diriguitoare de la Bonn pe care le servește nu recunosc Republica Democrată Germană și își arogă dreptul de a vorbi în numele „Germaniei"...

„Sărbătorirea" unei victorii

De curînd, în orașul Berwick on Tweed din nordul Angliei a avut loc un meci de fotbal între echipa din localitate și echipa Glasgow-Rangers. Pe lîngă amatorii de sport din Berwick, la meci au asistat peste 3000 de suporteri ai echipei în deplasare.

După 90 de minute de joc, tabela de marcaj indica înfrîngerea gazdelor : 3—1 pentru Glasgow Rangers.

Pînă aici, nimic deosebit.

Mai departe însă...

După cum informează ziarele engleze, după meci, cei 3000 de suporteri fanatici ai echipei învingătoare s-au dedat la acțiuni „care au lăsat o dîră de teroare și distrugere în tot orașul".

Într-o dezlănțuire de pasiuni huliganice, aceștia au spart 15 vitrine, au furat bunuri în valoare de sute de lire sterline, au sfărîmat mobilierul din cîrciumi și hoteluri, au distrus numeroase automobile, au bătut pe străzi numeroși locuitori ai orașului.

Înspăimîntați de aceste purtări barbare, cetățenii din Berwick s-au încuiat în case, neîndrăznind să mai iasă afară.

A fost — după cum a declarat un polițist — cea mai îngrozitoare noapte pe care a trăit-o vreodată orașul.

După ce „pasiunile" fanaticilor suporteri ai echipei Glasgow-Rangers au fost cu greutate potolite de poliție, s-a aflat că aceștia n-au făcut decît să „sărbătorească" victoria echipei lor.

Din închisoare... direct la conferința „mesei rotunde"

La conferința „mesei rotunde" de la Bruxelles — la care participă pe de o parte reprezentanții mișcării de eliberare națională din Congo belgian, pe de alta reprezentanții guvernului Belgiei — s-a luat recent hotărîrea de a se acorda, la 30 iunie anul curent, independența de stat acestei colonii belgiene.

Rezultat al mișcării de eliberare națională congoleze, care în vremea din urmă a luat proporții deosebite, apropiata apariție pe harta Africii a statului independent Congo constituie o dovadă în plus a destrămării continue a sistemului colonial al imperialismului.

Fotografiile alăturate sînt simbolice pentru cursul luat de evenimentele din Congo belgian. Nu mult după deschiderea conferinței „mesei rotunde", s-a anunțat că autoritățile colonialiste din Congo l-au arestat și l-au condamnat la închisoare pe termen de șase luni, pe Patrice Lumumba, binecunoscutul conducător al partidului „Mișcarea Națională Congoleză" pentru activitatea desfășurată în favoarea eliberării patriei sale de sub jugul colonialist. Iată-l (în clișeul de sus) *încătușat și sub escortă puternică, cobortnd din avionul care l-a transportat din Stanleyville la Elisabethville, de unde a fost dus la închisoarea din Jadotville spre a-și ispăși condamnarea.*

N-a trecut însă decît puțină vreme și sub puternica presiune a poporului congolez și a reprezentanților săi la conferința „mesei rotunde", autoritățile colonialiste au fost nevoite să-l elibereze din închisoare pe Patrice Lumumba, ba mai mult, să admită participarea sa la conferința din capitala Belgiei.

Clișeul de jos îl înfățișează pe liderul congolez pe scările avionului cu care a sosit la Bruxelles, spre a lua parte la discuțiile ce continuă în jurul „mesei rotunde" privind amănuntele practice ale acordării independenței Congoului Belgian.

Un poet neglijat chiar și în groapă

Coleridge Samuel Taylor, poet și filozof englez, s-a născut în orașul Ottery St. Mary la 20 octombrie 1772. El este unul din precursorii lui Byron și ai romantismului.

Ca poet și filozof el a scris mai multe lucrări. Dintre care, mai importante, „Balade lirice" și piesa „Căderea lui Robespierre". Coleridge a murit la 25 iulie 1834. Romancierul englez Ernest Raymond a atras recent atenția că nu numai în timpul vieții ci și după moarte oficialitățile au manifestat o lipsă de respect și neglijență față de memoria acestui poet. El a vizitat mormîntul lui Coleridge care este aproape acoperit de murdărie și gunoaie. În fotografie romancierul Raymond arată starea în care se află mormîntul poetului.

CRIZA SUEZULUI (II)

Deasupra aeroportului Gamil din apropierea Port-Saidului, valuri de avioane engleze își descărcau încărcătura lor : sute de parașutiști înarmați pînă în dinți. În același timp, în altă parte a orașului aterizau alte sute de parașutiști francezi. Era ora 8 dimineața. Așa a început în ziua de 5 noiembrie 1956 ocuparea anglo-franceză a zonei Canalului de Suez precedată cu cîteva zile înainte de agresiunea israeliană. Toate, dar absolut toate acțiunile întreprinse de agresori în acele zile, de la cele de mare anvergură pînă la cele mai mici detalii, fuseseră pregătit minuțios dinainte și coroborate în cadrul unor ședințe ținute la Paris și Londra.

Desigur că Anthony Eden, în memoriile sale, nu îndrăznește să vorbească deschis despre acest lucru. Dar el vrea să se apere, să demonstreze aripii de dreapta conservatoare că în ce-l privește a luat toate măsurile pentru îndeplinirea cerințelor ei. Și tocmai în focul unei asemenea demonstrații se observă fapte care nu pot fi judecate decît ca fiind piesele unei agresiuni premeditate cu cinism și sînge rece.

S.U.A. aveau cunoștință de toate detaliile acestui plan și concomitent cu încurajarea agresiunii, se străduiau să nu fie implicate în public, pentru a putea mai tîrziu culege roadele. Așa se explică de ce în timp ce într-unul din discursurile televizate, secretarul S.U.A. Dulles adopta ceea ce Eden denumește „o linie mai hotărîtă în ce privește folosirea forței", într-o conferință de presă, cîteva zile mai tîrziu, tot el declara că Statele Unite nu se pot identifica 100 la sută cu puterile coloniale și că există „diferențe de poziții între cele trei țări în legătură cu disputa Suezului". Dulles declară că S.U.A. ar juca în această chestiune „un rol oarecum independent".

Asemenea declarații erau făcute cu scopul de a cîștiga credit politic în campania electorală din S.U.A. și în rîndul opiniei publice din Orient. De aceea cîteva zile mai tîrziu, vicepreședintele Nixon spunea într-un discurs : „Pentru prima oară în istorie noi am manifestat independență față de politica anglo-franceză în Asia și Africa care ni se părea că exprimă tradiția colonială".

Pentru ca după cîteva luni cînd doctrina colonialistă Eisenhower a fost pusă în acțiune să se vorbească altfel. Iată cum relatează Eden acest lucru :

„**În lunile care au urmat acestor evenimente eu am auzit și am citit de repetate ori în special din partea Statelor Unite, și mai ales din partea acelora ce dețineau poziții înalte, următoarea apreciere : „AH, DACĂ AȚI FI MERS MAI DEPARTE". ÎNTELESUL ACESTEIA FIIND, CĂ, ODATĂ OCUPAT CANALUL ȘI PRINCIPALA OPERAȚIE MILITARĂ DUSĂ PÎNĂ LA CAPĂT, GUVERNUL STATELOR UNITE ȘI-AR FI SCHIMBAT ATITUDINEA".**

Trupele israeliene își încep agresiunea în noaptea de 29 OCTOMBRIE 1956. Eden dezvăluie că încă cu mult timp înainte la Paris și Londra și la marele stat major englez au fost elaborate planuri militare de agresiune care includeau și varianta unui atac israelian.

„Miniștrii, scrie Eden, luaseră deja în considerație în cadrul mai multor ședințe, cursul pe care l-ar fi putut lua desfășurarea evenimentelor. Toate acestea au fost de asemenea puse la punct cu francezii. **ÎN ZIUA DE 25 OCTOMBRIE, GUVERNUL A DISCUTAT POSIBILITĂȚILE SPECIFICE ALE UNUI CONFLICT ÎNTRE ISRAEL ȘI EGIPT ȘI A HOTĂRÎT ÎN PRINCIPIU CUM VA REACȚIONA DACĂ ACEST LUCRU SE VA ÎNTÎMPLA".**

Eden arată că printre măsurile adoptate figurau și „PUNEREA ÎN APLICARE A PLANULUI DE OCUPARE A ZONEI CANALULUI DE SUEZ, PLAN PREGĂTIT ÎN COMUN DE CĂTRE STATUL MAJOR ANGLO-FRANCEZ CARE A STUDIAT ACEASTĂ PROBLEMĂ ÎNCĂ DE LA SFÎRȘITUL LUI IULIE".

Odată acțiunea pregătită din punct de vedere militar, Eden trece la pregătirea ei politică, adică la încercarea de a obține proclamarea publică de către S.U.A. și celelalte țări atlantice a solidarității cu acțiunea anglo-franco-israeliană.

Eden trimite mesaje peste mesaje la Washington și imploră „**să se găsească posibilitatea de a sprijini ceea ce am făcut cei puțin în termeni generali**". De la Washington nici un răspuns. În schimb acasă Winston Churchill îi acordă tot sprijinul său. „**Într-o duminică**, scrie Eden, **Sir Winston Churchill s-a invitat singur la prînz în vila de la Chequers. Pe drumul de la Chartwell care durează trei ore cu automobilul, el mi-a dictat o serie de întrebări și sugestii. Am avut o discuție foarte stimulativă care a analizat aproape toate eventualitățile. Cînd a plecat, mi-a spus : „Trebuie să mă uit să văd exact unde a debarcat Napoleon".**

Pe marginea memoriilor lui Anthony Eden

Mirosul agresiunii era într-adevăr stimulant pentru bătrînii campioni ai colonialismului. Parcă s-ar fi pregătit pentru o interesantă partidă de șah și nu pentru una din șirul de respingătoare vărsări de sînge care au marcat întreaga existență a imperiului colonial. Dar opinia publică engleză privea desfășurarea evenimentelor cu alți ochi. „La 4 noiembrie, notează fostul om de stat englez, **cîteva mii de oameni s-au adunat în Trafalgar Square pentru a asculta vorbitori din partea opoziției ținîndu-le discursuri cu tema : „Lege, nu război".**

„Soția mea, adaugă Eden, a **fost martor ocular la mitingul din Trafalgar Square.**

Ea se acoperise cu o basma dar în ciuda acestui fapt, cei ce asistau la miting au început s-o recunoască. Atît de mulți au folosit prilejul pentru a o felicita, ÎNCÎT EA A SOCOTIT CA ESTE MAI PRUDENT SĂ SE REÎNTOARCĂ LA DOWNING STREET".

Într-adevăr se pare că „felicitările" erau de așa natură încît pentru siguranța propriei ei persoane, doamna Eden a găsit cu cale că trebuie să dispară.

Pe măsură ce revolta față de agresiunea Suezului se răspîndea în lumea întreagă, pozițiile guvernului englez pe plan intern ca și extern deveneau tot mai izolate.

În sînul partidului conservator izbucnesc divergențe iar un grup de deputați conservatori îi declară lui Eden, că „**dacă nu se anunță încetarea focului chiar în ziua respectivă, unii dintre ei nu vor vota cu noi**". Acest fapt periclita serios majoritatea conservatoare, care transformată în minoritate ar fi dus la căderea guvernului.

În același timp cheltuielile necesitate de operațiile militare, pagubele provocate de blocarea Canalului de Suez și după cum subliniază Eden, „SPECULAȚIILE CU LIRA STERLINĂ PE PIAȚA AMERICANĂ", toate acestea înrăutățesc brusc și grav situația financiară a Angliei.

În noaptea de 5 noiembrie, guvernul englez primește binecunoscutul avertisment ferm dat agresorilor de guvernul U.R.S.S.

În această situație guvernul englez nu are altă ieșire decît de a ordona încetarea focului.

În ultimele extrase publicate de ziarul „Times", Eden încearcă să tragă cîteva concluzii. Este interesant de subliniat că deși tot timpul el se plînge de lipsa de colaborare a S.U.A., în concluzie face o legătură strînsă între politica engleză în acea perioadă și politica americană de mai tîrziu. El chiar atrage atenția că tocmai agresiunea anglo-franco israeliană a deschis drumul „**doctrinei Eisenhower și pe baza acesteia intervenției anglo-americane în vara următoare în Iordania și Liban**".

Eden se declară nemulțumit totuși că în continuare S.U.A. sapă pozițiile engleze în Orientul Mijlociu.

„**Rivalitatea în Arabia**, scrie el, **are acum consecințe serioase. S.U.A. aprovizionează cu arme Arabia Saudită, ceea ce încurajează și întărește rebelii, care luptă împotriva Sultanului de Muscat** (sprijinit de englezi — n.n.)". Eden dezvoltă o adevărată pledoarie în favoarea acțiunii colonialismului „colectiv" pretutindeni în lume.

„Nimic nu este mai important, scrie el, ca politica occidentală față de Africa. Dar conducătorii occidentali nu se întîlnesc pentru a discuta acest subiect...". El cere ca puterile Europei occidentale care au colonii, să se înțeleagă între ele „cu privire la țelurile și limitele politicii lor". De asemenea Eden consideră că Statele Unite ar trebui să analizeze „realitățile colonialismului din zilele noastre" și că ambele grupuri trebuie să facă un efort hotărît „de a-și alinia politica lor".

Anthony Eden nu și-a scris memoriile pentru a demasca colonialismul. El a pus mîna pe condei împins de frica avîntului mișcării de eliberare. Sensul pledoariei sale este : să ne unim, să punem mînă de la mînă pentru a opri mișcarea de eliberare.

De fapt el evită singura concluzie realistă : și împreună, și separat, colonialiștii nu pot opri mersul istoriei.

Deși memoriile lui Eden ne dezvăluie o parte din comploturile puse la cale în trecut, ele sînt departe de a oglindi toate faptele care demască și acuză pe agresori.

În parlamentul englez a avut loc recent o mică dezbatere în legătură cu dezvăluirile din memorii. Aceste dezbateri au arătat că :

1) Eden a avut aprobarea guvernului englez de a folosi unele documente secrete din arhiva oficială.

2) Au fost folosite numai o parte din documente, unele foarte importante care ar înfățișa un tablou complet fiind puse sub interdicție.

Deputatul laburist Shinwell luînd cuvîntul în cadrul dezbaterii a spus : „**Nu ar fi mai bine să se facă o clarificare a întregii afaceri a Suezului, relatînd toate faptele, punîndu-le toate la dispoziția publicului, și nu să se lase chestiunea la discreția unuia care ar putea fi privit ca nefiind obiectiv ?**". Liderul laburist Gaitskell a declarat la rîndul său că ar fi mult mai satisfăcător dacă „**toate faptele ar fi puse la dispoziție și ar fi publicată o istorie oficială a episodului Suezului**". Desigur că se pot și se vor găsi multe documente care nu sînt cunoscute opiniei publice și care ilustrează istoria sîngeroasă trecută și recentă a colonialismului. Dar nu trebuie numai răscolite arhivele secrete pentru demascarea lui.

Prin însăși înverșunarea cu care se cramponează de poziții condamnate de istorie, colonialismul se autodemască ca o rușine a civilizației noastre. Și prin aceasta contribuie el însuși la propria sa pieire.

N. LUPU

DE PRETUTINDENI

LUCRURILE s-au petrecut în R.F.G. Pastorul Martin Niemöller urma să țină o conferință cu tema „Pacea ca mijloc în politică". Însă administrația bisericii îi făcu cunoscut că nu i se poate pune la dispoziție sala comunității evanghelice pentru a nu se crea impresia că biserica s-ar identifica cu orientarea politică a pastorului. Au trecut puține zile și, aceeași sală, a fost pusă la dispoziția inventatorului propovăduitor al războiului atomic american S. Schlamm.

●

LA MOSCOVA s-a început construirea unui palat al poștelor, care va fi cel mai mare din întreaga Europă. Clădirea va avea un volum de 250.000 m³ iar acoperișul ei va servi ca pistă de aterisaj pentru helicoptere. În 24 de ore, în această instituție se vor putea manipula aproape 150.000 colete, 2 milioane de ziare și peste 1 milion de scrisori.

●

PE TOT GLOBUL există 1.000 de specii și 7.000 varietăți de trandafiri. Printre acestea se află atît florile modeste cu cîteva petale, care se deosebesc prea puțin de floarea de măcieș, cît și admirabilele flori care poartă nume răsunătoare. Dar din această cantitate imensă de trandafiri numai patru servesc drept materie primă pentru producția uleiului.

●

EXISTĂ copaci cu trunchiuri dreptunghiulare. Acești copaci cresc numai într-un singur loc pe pămînt — în Panama — la cîțiva kilometri mai la nord de canal. Cercurile de vîrstă ale acestor arbori au de asemenea o formă dreptunghiulară.

●

PRIMELE ferestre, în înțelesul adevărat al cuvîntului, au fost găsite cu prilejul săpăturilor efectuate pe insula Delos. Ferestrele mai mici erau deschise, iar cele mai mari erau acoperite cu diferite materiale — la început cu capace din lut, iar mai tîrziu cu zăbrele de fier. În secolul I al erei noastre, ferestrele au început să fie confecționate din mică. În același timp, ferestrele au început să fie acoperite și cu obloane de lemn așezate exterior. Ferestrele din sticlă au apărut mai tîrziu. Cele mai vechi ferestre din sticlă au fost găsite în orașul roman Pompei, acoperit de erupția vulcanului Vezuviu în anul 79 al e.n.

●

CU ȘAPTE ANI în urmă, au început în apropierea satului Bilany în R. Cehoslovacă, săpături arheologice care au scos la lumină un așezămînt al unor locuitori din neolitic, ajunși în faza de agricultori. În sectorul considerat drept cel mai important au fost scoase la iveală zeci de mii de obiecte, care dau o imagine despre viața oamenilor din acea îndepărtată vreme, care au venit în aceste locuri din regiunea Balcanilor, cu 3200 de ani î.e.n. Oamenii de știință sînt de părere că satul neolitic de lîngă Bilany a existat aici aproape 500 de ani. Printre altele, a fost descoperită o jumătate de kg. de grîu, ce are o vechime de 5000 de ani.

●

LA OSPĂȚUL de nuntă, unele triburi nomade siriene gătesc o mîncare ciudată: cîteva ouă sînt băgate într-un pește, peștele la rîndul său într-o găină friptă, găina într-un miel fript, iar mielul — în sfîrșit — într-o cămilă tînără care este pusă pe frigare...

●

VALUL de frig care s-a abătut iarna aceasta în Europa occidentală, a avut și un efect pozitiv... Anume, pentru ursul polar din grădina zoologică din Milano. Ursul suferea de o bronșită care, în ciuda tratamentului veterinar, se înrăutățea serios. Odată cu venirea valului de frig, temperatura ursului polar a scăzut și pacientul s-a înzdrăvenit numaidecît.

●

CEA MAI RĂSPÎNDITĂ pasiune de colecționar este, pe cît se pare, colecționarea de mărci poștale. Într-adevăr, asociațiile filatelice din lumea întreagă au în total 35 milioane de membri.

●

LA FILATURA „Steagul Roșu" din împrejurimile Moscovei, a fost instalată o linie automată, care va permite eliminarea tuturor operațiilor manuale în producția firelor de bumbac. Este prima instalație de acest gen în industria textilă mondială.

●

POTRIVIT unei legende, pe muntele Syrak-Kala din împrejurimile Siazanului (mic oraș azerbaidjan de pe malul Mării Caspice) se afla un avant-post al lui Alexandru cel Mare, unde ardea un „foc etern". Această legendă a sugerat geologilor ideea că în aceste locuri s-ar putea găsi zăcăminte de petrol. Făcîndu-se explorări, de la o adîncime de 3 km. a țîșnit un puternic șuvoi de petrol.

●

DACĂ sistemul muntos Himalaia, cel mai mare masiv muntos din lume, ar apare pe neașteptate în Europa, el s-ar întinde din Anglia pînă în Marea Caspică. În masivul muntos al Himalaiei se află toate cele 14 vîrfuri ale planetei noastre care se înalță cu peste 8.000 metri deasupra nivelului mării.

●

IUSSIF IUSSIFOV, unul dintre tinerii colaboratori ai Academiei de Științe din Azerbaidjan, studiază istoria statului Elam, stat care a existat în urmă cu 25 secole. El a pătruns taina limbii acestui popor, studiind documentele care se păstrează din acea epocă. Articolul despre cercetările făcute a atras atenția profesorului Hirschmann, arheolog francez binecunoscut pentru aportul adus în cercetarea vestigiilor statului Elam. Cei doi oameni de știință au stabilit legături prin corespondență, realizînd o colaborare rodnică.

S.U.A. au achiziționat 10.000 de autoturisme „Moskvici" din U.R.S.S.

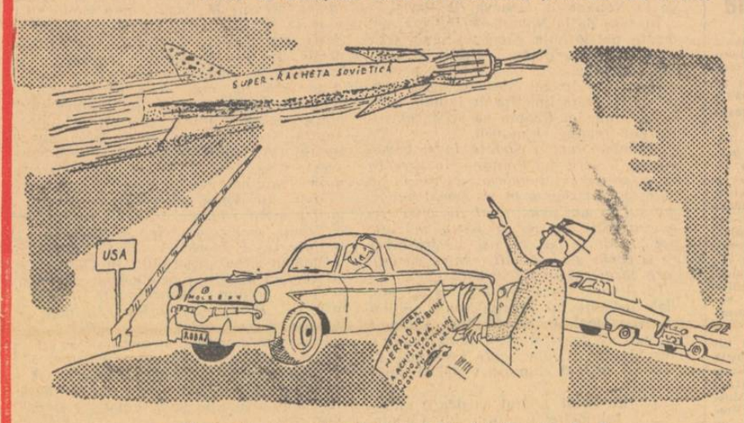

— Nu vreți să ne vindeți și din „Moskvici"-urile alea ?

Desen de ȘZUR-SZABÓ IOZEF din „Ludas Maty"

Racheta „URAGAN" nu răspunde!

O aventură în cosmos (Text : Radu NOR ; desene : Dumitru IONESCU)

IX.

Știind în ce primejdie se află cei de pe „Uragan", Savu, forțînd motoarele, izbuti să se apropie repede de planeta Venus. Aici, pe astronauții romîni îi întîmpinară semnele unui adevărat cataclism.

Minați din urmă de năvala torentului de lavă, Carter și Hawkins izbutiră să se adăpostească pe vîrful unui munte. Nici nu mai credeau într-o salvare, cînd pe boltă apăru silueta „Pescărușului". Carter scoase îndată pistolul cu magneziu și începu să semnalizeze.

Între timp, pe bordul „Pescărușului" :

— Ascultă Dincă, în asemenea condiții nava noastră nu poate ateriza. Am risca s-o pierdem.

— Atunci, nu ne rămîne decît să coborîm cu racheta de salvare.

Era într-adevăr, singura soluție ! Pescărușul se transformă într-un satelit artificial al planetei și îu încredințat lui Dincă. Savu și Petrut se îmbarcară în mica rachetă de salvare, special amenajată pentru deplasări în condiții grele. Se despărțiră fără să-și mărturisească îngrijorarea.

În scurt timp, nava de salvare se află la cîteva sute de metri deasupra solului venusian. Savu stabili direcția de unde veneau semnalele luminoase. Se hotărîră să pornească imediat după aterizare în căutarea echipajului rachetei „Uragan".

Ajunși pe Venus, Petrut se dovedi calm și priceput. Îl ajută pe Savu să deșface din trupul rachetei de salvare, tancheta. În mai puțin de o oră, putură să pornească în căutarea lui Carter și a lui Hawkins.

(Continuare în numărul viitor)

Asistînd la ASCAR la un examen de

„Cataterism cardiac"

O femeie tînără se prezintă la consultație. Se plînge de tulburări de respirație, oboseli la eforturi mici, sufocări, crize nervoase inexplicabile. Culoarea albastră a vinețiie a degetelor la periferia lor este una din primele indicații ale unei boli de inimă. Examenul clinic confirmă bănuielile. Rodica Năstase are o malformație a inimii, care împiedică oxigenarea normală a sîngelui.

Boala nu este nouă. Destul de numeroși oameni se nasc cu asemenea malformațiuni, — acum cîțiva ani de neînlăturat. Astăzi însă evoluția metodelor chirurgicale a permis intervenția pe cord deschis — OPERAȚIE DIRECTA ASUPRA INIMII — și înlăturarea defecțiunilor. Intervenția se practică și în spitalele noastre, în special în clinica prof. dr. Hortolomei, primul care a încercat-o.

Dar asemenea operații sînt extrem de dificile atunci cînd nu se cunoaște exact defecțiunea cordului și deci locul unde trebuie efectuată intervenția. Faptul prezenta o necunoscută care ar fi putut face inutilă operația în anumite cazuri. Această necunoscută a fost însă și ea rezolvată de știința modernă a medicinei.

Cu ajutorul unui aparat — mai bine zis a cinci aparate — instalate într-o încăpere amenajată special, se efectuează astăzi curent examenul denumit în medicină „CATATERISM CARDIAC".

Aparatul a fost adus și la noi în țară și instalat la ASCAR — centrul de asistență al cardiacilor. Astfel am avut prilejul să asist la un „cataterism". Lucru care mi s-a părut în aceiași măsură uimitor și interesant. Căci este indiscutabil un progres mare să poți introduce prin venă o sondă, s-o dirijezi spre inimă, să-i urmărești mersul în toate cavitățile cordului și să extragi cu ajutorul ei, sîngele pe care să-l analizezi pe loc.

Imaginați-vă o masă radiologică obișnuită, pe care este întins bolnavul. În jurul ei instalate diferite aparate: un oximetru care măsoară concentrația de oxigen în sînge, un electrocardiograf care înregistrează grafic bătăile inimii, un ecran cardioscop pe care se urmăresc efectele electrice ale sondei, ritmul cardiac, presiunea, o lampă röntgen și un ecran pe care se urmărește mersul sondei, în sfîrșit un aparat de comandă de unde se dirijează întreaga operație.

Patru medici și o soră supraveghează aparatele și bolnavul. Al cincilea medic — chirurgul — după o ușoară anestezie locală, execută incizia în venă și introduce sonda, un fir subțire gălbui de grosimea unui chibrit. Firul evoluează ușor spre cord, iar mersul său poate fi urmărit pe ecranul radioscopic. Ajuns la inimă, pătrunde în cava inferioară, trece în auriculul drept, apoi în vena cavă superioară. Din fiecare cavă sonda transmite cîteva picături de sînge spre oximetru, care cu ajutorul unei celule fotoelectrice determină compoziția în oxigen a sîngelui. Pe ecranul electrocardiografic fosforescent, curbele se desfășoară lin, regulat.

Bolnava discută cu doctorii despre ultimul concert al Filarmonicii. Nu simte nimic în timp ce sonda își continuă drumul spre vasul care duce la plămîni. Medicul cardiolog o urmărește pe ecran. Examenul ține de aproape o oră și este pe terminate. Sonda a fost extrasă. Au fost determinate presiunile intracavitare, cantitatea de oxigen în diferite cavități, date precise necesare chirurgului care cunoaște acum la milimetru unde și în ce constă malformația inimii, dacă bolnavul va trebui operat și cum anume.

— Este cea mai mare descoperire în domeniul chirurgiei cardiace — ne spune dr. Viorel Bucur, director adjunct al ASCAR — și absolut în toate cazurile s-a putut pune un diagnostic precis.

— Nu este periculos pentru bolnav?

— Deloc! Bolnavului nu i se poate întîmpla nimic, aparatele ajutătoare garantează acest lucru.

La plecarea din institut am ținut s-o văd pe Rodica Năstase la „cataterismul" căreia asistasem.

Era ora prînzului și-și lua cu poftă masa obișnuită.

Alice MIHALCEA

„Megafoane" romînești din secolul al XIV-lea

Dacă știința și tehnica nu erau prea avansate în Evul Mediu, totuși obiectele găsite de arheologi și datînd din vremurile acelea arată ingeniozitatea poporului nostru.

Un exemplu în acest sens este strămoșul megafonului de astăzi, strămoș cunoscut acum mai bine de 600 de ani în Moldova, el servind aceluiași scop: amplificarea vocilor omenești.

Cîteva exemplare rare de „megafoane" romînești din secolul al XIV-lea pot fi văzute astăzi în vitrinele muzeului regional din Suceava. Găsite cu prilejul săpăturilor arheologice, la început s-a crezut că sînt niște simple oale de ceramică, deoarece părea că nu se deosebesc cu nimic de celelalte. Deabia mai tîrziu s-a observat că ele au o puternică rezonanță și — avînd în vedere locul unde au fost descoperite — s-a aflat la ce foloseau. Așezate cu gura în jos, în cele patru colțuri ale plafonului încăperilor mai mari, unde aveau loc diverse adunări publice, ele amplificau vocile celor care vorbeau.

ELECTRONICA
utilizată în muzeografie

Un nou sistem aplicat la Muzeul de artă populară al R. P. R.

În ultimul timp, în muzeografia modernă se experimentează diverse sisteme menite să răspundă unei probleme care preocupă mult pe muzeografi: aceea de a atrage atenția vizitatorului asupra unui obiect, a unui grup de obiecte sau a unui amănunt edificator, fără a cădea într-o prezentare didactică. În acest sens, un sistem nou, deosebit de interesant, este acela aplicat de puțină vreme la Muzeul de artă populară al R.P.R. în cadrul expoziției „Ornamentica populară românească".

— În muzeul de artă populară — ne-a spus tov. Tancred Bănățeanu, directorul Muzeului — este necesar adesea să insiști asupra unei forme sau a unui ornament specific temei, ilustrată în expoziție. Cu alte cuvinte, să relevi acele elemente pe care ochiul și mintea vizitatorului să le rețină drept esențiale. Literatura de specialitate dovedește că această problemă a preocupat mult pe specialiști, care au găsit soluții felurite. Rezolvări mecanice — prin apăsarea unui buton se declanșează mecanismul care pune în lumină respectivul obiect — și-au găsit aplicare în muzeele din R. P. Chineză; alte soluții se bazează pe celula fotoelectrică care acționează la influența luminii sau a umbrei; în fine, un alt sistem semnalat și în publicația UNESCO, în probleme de etnografie, este cel folosit în R. Cehoslovacă: în fiecare sală de muzeu se află o cameră de televiziune care transmite pe ecranele dispecerilor apropierea vizitatorilor. Pentru noi, fiecare din aceste sisteme reprezenta unele inconveniente: o rezolvare prea complicată, o instalație foarte costisitoare, necesitatea prezenței permanente a omului etc. Încercînd să găsim o soluție care să corespundă cerințelor din toate punctele de vedere, ne-am adresat unui specialist în aplicarea releelor electronice în aparatura medicală — ing. I. Bolohan de la Institutul de balneoterapie — care, ajutat de mecanicul muzeului I. Bucur, a realizat un sistem nou care îndeplinește funcțiuni multiple.

Înainte de a cere alte explicații interlocutorului nostru, am vizitat împreună sala care ilustrează tematica nouă în arta populară. Cînd ne-am apropiat la o distanță de cca. 1 m. de vitrina în care erau expunate din ceramică, obiectele au fost puse automat în lumină, au început să se rotească cu o viteză care permitea examinarea lor pe toate laturile, pe fundal au apărut texte și etichete luminate, în timp ce vocea ghidului, imprimată pe bandă de magnetofon, oferea amănunte explicative interesante.

— Cum sînt acționate aceste mecanisme?

— Întregul sistem se bazează pe principiile electronicii, utilizînd totodată mijloace fonice, electrice, mecanice și de lumină. De la o anume distanță, releul este impresionat de radiațiile corpului omenesc. Percepînd apropierea vizitatorului, el acționează asupra oricărui sistem electric, mecanic, fonic și de lumină. Cîmpul de influență al releului poate fi la o depărtare de un metru sau la distanțe mai mari.

— Releul electronic mai are și alte aplicații de interes pentru muzeografi?

— Desigur. El poate fi folosit și pentru asigurarea securității exponatelor: la apropierea omului de vitrină, pe tabloul cuprinzînd planul detaliat al muzeului se aprinde un bec care indică precis unde se află cel care a atins obiectul. Pe de altă parte este știut că variațiile de condiții atmosferice atrag distrugerea pieselor muzeale din depozite. Noul sistem dă răspuns acestei probleme: prin relee cu diferite transformări, care se aplică și în industrie, se poate asigura același grad de umiditate, căldură și lumină, astfel ca obiectele să fie salvate de la distrugerile lente.

— Cînd veți extinde noul sistem?

— Deocamdată, el a fost introdus cu titlu experimental. Dar la viitoarea noastră expoziție — ilustrînd modul în care arta populară este prezentă în viața oamenilor (obiceiuri, ocupații, interioare, arhitectură etc.) — care se va deschide în vară, vom extinde noul sistem pe tot parcursul expoziției.

— Expunerea și îndrumarea bazate pe principii electronice își pot găsi aplicare și la alte muzee decît cele cu caracter etnografic?

— Tocmai în aceasta constă însemnătatea acestui sistem. Realizat doar cu materiale existente în țară, la un preț foarte redus — cca. 4000 lei — el poate fi folosit la toate categoriile de muzee și expoziții cu maximum de eficiență.

Exponatele fiind prezentate în mod atractiv și plăcut, vizitatorul reține cu ușurință elementele cele mai semnificative. În felul acesta noul sistem îndeplinește și o importantă funcție educativă.

Pia RADULESCU

Suspendată pe arcuri

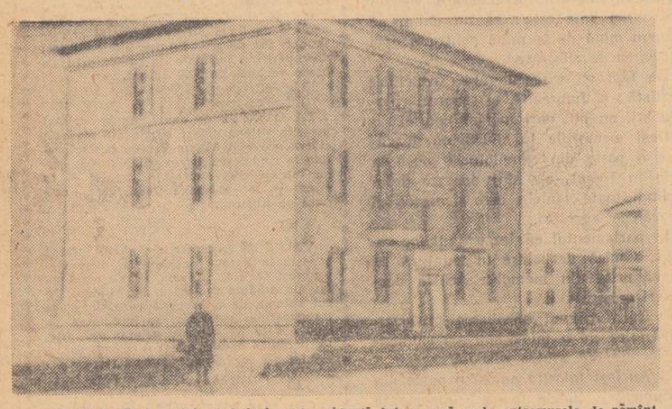

Capitala Turkmeniei, Așhabad, este situată într-o zonă unde cutremurele de pămînt sînt foarte frecvente. Ținînd seamă de acest fenomen constructorii consolidează pereții imobilelor prin puternice centuri de beton armat. Dar aceste consolidări nu constituie singurul mijloc de protecție. Casa de mai sus, cu două etaje, de curînd terminată, a fost asigurată de furia cutremurelor prin alt sistem. Ea are la bază doi amortizori metalici, instalați pe un strat de ciment armat. Amortizorii sînt montați pe 172 buloane și arcuri (resortant), fiecare bulon cîntărind 120 kg. și măsurînd aproape doi metri și jumătate. Izolată de sol, casa e ca și suspendată pe arcuri.

Există o disimetrie și în organismul omenesc?

În ultima vreme au loc discuții aprinse în problemele disimetriei existente în microcosmos. Experiențele chinezilor Young și Li, confirmate de cercetătorii sovietici, au impus ca azi să se vorbească tot mai mult de disimetria spațială în microcosmos, „despre Configurații stîngi și Configurații drepte", în domeniul în care timp de mai bine de 2000 de ani s-a acceptat că geometria în forma dată de Euclid este singura posibilă și că proprietățile de simetrie ale corpurilor (solidelor) euclidiene epuizează toate posibilitățile. Tocmai faptul că azi este abordată pe un plan tot mai larg problema disimetriei ne determină să ne oprim asupra acestei probleme și în domeniul biologicului.

Se știe că ceea ce caracterizează omul și îl ridică pe o treaptă de evoluție superioară față de celelalte animale este mîna. În general organele duble au o funcție comună și asemănătoare, membrele superioare, într-o oarecare măsură, membrele inferioare și ochii, pe lîngă funcțiile comune au și funcții disimetrice.

Cînd ne cățărăm pe o prăjină, mîinile noastre ca și membrele inferioare execută o acțiune asemănătoare. Același lucru se întîmplă cînd mergem, cînd cîntăm la pian, etc. Dacă privim însă la cineva care cîntă la vioară, vom remarca o mare deosebire între mișcările unei mîini și ale celeilalte. Se pot da numeroase asemenea exemple. Să remarcăm de asemenea că pentru a încăleca pe cal, pentru a ne sui pe bicicletă, în trăsură, pentru a sări un obstacol etc., ridicăm piciorul sting, îl fixăm și ne avîntăm într-o mișcare de rotație în jurul piciorului sting. Vehiculele se întorc în general spre stînga, locurile de viraj sînt astfel construite încît întoarcerea să se poată face spre stînga. La navele port-avion, suprastructura se află întotdeauna la tribord, deoarece piloții, ca dealtfel majoritatea oamenilor, virează mai ușor spre stînga decît spre dreapta. Volanul, la cele mai multe automobile, este situat în stînga, cărușașul merge în partea stîngă a vehiculului, atașul motocicletei se află în dreapta etc. Piruetele dansatorilor, virajele patinorilor și ale schiorilor se fac în același sens. Acei ce aruncă sulița, discul sau ciocanul în competițiile sportive fac cîteva rotații în jurul piciorului sting înainte de a arunca greutatea. Mulți oameni deși lucrează în mod normal cu dreapta nu pot duce o greutate pe umărul drept; ei pun greutatea pe umărul sting, deși mușchiulatura mîinii drepte e mai dezvoltată.

Mulți oameni nu pot dormi pe partea stîngă. În școlile navale se învață că pe puntea vaselor, riscul de a cădea peste bord e mai mare la tribord. Ne sprijinim în baston cu mîna dreaptă, umărul drept e mai coborît decît cel sting cam cu 2 cm. la peste 90 la sută din oameni.

Pentru a explica aceste fapte trebuie să recurgem la legile mecanice. Corpul omenesc nu este riguros echilibrat în raport cu planul median sagital. Partea corpului situată la dreapta acestui plan, la cei ce lucrează cu mîna dreaptă este mai grea decît partea stîngă. Prezența ficatului, organ situat în dreapta corpului, explică această diferență de greutate.

În această lumină putem înțelege din ce cauză mișcările corpului nostru au un sens preferențial. O întreagă serie de mișcări ale corpului ce nu cer aportul mîinilor sînt executate mai ușor într-un sens, deși aparent există impresia că pot fi executate cu aceeași ușurință în amîndouă sensurile. Se comandă „stînga'mprejur" și, deși acest lucru se face, probabil, din cele mai vechi timpuri, în niciun tratat de instrucție militară nu se explică din ce cauză se realizează mai ușor întoarcerea spre stînga. Faptul că se realizează mai ușor este lesne de dovedit. Pe cînd stînga 'mprejur se poate obține în grupe oricît de mari fără erori, comanda dreapta'mprejur dă loc la o adevărată harababură.

Concluzia pe care o putem deduce din aceste fapte de observație este aceea că sensul preferențial al mișcărilor trunchiului este supus următoarei reguli: partea mai grea, dreapta, balansează și se rotește în jurul părții mai ușoare (stînga). Cum ficatul este mai greu decît organele cavitare din stînga, sensul preferențial al mișcărilor corpului poate fi pus pe seama acestei diferențe de greutate între ficat și organele cavitare din stînga.

Pentru a pune în evidență faptul că greutatea ficatului mărește puterea și precizia mișcărilor noastre, să încercăm să lovim cu ciocanul sau cu pumnul sau să aruncăm o greutate stînd cu spatele la perete, cu umerii fixați și vom vedea că rezultatele obținute în acest fel nu se deosebesc deloc de la stînga la dreapta, ca și cum prin această fixare am fi micșorat puterea mîinii drepte. În realitate am eliminat prin această manevră influența balansului ficatului asupra mișcărilor noastre.

Majoritatea muncilor omenești (cositul, prășitul, tăiatul cu fierăstrăul, cu toporul, cusutul, măturatul, șterșul geamurilor, vîslitul, scrisul etc.) au în compunerea lor o mișcare de rotație în jurul părții stîngi a trunchiului. În acest fel, mișcările sînt înlesnite de forța centrifugă rezultînd din rotirea părții mai grele a corpului și regularizarea prin mișcarea de pendul a masei ficatului.

Încă de multă vreme unii autori romîni, ca Păunescu Podeanu, Solomon Focșani, I. Pîrvulescu au ajuns, pe baza unor asemenea observații și la concluzia că disimetria ponderată exercită o solicitare inegală asupra musculaturii organismului nostru, de unde o seamă de afecțiuni musculare extrem de dureroase care sînt trecute adeseori cu vederea. Uneori au fost puse diagnostice de colecistită acută de ulcere pentru o seamă de suferințe care s-au dovedit a fi de fapt dureri musculare. Iată că nu avem în față numai unele speculații, ci un teren larg, legat de practică, ce poate fi încă cercetat.

Dr. E. ALBU

LA PROBA DE REZISTENȚĂ
O realizare a Institutului de cercetări chimice

Iată aci o mică probă de rezistență la care este supusă o teavă din masă plastică pe care se sprijină cu întreaga greutate a corpului persoana din fotografie. Teava din masă plastică poliesterică are doar trei-patru milimetri grosime, este de peste patru ori mai ușoară decît una de oțel, avînd aproape rezistența acesteia. Ea este însă armată nu cu metal, ci cu țesătură de sticlă.

Din poliesteri armați cu țesătură de sticlă sau cu fibre de sticlă se fac și plăci netede, striate sau ondulate, cu cele mai variate posibilități de folosire — construcții de mobilă, pereți lavabili, caroserii auto, bărci, elemente ale unor ambarcațiuni mai mari.

Prelucrarea acestor mase plastice este mai simplă, mai ușoară, se face cu manoperă redusă. Ele nu necesită vopsiri, lăcuiri, nu ruginesc, nu se rod, au un aspect mai elegant. Baza de materii prime a poliesterilor o oferă industria noastră petrochimică, iar a țesăturilor de sticlă — nisipul cuarțos și sodicele. Cercetătorii de la ICECHIM, în colaborare cu specialiștii unor întreprinderi au și produs plăci și țevi armate cu țesături și fibre din sticlă.

Ingeniu muzical

(Urmare din pag. 1-a)

Haslinger îl numește *„noua stea a nordului"*. În seara zilei de 11 august are loc un concert la Teatrul Imperial. În fața unui public care îi ascultă vrăjit, Chopin improvizează pe tema „Doamna albă" și a cîntecului polonez „Chmiel".

Ca și marele său prieten Liszt, Chopin era un neîntrecut improvizator la pian. Sub mîinile lui fine se deschidea o lume de armonii ginga;se, în care erai îndemnat să descoperi ecouri ale propriilor tale sentimente. Ascultătorii, oameni de artă, critici, nu-și ascundeau admirația, căci totul era nou la Chopin. *„Publicul a văzut în acest tînăr un mare artist... Prin originalitatea interpretării și a compozițiilor sale, el poate fi socotit aproape un geniu"*, scrie publicația „Wiener Theaterzeitung".

După două concerte triumfale la Viena, Chopin revine în țară chemat de dragostea de patrie și de iubirea curată pentru tînăra cîntăreață de operă Constanța Gladkowska. Acestea îi va dedica *Valsul în re bemol major op. 70* și Adagio-ul din *Concertul nr. 1 în mi minor pentru pian și orchestră op. 21.*

O puternică prietenie l-a legat pe Chopin de compatriotul său Titus Woyciechowski.

Titus Woyciechowski era o fire deosebită de aceea a lui Chopin. Mai în vîrstă, de statură atletică, cu trăsături energice, era, ca și marele său prieten, îndrăgostit de muzică.

Cînd la Varșovia izbucnește, în toamna lui 1830, revoluția națională polonă, Titus se află pe baricade. Ecoul evenimentelor din Polonia răsună puternic și la Viena, unde se afla de puțin timp Chopin. Artistul arde de nerăbdare să-și revadă patria, a cărei țărînă o poartă cu sine ca pe o relicvă de preț. Nutrește speranța că-și va regăsi prietenul, pentru ca împreună să lupte pentru libertate, cu arma în mînă. Dar visul artistului nu ajunge să se împlinească. Sănătatea șubredă îl silește să rămînă departe de țară, iar peste cîtva timp, printre străini, află de înfrîngerea revoluției și de căderea Varșoviei.

„Dacă aș putea, aș face să răsune toate acordurile pe care mi le inspiră sentimentul meu orb de mînie și turbare"...

Sînt rînduri dintr-o epistolă către un prieten, scrise cu prilejul sfîrșitului tragic al revoluției. Aceste cuvinte figurează ca epigraf al celebrului *Studiu în do minor op. 10* numit și *„Revoluția"*, inspirat din evenimentele petrecute în Polonia.

Stabilit în capitala Franței, Chopin nu-și va mai revedea niciînd mulți dintre bunii prieteni din patrie. Nu se va mai întîlni nici cu Constanța. După cîtva timp, cîntăreața se căsătorește cu un moșier, iar mai tîrziu își pierde vederea.

La Paris, Chopin culege lauri succesului. Cunoaște și leagă prietenii cu personalități culturale ilustre: Rossini, Mendelsohn, Meyerbeer, Liszt, Berlioz, Heine, Delacroix și mulți alții.

Chopin și George Sand

Aici se înfiripă între Chopin și scriitoarea George Sand o legătură de prietenie și dragoste care va ține pînă aproape de sfîrșitul vieții compozitorului.

Chopin și George Sand își petreceau vacanțele la locuința scriitoarei de la Nohant. În 1838, urmînd indicațiile medicilor, îngrijorați de starea sănătății lui Chopin, ei pleacă în localitatea Palma din insula Majorca.

În afara orașului, pe malul mării, într-o vale care deschidea privirii întreaga panoramă a Palmei, se afla casa unui anume senor Homez, pe care localnicii obișnuiau să o numească „Casa vîntului". În această casă au fost compuse 24 de preludii și două poloneze dedicate pianistului Fontana, prietenului său din copilărie.

„Un cer ca peruzeaua, — îi scrie Chopin lui Fontana, *marea ca ametistul și munții ca smaraldul. Aerul, ca în cer. Ziua e tare cald, și toată lumea se îmbracă ușor ca vara. Noaptea răsună peste tot, ceasuri întregi, cîntece și ghitare. Balcoane uriașe, umbrite de viță sălbatică, case arabe... Orașul și totul de aici îți amintește Africa. Pe scurt, o viață minunată. Dragul meu Jules, du-te la Pleyel, fiindcă pînă acum n-am primit pianul. Cum mi l-o fi trimis? Spune că va primi curînd Preludiile. Eu voi trăi, probabil, într-o căsuță retrasă, încîntătoare, în ținutul cel mai frumos de pe pămînt: marea, munții, palmierii, cimitirul, biserica, moscheia părăginită, măslinii milenari. Ah, prietene, mă bucur de viață mai mult ca oricînd. Simt că mă apropii de ceea ce este mai frumos pe lume, sînt un om mai bun".*

Dar încîntarea din primele zile îl părăsește curînd. Puțin timp după sosire, o bronșită acută îl doboară la pat. În ciuda climei dulci, a trandafirilor și smochinilor în floare, boala de care suferea mai de mult — tuberculoza — se agravează.

Alături de ființa pe care o îndrăgit-o, artistul începe să se simtă stingherit. E poate complexul stînjenitor al bolii care îl mistuie, teama de nestatornicie sau părerea de rău...

Firea lor se deosebea ca pămîntul de cer. Timpul scoate în vileag nepotrivirile. George Sand nu se îndepărtează de căpătîiul celuia care, așa cum spunea Liszt, *„a iubit-o pînă la moarte cu un atașament ce nu și-a pierdut din intensitate nici chiar cînd bucuriile s-au stins"*. Dar, în același timp, arată marele artist maghiar, *„spiritul ei nu vedea în aceasta decît un fel de petrecere a timpului, o cursă aventuroasă, a cărei primejdie nu contrabalansează mirajul noutății... De atunci existența sa se împarte în două. Continuă să sufere vreme îndelungată într-un mediu prea aspru, aproape grosolan, în care temperamentul său delicat și sensibil se înăbușă. Pe de altă parte, aspiră spre ținuturile îmbălsămate ale artei, refugiindu-se printre amintirile primei sale tinereți, în Polonia lui dragă, pe care o imortalizează în muzică".*

Chopin și George Sand părăsesc Majorca pentru în sufletele sentimentul unei calme și durabile prietenii. Sub semnul acestei prietenii se va desfășura mulți ani de aici înainte existența amîndurora, la proprietatea scriitoarei de la Nohant, la Geneva, la Paris...

În casa de la Nohant se înfiripă momente patriarhale. George Sand scrie cărți și se îngrijește de copii, iar Chopin compune...

Iau masa în aer liber, primesc vizite, duc o viață liniștită de familie, care îi îngăduie lui Chopin să se dăruiască marelui repaus al muncii.

„Compun aici o Sonată în si bemol minor, îi scrie lui Fontana *în care va intra și marșul funebru... cuprinde un allegro, un scherzo în mi bemol minor, marșul și un scurt final de vreo trei pagini. Știi că am și patru mazurci noi?... Mi se par tot așa de frumoase ca și copiii nou născuți, pentru părinții care încep să îmbătrînească..."*.

În fiecare seară are loc ora de muzică dedicată lui George Sand, auditor și critic ideal. În aceste clipe, sufletele lor atît de deosebite se contopesc într-o desăvîrșită fuziune care continuă să rămînă de fapt singurul temei al apropierii lor.

George Sand a știut să dea o admirabilă tălmăcire geniului lui Chopin în observații subtile și profunde.

„Geniul lui Chopin este cel mai adînc și mai plin de sentimente din cîte există. Cu un singur instrument el face să vorbească infinitul. În cîteva note pe care și un copil le poate cînta, concentrează poeme de o imensă elevație, drame de o energie fără seamăn. Nu-i trebuie multe mijloace materiale. Nu are nevoie de saxofon pentru a umple

NICOLAS CHOPIN (1770—1844)
tatăl compozitorului

JUSTINA CHOPIN (1780—1861)
mama compozitorului

sufletul de spaimă, nici de orgă, nici de voce omenească, pentru a-l pătrunde de credință și entuziasm. Chopin își simte puterea și slăbiciunea. Slăbiciunea rezidă în chiar prisosul acestei forțe pe care nu poate să și-o stăpînească. Muzica sa este plină de nuanțe și nerevăzut. Cîteodată, ea este bizară, misterioasă, agitată... Cu toate că el are oroare de ceea ce nu înțelege, emoțiile prea intense îl poartă spre necunoscut, în zone accesibile numai lui".

Timpul petrecut alături de George Sand, iarna la Paris, vara la Nohant, a însemnat pentru Chopin ani rodnici de creație.

În această vreme sînt scrise *Sonata în si bemol minor op. 35*, al treilea *scherzo pentru pian op. 39, Poloneza în fa diez op. 44, Fantezia op. 49, Balada a patra op. 52, Sonata pentru pian op. 58, Cîntecul de leagăn op. 57, Sonata pentru violoncel și pian op. 65.*

În anul 1844, de la Varșovia îi vine vestea morții tatălui său. Starea sănătății compozitorului se înrăutățește. Peste trei ani, în 1847, prietenia dintre George Sand și Chopin se stinge pentru totdeauna. Marele compozitor este copleșit de această lovitură, puterile îl părăsesc. De atunci, din „anul blestemat", cum obișnuia să spună, Chopin n-a mai compus nimic.

Sfîrșitul

Încercat de lipsuri, cu sănătatea tot mai șubredă, Chopin după un concert la Paris întreprinde un turneu la Londra și în Scoția. Clima umedă a Angliei provoacă o evoluție rapidă a bolii. Doctorii îi recomandă să părăsească insula. Revine la Paris, unde va locui pînă la sfîrșitul vieții, într-o casă modestă din piața Vendome. Amintiri dragi din anii tinereții îl poartă pe meleagurile natale, făcîndu-l să se gîndească tot mai mult la Polonia. Simțea nevoia să știe în preajma sa măcar pe unii dintre prietenii de odinioară. Speră să-l revadă pe Titus, dar împrejurări neprielnice îl împiedică pe acesta să vină la Paris. *„Doctorii nu-mi dau voie să călătoresc,* îi scrie Chopin lui Titus. *Prezența ta ar fi pentru mine o binefacere mai mare decît toate medicamentele. Al tău pînă la moarte Fryderyk".*

Pînă în clipa sfîrșitului, în sufletul lui Chopin a stăruit nestinsă dragostea de țară, credința nestrămutată în viitorul ei. *„Polonia va străluci din nou"*, îi scrie marele patriot unui prieten.

Previziunea artistului avea să se înfăptuiască în zilele noastre, cînd numele nemuritorului fiu al Poloniei stă scris cu litere de aur alături de cei mai de seamă artiști pe care i-a dat vreodată omenirea.

Chopin se stinge la 17 octombrie 1848 în vîrstă de 39 de ani.

Mormîntul său este în cimitirul Père Lachaise din Paris dar inima potrivit dorinței artistului s-a întors în țara unde din prima clipă a bătut pentru irumos și pentru libertate, în mijlocul poporului pe care l-a simțit mereu alături de sine.

V. BALTAG

Cititorii întreabă — „Magazin" răspunde

KOVACS S. — Arad: Cîuți amănunte în nr. 28/58 și 112/59 ai revistei noastre. 37 ani. Despre Maria Felix am scris în nr 10/57. Ceea ce vă interesează pe dv. puteți găsi și în revista noastră.

AIDA S. — Craiova: Nu împărtășim superlativele cu care vă exprimați despre filmul „Teodora", o producție comercială care deformează realitatea istorică a epocii. Fără îndoială că chiar cineaștii italieni, care au creat opere cu adevărat valoroase pentru istoria cinematografiei, ar zîmbi citind aprecierea de „capodoperă" pe care o atribuiți într-un moment de entuziasm necontrolat, acestui film. Iată și protagoniștii: Jorge Mistral și Gianna Maria Canalle. Vă recomandăm cu insistență să frecventați spectacole cinematografice bune, pentru a vă putea orienta mai bine asupra valorii artistice a filmelor și a vă forma criterii de apreciere mai sigure.

TEODORA — Galați: Protagoniștii filmului „Serenada mexicană" sînt: Rosita Quintana, Luis Aquilar, Abel Salazar, Martha Patricia și Luis Abbadie. Din delegația română la Festivalul de la Moscova a făcut parte și actorul Lazăr Vrabie. În acest an, festivalul va avea loc la Karlovy Vary. „Contele de Monte Cristo" este o creație a regizorului Robert Vernay. Jorge Mistral a mai interpretat roluri în filmele „Camelia" și „Dreptul de a te naște". Nu cunoaștem adresa cerută. Deocamdată nu știm în ce film.

J. GROZA — Deva: Melodia respectivă nu a fost cîntată în filmul „Pasărea furtunii".

VICTOR SILVA — Calafat: Rolurile respective din filmul „Marșă pentru Catalonia" sînt interpretate de Hartmut Reck și Heinz Dietter Knaup. Protagonistul filmului „Cerul infernului" este Omar el Șerif. Ludmila Marcenko a debutat în filmul „Casa părintească". Salvatore din filmul „Omul cu pantaloni scurți" este Edoardo Nevolla. „Dreptul de a te naște" este o producție a studiourilor mexicane.

FALLA G. și MIȘU C. — Gură Humorului: Rolul bolerului din filmul „Ciulinii Bărăganului" este interpretat de actorul Mihai Berechet. La a doua întrebare am răspuns de nenumărate ori. Adresa n-o cunoaștem. Cereți amănunte la secretariatul Institutului, bd. Schitu Măgureanu 1.

MONICA POPA — Cluj: Cît de curînd vă vom satisface dorința.

M. ARGENTINA — Bușteni: Aflați ceea ce vă interesează în nr. 21 al revistei „Contemporanul".

DOINA E — Galați: V. Medvedev a jucat în trilogia „Calvarul" și în filmul „Evghenii Oneghin" Scrieți-i la „Lenfilm"-Leningrad. Este un interpret ocazional neprofesionist. Nu cunoaștem. Alți interpreți din „Infidelele": May Britt, Pierre Cressoy, Marina Vlady. La noi în nici un film. Citiți pagina „Spectacolul Magazin" și veți constata că am anunțat. Au jucat. Ați văzut-o în „Porte de Lilas". Nu. Urmăriți rubrica de știri cinematografice. S-a anunțat la momentul potrivit.

A.P. și S.G. — Cîmpulung: Filmul „Atentatul" este o producție a studiourilor din Lodz (R.P Polonă).

TUMANI E. — Iată cîteva titluri de filme în care a jucat Gina Lolobrigida: „Infidelele", „Frumoasele nopți", „Atențiune, banditi" „Fanfan la Tulipe". Cu un prilej nimerit vom publica fotografia cerută.

De la „Aliosa" la „Actorul"

(Urmare din pag. 1-a)

seamă și de rolul lui **Bubnov**, pe care l-am deținut la imprimarea radiofonică a „Azilului de noapte". Pentru scena însă, **Actorul** este, desigur, al treilea rol. Și bine înțeles, cel mai greu. Căci analizînd în profunzime personajul gorkian, am înțeles că trebuie să dezvăluiască artistic figura unuia dintre „intelectualii deziluzionați, umiliți și obidiți de nereușite, din viață" așa cum îl caracterizează chiar autorul."

— Ați mai avut prilejul, în ultimi ani, să întruchipați scenic un rol de actor rus, în „Pădurea" de Ostrovski?

— „Da, însă de la **Sciaslivțev** la **Actorul** lui **Gorki** e un drum uriaș, drumul de la figura de cabotin, de o slabă calitate artistică și omenească, la chipul măcinat de frămîntări al artistului conștient de ratarea lui, al intelectualului inteligent care nu se resemnează, care caută o salvare, care se agață cu disperare de o nădejde, chiar dacă o știe mincinoasă. Pierzînd și această ultimă speranță, actorul nu mai are forța de a răzbi și-și pune capăt zilelor, condamnînd prin moartea lui nedreptatea unei lumi, azi apuse. Actoricește, rolul pretinde o alternanță de tragism intens și explozii euforice, de sinceritate plină de dramatism și de „teatru" de „comedie" pe care actorul ține s-o joace ades în fața celorlalți colocatari ai azilului pentru a și ascunde disperarea. Dificultățile sînt a ratării lui. De aceea am spus că e vorba de un rol greu. Și totuși, e și un rol ușor."

— Cum așa?

— Da, e un rol mult mai ușor decît altele. Mă refer la acele roluri în care autorul nu izbutește să le caracterizeze pe deplin, care rămîn schematice, fiindcă și pe care actorul trebuie cu multă caznă să le aducă într-un tot omogen. În dramaturgia lui Gorki sînt însă roluri care te îmbracă ca o haină caldă, personaje bogate în idei și stări sufletești, personaje care ușurează cu mult munca actorului. Atîta doar că și actorului îi incumbă obligația de a ști să coboare cum se cuvine vestmîntul valoros pe care i-l oferă teatrul gorkian.

Un gong, și repetiția generală continuă cu un alt act. Iar Actorul e prezent în scenă. Actorul lui Gorki sau artistul Jules Cazaban? Nu mai știm să deosebim, căci scena i-a contopit.

Radu MIRON

PUNCTE DE VEDERE

Două exemple — sau poate unul singur...

Iam revăzut în aceeași sală în care cîștigaseră, acum șapte ani, mai tot ce se putea cîștiga într-un campionat mondial de tenis de masă. Dacă pentru Angelica evenimentul nu era inedit, căci i se mai întîmplase la Budapesta și Bombay, pentru Ferenc Sido, clipa aceea, cînd Andreadis a strigat „foarte bine!" și, lăsînd paleta pe masă, i-a întins mîna, clipa aceea a însemnat suprema cunună a carierei sale. De cîteva ori pînă atunci fusese la un pas de izbînda cea mare și de alte cîteva ori avea să-i alunece printre degete după aceea. Oricum, Sido se menține și azi printre stelele tenisului de masă, iar Angelica a continuat să rămînă, un timp, în vîrful piramidei internaționale.

Îi priveam zilele trecute la „Floreasca" — pe acești doi „vechi" ai jocului cu mingea de celuloid. Ambii și-au început activitatea competițională în preajma războiului, deci cu vreo două decenii în urmă. Astăzi, cînd nu mai sînt primii nici într-un concurs inter-țări, ei continuă să lupte cu același entuziasm pentru victorie, pentru spectacol, pentru frumusețea întrecerii sportive.

De cîte ori n-am auzit spunîndu-se despre un jucător sau atlet celebru, care-și apără încă șansele, deși a trecut de apogeu: —Ce păcat că nu s-a lăsat mai devreme, cînd era în culmea gloriei!

Evident, astfel poate raționa numai un spirit simplist, care privește lucrurile la suprafață. Adevăraților campioni „mor" pe teren, ca să spunem așa; cum nu se îndură pilotul să se despartă de carlingă, cum navigatorul nu poate trăi fără vuietul valurilor, cel pentru care sportul nu a fost nici distracție, nici profesie, ci pasiune, va rămîne în mijlocul întrecerii pînă la ultima picătură de energie. Și mi se pare că în asta nu e nimic dramatic sau regretabil, dimpotrivă, e foarte firesc.

Sido învins de Cobîrzan și Negulescu, Angelica luptînd din greu cu Mosoczi sau Barasch! Dar, în fond, ce poate fi mai frumos decît aceste examene pe care foștii maeștri le dau în fața foștilor ucenici? Aici e însăși flacăra pasiunii sportive, pe care fiecare generație de campioni o primește din mîna predecesorilor.

Iată de ce n-am simțit nici o umbră de melancolie, văzînd pe ex-campionii lumii cum cedează pasul celor tineri, în aceeași sală în care le-am salutat triumful acum șapte ani. Mi-am zis că nu-i exclus ca la viitoarele mondiale de la București sau Budapesta să vedem un nou cuplu româno-maghiar monopolizînd titlurile puse în joc. Dacă vor fi acolo, Angelica și Sido vor zîmbi probabil, gîndindu-se că exemplele bune găsesc întotdeauna imitatori...

Deocamdată, ei continuă să lupte și vă asigur că însiși învingătorii lor mai au încă destule de învățat de la eroii campionatelor lumii — ediția București 1953.

Dan DEȘLIU

SPORT

A început fotbalul

Primul cuplaj internațional al noului sezon

Ca niciodată în alți ani, activitatea fotbalistică se desfășoară din plin în întreaga țară, deși abia am intrat în cea de a doua chenzină a lunii februarie. Explicația trebuie căutată în sarcinile deosebit de grele care stau în fața fotbaliștilor noștri fruntași în noul sezon, atît în ce privește calendarul intern, cît mai ales calendarul internațional.

Trebuie să ne arătăm mulțumiți că echipele noastre au atins o valoare satisfăcătoare, raportată la actuala perioadă a anului și că meritul pentru aceasta revine atît antrenorilor, cît mai ales jucătorilor, care în ciuda unor geruri aspre, au ieșit pe teren încă din luna ianuarie și s-au antrenat cu multă perseverență și seriozitate.

Programul cuplat de jocuri internaționale care se va desfășura mîine după amiază pe stadionul Republicii din Capitală va arăta, sperăm, că eforturile din iarnă pot da rezultate bune acum.

In compania echipelor Wisla Cracovia și Donawitz (Austria) echipele noastre fruntașe Dinamo și, respectiv, C.C.A. vor furniza desigur spectacole care să mulțumească zecile de mii de spectatori chiar în acest început timpuriu de sezon.

Un eveniment important: consfătuirea antrenorilor

O prețioasă acțiune a Federației de Fotbal: conferința Colegiului Central al Antrenorilor, la care au participat antrenorii echipelor din categoriile A și B precum și o serie de arbitri special invitați.

Referate interesante, discuții fructuoase, trecerea în revistă a unor frumoase rezultate și mult optimism în legătură cu viitoarele acțiuni. Acestea sînt principalele concluzii ale consfătuirii.

Un loc important, atît în referate cît și în discuții, l-au ocupat problemele legate de pregătirile și viitoarele evoluții ale echipei reprezentative a țării.

Augustin Botescu, președintele Colegiului Central al Antrenorilor, a prezentat interesantul referat: „Selecționarea și pregătirea loturilor reprezentative". Cu acest prilej, Augustin Botescu a arătat că în sezonul 1960 echipa reprezentativă va avea un program bogat, pentru care va trebui să se pregătească cu toată seriozitatea. Astfel, în plan sînt trecute următoarele întîlniri:

1 mai: Romînia—Bulgaria, la Sofia în meci contînd pentru preliminariile turneului olimpic.

22 mai: Romînia—Cehoslovacia, la București în „Cupa Europei".

29 mai: Cehoslovacia—Romînia, la Bratislava, în „Cupa Europei".

26 iunie: Romînia—Turcia, la București (amical).

18 septembrie: Romînia—R.D.G., la București (amical).

25 septembrie: Turcia—Romînia, la Istanbul (amical).

La acest program publicul sportiv din țara noastră ar vrea să mai adauge și evoluția în turneul olimpic de la Roma.

De la Melbourne la Roma

Cîți dintre campionii olimpici din 1956 vor mai concura în 1960?

Sportivii din toate colțurile lumii se pregătesc cu asiduitate și cu sîrguință pentru o comportare dintre cele mai frumoase la viitoarele Jocuri Olimpice de la Roma. Cu siguranță că sînt foarte puțini concurenți care să nu se gîndească la o medalie olimpică sau măcar la un loc în clasamentul primilor șase.

Cu toții — sportivi de renume sau mai puțin cunoscuți — au și început să trăiască cu intensitate apropierea jocurilor și emoțiile firești legate de cel mai mare eveniment sportiv al ultimilor ani. Sînt însă unii care nu mai încearcă emoțiile acestea decît atunci cînd, privindu-și medaliile cucerite la trecutele Olimpiade, retrălesc amintirile biruințelor trecute...

Și pentru că veni vorba despre aceștia: ce-or face oare acum cîștigătorii întrecerilor de atletism de la ultima ediție a J. O. din 1956 de la Melbourne? Cîți dintre aceștia se mai pregătesc oare să-și apere, la Roma, titlurile de campioni cucerite cu patru ani în urmă?

Au abandonat activitatea competițională...

Sînt unii dintre campionii anului 1956 care la Roma nu vor mai fi prezenți printre competitori. Din diferite motive, ei au abandonat activitatea atletică competițională, așa că la întrecerile de pe „Stadio dei Centomila" nu vor putea fi prezenți decît cel mult ca spectatori sau poate ca... ziariști. Este vorba de CHARLES JENKINS (campion olimpic la 400 m), THOMAS COURTNEY (800 m), ROBERT RICHARDS (prăjină), MILTON CAMPBEL (decatlon), MILDRED MCDANIELS (înălțime femei).

Rezultate... fără speranțe

Pasiunea pentru atletism nu poate opri vîrsta în loc! Și cum rezultatele bune nu pot fi obținute ani de-a rîndul, iată că o serie dintre cîștigătorii de la Melbourne nu mai obțin astăzi performanțe care să le mai dea dreptul de a mai fi selecționați în echipele olimpice ale țărilor respective. In această situație se află alergătorul englez CHRISTOPHER BRASHER, campionul olimpic al probei de 3.000 m obstacole.

Încă printre fruntași...

O altă parte dintre campionii olimpici din 1956 o formează categoria celor care, deși obțin încă rezultate bune, în țările respective sînt întrecuți de alți performeri, ceea ce pune oarecum sub semnul îndoielii prezența lor la Roma. Este vorba de LEE CALHOUM (110 m garduri—13,7 sec. în 1959), SHIRLEY STRICKLAND DE LA HUNTY (80 m garduri), INESA IAUNZEME (aruncarea suliței — 51,28 m în 1959), TAMARA TIȘKIEVICI (aruncarea greutății — 15,79 m în 1959).

Eroul precedentelor jocuri Olimpice de la Melbourne, sovieticul Vladimir Kuț nu va fi nici el prezent la startul jocurilor olimpice de la Roma.

Despre ceilalți campioni

Este mai mult ca sigur că ceilalți cîștigători de la Melbourne, neamintiți în nici una din categoriile arătate să se înscrie printre competitorii întrecerilor de la Roma. Dar... ROBERT MOROW (100 m și 200 m) își vede limitate șansele de a fi selecționat în probele în care a fost victorios în 1956 și de aceea se gîndește la... 400 m. Anul acesta el a și luat startul pe 400 m, dar rezultatele obținute pînă acum (peste 48,0 sec.) nu sînt cu nimic entuziasmante pentru un atlet care a alergat anul trecut 10,2 sec. și respectiv 20,9 sec. Irlandezul RONALDIE DELANEY (1500 m) obține încă rezultate destul de bune dar este puțin probabilă reeditarea victoriei sale din 1956. GLENN DAVIS (400 m.g.) după cum s-a anunțat, a suferit un accident care-l împiedică să mai alerge peste garduri, așa că probabil va lua startul la 400 m plat. Norvegianul EGIL DANIELSEN (aruncarea suliței — 76,33 m în 1959) poate fi supranumit „campionul inconstanței". După recordul mondial (85,71 m) obținut la Melbourne, el nu s-a mai apropiat de acest rezultat, realizînd rezultate foarte contradictorii de la un concurs la altul. Așa că... ADEHMAR FERRAIRA DA SILVA (triplu salt — 15,95 m în 1959) a fost destul de departe de forma atinsă în 1952 și 1956 cînd a devenit campion olimpic, dar cunoscîndu-i posibilitățile și capacitatea de a se „regăsi" la momentul oportun, va încerca desigur să-și redediteze succesele. HAROLD CONNOLY (aruncarea ciocanului) — 67,88 m în 1959), ALFRED OERTER (aruncarea discului), CHARLES DUMAS (săritura în înălțime — 2,133 m în 1959), GREGORY BELL (săritura în lungime — 8,10 m în 1959), ocupă locuri fruntașe în ierarhia mondială a probelor, însă adversarii lor sînt foarte puternici. BETTY CUTHBERT (100 m și 200 m) păstrează și la Roma prima șansă la cucerirea locurilor întîi în ambele probe de viteză. In ceea ce-l privește pe PERRY O'BRIEN (aruncarea greutății) el se va strădui desigur să realizeze o performanță puțin obișnuită în istoria Jocurilor Olimpice, adică să cucerească pentru a treia oară consecutiv titlul de campion olimpic.

OLGA FIKOTOVA (aruncarea discului) și ELSZBIETA KRESZINSKA (săritura în lungime) în intervalul dintre cele două Olimpiade au devenit... mame. Ele și-au reluat însă antrenamentele și este destul de probabilă participarea lor la Roma.

★

Dar în cele șapte luni cît au mai rămas pînă la J. O. se mai pot întîmpla încă atîtea și atîtea lucruri în arena atletică internațională...

Romeo VILARA

Instantanee

Apărare ermetică

PROFANUL: — Cred că nu-i mare ispravă să rupi un jurișor de ață, mai ales cînd îți faci vînt de la 100 de metri!...

Desene de Al. CLENCIU

Adaptare după I. P. Maghidovici

CUCERITORII

(Istoria descoperirilor geografice)

De o duritate și de o cruzime ajunse proverbiale, Vasco da Gama a fost autorul unor isprăvi ca aceia din portul orașului Mecca, unde a atacat o corabie cu 400 de pelerini arabi. După ce a prădat vasul, Vasco da Gama a dat marinarilor săi porunca să închidă în cală echipajul și pasagerii, printre care se aflau mulți bătrîni, femei și copii și să dea foc vasului.

Curînd după aceea, guvernul portughez a pus adînc piciorul pe pămîntul indian, instituind chiar funcția de vice-rege al Indiei. Primii vice-regi ai Indiei, Almeida și Albuquerque, au reușit să pună stăpînire pe întregul comerț din Oceanul Indian. In secolul al XVII-lea însă, concurenții principali ai portughezilor — olandezii, francezii și mai ales englezii — i-au alungat din India și au instituit propria lor dominație colonială.

Magellan și prima călătorie în jurul lumii

Tot un navigator portughez, Fernando Magellan, a inițiat primul înconjur al globului pămîntesc. Nobil sărac, Magellan a participat la acțiunile portugheze pentru cucerirea Indiei, precum și la expedițiile din Africa de Nord. Nemulțumit și jignit de modul cum fusese tratat la curtea regelui din Lisabona, Magellan a plecat în Spania și s-a adresat regelui, căruia i-a prezentat un proiect pentru cucerirea insulelor Moluce.

Cu sprijinul curții spaniole, Magellan a înjghebat o expediție, care a pornit la 20 septembrie 1458, îndreptîndu-se spre coastele descoperite de Columb în America de Sud și căutînd o trecătoare spre Marea de Sud. Negăsind trecătoarea, Magellan a navigat mai departe spre Sud, de-a lungul țărmului Patagoniei. In felul acesta, escadra lui Magellan a explorat o coastă pînă atunci necunoscută, în lungime de 4000 de km. pe țărmul estic al Americii de Sud.

Și iată că la 21 octombrie 1520 Magellan a descoperit strîmtoarea care ducea spre apus și pe care a parcurs-o cu mari peripeții. In sfîrșit, la 28 noiembrie 1520 Magellan traversase cei 550 de km. ai strîmtorii, care de atunci îi poartă numele.

Trei luni și două zeci de zile au navigat apoi corăbiile lui Magellan într-o mare liniștită, hrănindu-se doar cu pesmeți. Curînd, aproape întregul echipaj se îmbolnăvi de scorbut și plăti un greu tribut de vieți omenești. Magellan a dat oceanului pe care-l străbătea numele de Pacific.

După ce a navigat 17.000 km. în Pacific, escadra lui Magellan a atins coastele insulelor Mariane, unde a fost întîmpinat de luntrele cu vele triunghiulare ale băștinașilor. După alți 2000 km. spre vest, escadra a ajuns în insulele Filipine.

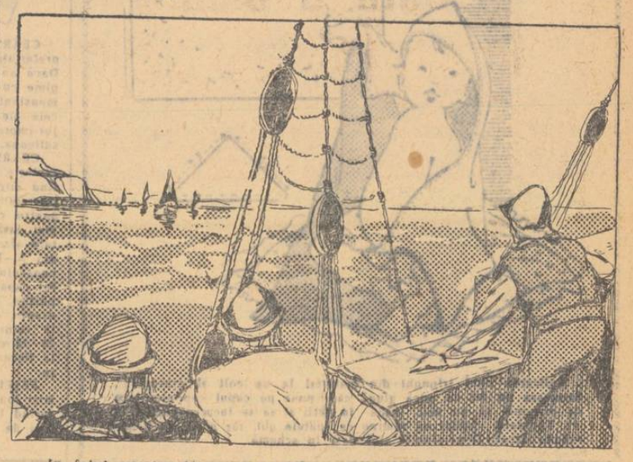

In felul acesta, Magellan a demonstrat că între America și Asia se află o întindere uriașă de apă mult mai largă decît oceanul Atlantic.

Descoperirea strîmtorii Magellan a revoluționat geografia timpului, dovedindu-se existența unui ocean mondial unic.

Moartea lui Magellan s-a produs înainte ca el să-și fi încheiat călătoria. Vizitînd una din insulele arhipelagului filipinez, el s-a amestecat în certurile cîrmuitorilor localnici. La 26—27 aprilie 1521 el a debarcat în insula Mactan, cu 60 de oameni aflați în trei bărci. Din pricina recifelor de corali, bărcile nu s-au putut apropia de țărm și Magellan s-a văzut silit să-și lase în bărci oamenii înarmați cu arborete și muschete, iar el a ajuns

la țărm, trecînd prin apă și însoțit de 50 de marinari aproape nelnarmați. Un mare grup de războinici indigeni i-au așteptat și i-au atacat cu săgeți și cu pietre. Cu excepția lui Magellan și a 8 oameni credincioși căpitanului, ceilalți marinari au rupt-o la fugă înapoi în bărci, în timp ce Magellan era atacat cu cuțitele. Unul dintre atacatori l-a rănit la un picior. Magellan s-a prăbușit la pămînt, sfîșiecat fiind de cuțitele și lăncile băștinașilor. Împreună cu Magellan au fost uciși și cei opt marinari spanioli.

După moartea lui Magellan, corăbiile și-au continuat călătoria. La sfîrșitul lunii ianuarie 1522, una dintre corăbiile escadrei, „Victoria", a încheiat prima călătorie în jurul lumii cunoscută în istorie, după ce a traversat Oceanul Indian, a ocolit capul Bunei Speranțe și a navigat spre nord de-a lungul coastelor africane.

(Va urma)

Varietăți ● Varietăți

Dezmințirea lui Matthews

De cîtva timp presa engleză a lăsat să se înțeleagă că celebrul fotbalist Stanley Matthews este „sfîrșit" din cauza vîrstei și a rănilor căpătate în lunga sa carieră de jucător. Toate aceste zvonuri au primit însă ceu mai categorică dezmințire din partea lui Matthews la 2 februarie, cînd acesta și-a sărbătorit împlinirea a 45 de ani de la naștere. In această zi cunoscutul fotbalist englez a invitat pe colegii săi de club să susțină un meci de teren redus, în care fiecare echipă să fie alcătuită din cîte cinci jucători. După cum scrie ziarul „Combat", în cursul jocului Matthews și-a etalat din nou talentul luptînd de la egal cu coechipierii săi.

In legătură cu zvonurile lansate de presa engleză, Matthews a declarat: „După părerea mea nu trebuie să se țină seama de data nașterii unui om pentru ca să se spună dacă este tînăr sau bătrîn. Totul depinde de felul cum se simte și se comportă dînsul. Eu am o optică diferită asupra vieții decît aceea a majorității tinerilor noștri. Socotesc că fiecare zi trebuie trăită în întregime și cu entuziasm".

In 28 de ani de activitate fotbalistică Stanley Matthews a disputat 601 meciuri de campionat și a fost selecționat de 84 de ori în echipa națională a Marii Britanii.

Debutul unui... nume celebru

Marcel Cerdan junior, fiul cunoscutului boxer francez care, după cum se știe, și-a pierdut viața într-un accident de avion, urmează să-și facă debutul ca boxer profesionist pe un ring parizian. In corul zgomotos al publicității rezervată de ziarele franceze acestui „eveniment" s-a ivit însă o notă discordantă. Ea a fost reprezentată prin declarația făcută de Lucien Roupp, fostul manager al tatălui său, care a spus:

„Cred că publicitatea gălăgioasă acordată de presă pentru acest meci este deplasată. Tînărul Cerdan nu este decît un debutant, care moștenește numai un nume celebru. Ar fi mai bine dacă el ar debuta într-o reuniune amatoare decît să semneze dintr-odată un contract de profesionist".

Probabil că citind această declarație, Gilbert Benaim și Philipe Philippi, „regii" ringurilor profesioniste franceze, au spumegat de furie. Pe ei, în definitiv, nu-i interesează dacă tînărul Cerdan nu este pregătit pentru un meci cu un adversar profesionist. Totul este ca pe afiș să apară numele lui Marcel Cerdan, ceea ce asigură dinainte succesul afacerii.

Recunoașteri amare

Faimosul politicul sportive a clicii ciankaișiste a primit recent o confirmare neașteptată din partea... agenției oficiale de știri a lui Cian Kai-și, „China News". Intr-un articol publicat în buletinul său tîrît, respectiva agenție subliniază că eșecurile înregistrate de sportivii ciankaișiști se datoresc faptului că sportul în Taivan este condus de oameni lipsiți de orice competență și fără nici un fel de experiență. „Aceste persoane — scrie agenția — se folosesc de poziția lor în sport pentru a-și face renume și a obține influență pe lîngă cei sus puși. Mulți din cei care conduc sportul sînt oameni care nu au habar de sport. Dacă intenționăm să mai jucăm un rol pe plan internațional — subliniază agenția ciankaișistă — atunci trebuie să îndepărtăm toate aceste elemente indezirabile. Altfel, este mai bine să ne retragem de la competițiile mondiale și să stăm cuminți acasă".

Și totuși agenția de știri din Taivan a uitat să adauge că lipsa de competență, diletantismul și dorința oarbă de parvenire nu se întîlnesc numai în sport ci în toate ramurile activității din această insulă a R. P. Chineze, ocupată de Cian Kai-și cu ajutorul... trupelor americane. Cît privește pe sportivii ciankaișiști, oricîte schimbări s-ar face în conducerea organizațiilor sportive, ei tot nu vor face mai mare scofală pe plan internațional.

Spectacolele ansamblului „Stele polare"

Prin spectaculozitate, grație, frumusețe, îndemînare, patinajul artistic s-a impus în rîndul disciplinelor sportive, cîștigînd mii de admiratori.

Iubitorii patinajului artistic din țara noastră vor avea prilejul, începînd de mîine, să vizioneze spectacolul ansamblului berlinez *„Stele polare"*, a cărui faimă a trecut granițele R.D. Germane. Ansamblul, care cuprinde peste 40 de persoane, va prezenta un program în două acte cu o durată de două ore.

In clișeu: o scenă din spectacol.

Ciclism în Bucureștiul de altă dată...

Iubitorii de astăzi ai ciclismului, instalați comod în tribunele cochetului velodrom modern „Dinamo", cu greu și-ar putea închipui cum arăta faimosul „Velodrom romîn" construit la începutul ultimului deceniu al veacului trecut. Pista era din fîșii de lemn, înguste, transversale și măsura 333 metri. De tribune, în adevăratul sens al cuvîntului, de cabine sau de vestiare și instalații de dușuri, nici pomeneală. Sportivii se dezbrăcau și se echipau, fiecare pe unde apuca.

Totuși, apariția velodromului de lemn (situat la șosea, în apropiere de actualul Arc de Triumf), a făcut senzație într-un fel oarecare și timp de vreo 15 ani „Velodromul romîn" a cunoscut succes, ciclismul fiind printre puținele sporturi cu o activitate organizată. Pe acel velodrom s-a desfășurat ani de-a rîndul o vie activitate, care constituia un punct de atracție atît pentru protipendada orașului cît și pentru „prostimea" mahalalelor. Uneori aveau loc și reuniuni internaționale. Astfel, în „Revista Modernă" din octombrie 1897, citim la „Cronica velocipedică" următoarele: La Marele Premiu al orașului București au concurat francezii Max și Michelet, iar în finala „Campionatului Romîniei", disputată de cinci alergători, victoria a revenit lui Nițulescu urmat de Cantilli, Mihăescu, Pucher și Brădeanu.

In cursa suplimentară din acea reuniune de amploare, care a durat trei zile, proba de demifond pe tandem (10 km., 30 ture) cuplul Passini-Tomaselli a cîștigat, urmat de Max-Mihăescu, Pucher-Nițulescu și Stavri-Cantilli.

In „cronica sportivă" a unui ziar de mai tîrziu, aflăm că în 1901, la una din reuniunile internaționale, au concurat cicliștii vienezi F. Gerger, K. Brenner și R. Scheibech, precum și rusul Warschalowski.

„Voga" velodromului a mai continuat cîțiva ani, apoi, din lipsă de sprijin oficial, activitatea ciclistă s-a desfășurat din ce în ce mai anevoios. Pista, neîngrijită, a început să se deterioreze, iar alergătorii se împuținau din cauză că nu puteau face față cheltuielilor necesitate de acest sport. Organizatorii (de obicei, o mînă de foști cicliști și iubitori ai sportului cu pedale) se încumetau tot mai rar să înghebeze reuniuni, întrucît ieșeau mereu în deficit.

Și astfel, după o existență de aproape 15 ani, pista s-a degradat și, în cele din urmă faimosul „Velodrom romîn" n-a mai rămas decît o amintire, pe care o poți găsi în albumul personal al vreunui vechi pasionat al ciclismului; așa cum se vede din fotografia alăturată, pe care ne-a pus-o la dispoziție pensionarul Cornel Marinescu (n.r. cel din dreapta), cîștigătorul campionatului din anul 1905...

Em. I.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERĂ"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Părinți și copii

CINE-I MAI ÎNȚELEPT?

Din vestiar se auzi sunetul scurt și sec al cheii introdusе în broască. Zgomotul atît de familiar a făcut pe bătrîna să se oprească din cusut. Radu, alunecînd vertiginos de pe fotoliu și năvălind pe ușă, îi aduse deplina confirmare: Maria se întorsese de la serviciu.

— O fi obosită săraca și înfometată... Să mă duc să iau mîncarea de pe foc — se gîndi bătrîna, în timp ce se scula anevoie de pe scaun.

— Bine mamă, ți-am spus doar să nu-i mai dai bomboane înainte de masă — îi reproșă Maria în semn de bun găsit, privindu-l pe Radu care sugea cu nesaț o acadea.

— Una singură a luat... S-a rugat atît de mine! Îi era poftă — încercă bunica o scuză vagă.

— Dar ce, dumneata te potrivești la mintea lui? El e copil și nu știe, dar dumneata?

Și în timp ce vorbea, glasul Mariei trăda o enervare crescîndă. Învățătă cu aceste nuanțe sonore — puțin prea ridicate pentru gustul ei — bunica plecă la bucătărie fără să mai zică nimic.

Scoțîndu-și paltonul, mama își interogă în continuare feciorul care se-nvîrtea fericit în jurul ei:

— Ce-ai făcut tu azi, Răducule? Ai fost cuminte?

— Daaa... Am fost la plimbare și m-am jucat în grădină cu două fetițe. Eu eram călut și ele căruță și m-au mînat peste tot — își începu el cu patos povestirea.

— Și ai alergat? — se-ngrijoră mama.

— Da, a fost așa de bine... Adică, am alergat numai un pic... căută el cu șiretenie să scape, tălmăcind privirile mamei.

— Dar știi bine că n-ai voie să alergi! Cum te-a lăsat mama mare? — se-năspri vocea Mariei.

— Ce vrei, e copil, nu poți să-l ții doar în casă. Simte și el nevoia să zburde, să se zbenguie cu alți copii — intervenі bunica timid, aducînd mîncarea aburindă.

Replica următoare fu suprimată de venirea tatălui, căruia băiatul îi făcu o primire la fel de veselă. Se așezară cu toții la masă. Și Radu lansă întrebarea care-l chinuia încă de dimineață:

— Mă iuați și pe mine la cinema? Și figura lui se lungi spășită, ochii deveniră rugători iar buza de jos înaintă strategic, pentru a anunța o dezlănțuire lacrimogenă în caz de refuz.

— Sigur! Ți-am promis doar! dădu tatăl cu emfază sentința.

— De ce duceți voi copilul în înghesuială și aer închis? Nu-l păcat să se culce aproape de miezul nopții pentru un film din care nu înțelege nimic? intervenі bunica domol.

— Las-că nu pățește nimic dintr-o seară! Pe vremea dumitale nu era cinematograf și de aceea nu te duceau părinții — încercă tatăl o glumă nereușită. Ca să-i facă înțelegere, băiatul rîse încîntat și repetă:

— Pe vremea dumitale...

— Da, pe vremea mea copiii nu spuneau bunicilor „nu vreau" și „nu fac" cînd li rugau să-i ajute la ceva. Îți minte cum mi-ai răspuns astăzi... îl amenință bătrîna cu dezvăluirea micilor lor conflicte în fața părinților.

— El, lasă-l acum să mănînce! se eschivă tatăl, nevrînd să fie judecător între cele două părți împricinate.

Și Radu tăcu chitic. Nu trebuie să o supere pe bunica pentru că altminteri nu-i mai dă dulciuri fără să știe mama, nu-i mai ia apărarea față de ea și nici nu l mai lasă să alerge după poftа inimii.

Din acel instinct al copiilor care le dictează cum să se poarte cu cei mari ca să obțină ceea ce vor, Radu își clădise un sistem propriu, bazat pe cea mai perfectă diplomație: tatăl și mama sînt mai puternici decît bunica, ei spun ce trebuie și ce nu trebuie făcut, ce este voie și ce nu. Dar pe ei îi vede doar cîteva ceasuri, pe cînd cu bunica stă toată ziua și ea poate să închidă ochii atunci cînd e vorba de îndeplinirea unor plăceri care-i sînt interzise lui Radu. Și în afară de asta, Radu simte că dragostea lui e foarte prețioasă și ca atare disputată. Fără să o spună, o vor în exclusivitate și părinții și bunica și nu înțeleg — ditamai oamenii mari! — că pe fiecare îi iubește la fel de mult. Și apoi mai e ceva ce nu poate Radu să priceapă: de ce nu se întîlnesc niciodată toți trei pe același drum. Cînd bunica zice da, părinții spun nu, și invers! E ca și cum le-ar place să se joace de-a v-ați ascunselea pe seama lui. Știe că toți îi vor numai binele, dar fiecare din ei își alege căi felurite pentru atingerea lui. Dacă lucrurile stau așa, Radu știe să-i tragă pe toți trei pe sfoară, astfel ca azi să-și aleagă o cale care-i convine lui, iar mîine cealaltă. Și iată cum, rolurile s-au inversat: Radu — din intuiție — procedează ca un om mare care-și impune sub o formă mascată voința, în timp ce părinții și bunica s-au transformat în adevărați copii care, pentru jucăria preferată — Radu — iscă dispute, discuții și adesea sonorități vocale acute. Într-o atare împrejurare, cine-l mai înțelept?

P. RĂDUȚ

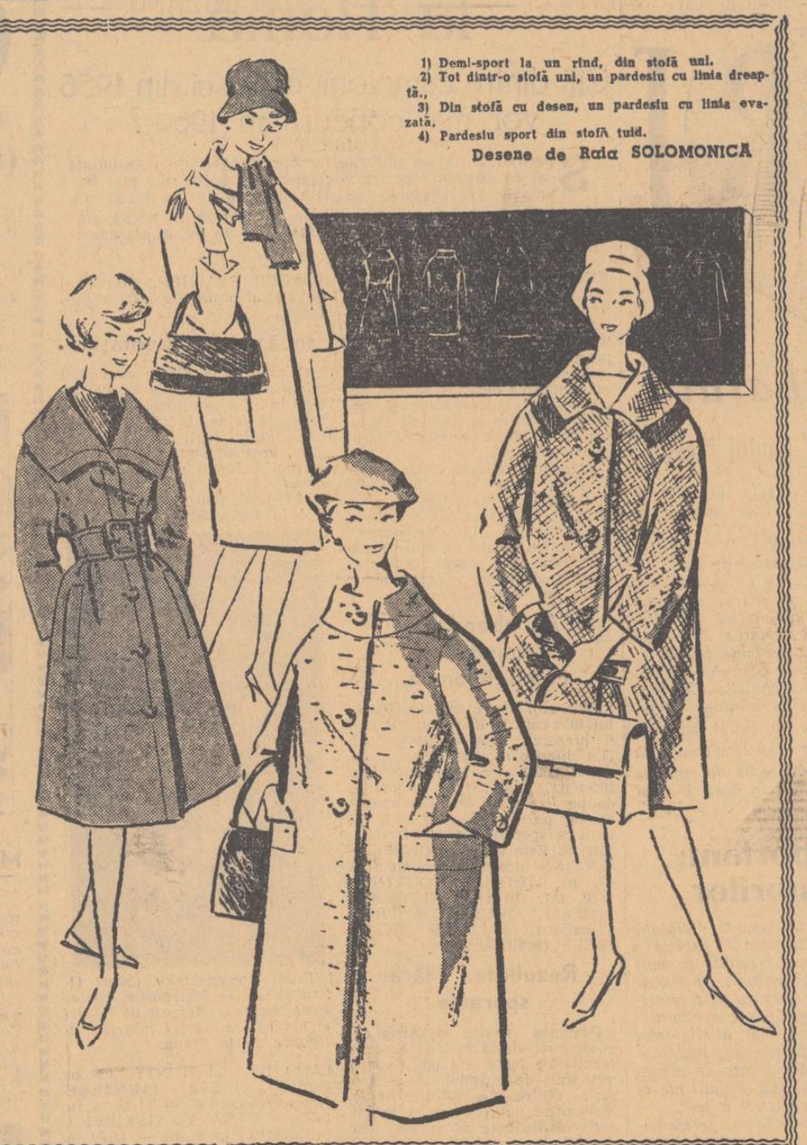

1) Demi-sport la un rînd, din stofă uni.
2) Tot dintr-o stofă uni, un pardesiu cu linia dreaptă.
3) Din stofă cu desen, un pardesiu cu linia evazată.
4) Pardesiu sport din stofă tuid.

Desene de Raia SOLOMONICA

Lenjerie de pat

EMMA PETER din Reșița și alte cititoare ne-au cerut modele de lenjerie de pat, cu borduri, monograme, broderii.

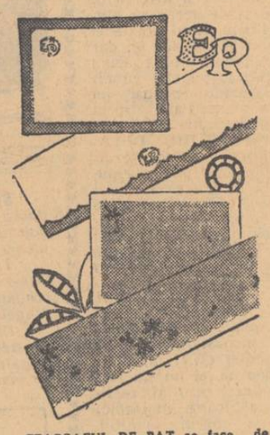

CEARȘAFUL DE PAT se face de preferință din material dublu lat. Dacă nu avem, nada se face pe lungime cu o cusătură plată (refec). Dimensiunile sînt în directă legătură cu cele ale saltelei: se lasă 15—20 cm. jur-împrejur pentru a îmbrăca bine salteaua.

CEARȘAFUL DE PLAPUMĂ se croiește după mărimea plapumei lăsînd circa 25 cm. margine în părțile laterale și jos iar sus cca. 50 cm. pentru capac (fig. 1). Peste tot se mai lasă 3—4 cm. pentru tiv. Se taie afară colțurile de sus (fig. 1, linia A—B—C) lăsînd astfel lungimea capacului cît lățimea plapumei; acestui capac i se face, fie pe toate trei părțile, fie numai pe lungime, tiviuri drepte, cu colți sau bordură cu bantă colorată. Butonierele se fac la 20—25 cm. (fig 2), ținînd seamă ca la fiecare colț să fie cîte un nasture.

FEȚELE DE PERNĂ fie mari, fie mici (pui) se croiesc după pernă, măsurînd lungimea și lățimea pe margini de la colț la colț. Se închid la spate la 8—12 cm. de margine (fig. 3).

Croiala se face astfel: se la o bucată de material tată cît lungimea pernei și lungă cît dublul lățimii pernei, adăugînd acestor dimensiuni o margine pentru tiv mică (1—2 cm.) în cazul că se face pernă simplă sau mare (4—7 cm.) dacă se face o pernă cu tiv drept sau cu garnituri cu colți. La marginile lățimii se fac tivuri (de 2 cm.) pentru butoniere și nasturi — apoi se împăturește cam ca un plic (fig. 3), și se face o cusătură franțuzească pe cele două părți laterale. Dacă vrem să avem o pernă cu tiv lat, drept după împăturire, se tighelesc cu picior mic cele două margini care formează lățimea pernei, se întoarce pe față, se însăilează (la 1/2 cm.) marginile și cu un cartonel se măsoară lățimea (dorită) a tivului jur-împrejur. Pe acest semn se însăilează și se tighelește cu 1—2 tigheluri (fig. 4). Pentru tivul cu colți, perna (pe dos) gata împăturită se prinde în ace și se desenează colții doriți egali și simetrici, cel mai ușor îndoind marginile pernei la jumătate și mergînd cu șablonul de la colțuri către mijloc (fig. 5).

În fig. 6—7—8 se arată cum se fac colțurile. Dintr-un carton se face un șablon decupat după motivul desenului ales. Acesta se aplică pe dosul tivului cu vîrfurile către margine, se trasează cu un creion moale (nu chimic) și se însăilează pe urma desenului. Se dau colții la mașină (la 1/2 cm.), apoi se destaie modelul iar în dreptul vîrfurilor înfrînde (săgeata din fig. 7) se crestează pînă în tighel. Se întoarce perna pe față, se scot colții cu acul și se dă un tighel foarte în margine (1—2 mm.). Apoi se dă tighelul de înălțime a tivului măsurînd — ca mai sus — cu un cartonel jur-împrejur.

Dăm diferite modele de colți și broderie precum și o monogramă. Broderia se lucrează în punct de coadă sau drugulet. Este frumos ca modelul ales să fie același la toate piesele unei garnituri. Jocul de culori este după gustul fiecărula, merg foarte bine, alb cu buchețele de flori colorate — bleu în două nuanțe (deschis — închis) — roz cu bleu — verde cu alb. În orice caz culori pastelate.

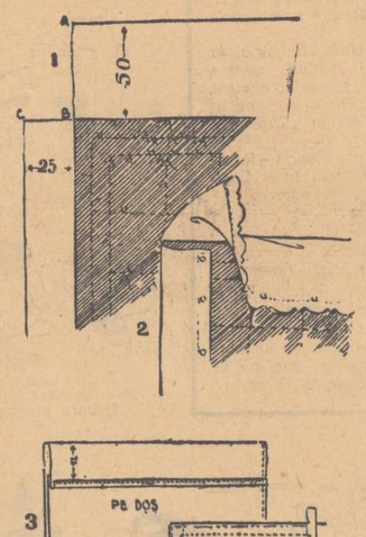

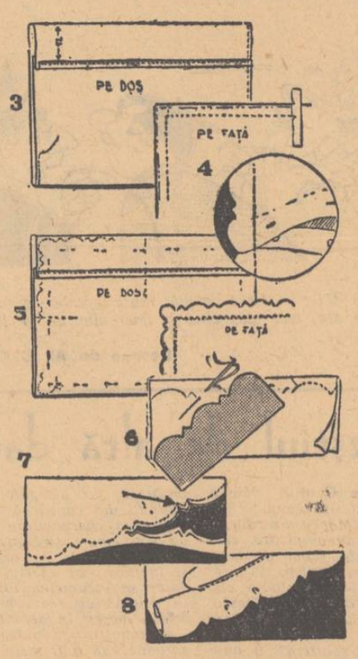

Meniul săptămînii

22-28 februarie 1960

— Macaroane cu brînză; pirjoale moldovenești cu piure de cartofi; compot.

— Supă cu carne de vacă, cu găluști de griș; rasol din supă cu hrean și cu cartofi fierți; orez cu lapte.

— Mămăliguță cu brînză la cuptor; ciulama din rinichi; mere îmbrobodite.

— Borș cu carne; budincă de cartofi cu brînză; lapte de pasăre.

— Supă de fasole boabe (cremă) cu pîine prăjită; chiftele marinate; compot de prune.

— Supă de zarzavat cu smîntînă; musaca de cartofi cu carne; pricomigdale.

— Salată orientală; sărmăluțe cu varză acră; plăcintă cu brînză.

SUPA DE ZARZAVAT CU SMÎNTÎNĂ: 2 litri apă, 1/2 morcov mic, 1/2 pătrunjel mic, 1/2 țelină mică, o ceapă mică, 2—3 cartofi mici, o linguriță unt, 1/2 pahar smîntînă bună, o linguriță făină, o linguriță pătrunjel tocat, sare.

Ceapa tăiată mărunt împreună cu zarzavatul ras la răzătoarea de zarzavat, se prăjesc puțin într-o linguriță de unt, apoi se pune într-o oală cu 2 litri apă și se lasă să fiarbă încet, la foc mic. Cînd zarzavatul este moale, se adaugă cartofii tăiați cuburi mici și se lasă să fiarbă pînă sînt gata. Se adaugă smîntîna, pe care am amestecat-o bine cu făina, se sărează, se mai lasă să dea un clocot, apoi se pune pătrunjelul tocat foarte fin.

MUSACA DE CARTOFI CU CARNE: 500 gr carne macră, 1 kg. cartofi, 2 cepe, 3 linguri untură, o lingură bulion, piper pisat, sare, pătrunjel verde.

Se curăță cartofii, se taie felii de grosimea unui deget, se presară cu puțină sare, se lasă să stea cîteva minute cu sarea, apoi se șterg cu un șervet și se prăjesc în untură pe amîndouă părțile.

Carnea, după ce a fost tocată împreună cu 2 cepe crude, se amestecă cu sare și piper și se prăjește în untura rămasă de la prăjitul cartofilor (tocătura trebuie să rămînă mustoasă).

Într-o cratiță unsă cu untură și presărată cu pesmet, se așează un rînd de cartofi, apoi un rînd de carne. Se procedează astfel pînă sînt puși toți cartofii și toată carnea, avînd grijă ca ultimul rînd să fie cartofi, iar între rînduri să se presare verdeață tocată. Se toarnă o lingură de bulion amestecată cu un pahar de zeamă de carne sau de oase. Se dă la cuptor și se lasă să scadă bine.

PRICOMIGDALE: 100 gr. zahăr, 100 gr. făină, 100 gr. nuci date prin mașină, 1 ou, 80 gr. untură, unt sau margarină, cîteva picături esență de rom sau un praf de zahăr vanilat.

Se freacă foarte bine într-un castron zahărul cu oul și untura. Se adaugă nucile, esența de rom și făina și se amestecă bine.

Din compoziția obținută, se fac cu mîna (puțin udată cu apă) perișoare de mărimea unei nuci.

Se așează pe o tavă de copt, unsă cu ulei, la distanță mare una de alta și se coc la foc potrivit.

Maria DELEANU

Alegerea perdelelor

Iată o problemă care preocupă pe toți beneficiarii noilor apartamente, care se construiesc în ritm din ce în ce mai intens, în întreaga țară. Și cum perdeaua necesită în general o cheltuială, sfaturile la cumpărare sînt cu atît mai necesare. În primul rînd va trebui să verificăm, la cumpărare, ca țesătura să fie curată, să nu aibă nuanțe diferite de culori — respectiv coloritul să fie uniform — marginile să fie drepte iar pe întinsul materialului să nu fie nici un defect vizibil. Toate aceste lucruri prezintă mare importanță pentru aspectul perdelei. De asemenea nu trebuie să neglijăm nici problema rezistenței la spălat și mai ales la lumină.

În privința culorilor se poate merge fie pe armonizarea culorii perdelelor cu cea a zurgăvelii, fie pe linia contrastelor de culori. Dacă am ales ca material velurul sau mătasea grea (pentru draperii) este indicat să le căptușim, de exemplu cu fi-net; în schimb materialele ușoare — inclusiv mătasea — ca și perdelele din rețea bine înțeles, nu au nevoie de dublură.

Ca metraj va trebui să socotim aproximativ de două ori și jumătate pînă la de trei ori lățimea ferestrei, pentru lățimea perdelei. În ceea ce privește înălțimea ea nu trebuie să atingă parchetul, fiindcă altfel se va murdări ușor. În afară de lungime este bine să mai lăsăm 6 cm pentru tivul de sus al perdelei și 12 cm pentru bordura de jos.

CURIERUL nostru

K. E. — Dorohoi: Problema dv. este foarte delicată. În general, în asemenea cazuri, răspunsul este negativ. Nu se recomandă niciodată acțiuni concrete, întrucît o astfel de experiență, în majoritatea cazurilor, a eșuat. Totul este însă în funcție de oamenii respectivi, de trăinicia sentimentelor lor, de mentinerea unei permanente încrederi reciproce. Prin prizma acestor lucruri va trebui să discutați. Numai după ce vor exista oarecari garanții, puteți întreprinde ceva. Mai gîndiți-vă însă foarte bine înainte de aceasta. Mai scrieți-ne și nouă între timp.

C. STERIAN — Ploești: Părerea noastră este să vă ocupați mai atent de ea, antrenînd-o la lucruri la nivelul ei de înțelegere. Noi credem că este vorba la ea de o timiditate exagerată, cauzată și de lipsa multor cunoștințe. Ar trebui să vă ocupați mai mult de ea, antrenînd-o în acele lucruri pe care le poate pricepe, analiza și discuta. Există desigur și lucruri care o pot interesa. Atrageți-o mai întîi către acestea. Mergeți împreună la filme, teatru, meciuri și explicați-i ceea ce vede. Dacă va înțelege lucrurile, se va pasiona de ele, se va schimba cu siguranță. Este un lucru dificil, dar aveți datoria de a face totul pentru a o schimba. Aveți răbdare și înțelegere.

IONETE S. — Bacău: La prima dv. întrebare, răspunsul este acestat: se scrie „complet". La cea de a doua întrebare nu vă putem răspunde noi. Cel mai bine ar fi să vă adresați în scris spitalului clinic de ochi nr. 22 din București, str. Bolintineanu nr. 9, unde lucrează specialiști în problema care vă interesează.

G. C. — Cluj: Vă mulțumim pentru propunerile făcute pe care le-am găsit foarte bune. Sfaturile pentru bărbați pe care le cereți dv credem că vor interesa pe cititorii noștri și, de aceea, le vom publica chiar din numerele următoare.

N. STEI: Ne-ați pus în total 50 de întrebări. Sperăm că nu v-ați gîndit să vă răspundem la toate și încă foarte operativ! Nu este posibil așa ceva. Marea majoritate a întrebărilor dv. nu sînt lipsite de interes. Răspunsurile la multe din ele pot fi de folos multor cititori. Întrebările dv. ne-au sugerat titlul unei noi rubrici, pe care, sperăm să o inaugurăm cît de curînd în pagina noastră.

F. P. — București: Titlul scrisorii dv. este foarte sugestiv — dar răspunsul la întrebarea pe care o formulați nu-l puteți da dv. O singură persoană, din cele trei implicate în acest caz, poate da cheia problemei. Și această persoană este cea cu care conviețuiți acum. Discutați și după ce ați ajuns la soluția care o preconizați, aranjați-vă toate formele respective. Această situație nu mai trebuie continuată astfel ca pînă acum.

CORNEL D. — Slatina: În cazul dv. există desigur o soluție și încă una destul de practică: să rămîneți pe loc, fără a mai aduce pe nimeni. Aceasta înseamnă asumarea unei mari răspunderi din partea dv. Dar dacă lucrurile stau așa, cum ni le descrieți dv. și au perspectivă să continue în acest fel, atunci puteți avea încredere că totul va ieși bine. Dv. care dispuneți de mai multe amănunte decît noi, mai gîndiți-vă la toate acestea și vedeți dacă este o soluție bună aceea pe care v-am propus-o.

E BINE SĂ ȘTIȚI...

MARGARETA BUZU, Roșiori de Vede: Dantelele de culoare neagră se spală în bere, procedînd cu aceleași precauțiuni ca și la dantelele albe. După spălare, dantelele nu trebuie călcate. Pentru scoaterea petelor de transpirație de pe catifea, încercați următorul procedeu: treceți locul respectiv cu perla înmuiată într-o soluție compusă din 25 părți amoniac și 75 părți apă. După aceea periați cu apă cu oțet, iar la urmă cu apă curată. Dacă pata este mai veche, încercați să folosiți o soluție compusă din două părți acid oxalic și opt părți apă.

M. C. București: Pentru înlăturarea petelor de creion chimic de pe țesătura Dvs. (borangic), încercați să țineți locul pătat, cîtva timp, în alcool sau spirt denaturat cald.

Dacă ciorapii vechi de lînă au fost tricotați de casă, se poate încerca în primul rînd, dacă mai e cazul, să recuperați din firele de lînă. În gospodărie — acum în sezonul de iarnă — ciorapii vechi se pot folosi la umplutul rulourilor, care se pun pentru protecția frigului, la partea de jos a ușilor sau între ferestre. Vă reamintesc însă, că toate deșeurile textile se colectează de unitățile D.C.A.

MILEA D. — Cluj: Talpa din cauciuc microporos se poate curăța cu perla, folosindu-se o soluție groasă de săpun neutru. Se va proceda apoi la o a doua spălare cu perla și apă curată, care are drept scop îndepărtarea completă a soluției de săpun. Uscarea după curățire trebuie făcută departe de surse de căldură (calorifer, sobă etc), sau de razele soarelui.

SFATURI COSMETICE

Nu toate femeile au un decolteu frumos. De multe ori, unele, chiar fără să fie slabe, au între clavicule și umăr scobituri mai mult sau mai puțin adînci, care au căpătat o denumire ce s-a generalizat: li se spune „solnițe", din cauza formei lor. Bineînțeles că nici unei femei nu-i face plăcere să le aibă.

Mai multe cititoare ne-au întrebat ce se poate face pentru dispariția acestui cusur. De aceea vom arăta cîteva exerciții de gimnastică, exerciții care dezvoltînd mușchii acestei regiuni, vor contribui, dacă nu la totala lor dispariție măcar la ameliorarea lor.

Fig. 1. În picioare, brațele se ridică orizontal, apoi se petrec mult unul peste celălalt. Se revine la poziția inițială și se repetă mișcarea de 10 ori, într-un ritm viu.

Fig. 2. Așezată pe podea, brațele se ridică și se coboară în mod lent de 10 ori, avînd grijă ca în acest timp șoldele să fie cît mai bine lipit de perete.

Fig. 3. Se ține în fiecare mînă cîte o carte grea. Brațele rămîn întinse pe lîngă corp. Apoi ele se îndoaie încet pînă cînd cartea ajunge aproape de subsoară. Exercițiul se face în mod lent de 10 ori.

Fig. 4. Stînd în picioare și ținînd în echilibru o carte pe cap, brațele se ridică și se coboară în mod lent de 10 ori. La ridicarea brațelor se inspiră, iar la coborîrea lor se expiră aerul.

Fig. 5. Cu ambele mîini se strînge puternic o minge cît mai tare — de preferință o minge de tenis — încordînd mușchii. Apoi se relaxează mușchii și se repetă mișcarea de 10 ori.

Pentru ca aceste exerciții să fie eficace și pentru a se ajunge cu adevărat la o remodelare a decolteului ele trebuie făcute zilnic în mod perseverent timp de 5—6 luni.

Sanda NOREANU

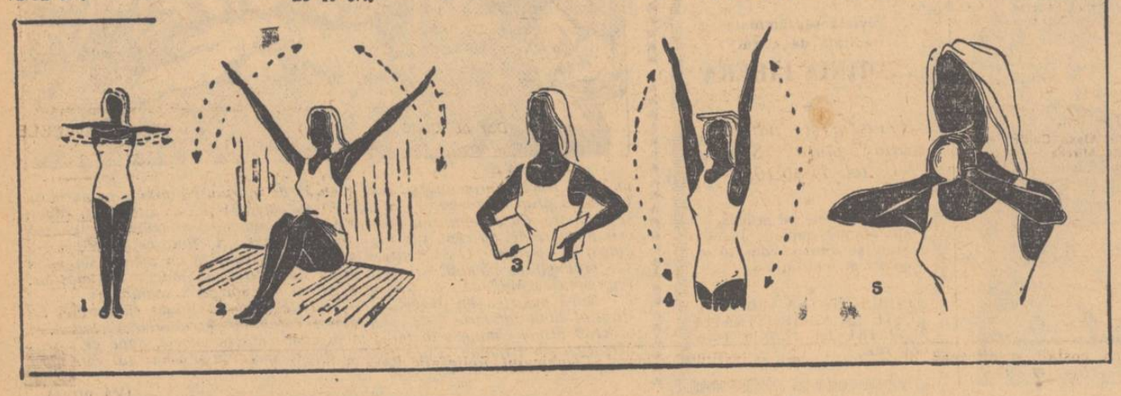

Culcuș nouului născut...

se poate improviza dintr-un coș de rufe fixat pe patru picioare de lemn iar apărătoarea dintr-un schelet de sîrmă mai solidă bătută bine prin împletitura coșului și ancorată de una din toarte prin alte 3-5 sîrme mai subțiri. Totul se îmbracă în creton care formează prin strîngere jos un volănaș mare în jurul picioarelor.

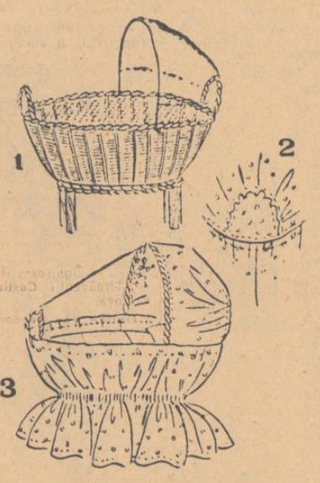

PĂȚANIILE lui TOP

povestite de el însuși

XI

— Astilalți sînt prea tineri, habar n-au ce înseamnă să vînezi. Pe drum, am să-ți povestesc cum am fost cu cei douăzeci și trei de iepuri, două vulpi și șase vidre...

— Parcă erau numai patru, am îndrăznit eu.

— Patru? Cum patru?

— Patru vidre. Așa spuneai mata adineauri, în tren.

— Da? Așa spuneam? Atunci să știi că uitasem. Dar acum mi-am amintit. Erau șase!

Peste o clipă, m-a luat Cezar deoparte:

— Ascultă, șoricărelule, tu cu mine să mergi. Astilalți sînt prea bătrîni și le trec iepurii pe sub nas. Mie nu-mi scapă unul!

N-a trecut mult și l-am auzit pe Lord:

— Nu cumva să mergi cu Cezar sau cu Bubi. Cezar e prea tînăr și n-a învățat încă să adulmece, iar Bubi e prea bătrîn și cînd aleargă, îl dor toate încheieturile. În schimb, mie mi s-a dus vestea în toată țara. Știi că ne-au poftit odată, pe mine și pe stăpînu-meu la o vînătoare de mistreți? Dar noi n-am vrut să ne ducem, căci ne plac numai iepurii...

Mă întrebam îngrozit cu care din ei să merg, ca să nu-i supăr pe ceilalți. Noroc că, de cum am pornit, Bubi, Lord și Cezar au tulit-o înainte și pînă să mă desmeticesc, nu se mai vedea după ei decît praful pe care-l stîrniseră.

Eu m-am ținut o vreme de tatăl lui Mihu, care ducea cam stîngaci pușca împrumutată de la unul din prietenii lui. Pînă la urmă, însă, n-am mai putut să rabd și am luat-o și eu la goană. Mă opream numai din cînd în cînd, să miros cîte o buruiană, apoi o porneam din nou.

Pe neașteptate, am văzut înainte o făptură ciudată, care stătea în două labe și mă privea, mișcînd într-una din niște urechi lungi. Aș fi vrut să-l întreb pe urechiat cum îl chiamă și să schimb cîteva cuvinte cu dînsul, dar el a rupt-o numaidecît la fugă. Fugea cam caraghios, căci avea labele dinainte mult mai scurte decît cele dindărăt, dar fugea, nu glumă!

„Aha! mi-am spus eu în gînd, vrei să te iei la întrecere cu mine? Stai că-ți arăt eu acușica cum știu și eu să alerg!"

Și am zbughit-o după el. Urechiatul înainte, eu în urma lui. Fugea el repede, dar nici eu nu mă lăsam! Distanța dintre noi se făcea din ce în ce mai mică. Ne mai despărțeau doar cîțiva pași. Dar inima îmi bătea tot mai tare și răsuflarea mi se făcea tot mai grea.

— Ei, oprește, odată! i-am strigat eu, cînd am simțit că mult n-o mai poate duce. Ce fugi așa?

— Știi că ai haz? mi-a strigat înapoi urechiatul, alergînd mai departe. Tu de ce fugi?

— Pentru că fugi tu!

— Și eu fug, ca să nu mă ajungi tu!

— Dar de ce? Te pomenești că ți-o fi frică de mine?

— Ei uite, că mi-e frică! Ce cauți pe aici?

Am venit la vînătoare de iepuri! Dar tu de ce te temi?

— Pentru că sînt iepure, de aia!

De uimire, era să cad în bot. Vasăzică așa arată un iepure! Pe urechiatul ăsta drăguț, trebuia să-l duc eu în bătaia puștii? Nu treaba aceasta nu era de mine! M-am oprit și i-am strigat:

— Stai, că nu ți fac nimic!

Text: N. MINEI; desene: H. LERU

(Va urma)

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Dragoste-poveste veche

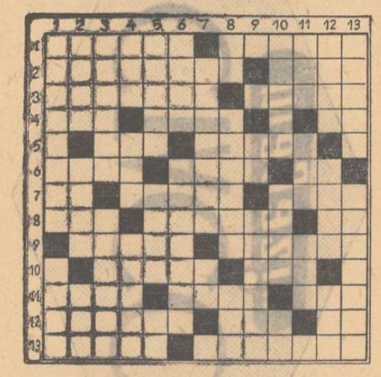

ORIZONTAL : 1) Autoarea poeziilor „Și iar mi-e sufletul la tine" și „Iubește-mi mîinile" din ciclul „Șoaptele amurgului" — Muzica și poezia care exprimă simțămintele și emoțiile autorului 2) Autorul versurilor : „Ea îl privea cu un surîs,/ El tremura-n oglindă,/ Căci o urma adînc în vis/ De suflet să se prindă". („Luceafărul") — Nea 3) Balada în care poetul Topîrceanu evocă un „vis al iubirii trecute" — Personaj feminin din operetă „Elixirul dragostei" de Donizetti 4) Cureluse — Tipsii — Tei 5) Folosesc cuțitul — Dezmierd 6) Podoabă care pecetluiește dragostea logodnicilor și soților — Păreri — Ovine 7) Început de romanță ! — Autoarea și interpreta romanței „Vioară" — Asigurat împotriva anumitor maladii 8) Stea în constelația Argus — Autoarea poeziei „Logodna" din ciclul „Țara luminii" — Barbu Olteanu 9) Muza poeziei lirice — Erotna din tragedia cu același nume de Racine 10) „Marion Delorme" de Victor Hugo — Diminutiv feminin 11) A-i fi cuiva prielnic, favorabil — Ființă care reprezintă obiectul unei mari iubiri — Precis, hotărît 12) Instrumente muzicale — Manifestare a veseliei — Pronume 13) Piesă simfonică de Ion Hartulary Darclée — Autorul versurilor : „Iubire, sete de viață,/ Tu ești puterea creatoare/ prin care inimile noastre/ Renasc ca florile în soare" (Iubire).

VERTICAL : 1) Vals de compoziția sovietică Liadova — Potriviți 2) Zeul dragostei — „Mi-am scris pe... dragostea", cîntec de Teodor Sibiceanu. — Urmele săpate de ani pe chipul omenesc (sing.) 3) Versificate — Compozitor italian, autorul valsului „Sărutul" 4) „Lugojana" lui Vidu și Filaret Barbu — „Nufăr...", cîntec de dragoste de Sile Dinicu — Personaj din piesa „Furtuna" de Shakespeare. 5) Poșete — Țiganca cîntată de Ionel Fernic în romanța cu același nume — Astrul zilei la vechii egipteni 6) Oficiul de Stat al Turneelor Artistice — „E mult de cînd te-ai dus, o vesnicie/ Cîți ani în părul tău au nins/ Și cîte flori, din cring de.../ S-au dus, s-au dus" (Din „Amintiri" de Mia Braia) 7) Autorul cunoscutei romanțe „Dor de răzbunare" — ...literam 8) O lună văzută numai pe jumătate! — Dragostea lui Făt Frumos din basmele noastre — Specialitate medicală 9) Bluze țărănești — ...Cazimir, autoarea poeziilor „Cu dragostea în brațe" și „Descîntec de dragoste" 10) Sculptor francez, autorul cunoscutei lucrări „Sărutul" — Poet romîn, autorul poeziei „Maria mea" — Consoane 11) Pronume — Volum — Undulește încărcat de spice sub adierea vîntului 12) Muchie — A fi îndrăgostit — Răsărit 13) Roman de Chateaubriand — Romanță de Ceaikovski.

Sofia BUCURESCU

Scena și ecranul

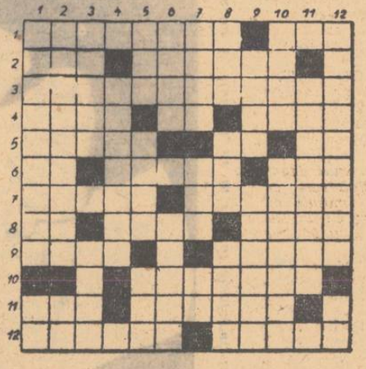

ORIZONTAL : 1) „... Marturano" piesă reprezentată de Teatrul „C. Nottara" — Pe cel „ideal" al lui Oscar Wilde, îl puteți viziona la Municipal ; 2) Rolul titular al unei operete românești — Muzică „distractivă" ; 3) ...și un interpret al acestei muzici, oaspete al țării noastre în luna noiembrie (2 cuv.) ; 4) „... cu mîrțoaga", piesă de G. Ciprian, jucată la Sala Studio — Salutare ! — Emoție pe scenă ; 5) A se uni — Gelu Matei — Tudorache Olga ; 6) Unsoare — Figură de profesor hain și retrograd din „Școala domnească" — Rînd ; 7) „...lăptarul" comedie din repertoriul Teatrului Evreiesc de Stat — „... Krecet", piesă de Al. Korneiciuk ; 8) Truc final ! — Personajele principale ale unui spectacol de teatru sau cinema — Cunoscut actor romîn ; 9) Nefericitul rege al lui Shakespeare (tragedie jucată la Teatrul Național „I. L. Caragiale") — Bravo ! ; 10) Film sovietic, după romanul cu același nume ; 11) „Frații ...", spectacol al Teatrului „Țăndărică" — Scenograf ; 12) Rolul titular (alături de Vidra) în piesa lui B. P. Hașdeu, reprezentată la „Municipal" — Rol feminin din piesa și filmul „Cetatea sfărîmată".

VERTICAL : 1) ....13:, comedie bulgară rulată pe ecranele Capitalei — Lucia Roik ; 2) Titlul unui apreciat film german (2 cuv.) — Poftim ! ; 3) „...lebedelor". balet interpretat pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. — „...de încredere", film argentinian care a rulat și pe ecranele noastre ; 4) Lawrence ..., cunoscut regizor și actor de film englez, interpret al lui Hamlet, Richard al III-lea etc. ; 5) Cinematograful de altă-dată — Chimist austriac, inventatorul becului cu același nume — Institutul de Proiectări Agricole ; 6) „Vulpea și strugurii" se mai numește această piesă — „...Anna", cunoscut film sovietic (neart) ; 7) Dramă de Ibsen, jucată la Teatrul „C. Nottara" — Prefix — Pană ; 8) Rîu în Elveția — Bătrînul artist din „Vînt de libertate" — Tragedie de Schiller, reprezentată la „Municipal" ; 9) „... și melodie" spectacol de estradă — „Studio-ul actorului ...", a interpretat unele piese în cadrul emisiunilor radiofonice ; 10) Regiune în Europa apuseană — Locuri la teatru ; 11) Cel mai de seamă teatru al Capitalei ; 12) Balet de De Falla, reprezentat pe scena Teatrului de Operă și Balet — „Moartea în...", film cehoslovac rulat de curînd pe ecranele noastre.

Victor EMIL

FABULE

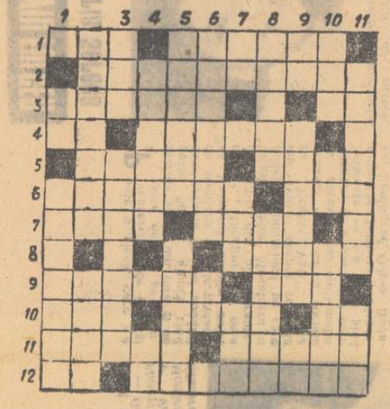

ORIZONTAL : 1) Postav țărănesc — Marcel Breslașu are o fabulă despre această dimensiune a astrilor ; 2) Mare fabulist francez a cărui operă a apărut nu de mult într-o nouă traducere românească 3) „Vulturul și găinile" (fabură de Krîlov) — Dumnealui ; 4) Două litere comune lui La Fontaine și Grigore Alexandrescu — Plantă exotică întrebuințată la confecționarea mobilei ușoare ; 5) A reveni asupra unei hotărîri — Plantă industrială ; 6) Refren muzical — A lucra pămîntul ; 7) Le au toate fabulele — Fabulistul antichității ; 8) Iute (fig.) ; 9) Într-o fabulă de Krîlov, i-a spus porcului chiftuit : „Netrebnicule, ce te tine / Gras și obraznic vine de la mine" — Înodor pe fumătate ! 10) Poartă același nume — Din acel animal fac parte eroii fabulelor lui Al. Donici : „Lilieacul și rîndunelile", „Capra și iada" etc. — Campion ; 11) Organ al vieții toarelor — Acesta ; 12) Vocală dublă — „Gîsca..." fabulă de Arghezi (masc.).

VERTICAL : 1) Prepoziție — S-a arătat mai tare decît stejarul (în fabulă, bineînțeles !) ; 2) Vînd pielea ursului din pădure... — Are în mînă ; 3) Oraș în Norvegia — Ora 12, ziua ; 4) G. Topîrceanu a scris cîteva pentru copii — Notă muzicală ; 5) Concluzia fabulei — Eroul mai multor fabule de I. Krîlov și Al. Donici ; 6) „Boul și vițelul", „Cîinele și cățelul" (Fabule de Grigore Alexandrescu) — Indică repetarea ; 7) Repet — Localitate în Estonia — Oraș în Franța ; 8) Zeu cu două fețe — Fabulă de Marcel Breslașu (Cearta între un chior și un surd, cu morala trasă de un mut) ; 9) Pronume — „Că-i un sau că-i altul, că-i Stan ori că-i Bran / Oricare... ți-e dușman" (La Fontaine în tălmăcirea lui Tudor Arghezi) — Sandu Rădulescu ; 10) Moșul genelor — Localitate din vechime — Într-o fabulă pentru cei mari (de M. Breslașu) „s-a brodit să fie teatru : unei discuții însuflețite" / și pasă mi-te / inedite" a unei osii cu spițele ; 11) Cînd a ajuns voevod, „înțelept" a hotărît ca lupii să nu ia de la oi decît cîte... o piele, nimic mai mult ! (Krîlov) — Așezare rurală.

Ninel PETRESCU

Cuvinte mai rare : AAS ASS, GAP.

Joc silabic

Se dau următoarele grupe de cuvinte : 1) La domiciliu — Pornire. 2) A imprima unui obiect o mișcare de înaintare — A împrăștia particule fine. 3) La moment — Motorul vieții. 4) Porțiune — Grăbit. 5) Socotit — Clădire impunătoare.

În fiecare grupă există cîte o silabă comună ambelor cuvinte. Aceste silabe citite în continuare vor da titlul unui film romînesc în culori, distins cu Premiul I la Festivalul filmelor documentare care a avut loc la Santiago (Chile).

M. NISTOR

Rezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

LA ÎNĂLȚIME

ORIZONTAL : Balaș — Amiral — Acut — Everest — Zănoaga — Mic — Adam — Alpi — Ev — E — Iolă — Nant — O.M.S. — Lento — D.R. — Ritos — Șa — Șef — Deal — Balcon — I — T — Pa — Iartă — Nouri — Lift — R. — Prispă — Rază — Stancu — Pitic.

NOCTURNĂ

ORIZONTAL : Serafimovici — Aman — Simonov — RI — Isac — Toma — Ana — Anin — Tir — Erato — Orașe — Asir — Săpate — Scenă — Uțu — La — Tu — Operă — L — S — R — S — Uni — Tita — Întunecare — R — Mirea — Cădea.

JOCUL ȘARADELOR

Se + cretă
Efect + iv
Che + fir
Raci + re
Epic + ur
Tir + la
Unt + ură
Lin + ie

SECRETUL CIFRULUI !

FRED GHENĂDESCU

PREGĂTIRI PENTRU SEZONUL DE FOTBAL

Arbitrul care „fluieră tot" se antrenează !...

GH. CHIRIAC

— Cum puteți spune că astea sînt vechituri ? Le-am scris săptămîna trecută !...

V. CRIVAȚ

Despre felul cum se lucrează la unele cooperative de prestații.

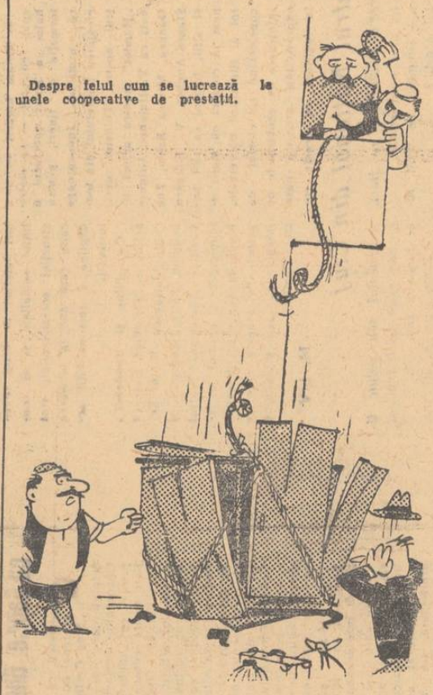

— De ce te alarmezi așa ? Avem doar și cooperative de reparat mobilă !...

ȘT. MUNTEANU

— Noi n-am mai pus paturi ca să nu vă stricăm obiceiul de la servici...

MATTY ASLAN

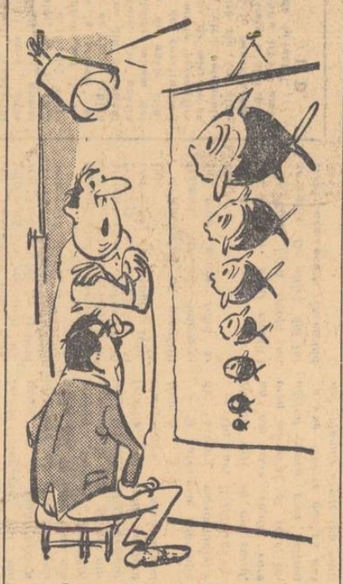

— Cum printre cei care se consultă la policlinica noastră sînt foarte mulți pescari...

S. NOVAC

— În fond, ce vrei d-ta ? N-ai nici o boală !

— Ba am, doctore ! Am... boală să iau vreo cîteva zile concediu ! !

PAUL ȘERBAN

EDUCAȚIE

— Măi Nae ! De ce ai adus aici copiii ?

— Nevastă-mea e la cinema, și eu mă ocup de educația lor ! !...

N. CLAUDIU

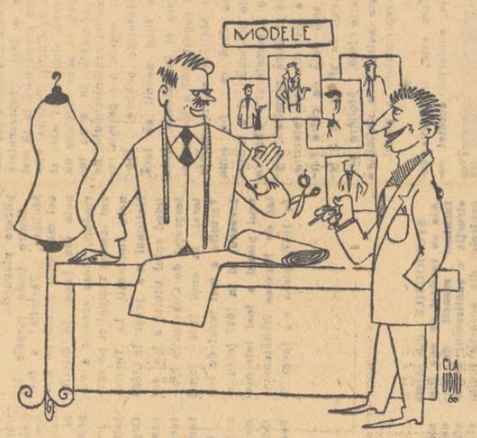

„PRECIZĂRI"

— Și cum doriți să fie făcut costumul ?

— Simplu : fără amănări și fără bacșiș !

Nene Magazin

Nu știu dacă știi că începînd de astă Seara Sezonul Fotbal care azi a început Mai ales pe Str. Noastră unde primu Meci su terminat cu un rezultat ne dezo (2-2 geamuri +1 cră Păt) afară de Tata care sa să numi Mai dea voe cu pe stradă așa că am fost nevoit să joc în Casă a 2 Porți Ușî una care dă în hol și alta care dă drept în cu Bucătărie fîncă mama Mare nefînd 1 Portar Mare ca Voinescu a lăsat să intre 1 gol în oala plină sam mîncat la prînz Ciorba de Mînze și ceartă dela Mama +1 porție specială pentru Mine dela care joacă Fot la Pr nosport sia așteptat 1 Mașinè de spălat și în Familie dar tot na tinut seamă de mod ei de întrebuințare sea povestit ispravа mea cu Limba tovarășei Educatoare de Copii care mea explicat că Fotba este 1 Sport de jucat în Casă Iu nu este ! Pe. sc. : Atunci decît unele asociații organizează Camp ionate de Casă ? Te rog mă lămurește !

Ionel Penel

Pentru cont. H. NICOLAIDE

E. ARNO

— Eu la întîlnire vin numai cu flori din material plastic...

N. GEORGESCU

AȘTA-I MOTIVUL !...

— ...Dar aci, pe notă, este trecută de două ori mai multă pîine decît am mîncat !..

— ... ... sînt... bîl.. bîl,.. bîtl !„

C. VASILE

— Ce mai cauți aici ? Doar ți-am rezolvat cererea.

— M-am obișnuit...

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Noi grupe în ediția a II-a a „Cupei Magazin"

GRUPA 11 : **Liviu Visca** — Făgăraș ; **Bănică Ioan** — Buzău ; **Falcan Ștefan** — Cîmpina ; **Parasceac Valerian** — Tr. Severin ; **Melnic Virgil** — Craiova ; **Cicpușniuc Grigore** — București ; **Ing. Canoin Mihai** — București.

Grupa 12 : **Lăzărescu Gh.** — București ; **Fințescu D-tru.** — București ; **Duță N. Marin** — Com. Vintileanca ; **Goga Ioan** — Mediaș ; **Popa Nicolae** — Orașul Stalin ; **Kessler Florian** — Tr. Severin ; **Spinei Nicolae** — Craiova.

GRUPA 13 : **Ing. Brenner Marian** — București ; **Costiniu I. Iulian** — București ; **Călin Vasile** — Sat. Trestienii de Sus, com. Dumbrava ; **Constanța Radu** — Cîmpulung Mold. ; **Jitariuc I. Const.** — Sighișoara ; **Creangă Antoniu** — Tîrnăveni ; **Costin Georgescu** — Craiova.

GRUPA 14 : **Teodorescu Nicolae** — București ; **Tăjti Attila** — Com. Bozovici ; **Ungureanu Emil** — Craiova ; **Schächter Alfred** — Com. Podul Iloaiei ; **Grigorescu Ioan** — Cluj ; **Dobrin Nicolae** — Orașul Stalin ; **Călin Vasile** — Sat. Trestienii de Sus, com. Dumbrava.

GRUPA 15 : **Chelcan Gh.** — București ; **Mircea Dabija** — Cîmpina ; **Zamfirescu Marian** — Com. Filipeștii de Tîrg ; **Ing. Ciorănic Adrian** — Făgăraș ; **Sdrula Radu** — Valea Lupului, raion Curtea de Argeș ; **Roman Emil** — Geoagiu ; **Iuliu Gheorghe** — București.

GRUPA 16 : **Crăciun Cristian** — București ; **Kugel Sigismund** — Brad ; **Gavrilovici Adalbert** — Sasca Montană ; **Topliceanu Lucia** — Cluj ; **Iuncu Filaret** — Sibiu ; **Secăreanu B. Ioan** — Moreni ; **Deatcu Alex.** — Craiova.

GRUPA 17 : **Ing. Ionescu Adrian** — Com. Sasca Montană ; **Bîrca D. Nicolae** — Com. Pătîrlagele ; **Roman Ioan** — Sibiu ; **Ing. Emil Popescu** — Ploești ; **Marghescu Virgil** — București ; **Scoică C. Ion** — Otopeni ; **Dumitrașcu Gh.** — Iași.

GRUPA 18 : **Alexa Culiță** — Vatra Dornei ; **Baciu Mircea** — Orașul Stalin ; **Topliceanu Iuliu** — Cluj ; **Pop Dumitru** — Arad ; **Stănică I. Victor** — București ; **Vaturia Luca** — București ; **Ing. Emil Popescu** — Com. Tintea, raion Cîmpeni, reg. Ploești

Jocurile în aceste grupe vor începe pînă la 25 februarie dată pînă la care participanții vor primi regulamentul și adresele partenerilor de turneu. În numărul viitor vom publica componența altor grupe din cea de-a II-a ediție a „Cupei Magazin".

Surpriza lui Iliuță

Iliuță intră în clubul fabricii și cum îl văzu pe Nicu îl provocă la o partidă de șah.

— Am studiat o variantă din gambitul damei și te bat la sigur, îl asigură Iliuță pe prietenul său, încercînd să-l sperie.

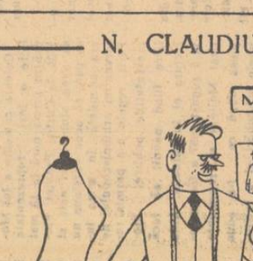

— Pînă nu dai mat nu spune hop, băiatule, răspunse Nicu și, la mutarea 1. d4, a lui Iliuță răspunde d5. Urmă apoi 2. c4, e6 3. Cc3, Cf6 4. Cf3, c5 5. Ng5 c:d4 6. C:d4, e5 7. Cdb5, a6.

Iliuță, care pînă acum mutase repede, rămase pe gînduri. Mută 8. C:d5 și așteaptă plin de încordare să vadă ce o să răspundă Nicu. După ce analiză puțin poziția din diagrama alăturată, Nicu luă calul din b5 : 8...a:b5.

— Vasăzică ai acceptat sacrificiul, exclamă triumfător Iliuță și jucă imediat, 9.C:f6+, gîndindu-se că după g:f6 10. D:d8+, R:d8 11. N:f6+ turnul și partida vor fi cîștigate. Dar pe Iliuță îl așteptă o mare surpriză : Partenerul său nu luă calul cu pionul ci jucă D:f6 ! ! Un contrasacrificiu de damă... Iar după 10 N:f6, Nb4+ 11. Dd2, N:d2+ 12 R:d2 g:f6 Iliuță constată cu tristețe că a rămas cu o figură în minus. „Așa n-am văzut-o" spuse el amărît și se recunoscu învins.

Jocuri distractive

Ceasul

Cu ajutorul a două linii drepte împărțiți cadranul unui ceas în 3 părți, așa fel ca adunînd numerele din fiecare sector să obțineți aceeași sumă.

— În continuare, puteți împărți cadranul în 6 părți, astfel ca fiecare parte să cuprindă cîte 2 numere, iar sumele lor să fie egale?

7 rînduri a 33

Vă prezentăm opt bucăți de carton compuse din pătrățele pe care sînt scrise diferite numere. Așezați cele opt bucăți de carton (așa cum sînt) astfel încît să obțineți 7 rînduri care să dea fiecare totalul 33.

Întrebări...

Ce vîrstă are băiatul ? Un băiat a fost întrebat ce vîrstă are.

— Dacă numărul anilor mei ar fi de 16 ori mai mare decît numărul ei dublu, as fi de aceeași vîrstă ca și tatăl meu.

— Și ce vîrstă are tatăl tău ?

— Patruzeci, răspunse băiatul.

Ce vîrstă are băiatul ?

Costul cărții. Pentru o carte s-a plătit 1 leu, plus încă o jumătate din costul ei. Cît costă cartea ?

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 123

EXERCIȚIU

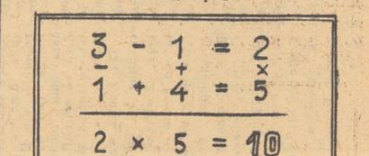

DRUMUL CREIONULUI

CELE 9 PARCELE

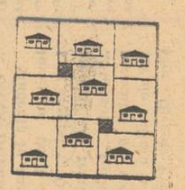

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

Noul film romînesc „TELEGRAME"

— Alți actori de teatru pe ecran —

Cu filmul „Telegrame", tinerii regizori Gheorghe Nagy și Aurel Mihăleș se află la a treia adaptare cinematografică realizată de ei după opera lui I. L. Caragiale. Mai matură decît realizările anterioare, ultima lor operă bazată pe scenariul lui Mircea Ștefănescu are o semnificație mai profundă, țintind mai puternic, cu satira ei, racilele societății din timpul „monstruoasei coaliții".

„După lupte „seculare" care au durat... mai bine de două săptămîni", pacea a pogorît iar asupra orașelului în care se petrece acțiunea filmului. Adversarii s-au „pupat toți în piața Independenței", fiecare dintre eroii „dramei" îndeplinindu-și visul, adică primindu-și „oul". De aci înainte, doamna Athenaisa Perjoi va putea deveni „Madam prefect", căsătorindu-se cu iubitul ei Raoul Grigorescu ; fostul student, Alberto Gudurău, va păstra paraferna, iar Costăchel Gudurău va căpăta mult rîvnitul post de avocat al statului și va putea, astfel, să apere interesele fratelui său, moșierul lordachel Gudurău.

Dar, pînă la acest „fericit deznodămînt", filmul ne-a întrodus în mijlocul unei faune pe cît de ridicolă, pe atît de odioasă : burgheziomoșierimea la sfîrșitul veacului trecut. Pentru a da viață acestei lumi, în care prostia se întîlnește cu ticăloșia, filmul a făcut apel la o pleiadă de actori frunțași ai scenei noastre.

Foarte mulți dintre ei au întruchipat și cu alte prilejuri pe eroii marelui satiric. Revedem oricînd, cu plăcere pe scrib pe Grigore Vasiliu-Birlic și Al. Giugaru, pe Niki Atanasiu și Marcel Anghelescu, Costache Antoniu și Neamțu-Ottonel, Ștefan Ciubotărașu și Jules Cazaban, Fory Etterle și Mircea Septilici, Ovid Teodorescu și Mițu Fotino, Vasilica Tastaman și Dorina Done. Noul film aduce și o seamă de chipuri noi, care dacă sînt bine cunoscute de pe scenele teatrelor, apar pentru prima dată pe ecran.

Carmen Stănescu nu este propriu-zis o debutantă în film. Apreciata actriță a Naționalului a mai apărut și în filmul de scurt metraj „Doi vecini". Rolul Athenaiei Perjoiu din „Telegrame" îi prilejuiește însă consacrarea ca actriță de cinema.

Un exemplu impresionant îl fost dat de artistul poporului Remus Comăneanu, care interpretează în film rolul bătrînului general Gregorachi-o. Deși debutează în film la o vîrstă deajuns de înaintată, ne spuneau regizorii, venerabilul actor al Naționalului craiovean și-a însușit cu aviditate juvenilă specificul interpretării cinematografice.

Un rol a prilejuit afirmarea ca actor de film a lui Florin Vasiliu, în figura gazetarului Turturică, creată de scenarist pe baza neuitaților indicații împărtășite în operă lui Caragiale. Floria Vasiliu pune naivitate și dezinvoltură, conturînd cu finețe profilul acestei creaturi tipice a pseudo-democrației burgheze.

Figură populară a teatrului nostru de estradă, Horia Șerbănescu face în film un debut interesant, susținînd cu umor rolul șefului de cabinet al premierului, produs tipic al „nepotismului".

O creație remarcabilă, care va fi, fără îndoială, apreciată de spectatori, este aceea a tînărului actor Alexandru Lungu de la Teatrul „Nottara".

Ana ROMAN

Două cadre din film

TURNEELE LA SATE

Am avut o convorbire cu artistul Arcadie Donos, de la Teatrul „C. Nottara" în legătură cu deplasările la sate, la care a participat în ultimul timp. Iată cîteva din impresiile sale:

„În ultima vreme, colectivul teatrului nostru a făcut numeroase deplasări în satele regiunii București, organizînd spectacole teatrale în fața țăranilor muncitori. Astfel, am dat un spectacol la Ciorogîrla, la care au participat actorii Jana Gorea, Dem. Savu, Ion Anghel, Dorel Liveanu, Marius Popescu și alții. La G.A.S. Domnești, un grup de actori printre care Dumitru Furfui, Ludovic Antal, Nicolae Ilirim au prezentat în cadrul unei seri de lectură versuri și texte de Eminescu, Cehov, Maiakovski și Topîrceanu.

Dar activitatea teatrului nostru nu se rezumă numai la organizarea de turnee. Noi ne străduim să sprijinim — cu ocazia deplasărilor făcute la sate — înființarea artistică de amatori. La sezătoarea literară de la G.A.S. Domnești grupul de artiști a vizionat fragmente din spectacolul brigăzii artistice a gospodăriei, dînd sugestii, îndrumări. Cu ocazia acestui schimb de experiență, am dat artiștilor amatori o piesă într-un act „Intîlnire pe cîmp", inspirată din viața tractoriștilor, pentru a o include în repertoriul lor.

Personal, contactul cu satul mi-a adus satisfacții nu numai ca actor, dar și ca... autor dramatic. Piesa mea într-un act „Se întîmplă la secerș" se repetă de către echipa artistică din Bolintinul din Vale. Cu ocazia repetițiilor mi-am dat seama de unele stîngăcii de construcție : prea multe personaje, un plus de mișcare în scenă etc., elemente pe care mă voi strădui să le elimin acum, cînd scriu o altă piesă pentru arți tiștii amatori de la sate".

I. D.

Tînărul actor V. Hulubei, de la Teatrul Municipal, în rolul lui Hamlet

„Hamlet" pe scenele din București și Cluj

La Municipal

Teatrul Municipal a pregătit, încă înainte de premiera piesei „Hamlet", o a doua distribuție, cu tineri în rolurile principale. Tinerii au muncit asiduu, depunînd de-alungul repetițiilor eforturi care, după cum s-a văzut la primul spectacol, s-au soldat cu rezultate bune.

În legătură cu introducerea celei de a doua distribuții în „Hamlet", am solicitat cîteva cuvinte regizorului Ion Olteanu, care a montat piesa lui Shakespeare.

— Ne-am hotărît — ne-a spus regizorul — să distribuim în acest spectacol o formație de tineri, pentru că următorii îndeaproape creșterea tineretului din teatrul nostru. Folosim, deci, „Hamlet" pentru actori tineri ca V. Hulubei, Grigore Oancea, Mircea Bașta, Zoe Stanca-Anghel, V. Florescu și alții, tocmai ca să-i punem în contact cu marii eroi ai literaturii universale, considerînd că efortul de înțelegere în problemele de expresivitate artistică puse în legătură cu aceste roluri alături de eroii revoluției socialiste și ai construcției socialismului, sînt căile care duc la formarea deplină a personalității actoricești.

Cu „Pîine și trandafiri", actori ca Octavian Cotescu Gilda Marinescu, Victor Rebengiuc, Petre Gheorghiu și Vasilica Tastaman. Teatrul Municipal a obținut o izbîndă la concursul tinerilor actori. Pe această cale se integrează și strădaniile cu „Hamlet".

M. LIV

La Teatrul Național din Cluj

În cursul lunii martie, pe scena Teatrului Național din Cluj va avea loc prezentarea în premieră a spectacolului „Hamlet" de Shakespeare. Rolul titular va fi deținut de actorul *Constantin Anatol*, care împreună cu regizorul *Miron Niculescu* de la Teatrul Național din București, semnează și decorul.

Cum repetițiile au ajuns într-un stadiu avansat am solicitat interpretului lui Hamlet cîteva amănunte în legătură cu pregătirea și concepția sa asupra rolului.

— Am aflat că pregătiți Hamlet. Ați mai interpretat pînă acum rolul acesta ?

— *Nu.*

— Desigur ați avut emoții !

— *Mari. Fără emoții nu se poate. De altfel, mă întreb care actor, încercînd să-l interpreteze pe Hamlet n-ar avea emoții.*

— Pregătiți de mult rolul acesta ?

— *Lucrul pentru rolul Hamlet l-am început în această stagiune, dar mă pregătesc de mult pentru el. Cred că sînt trei-sau patru ani, în care timp am studiat diferiți Hamleți, realizați la noi, și nu numai la noi. Există desigur felurite concepții asupra interpretării personajului Hamlet.*

— Și care este concepția dv. asupra personajului ?

— *Așa cum îl înțeleg eu, Hamlet este un om curat, un om care caută, care vrea adevărul și care, iubecind lumea prin prizma sa, se izbește pas cu pas de „vremile ieșite din matcă" ale lumii lui Claudius, Polonius și Oric. Hamlet se desprinde de societatea sa, el este un om, al Renașterii vestind germenii unei societăți noi, dar este prea slab și prea singur.*

Lupta se dă cu arme inegale, oțelul îl răpune, dar regiune colectivizată a țării — ne-a declarat artistul poporului George Vraca.

George Vraca — în „Vlaicu Vodă" — la Constanța

În curînd, va avea loc la teatrul de stat din Constanța premiera piesei „Vlaicu Vodă" de Alexandru Davila, pe care o pune în scenă regizorul Petru Mihail.

Nu va fi însă o premieră obișnuită, căci în rolul titular va apare un oaspete de seamă : artistul poporului George Vraca.

— Am primit cu o deosebită plăcere invitația colectivului teatrului de stat din Constanța de a juca pe scena sa rolul lui Vlaicu Vodă din capodopera lui Alexandru Davila. Este o adevărată cinste pentru mine de a apărea în fața publicului dobrogean, în fața tînărilor muncitori din prima vizita baritonul GYORGY RADNAY care va apare pe scenele teatrelor de operă și balet din București și din provincie în spectacolele „Rigoletto", „Carmen" și „Othello".

Din R. P. Bulgaria vom primi vizita sopranei KATIA GHEORGHIEVA și a tenorului DIMITRIE IZUNOV care vor apare în mai multe spectacole pe scenele teatrelor de operă și balet din București și provincie.

PIANISTUL SVIATOSLAV RICHTER

În cursul săptămînii viitoare este așteptat să sosească în țara noastră cunoscutul pianist sovietic SVIATOSLAV RICHTER.

Născut în anul 1915, Sviatoslav Richter încă de mic copil s-a arătat pasionat după operă. La vîrsta de 15 ani se angajează la Opera din Odessa ca maestru de concert. În acompaniind pe soliști și concomitent studia muzica simfonică. A început apoi să facă singur impro, vizații pe anumite teme.

Sviatoslav Richter își face debutul ca solist în mai 1934 cînd susține primul concert la Odessa, interpretînd un program cu piese de Chopin. Concertul s-a bucurat de mare succes și tînărul pianist se afirmă repede. După puțin timp pleacă la Moscova și se înscrie la conservatorul de stat în clasa de pian condusă de marele pedagog și pianist sovietic Henrik Neigauz.

Activitatea concertistică Richter și-a început-o cu o intensitate neobișnuită în anul 1942.

Participînd la concursul unional al pianiștilor din anul 1945 S. Richter a fost distins cu premiul I. În anul 1950 i s-a conferit premiul Stalin pentru remarcabila activitate concertistică, iar în 1955 a fost distins cu titlul de artist al poporului din R.S.F.S.R.

Școala sovietică de pian a format în persoana lui Richter un artist, un interpret ce poartă pecetea celor mai bune tradiții ale marilor pianiști ruși : Rahmaninov, Igumnov și alții. O mare emoție, o adîncă pătrundere a ideii fundamentale a operei, simțul remarcabil al stilului, o virtuozitate subordonată desăvîrșirii imaginii, — sînt trăsăturile esențiale ale lui S. Richter.

S. Richter a întreprins numeroase turnee în străinătate, concertele lui bucurîndu-se de un mare succes artistic, stîrnind totodată un viu interes din partea publicului.

I. G.

La Teatrul Municipal din Galați

Premiera piesei „Ciulinii" de Ion Luca Caragiale

Colectivul Teatrului Municipal din Galați a pregătit pentru stagiunea în curs premiera piesei „Ciulinii" de Ion Luca Caragiale. Regia spectacolului este semnată de Ion Ghiță, iar decorurile de Ion Ștefănescu.

Rolurile principale sînt interpretate de Ion Ghiță, Ion Ștefănescu, Ion Ciocoiu, Ion Ghiță Ionescu, Ion Ghiță Ionescu, Ion Ghiță Ionesc

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 125 ★ Sîmbătă 27 februarie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

ÎN ORAȘUL CU SALCÎMI

Însemnările unui reporter de televiziune

Pe ecranul miniatural al mesei de montaj de la Studioul de Televiziune, imaginea imprimată pe peliculă reînvie zilele petrecute în Brăila, orașul cu salcîmi de pe malul Dunării, bătrînul dar atît de permanent tînărul fluviu, chiar și atunci cînd apele (spre dezolarea tuturor, de loc albastre) îi sînt încătușate de sloiuri.

Reporterul de televiziune are un mare avantaj față de ceilalți confrați ai săi întru ale scrisului: oricînd vrea să-și reîmprospăteze memoria, are la înde. mînă tehnica de redare a imaginii. Retrăiești pînă în cele mai mici amănunte popasurile făcute prin țară.

Din noianul acesta de imagini s-a alcătuit și reportajul pe care, ca să întrebuințăm termeni vizuali, vrem să vi-l... înfățișăm în rîndurile ce urmează.

Împreună cu operatorul de imagini, a cărui valoare personală se dublează din momentul în care este înarmat cu un aparat de filmat, cu un electrician care mînuiește cu dexteritate cîteva becuri puternice, ne-am oprit în primele zile la cîteva

întreprinderi brăilene

Sînt convins că dacă voi începe cu Combinatul de la Chiscani se vor crea unele neînțelegeri... Chiscanii nu sînt în Brăila. E adevărat. Și totuși nu poți concepe „orașul cu salcîmi" fără uriașul care se întinde tot mai mult, transformîndu-se într-o adevărată cetate industrială. De fapt drumul care leagă Brăila de Chiscani este un adevărat bulevard.

Am putea face o descriere cu lux de amănunte a drumului tehnic pe care-l face stufu! prin instalațiile combinatului, pînă să se transforme în carton. Aceasta însă o lăsăm în seama colegilor de la studioul „Al. Sahia", care săptămîna trecută lucrau la ultimele cadre ale filmului consacrat marii bogății a deltei dunărene.

Ceea ce uimește sînt proporțiile.

De la operatorul de imagine nu mai poți scoate un cuvînt: filmează, filmează incontinuu, supărat că nu-i intră construcțiile în întregime „în cadru". Ce-i drept e drept, aci era nevoie cesar un film pentru ecran lat.

La Chiscani totul se judecă în mare: Combinatul consumă în două minute o cantitate de apă egală cu cea necesară Brăilei în 24 de ore; fierbătoarele de stuf ocupă o hală aproape cît un teren de fotbal (apropo de fotbal: marele necaz al brăilenilor e că nu au o echipă în categoria A); ca să vizitezi toate construcțiile noi îți trebuie două zile.

Este impresionant acest colos industrial, rod al colaborării țărilor socialiste. Este impresionant prin munca ce s-a depus la montarea liniei de fabricare a cartonului și este și mai impresionant faptul că întreagă această linie este supravegheată de 2-3 oameni.

În primul moment nici nu-ți vine să

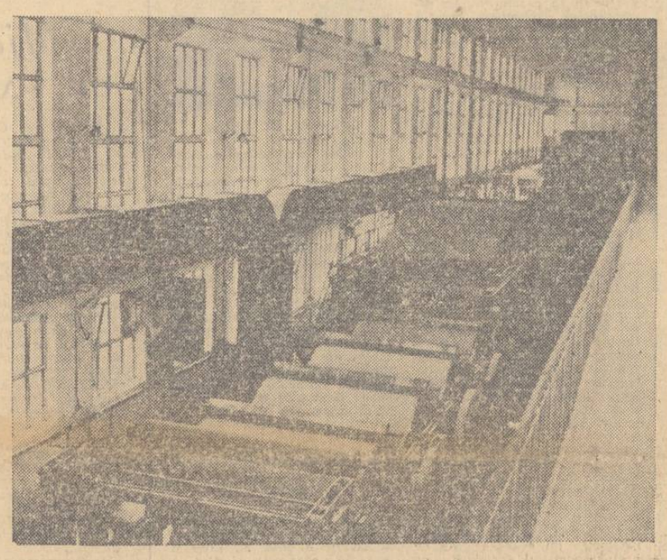

Hala fabricii de cartoane „Duplex-Triflex" de la Combinatul de prelucrare a stufului Chiscani

crezi. Dar însoțitorul nostru, inginerul Popescu îți adresează niște zîmbete cu aer de superioritate. A mai văzut destui oameni mirați, aici la Chiscani. Nici una, nici două îți face cunoștință cu unul din conductori, Constantin Vijiian. E un tînăr slăbuț, cu nimic ieșit din comun, cu o privire nici pătrunzătoare, nici șiearsă. Într-un cuvînt, un om ca mii de alți oameni. Are un singur defect, ucigător pentru un reporter: nu e vorbăreț. Atît afli de la el: că a fost trimis la Chiscani, că a fost nevoie de el și el s-a apucat să învețe bine meseria, și mai afli că acum e conductor al întregii linii, stăpîn peste tot ce vezi în jur.

„PAL". Aceste inițiale vă spun ceva? Semnificația lor e următoarea: „produse aglomerate din lemn". Există la Brăila o asemenea întreprindere. Salcia, care se găsește din belșug în regiunea dunăreană, aschiată și presată, își găsește aci rostul.

Munți întregi de foi aglomerate din lemn iau drumul fabricilor de mobile din țară.

Împreună cu combinatul de la Chiscani, „PAL"-ul este a doua mare întreprindere apărută în orașul dunărean în anii regimului nostru.

Dacă vom mai adăuga halele noi de la uzinele PROGRESUL, unde se pro-

Alex. STARK

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Comori sub pavajul Bucureștiului

Apele Dîmboviței și Colentinei, solul fertil, au făcut ca teritoriul Bucureștiului de astăzi să fie populat din cele mai vechi timpuri. Sînt peste 100.000 de ani de cînd există primele indicii de viață omenească prin aceste locuri. De atunci, generație după generație, oamenii au lăsat semne ale trecerii lor prin lume, semne care pînă astăzi au fost prea puțin descifrate. Această treabă și-a asumat-o, printre altele, colectivul de cercetători ai Muzeului de istorie a orașului București, muzeu care desfășoară o largă activitate de cercetare și popularizare a istoriei Capitalei noastre.

Săpăturile arheologtre sînt o treabă complicată și costisitoare. De aceea, cercetătorii Muzeului folosesc din plin prilejul bun ce s-a ivit cu ocazia săpăturilor pentru construirea de noi blocuri. În acest fel sub caldarîmul Bucureștilor, sub casele sale, s-au găsit adevărate comori arheologice. Despre unele din ele vom vorbi acum.

După cum se știe, vatra orașului se afla cam prin locurile cuprinse astăzi între Dîmbovița, Calea Văcărești, strada Lipscani și Calea Victoriei. Spre construcțiile din aceste locuri și-au îndreptat îndeosebi atenția arheologii din cadrul Muzeului de istorie a orașului București. În Piața de flori s-au găsit, sub străzile Covaci și 30 Decembrie, un bordei și urme ceramice datînd din secolele X—XI. Bordeiul a fost dezgropat la circa 2,70 metri sub nivelul actual al străzilor, fiind secționat de construcții mai noi, din secolele XVII—XVIII. În jurul cuptorului din bordei s-au găsit fragmente de vase înalte din ceramică, cu pereții groși, frumos ornamentați.

Descoperirea acestui bordei a confirmat cercetătorilor intensa locuire încă din al zecelea secol a acestui sector, care avea să devină, patru veacuri mai tîrziu, tîrgul și cetatea Bucureștiului. Se presupune că în secolul al XV-lea acest sector era înconjurat de întărituri militare, construite cam pe actualul loc al Pieții de flori. Jur împrejur erau locuințe. O dovadă în acest sens este un alt bordei, dezgropat la întretăierea străzii Covaci cu B-dul 1848, bordei datînd cam din timpul domniei lui Vlad Țepeș. Această locuință este destul de mare, de formă dreptunghiulară. Podeaua se află la adîncime de circa 2,80 metri față de nivelul Bd. 1848. Materialul de construcție: bîrne și nuele. Interesant este faptul că în pămîntul de umplutură se află cioburi de oale din secolul XV, fragmente de farfurii frumos ornate cu smalț galben și maron, și fragmente de cărămizi înguste. Distrus de incendiu bordeiul a fost transformat ulterior într-o groapă de gunoi în care s-au aruncat oase. De altfel, numărul mare de gropi pline de oase, descoperite în împrejurimi, dovedește că localnicii se hrăneau intens cu carnea de cornute.

O interesantă descoperire a fost făcută de către cercetătorii Muzeului la întretăierea străzii 30 Decembrie cu B-dul 1848. Este vorba de bîrnele unei vechi uliți bucureștene datînd de la sfîrșitul secolului XVII. Puse transversal pe suporți groși, aceste bîrne poartă urme vădite ale uzării lor, unele sînt rupte la capete, altele scrijelite. În pămîntul ce le acoperea s-au găsit urme ceramice din perioada lui Brîncoveanu. Sub bîrne fusese instalată o conductă de apă care alimenta Curtea Veche. Făcută din olane, conducta urma cu aproximație actualul traseu al străzii 30 Decembrie.

Și în Piața de flori arheologii au descoperit un lucru interesant: niște pivnițe, cu ziduri impunătoare, avînd la temelie bîrne de lemn, folosite pare-se de negustorii bucureșteni de prin secolul XVIII. Sub pavimentul unei pivnițe s-au găsit în fișic 29 monete turcești de format mare, bătute în timpul domniei sultanului Mustafa al III-lea (1757—1774).

Despre recentele descoperiri arheologice din Capitală ar mai fi, desigur, multe de spus. Pe șantierul noilor locuințe din strada Brezoianu și din jurul sălii Palatului Republicii, bunăoară, s-au găsit obiecte de podoabă, pietre funerare, resturi de îmbrăcăminte, monezi etc. Descoperiri asemănătoare s-au făcut și pe alte șantiere. Noi vom aminti, în încheiere, doar despre una. Și anume despre o construcție din secolul al XVIII-leq, situată între temeliile [illegible] palat al senătului, unde acum se ridică un mare bloc de locuințe. Este vorba de o porțiune a unui impunător bazin legat cu exteriorul prin ctitor conducte prin care venea și se scurgea apa. Bazinul se află cam prin locul în care în 1708 Toma Spătaru Cantacuzino și-a clădit casa sa devenită către jumătatea sec. XVIII-lea loc de găzduire a boierilor străini. Mai tîrziu aci s-a clădit palatul Brîncovenilor, înconjurat de un parc întins. Rămîne ca cercetătorii să stabilească utilitatea acestei construcții prin extinderea săpăturilor arheologice.

În orice caz, toate aceste recente descoperiri înfăptuite sub egida Muzeului de istorie a orașului București aruncă o lumină nouă și interesantă asupra trecutului Capitalei noastre, clarifică multe lucruri necunoscute asupra felului cum trăiau strămoșii noștri.

Paul MARIAN

ANA BARCAN, laureată a Premiului de Stat — ale cărei creații în piesele „Nepoții Gornistului", „În căutarea fericirii", „Vrăjitoarele din Salem", „Fotoliul 16" și „Filomena Marturano", au fost apreciate de publicul spectator, — deține rolul stăpînei în piesa „Cuibul de piatră" de Hella Vnolijoki, noua premieră a Teatrului „C. Nottara".

Fotografia: MIHAI POPESCU

Interviu pe trei voci cu

TRIO GRIGORIU

La sugestia unui interviu colectiv, frații Grigoriu au consimțit muzical, fiecare pe vocea lui, într-un armonios trio. Acest neașteptat moment sonor l-a pus în încurcătură pe reporter și, cum nu se simțea în stare să intre în cvartet, a preferat să intervină profesional:

— Necesități de ordin gazetăresc mă obligă să vă previn că de data aceasta cititorii „Magazinului" vor trebui să vă asculte pe fiecare în parte.

Frații Grigoriu au stat o clipă în cumpănă și, după un consult reciproc, am auzit glasul mezinului, Cezar:

— Angel și George m-au împuternicit să încep eu... Cu ce vă putem fi de folos?

— Să ne spuneți cînd a luat ființă trio Grigoriu.

— Fratele meu Angel poate fi socotit de drept întemeietorul trio-ului.

— Cum așa?... De unul singur?

— Aveți răbdare, o să vă istorisesc pe îndelete: Prin 1943—1944 există la Liceul Comercial din Brăila un trio vocal, din care făcea parte Angel Grigoriu, pe atunci singurul dintre noi cu calități muzicale recunoscute. La un moment dat, unul din cîntăreți se mută la altă școală. Ce te faci cu trio-ul? Să se desființeze? Profesorul de muzică nici nu voia să audă! Ce ar fi, zice Angel, să încerce George... Încercarea lui George s-a soldat cu o izbîndă, treaba mergea strună, dar, ce să vezi? — la sfîrșitul anului școlar se îmbolnăvește Ursulescu, al treilea membru al formației. Cei doi Grigoriu se întrebau, cum s-ar zice, pe unde să scoată cămașa, cînd tot lui Angel îi vine ideia: „Hai să-l punem în loc pe ăsta micu..."

La serbarea de sfîrșit de an, sub privirile admirative ale părinților și prietenilor — trio Grigoriu a susținut în public primul său număr vocal.

Nici după aceia n-am renunțat să cochetăm cu muzele. Angel și George s-au înscris la conservator, la clasa de operă, unde au fost colegi cu Zenaida Pally, Iolanda Mărculescu, Viorel Ban, deși se simțeau atrași mai mult spre cîntecul de estradă pe care George îl acompania de obicei cu ghitara. În ce mă privește, n-am „trădat" estrada, deși alegerea mea inițială aparține, după cum o să vedeți, altui domeniu muzical. Exista la București, pe atunci, un conservator de muzică ușoară, pe care-l conducea Edmond Deda. M-am înscris la secția de baterie a lui Sergiu Malagamba. Spre disperarea părinților, care între timp se mutaseră la București, și a vecinilor, exersam toată ziua la tobă...

Între timp, nu ne părăVALENTIN BALTAG

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Trio Grigoriu

Inaintași ai muzicii românești

Tenorul Traian Grozăvescu

Lugoj, 21 noiembrie 1895: odată cu sosirea primilor fulgi de nea, în modesta familie a funcționarului Constantin Grozăvescu s-a întîmplat un eveniment fericit. S-a născut primul copil: Traian. Anii trec. Cu ei familia se mai îmbogățește cu două fetițe: Milița și Olga.

De copil, tatăl meu a arătat aptitudini deosebite pentru muzică. Prindea ușor orice melodie și o interpreta imediat cu multă pricepere. În școala primară, Traian a interpretat diferite roluri în piese pentru copii, de care se achită cu talent. La liceu, paralel cu activitatea școlară, a luat parte tot mai mult la viața muzicală a Lugojului.

Împreună cu bunicul meu, un bariton profund, a cîntat în corurile din oraș conduse de Ion Vidu și de dr. Iosif Willer.

După terminarea liceului, la dorința părinților săi, care nu vedeau în canto o carieră serioasă, Traian s-a înscris, în toamna anului 1914, la Facultatea de drept din Budapesta, urmînd și Academia de muzică.

Intervine însă războiul care îi întrerupe activitatea. Traian e trimis pe front. Dar au trecut și anii de război, iar în toamna anului 1919 Traian Grozăvescu își continuă studiile la Conservatorul din Cluj, sub direcțiunea lui Gh. Dima, la clasa de canto a baritonului Ionel Crișianu. Acesta îi cizelează vocea, pregătindu-i-o pentru rolurile de tenor liric, care-l atrăgeau în mod deosebit. Curînd, este angajat și în corul Operei, făcînd astfel primul

Mira GROZĂVESCU-DEMETER

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Traian Grozăvescu în rolul lui Iulien, din opera „Luiza" de Charpentier

În rolul lui Vasco da Gama, din opera „Africana" de Meyerbeer.

O rubrică nouă în revista noastră:

MAGAZIN MEDICAL

Spicuim din sumar:

GRIPA

●

FARMACIA DE CASĂ

●

Carnetul psihologului

MESERIA DE PĂRINTE

●

Tableta doctorului Siringeanu

O călătorie în

PANAMA

Însemnările inginerilor cehoslovaci Jiri Hanzelka și Miroslav Zikmund despre o călătorie în țările Americii Centrale

Zilele acestea, agențiile de presă au transmis rezoluția Camerei reprezentanților a Congresului american, prin care se interzice arborarea drapelului panamez în zona Canalului Panama, aflată — după cum se știe — sub controlul Statelor Unite. Așadar, panamezii nu au voie să arboreze drapelul național în propriul lor stat.

Rezoluția Camerei reprezentanților, primită cu vie nemulțumire de poporul panamez, contribuie astfel la agravarea conflictului americano-panamez.

În legătură cu acest conflict, care decurge din situația de stat în stat pe care o are S.U.A. în Panama, din profiturile uriașe pe care monopolurile americane le storc pe seama așite. Mișcarea de protest împotriva tratatului înrobitor din 1903, prin care S.U.A. preluau controlul zonei Canalului Panama, a luat în ultimul an o amploare deosebită. Această mișcare a cuprins pînă și cercurile oficiale panameze. Președintele statului Panama, de la Guardia, a declarat de curînd, cu prilejul unui discurs radiodifuzat că „Tratatul din 1903, consecință a

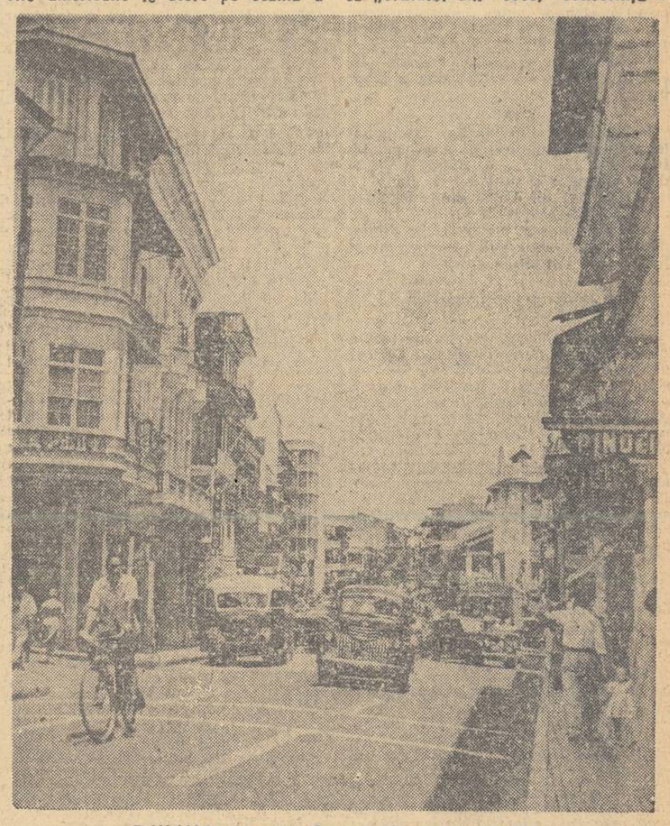

PANAMA: Avenida Central (Strada principală)

cestei țări, socotim util să publicăm fragmente din notele de drum ale cunoscuților ingineri cehoslovaci, JIRI HANZELKA și MIROSLAV ZIKMUND, care au făcut o călătorie cu mașina prin Panama și prin alte țări ale Americii Latine.

Însemnările celor doi ingineri prezintă mult interes prin informațiile pe care le aduc despre situația din Panama. Trebuie subliniat însă că unele din observațiile lor sînt depă-

epocii colonialismului, nu mai es valabil la ora actuală, cînd ordine internațională trebuie să se bazeze pe egal tatea popoarelor și a națiunilor.. Trebuie să căutăm o soluție la diferendul care ne opune".

Însemnările celor doi călători cehi au apărut în volumul „AMERICA CENTRALĂ", din care am spicuit fragmente pe care le publicăm în pagina 3-a a acestui număr al revistei noastre.

POSTA REDACȚIEI

VASILE POP — Carei: E interesantă și originală cerința dv. După cîte am înțeles, ați vrea să știți cum se spune „sfîrșit" în limbile arabă, spaniolă, greacă, ebraică, armeană, hindu, japoneză, malaieză, portugheză.

Întrebarea dv., în aparență simplă, este foarte complicată în realitate. Cînd am citit ultimul rînd al scrisorii, ne-am dat seama că întrebarea este și mai dificilă decît ne așteptam, pe lîngă cele specificate mai sus, să vă spunem cum se zice „sfîrșit" și în alte limbi. Trebuie să recunoaștem că nu ne-am propus niciodată un asemenea obiectiv lingvistic. Urmărind însă filmele de diverse proveniențe, vă veți putea îmbogăți glosarul, deoarece, fiecare are un „sfîrșit" în limba creatorilor lui. Luînd pe cont propriu această migăloasă întreprindere, credem că satisfacțiile vor fi mai mari decît cele oferite de noi.

IOAN GUTOGA — Galați: Nu sînteți singurul care se interesează de Lună. Problema ridicată de dv. va fi elucidată cînd acest astru ne va fi ceva mai familiar. Obișnuitul sfat „aveți răbdare", nu trebuie să vă impacienteze. Nu vă trebuie prea multă răbdare pentru că problemele se vor rezolva într-un viitor nu prea îndepărtat.

BRÎNDUȘA — Rădăuți: În calitate de colecționară de timbre (în devenire) vă recomandăm să cercetați neapărat magazinele „Filatelia", unde veți găsi nu numai timbre ci și pasionați filateliști, gata să dea oricînd un ajutor prietenesc celor care fac, în domeniul colecționării timbrelor, primii pași.

N. MILA — Fălticeni: Artista căreia vreți să-i adresați felicitările pentru frumoasa sa activitate, îi puteți scrie pe adresa Teatrului „C. Nottara" din București. Cred că un mai concis răspuns ca acesta nu se poate da.

M. MUSCALU — Vasile Roaită: Nu este adevărat că „dragostea pentru teatru e o boală a școlărițelor care vor să devină cu orice chip actrițe". Și persoane care au trecut de mult de această vîrstă, aspiră să ajungă pe scenă, la lumina reflectoarelor. E o dorință firească. Nu putem fi de acord nici cu faptul că examenele de admitere în institutele de teatru sînt aproape imposibil de trecut. Ce dovadă mai bună, decît aceea că, în fiecare an sînt admiși în anul I atîția tineri ce se pregătesc pentru profesiunea scenică? Nedorind să fim în complet dezacord, vă spunem că în adevăr, cel care vrea să devină actor, trebuie să aibă talent. Dacă socotiți că sînteți atrasă către actorie, procedați cu mai mult curaj.

CALEIDOSCOP

Cărbunele albastru

Locuitorii de pe țărmurile oceanelor sînt zilnic martorii unui măreț fenomen natural. Animate parcă de o respirație uriașă, apele se ridică și scad într-un ritm regulat, de două ori pe zi. Este fenomenul mareelor. Atracția Lunii face ca apele oceanelor să se ridice în forma a două umflături simetrice, care urmăresc mersul Lunii pe cer, ocolind Pămîntul în aproape 25 de ore. În largul oceanelor, înălțimea mareelor nu depășește jumătate de metru. Atunci cînd ele înaintează însă în porțiuni strîmte — golfuri, strîmtori, estuare, nivelul apei se ridică mult, putînd ajunge chiar 15—16 metri.

Frecarea exercitată de maree asupra globului pămîntesc este foarte puternică, reprezentînd multe miliarde de kilowați. Acțiunea acestei frecări este o frînare lentă a rotației Pămîntului, reprezentînd un uriaș consum de energie pe socoteala energiei de rotație a Pămîntului. Totuși folosirea mareelor a întîrziat pînă în zilele noastre, cînd au început să fie construite primele centrale hidroelectrice marine.

Desen de I. DRUGĂ

Motivul îl constituie în primul rînd caracterul periodic al ridicării apelor, fapt care nu permite o exploatare continuă a surselor de energie. În al doilea rînd, apa de mare corodează metalele, ceea ce nu se întîmplă la centralele hidroelectrice așezate pe rîuri, a căror apă este dulce. O altă piedică de seamă o constituie construirea barajelor necesare, care este cu mult mai dificilă la mare, unde problemele sînt cu totul altele decît pe rîuri și fluvii. Pe rîuri, putem spune că uscatul încercuiește apa, permițînd o lupță mai eficace împotriva apelor, pe cînd la țărmul mării, apa este mai puternică decît uscatul prin cantitate, prin valurile stîrnite de furtuni și prin pulsația mareelor.

Abia mijloacele formidabile ale tehnicii moderne au permis înfrîngerea acestor multiple piedici.

Periodicitatea funcționării nu mai contează deoarece astăzi centralele electrice moderne sînt interconectate la rețele naționale, astfel încît variațiile se compensează pe întreaga rețea.

Tehnica modernă a pus la punct turbine care pot funcționa fără a suferi coroziuni în apa de mare. Mai mult, aceste turbine sînt adaptate special pentru centralele marine. Ele pot funcționa cu apa curgînd în ambele sensuri și în plus, pot funcționa și ca pompe.

În sfîrșit tehnica construirii barajelor a făcut asemenea progrese, încît permite și construirea unor baraje de mari proporții în zonele maritime.

Toate aceste condiții au făcut posibilă folosirea mareelor pentru generarea energiei electrice. „Cărbunele albastru" mai prezintă avantajul de a fi disponibil în locuri unde „cărbunele alb" al hidrocentralelor lipsește, și unde nici combustibilii nu sînt ușor de transportat: în locuri îndepărtate, pe țărmurile oceanelor nordice.

Centralele marine se construiesc pe baraje la intrarea golfurilor unde mareele dau diferențe mari de nivel. Cu cît suprafața golfului este mai mare, cu atît se poate obține mai multă energie datorită debitului de apă mai ridicat.

În lungul barajelor sînt așezate turbinele. Ele funcționează în mai multe etape. În prima etapă, în perioada fluxului, apele mării sînt mai ridicate decît apele bazinului închis și sînt lăsate să curgă prin turbine spre bazin.

În perioada refluxului apele mării coboară sub nivelul bazinelor și apa este lăsată să curgă din bazin prin turbine spre marea deschisă. În sfîrșit, în perioadele intermediare din timpul fluxului și refluxului, atunci cînd nivelurile apei sînt egale de ambele părți ale barajului, turbinele sînt folosite ca pompe, acumulînd apă în bazin. Energia electrică necesară pentru pompare este scoasă din rețeaua națională cu care centrala marină este interconectată. Acest împrumut de energie electrică este restituit peste cîteva ore „cu dobîndă", datorită faptului că pomparea se face la o diferență de nivel foarte mică, iar peste cîteva ore apa pompată lucrează de la o diferență de nivel de cîțiva metri, apărută grație refluxului.

În exploatarea „cărbunelui albastru" Uniunea Sovietică ocupă un loc de frunte. În golful Mezen din Marea Albă unde diferențele de nivel, datorită mareelor, ating 6,6 m., se pregătește construirea unei uriașe centrale hidroelectrice marine, al cărui baraj construit din elemente prefabricate va avea 100 km. lungime și va fi înzestrat cu 2000 de turbine. Energia electrică generată va asigura necesitățile unor întinse regiuni ale Extremului Nord al părții europene a Uniunii Sovietice. Centrala electrică marină de la golful Mezen va fi interconectată cu rețeaua de distribuție a energiei electrice din Ural și partea europeană a Uniunii Sovietice.

În afară de centralele marine, Uniunea Sovietică este patria unei noi și extrem de interesante aplicații a energiei mareelor, care va folosi la îmbunătățirea climei unor regiuni întinse de pe coasta Pacificului. După propunerea inginerului N. Romanov, energia fluxului poate fi folosită pentru pomparea apelor calde ale curentului Kuro-Sivo. Pentru aceasta urmează ca în strîmtoarea Neveiskoi dintre insula Sahalin și continentul asiatic să se ridice un baraj de 8 km. lungime. Acest baraj va fi înzestrat cu porți care se vor deschide numai spre nord, în direcția mării Ohotsk, astfel încît fluxul și refluxul va fi făcut să lucreze, ca pistonul unei pompe, porțile barajului reprezentînd supapele. Pe această cale, mareele vor pompa apa caldă încălzind clima pe coasta U.R.S.S., a Chinei de Nord și a Japoniei.

Ing. A. NEGREA

In orașul cu salcîmi

(Urmare din pag 1-a)

duc escavatoare și vom mai menționa vasele lansate la șantierul naval, modernizat și el în ultimii ani, caleidoscopul nostru ar putea înregistra uriașul salt făcut de Brăila în ultimii 10—12 ani.

Orașul de pe malurile Dunării nu este o excepție în viața nouă a republicii...

★

De cum ieși din Brăila, Bărăganul te primește ospitalier, îți arată pămînturile lui rodnice... Străbați kilometri după kilometri și nu-i dai de cap.

— Oamenii au făcut din Bărăgan „slugă credincioasă"...

Așa îmi spunea într-o zi, la Brăila, un fost coleg de școală, azi inginer la S.M.T. Mă întîlnisem cu el la

Casa agronomului

O clădire imensă, cu tot ce poate cuprinde un mare combinat de învățătură: de la laboratorul de ihtiologie, unde se zbenguie peștii în acvariu, pînă la camerele frumoase și curate de găzduire ale elevilor, de la aparatajul modern pînă la cantina întotdeauna bine aprovizionată.

Am asistat aci, la „Casa agronomului", la o lecție. Era o lecție pe care cu siguranță nu ar fi putut-o auzi nimeni cu 15—20 de ani în urmă, pe vremea cînd elevii și profesorul de azi, trăgeau din greu la jugul moșierului.

În bănci erau brigadieri, colectiviști simpli. La catedră președintele gospodăriei agricole colective „Dobrogeanu Gherea" din comuna Urleasca.

Cu o voce destul de emoționată (nu mai fusese „profesor" în viața lui) președintele povestea cum a reușit să obțină gospodăria lor 8.000 kgr. porumb boabe la hectar de pe 80 de hectare de lot experimental.

Cei din bănci scriau de zor. Le citeai în ochi dorința de a învăța. De altfel și președintele a învățat nu de mult aici, la Casa agronomului.

De la „Casa agronomului" am plecat cu un sentiment ce nu poate fi redat prea ușor în cuvinte. Este emoționant să vezi o dorință atît de mare de luminare, un potențial uriaș de înmagazinare a cunoștințelor.

Și acum cîteva rînduri despre

timpul liber

Ne-am pus întrebarea ce fac brăilenii în timpul liber.

Ca să dăm răspunsul în întregime, ar fi prea multe file de completat și ne-ar trebui mult spațiu. Ne-am oprit doar la două foruri, ambele de cultură: casa raională de cultură și teatrul.

La Casa raională există tot ce vrei: bibliotecă pentru mari și mici cu o coadă continuă la raftul de cărți (asemenea „cozi" nu pot decît să bucure); cercul de dans e arhiplin de doritori să învețe baletul; la cercul de teatru muncitori, gospodine, eleve, funcționari, repetă cu asiduitate, sub conducerea actorului Dumitru Fîslaru, *„O zi de odihnă"*, spumoasa comedie a lui Kataev (poate că forurile în drept ar trebui să se străduiască mai mult să rezolve chestiunea încălzirii sălii de teatru a Casei de cultură). Ne-am îndreptat spre o sală, care avea pe ușă un afiș destul de misterios: „CERCUL REBUS".

Aflați că de două ori pe săptămînă 30 40 de oameni de la 18 ani la 60, de la gospodine pînă la marinari, de la contabili șefi la muncitori vin cu regularitate să se ocupe de dezlegarea cuvintelor încrucișate, de compunerea jocurilor, răspund la scrisorile prietenilor de peste hotare. Se fac aici concursuri, se ține conferințe pe oraș.

Seara am fost la teatru. Se ventila pînă nu de mult (de ce să n-o recunoaștem?) o părere preconcepută despre „teatrul din provincie". Poate că nu voi fi în asentimentul unor critici prea esteți, dar la Brăila n-am simțit nici un moment izul acesta provincial. Dimpotrivă: ai clipe de adevărată încîntare. Nu poți uita nici un moment creațiile marilor noștri actori de la Național în „Steaua fără nume". Dar aici, la Brăila, în orașul în care s-a născut dramaturgul, am simțit un fior plăcut revăzînd piesa. (N. B. Interesant de menționat că în primele două rînduri erau vreo 30 de spectatori din București, oameni veniți în delegație la Brăila. Aplaudau de-și roșiseră palmele).

Dumitru Pîslaru este un alt Miroiu decît cel interpretat de Radu Beligan, dar prospețimea tînărului actor te cucerește. Nae Nicolae, în șeful gării, e parcă „de acolo". De-a dreptul emoționante (sînt sigur că cei dintre dumneavoastră care veți vedea spectacolul, veți fi de acord cu mine) sînt și alte trei creații: Domnișoara Cucu (Olly Eftimiu), acarul Ichim (Valeriu Moraru) și eleva (Sanda Ghiculescu).

Nu e cazul să fac o cronică dramatică a spectacolelor brăilene. Dar trebuie să-l amintesc pe Eugen Popescu în „Mincinosul", din nou pe Nae Nicolae în „Cale lungă" de Arbuzov, unde alături de Livia Ungureanu, Sanda Sergia și Virginia Weber contribuie la prezentarea unui spectacol (chiar dacă uneori defectuos în mișcare datorită scenei mici) plin de lirism și tinerețe.

★

Caleidoscopul a început să îmbrace forma sa finală. Pe ecranul miniaturaj al mesei de montaj de la Televiziune, imaginile imprimate pe peliculă au reînviat pe cîteva file de hîrtie zilele petrecute în orașul cu salcîmi de pe malul Dunării, bătrînul dar atît de permanent tînărul fluviu, chiar și atunci cînd apele îi sînt încătușate de gheață.

Alex. STARK

Năravuri și moravuri

Întoarcerea...

Terminase universitatea și avea de dat examenul de stat. Nu lipsit de emoții, Titi a trecut și de acest examen. Aștepta doar repartizarea la locul de muncă. În discuțiile cu colegii, spunea adesea că — deși nu-i bucureștean — n-ar pleca din Capitală. S-a învățat aici și i-ar veni greu să meargă în altă parte.

Și totuși a plecat. A primit repartizare pentru învățămîntul mediu într-un oraș din Ardeal. S-a prezentat, nu prea încîntat, la locul de muncă, în orășelul liniștit de pe malul Arieșului. Aici, la o școală mare și frumoasă, construită în anii noștri, își începu activitatea la catedră.

Copiii de mo ți, băieți și fete, l-au înconjurat cu dragoste. Își iubeau profesorul și-l ascultau cuminți în orele de curs. Cu elevii și colegii săi mai vechi, profesori cu renume în partea locului, a făcut multe excursii... Au fost la Cîmpeni, Abrud și chiar pînă sus la Albac, în satul lui Horea. S-a înjghebat aici, la școală, sub conducerea lui, un cor bine cunoscut în împrejurimi...

Și Titi ar fi realizat lucruri frumoase dacă dorul de bulevarde nu-l făcea adesea să-și uite obligațiile sale de profesor, profesie pe care singur și-o alesese. Așa se explică faptul că numai după cîteva luni de la predarea primelor sale lecții, el — studentul de altă dată, pentru care statul a cheltuit sume însemnate de bani — a părăsit orășelul liniștit, frumusețile Țării de Piatră, școala nouă și primitoare, elevii săi sîrguincioși... Da, și-a părăsit colegii, elevii, școala și a venit în București.

„O să-mi aleg altă meserie" — zicea el. Și într-adevăr a încercat. A fost într-un timp planificator la o întreprindere, însă pentru scurtă durată. A fost apoi la alta achizitor, unde de asemenea n-a stat prea mult.

Problema locuinței oarecum a rezolvat-o. S-a instalat la sora sa, unde — fără prea mare greutate — mai „ciupea" și o masă. Cît îi ziulica de mare, bătea bulevardele Capitalei în lung și-n lat, mînca o pîine muncită de alții și tăia frunză la ciini...

Dar școala, copiii, catedra părăsită îl obsedau pretutindeni. Nu putea uita primele ore de curs, dragostea cu care a fost primit acolo, în școala cea nouă de pe malul Arieșului...

De rușine, își ocolea prietenii, foștii colegi care veneau în Capitală mînați de alte treburi. Deunăzi însă n-a avut încotro. Ne-am întîlnit față în față într-o librărie. Era supărat și răsfoia fără interes o carte.

— Salutare Titi, ți zic. Ce faci? Unde lucrezi?

— Eu?... Am fost profesor... Am mai încercat între timp și alte meserii, dar nu s-au prins. Am plecat de la școală de cîteva luni...

Discuția s-a legat. Am vorbit despre colegi, despre prietenii de care își mai aducea aminte. I-am spus de Niță că-i inginer agronom la o gospodărie colectivă din părțile Calafatului, de Costel că-i profesor într-un sat din Moldova și de alții.

Părea grăbit și nu mă privea în ochi. M-a salutat apoi cam fără chef, a ieșit, și-a pornit-o către Cișmigiu.

L-am urmărit îndelung pe tînărul rătăcit, un soi de pierde vară, un adevărat fugar, care n-a iubit școala și nu și-a iubit elevii.

Îl consideram un om pierdut, cînd deunăzi am auzit o veste bună: Titi s-a hotărît să plece din nou în locurile pe care le-a părăsit. Dar a fost oare nevoie de atîta timp să se gîndească? Poate că da, poate că nu.

Acest exemplu poate folosi și acelora care — ce-i drept tot mai puțini la număr — nu înțeleg că oriunde e bine și frumos dacă munca te leagă de locuri și de oameni.

Al. GHERGHE

De vorbă cu directorul Teatrului de păpuși din Cluj

Două afișe mici anunță programul spectacolelor Teatrului de păpuși din Cluj. Teatrul lucrează cu două secții — una în limba română, alta în limba maghiară. Astăzi fiind duminică — spre deosebire de celelalte zile ale săptămînii — teatrul are un program încărcat: două spectacole dimineața, unul în limba română, altul în limba maghiară, ambele în aceeași sală și unul după-amiază.

În sala mică și prea puțin primitoare — nu pentru că se fac acum reparații și lucrări de vopsitorie, ci pentru că este — ca și holul, ca și celelalte anexe ale teatrului, improprii unui teatru pentru păpuși — copii așteaptă bocănind nerăbdători în podea.

În culise un pianist, un violonist și un flautist își acordează instrumentele, iar mînuitorii dichisesc păpușile: băieți, fetițe cu ochi mirați, de mărgele, un șoricel cu mustăți blonde, un purcelușel și... niște lupi cu blana trențăroasă. Se sting luminile, în sală rumoarea crește și toată echipa — instrumentiști, actori, mînuitori, electricieni — așteaptă pînă ce copiii se potolesc. Cortina se trage și zeci de perechi de ochișori privesc lacomi scena — pentru un minut goală. Întîmplările primei din cele 8 povești cu animale — după Moricz Szigmond — au început să se desfășoare pe scenă.

Am lăsat — cu regret — spectacolul emoționant pe care-l oferă o sală cu copii care se bucură ori se întristează de pățaniile personajelor pozitive de pe scenă, reacționînd cu sinceritatea și seriozitatea lor inegalabile — pentru o discuție pe marginea cîtorva probleme mari ale teatrului pentru cei... mici.

Păpușarii de la Cluj arată față de arta lor pasiune și seriozitate. Colectivul de aici este considerat — datorită activității sale creatoare — ca un colectiv ce întruchipează creșterea calitativă a activității păpușărești din orașele noastre.

Încă de la începutul discuției tov. Vasile Dan, director și regizor al teatrului, ne-a relatat amănunte în legătură cu preocupările colectivului clujean pentru introducerea actualității în Teatrul de păpuși.

— **Astăzi** — ne-a spus tov. Dan — **Teatrul de păpuși trebuie nu numai să satirizeze sau să distreze ci să și educe. Firește prin umorul lor fin, subtil, prin satira lor uneori mușcătoare, spectacolele noastre — fie cele pentru copii mai mici, fie cele pentru copii mai mari — își propun, au un rol educativ.**

Cu toate acestea pentru a merge mai direct la scopul propus, astăzi este necesară o lărgire a tematicii repertoriului. Și anume trebuie depășit cadrul repertoriului bazat numai pe basme populare sau basme clasice ca cele ale lui Andersen, Grimm etc., etc., introducînd în program piese inspirate din actualitate, din viața și preocupările copiilor noștri de azi.

— Prin ce fel de piese considerați posibilă introducerea actualității în Teatrul de păpuși?

— **Piese inspirate din activitatea școlară, pionierească, din cămine; piese inspirate din literatura științifico-fantastică în era zborurilor interplanetare copiii — care au o imaginație excepțională — sînt pasionați după astfel de teme. La teatrul nostru, un prim pas a și fost făcut în această direcție. Regizorul Mircea Suciu a pus în scenă spectacolul cu piesa „Vrăjitorul" de A. Gubarev.**

— Ce alte spectacole inspirate din actualitate mai aveți?

— **Tot în regia lui Mircea Suciu a fost realizat spectacolul cu „Marea aventură" de Alecu Popovici. Într-o piesă care satirizează apucăturile rele ale unor copii, dezordinea și obrăznicia, trezind — prin intermediul unor acțiuni opuse — gustul pentru preocupări folositoare, pentru frumusețea și plinătatea vieții în mijlocul colectivului.**

Două din următoarele premiere ale Teatrului nostru vor fi cu spectacole din actualitate: „Foc de tabără" la secția maghiară și „3 pași în univers"

— Din ceea ce ne-ați spus a reieșit, că una din preocupările dv. este lărgirea interesului pentru spectacolele cu păpuși. După cum ne arată programul, pentru adulți nu aveți nimic în repertoriu.

— **Într-adevăr, în momentul de față nu avem nimic pentru adulți. Colectivul nostru are experiența spectacolelor pentru adulți. În stagiunea trecută am avut succese cu dramatizarea primei părți a romanului lui Hașek „Bravul soldat Svejk", care a fost un spectacol care a plăcut și spectatorilor, dar și păpușarilor străini care ne-au vizitat, cu deosebire cehilor.**

— Am aflat că pe lîngă teatrul dv. a luat ființă un studio al păpușarilor. Care sînt preocupările în cadrul studio-ului și cum este influențată ridicarea măiestriei profesionale a artiștilor, calitatea spectacolelor?

— **Studioul nostru este un studio experimental și el a fost organizat din necesitatea de a întreține și dezvolta cătățile creatoare ale colectivului. Ca în orice studio experimental se duc discuții estetice, se studiază idei noi privind sisteme de mînuiri, de lumini și umbre; se țin prelegeri despre istoria artelor, cursuri de dicție, se vizionează spectacole, muzee. Ultima vizită a fost făcută la muzeul etnografic unde păpușarii noștri au văzut o serie de păpuși foarte vechi. Activitatea studioului permite ridicarea nivelului profesional-artistic al colectivului.**

Dolofănel

Rodica — instructoarea de pionieri

— Am dori ca în încheiere să ne spuneți ce întreprinde colectivul teatrului dv. în vederea participării la cel de-al II-lea Festival Internațional al Teatrelor de Păpuși?

— **Intenționăm să ne prezentăm cu un spectacol pus în scenă după una din piesele create de teatrul nostru. Deocamdată am trimis la București cele 3 piese create în acest scop. Încă nu știm cu care dintre ele ne vom prezenta la festival. Tinem să realizăm un spectacol bun, interesant. Faptul că al II-lea Festival Internațional al Teatrelor de Păpuși se ține și anul acesta la București ne obligă. Și nu numai asta. La primul Festival ne-am prezentat cu un spectacol care ne-a făcut cunoscuți și datorită căruia am întărit legăturile noastre cu păpușarii din alte țări. Este vorba de spectacolul cu „Fram — ursul polar" care se joacă acum în Vietnam — chiar am primit o scrisoare și fotografii de la premiera care a avut loc la Hanoi — în China și a fost cerut în R.P. Polonă și în Anglia.**

...În sală, copiii, străini de aceste probleme mari ce se pun în legătură cu arta spectacolelor pentru ei — se bucurau de istețimea purcelușului (ultima din poveștile cu animale) care reușește să pedepsească haita lupilor lacomi ce se repeziseră să-i roadă oscioarele.

Elisabeta PETREANU

Magazin 2

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

„O BUNĂ EDUCAȚIE" și Costache Caragiale

Costache Bălăcescu, în ciuda originei boierești, un nemulțumit și un critic aspru al întocmirilor sociale — este autorul piesei satirice „O bună educație" socotită „cea dintîi piesă originală ce se văzuse pe scîndurile teatrului din București". „O bună educație" s-a reprezentat pentru prima oară la 28 iulie 1845, în interpretarea lui Costache Caragiale, Costache Mihăileanu, Ioan Lăscărescu, Ralița Stoinescu și Caliopi. Costache Caragiale a jucat rolul principal. Al Măzărescului, făcînd „publicul a se ține neîncetat cu mîna de inimă de rîs".

Personajele se numesc Briganovici, Galantescu, Măzărescu, nume inspirate de manilele și metehnele lor. Felul acesta de numire a personajelor, făcîndu-l pe Caragiale să sugereze caracterul, fiind folosit și de alți dramaturgi, printre care Alecsandri și I. L. Caragiale. Unul din meritele piesei „O bună educație" despre care se spune că „a făcut epocă", este acela al diferențierii limbajului personajelor potrivit caracterului lor. Conflictul, naiv, se învîrtește în jurul căsătoriei Elizei, fata negustorului Briganovici, îndrăgostită de elegantul june Galantescu, deși tatăl său vrea s-o dea după mai vîrstnicul advocat Măzărescu. Îndrăgostiții fug, după ce s-a încheiat căsătoria dorită de negustor, dar pînă la sfîrșit se află că Galantescu e copilul din flori al lui Măzărescu. Cei doi îndrăgostiți se căsătoresc, iar advocatul se consolează cu Catinca, fată ușoară, care amintește subrelele din comediile franțuzești.

Că atîția atîți care luptau pentru progres, Costache Bălăcescu, elev al lui Lazăr și amic cu Heliade, colaborator la „Curierul românesc", frecventa salonul lui Ion Cîmpineanu, unde se întîlneau cei nemulțumiți de orînduirea socială și unde Bălăcescu trebuie să-și fi citit epigramele, fabulele și poemele satirice, unele deosebit de îndrăznețe. Deși prieten cu Heliade, s-a despărțit de el, cînd acesta a apucat pe calea latinismului și a italienismului exagerat. Cunoscut pentru ideile sale democratice, numele lui Costache Bălăcescu nu figurează totuși printre exilații de la 1848, cu toate că n-a lipsit mult că să fie surghiunit pentru fabula „Pescarul și țăranul", un îndreptar atac împotriva domnitorului Bibescu. Deși, după cum ne încredințează N. Tinc în „Revista nouă", versurile lui Bălăcescu au fost într-o vreme foarte populare, ele știindu-se pe dinafară, spre sfîrșitul vieții scriitorul a fost cu totul uitat, — uitare neîndreptățită care l-a îndemnat pe Eminescu să scrie în 1874: „...puțini știu că el mai trăiește, puțini știu dacă bătrînețea lui e înconjurată de acel respect al societății pe care bătrînii de soiul lui au dreptul a-l pretinde". Bălăcescu, deși a ocupat felurite funcții administrative — ocîrmuitor al județelor Muscel, Prahova, Dîmbovița și Oli, membru al epitropiilor spitalului Colțea, membru în comitetul teatral — a murit totuși, în 1880, sărac și uitat. Unul din predecesorii lui, Alecsandri, în ceea ce privește izvorul de inspirație al pieselor Bălăcescu a fost un susținător al teatrului romînesc manifestîndu-se, în „epistolele" sale ca adversar al teatrului străin, în legătură cu care spunea:

Bă mă tem că e și lege
Să nu pricepi ei ce spun,
Ca să nu poată culege
D-aici rominul vre-un bun...

Pentru ca să atragă spre teatru atenția „curții" — domnitorul nici nu călcase pe la teatrul romînesc, iar majoritatea celor din clasa conducătoare frecventa teatrul străin, dominant în această vreme. Costache Caragiale a recurs la o stratagemă care, pentru semnificația ei, merită să fie cunoscută — aceasta și în legătură cu piesa „O bună educație". Sînt, în această privință, două versiuni, pe care le înfățișăm.

Costache Caragiale

ele puțind caracteriza o stare de lucruri tristă, ce-i drept. Se anunțase o reprezentație extraordinară cu opera „Lucia" în beneficiul tenorului Ricciardi, „care pe scenă, prin jocul și glasul său, supunea simțirile"; biletele se vînduseră toate cu prețuri mari: se prevedea „o adevărată și strălucită sărbătoare", întrucît „societatea cea mai aleasă" ținea să dovedească tenorului simpatia ce-i purta. Dar, în preajma spectacolului, tenorul a anunțat că e bolnav și că nu poate cînta. Istoricul D. C. Olănescu relatează — și amănuntul îl știa de la C. I. Stăncescu, pictor și mulți ani subdirector al Teatrului Național — că de îmbolnăvirea tenorului nu era străin Costache Caragiale. Acesta, prieten cu Ricciardi, l-ar fi invitat pe tenor cu o seară înainte la masă și i-ar fi dat să mănînce, stropite bine cu vin rece de Drăgășani, licurici sărați și sardele rusești cu ardei; a doua zi, Ricciardi „era așa de răgușit, că nici nu putea vorbi dar mi-te cîntă". Costache Caragiale povestește că acest „complot" l-a pus la cale în colaborare cu tenorul, care, neavîndu-se bine cu directoarea Henriette Karl, voia să-l joace o festă. Ricciardi trebuia să cadă grav bolnav cu puține ore înaintea spectacolului și, cum reprezentația nu putea fi amînată, domnitorul fiind de față, trupa română s-ar fi oferit să joace o piesă, spectacolul urmînd să fie completat cu fragmente din opere; nu era de crezut că oferta romînilor n-ar fi fost primită. În orice caz, în seara spectacolului, cînd „teatrul scînteia de focul luminilor și al juvaeruri", cea mai mare parte a publicului, auzind „trista veste", a fost mulțumită că, în loc să plece acasă, îșă să aibă putința să-și admire eleganța, va vedea „O bună educație" de Costache Bălăcescu. Caragiale ne spune că această „piesă națională fu hotărîtă ca o bombă", gîndindu-se, desigur, la caracterul ei satiric. Piesa mai fusese jucată dar, în seara aceea, cînd în joc era soarta teatrului național, actorii au interpretat-o „silindu-se a-i da pe cît se poate coloritul omonisticei naționale". Costache Caragiale, care a avut grijă în seara aceea să împartă bilete de intrare gratuite la școlari și la mici funcționari, admiratorii săi, relatează: „Niciodată actorul romîn n-a vărsat pe scena teatrului o sudoare mai nobilă. Piecare se întrecea pe sine, căci lupta se dădea pentru cucerirea teatrului romîn".

Ioan MASSOFF

Dansuri vechi

Poloneza

E un dans solemn, pompos, cu care pînă la sfîrșitul veacului trecut se deschideau balurile Petersburgului *epocii lui* Pușkin. *Derivat dintr-un dans popular polonez de prin veacul al XVI-lea, poloneza era de fapt o adaptare a pavanei, prețiosul și trufașul dans de origină spaniolă. Dans cavaleresc, poloneza se dan. sa nu în cerc, ci într-un șir lung de perechi, care parcurgeau salonul ritmat, ca la o paradă. În mare vogă prin secolul al 18-lea, poloneza a fost intercalată în cuprinsul operelor, cele mai celebre poloneze fiind compuse de* Glinka *pentru „Ivan Susanin" și de* Ceaikovski *pentru „Evgheni Oneghin". Se cunosc de asemenea falmoasele poloneze pentru pian ale lui* Chopin, *ca și polonezele lui* Liszt, *iar în muzica de cameră, poloneza din trio opus 8 de* Beethoven. *Mulți fac greșala de a confunda poloneza cu vesela și populara polcă, care este un dans al țărănimii din Boemia.*

Ramayana

„Ramayana", cel de al doilea mare poem epic din literatura indiană, trece drept un adevărat monument literar, de o valoare indiscutabilă în literatura universală. Ca și primul poem, *„Mahabharata"* *„Ramayana"* este opera probabilă a unui poet indian Valmiki, care a trăit în secolul III înaintea erei noastre. Poetul a reunit cu o rară măiestrie cele două legende într-un singur poem de 50.000 versuri, căci nu se poate vorbi de „Ramayana" fără a se ține seamă de poemul „Mahabharata". Cele două poeme sînt un adevărat tezaur pentru un cercetător modern cu privire la istoria poporului indian.

Ramayana este relatarea unei vestite intrigi, în urma căreia Dasaratha, regele Ayodhiei, sub amenințarea cu moartea, este forțat a promite soției sale de a doua, Kaikey că-și va desmoșteni fiul din prima căsătorie, pe tînărul și frumosul Rama, în favoarea lui Bharata, fiul acestei întrigante. Rama trebuie să părăsească ținuturile natale și să plece în exil în întunecata junglă din vestul Indiei. În acest exil tînăra sa soție Sitha și fratele său mai mic Lankshama îl însoțesc. Între timp, intrigantul Bharata pune stăpînire pe tronul regelui Dasaratha...

A doua parte a poemului, așa numita Cronică a Vîteazului Rama relatează în mai mult de 24.000 versuri răpirea tinerei Sitha, soția viteazului Rama de către demonul Ravana, stăpînul ținuturilor Lanka, identificate azi cu insula Ceylon și eliberarea ei din captivitate. Poetul încă de la primele versuri își anunță cititorii că însuși zeul Brahma a fost acela care l-a însărcinat să redacteze cronica isprăvilor viteazului său stăpîn, promițîndu-i că poemul va trăi tot atît de mult cît vor trăi riurile și munții țării sale. Zeul și-a ținut într-adevăr promisiunea.

Așa cum am arătat mai sus, Rama este fiul regelui Dasharata din Ayodhia. El se căsătorește cu Sitha, fiica regelui Janaka din Mithilena, dar în urma intrigilor prințului Bharata și a mamei acestuia, cei doi tineri sînt nevoiți să se exileze în junglă și să trăiască în mijlocul fiarelor timp de 14 ani. În cursul acestui lung și dureros exil, Sitha este răpită de către oamenii lui Ravana, căpetenia hoților și a demonilor care o duc în pustiul Lanka și o încarcerează pe viață. Rama, sfătuit de maimuțele din junglă al căror rege Hanamaut, pe jumătate om, pe jumătate maimuță le cunoaște graiul, se aliază cu acesta și începe lupta pentru recucerirea patriei sale. După ce zdrobește armata lui Ravana și-și eliberează soția din captivitate, ajutat de maimuțele lui Hanamaut, el se reîntoarce victorios în Ayodhia și se urcă pe tronul strămoșilor săi. Sitha, pentru a-și dovedi puritatea, este obligată să treacă prin foc, încercare din care iese victorioasă.

Numeroase referiri la viața și obiceiurile locuitorilor din Bengal, Bombay, Kașmir, dau acestui poem valoarea unui prețios document istoric cu privire la civilizația poporului indian. Scrisă în sanscrită, Ramayana a fost adaptată, prelucrată și tradusă în nenumărate limbi străine. Anul acesta, Editura pentru Literatură Orientală din Moscova a anunțat traducerea integrală a poemului de către un grup de poeți și versificatori sovietici.

G. C.

Mic dicționar de expresii celebre

ARGUS — OCHI DE ARGUS — Expresia vine de la personajul mitologic Argus, poreclit și Panoptes, (care vede tot) și despre care cere legenda spune că avea o sută de ochi, dintre care cincizeci totdeauna deschiși. De aceea zeița Iunona l-a însărcinat să aibă ochii mereu atîntiți asupra frumoasei Io, de care Jupiter — soțul Iunonei — era îndrăgostit.

Argus a devenit deci sinonim cu o persoană excepțional de atentă căreia nu-i scapă nimic din vedere. Dar expresia „ochi de Argus", pe lîngă înțelesul bun de simbol al vigilenței, mai capătă uneori și semnificația mai puțin plăcută la adresa unui supraveghetor incomod. Așadar, poți spune despre un prieten clarvăzător că are ochi de Argus, dar acelaș lucru poți spune și despre o vecină indiscretă care te spionează tot timpul...

ARIADNA și FIRUL ARIADNEI — Ariadna, care a servit în literatură ca imagine pentru a desemna o femeie părăsită prin ingratitudinea bărbatului, a fost fiica regelui Minos al Cretei. Legenda spune că, îndrăgostită de Thezeu, ea l-a dăruit un ghem de ață cu care să se poată călăuzi, spre a ieși din labirintul unde s-a dus să ucidă Minotaurul. Și într-adevăr, grație acestui fir al Ariadnei, Thezeu s-a putut descurca.

Expresia „firul Ariadnei" se utilizează atunci cînd e vorba de un mijloc ce ne servește de călăuză, spre a putea ieși din dificultățile unei situații încîlcite, sau din labirintul unei probleme complicate. E o metaforă destul de des folosită.

ALMA MATER *(adică mamă bună, mamă care te hrănește). Poeții latini au întrebuințat această expresie, spre a desemna patria. Mai tîrziu ea a devenit o caracterizare pentru universități, în sensul că ele sînt ca o mamă care dă hrană spirituală.*

Cu aceeași semnificație se folosește uneori, în loc de „alma mater", expresia „alma parens".

CU ARCANUL — *Se găsește în expresiile: „trebuie să-i aduci cu arcanul", „nu-i prinzi nici cu arcanul", etc. E un cuvînt de origine turcească și care amintește de vremurile triste, cînd, sub stăpînirea turcilor, tinerii, spre a fi duși cu sila la oaste, erau prinși cu o funie lungă (ăsta-i arcanul), un fel de lasso cu care se prind astăz

O călătorie în Panama

Însemnările inginerilor cehoslovaci Jiri Hanzelka și Miroslav Zikmund despre o călătorie în țările Americii Centrale

...Cineva bătu la ușa cabinei noastre și pe coridor auzirăm strigîndu-se: *„Senores, olà, senores, arriba!" Toată lumea sus! Poftiți în salonul clasei a II-a, aduceți și pașapoartele, certificatele de inoculare și permisele de conducere! Panama! Control!"*

Comisia de ofițeri, funcționari vamali și sanitari era alcătuită din cetățeni americani. După cît se vedea, reprezentanții statului Panama nu aveau nimic de căutat pe un vas care urma să intre în Canalul Panama. Un pasager după altul fu strigat cu voce seacă. În cele din urmă a sosit și rîndul nostru. Grupul celor patru funcționari ne cercetă pașapoartele neobișnuite, schimbînd priviri tainice.

— Cehi?

— Yes, sir! Da, domnule!

— Ce căutați în Panama?

— Am completat chestionarul împreună cu cererea pentru viză, unde specificăm scopul călătoriei noastre. Călătorim mai departe spre Mexico.

— Și de ce nu călătoriți cu vaporul?

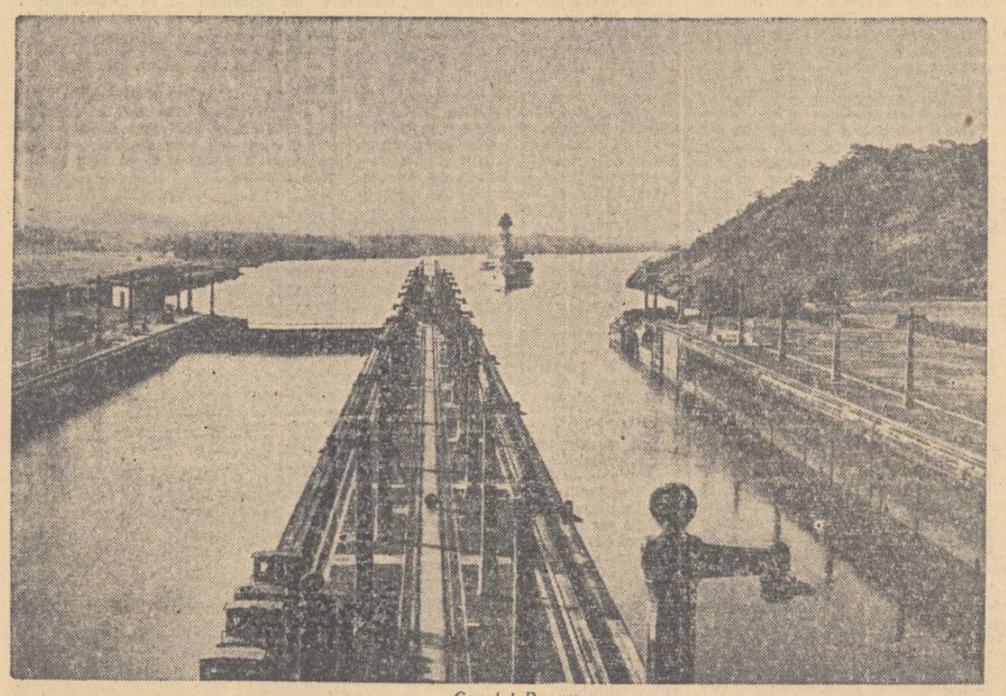

Canalul Panama

— Avem automobilul nostru.

A urmat o pauză scurtă, pașapoartele au fost răsfoite din nou, a fost controlată viza statului Panama, după care cei patru au început să se sfătuiască din nou în șoaptă.

— Ascultați, nu ați vrea să plecați mai departe cu acest vas spre Europa?

— Nu intenționăm acest lucru. Avem un program propriu de călătorie. Și în plus avem vize pentru toate republicile din America Centrală, inclusiv Mexico.

— Bine, atunci vom mai controla încă odată. Pașapoartele le lăsați aici. Vi le înmînăm din nou prin biroul de imigrație din Panama.

— Nu putem să dăm pașapoartele din mînă, întrucît ele constituie legitimațiile de care avem nevoie la descărcarea automobilului din vapor. La aceasta au urmat priviri neprietenoase, chiar minioase...

La 4 mai 1904 locotenentul american Mark Brocke înfige drapelul american aici, ca semn că de acum înainte teritoriul cu o lățime de cîte 5 mile de o parte și de alta de-a lungul canalului care urma să fie săpat de americani pe teritoriul statului Panama trecea sub suveranitate americană. Tot atunci, președintele Theodore Roosevelt declara cinic: că Statele Unite au ocupat zona canalului indiferent de orice alte considerente. La 16 august 1914 primul vapor naviga prin canalul Panama de la un ocean în celălalt. În locul armatei de ingineri, muncitori și specialiști care lucraseră la canal au apărut directorii de societăți, acționari, ofițeri de stat major, comercianți și politicieni. Minunea tehnică despre care au visat attea generații a devenit acum un instrument al influenței politice în mîinile Statelor Unite și totodată una din cele mai lucrative întreprinderi în genul său. Panama a devenit o piesă centrală în jocul politic al marilor puteri imperialiste.

Cele cîteva mile ale canalului au sporit volumul operațiilor societăților de transport, au făcut posibilă o întrebuințare mai rațională a forțelor de muncă și a tonajului, sporind rentabilitatea. Administrația canalului a dobîndit poziție de monopol începînd să dicteze tarifele pentru trecere. Nicăieri pe planeta noastră nu se plătește mai scump pentru o milă pe apă sau pentru o oră pierdută decît în canalul Panama.

Iată-l acum în fața noastră. Un canal de o lungime de 29 de km. formînd legătura între cele două oceane, o cale de apă care a determinat soarta unor popoare întregi, a însemnat moartea pentru unele porturi înfloritoare până la săparea lui, și a creat în schimb altele; o cale de apă care a făcut epocă și a schimbat harta lumii.

Alte cîteva date: cea mai mică lățime a canalului este de 150 de m. iar în albie 90 de m. De-a lungul canalului se află 6 perechi de ecluze. Un vapor obișnuit are nevoie pentru a străbate canalul de 11 ore. Construcția lui a costat aproximativ 375 milioane dolari. În prezent pot trece prin canal zilnic pînă la 48 de vapoare adică 7.500 anual.

Megafonul avertizează din nou: *„Facem pe toți călătorii atenți că în timpul trecerii prin canalul Panama nu se permite nici fotografieri și nici filmări. Contravenienții la această interdicție a autorităților americane vor fi sever pedepsiți.*

...Părăsim portul Colon și totodată cel de-al doilea oraș al statului Panama. Înaintea noastră un automobil Ford poartă două tăblițe pentru numere, una albastră pentru autoritățile panameze și alta roșie care dă liber acces în zona americană a canalului...

...Încă o piedică: control polițienesc la linia de demarcație între zona americană a canalului și Republica Panama.

...Automobilele trec în mare viteză pe minunata autostradă. În Panama nu există nici o limită de viteză. Aproape 83 km. de șosea de beton între Colon și Panama, care leagă două oceane. Cea mai scurtă șosea transcontinentală din lume, poate una din cele mai plăcute, dar în orice caz una din cele mai frumoase.

...Orașul Panama de astăzi este deosebit de pestriț. Neobișnuită este și poziția lui față de propria țară, aspectul și populația sa. Panama este unită cu portul Balboa și are împreună cu acesta 170.000 de locuitori, mai mult decît toate celelalte orașe ale republicii împreună. Aici trăiește o cincime din populația întregii republici, care are o suprafață de 74.000 de km.p.

Panama, acest adevărat babilon, pe ale cărui străzi domnește o activitate febrilă, te impresionează de la început prin componența sa pestriță de popoare, stiluri arhitectonice și obiceiuri care se întîlnesc de altfel oriunde pe glob în puncte nevralgice atît de importante pentru circulație și comerț.

Un străin care sosește de la Colon la Panama nici nu observă cînd a ajuns de fapt pe teritoriul capitalei, căci strada principală duce aproximativ 5 km. prin cartiere mărginașe care nu rețin cu nimic deosebit atenția. Doar barăci de lemn și case pînă la un etaj. Dar dintr-odată apare babilonul capitalei și vizitatorul este cu totul buimăcit. Trotuarele sînt înțesate de lume, sărăciei: rufe întinse la uscat. Pe pavaj merg încet scîrțîind, care trase de măgari și cătri ca într-o stradă din suburbiile orașului Omdurman. În schimb pe trotuare forfotă ca la Suez. Nenumărate automobile Ford duc cu ele contabili, agenți comerciali, diferiți funcționari etc. Dar muncitorii din porturi și hamalii n-au fost încă pînă acum confundați cu acționarii vreunei societăți de navigație... Acești oameni cu locuințele lor dărăpănate, crîșmele pline de fum și localuri interlope sînt frînturi din Marsilia, Casablanca, Hamburg sau Rio de Janeiro, înghesuite pe o suprafață cît ar cuprinde vreo 20 de blocuri.

Strada e plină de lume. La prima privire ai impresia că nimeni nu are un scop precis: unii vînd și cumpără, stau gură-cască, văcsuiesc ghete, duc bagaje, ghicesc în palmă, se cearță sau rîd, beau limonadă sau cerșesc. Numărul cerșetorilor este foarte mare la Panama. Unii vor bani, alții de lucru, iar alții vor să vîndă obiecte fără valoare. Viața se desfășoară aici pe stradă. Negustorii sărăcăcioși, de produse textile ieftine, sandale, ace sau fructe își rînduiesc marfa pe tejghele, pe trotuare. Pietonii se îmbulzesc printre căruțe și bicicliști de nici nu mai poți răzbate.

Nu vom uita niciodată prima impresie pe care ne-a făcut-o strada principală din Panama. Șiruri nesfîrșite de automobile răspîndeau tot atît de mult miros de benzină și de ulei ars ca și Broadway la New York sau Avenida Corrientes din Buenos Aires. Casele în stil baroc ale bogătașilor locali, în parte urmași ai vechilor colonialiști spanioli, rămîn tot mai mult în minoritate. Din ce în ce mai des apar clădiri din oțel, sticlă și beton care, potrivit planurilor arhitecților americani, sînt îngrămădite în șir una după alta, adevărate lăzi suprapuse. În umbra lor, oameni îmbrăcați în costume albe de Panama, șepci de marinari și uniforme ale armatei americane. Printre aceștia mișună turiști din toate colțurile lumii cărora orariul vapoarelor respective le îngăduie o scurtă ședere în Panama.

(Va urma)

Ca cei mari

Se știe că în multe privințe copiii imită pe cei mari. Un exemplu edificator ni-l furnizează următoarea întîmplare petrecută la New-York.

Poliția a arestat doi băieți, unul de 15 ani, pentru că vindea pușți fabricate de el cu 1 dolar 50 de cenți bucata, și altul de 14, care vindea muniția necesară. La domiciliul micilor fabricanți poliția newyorkeză a găsit un adevărat arsenal: o valiză cu 6 pușți gata pentru vînzare și 545 cartușe, două cuțite, un pumnal, două topoare mici și altele.

Probabil că în liniștea închisorii pentru delicvenți juvenili, micii fabricanți se întreabă:

— Oare pe nenea Rockefeller de ce nu-l arestează nimeni, că și el face negoț cu arme?

Ei ar putea să tragă concluzia că au fost arestați doar pentru că... calibrul armelor lor era mult prea mic.

Poți să pui oare pușțile de 1 dolar și 50 alături de bombardierele și bombele nucleare de zeci de milioane dolari, cu care fac comerț cetățenii mai mari ai Statelor Unite?

S-ar putea să vină o zi cînd copiii Americii, în loc să facă pe fabricanții de armament, vor visa să devină inspectori ai dezarmării. În asemenea zile, probabil negustorii cei mari de armament vor trebui să se teamă de ochiul poliției.

Preotul... s-a pocăit

Preotul Geoffrey Beaumont (Anglia) a fost numit și preotul rock 'n roll pentru că în luna septembrie anul trecut a părăsit biserica St. George din Camberwell pentru a se dedica... introducerii rock 'n roll-ului în slujbele religioase.

El și-a stabilit sediul într-un bar din Charring Cross (Londra) unde odată cu slujbele divine pe ritm de rock 'n roll vindea și băuturi alcoolice.

Zilele trecute, fie că afacerea într-adevăr nu mergea, fie că la un pahar de whisky în plus, fu apucat de pocăință. Geoffrey Beaumont a anunțat solemn că s-a săturat de toată porcăria și se face călugăr. „M-am hotărît să trăiesc în pocăință, sărăcie și castitate" a exclamat el.

Agentul de publicitate al noului călugăr a ținut să liniștească pe credincioșii barului din Charring Cross, declarînd că afacerile vor continua pentru că Beaumont a lăsat treburile „în mîinile unui grup foarte activ de preoți".

S-ar putea prevedea în viitor două posibilități. Fie că mînăstirile din Anglia se vor umple de pocăiți rock 'n roll-iști care vor imita exemplul inspiratorului lor, sfîntul Beaumont, fie, barurile din Charring Cross... se vor umple de călugări răspocăiți, aduși pe calea cea dreaptă de același Beaumont. Barul din Charring Cross are doar nevoie de clienți.

Cu sprijinul populației

2.000 de mineri de la o serie de puțuri din Betteshanger Kent (Anglia) au organizat greve împotriva concedierilor ocupînd puțurile unde lucrau.

Prima echipă de 127 de mineri a ocupat un puț timp de 5 zile. Aproape întreaga populație din localitate s-a solidarizat cu greviștii, manifestînd în favoarea lor, și trimițînd de mîncare echipei care ocupase mina.

Unul din mineri a declarat unui ziarist care a coborît în mină să vadă ce se întîmplă. „Luptăm pentru dreptul la muncă". *J. Dunne, conducător al sindicatului minerilor, a declarat:* „Greva va continua. Noi vrem ca preavizele de concediere să fie retrase".

Unul din conducătorii minei a răspuns că preavizele „nu vor fi anulate".

IN FOTOGRAFIE: Populația face o caldă demonstrație de simpatie primei echipe de mineri care a ocupat mina, la ieșirea ei din mină.

Muncitorii germani privesc cu mînie și dispreț materialele de spionaj expuse pe masa judecătorului.

„Beethoven" și-a încetat emisiunea...

În urmă cu cîtva timp, într-o casă din Berlinul occidental, cîțiva agenți ai spionajului american stăteau în fața unor aparate de recepție și se străduiau să capete o anumită legătură. Din cînd în cînd suna telefonul și unul dintre ei, abătut, dădea mereu același răspuns:

— Nimic, mister Ohlsen. Nici un răspuns. Încercăm în continuare.

O zi, două, trei. Agenții au încercat din nou aparatele, erau în stare de funcționare. Dar la toate apelurile lor nu primeau răspunsul dorit. Cînd sună din nou telefonul, agentul răspunse:

— Nimic. Se pare, mister Ohlsen, că „Beethoven" și-a încetat definitiv emisiunea...

★

La începutul anului trecut, Gisela Gebhardt, tînără femeie de 26 de ani, pasionată după „Rock 'n roll", și filme de senzație, hoinărea în Berlinul occidental, privind îndelung vitrinele magazinelor și afișele cinematografelor. Din cînd în cînd se uită la ceas. După un timp, se îndreaptă grăbită spre locul unde avea întîlnire. Bărbatul o aștepta.

— Ohlsen!

— Gisela!

La fel ca în alte dăți, ea îl luă de braț și porniră amîndoi spre garsoniera lui Ohlsen, din Zehlendorfer Schreiterstrasse 15. Cînd plecă însă a doua zi din garsonieră, Gisela Gebhardt adăugă o nouă „calitate" la aceea de amantă a lui Ohlsen. Devenise agenta „Beethoven", recrutată de agentul principal al biroului berlinez al serviciului de spionaj american C.I.A. Sarcina agentei „Beethoven", care domicilia în Berlinul democrat, în apropierea părții occidentale a orașului, era să furnizeze informații și fotografii necesare serviciului de spionaj.

★

Prima sarcină primită de agenta „Beethoven" era aceea de-a fotografia anumite terenuri pe care serviciile de spionaj americane și vest-germane ar putea lansa diversioniști și materiale subversive. Instruită de Ohlsen, Gisela începu să colinde împrejurimile orașului îmbrăcată într-un mantou larg care îi îngăduia să ascundă aparatul de fotografiat înzestrat cu un obiectiv special. Fotografiile făcute îi plăcură lui Ohlsen. Gisela primi bani grei. Primi și un aparat de radioemisie cu care intră în legătură directă cu biroul din Frankfurt am Main al serviciului de spionaj. Continuă să îndeplinească diferite alte însărcinări date de cei ce unelteau împotriva Republicii Democrate Germane.

Amantul agentei „Beethoven" era mulțumit de felul în care lucra spioana recrutată de el. Într-o zi, pentru ca să-i înlesnească legătura cu centrul de spionaj din Berlinul occidental, Ohlsen îi dădu Giselei un aparat de semnalizare cu raze infraroșii, construit special pentru serviciile de spionaj de către „Micamold Electronics Manufacturing Corporation, 1067 Flushing Avenue, Brooklyn 6, New-York". Totul mergea de minune. Și Ohlsen, și „boss"-ii lui erau mulțumiți...

...Pînă cînd, într-o zi „Beethoven" n-a mai răspuns la apel. Gisela și alți trei complici ai ei au fost prinși de organele securității R. D. Germane și deferiți Tribunalului. Gisela Gebhardt, agenta „Beethoven" a serviciului american de spionaj C.I.A. a fost condamnată la 12 ani

Astfel și-a încheiat „Beethoven" emisiunea...

Comisia se ceartă

În cadrul așa-numitei comisii internaționale pentru cercetarea problemei dacă Oberländer este vinovat de asasinatele în masă care au avut loc la Lemberg în iunie 1941, comisie formată tocmai pentru a-i acoperi crimele, a izbucnit o ceartă deschisă. Dată fiind critica din ce în ce mai vehementă la adresa competenței și principialității acestei comisii, trei din cei cinci membri, în frunte cu olandezul Karel van Staal, au declarat că nu se mai simt obligați să se achite de sarcina ce le revenea în cadrul acestei comisii.

Cei trei adversari ai continuării cercetărilor cer ca materialul strîns pînă în prezent să fie predat consiliului de onoare al partidului creștin-democrat, deoarece acesta este mai competent și în afară de aceasta poate să cerceteze și rolul jucat de Oberländer în cel de-al treilea Reich. Spre deosebire însă de părerea celor trei, ceilalți doi membri sînt de părerea secretarului comisiei, Joop Zwart, care nu dorește să abandoneze operația începută. Joop Zwart susține că el este în posesia materialului și nu-l va da spre cercetare altcuiva.

Alte cauze ale scandalului trebuiesc căutate și în recenta declarație a secretarului Joop Zwart, care a spus că Oberländer nu poartă nici o vină în asasinatele de la Lemberg. Or, potrivit relatărilor olandezului van Staal, asemenea declarații reduc valoarea cercetărilor. Ele nu fac alta decît să dovedească că crearea comisiei a avut drept scop nu cercetarea cazului lui Oberländer ci absolvirea lui de orice vină.

DE PRETUTINDENI

KIRGHIZII, care pînă la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie nu știau nici ce înseamnă sportul, sînt astăzi pasionați sportivi. Cele două milioane de locuitori ai Republicii Kirghize, practică 40 de discipline sportive, dispun de un institut de cultură fizică și de numeroase instalații sportive.

●

ÎNTR-UN singur an, o singură mofle și progeniturile ei pot „mînca" o cantitate de lînă pe care o livrează 12 oi.

●

UN BUN poștaș care asigură serviciul pe traseul Mostar—Anibuski (Iugoslavia), e un măgăruș. Urechiatul sosește și pleacă singur, încărcat cu sacul său poștal, cu o punctualitate care timp de zece ani nu s-a desmințit niciodată. Dar măgarul-poștaș e și un orologiu de mare exactitate. Zbieretul pe care-l scoate la amiază, mereu la aceiași oră, nu este niciodată nici în întîrziere, nici înaintea timpului arătat de ceasornic.

●

„UN JOC AL NATURII"? Cum altfel poate fi intitulat cartofiul pe care-l

reproducem și care prezintă o asemănare uimitoare cu o rățușcă sau cu un mieluț abia născut? Cartoful a fost găsit în U.R.S.S.

●

ÎNTRUCIT în S.U.A. orice cuvînt poate fi ales drept pronume, Pat Brownswood din New-Orleans a dat celui mai mic dintre copiii săi numele de „Finis", crezînd că el va încheia seria descendenților. Soția i-a dăruit însă un nou fecior, iar acesta a fost botezat... „Supliment"...

●

CÎND, în urma unui accident, Antonio Ramirez, în vîrstă de 8 ani, originar dintr-un sat din provincia Toledo, a fost supus unei radiografii, s-a constat că micul Antonio avea inima situată în partea dreaptă, apendicele în stînga, iar multe alte organe așezate cu totul anormal în corpul său. Antonio este un băiat viol și nu s-a plîns vreodată de vreo durere care s-ar datora „originalității" sale anatomice.

●

PÎNĂ acum existau în lume construcții sferice și cubice. La Tokio se află acum în curs de construcție o universitate în formă de piramidă. Construcția, cu o latură la bază de 30 m., de 25 m. înălțime, găzduiește 700 studenți.

●

CHIMIȘTII armeni au obținut fibre de sticlă din stînci de munte: stuf, cvartite și nisip din piatră ponce. Fibrele au o largă întrebuințare în electrotehnică, industria automobilelor, construcții etc.

●

ÎN ISTORIA transmiterii poștei cu ajutorul sticlelor sigilate, un loc de frunte îl ocupă o sticlă cu știri, care după ce a fost lansată pe coasta Californiei, a străbătut o distanță de 13.350 km., ajungînd după 17 luni în insulele Filipine. Recordul în această privință îl deține o „sticlă poștală" care aruncată fiind în valurile Oceanului Indian, a ajuns după 15 ani de plutire, la capul Horn, după ce călătorise nu mai puțin de 19.000 km.

●

CU OCAZIA unor recente lucrări de construcție la Londra, s-a constatat că „Big Ben", turnul cu ceasornic al parlamentului britanic, care constituie o caracteristică a capitalei engleze, nu are o poziție perfect verticală. Înclinația turnului, înalt de 95 de metri, nu este nici vizibilă și nici îngrijorătoare, ea atinge totuși 10 centimetri.

●

OARECARE senzație a produs în localitatea Tramonte (Italia) o pisică care, fiind adusă în casă din cauza frigului împreună cu o cloșcă, și-a demonstrat calitățile de... clocitoare. La început, pisica se furișa în cuibul cloștei de cîte ori aceasta îl părăsea pentru a mînca, și substituia activitatea galinaceii. După un timp, găina și pisica au început să clocească alternativ în deplină înțelegere.

●

ÎN REALIZAREA filmului „Salammbo", după celebrul roman al lui G. Flaubert, care se turnează în Italia, cineaștii întîmpină mari greutăți din cauza... leilor. Aceștia refuză cu încăpățînare să „cooopereze" cu actorii. În film, leul trebuie să se lase bătut în luptă liberă, de un actor. Or, acest rol fiind puțin onorabil pentru „regele animalelor" pînă acum cei mai renumiți îmblînzitori de lei ai Italiei, folosiți ca dublură a actorului, au ajuns la spital.

Racheta „URAGAN" nu răspunde!

O aventură în cosmos (Text: Radu NOR; desene: Dumitru IONESCU)

X.

Tancheta condusă de Savu înaintează vertiginos pe o cîmpie stearpă, acoperită pe alocuri cu fărîmături de stîncă. De jur împrejur se înalță coloanele de fum ale erupțiilor, iar bolovani grei se prăvălesc din cer, săpînd cratere adînci.

Deodată, în preajma vehicolului apar doi giganți venusieni, asemănători cu șopîrlele uriașe din epocile preistorice ale Pămîntului. Capetele lor hidoase se apropie amenințător de mica tancheță. Gurile sînt larg deschise, lăsînd să se vadă dinții ascuțiți ca niște pumnale.

Dintr-o singură lovitură de coadă, unul din animale răstoarnă tancheta și o azvîrli la cîțiva metri depărtare. Doar datorită pereților capitonați ai cabinei, astronauții au scăpat nevătămați.

După ce ies din tancheță, pilotul Savu și Petruț Zarea se căznesc s-o așeze din nou în poziție normală. Cîteva încercări și străduințele lor sînt încununate de succes. Vehicolul pe șenile își poate continua călătoria.

Dar iată o nouă piedică! De-a curmezișul drumului se scurge un torent de lavă, deasupra căruia pîlpîie flăcări verzi și portocalii. Dogoarea pătrunde pînă și prin pereții izolați ai cabinei.

Mărind viteza la maxim, Savu izbutește să treacă ca un bolid prin marea de vălvătăi. Torentul de foc a rămas în urmă. Calea este acum liberă și tancheta își poate continua drumul.

(Continuare în numărul viitor)

MAGAZIN MEDICAL

GRIPA

Deşi în momentul de faţă nu se poate vorbi de o epidemie de gripă, totuşi poţi auzi destul de des pe cîte unul spunînd: „Am prins ieri un guturai, mă doare capul, probabil că am şi febră". Toţi din jur spun liniştiţi: desigur e o gripă. O să treacă". Ceea ce înseamnă că uităm cîte odată prea repede. Şi aceasta nu e bine. Ar trebui să nu uităm ce eforturi a trebuit să depună anul trecut Ministerul Sănătăţii şi Prevederilor Sociale şi corpul nostru medical pentru a ţugula în faşă o puternică epidemie. Nu avem nici acum dreptul de a lua uşor această boală. În vestul Europei a izbucnit o destul de puternică epidemie de gripă. În Franţa, Austria, R. F. Germană, Suedia şi Olanda, epidemia a atins proporţii mari. În Republica Federală Germană boala a cuprins 50 la sută din populaţie. Foarte multe cazuri sînt uşoare, bolnavii le suportă în picioare.

Ministerul Sănătăţii şi Prevederilor Sociale din ţara noastră a luat o seamă de măsuri menite să împiedice o epidemie serioasă. S-a organizat atenta supraveghere a întregului teritoriu, s-au pregătit formaţiuni antiepidemice, s-au asigurat medicamentele necesare, s-a lărgit acţiunea de vaccinare antigripală, s-a recomandat ca copiii să nu frecventeze locurile aglomerate, sălile închise, etc. Dar fiecare dintre noi poate contribui la succesul acestei acţiuni Despre călirea organismului, despre antrenarea lui pentru a rezista la frig, am vorbit de mai multe ori în revista noastră. Azi vrem să subliniem că aproape 75 la sută din cei care se îmbolnăvesc de catare acute ale căilor respiratorii au boli cronice ale nasului şi faringelui. Simpla tratare a acestor boli împiedică ivirea unor episoade acute.

Din experienţa anului trecut s-a văzut că gripa poate fi preîntîmpinată dacă organismului i se asigură o bună stare generală. Aceasta presupune o alimentaţie cît mai variată, în care să nu lipsească în această perioadă şi vitaminele. La nevoie pot fi făcute şi cure de polivitamine (1-3 tablete pe zi timp de 10 zile după care să se ţină o pauză de o aceeaşi perioadă).

Mai presus însă de orice, preîntîmpinarea extinderii gripei depinde de cei bolnavi şi de cei din jurul lor. Bolnavul cu febră trebuie să stea la pat, să fie separat de cei sănătoşi. Batistele şi prosoapele lui trebuie mai întîi fierte şi pe urmă spălate, separat de lenjeria celor sănătoşi. Chiar dacă nu are febră, ci numai guturai, bolnavul e dator să evite aglomeraţiile şi cel mai important lucru este să strănute sau să tuşească numai ţinînd batista la gură. În acelaşi timp el trebuie să se trateze pentru ca să rezolve cît mai rapid o asemenea stare gripală.

Dacă există şi un asemenea sprijin din partea populaţiei, fără îndoială că se poate socoti că avem toate condiţiile pentru a evita urmările neplăcute ale gripei.

Dr. N. SAVU

Carnetul psihologului

Meseria de părinte

Eşti strungar, forjor sau electrician, eşti ţesătoare, bobinatoare sau telefonistă, inginer sau funcţionară. Pe aproape toţi vă leagă însă o meserie comună: aceia de părinte. Ea trebuie învăţată ca oricare alta. Ea necesită cunoştinţe şi deprinderi necesare unui părinte spre a creşte şi educa un constructor al vieţii noi.

— *Este oare într-adevăr necesară această meserie? Şi în trecut au crescut copii! Şi părinţii noştri au fost copii şi noi la fel. Toţi am crescut fără o anume ştiinţă şi destoinicie deosebită.*

— Dar pentru ce fel de lume îşi creşteau copiii oamenii din trecut? Pentru o lume de chin şi de obidă. Cei ce stăpîneau bunurile lumii nu erau interesaţi ca cei mulţi şi muncitori să-şi scuture lanţurile ignoranţei şi ale superstiţiei. Creşteau copiii, dar mii şi mii dintre aceştia mureau la o vîrstă fragedă. Sute de mii rămîneau în pragul alfabetului. Milioane erau în permanenţă subalimentaţi. Astăzi însă, creştem copii care vor fi stăpîni ai bogăţiilor ţării, cetăţeni ai epocii folosirii paşnice a energiei atomice şi ai zborurilor interplanetare, creatori multilateral dezvoltaţi a tot ce este măreţ şi frumos. Astăzi educăm copiii pentru fericire. Şi trebuie să ştim cum să ajutăm în această muncă şcoala şi organizaţia de tineret.

— *Cine ne-ar putea învăţa meseria de părinţi?*

— Eu, *spune medicul puericultor.* Eu te pot învăţa cum să aplici de timpuriu în creşterea copilului tău datele cele mai noi ale ştiinţei, cum să foloseşti hrana, odihna, aerul, lumina şi căldura pentru ca fiul sau fiica ta să crească sănătoşi.

— Eu, *spune medicul pediatru,* te pot învăţa cum să-ţi ferească copilul de boli şi ce să faci dacă ele totuşi apar.

— Eu, *spune educatorul,* te pot învăţa cum să pui în copilul tău temelii trainice pentru fericirea omului de mîine.

— Eu, *spune asistenţa socială,* te pot învăţa ce drepturi îţi acordă legile statului democrat-popular pentru a-ţi creşte copilul în cele mai bune condiţii.

— Am mai rămas eu, *spune psihologul.* Eu aş vrea să-ţi deschid carnetul meu pentru a-ţi înfăţişa dezvoltarea psihică a copilului tău şi a te ajuta să rezolvi greutăţile ce ar putea apare în calea acestei dezvoltări. Aş vrea să-ţi vorbesc despre personalitatea copilului, despre gîndirea şi limbajul lui, atenţia, memoria, afectivitatea şi voinţa, imaginaţia, temperamentul şi caracterul lui. Aş vrea să ţi-l arăt aşa cum se prezintă la fiecare vîrstă, contribuind astfel alături de colegii mei la completarea cunoştinţelor de părinte şi educator.

Omul epocii socialiste este un om de o înaltă cultură. El cunoaşte temeinic ştiinţa creşterii plantelor şi ştiinţa creşterii animalelor. Cu atît mai mult trebuie să-şi însuşească părinţii ştiinţa creşterii copilului.

Alexandru SEN

Interesant şi util de ştiut...

Vitamina C

după cum se ştie, este foarte utila organismului omului, fie el bolnav sau sănătos.

Majoritatea vieţuitoarelor animale şi-o fabrică singure, organismul lor avînd posibilitatea sintetizării vitaminei C. Organismul omului însă nu o sintetizează. Cantitatea de vitamină C pe care o are organismul fiecăruia dintre noi este în raport direct cu conţinutul acestei vitamine din hrana noastră. Sursa principală a vitaminei C în natură este lumea vegetală şi în special legumele, zarzavaturile şi fructele.

Alcoolul creşte mortalitatea

În cazul unor boli infecţioase. Nişte cercetători au administrat timp de patru luni, unor cobai, odată cu hrana zilnică, şi o porţie de alcool. Apoi au infectat cobaii cu bacilii tuberculozei.

În acelaşi timp au fost infectaţi şi un grup de cobai martor, care nu fusese alcoolizaţi.

Concluzia cercetării: procentul de mortalitate în rîndul cobailor alcoolizaţi a fost cu mult mai mare decît al cobailor cărora nu li s-a dat alcool.

Cîinele nu are glande sudoripare

Lipsindu-i glandele care produc sudoarea, surplusul de căldură din organismul acestuia se elimină prin acceleararea respiraţiei. Aţi văzut desigur cum „suflă" un cîine vara în timpul arşiţei: repede şi cu limba scoasă, ca să crească suprafaţa de eliminare a căldurii.

Omul are însă 2½ milioane de glande sudoripare, răspîndite pe întreaga suprafaţă a pielii.

Cantitatea de căldură care

se pierde odată cu evaporarea sudorii, depinde nu numai de intensitatea cu care lucrează glandele sudoripare, ci şi de temperatura şi umiditatea mediului înconjurător. În condiţii obişnuite omul pierde în timpul unei zile circa 450—500 calorii, ca urmare a evaporării sudorii.

La o temperatură înaltă a aerului însă, şi în special cînd îndeplinim o activitate musculară, organismul nostru poate pierde în 24 de ore pînă la 8—10 litri de sudoare şi pînă la 5.000 calorii.

Cît e „cît a i clipi"

v-aţi întrebat vreodată?

Din moşi-strămoşi, pe cînd probabil nici ceasuri nu existau, a rămas ca o unitate de timp clipa, durata unei clipiri.

Dar cît durează o clipă? În cît timp clipeşte în mod obişnuit omul? Durata mişcării de clipire a pleoapelor este de un sfert de secundă. În acest timp o maşină ce merge cu 70 km. pe oră străbate o distanţă de 5 m.

Reţineţi aceasta şi cînd traversaţi strada sau şoseaua, fiţi deosebit de atenţi!

Dr. V. IVANOV

Copilul şi pofta de mîncare

Obişnuiţi copilul cu mese la ore fixe

Farfuria cu supă e plină. Aburii calzi răspîndesc un miros plăcut, care te îmbie la mîncare. Copilul amestecă însă, alene, cu lingura în farfurie. A încercat să mănînce, dar... nu-i este foame.

— Acum vre-o oră mi-ai cerut de mîncare. Ziceai că ţi-e foame. Şi acum faci mofturi, îi spune supărată mama.

Într-adevăr, venind de la joacă, copilul a dat buzna în bucătărie. Fără să mai aştepte ora mesei a început să ia cîte o bucăţică de mîncare, de ici de colo. Părîndu-i-se că şi-a mai astîmpărat foamea, s-a apucat de alte treburi, în aşteptarea mesei. La masă însă... nu-i mai e foame.

De fapt, copilul nu făcea mofturi. Pur şi simplu nu mai avea poftă de mîncare.

Cum se explică aceasta?

În momentul cînd apare pofta de mîncare, începe şi secreţia gastrică. Aceasta este o condiţie esenţială pentru buna digestie a hranei şi deci şi pentru buna ei asimilare. Eliminarea sucurilor digestive începe chiar înainte ca hrana să fi ajuns în gură. La aceasta contribuie aspectul hranei, mirosul ei, zgomotele care însoţesc punerea mesei şi chiar gîndul la o hrană gustoasă. Cantitatea de sucuri gastrice nu depinde însă de cantitatea hranei. Este suficient să mîncăm un colţ de pîine sau o bucăţică de friptură, înainte de a ne aşeza la masă, pentru ca să înceapă secreţia sucurilor gastrice. Dar chiar dacă secreţia este provocată de o simplă bucată de pîine sau de carne, glandele secretă toată cantitatea de suc necesară unei alimentaţii normale. După aceasta ele intră în repaos. Iar sucurile se elimină relativ destul de repede din stomac.

Abia după cîteva ore, în care timp au produs o nouă cantitate de sucuri, glandele vor putea elimina din nou sucurile necesare digestiei. În acest timp, însă, pofta de mîncare a dispărut.

Iată de ce părinţii trebuie să aibe grijă să organizeze astfel masa copiilor lor încît aceasta să fie luată la ore regulate, în linişte şi ordine, nu fîmbucînd de ici-colo, cîte ceva, în grabă, fără a respecta succesiunea felurilor de mîncare.

Părinţii nu trebuie să permită copiilor să mănînce decît la orele fixate pentru masă. În acest caz, la orele stabilite, adică la orele la care organismul copilului este obişnuit să fie alimentat şi aşteaptă hrana, are loc o puternică activitate a glandelor stomacului şi deci apare pofta de mîncare. Copilul obişnuit cu ore fixe de masă, va mînca cu poftă, iar hrana consumată va fi folositoare organismului.

A. D.

Calendar medical

Gh. Marinescu

La 28 februarie 1863 s-a născut în Bucureşti Gheorghe Marinescu, întemeietorul şcolii române de neurologie. După o copilărie necăjită, Marinescu devine elev al Seminarului central. Cariera preoţească nu-i atrăgea însă pe tînărul care şi începuse să se pasioneze de studiul ştiinţelor naturii. El se înscrie la Facultatea de medicină din Bucureşti, obţinînd apoi titlul de doctor la Paris.

Încă din anii studenţiei, Marinescu se afirmă ca un cercetător valoros. La congresul internaţional de medicină de la Moscova, din 1897, el prezintă comunicări care au atras atenţia lumii ştiinţifice. În acelaşi an, Marinescu este numit profesor al Facultăţii de medicină din Bucureşti.

Monografia despre celula nervoasă publicată de el în 1909 este o lucrare clasică, pe care specialiştii o consultă cu interes şi astăzi, la mai bine de o jumătate de secol de la apariţia ei.

În 1917, Gh. Marinescu vizitează laboratoarele lui Pavlov de la Petrograd. După primul război mondial, savantul român devine un partizan convins al concepţiilor pavloviste despre activitatea nervoasă superioară, aducînd o contribuţie importantă la propagarea învăţăturii lui Pavlov dincolo de hotarele Uniunii Sovietice. Rod al acestor preocupări este marea lucrare despre reflexele condiţionate, publicată în 1935 de Marinescu şi Kreindler, lucrare pe care delegaţia română la congresul internaţional de fiziologie ţinut la Moscova în acelaşi an a înmînat-o ilustrului savant sovietic.

Gh. Marinescu a criticat cu tărie indiferenţa guvernanţilor burghezi faţă de progresul ştiinţei şi starea sanitară a ţării.

El a murit la 15 mai 1938, ştiind satisfacţie că, în ciuda greutăţilor cu care a avut să lupte, a creat o şcoală ştiinţifică cu renume mondial.

Dr. I. BRĂTESCU

Sînge praf

Folosirea sîngelui proaspăt sau conservat în transfuzii a intrat în practica curentă a medicinei, ajutînd la salvarea multor vieţi omeneşti. De curînd a fost pusă la punct o nouă metodă de preparare a sîngelui praf.

Metoda constă în răcirea bruscă a sîngelui pînă la minus 195 grade sub zero în prezenţa azotului lichid. Sîngele se solidifică în stantaneu şi cînd este adus la temperatura corpului de 37 grade îşi recapătă toate proprietăţile.

Deosebit la această metodă este faptul că globulele roşii rămîn vii, chiar dacă sînt păstrate mai mulţi ani la temperatura scăzută de minus 195 grade.

Tableta doctorului Siringeanu

— Rău aţi rămas în urmă, voi doctorii! — s-a apucat deunăzi să mă necăiească amicul meu Mihai.

Trebuie să subliniez de la bun început că pe amîndoi ne leagă o prietenie desăvîrşită, şi că suntem chiar vecini de apartament. Vorbim deschis despre toate, ca oameni care n-avem ce să ne ascundem unul altuia.

— Vezi şi tu, zice Mihai, ce progrese fantastice a făcut ştiinţa în ultima vreme. Racheta cosmică, creierul electronic, circul la domiciliu pe ecranul televizorului... Numai voi bateţi pasul pe loc.

— Ei lasă, că n-o fi chiar aşa, încerc eu să-l înduplec. Bănuiesc că eşti la curent cu operaţiile pe inimă, cu tratamentul românesc al bătrîneţii...

— Uite, pentru că aduseşi vorba: ar trebui să faceţi în aşa fel încît toţi oamenii să trăiască cel puţin o sută de ani.

— Nu te supăra, dar asta ar trebui mai întîi să o facă „toţi oamenii" ei singuri.

— Cum adică?

— Ascultă-mă, îţi vorbesc foarte serios. Chiar tu pomeneai adineauri de progresele impresionante ale ştiinţei contemporane. Ei bine, printre ştiinţe se numără şi una care se cheamă igiena. Vrei să trăieşti mult? Eşti obligat să ţii seama de poruncile igienei. De altfel, e pur şi simplu de neconceput ca în secolul nostru de înflorire a tuturor ştiinţelor să nu ne sinchisim de aceea dintre ştiinţe care e poate cel mai direct legată de traiul nostru, de sănătatea fiecăruia din noi...

— Lasă discursurile! Adică vrei să spui că eu nu ştiu ce e igiena? Că nu trăiesc igienic? Doar ai avut timp să mă cunoşti de atîta vreme de cînd sîntem vecini. Confort avem? Avem. Curat e la noi? Păi ştii şi tu ce gospodină e Rodica, nevastă-mea. Pe Dina o creştem după toate regulile? O creştem. Sfatul medicului la radio îl ascult? Îl ascult... hm... aproape în fiecare zi. Atunci ce mai vrei?

— Tocmai pentru că vă cunosc bine şi pe tine şi pe Rodica, o să-ţi dovedesc că vi se întîmplă, cu sau fără voia voastră, să deveniţi infractori la legile igienei. Prin propriile voastre fapte am să ţi-o dovedesc.

— Să te văd!

— Fii fără grijă.

P. conf. Dr. Al. GHEORGHIU

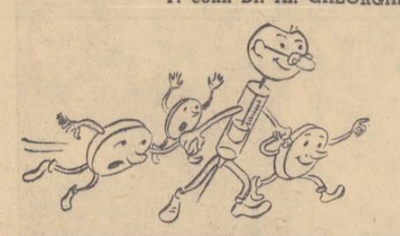

Revistele de specialitate arată că în Statele Unite ale Americii s-au consumat anul trecut 450 feluri de medicamente denumite tranchilizante (liniştitoare), precum şi 350 tone de medicamente somnifere.

Socotind că doza în care se pot lua aceste medicamente este de 20 miligrame, înseamnă că s-au folosit de locuitorii Statelor Unite în total circa 40.800.000.000 doze medicamente liniştitoare şi somnifere. Adică fiecare cetăţean a luat în cursul anului 265 doze de medicamente liniştitoare.

Desen de Neli COBAR

Pînă la sosirea medicului

Farmacia de casă

De cînd prindea Mihăiţă să pună mîna pe o lamă de ras; astăzi întîmplarea i-a surîs... tăticu a uitat lama pe chiuveta de la baie. Într-o clipă a înşfăcat-o şi s-a grăbit să-şi ascută nişte beţişoare. La strigătele copilului, mama a alergat într-un suflet şi şi-a dat repede seama ce se întîmplase. Din pulpa degetului tăiat curgea sîngele. Mama şi-a pierdut complet capul. Au urmat telefoane la serviciul tatălui, bătăi disperate la uşile vecinilor, care nu erau acasă, pînă cînd a intervenit o tovarăşă ce locuia la un etaj mai jos, şi care, în afară de pricepere şi calm, avea în casă tot ce trebuie. Din dulăpiorul de la baie, unde îşi ţinea mica farmacie de urgenţă, tovarăşa cea prevăzătoare a scos o sticlă cu apă oxigenată, cu care a spălat rana, apoi cu un tampon îmbibat în tinctură de iod, a curăţat pielea în jurul tăieturii. Dintr-un pachet cu tifon sterilizat a scos cîteva comprese pe care le-a aplicat pe rană. A înfăşurat apoi degetul în vată şi l-a bandajat strîns cu o faşă, ca să oprească sîngerarea. În cîteva minute hemoragia a stat, lacrimile s-au uscat pe obrajii lui Mihăiţă şi calmul a fost restabilit.

Ce ne învaţă această întîmplare? Că în fiecare casă trebuie să existe un minimum de materiale sanitare şi de medicamente care să constituie ceea ce numim „Farmacia de casă". Vom începe rubrica de faţă prin a vă sfătui cum şi cu ce trebuie să vă organizaţi mica farmacie de urgenţă.

Într-un mic dulăpior, pe care e bine să-l fixaţi pe zidul de la camera de baie, la o înălţime care să-l ferească de „exploratorii" celor mici, veţi rîndui două etaje, unul pentru materiale sanitare şi altul pentru medicamente. În etajul materialelor sanitare nu trebuie să lipsească: vata hidrofilă, pachetele cu comprese de tifon sterilizat (care se găsesc ca atare la farmacii), feşi de diferite mărimi, două feşi elastice, un rulou leucoplast, *o eşarfă triunghiulară* (basma) de pînză. În rîndul de sus vom ţine: apă oxigenată (într-o sticlă bine astupată), alcool medicinal, tinctură de iod, cîteva pastile Burov, 1—2 pachetele de acid boric, 3—4 grame de Rivanol praf şi de hipermanganat de potasiu. Acestea din urmă ne servesc la prepararea soluţiilor respective ori de cîte ori va fi necesar. De asemenea, e bine să nu lipsească 10 gr de soluţie de *antipirină* 2% un tub *Iecolan,* unul de *Sulfanil* şi o cutiuţă cu *Sulfatiazol* pulbere. Dintre medicamente şi fiolaje ce sînt necesare în cazurile de urgenţă, amintim: *Hemosistan, Vitamina K,* fiole de *Clorură de calciu, ergotină* fiole, *sulfatiazol* 10-20 comprimate, *Spasmoverin* un flacon soluţie, 10 gr de *tinctură Davilla, antinevralgic, compri. mate de chinină, aspirină, piramidon, un flacon cu gargarism şi unul de Eumentol, bicarbonat de sodiu* şi *purgatin* (pilule laxative sau sulfat de magneziu). Desigur că aceste medicamente, care reprezintă un început şi la care ne vom referi în articolele viitoare, se vor procura treptat şi vor fi folosite, pe măsură ce se vor consuma.

Dr. O. RAŢIU

Vitrina cu cărţi

W. G. BURCHETT: „Pe Mekong în sus"

Ceea ce te izbeşte în cartea lui Burchett este în primul rînd documentarea extrem de bogată de care dispune. Mulţumită spiritului fin de observaţie al autorului, cartea ne apare ca un caleidoscop, în care alături de peisagii exotice, tradiţii locale, îşi fac loc imagini din istoria îndepărtată şi cea mai recentă, realizate cu spirit de analiză, perspicacitate şi competenţă. Facem astfel cunoştinţă cu minunata legendă a înfiinţării Pnom Penului şi şerbările Festivalului apei, cu „pescuitul" elefanţilor, cu elemente din mitologia budistă şi hindusă etc.

Paginile cele mai reuşite sînt însă cele în care autorul se ocupă de cotropirea Cambodgiei şi Laosului de colonialiştii francezi şi încercările pretendenţilor americani de a le lua locul. Cititorul întîlneşte imagini de mizerie cumplită şi înapoiere zguduitoare, alături de luxul exorbitant al ocupanţilor, şantaje şi presiuni imperialiste, tranzacţii dubioase şi mituiri de înalţi funcţionari, protocoale secrete la acorduri diplomatice, asasinate în masă, corupţie şi jaf. Nu lipsesc nici furturile de paşapoarte şi nici minarea avioanelor cu care călătoresc ziariştii progresişti, comploturile şi loviturile de stat ş.a.m.d. Deasupra acestora însă, se ridică forţa uriaşă a maselor populare hotărîte să-şi elibereze pămîntul. Facem cunoştinţă astfel cu începuturile şi dezvoltarea mişcărilor revoluţionare muncitoreşti, cu poporul acestor ţări care stîrneşte admiraţia cititorului. Pasiunea de ziarist progresist l-a ajutat pe Burchett să descopere şi să descrie astfel tot ce au mai bun şi mai înaintat aceste popoare a căror luptă oferă de altfel garanţia că zilele imperialismului sînt numărate şi pe aceste meleaguri.

Cartea se citeşte cu foarte mult interes. Cuvîntul înainte al lui I. Fîntînaru este un bun îndrumar pentru cititori.

M. RADIAN

SAADI — Grădina florilor (Golestan)

Abu — Abdallah Muşrifaddin Saadi Şirazi, vestit poet persan care a trăit în secolul al XIII-lea, cel care a ridicat genul gazelului pe cea mai înaltă treaptă, a adunat în culegerea sa „Golestan" scurte povestiri şi aforisme poetice, în cadrul cărora proza, uneori rimată, se împleteşte cu versul.

După cum spunea însă şi autorul, în Golestan „perlele poveţelor folositoare le-nşiraţi pe-al vorbei fir de aur, iar amara hrană a moralei o-ndulciţi cu mierea glumelor pe nefericiţi să-i fericească".

Cartea lui Saadi cuprinde opt capitole, o introducere şi o încheiere în care sînt zugrăvite, cu multă expresivitate, tablouri de viaţă. Multe din aforismele şi versurile din „Grădina florilor", datorită caracterului lor bogat în idei, au intrat în vorbirea curentă a poporului sub formă de proverbe şi zicale populare.

Pentru a sublinia valoarea artistică şi didactică a lucrării, trebuie cunoscut faptul că vreme de şapte secole ea a servit drept manual de bază pentru învăţarea limbii şi literaturii persane în multe ţări, inclusiv în patria lui Saadi.

Prin publicarea „Grădinii florilor", cititorul romîn are prilejul să cunoască o operă monumentală a literaturii persane, să savureze povestiri captivante străbătute de un profund umanism.

M. N.

Interviu pe trei voci cu

TRIO GRIGORIU

(Urmare din pag. 1-a)

sise gîndul că am putea apare pe scenă toţi trei. Întîmplarea a făcut să-l aud o dată pe Edmond Deda spunîndu-i lui Malagamba că ar avea nevoie de un trio vocal.

Nu m-am lăsat pînă cînd nu l-am făcut să ne asculte. Ne-am prezentat cu un cîntec în vogă pe atunci „Un po di Luna", pe care-l armonizasem tot noi, „după ureche". Edmond Deda ne-a ascultat şi se vede că i-a plăcut, căci la sfîrşit l-am auzit rostind nişte cuvinte care ne-au făcut să ne pierdem firea de emoţie: „Simbătă cîntaţi la Radio, azi e miercuri, aşa că vedeţi cum faceţi". Nu mai ţin minte cum ne-am pregătit. Doar avea să ne asculte Brăila, ţara întreagă...

Angel intervine în discuţie. E mai sobru decît Cezar: în timp ce acesta vorbea, rectifică nişte date.

— De fapt, debutul nostru ca profesionişti datează din 14 aprilie 1946, cînd am devenit, cum spunea un gazetar într-un reportaj care consemna apariţia noastră la examenul de calificare profesională al artiştilor de estradă, „candidaţi la gloria scenei". De atunci am început să cîntăm în diverse săli de teatru, în patru — căci într-o vreme ne constituisem în chip de cvartet şi-l cooptasem între noi şi pe Horia Ropcea — dar mai ales în trei. Am cîntat în spectacole de estradă şi în operetă, cum a fost, de pildă, „Sybille" şi „Două inimi într-un vals", în care jucam alături de Marcel Anghelescu şi Geo Barton, Sile Popescu, G. Groner, N. Gărdescu. Asupra activităţii noastre din ultimii ani ne vom opri mai puţin. O cunoaşteţi, fiindcă este legată îndeosebi de spectacolele Teatrului Satiric Muzical „C. Tănase", ale cărui reprezentaţii sînt, de bună seamă, frecventate de cititorii „Magazinului"...

— În decursul activităţii dv. aţi cîntat şi lansat multe melodii pe care publicul le apreciază. Care credeţi că a fost cel mai însemnat succes al dv.?

GEORGE: — Neîndoielnic, potpuriul de muzică sovietică prezentat de noi în spectacul concert „Din muzica popoarelor". De altfel, acest potpuriu a fost distins cu o diplomă la concursul Festivalului de la Bucureşti din 1953.

Aceasta nu înseamnă că nu avem şi alte cîntece care ne sînt tot atît de dragi. Ne plac îndeosebi: muzica uşoară românească, cîntecele sportive şi satirice, melodiile vesele care fac bucuria ascultătorilor, încîntă auzul şi inspiră voioşie şi optimism. Cîntece pe care le iubim? O mulţime! „Gigel", „La cabana trei brazi", „Marş sportiv", „Sus într-o cabană", „Marşul fotbaliştilor", „Zburăm voioşi", „Broscuţa îndrăgostită", „Cîntecul satelitului"...

— Pasiunea dv. pentru cîntece sportive mă îndeamnă să cred că nu vă displace nici sportul ca atare.

TOŢI TREI: — Firească!

GEORGE: — Nu prea demult eram pasionat jucător de fotbal şi alergător la 400 m. plat. La o competiţie, acest de pe urmă sport mi-a adus bucuria de a fi ajuns pînă în finala pe ţară a concursurilor sportive militare. (Îmi făceam stagiul militar)

CEZAR: — În ce mă priveşte, am practicat atletismul şi... boxul. Timp de aproape trei ani de zile, am fost coleg de sală la C.C.A. cu Gh. Negrea, Fiat, Dobrescu, Ţiţă Vasile. Acesta din urmă a făcut să mă las de box în ziua cînd antrenorul a decis să susţin cu el un meci, „la mănuşi".

ANGEL: — Eu joc tenis de masă. Se spune — şi nu numai în cadrul trio-ului nostru, — că sînt un jucător priceput.

Fraţii Grigoriu mi-au mai vorbit şi de celelalte preocupări pe care le au cu aceeaşi dragoste. George compune melodii de muzică uşoară, unele dintre ele devenite populare din imprimări şi de la Radio, cîntecul sportiv „Start", „Jocul păsărelelor", „Broscuţa îndrăgostită", „A nins atunci întîia oară", „Bate inima oraşului". Unele cîntece au devenit cunoscute şi peste hotare, ca de pildă „Sub stelele Sofiei", scris în timpul unui turneu în Bulgaria. Angel scrie texte de muzică uşoară, în colaborare cu Romeo Iorgulescu. Cezar lucrează scenarii de film de scurt metraj şi pentru televiziune. În plus, toţi trei participă, sub egida Asociaţiei oamenilor de artă din instituţiile teatrale şi muzicale, la munca de sprijinire a artiştilor amatori.

— Ce lucrări noi pregătiţi în prezent?

ANGEL: — (căruia ceilalţi fraţi au decis să-i rezerve ultimul cuvînt, fiind cel mai vîrstnic) — În „Anotimpuri", viitorul spectacol al Teatrului Satiric Muzical „C. Tănase", interpretăm două melodii: „Polca 60" şi „Maria, Maria".

— Proiecte de viitor, dorinţe, intenţii...

ANGEL: — Am vrea nespus de mult să jucăm într-un film artistic, comedie muzicală. Cum cele mai multe din visurile noastre s-au realizat, sîntem convinşi că într-o zi îi va veni rîndul şi acestuia.

Valentin BALTAG

Cei trei Grigoriu, admiratori ai fotbalului, s-au fotografiat la Sofia cu trei celebrităţi braziliene: Pele, Pepe şi Zito, din echipa F. C. Santos

Tenorul Traian Grozăvescu

(Urmare din pag. 1-a)

pas spre viaţa pe care o dorea cu atîta drag. Traian Grozăvescu începe să studieze cu tragere de inimă, cu conştiinciozitate şi entuziasm. Pentru el anii de studiu nu vor înceta niciodată. E ambiţios şi nu va fi mulţumit niciodată de cunoştinţele lui. Va fi dornic să înveţe tot mai mult.

Studiază roluri din diferite opere, corepetat de Zeno Vancea. Le prinde cu o uimitoare repeziciune. Şi iată, visul lui se împlineşte cînd nici nu se aşteaptă.

Prim-tenorul Operei se îmbolnăveşte şi lui Grozăvescu i se încredinţează rolul lui Pinkerton din „Cio Cio-San" de Puccini, în ziua de 25 decembrie 1920. Traian este foarte emoţionat. Va apărea alături de artişti de talia Elenei Roman (Cio Cio-San) şi Lya Pop (Suzuki). Vocea lui caldă, pluteşte în sală, împletindu-se armonios cu celelalte voci, convingînd şi făcînd pe spectatori să trăiască alături de artişti, drama micuţei japoneze. Publicul, entuziasmat, îl ovaţionează.

El cîntă apoi în „Faust", „Carmen", „Aida", „Boema", „Paiaţe", „Cavaleria rusticeana", „Tosca" etc. obţinînd un succes tot mai mare. Un succes deosebit l-a dobîndit în turneul pe care l-a întreprins alături de Acca de Barbu la Bucureşti în mai 1922. Aici apare în „Aida", alături de iubitul său coleg Niculescu-Basu.

Cîntă în continuare la Cluj şi întreprinde împreună cu Acca de Barbu şi mai mulţi artişti, turnee în diferite oraşe ale ţării.

La Bucureşti este asaltat cu diferite oferte. Printre alţii, directorul Operei populare din Viena îi propune un angajament la susamintita Operă. Grozăvescu însă nu se poate hotărî să plece.

Şi totuşi, din cauza condiţiilor grele ce i se creează este nevoit să plece din ţară, după ce în prealabil i se reziliase contractul încheiat cu Opera din Cluj. Grozăvescu părăseşte Clujul, oraşul în care a simţit primii fiori de emoţie artistică şi pleacă la Viena.

În gara de est este aşteptat de sora sa Olga, studentă la filologie, împreună cu prieteni din ţară, printre care şi compozitorul Filaret Barbu, student pe atunci la Viena.

La Opera populară debutează în rolul lui Canio din „Paiaţe" de Leoncavallo.

Traian Grozăvescu are prilejul să cînte aici alături de compatrioţi ai săi, ca Viorica Ursuleac şi Jean Atanasiu şi în „Faust" cu Niculescu-Basu şi Nectar de Flondor.

Cu ocazia prezentării operei „Aida" ziarul „Illustriertes Wiener Extrablatt" din 1 septembrie 1923 scria „**Rolul lui Radames a fost cîntat de d. Grozăvescu, noua stea română pe cerul Operei populare. E un tenor liric cum scrie la carte şi a devenit, uimitor de repede favoritul publicului**". A cîntat românește fără să deranjeze pe nimeni. Chiar uneori făcea impresia că el cîntă nemţeşte, iar ceilalţi româneşte!" În continuare apare în „Carmen", „Cio Cio San", „Boema", „Tosca", „Faust" şi „Lliiacul" lui Johann Strauss.

Dedicaţia primită de Grozăvescu de la marele compozitor Pietro Mascagni: „Excelentului artist T. G. în amintire plăcută din Viena şi semn de stimă"

Dedicaţia primită de Grozăvescu de la celebra soprană Lotte Lehmann: „Spre amintirea debutului d-tale plin de succes la Opera de Stat din Viena" (Boema, martie 1924)

La începutul lui martie 1924 e invitat să cînte la Opera de Stat din Berlin în „Aida", „Boema", şi „Tosca". Pînă atunci la Opera din Berlin n-au fost invitaţi să cînte decît artişti de talia lui Caruso şi Şaliapin. Publicul e foarte pretenţios, dar Grozăvescu îl cucereşte.

Partea interesantă însă, care face deosebită cinste lui Grozăvescu e, că în „Aida", cu toată rigoarea ce domnea la „Deutsches Opernhaus", a cerut şi obţinut să cînte românește. Apogeul l-a atins însă în „Tosca".

Vocea sa caldă, omogenă şi fără asperităţi, a reuşit să mişte şi să entuziasmeze. Publicul berlinez l-a chemat de douăsprezece ori la rampă.

Cît priveşte critica berlineză, aceasta şi-a manifestat entuziasmul şi nu şi-a economisit superlativele. Ziarul „Der Tag", scria: „**Tînărul romîn Traian Grozăvescu a cîntat pe Cavaradossi. E una din cele mai frumoase voci de tenor, o voce cum de mult n-am mai auzit**".

Reîntors la Viena este invitat să cînte în „Boema" şi „Rigoletto" la Opera de Stat. El îşi continuă activitatea la Opera populară din Viena pînă la începutul anului 1925 cînd este ales membru de onoare şi angajatul Operei de Stat. Repertoriul îi va fi îmbogăţit cu: „Africana" şi „Hughenoţii" lui Meyerbeer, „Regina din Saba" de K. Goldmark, „Lucia di Lammermoor" de Donizetti, „Hernani" şi „Balul Mascat" de Verdi, „Andrea Chenier" de Umberto Giordano, „Turandot", „Manon Lescaut" şi „La Fanciulla del Vest" ale lui Puccini, „Cavalerul rozelor" de Richard Strauss şi „Amigo Fritz" de Pietro Mascagni. Ultima o cîntă în premieră, sub dirijarea însuşi a compozitorului.

În decursul activităţii sale întreprinde turnee în diferite oraşe europene ca Oslo, Salzburg, Praga, Brno, Budapesta etc. El e întîlnit de mai multe ori dînd concerte la Bucureşti, Cluj, Satu Mare, Oradea, Arad, Timişoara, Lugoj, Caransebeş, Oraviţa etc.

Grozăvescu cîntă foarte des la Opera de Stat din Berlin, pînă cînd, în iunie 1926, este angajat prin contract. De acum va cînta concomitent, o lună la Viena şi o lună la Berlin.

Pentru anul 1927 i se oferă contracte cu Scala din Milano şi Metropolitan din New York. Traian Grozăvescu moare — ucis din gelozie de propria sa soţie — la 15 februarie 1927, în plină ascensiune, avînd de-abia 31 de ani.

Deşi a avut o carieră foarte scurtă, totuşi repertoriul bogat şi succesele pe care le-a avut, au făcut din el o mare celebritate muzicală.

Amintire vie sînt o duzină de arii imprimate pe discuri şi un album cu aproximativ 100 de autografe ale unor mari personalităţi ca Arturo Toscanini, Richard Strauss, Roald Amundsen, Rabindranath Tagore şi mulţi alţii.

Ca semn de omagiu, pe zidul casei natale din Lugoj, a fost pusă, la 15 februarie 1957, cu ocazia împlinirii a 30 de ani de la moartea sa, o placă comemorativă cu următoarea inscripţie:

**„În această casă a locuit tenorul Traian Grozăvescu, care prin glasul său a ridicat faima ţării, cucerind un loc de cinste în rîndul cîntăreţilor lumii".

SPORT

PUNCTE DE VEDERE

Săracul Puiu!

— Ce rușine, domnule, ce rușine ! se lamenta un amic — nu Nae, altul — ținîndu-mă strins de nasturele de la palton, duminică dimineață pe la ceasurile zece, în pînă Calea Victoriei — cam peste drum de Poșta mare.

— Ce-i ? Ce s-a întîmplat ?

— Opt la zero ! zice. Opt la zero, nici mai mult nici mai puțin... Ne-a masacrat definitiv, ce mai tura-vura !

— Vorbești de hochei ? îl întreb, uitîndu-mă nedumerit la dînsul, căci îl știam om așezat, familist, cu ore fixe și tabieturi. Ai fost aseară la hochei ?

— Am fost, nu m-aș mai fi dus ! îmi răspunde amicul, printre dinți. Deșteptul de cumnatu-meu n-are de lucru — ne dă un telefon ieri la prînz: Puiule dragă, am două bilete pentru diseară, la patinoar. Nu vă interesează ? Mersi, — zic eu — dar nu știu să mă dau pe gheață. Poate găsești două locuri la „Ultima noapte pe Titanic", că Lilica mă pisează de trei zile să mergem...

— Dragă — zice mizerabilul — nu fii copil ! „Titanicul" poți să-l vezi și săptămîna viitoare, dar „Torpedo" Gorki dă astăzi ultima reprezentație. Ascultă-mă pe mine, așa ceva n-ai văzut de cînd ești. Hai, lasă mofturile și vino la hochei ! La cinci sînt cu taxiul la voi la poartă. Pa, te-am pupat — și trenc, telefonul !

Poftim, înțelege-te dacă ai cu cine ! Bine, domnule, zic — în definitiv de ce să n-o facem și p-asta. Tot n-am fost eu în viața mea la un meci de hochei pe gheață.

— Ei și ?

— Ce mai încolo-ncoace, la cinci și jumătate eram instalați în tribună, cu pled, cu termos, mă rog, tot confortul ! Au țeșit cehii și ungurii și au început să fugărească amărîtul ăla de rotogol de cauciuc: trosc-pleosc, dă-i cu bățul în dreapta și-n stînga, mai pe lîngă gard, mai prin spatele porții — mă rog, o harabură întreagă. Dragă, — îi spun lui cumnatu-meu — ce dracu fac ăștia aici ? Explică-mi și mie, că nu pricep — să mă tai !

Începe el să-mi îndruge verzi și uscate — de crosă, de mantinelă și bodicec, taim aut, șuturi golf, pase peste două linii — în fine, mi-a făcut capul calendar. — Acuși lasă-mă, zic — că mă descurc și singur !

Ce-i drept, după vreo două reprize parcă înțelegeam cîte ceva, așa, mai pe departe — însă, oricum, nu mai căscau ochii ca vițelul la poarta nouă...

— La hochei sînt două porți — observai eu, într-o doară, încercînd zadarnic să-mi salvez nasturele din gheara de fier a respectivului.

— Nu mă întrerupe ! făcu amicul, zburlindu-se amenințător. Lasă-mă să-ți spun suferințele mele, poate scrii acolo, la „Magazinul" și niște chestii d-astea, mai concrete, — nu tot cai verzi pe pereți, cu Davos și bravos și alte alea — te miri ce și mai nimic !

— Bine, Puiule dragă, de acord — numai nu te enerva — încercai eu să-l îmbunez. Zi mai departe, că te ascult...

— Așa, vezi ! Ei, și cum îți spun — îi bat cehii pe unguri cu opt la zero. Bun, e-n regulă; acum să-l vedem și pe-ai noștri ce pot. Abia începe jocul — pac, un gol — pac, al doilea, al treilea... Torpedo peste tot — Bucureștiul nicăieri ! — Tică — îi spun lui cumnatu-meu — unde-s ai noștri? Ce-i asta ?

El — nimic — aplaudă de mama focului și zbiera să-mi spargă timpanul, roșu ca racu, fericit nevoie-mare ! Mă, tu ești într-o ureche ? — îl întreb în pauză. Ne bate de ne zvîntă și tu parc-ai cîștigat la Pronosport ?

— Asta-i hochei, Puiule — zice nemernicul cu satisfacție. Hochei modern, ață mare ! Și nu-i decît o echipă mijlocie — la închipuiește-ți ce trebuie să fie naționala sovietică !

— Eu nu umblu cu închipuiri — i-am răspuns. Eu văd că-i 4—0 și o să fie mai rău, pînă la urmă...

— Prostii ! zice cumnatu-meu. O să fie foarte bine. O să ne bată cu sapte goluri, cu zece, cu cincisprezece ! Dar zău că merită sacrificiul ! Tu nu știi vorba aia, Puiule — unde dă tata, — crește ?

— Uite ce este — îi spun eu — regret grozav că nu sînt taică-tău la ora de față, că te-aș sălta imediat cu vreo patruzeci de centimetri ! Auzi dumneata, pentru ce mă scoate simbătă seara din casă !

— Lasă, Puiule — sare și Lilica, de colo — bălatul are dreptate. E un joc foarte frumos — nu-mi pare rău c-am venit !

— Păi sigur, ție ce să-ți pară rău, Lilico dragă ! Ți-o fi căzut cu tronc vreunul de la Torpedo — Polehov sau Dubinin, care din doi ?

— Fugi de aici, uriciosule, inimă acră ! — făcu Lilica. În loc să te bucuri de frumusețea jocului, numeri golurile și mormăi năzbîtii ! Să știi că altădată nu te mai luăm la meci: rămîi acasă și joacă table cu Dumitrescu, ăsta-i sport pentru tine !

— Ei, ce zici de teoria asta ? Îți place ?

— Puiule, — zisei profund îngrijorat de soarta nasturelui meu — nu prea îmi place...

— Aha, — păi vezi ?

— Nu prea îmi place, dar să știi că aveau dreptate !

— Cum ? Cine ? Păi ce, domnule, da' se poate ? Opt la zero ? Adică, încă patru și ne ia și echipamentul ! Mai mare rușinea, domnule, așa ceva nu se poate ! Nu te gîndești ce împreste face, ce-o să zică lumea ? Opt la zero ! La zero, domnule ? Hai, la trei, la patru, la cinci...

...Ceasul de la C.E.C. arăta 11 fără zece. La 11 fix începea filmul — și aveam biletul în buzunar. Am oftat încetișor, am scos în taină o lamă de ascuțit creionul și am retezat cu finețe orice legătură între nasture și palton. În zece secunde mă aflam dincolo de magazinul „Victoria". Cînd am îndrăznit să mă uit îndărăt — amicul era tot acolo, privind mirat la rotogolul de os, care-i ținea loc de interlocutor...

Dan DEȘLIU

Zece întrebări — zece răspunsuri
privind pregătirile lotului olimpic de ciclism
Ne răspunde antrenorul N. Voicu

Trecînd zilele trecute pe la sala Dinamo am întîlnit aici vechile noastre cunoștințe: cicliștii. Nu-i mai văzusem de cîteva luni și priveam uimiți. Băieții, pe care-i cunoșteam numai aplecați pe ghidoanele bicicletelor, se cățărau cu agilitate pe spaliere și frînghii, ridicau cu rîvnă greutăți, apoi se odihneau... pedalînd pe rulourile „home-trainer"-ului, această bicicletă la domiciliu atît de utilă în timpul iernii.

Toată activitatea era supravegheată atent de Nicolae Voicu, tînărul și energicul antrenor dinamovist, căruia i s-a încredințat sarcina de a pregăti lotul olimpic de ciclism. Știindu-l amabil cu reporterii ideea unui interviu a prins imediat viață.

— Tovarășe Voicu, am aflat că acordați o atenție deosebită pregătirii probei de 100 km ?

— *Adevărat. Este cursa în care ne punem cele mai multe speranțe. O cursă care se ajustează bine la posibilitățile cicliștilor noștri.*

— Pe ce vă întemeiați aceste nădejdi ?

— *In ultimii ani, în ciclismul nostru s-au ridicat mulți alergători cu calități pentru cursele de plat și contracronometru. Puternici, iuți și rezistenți ca Dumitrescu, I. Vasile, Moiceanu, Șelaru, Cosma, Zanoni, Șerban.*

— Puteți scoate un „quartet" bun, dar cum stăm cu norma olimpică ?

— *Pentru a lua startul la 26 august pe Via Cristoforo Colombo din Roma, echipa va trebui să parcurgă „suta" în 2 h 16'. Aceasta înseamnă o medie orara de 44,100 km. Anul trecut echipa Dinamo a făcut 2 h 23'.*

— Credeți că va fi realizată ? Diferența e substanțială.

— *Va trebui să scoatem chiar un timp mai bun. Echipa U.R.S.S. a făcut încă de anul trecut 2h18'. Vom avea mulți adversari puternici. Trebuie să muncim cu multă seriozitate.*

— In ce stadiu se află antrenamentele ?

— *Deocamdată lucrăm pentru punerea la punct a condiției fizice. Am început și ieșirile pe bicicletă. In același timp cicliștii se pregătesc și pentru proba de 180 km. Fiecare își va încerca șansele și în această cursă.*

— Ce probe de verificare aveți în planul de antrenament ?

— *Probabil cîteva întîlniri cu echipele R. D. Germane și R. P. Bulgaria. Apoi ultimul examen, mondialele de ciclism din R. D. Germană. Alergătorii noștri vor participa pentru prima oară la aceste întreceri.*

— Vom concura și în probele de „velodrom" la Jocurile Olimpice ?

— *Da. La 1000 m. cu start de pe loc și la proba de viteză. Ion Ioniță și Petre Tache sînt cei doi pistarzi selecționați în acest scop. Ei se află acum la Berlin, pentru o scurtă perioadă de antrenament în comun cu cicliștii germani.*

— Cursa Păcii fiind un eveniment mai apropiat, am dori să ne spuneți ceva despre pregătirile pentru această tradițională competiție.

— *Colegul meu, Nae Chicomban, conduce antrenamentele unui lot în care sînt mulți tineri: I. Stoica, Braharu, Ziegler, Cohanciuc, Munteanu și alții.*

— Va fi aliniată așa dar o echipă experimentală la Cursa Păcii ?

— *Cred că vom ajunge la soluția unei combinate. Celor mai buni din lotul tinerilor li se vor adăuga probabil trei cicliști din lotul olimpic, eventual Șerban, Zanoni, Șelaru sau Cosma.*

— Cum veți îmbina pregătirile celor două loturi ?

— *Incepînd din martie ei se vor antrena împreună. Vor participa la cursele de fond și la mai multe probe de control.*

Interviul s-a terminat. Antrenamentele continuă. Constantin Dumitrescu se înconvoaie sub greutatea halterelor. Un exercițiu de forță, dar și de voință. Dumitrescu trebuie să muncească mult pentru a-și căli voința, pentru a redeveni campionul care cu cîțiva ani în urmă se bucura de admirația tuturor. Va reuși oare? Anul olimpic îi oferă lui și celorlalți cicliști atîtea posibilități.

I. GOGA

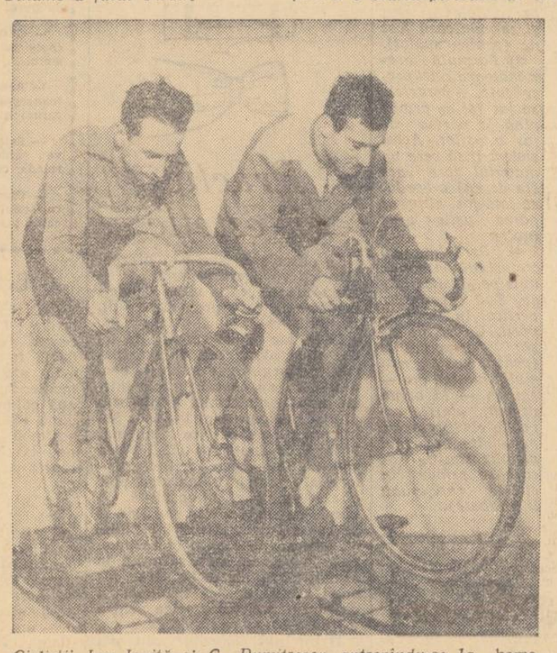

Cicliștii Ion Ioniță și C. Dumitrescu antrenîndu-se la „home-trainer"

Convorbire despre hochei
cu antrenorul sovietic Boghinov

Cu puțin timp înainte de începerea meciului dintre echipele „Torpedo"-Gorki și selecționata orașului București, desfășurat în cadrul „Cupei orașului București", i-am aflat, prinși într-o amicală discuție, pe Dmitrie Boghinov și M. Flamaropol. Cei doi antrenori încercau un schimb de păreri asupra rezultatului întîlnirii. (După cum se știe, învingînd în ultimul meci, selecționata orașului București cu 8-0, echipa „Torpedo"-Gorki a cîștigat Cupa pusă în joc). I-am solicitat tovarășului Boghinov cîteva minute pentru a împărtăși cititorilor „Magazinului" unele din impresiile sale asupra turneului. Discuția a pornit însă de la...

— Sînteți de mult timp antrenor al echipei „Torpedo" din Gorki ?

— Din iarna 1955—56.

— Înainte de a deveni antrenor ați jucat hochei ?

— In 1933 am început să joc hochei cu mingea, la actualul club „Zenit" din Leningrad. Din 1948 am început să joc hochei cu pucul la echipa „Dinamo" din Leningrad, timp de 5 ani. O vreme am jucat și fotbal.

— Ce ne puteți spune despre dezvoltarea hocheiului în Uniunea Sovietică ?

— In țara noastră, hocheiul are o largă răspîndire. Sute de mii de tineri practică acest sport încă de la vîrsta de 11 ani. Există cluburi școlare unde se pregătesc viitorii jucători, se organizează campionate interșcolare, concursuri de masă ale echipelor de cartier alcătuite din copii. Așa se explică marele număr de echipe, formate mai ales din tineri, care activează în cadrul diferitelor categorii. Numai în orașul nostru, Gorki, ființează peste 50 de echipe de hochei, dintre care 28 se întrec în campionatul intern al uzinei de automobile.

— Ce ne puteți spune despre valoarea hocheiului romînesc ?

— Cu ocazia acestui turneu i-am văzut jucînd, pentru prima oară, pe jucătorii dv. de hochei. De altfel, echipa „Torpedo" este prima echipă de hochei sovietică care vă vizitează țara. Nu pot emite păreri complete. Cred însă că nivelul hocheiului romînesc este destul de ridicat. Un număr mai mare de confruntări internaționale, cu echipe puternice, vă vor ajuta să dobîndiți o valoare sportivă. Dintre jucătorii romîni pe care i-am văzut jucînd mi-au plăcut Czaka, portarul Stafie, Ionescu, Takacs I, Szabo. In încheiere, aș vrea să mulțumesc organizatorilor turneului și publicului spectator care a dat dovadă de o înaltă sportivitate. Ne va bucura oricînd o nouă întîlnire cu hocheiștii romîni.

I. DELEANU

INSEMNARI

Pregătirile fotbaliștilor

Activitatea fotbalistică neoficială a început de 2—3 săptămîni, — ca niciodată, cu disputarea unei serii de jocuri interclub internaționale. Avînd un caracter de pregătire, desigur că rezultatele întîlnirilor nu au — după opinia generală a presei de specialitate — o semnificație deosebită și nu pot fi considerate concludente pentru forma și pentru perspectivele echipelor noastre în noul sezon.

Ni se pare, totuși, că înfrîngerile la scor suferite de unele din formațiile noastre, ca de pildă „Steagul Roșu" din Orașul Stalin — co-lider al campionatului categoriei A împreună cu C.C.A. — și Progresul București merită să reție pu-țin atenția comentatorilor. Să nu pierdem din vedere că „Steagul Roșu" ar putea, anul acesta să fie reprezentantul fotbalului nostru în Cupa Campionilor europeni. Neexperimentată în jocurile internaționale peste hotare, așa cum s-a dovedit în R.D.G., echipa lui Silviu Ploeșteanu nu va putea reprezenta cum se cuvine fotbalul nostru.

Iată așadar că rezultatele „nesemnificative" ale ultimelor jocuri internaționale au totuși o semnificație și pot îngădui unele concluzii.

In primul rînd, aceia că organizarea jocurilor internaționale trebuie să fie bine pregătite și adversarii aleși printre cei mai buni, astfel ca prestigiul fotbalului nostru să aibe numai de cîștigat.

In al doilea rînd că jocurile internaționale în țară, ca și peste hotare, sînt foarte necesare echipelor noastre, — pentru a-și forma o experiență pe care nu o au încă.

Aceste jocuri trebuie organizate — și trebuie organizate cît mai des — așa după cum principial s-a admis de altfel în cercurile federației noastre de fotbal — în timpul desfășurării campionatului și fără întreruperea sau perturbarea lui.

St. R.

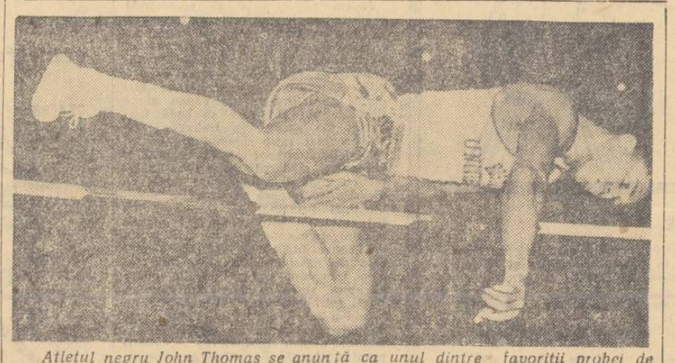

Atletul negru John Thomas se anunță ca unul dintre favoriții probei de săritură în înălțime la viitoarele Jocuri olimpice de la Roma. In ultimul timp, în concursuri de sală, el a reușit, succesiv, trei performanțe cu totul remarcabile: 2,17 m, 2,168 m și, mai recent, 2,184 m — care constituie cea mai bună săritură din lume. Iată-l, în clișeul pe care-l reproducem mai sus, trecînd ștacheta într-un stil foarte spectaculos.

Varietăți

Vînătoare de... suveniruri

Pasiunea iubitorilor de sport din Marea Britanie pentru obiecte care să le amintească întîlnirile la care au asistat, începe să capete aspecte îngrijorătoare. Intr-adevăr, luna trecută o armată de detectivi a trebuit să fie trimisă în urmărirea unui spectator din Cardiff, care a furat... mingea ce urma să fie folosită în meciul de rugbi dintre reprezentativele Țării Galilor și Scoției. „Hoțul" a fost găsit și mingea înapoiată arbitrilor care au putut ieși astfel la timp pe teren.

După cît se pare, acest eșec nu a descurajat însă pe suporterii galezi. In timpul desfășurării meciului de rugbi dintre echipele Țării Galilor și Scoției, balonul expediat de un jucător în tribune nu a mai revenit pe teren. Toate apelurile făcute publicului prin intermediul stației de amplificare a stadionului din Cardiff, au rămas fără ecou, astfel că jocul a putut fi reluat numai după ce a fost adusă o altă minge.

Se pune numai întrebarea ce se va întîmpla dacă suporterii englezi, în goana lor după suveniruri, vor începe să șterpelească, pe lîngă mingi, ghetele și tricourile sportivilor lor favoriți?

Dolarul mai presus decît omul

Ziarul „Le Figaro" a publicat declarațiile făcute trimisului său special în S.U.A., Jacques Cissey, de către boxerul italian Aldo Spoldi, fost campion al Europei la categoria ușoară înaintea ultimului război mondial, stabilit în prezent la Los Angeles.

După cum scrie ziarul, părerea lui Spoldi, un cunoscător în materie de box, este că în S.U.A. boxerii sînt uzați prea repede. „Luați cazul mexicanului Torres — a spus acesta — care a fost masacrat de Ortiz. Torres, un tînăr de 18 ani, a fost obligat să dispute un campionat mondial profesionist la cel de al 16-lea meci al său. Este o nebunie. Probabil că nu vom mai auzi vorbindu-se de el, așa cum nu vom mai auzi nici despre alți boxeri.

Fondul problemei ? — a adăugat Spoldi — Boxul în California, mai mult ca oriunde, este un business. Aici nu există cluburi ca în Europa. Matchmakerul din Los Angeles se ocupă singur de programele sale viitoare. El are peste tot „scouts" (cercetași) care îi semnalează noile talente și îi servesc de intermediari. Dolarii investiți trebuie recuperați cît mai repede posibil și cu un beneficiu. Materialul uman se uzează. Dar aceasta nu interesează. Legea nemiloasă a businessului: mereu înainte, cere fabricarea de nume noi pentru a fi oferite poftelor publicului".

Mai sînt necesare comentarii ?

Nu își pot explica...

Federația daneză de tenis, care a organizat la Copenhaga campionatele de tenis ale Țărilor Scandinave, a constatat că competiția a luat sfîrșit cu un mare deficit financiar. După cum scrie ziarul „Combat", membrii federației „nu își pot explica pentru ce, în ciuda faptului că programul a fost interesant, în timpul desfășurării semi-finalelor și finalelor, în tribune nu au luat loc nici măcar o mie de spectatori".

Și totuși explicația este foarte simplă. Prețurile biletelor de intrare au fost atît de „pipărate", încît dintre iubitorii danezi ai tenisului numai bogătașii și-au putut permite să-și rezerve un loc în tribune.

Maratonist la... 67 de ani

Li San Mun, țăran în vîrstă de 67 de ani, membru al cooperativei agricole Dihari din R.P.D. Coreeană, poate fi considerat unul din cei mai bătrîni alergători cunoscuți în istoria sportului. Anul trecut, cînd a participat la finala Spartachiadei pe întreaga Coree desfășurată la Phenian, el s-a clasat în proba de fond pe locul 23 din 60 de alergători.

Bătrînul agricultor coreean a făcut cunoștință cu sportul abia în anii regimului democrat popular. In anul 1957, cînd tineretul din satul Dihari a început să se pregătească pentru Spartachiadă, Li San Mun s-a înscris la rîndul său printre participanți. El a alergat atunci 20 km. clasîndu-se printre primii. Cîteva săptămîni mai tîrziu, cînd participanții la faza raională au plecat spre orașul Kanvon, Li San Mun a pierdut autobuzul. El a hotărît să alerge întreaga distanță de 48 de km. și a ajuns la timp pentru a lua startul în cursa de maraton, unde a ocupat locul patru.

Vorbind despre proiectele sale de viitor, Li San Mun a spus: „Dragostea mea pentru sport s-a putut împlini numai în regimul democrat popular. Voi participa la toate Spartachiadele organizate de acum înainte și de fiecare dată îmi voi îmbunătăți rezultatele".

Motiv de tristețe

Pele, talentatul jucător brazilian de fotbal, este dezndăjduit. Toate încercările făcute de patronii clubului său F. C. Santos pentru a-l salva de la încorporarea în armată au eșuat. Acum Pele a început să facă serviciul militar. După cum a declarat el, la terminarea armatei va fi complet ieșit din formă. „Nimeni nu va mai ști nimic despre mine — a spus Pele. — Locotenentul meu este unul din singurii trei brazilieni care nu au habar de fotbal".

Cutia cu scrisori

AL. IONETE — Roznov: Întrecerile de motociclete pe pistă se numesc dirt-track. Sîntem de acord cu dv. că asemenea curse sînt foarte spectaculoase și accesibile maselor.

S. KADAR — Tg. Mureș: După constatările specialiștilor, în timpul unui meci de fotbal un jucător este în posesia mingii — în medie — între 2 și 3 minute. Poate să vă pară surprinzătoare această constatare, dar ea se bazează pe date bine verificate.

Ing. EMIL SOARE — Ploești și PETRE DONA — București: Regretăm, dar nu avem datele cerute.

T. STAICOVICI — Craiova: Ion Söter s-a retras din activitatea competițională și în prezent este antrenor la C.C.A. In 1955 el a cîștigat a opta oară consecutiv proba de săritură în înălțime a campionatelor internaționale de atletism ale R.P.R.

V. CRIHAN — Pitești: Iată lista recordurilor atletice masculine europene stabilite în anul 1959: **100 yards:** Hary (R.F.G.) 9"4; **400 m:** Kaufman (R.F.G.) 45"8; **1 milă:** Valentin (R.D.G.) 3'56"4; **lungime:** Ter Ovanesian (U.R.S.S.) 8,01; **prăjină:** Bulatov (U.R.S.S.) 4,64 m; **greutate:** Rowe (Anglia) 18,59 m.; **ciocan:** Rudenkov (U.R.S.S.) 67,92 m.

N. POGONEANU — Drăgășani: Are dreptate acel dintre dv. care susține că mai obosit va fi cel care parcurge 10.000 m. Intre eforturile unui alergător de viteză și unul de fond, există o mare diferență. Spre convingere... încercați.

V. PASCAL — București: Știrea este adevărată. Boxerul francez Claude Saluden, pe care l-ați văzut evoluînd și în Capitală, a trecut la profesionism, spre dezamăgirea forurilor sportive care își puneau mari speranțe să obțină cu ajutorul lui o „medalie" la Jocurile Olimpice.

PETRU ȘERBAN-CIONOF — Caracal: La întrebarea dv. există un singur răspuns: vă adresați dirigintelui clasei. Caricaturile trimise dovedesc însușiri. Încercați să lucrați în tuș și de preferință subiecte — deocamdată — sportive, pe care să ni le trimiteți.

R. VAISMAN — Galați: Am izbutit să găsim răspunsul la întrebarea dv. Cel mai lung meci de fotbal s-a disputat în 1928, între echipele Leyton și Ilford, în cadrul Cupei Angliei. Partida a durat (cu rejucări și prelungiri) 9 ore și 40 de minute !

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația viața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, Interior 1400.

Adaptare după I. P. Maghidovici

CUCERITORII
(Istoria descoperirilor geografice)
Bering și descoperirile sale

La sfîrșitul anului 1724, Petru I, țarul rușilor, pune în practică un plan al său mai vechi, acela de a se găsi drumul prin marea înghețată din nord spre China și spre India. Cu trei săptămîni înainte de a muri, Petru I a întocmit cu mîinile sale instrucțiunile pentru șeful expediției, căpitanul comandor Vitus Ionssen Bering, originar din Danemarca și pe atunci în vîrstă de 44 de ani. De 20 de ani Bering se afla în serviciul marinei ruse.

Bering pornește cu un echipaj de 70—75 de oameni și parcurge distanța Petersburg-Ohotsk în doi ani, traversînd călare întreaga Siberie. In 1728, expediția se îmbarcă pe corabia „Sfîntul Gavril" și, ieșind pe gurile Kamciatkăi, se îndreaptă însă spre nord-est. După o lună este descoperită insula Sfîntul Laurențiu, la intrarea în strîmtoarea care de atunci va purta numele de Bering.

In anul 1733, guvernul rus a însărcinat pe Bering să întreprindă o

nouă expediție. După 8 ani, timp pe care Bering și oamenii lui l-au petrecut în Siberia și Kamciatka, expediția a pornit cu corabia „Sv. Piotr" spre răsărit și la 17 iulie 1741 a atins țărmul continentului american. Bering împlinea 60 de ani cînd realiza această performanță istorică.

James Cook

Cam în aceeași perioadă în care rușii cercetau partea nordică a oceanului Pacific și aflau cît de apropiate sînt continentele asiatic și american, olandezii, francezii și englezii trimiteau corăbii pentru a descoperi insulele necunoscute din mijlocul nemărginitului Pacific. Cel mai celebru dintre acești navigatori a fost englezul James Cook, fiul unui argat din Yorkshire, care după ce și-a însușit o serioasă practică marinărească, navigînd de la vîrsta de 7 ani, a ajuns ofițer în marina militară engleză.

Călătoria plină de peripeții a lui Cook a fost descrisă chiar de acesta în jurnalul său, care cuprinde observații foarte interesante și deosebit de pitorești asupra băștinașilor insulelor polineziene, Noii Zeelande și Australiei. Cook a întreprins două călătorii în jurul lumii, traversînd în căutările sale cercul polar de sud și navigînd în Antarctica timp de un an.

In cea de a treia a sa călătorie, Cook și-a găsit o moarte dramatică. Corabia „Resolution" comandată de Cook, a părăsit Anglia la 14 iulie 1776. După ce a ocolit Capul Bunei Speranțe, a pornit prin oceanul Indian spre Pacific. La 30 ianuarie Cook a ancorat la țărmul Noii Zeelande, după care și-a continuat călătoria spre insulele Havay, cercetate îndelung de el în primele sale călătorii. Din însemnările lui Cook reiese că el a fost foarte bine primit de localnici și că unii dintre ei îl socoteau o divinitate. Cînd cobora pe țărm i se întîmpla adesea ca băștinașii să îngenunche și să i se prosterne, aducîndu-i totodată prețioase daruri.

Nu în toate insulele populația se arăta însă la fel de prietenoasă. Intr-una din insulele Havay, un marinar al lui Cook, supărat că un indigen îi șterpelise cine știe ce sculă, s-a enervat și l-a pocnit în cap cu o vîslă. Cel lovit s-a prăbușit la pămînt, pierzîndu-și cunoștința, ceeu ce a provocat furia localnicilor, care au început să arunce cu pietre în micul grup de soldați debarcați. In această stare de spirit agitată, Cook a debarcat pe insulă el însuși, încercînd să pună capăt conflictului. Havaienii, și-au trimis femeile și copiii în interiorul insulei, iar ei s-au pregătit de luptă, înarmîndu-se cu pietre și cu sulițe. Cook a tras într-un băștinaș, încercînd să intimideze grupul războinicilor, dar aceștia s-au năpustit asupra englezilor și i-au căsăpit. Corpul lui Cook a fost făcut bucăți și împărțit căpeteniilor de triburi. Secundul lui Cook, Charles Clarke, a dus tratative de pace cu indigenii, punînd condiția să-i fie înapoiat trupul căpitanului. Doar o parte din rămășițele însingerate au putut fi însă recuperate. In

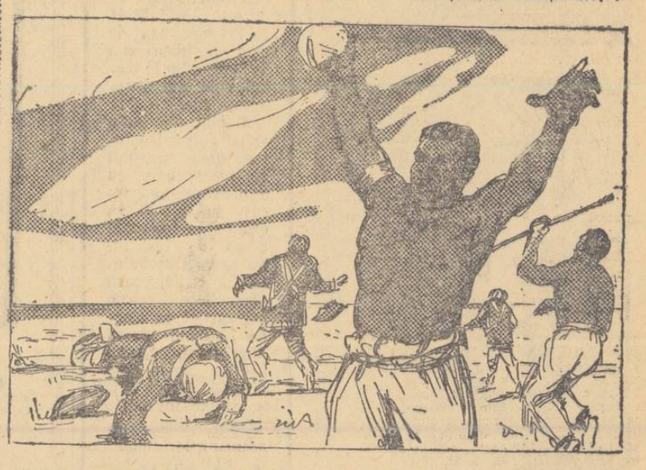

dimineața următoare, marinarii de pe „Resolution" au deschis un foc nimicitor, devastînd întreaga insulă. Apoi au debarcat, jefuind și incendiind după aceea așezările localnicilor. Terorizați, indigenii au adus și resturile trupului lui Cook și le-au predat marinarilor. Corpul marelui navigator a fost băgat într-un coșciug și aruncat — conform tradiției marinărești — în mare.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

NOI MODELE DE CONFECȚII

O paradă a modei? Nu! O prezentare de cîteva modele de confecții, organizată special pentru dv., dragi cititoare ale revistei noastre. Scopul? Acela de a vă face cunoscute noile creații în materie de îmbrăcăminte ale fabricii bucureștene „Gh. Gheorghiu-Dej.

De data aceasta nu este vorba de confecții obișnuite, din țesături de lînă sau bumbac, cum ar lăsa să pară modelele prezentate, ci de confecții de un fel deosebit, care se realizează pentru prima oară în sectorul industrial și pe care le vom găsi în curînd în magazine. Creatorii fabricii desfășoară în aceste zile o activitate febrilă în vederea pregătirii fabricației lor. De la aceștia, ca și de la alți tehnicieni, am aflat, în legătură cu noile creații, o serie de amănunte pe care vi le împărtășim și dv.

Materialul din care sînt lucrate aceste confecții este tricotul de bumbac, dar nu cel clasic, obișnuit — ci unul în desene, culori și contexturi noi, variate, realizat din inițiativa tehnicienilor tinărului sector de tricotaje interlock (după denumirea mașinilor existente) al fabricii, care a început să fiinteze o dată cu prima zi a acestui an. Acest tricot se pretează foarte bine pentru a fi lucrat în următoarele sortimente: bluze, jachete, scampolouri, rochii, deux-piece, costume de baie pentru femei, rochițe, costumașe, pantaloni de joc, bluze pentru copii, cămăși și bluze de vară pentru bărbați, din care creatorii, cu fantezia lor bogată, au și realizat prima colecție de 100 de modele.

Iată cîteva detalii asupra confecțiilor pentru femei.

La crearea modelelor de confecții din tricot pentru femei s-a căutat să se aplice idei care să dea modelului un aspect deosebit. Într-un cuvînt, s-au adoptat modele care se folosesc de obicei la confecțiile din țesătură, ținînd cont de un lucru și anume că tricotul nu permite prelucrarea în aceeași măsură ca țesătura. De aici decurge și linia mai fantezistă a confecțiilor din tricot. Modelele create sînt în funcție și de contextura și desenul tricotului. Așa de pildă, la confecțiile din tricot în dungi se folosesc diferite garnituri prin inversarea dungilor materialului. Cît privește coloritul, se pare că cerințele modei au fost îndeplinite. Noile creații vestimentare pentru femei se prezintă într-o combinație plăcută de culori în care predomină bleul pînă la albastru, bejul pînă la maron, galbenul pînă la portocaliu și coral, verdele crud etc.

În marea lor majoritate, confecțiile din tricot (rochii, deux-piece, bluze, scampolouri) constituie pentru sezonul de primăvară și vară o îmbrăcăminte practică și elegantă în același timp. Unele din acestea, prin contextura, coloritul și modelul lor, imită foarte bine confecțiile din tricot de lînă putînd fi purtate și în anotimpul rece.

Și pentru că, parcurgînd, cele scrise vă veți întreba desigur: pe cînd noile confecții în magazine, vă putem spune, din asigurările primite la fabrică, că ziua de 8 Martie va prilejui pe lîngă alte și alte surprize „feminine" și apariția noilor modele în unele magazine ale Capitalei.

Cl. RĂDULESCU
Fotografii: Mihai POPESCU

Lustruirea mobilei din lemn

Pentru cei ce se mută în apartamente noi și care nu și-au cumpărat mobilă nouă, dăm cîteva sfaturi practice pentru lustruirea celei vechi.

Mobila de lemn de stejar se lustruiește frumos întrebuințînd lapte dulce. Acest procedeu pe lîngă că nu este vătămător, dar are avantajul că oprește praful să se lipească așa de ușor de lemn cum se întîmplă în cazul cînd am întrebuința ulei.

Mobila din lemn vopsit: pentru întreținerea lustrului se freacă bine cu untdelemn, amestecat cu alcool. În caz că se folosește ceara de lustruit, nu se va întrebuința o cîrpă, care absoarbe ceara, căci astfel se pierde o bună parte din aceasta. Se va prefera deci o pensulă. Se va evita să se îngrămădească ceara în adînciturile mobilei. Se lasă să se usuce 24 ore, apoi se șterge cu o cîrpă moale.

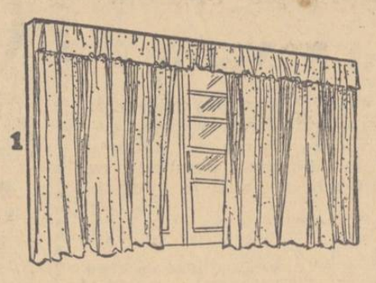

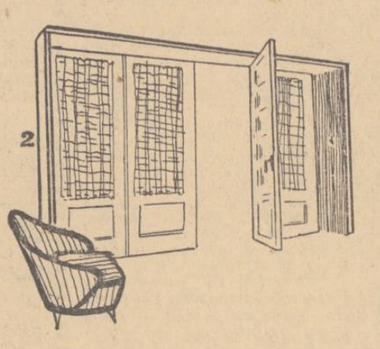

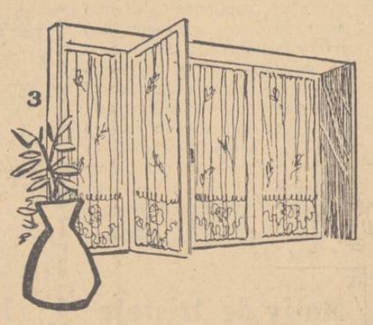

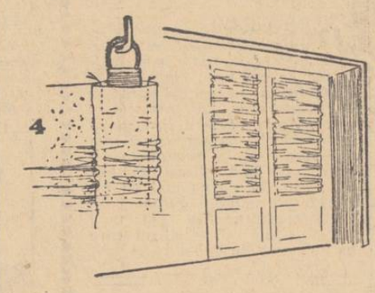

Perdele pentru glasvanduri

Cum se pot camufla niște glasvanduri? — ne întreabă mai multe cititoare care au în locuința lor așa ceva. În cele mai multe cazuri acestea sînt chiar între o cameră de locuit și holul de trecere comun. Dăm mai multe soluții:

1) În cazul că ușa se deschide în afară se fac două perdele cu inele pe vergea care este acoperită de o mică perdeluță bătută în fințe (pe dedesubt) în tocul ușii. Perdelele se fac cu falduri largi din material uni sau cu buline mici, picățele etc.

2) Altă soluție este aplicarea la fiecare batant al ușii a unor perdelute în creturi mici care să acopere numai părțile cu sticlă. Materialul să fie în dungi, ceva potrivit cu tapiseria mobilierului. Avantajele mari ale acestui sistem sînt că ușile se pot strînge și desface ușor iar perdelușele se scot și se montează lesne (pentru spălat).

3) Formulă asemănătoare celei precedente, perdelele se fac (și se prind) pînă la partea de jos a ușilor. Acest sistem însă cere un material care are (în desen) o bordură lată jos, altfel ar părea ușile prea înalte.

4) Perdelute cu creturi orizontale ținute pe elastice late de 2—3 cm., puse vertical în ambele părți. Ca să fie ușor demontabile (pentru spălat, mai multă lumină din — sau în — în odaia vecină, etc) la capetele elasticelor se pune cîte un inel metalic sau de os care se prinde în cîrlige (preferabil înșurubate).

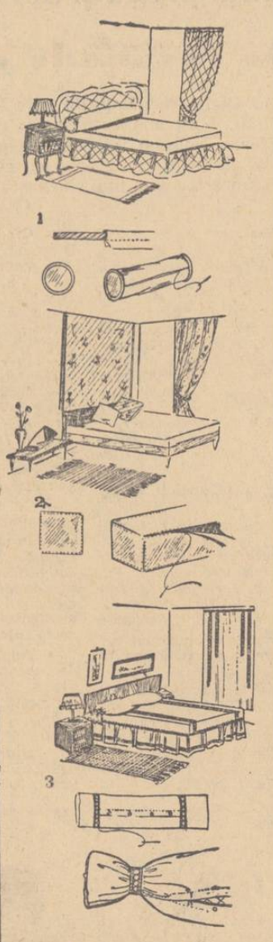

Practic și estetic

În clișeele de sus vă prezentăm cîteva lucruri practice și frumoase pe care vi le puteți confecționa fără prea mare dificultate:

1) Se fac două cercuri la fel din stofă avînd cca. 20 cm. diametru. Marginea se întărește bordînd-o cu un șnur îmbrăcat într-un bie din materialul stofei sau altul de culoare mai închisă. Sul propriu-zis se face tăind materialul cu lungimea cît lățimea patului, iar lățimea cît circumferința cercului de margine plus cîte 1 cm. pentru cusătură. Se umple cu segras, cîlți sau lînă și se coase cu cusătură invizibilă.

2) Perna de căpătîi în secțiune pătrată se face cum se arată în schiță. Marginile se tighelesc, iar două laturi (opuse) se dublează cu pînză tare, toate astea pentru a-i da o oarecare rigiditate.

3) Un sul folositor din mai multe puncte de vedere. În el se ține ziua plapuma de pat. Nu este în fond decît un fel de învelitoare cu nasturi și cheutori pe aproape toată lungimea. La 20-30 cm. de capete se montează jur-împrejur niște elastice cu garnituri ca să stringă puțin această îmbrăcăminte care se face ceva mai lungă decît lățimea patului.

CUM SE CURĂȚĂ ȚESĂTURILE CAUCIUCATE

Țesăturile cauciucate trebuie curățate numai cu apă și săpun, iar dacă sînt mai murdare, cu alcool sau acetonă. În nici un caz nu se vor folosi produse petrolifere (benzină, neofalină etc.).

Spălarea cravatelor cu apă și săpun, indicată de dv. este un procedeu greșit, despre care am mai vorbit în rupricile noastre. **(Răspuns cititorului Gh. Frone — București).**

Ciufulici

Ciufulici! Ciufulici!
Coaforul celor mici!
Ia poftiți, vă rog, pe-aici
Să vedeți, ce poate nici,
Chiar vreunul din tătici
N-a mai pomenit,
Ce zici?

Are firmă un arici,
E frizer, dar n-are bricl...
Doar o foarfecă taman
Cît-un plisc de pelican!

Înlăuntru-n frizerie
E ca la menajerie:
Elefanți, și urși, și cai
Ah, aici ar fi de trai,
Sus pe masa rotunjită,
Ce se-nvîrte ca vrăjită
Și pe scaunele toate

Fiindcă sînt „motorizate".

Am aflat că vin aici
Fel de fel de gigilici,
Abonații toți — ei, ghici?
Ai revistei „Pogonici",
De la creșe, din cămin,
Și de pretutindeni vin...

...Am adus, să știți, și eu
Astăzi omulețul meu:
— „Frizerițo, rog să-i tai
Motul lui: un spic bălai
Ca, cinstind această clipă,
Gîndul care se-nfiripă
Într-o sinceră urare
Să slăvească mina care
A clădit pentru copii
Și-astfel de minunății...

V. DIMA

Meniul săptămînii

29 feb. — 6 martie 1960

— Borș cu fasole; iepure cu smîntînă; portocale.

— Ciulama de cartofi; gulaș cu carne de porc; halva.

— Supă de linte; budincă de macaroane cu brînză; compot de pere.

— Ghiveci (conserve); antricoate la grătar cu murături; mere.

— Borș cu perișoare; bame (conservă sau congelate) cu carne; griș cu lapte.

— Salată de cartofi cu andive; sărmăluțe în foi de viță; ruladă cu marmeladă.

— Ciorbă de sfeclă dreasă cu smîntînă; cîrnați pe varză călită; clătite cu marmeladă.

Borș de fasole

CANTITĂȚI: 200 gr. fasole boabe, 1 morcov, 1 pătrunjel, ceapă, ½ litru borș, sare, verdeață tocată, 1—2 linguri ulei.

Se alege, se spală și se mooie fasolea de cu seară în apă călduță. Se pune la fiert și după ce a dat 2—3 clocote, se schimbă apa și se pune din nou la fiert cu apă călduță. Se repetă această operație de trei ori.

În ultima apă se adaugă în afară de fasole, ceapa, morcovul și pătrunjelul. Se acoperă oala și se lasă să fiarbă pînă se înmoaie fasolea. Se scoate zarzavatul (se aruncă) se adaugă borșul fiert, sarea și verdeața și după ce se lasă să mai dea un clocot două se adaugă uleiul.

Iepure cu smîntînă

CANTITĂȚI: 6 bucăți (porții) de carne de iepure, o lingură untură, o linguriță făină, o linguriță unt proaspăt, 1 pahar smîntînă, 2 3 boabe ienibahar, ½ ceapă tocată, sare.

Într-o cratiță cu o lingură de untură se prăjesc ușor bucățile de carne, se adaugă ½ pahar de apă, ceapă tocată mărunt și ienibahar. Se acoperă și se lasă să fiarbă la foc mic timp de o jumătate de oră. Dacă scade prea mult, se adaugă o lingură, două de apă.

Făina amestecată bine cu smîntîna, se toarnă peste carne, se mai pun două linguri de apă, sarea, se acoperă și se lasă să fiarbă foarte încet 15-20 minute. Se poate servi și cu mămăliguță caldă.

Mere în aluat

CANTITĂȚI: 125 gr. făină, două ouă, 2—3 linguriță ulei, zahăr după gust, 2—3 linguri de lapte sau sifon, puțină sare, mere curățate de coaje.

Se pun ouăle într-un castron împreună cu zahărul și se freacă bine. Se adaugă uleiul și făina puțin cîte puțin, amestecînd mereu pînă cînd se termină toată făina și tot laptele sau sifonul. Se adaugă sarea. Compoziția trebuie să fie ceva mai groasă decît cea pentru clătite. În ea se înmoaie feliile de mere și se prăjesc în ulei. Se servesc presărate cu zahăr vanilat.

Știați că:

din iepure se pot prepara următoarele: iepure cu smîntînă; iepure cu măsline; papricaș de iepure; pîrjoale; cîrnați; pastă de carne de iepure; friptură înăbușită; friptură împănată (cu usturoi și slănină) la cuptor; borș din cap și piept de iepure; ficat prăjit în unt; pastă de ficat de iepure.

Maria DELEANU

E BINE SĂ ȘTIȚI...

M. E. — Baia Mare — Hainele din piele întoarsă — numite velur — pot fi curățate parțial în casă, dacă e vorba de porțiuni mici, care au devenit cu timpul lucioase. În acest scop părțile respective se perie cu un amestec compus din: 70 părți apă, 5 părți acid acetic de 80 la sută și 25 părți spirt denaturat de 95 la sută. Prin acest tratament suprafața pielii se aspreste, recăpătînd aspectul mat și catifelat, chiar dacă locurile respective au fost lucioase sau slănioase. Dacă pe piele este o pată, o periem în prealabil cu periuța specială de sîrmă. După aceea se freacă cu o piatră specială și ulterior cu o pînză moale.

MICU ANGELA — București: Petele de mucegai de pe albituri se pot trata cu o soluție caldă, compusă din 4 părți apă oxigenată, o parte spirt denaturat și 20 părți apă. Cu această soluție se freacă, pînă ce dispare pata, apoi se spală bine. Se poate folosi și un amestec compus din 4 părți alcool și o parte acid salicilic, în care se introduce numai locul pătat de mucegai și se freacă ușor.

C. DROSU — Cotorca — Petele de grăsime (cum ar fi cele provocate de o supă grasă) de pe o masă din lemn se vor impregna pe locul respectiv cu benzină, după care se va presăra pe deasupra — dacă persistă — cenușă, de atîtea ori cît este nevoie. Spălați apoi cu apă caldă. În ceeace privește petele de umezeală (mucegai) este indicat să se cunoască dacă acestea au umflat sau nu placajul mobilei. Dacă e vorba numai de umezeală simplă, locul respectiv trebuie curățat cu o pastă de șlefuit, la culoarea mobilei sau incoloră. Asemenea produse se găsesc în comerț.

Sfaturi cosmetice: Ingrijirea părului

Îngrijirea riguroasă a părului trebuie să constituie o preocupare obișnuită atît pentru femei cît și pentru bărbați, deoarece numai astfel această podoabă naturală are condiții pentru a se menține timp îndelungat păstrîndu-și aspectul și culoarea naturală. Ingrijirea părului nu este, însă, un lucru atît de simplu, cum apare la prima vedere, ci presupune utilizarea unor metode care diferă în raport cu gradul de uscăciune sau grăsime al părului.

În cazul părului uscat vom căuta să evităm îndepărtarea grăsimii naturale și, în consecință, îl vom spăla numai la 2-3 săptămîni. Folosirea săpunului nu este recomandabilă deoarece, usucă prea tare părul. De aceea, se vor utiliza șamponurile, sau o soluție preparată din 2 gălbenușuri de ou bătute în 0,5 litru apă caldă, cu care se frecționează pielea capului cu ajutorul degetelor sau cu un tampon de vată. Se clătește apoi părul în mai multe ape, în ultima adăugîndu-se puțin oțet.

Pentru părul uscat sînt indicate și băile de ulei, șamponurile uleioase, briantinele etc., care înlocuiesc grăsimea naturală de care este lipsit sau pe care o conține în cantitate insuficientă.

Pentru părul gras se recomandă spălatul cu săpun cel puțin odată pe săptămînă. Săpunul nu trebuie frecat direct pe păr, deoarece se fixează pe fire și, în acest caz îndepărtarea lui este aproape imposibilă chiar dacă se clătește în mai multe ape. Urmele de săpun atacă firul de păr și-l face să cadă timpuriu. De aceea, va trebui să dizolvăm mai întîi săpunul în apă și să frictionăm apoi pielea capului și părul cu clăbucul respectiv. Spălatul cu sodă trebuie evitat deoarece usucă, decolorează și distruge părul.

Scopul principal al acestei îngrijiri raționale este prevenirea căderii părului care este de cele mai multe ori consecința unei secreții exagerate de grăsime. Mătreața, care indică începutul căderii părului poate să apară și în cazul părului normal.

O întrebare frecvent întîlnită în nenumăratele scrisori adresate redacției este și aceea privind tratamentul pentru combaterea căderii părului cauzată de seboreea cronică.

Metoda pe care o putem folosi cu rezultate satisfăcătoare este masajul pielei capului cu săpunul lichid avînd următoarea formulă: Sulf pp. 10 gr., Borax 10 gr., Săpun verde 40 gr. Masajul se va practica la interval de 7-10 zile. După executarea masajului (la circa 5 minute) se va spăla părul cu apă caldă, operație ce se va repeta din nou în cursul aceleiași zile.

Periatul părului este o operație necesară pentru toate tipurile de păr deoarece, pe de o parte curăță murdăria și praful depus, iar pe de altă parte, întinde grăsimea secretată de glandele sebacee pe toată suprafața firelor. Periatul zilnic asigură și o hrănire mai bogată a părului prin activizarea circulației sîngelui.

Peria și pieptenele pe care le folosiți trebuie să fie menținute în stare de perfectă curățenie. În același timp vom evita, pe cît posibil, să împrumutăm aceste obiecte altor persoane, prevenind astfel, transmiterea bolilor pielii și părului.

Anca BOGDAN

Articole pentru cadouri în toate magazinele comerțului de stat

Pentru cei mici

TRICOTAJE CU MOTIVE COLORATE

Plăcute și vesele pentru copii sînt tricotajele cu motive colorate (motive norvegiene). Iată un desen simplu și foarte ușor de executat, care, fie în întregime, sau numai în parte, are multe și variate întrebuințări. El poate fi lucrat în două, în trei sau într-o singură culoare, în funcție de culoarea plesei ce o tricotăm și a posibilităților de combinare cît mai armonioasă.

Dăm cîteva sugestii de felul cum putem folosi aceste motive colorate. (De la stînga la dreapta)

— La o vestă de lînă cu linia dreaptă va fi pus, în partea de jos, la tiv.

— Sarafan de culoare gris, decorat la decolteu și buzunare acest motiv în trei culori: galben, verde și roșu.

— O rochiță tricotată din lînă bleu subțire, la care motivul pus pe poale va fi de culoare albă.

— Model de motiv folosit la bluze pe guler, buzunare și mînecuțe. Dat fiind că aici se cere un chenar mai îngust, nu vom folosi din model decît un singur pătrat.

Desene de Raia SOLOMONICĂ

CURIERUL nostru

CARMINA — Orașul Stalin: La cele două întrebări ale dv. veți găsi răspuns în pagina noastră în numerele imediat următoare. Modelele noi de balonseide interesează desigur pe mai multe cititoare și, de aceea, le vom publica curînd. La fel și restul modelelor cerute.

M. S. — Cîmpina: Noi nu putem publica scrisoarea trimisă de dv. Nu dăm sfaturi celor care ni se adresează și nu ne amestecăm în treburile altor oameni care nu ne scriu. În ce vă privește pe dv., credem că ar trebui să mai discutați cu el, să vedeți ce intenție are cu adevărat. Desigur că el este vinovat pentru cele întîmplate. Dar poate aveți și dv. vreo vină. Discutați împreună și puneți lucrurile la punct. El are răspunderi materiale și morale care trebuie respectate întocmai.

MUTZI NEY: Problema pe care o ridicați dv. este foarte delicată. Cu precizie nu se poate spune despre ce este vorba. Nu poți învinui oamenii de lucruri grave, orientîndu-te doar după impresii și unele fapte nesemnificative. Este adevărat că în cazul de față se pare că este vorba de depășirea regulilor bunei cuviințe. Nu sînt admise astfel de „amabilități" (ca să nu ne gîndim mai departe) în relațiile de muncă. Ele într-adevăr creează impresia de neseriozitate. Nu vrem să spunem mai mult, deoarece dispunem de puține elemente, iar problema — cum v-am mai spus — este foarte delicată. Dacă reveniți vom mai discuta.

GIGI M. — Rîșnov. Dacă lucrurile se complică atît de mult, atunci adresați-vă mai întîi comisiei de împăciuire de la sfatul popular. Apoi — dacă nu ajungeți la vreo soluție — intentați proces de calomnie la tribunalul popular raional.

RODICA R. — București. Acordați prea mare importanță unui fapt nesemnificativ pentru viața și activitatea dv. Nu trebuie să cereți nici explicații, nici scrisoarea dar nici să-i dați dv. explicații. Totul este atît de neînsemnat, încît nu merită nici cea mai mică atenție. Preocuparea dv. principală trebuie să fie acum învățătura pe care, cel puțin așa se pare, ați început s-o cam neglijați din cauza acestei „probleme". N-ar fi de loc bine să vă treziți cu surprize la sfîrșitul anului din cauză că v-ați ocupat de „lucruri mari".

M. SF. — Oradea. Este un caz care v-a creat prea multe complicații și nemulțumiri. Ați găsit acum o soluție. Părerea noastră este să o folosiți fără ezitare și cît mai repede. Credem și noi, ca și dv., că altă cale nu mai există, după toate cîte ați făcut pînă acum.

ANDA — Făgăraș. Sîntem în totul de acord cu dv. Vom primi oricînd cu bucurie scrisorile dv. și vă vom răspunde la întrebări. Desigur că vom înfăptui propunerile dv. care socotim că pot interesa și pe alte cititoare. Modelele de balonseide pe care ni le-ați cerut le vom publica într-unul din numerele viitoare ale revistei noastre. Modele de rochii am publicat și vom mai reveni.

VIORELLA — București, în principiu, părinții dv. au dreptate. Timpul este prea îndelungat și pînă atunci se mai pot întîmpla multe în viața dv. De aceea este bine să fiți foarte atentă pentru a nu să. Sînt vreo greșeală în speranța înfăptuirii unor lucruri peste 5 ani. În afară de această atenție nu e cazul să vă preocupe altceva acum sau să întreprindeți ceva concret. Lăsați ca totul să se desfășoare normal.

ALEXANDRINA C. — Constanța. Credem că puteți rezolva această problemă chiar în orașul dv. Pe lîngă marile întreprinderi există școli profesionale care asigură calificarea în diferite meserii a multor tineri. Adresați-vă uneia din aceste școli, pregătiți-vă cu seriozitate și sîntem încredințați că veți reuși.

Păpănile lui Top

povestite de el însuși

XII

— Stai, că nu-ți fac nimic

Iepurele s-a oprit și el, dar la oarecare depărtare de mine. Se ridicase din nou în două labe și urmărea din ochi fiecare mișcare de-a mea.

— N-am știut că ești iepure, i-am spus eu. Sînt un șoricar mic și viu prima oară la vînătoare. Ție nu vreau să-ți fac nici un rău!

Iepurele a mîșcat din urechi, neîncrezător:

— Zău? Așa să fie?

— Mai e vorbă?

Iepurele s-a coborît în patru labe. Stătea ghemuit, gata s-o ia din nou la goană, dar m-a lăsat să mă apropii de el. Avea o blană moale și pufoasă, care mirosea ciudat, a sălbăticiune.

— Cum te chiamă? l-am întrebat eu.

— Codiță! mi-a răspuns el, foarte mîndru.

— Codiță? Curios nume! Păi ta n-ai coadă de loc!

Iepurele a luat o înfățișare foarte îngrijită:

— Eu n-am coadă? Eu? Ce-ar fi să te uiți mai bine?

Și, întorcîndu-se cu spatele spre mine, a început să mîște dintr-un fel de pămătuf, pe care-l avea înfipt deasupra picioarelor dindărăt.

— Ei, acum vezi?

— Văd! Dar dacă pe tine, pentru ciotul ăsta, te cheamă Codiță, pe mine cum ar trebui să mă cheme?

Și am fluturat de două-trei ori din coada mea (care știți voi cum e!)

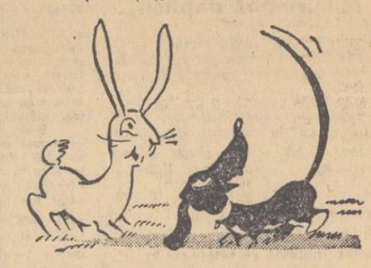

— Poate să te cheme cum poftești! a răspuns iepurele — și se cunoștea după glas cît de supărat era. Cu clinii e altceva. Dar află, te rog, că eu sînt vestit printre iepuri, pentru coada mea cea lungă!

— Ai dreptate, Codiță, am spus eu ca să-l impac. Acum, cînd mă uit mai cu băgare de seamă, văd că așa e!

Iepurele a mîșcat mulțumit din mustăți:

— Dar ție cum îți spune? m-a întrebat el.

— Top!

— Poftim?

— Top!

— Nu, eu te-am întrebat cum te chiamă!

— Păi, așa mă chiamă: Top!

Iepurele a început să rîdă:

— Top? Ha-ha-ha! Top! Grozav nume!

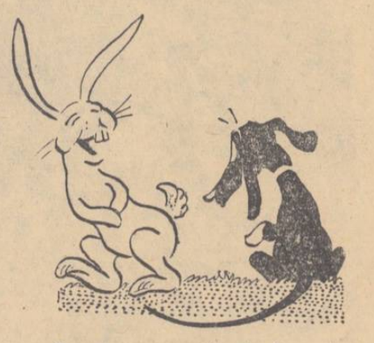

— Ce, nu cumva nu-ți place? am întrebat eu, amenințător.

— Cum să nu! Cum să nu! Îmi place foarte mult! Top! Ha-ha-ha!

— Și, mă rog, ce-i de rîs într-asta?

— Dar nu rîd! Ha-ha-ha! Zău nu rîd!... Top! E un nume frumos! Foarte, foarte frumos!... Ha!

A mai pufnit el de cîteva ori, dar s-a grăbit să spună:

— Am o tuse care mă supără de multi! Știi, e atîta praf pe la noi!...

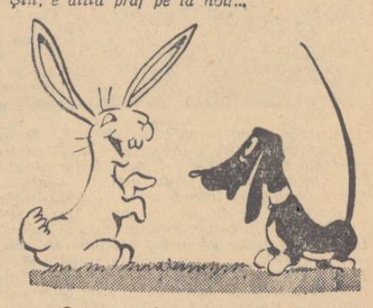

— Grozav mai seamănă tusea ta cu risul! i-am răspuns eu. Ai noroc că sînt un cîine de treabă...

— Chiar, ce fel de cîine ești tu? s-a mirat Codiță. N-ai venit la vînătoare?

Text: N. MINEI; desene: H. LEBU

(Va urma)

ȘAH-ȘAH

Alte grupe în ediția a II-a a „Cupei Magazin"

GRUPA 19. *Schatz Günter* — (Tîn. căbești); *Frasiniuc Ilie* — (comuna Dumbrăveni); *Corciovei Ioan* — (Iași); *Breban Victor* — (Bocșa Română); *Fenerstein Robert* — (Luduș); *Pîrvu Matei* — (Făgăraș); *Moise Zamfir* — (Ploești).

GRUPA 20. *Körner Cristian* (București); *Sigal Ionel* (București); *Vădășan Cornel* (Arad); *Ghiță B. Voicu* (Moroeni); *Lodină Ioan* (Or. Stalin); *Mihai Burduja* (Bistrița); *Gegiu C. Ioan* (Craiova).

GRUPA 21. *Popovici Dumitru* (Timișoara); *Munteanu Teodor* (Bîrlad); *Hang Eugen* (Abrud); *Mandalian Dan* (Or. Stalin); *Atanasiu Bonifaciu* (Tîrgoviște); *Dona Șerban* (Buc.); *Cristescu Cristian* (Buc.).

GRUPA 22. *Bănescu Gh.* (Tîrgoviște); *Mircan Emil* (Or. Stalin); *Stoian Ion* (Năsăud); *Herceghalmi Fritz Elemer* (Timișoara); *Zaharia Vasile* (Iași); *Traian Costa* (Buc.); *Anastasiu Ioan* — (Buc.).

GRUPA 23. *Ștefănescu Nicolae* (Buc.); *Reicher Nedy* (Rîmnicu Sărat); *Kimmel Zaharia* (com. Pîncota); *Trandaf Dinu* (schela Berca); *A. Maximov* (Brăila); *Tulict Ludovic* (Orașul Dr. Petru Groza); *Pavel P. Nicolae* (Onești).

GRUPA 24. *Petrovici Valeriu* (Buc.); *Iorgulescu Gh.* (Buc.); *Turcaș Ioan* (Arad); *Tiberiu Iliaș* (Petroșani); *Trandaf Norica* (Schela Berca); *Rățulea Bogdan* (Or. Stalin); *Bîdiu Valeriu* (Com. Manoleasa-Vorovăț).

Partide

Vechiul contragambit Albin (1. d4, d5 2. c4, e5) introdus în practica turneelor din secolul trecut de către maestrul romîn A. Albin, se dovedește a fi încă actual. El apare și astăzi în marile turnee, fiind utilizat de maeștrii care agreează jocul ofensiv, pozițiile tăioase. Publicăm mai jos partida Spasschi—Mikenas (turneul internațional de la Riga — 1960) în care a fost utilizată această deschidere. Este de remarcat excelentul sacrificiu de figură pe care albul l-a făcut la mutarea zecea și care a hotărît turnura partidei.

1.	d4, d5	13. Te1, f6	
2.	c4, e5	14. c5, Ne7	
3.	d:e5, d4	15. C:e5, f:e5	
4.	e4, Cc6	16. T:e5, Cf6	
5.	f4, g5	17. Ng5, 0-0	
6.	f5, C:e5	18. Db3+, Rh8	
6.	f5, C:e5	19. Tae1+, N:c5	
7.	Cf3, Nb4+	20. T:c5, Dd6	
8.	Cbd2, Cc6	21. Tce5, Cg4	
9.	Nd3, g4	22. Nf4, Nd7	
10.	0-0!	g:f3	23. Ng3, Nc6
11.	C:f3, Nd6	24. Te4	
12.	e51, C:e5		

și negrul cedează.

★

Alb: Aurel Georgescu
Negru: Adrian Rădulescu
Jucată în cadrul „Cupei Magazin", grupa 53.

1.	e4, e5	21.	g5, h4
2.	Cf3, Cc6	22.	g6, Dd7
3.	Nc4, Cf6	23.	c:d4, h3
4.	d4, e:d4	24.	d5, Cd8
5.	O-O, C:e4	25.	Ce5, N:e5
6.	Te1, d5	26.	D:e5, C:e6
7.	N:d5, D:d5	27.	D:e6, Te8
8.	Cc3, Da5	28.	g7, Thg8
9.	C:e4, Ne6	29.	D:d7+, R:d7
10.	Ceg5, 0-0-0	30.	T:e8, R:e8
11.	C:e6, f:e6	31.	Nc3, h:g2
12.	T:e6, Df5	32.	R:g2, Rf7
13.	De2, h6	33.	Rf3, Td8
14.	Nd2, Nd6	34.	Re4, Td6
15.	Tac1, Dh5	35.	f4, b6
16.	h3, Df7	36.	f5, a6
17.	Tce1, Tdf8	37.	f6, a5
18.	a3, g5	38.	Re5, Rg8
19	c3, g4	39.	b4, a:b4
20	h:g4, h5	40	N:b4

și negrul cedează

Congresul federației internaționale de șah prin corespondență

Nu de mult a avut loc la Amsterdam Congresul I.C.C.F. (Federația Internațională de șah prin corespondență), care a dezbătut o serie de probleme privind activitatea șahistă internațională prin corespondență. Congresul a acordat titlul de maeștri internaționali în jocul prin corespondență cehilor **J. Jezek, F. Batik, V. Borsony,** francezului **V. Bergraser** și germanului **B. Koch.**

La Congres a fost ales și noul prezidiu al I.C.C.F.: președinte **Hans Werner** (R. F. Germană), vicepreședinți **L. Abramov** (U.R.S.S.), **H. Rittner** (R.D. Germană) **S.K. Narașimhan** (India), **A.Löffer** (Argentina), **C.J.S. Purdi** (Australia) și **E. Larson** (Suedia). Secretar general a fost ales **B. Lukas** (R. Cehoslovacă) iar director de turnee **H. Ter Braak** (Olanda).

Un pion în luptă contra doi pioni

Lupta dintre un pion contra doi pioni a pasionat în decursul anilor pe mulți dintre marii compozitori de studii. Printre cei care au realizări deosebite în acest domeniu se numără și compozitorul sovietic Nikolai Grigoriev, cunoscut prin valoroasele sale cercetări teoretice în finalurile de pioni. Este semnificativ următorul fapt: În anul 1936, o revistă franceză a organizat un turneu internațional pe această temă. Grigoriev, care a concurat la acest turneu, a obținut un rezultat excepțional: toate cele 16 studii pe care le-a trimis au obținut premii!

Iată mai jos două dintre studiile premiate (soluțiile în numărul viitor).

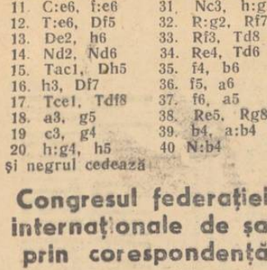

Albul joacă și câștigă.

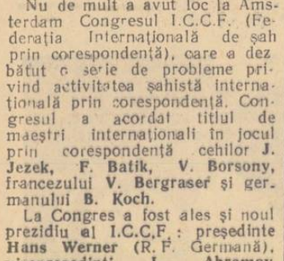

Albul joacă și face remiză.

PERNIȚA CU ACE...

Desene de Fred GHENĂDESCU

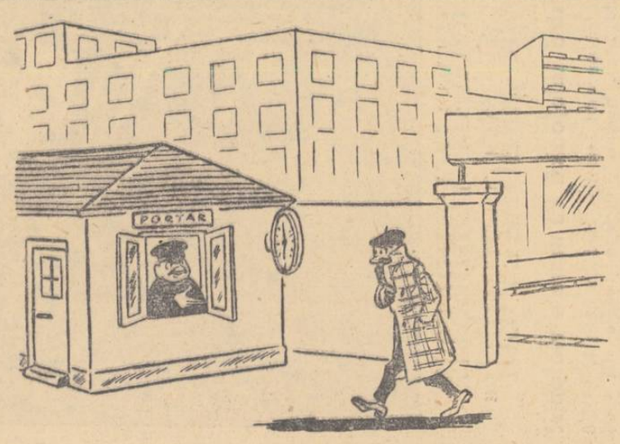

TRATAMENT EFICACE

— Bravo, Marinică, văd că te-ai făcut sănătos! Dar cine te-a căutat?
— M-a căutat ieri medicul întreprinderii, dar nu m-a găsit acasă...

„ORATORUL" FERICIT

— Niciodată, după o expunere făcută de mine nu s-au ridicat contradictorii!...

ÎNTOARCEREA DIN „INSPECȚIE"

— Vrăsăzică: drumul e tot nereparat, iar construcția silozului stă. Deci acolo nu s-a făcut nimic din septembrie...
— Ba pardon! S-a făcut o tescovină care nu iartă!...

CHIULANGIII

— La noi se lucrează până la trei și jumătate.
— Atunci e în regulă! Ospătar, să mai vină o jumătate, ca să fie... trei și jumătate!

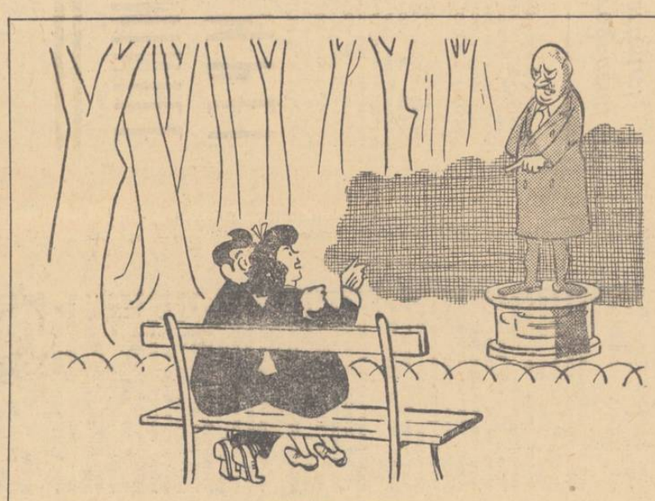

IDILĂ ÎN PARC

— Dragule, n-ai vrea să mergem pe altă bancă? Statuia asta mă indispune: Seamănă leit cu tata...

PETIȚIONARUL NEGLIJENT

— Am lăsat la dumneavoastră o hîrtie acum 3 luni.
— Și după 3 luni ți-ai adus în sfîrșit aminte de ea?... E gata de alaltăieri!...

NIȚĂ SCANDAL LA HOCHEI

— Uite, vezi, bețe de astea ar trebui să ne dea și la fotbal.
— Sînteți fotbalist?
— Așa! Spectator!...

SUPERSTIȚIOSUL

— Unde te duci, Vasile?
— Înapoi la start: am pornit cu stîngul!

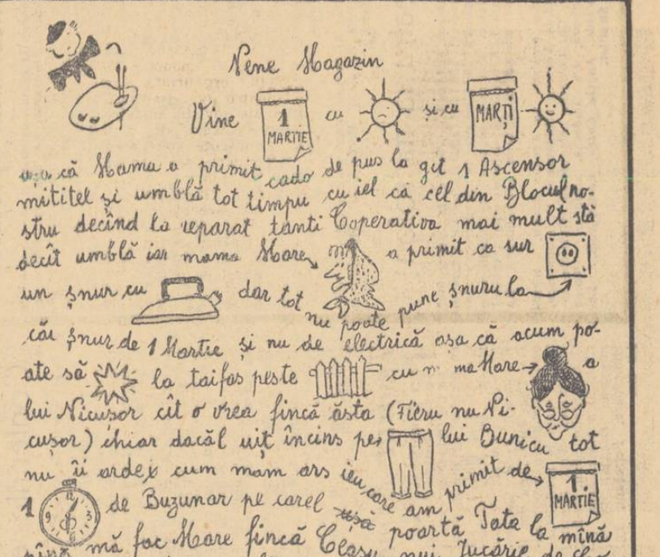

Pentru cont. H. NICOLAIDE

DE SEZON

L-am întîlnit în tramvai pe amicul meu Popescu. După salutările de rigoare, am intrat în temă de sezon.

— Ce zici, mă Popescule, ce iarnă?

— Da, frig! Ei, ce vrei? Februarie! Normal.

Mi-am înfundat mai adînc capul în gulerul paltonului.

— Cred că am cam răcit! zic.

— Și ce faci? zice Popescu.

— Păi am fost la medic! Piramidoane, aspirine, ceai cu rom și opresc răceala!

Amicul meu Popescu m-a privit cu milă.

— Piramidoane? Aspirine? Ceai cu rom? Vax, băiatule! Am eu un prieten, Mitică! Îl știi pe Mitică?

— Nu-l știu pe Mitică!

Popescu m-a luat de braț.

— Ala om! Oțel, nu alteeva! Mi-a spus el un tratament grozav! Ca să te fereștî de răceală! Teribil!

— Zău?

— Dacă-ți spun! Uite mă, Mitică ăsta, fie vară, fie iarnă doarme cu oberlichtul deschis!

— Pe vremea asta?

— Păi acum e mai sănătos! Habar n-ai ce bine-ți face să dormi în aer proaspăt! Bine acoperit, dar cu oberlichtul deschis. Pe urmă el habar n-are ce-i aia căciulă! Tu de ce porți căciulă?

— Că mi-e frig!

— Ești slab! Mitică toată iarna umblă cu capul gol! Și e și chel! Dar nu-i pasă!

— Bravo lui! Tare!

— Daaa! Și apoi să-l vezi dimineața! Gol pînă la brîu, iese în curte și... tu ieși dimineața gol pînă la brîu în curte?

— Nu!

— De ce? Ți-e frig...

— Nu. N-am curte! Dar chiar de aș avea, cred că m-aș mai gîndi!

— Nu-l cunoști pe Mitică! Iese în curte gol pînă la brîu și se spală cu apă rece!

— Brrrr!

— Daaa! Grozav! Se spală cu apă rece ca gheața, apoi se șterge bine și gata.

— Extraordinar! Pe vremea asta?

— Așa-i Mitică!

Cînd am coborît din tramvai, l-am întrebat pe amicul meu Popescu, care călătorea mai departe:

— Și cum se simte Mitică, după tratamentul ăsta?

— Nu știu, îmi strigă Popescu, dar ieri avea 39 cu 2! Mă duc azi pe la el să văd ce mai face!

Ai naibii Mitică ăsta! Tare!

Sadi RUDEANU

FILATELIE

Republica San Marino

Minuscula republică San Marino cu o suprafață de 60 km.² nu are aviație și nici aeroporturi, ceea ce nu a împiedicat autoritățile statului

să emită un timbru de aviație. Desigur spre bucuria filateliștilor cărora le plac mărci rare.

Reproducem primul timbru de aviație al Republicii San Marino.

Știri filatelice

● ÎN CINSTEA succeselor pe care sportivii chinezi le-au obținut cu prilejul celui de-al 25-lea campionat mondial de tenis de masă, cînd au cucerit mai multe titluri, în R. P. Chineză au apărut timbre noi.

● S-A ÎMPLINIT un an de la moartea lui Johannes Becher. Cu acest prilej, în Republica Democrată Germană a apărut un timbru poștal comemorativ, care-l prezintă pe acest poet al poporului german. Pe contramarcă sînt reproduse versuri din imnul național al R.D.G., al cărui autor este Johannes Becher.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

DRAGOSTE-POVESTE VECHE

ORIZONTAL: Farago — Lirică — Eminescu — Omăt — Romanță — Adina — Ira — Tăvi — I — TL — C — Tai — Alint — A — Inel — Idei — Oi — RO — Brăila — Imun — Eta — Isanos — BO — Erato — Atalia — A — Dramă — Ica — P — Pril — Idol — Net — Titere — Dis — SE — Idilă — Vlahuță.

SCENA ȘI ECRANUL

ORIZONTAL: Filomena — Soț — Ana — Ușoară — R — Vico Torriani — Omul — Pa — Trac — Raila — GM — TO — IR — Vucea — Șir — Tevie — Platon — UC — Eroi — Manu — Lear — R — Halal — B — Idiotul — Liu — Pictor — S — Răzvan — Irina.

FABULE

ORIZONTAL: Aba — Mărime — La Fontaine — Păsări — N — El — EN — Bambus — E — Anula — Stuf — Tralala — Ara — Rime — Esop — N — E — I — T — Spiri — Stejar — Ino — Tiz — Regn — As — Inimă — Aista — EE — Inspirat.

Jocuri distractive

Total 20, apoi 80

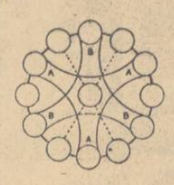

Aranjați cifre între 1 și 13 în cercurile de mai sus, încît sumele A + A + A, B+B+B și cele de pe liniile punctate să dea fiecare 20. Dacă veți aranja bine cifrele, numerele din cercul exterior trebuie să dea total 80.

Întrebări...

Cîți sînt? Un băiat are atîtea surori, cîți frați, dar sora lui are de două ori mai puține surori decît frați. Cîți frați și cîte surori sînt?

Rîndunelele. Dintr-un punct și-au luat zborul 3 rîndunele. Cînd se vor găsi ele în același plan?

Cîți ani am? Cînd tatăl meu avea 31 de ani, eu aveam 8 ani. Astăzi tatăl meu este de două ori mai în vîrstă ca mine. Cîți ani am acum?

Cu aceleași cifre: Folosind numai semnul adunării scrieți numărul 28 cu ajutorul a cinci de doi, iar numărul 1000 cu ajutorul a opt de opt.

Cu o singură mînă

Umpleți complet un pahar cu apă, acoperiți-l cu o farfurioară plată și întoarceți-l foarte repede. Veți constata că apa nu se scurge (fig. 1).

În aceste condiții cereți unui prieten să consume conținutul paharului folosindu-se doar de o singură mînă. Dacă prietenul va încerca să ridice paharul, este evident că apa se va scurge. Există totuși o soluție pe care v-o prezentăm ilustrată prin figurile 2 și 3. Țineți cu o mînă farfuria cu paharul întors, apăsați-vă și fixați fruntea pe fundul paharului. Ținînd strîns lipit paharul cu farfuria de frunte, dați capul pe spate și după ce ați asigurat echilibrul paharului, puteți scoate farfuria. După aceea, puteți lua paharul și consuma conținutul lui...

P.S. Două indicații: pentru primele exerciții este bine să vă folosiți de pahare... goale, iar pînsoarea s-o faceți pe un pahar plin de... vin. Prima condiție este obligatorie, a doua... facultativă

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 124

7 RÎNDURI a 33

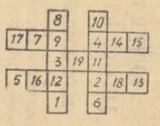

INTREBARI...

CE VÎRSTA ARE BĂIATUL? Băiatul are 12 ani.

COSTUL CĂRȚII: 2 lei.

CEASUL

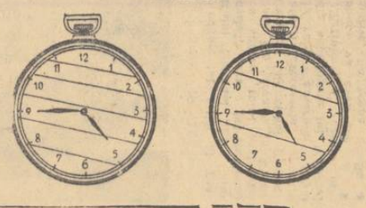

REBUS-magazin

„Cîntec"

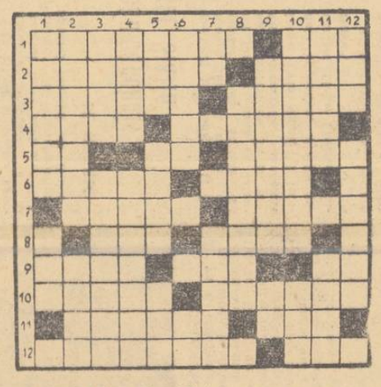

ORIZONTAL: 1) Cîntec și dans popular rus — Ansamblu vocal. 2) Mic instrument muzical popular — „D-a... al fine" expresie consacrată în muzică. 3) Artă protejată de Euterpe — ...Vlach, unoscut dirijor ceh, a cărui orchestră ea vizitat țara. 4) Refrenul unui cunoscut cîntec popular — Scripcar sau obzar, ca bătrînul Barbu. 5) Începutul cîntec... la cîmpoi — Final de menuet — Autorul unui celebru bolero. 6) Suită simfonică de Rimski Korsakov — „... Cristescu, soprană română. 7) „Baghetă magică" a lui David Oistrah — Cîntăreț romîn de operă (Ludislau). 8) Fiul lui Eneas — Sprint muzical! 9) Specialitatea casei Strauss! — „... și teslar", operă de Albert Lortzing — Notă muzicală. 10) Note înalte — Preferă nota „ga" din gama orientală. 11) Frate cu aria — Teren muzical! 12) Pasăre cîntătoare — Între do și re!

VERTICAL: 1) Opera „Don Pasquale" de pildă — Operetă de Lehar... 2) ... și altă operetă, de Kovner — Salcîm. 3) O. perră de Leoncavallo — Dantelării muzicale (la prima done și... privighetori). 4) Suprafețe melodioase! — Cornet pentru prins... sunete! 5) Ciuc — Popor antic — „Transmițătorul" cîntecelor sirenelor spre corabia lui Ulisse. 6) Sunet acut — Reflexiv. 7) „Cîntec" de prunc — Instrument muzical de suflat, cu registru jos. 8) Cîntec al negrilor din Africa occidentală (2 cuv.). 9) Registru cu note! — Bis! 10) Melodie de Ellington — Articulație a brațului. 11) „Aida", „Evgheni Oneghin" sau „Faust" — Compozitor francez, autorul operei „Namuna". 12) Gilda din „Rigoletto" — „Cîntec de..." melodie de Bixio.

George CALIOPI

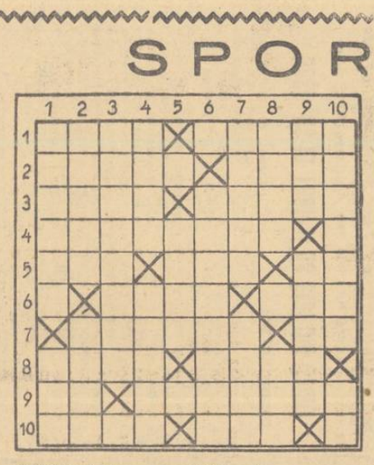

SPORT

ORIZONTAL: 1) Șutat la poartă, la coș etc. — Locul disputelor sportive. 2) Echipă de fotbal din categoria A. — Competiție de box. 3) Înaintașii echipei. — Trecut mingea unui coechipier. 4) Aparate de gimnastică. 5) Literă grecească — Coman, atletă fruntașă din țara noastră. — K. T. 6) Fotbalist romîn — Numărul fundașului dreapta, la fotbal sau handbal. 7) Echipa din orașul nostru — Pronume. 8) Piesă la șah sau ocolul stadionului — Și el face sport într-un... film romînesc. 9) Pană — Jucător ce poate înlocui pe altul, din teren. 10) Material pentru canotaj. — Campion.

VERTICAL: 1) Aparat de gimnastică — Sport. 2) Tras afară — Vechi fotbalist clujean... 3) Fruntaș sau hali. 4) Diminutiv masculin — Mustrare. 5) Se încrucișează la scrimă (sing.) 6) A aplica o sancțiune pentru abateri de la regulamentul de joc. 7) A marca un punct, făcînd ca scorul să devină egal. — Selecționat. 8) Șuturi pe lîngă bară. — Riu în Elada. 9) Nume feminin. — Cunoscut fotbalist bulgar, care a jucat la București în formația „Lokomotiv Sofia". 10) Sport acvatic — Durata obișnuită a unui campionat.

Victor EMIL

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

DAVID OISTRAH VORBEŞTE CITITORILOR „MAGAZINULUI"

Convorbirea noastră telefonică cu marele violonist

Trebuie să recunosc că am avut emoţie cînd am auzit la telefon vocea telefonistei: „Aici, Moscova". Peste o clipă, o altă voce, de bărbat, mi-a spus: „La telefon, David Oistrah".

— David Feodorovici, vă solicităm un interviu din partea revistei MAGAZIN din Romînia şi...

— Cu plăcere, deşi sînt foarte ocupat — ne-a răspuns maestrul. Chiar mîine dimineaţă plec într-un turneu prin ţările scandinave şi de acolo la Paris.

Imi pregătisem o listă lungă de întrebări. Cu simplitatea şi modestia ce-i sînt caracteristice şi de care ne-am putut convinge personal cu ocazia turneelor lui prin ţara noastră şi mai ales în timpul concertului pe care l-a petrecut la Sinaia în vara anului 1958, David Feodorovici Oistrah ne-a răspuns totuşi la cele cîteva întrebări din lista pe care am reconsiderat-o, de loc, reducînd-o la jumătate.

— Cîteva cuvinte despre activitatea dv. în ultimele luni...

— M-am întors recent din Statele Unite, unde am întreprins un turneu prin cele mai mari oraşe americane.

— Ce impresie v-a făcut publicul american ?

— Nu este prima mea întîlnire cu acest public. Am mai fost în S.U.A. în 1955. Şi atunci am fost plăcut impresionat de dragostea pentru muzică a poporului american. Am fost primit şi de data aceasta cu multă căldură. Am dat 24 de concerte la New York, Washington, Boston, Philadelphia, San Francisco.

— Am aflat că ziarele americane v-au numit „violonistul nr. 1 al Uniunii Sovietice".

— Publicul american primeşte cu mult entuziasm pe fiecare reprezentant al artei sovietice. Muzica ajuta la o mai bună cunoaştere reciprocă. Cred că v-ar interesa să ştiţi că am cîntat în faţa americanilor şi o creaţie a compozitorului romîn Alfred Mendelsohn — „Preludiu şi Fuga pentru vioară solo" care a avut bucurie de mare succes.

— Probabil că întors acasă după o muncă atît de intensă, v-aţi odihnit ?

— Odihna mea a fost dragostea şi căldura care am-au întîmpinat spectatorii sovietici la recitalele pe care le-am dat la Leningrad şi Moscova în cursul lunii februarie, cu aceiaşi program ca cel din turneul în S.U.A.

— După cîte ştim, David Feodorovici, consacrarii formării a numeroşi violonişti. Ne-aţi putea numi cîteva din cei mai valoroşi elevi ?

— Cu plăcere. Pe unul dintre ei, S. Snitkovski, publicul bucureştean l-a cunoscut cu ocazia Festivalului Enescu. Şi după cîte ştiu el se pregăteşte acum în vederea unui turneu prin Romînia.

— Da, ziarele noastre au anunţat sosirea lui.

— În afară de el îmi pun mari speranţe în V.cotor Pikaizen, Roza Fain şi Victor Dancenko.

— Am auzit că anul acesta vom avea marea plăcere să vă auzim la noi...

— Nu ştiu, dar în 1961 fără îndoială. La staţiunea aceasta am un program foarte încărcat. Mai am prevăzute turnee în Italia, Bulgaria şi Portugalia. Transmite cititorilor revistei MAGAZIN şi iubitori amatorilor de muzică din Romînia, salutul meu. Şi nu-i uita nici pe colegii mei muzicieni, cărora le urez mult succes. La revedere !

Ira VRABIE

Ce pregătesc compozitorii noştri de muzică uşoară

Ne răspund Noru Demetriad şi Edmond Deda

NORU DEMETRIAD: „Am în pregătire două cîntece de masă : „Legămînt ostăşesc" şi „Partid iubit", pe versuri de Păuna Răzvan.

Lucrez de asemenea la mai multe melodii printre care : „Veciniul meu" (cîntec satiric pe versuri de Radu Stănescu), „Cîntec de vînătoare", „Semn de întrebare".

Tin să amintesc de o piesă instrumentală la care lucrez şi care se intitulează „Jocul saxofonului", cît şi de romanţa „Deasupra unui car cu fîn".

EDMOND DEDA ne-a declarat : Pregătesc muzica noului spectacol al brigăzii artistice a clubului „Constructorul". De asemenea lucrez la mai multe cîntece printre care, melodia intitulată „Eforie — Eforie"... (dedicată realizărilor din staţiunea balneo-climatică de pe litoral), melodia pentru vioară şi orchestră „Visul", melodia „Cîntec dragostea" (pentru Teatrul „C. Tănase", cîntecul „Lungă-i calea gîn-la fîntînă" (inspirat de folclorul copiilor cînsînt — pe versuri de Constantin Cîrjan). Totodată am în pregătire o suită în stil concertant de muzică uşoară, pentru pian, cor şi orchestră.

Jubileul unui spectacol

Scurt popas la birout organizării spectacolelor de la Teatrul Municipal. Răsfoim niste file şi regăsim, unele se fine evidenţa spectacolelor jucate. Privirea ni se opreşte deasupra file'or : numai cifre şi titluri de piese care vorbesc despre viaţa spectacolelor ce mai figurează în repertoriul teatrului. Iată o filă interesantă : „Tache, Ianke şi Cadîr", Autor : Victor Ion Popa. Spectacole jucate : 999. „Cînd e viitorul spectacol cu „Tache" ? Ne'uităm pe program. La 28 februarie. Aşadar, reuşita comedie a lui Victor Ion Popa împlineşte 400 de spectacole : prilejul unui bilanţ festiv.

De cîte ori s-a jucat piesa lui Victor Ion Popa în anii burgheziei ? Numărul spectacolelor de pe atunci poate fi socotit şi pe degete.

Comedia a fost reluată doar în 23 August 1944 de Teatrul de Stat din Piteşti (staţiunea 1955—56 şi 1956—57) şi de Teatrul Municipal din staţiunea 1956—1957 şi jucată în continuare.

În rolurile principale au apărut, în distribuţia de la premiera Municipalului, Ştefan Ciobotăraşu (Tache), Tulea Cazaban (Ianke) şi Ion Manta (Cădîr).

În a doua distribuţie piesa este jucată în rolurile principale de Mihai Mereuţă, Gh. Aurelian şi Chiriţă Mişail.

Teatru la microfon

În cadrul emisiunii „Teatru la microfon" (Studioul actorului amator) se va prezenta, duminică 28 februarie în premieră, scenariul radiofonic „Strungul cel nou", de Mihail Leonard, după I. Kazakov, în interpretarea echipei artistice de amatori a uzinelor „Republica" din Capitală.

Distribuţia cuprinde pe Teodor Staicu, tehnician, Niculina Voinea, bobinatoare, C. Grigorescu, funcţionar, Gh. Costache, electrician, Gabriela Ionescu, ingineră, Gh. Iordache, strungar, Florea Anton, lăcătuş, Angela Cozea, dactilografă. Regia: Paul Stratilat.

SPECTACOLUL magazin

IN MIEZUL ACTUALITAŢII

Noi filme documentare romîneşti

Documentarul romînesc se bucură de o faimă bine meritată în rîndurile publicului din ţară şi de peste hotare. Poate de aceea ne-am deprins să nu mai întîmpinăm ca o surpriză apariţia în programele cinematografice a unor noi şi izbutite filme documentare sau de ştiinţă popularizată.

Dintre ultimele producţii au şi văzut lumina ecranului în Capitală „Crîmpeie de cîntec şi joc" (regia — Radu Hangu, imaginea Gh. Herşdorfer şi Sergiu Huzum) şi „În lumea măsurii" (regia — M. Popescu, imaginea C. Teodorescu), în timp ce în ţară, cinematografele săteşti oferă spectatorilor o serie de filme didactice pe teme agrotehnice. Mai sînt aşteptate filmele „Sarea", o monografie consacrată acestei imense bogăţii a ţării noastre, realizată de regizorul H. Rabinovici şi operatorul G. Dembinschi, precum şi „Lacul cu nuferi", o incursiune în adîncurile lacului Snagov. Întreprinsă de regizorul Ion Bostan şi operatorul Liviu Nitu.

Dar nu e lipsită de interes şi o trecere în revistă a planurilor de creaţie ale documentariştilor. Varietatea de preocupări şi mai ales legătura cu problemele imediate ale construcţiei socialiste, sînt trăsăturile dominante ale planului tematic pe anul în curs. De asemenea sînt prevăzute în domeniul documentarului artistic numeroase filme cu caracter economic, filme de ştiinţă popularizată, filme de mişcare şi ale culturii noi. Un film despre mineri va fi realizat de H. Rabinovici ; regizorul Savel Stiopul lucrează la filmul „Brazdele prieteniei", povestind isprăvile tractoriului romînesc pe ogoarele ţărilor din Asia şi Africa ; un alt film al aceluiaş realizator se intitulează „Apartamente mobiliate" şi militează pentru noi metode înaintate în construcţia de locuinţe.

Sarcinile recent puse în faţa economiei îşi găsesc oglindirea într-o serie de filme ca „Circulaţia pietonilor", „Igiena gospodăriei tărăneşti", „Prevenirea nercozităţii la copii". Posibilităţile filmului ca instrument de cercetare şi comunicare ştiinţifică vor fi de asemenea valorificate prin filmele „Duşmanii invizibili" (regia Dona Bartha) — o incursiune în lumea infrarni, crobiologiei — şi „Tuberculoza urinară" (regia — Stelian Penu), o expunere a cercetărilor unui colectiv de specialişti sub conducerea profesorului Dr. Burghele.

Ar fi greu de enumerat aci 70 de titluri de filme în planul studiourilor a unor filme ca „Circulaţia pietonilor", „Igiena gospodăriei tărăneşti", „Prevenirea nercozităţii la copii". Posibilităţile filmului ca instrument de cercetare şi comunicare ştiinţifică vor fi de asemenea valorificate prin filmele „Duşmanii invizibili" (regia Dona Bartha) — o incursiune în lumea infrarni, crobiologiei — şi „Tuberculoza urinară" (regia — Stelian Penu), o expunere a cercetărilor unui colectiv de specialişti sub conducerea profesorului Dr. Burghele.

Ar fi greu de enumerat aci 70 de titluri de filme (cam aceasta e cifra la care se va ridica pînă la sfîrşitul anului producţia studiourilor „Al. Sahia"), dar pentru că să nu se creadă cumva că ar fi compleţ ignorate sectoare ca viaţa tineretului în fiara noastră, sau frumuseţile patriei sau valorile culturii naţionale, mai amintim cîteva filme pe care ni le făgăduiesc documentariştii noştri : Mirel Iliescu regîndeşte un album de poezie despre Peştera Polovraci, Constanţa Schlopescu o prezentare a staţiunii balneare Călimăneşti dinnetul va reveni în filmul Cuibul vis-selor tineresti — Palatul Pionierilor, iar personalitatea lui Enescu va fi evocată într-un film realizat de Ion Bostan : „Mărturii despre Enescu".

E. R.

Cadru din filmul „Lacul cu nuferi"

LUMINILE RAMPEI

■ *TEATRUL de Stat din Timişoara — secţia romînă — va sărbători în cursul lunii aprilie împlinirea a cincisprezece ani de activitate. Conducerea teatrului şi secretariatul literar pregătesc editarea unui caiet-program festiv, care va cuprinde realizările teatrului în de cursul celor 15 ani de activitate.*

■ IN ACELAŞI TEATRU artistul emerit Dem. Moruzan a pus în scenă piesa „Napoli, oraşul milionarilor" de Eduardo de Filippo, definind şi rolul principal al comediei.

Programul artistic: „Ediţie specială"

În fiecare simbătă, brigada artistică de agitaţie a Atelierelor Grivita Roşie prezintă în secţiile complexului programe noi, compuse din cupiete, schecuri şi momente vesele muzicale, axate pe problemele concrete ale producţiei.

În felul acesta brigada artistică de agitaţie a Atelierelor Grivita Roşie a prezentat un program în legătură cu problemele de producţie ale secţiei cazangerie. Au fost dedicate texte şi melodii muncitorilor din secţie care au obţinut frumoase realizări peste plan, în cinstea zilei de 16 februarie.

Conferinţe experimentale

În scopul de a contribui la cunoaşterea de către spectatori a creaţiilor reprezentative din domeniul operetei, conducerea Teatrului de Operetă a luat iniţiativa de a organiza un ciclu de conferinţe experimentale urmate de spectacole. Ciclul se va deschide la 14 martie cu „Operetaf rancezeză". Cu acest prilej, va conferenţia criticul muzical Edgar Elian, după care va urma prezentarea operetelor „Cîntecul lui Fortunio" şi „Chouffleury" de Offenbach. În momentul de faţă, ambele operete se repetă intens în regia lui Lucian George Ionescu, din distribuţie făcînd parte : Silviu Gurău, Vali Niculescu, Liică Rădulescu, C. Drăghici, M. Petculescu, N. Creţu, Valeria Rădulescu, Dan Rădulescu, Bogdan Mugur şi alţii.

Aceste spectacole experimentale au menirea de a milloci astfel publicului cunoaşterea operetei, a istoricului şi diverselor sale stiluri. Tema viitoare a ciclului va fi : „Operetă vie, nează". Urmează să fie prezentate apoi operetele romînească şi cea sovietică, care vor alcătui fiecare cîte un ciclu aparte.

Este o iniţiativă lăudabilă care, sperăm, că se va bucura de un viu interes din partea publicului.

Teatrul Armatei în turneu

Între 27 martie şi 30 aprilie a.c., Teatrul Armatei va întreprinde un turneu de peste 30 de zile în principalele oraşe din ţară, cu piesele sa „Nu numele reconstituieţi" de Satrov şi „Fintina Blanduziei" de V. Alecsandri. Cele două piese vor fi prezentate alternativ, matineu şi seara la Brăila, Galaţi, Bîrlad, Iaşi, Paşcani, Oraşul Stalin, Sibiu, Mediaş, Cluj, Baia Mare, Arad, Timişoara, Oradea, Reşiţa, Hunedoara, Petroşani, Tg. Jiu etc.

Distribuţiile vor fi cele de la premieră. Astfel, în piesa „În numele revoluţiei" vor apare Vasile Nitulescu, Val Săndulescu, George Sîrbu, Mariana Oprescu, Constantin Neacşu, Sergiu Dumitrescu, Ion Punea, Migri Avram, Nicolau etc. Regia şi scenografia: Andrei Brădeanu. În „Fintina Blanduziei" rolul lui Horaţiu va fi interpretat de George Vraca, artist al poporului. Regia aparţine lui Ion Şahighian, maestru emerit al artei.

MARŢI 1 MARTIE, LA CINEMATOGRAFUL „PATRIA" PREMIERA NOULUI FILM ROMINESC

cu Gr. Vasiliu-Birlic, Carmen Stănescu, Jules Cazaban, Niki Atanasiu, Costache Antoniu, Remus Comăneanu, Al. Giugaru, Ştefan Ciobotăraşu, Neamţu Ottonel, Al. Lungu.

Scenariul : Mircea Ştefănescu, după schiţa „Telegrame" de I. L. Caragiale ; Regia : Gh. Nagy şi Aurel Miheles ; Imaginea : Ion Cosma şi Jean Pierre Lazar ; Muzica : Mircea Chiriac ; Decoruri : Arh. Liviu Popa.

Spectacolul de gală va avea loc luni 29 februarie orele 20,30 la cinematograful „Patria"

IN STUDIOURI· PE ECRANE

Cinci minute cu regizorul... Celia Tănăsescu

Desigur, poate o să vă mire aflînd că Celia Tănăsescu, primă solistă a Teatrului de Operetă, se ocupă şi cu regia. Cum ? De cînd ? — vă veţi întreba. Şi totuşi, faptul avut chiar atît de nou, după cum ne-a mărturisit însăşi actriţa. Pentru a afla amănunte în această direcţie, ne-am deplasat zilele trecute la studiul experimental al Teatrului de Operetă, unde am găsit-o pe cunoscuta interpretă a Norinei din „Don Pasquale" preocupată cu punerea în scenă a unui spectacol ce-i pregătesc tinerii actori de aici.

— Studiul experimental — ne-a declarat actriţa — a fost creat în scopul de a sprijini formarea tinerelor cadre şi valorificarea aptitudinilor lor pe scena Operetei. Este vorba atît de tinerii soliţi, cît şi de unele elemente mai înzestrate din cor, pentrua li se da posibilitatea să facă un rol şi astfel, pe măsură ce îşi însuşesc măestria, să fie trecuţi în rîndul soliştilor. Odată cu calificarea profesională, studioul urmăreşte găsirea unor forme cît mai adecvate în montarea spectacolelor porneşte de la necesitatea de a oferi pe locul de producţie al spectatorilor nu numai recitaluri cu numere disparate, ci şi spectacole închegate, unitare, care să se prteteze la dimensiunile scenelor mici.

— V-am ruga să ne vorbiţi despre planul de activitate al studioului.

— La ora actuală repetăm în cadrul studioului experimental un spectacol-medallon alcătuit din operetele romînesti şi sovietice „LĂSAŢI-MĂ SĂ CÎNTI" şi „VÎNT DE LIBERTATE", în regia lui Toni Bulacici şi „CULEGĂTORII DE STELE" şi „ACULINA" în regia mea. În cadrul acestei montări au posibilitatea să-şi desăvîrşească calităţile vocale interpreţii ca soliştii Corina Bărbulescu, Richard Deulsch, Lidia Popescu etc., precum şi unele elemente din cor ca Vichi Stănescu, Doina Ionescu, Maria Giriu, Dinu Teodorescu, şi alţii. Tot în cadrul studioului, Toni Bulacici va pune în scena comedia muzicală „Dăruiţi iubitelor lalele" de Otto Zamler. De asemenea, vom mai monta şi un spectacol alcătuit din vodeviluri şi vechi cantonete comice din operele lui V. Alexandrescu, Mateiu Millo, etc.

M. GOSPODIN

DO·RE·MI

● La Botoşani, spectatorii au avut prilejul să participe la spectacolul de operetă „Don Pasquale", de Donizetti, dat de un colectiv al Teatrului de Stat de Operetă din Bucureşti. S-a reprezentat un ciclu de 5 spectacole cu distribuţia, decorurile şi costumele Teatrului de Operetă şi cu orchestra Filarmonicii de Stat din Botoşani, dirijată alternativ de Traian Mihăilescu (Bucureşti) şi Max Weber (Botoşani).

● La Teatrul de Stat din Meissen (R.D.G.), va avea loc premiera unei noi opere comice a compozitorului romîn Dumitru Kazacu, „Othmar Schoeck", după Ramuduo". În regia lui Joachim Zcheck şi sub conducerea muzicală a lui Rolf Stadtler.

In culisele micului ecran

„Curînd premiera"... *Aceste cuvinte sînt menite să emoţioneze pe toţi cei care contribuie la prezentarea pe ecran a unui nou spectacol. Unul dintre ele mea muncească cu asiduitate ; se construiesc decoruri şi costume, o secţiune intr.o maşină Moscvici) operatorii discută schema de lumini, nu mai e mult plnă cînd se vor înălţa schelele pentru instalarea reflectoarelor suplimentare, la secţia de grafică se serie cu grijă pe cartoane distribuţia viitorului spectacol.*

Să dăm puţin la o parte faldurile cortinei micului ecran (de astădată o cortină de ori, ginâ „electronică) şi să aruncăm o privire în culise.

La Televiziune se repetă „Un milion pentru un surîs", o comedie a doi dramaturgi din sovietic Anatolie Sofronov.

Un arhitect foarte capabil, dar de multe ori superficial a făcut proiectul unei case de odihnă. Urînd să introducă un... „surîs" în acest proiect a chelfăcut cu detalii arhitectonice inutile un milion de ruble. Şi iată-l pe arhitectul Kartaşov chemat urgent la comisiune. Dacă mai adăugăm o serie de în. întîmplări comice care se desfăşoară în intermediul bătrînicii Padugina, a fratelui lui Kartaşov — Ghenadi şi dacă vom mai spune că în acţiune intervin încă două personaje : soţia arhitectului şi Babkin, un bun prieten al familiei — am ştiut cînd vă dăm toate elementele pentru a desfăşura intriga... Restul binetinteles, doar după ce veţi fi urmărit spectacolul.

Din distribuţie fac parte : Marcel Anghelescu, Radu Beligan, Eugenia Popovici — artişti emeriţi.

A. S.

„SPECTACOLUL" în regiunile ţării

„Rapsodia I-a în La Major" de George Enescu vitoarea premieră a Operei ieşene

La mijlocul lunii martie va vedea luminile rampei pe scena Operei de Stat din Iaşi premiera baletului într-un act „Rapsodia I-a în La Major" de George Enescu. Transpus în scenă de către maestrul de balet Bela Balogh, spectacolul aduce un omagiu titanului muzicii româneşti.

După concepţia regizorală, acţiunea prezintă întîmplări din viaţa satului, care l-au inspirat pe compozitor să redea în remarcabila sa operă muzicală frumuseţea cîntecelor şi dansurilor populare româneşti.

În „Rapsodia I-a în La Major" apar o serie de elemente talentate, ca Natalia Vronschi, Panea Mihailova, Venea Gherman, Ion Bărbulanciuc, Ion Ranja şi alţii. Conducerea muzicală a fost încredinţată dirijorei Cornelia Voinea.

Premiera cuprinde baletul într-un act „Seherazada", după opera muzicală a marelui compozitor rus Rimski Korsacov. Din distribuţie fac parte Lucia Zubcu şi Mariana Marcu, Petru Ciortes, Ion Rusu, absolvenţi ai şcolii de coregrafie din Leningrad, Dan Brezuleanu şi alţii.

În sfîrşit al treilea spectacol al premierei va fi baletul în 2 tablouri „Trîncornul", de compozitorul spaniol Manuel De Falla.

M. BERAM

Piese de Bertolt Brecht şi Beaumarchais la Teatrul de Stat din Oraşul Stalin

La Teatrul de Stat din Oraşul Stalin, în sala de repetiţii, în cabine, în foaier, domneşte emoţia: vine premiera. Şi nu o premieră oarecare, ci o valoroasă lucrare din dramaturgia universală, care constituie o piatră de încercare pentru colectivele actoriceşti ale multor teatre de renume. Este vorba de cunoscuta piesă a lui Bertolt Brecht, „Mutter Courage".

— La punerea în scenă a acestui puternic şi răscolitor mesaj împotriva războiului — ne spune regizorul Ion Simionescu — am căutat să adaptăm stilul de teatru epic brechtian la înţelegerea problemelor noastre. Repetiţiile — începute cu trei luni în urmă — au ajuns spre sfîrşit. Rolurile principale sînt susţinute de actorii Nunuţa Hodoş, Virgil Fătu, Ştefan Alexandrescu. Un rol interesant şi, totodată, greu de interpretat, îl deţine actriţa Vivi Candrea — Neleanu, care — prezentă ne-

Vivi Candrea-Neleanu

Ştefan Alexandrescu

contenit pe scenă în 11 tablouri, fără să scoată un cuvînt — dă dovadă de un joc de scenă de intensă expresivitate. În ce privveşte decorurile, executate într-o linie simplă şi totodată sugestive, aparţin tînărului scenograf Elena Simirad-Munteanu".

O altă valoroasă lucrare dramatică intrată în repetiţie este „Nunta lui Figaro", de Beaumarchais. Despre montarea piesei, despre interesanta sa viziune regizorală, ne vorbeşte tov. Mihail Pascal. Aflăm apoi şi numele interpreţilor principali: George Grindănuşu (Figaro), Geta Grapă-Ţînţu (Suzanne), Emil Silitinovici (contele Almaviva), Mada Florian (contesa). E posibilă dublarea primului şi ultimului rol de către actorii Ion Simionie şi Victorina Onicescu. Premiera acestui spectacol mult aşteptat de publicul din oraşul de la poalele Tîmpei, a fost fixată pentru luna aprilie.

Mircea SCRIPCA

„Pe la noi, pe la olteni"

Colectivul artistic al ansamblului craioveanu de cîntece şi dansuri „Nicolae Bălcescu" abordează rea ţiteului. Urmează apoi marşul muncitoresc „Inainte" (duet şi cor) recitativul şi corul vorbit „Imprejurul şi corul „Partidul iubit" Leon Ovanezian şi Ovidiu Gheorghiu), dansul popular cu cobiţe „Mai tînără vreau formărilor ecoromice şi sociale din Oltenia zilelor noastre.

Alcătuirea spectacolului „Pe la noi pe la olteni", căci despre acesta e vorba, îşi are originea în rodul activităţii unei carevoni tol. clorice organizată din iniţiativa conducerii ansamblului. Jocurile populare şi cîntecele noului folclor al regiunii, culese de această caravană şi prelucrate ulterior, stau la temălia noului spectacol. Compoziţiorii Mihail Bîrcă, Petre Severin, N. Teodorescu, Victor Goicescu, Ovidiu Gheorghiu şi Leon Ovanezian şi,au dat concursul la prelucrarea cîntecelor populare şi crearea ţesăturilor de masă din programul spectacolului.

Prima parte a noului spectacol muzical-coregrafic începe cu marşul „Sondorii Oltenieî" de Mihail Bîrcă, continuă cu tablouri muzical-coregrafice „Perniţa oltenească" şi „Dansul petrolului", acesta din urmă simbolizînd lupta pentru capta.

lăiul nuntii" (orchestră şi tradiţii), „Căluşul din Dobrun", „Hora miresei", „Urarea naşului" (cor bărbătesc şi corul vorbit „Impresuri") şi „Partidul iubit" — spectacolul se încheie cu tabloul muzical - coregrafic „Rustemul cîntă" — momentul de întregul colectiv al ansamblului.

După ce va fi prezentat în avanpremieră pre discuţii la uzina „Electropuere", noul spectacol „Pe la noi pe la olteni" cu fi prezentat şi în faţa colectivităţilor din Dăbuleni, raionul Gura Ialului, apoi în Craiova, Tg. Jiu şi în alte localităţi din regiune.

Ion BECHERU

Veşti de la Teatrul de Stat din Galaţi

● În cadrul Teatrului de Stat Galaţi s-a deschis Studioul Experimental „Sonia Cluceru". Conducerea studioului a fost încredinţată unui colectiv de actori : D. Dunea, Constantin Cosa, Gina Patrichi, Atla Vasilescu, Boris Oltenescu şi Ovidiu Moşinschi, pictor scenograf. Studioul — conform unui plan de muncă — va monta un spectacol de versuri închinat luptei popoarelor pentru pace. Paralel se fac pregătiri pentru montarea unei piese din actualitate.

● Un colectiv al teatrului s-a deplasat în mijlocul muncitorilor de la Direcţia Navigaţiei Fluviale, unde a dat un recital Cehov.

● De curînd a avut loc la sala teatrului un spectacol urmat de discuţii cu piesa sovietică „Oraşul viitorului nostru", la care au participat numeroşi muncitori din întreprinderile locale.

„Uriaşul din cîmpie" - un nou spectacol în pregătire la Teatrul de Stat din Constanţa

Paralel cu repetiţiile — mai înaintate — ale piesei „Vlaicu Vodă" de Al. Davila şi „Cum vă place ?" de Shakespeare, colectivul secţiei de dramă şi comedie al Teatrului de Stat din Constanţa, a început zilele acestea pregătirea unui nou spectacol. Este vorba de drama în 4 acte „Uriaşul din cîmpie", de Mihail Davidoglu. În legătură cu acest nou spectacol am adresat cîteva întrebări regizorului C. Dinischiotu.

— Trebuie subliniat de la bun început — mi-a spus acesta — că „Uriaşul din cîmpie" este o piesă dobrogeană. Nu numai pentru că va vedea pentru prima oară luminile rampei acel la Constanţa, dar pentru că s-a născut pe aceste meleaguri şi oglindeşte uriaşele transformări petrecute în viaţa satului dobrogean odată cu colectivizarea. Este un crîmpei din viaţa oamenilor dintr-un sat care luptă pentru înfiinţarea unei gospodării colective şi apoi, învingînd toate greutăţile începutului, reuşesc să o salveze de soarta ce i-o hărăziseră duşmanii şi să o transforme într-o gospodărie înfloritoare.

— A existat colaborare între autor şi teatru ?

— Foarte strînsă şi rodnică. Secretariatul literar şi consiliul artistic al teatrului au cunoscut piesa încă înainte de a ajunge la forma sa definitivă şi au organizat discuţii pe marginea ei împreună cu autorul. Colaborarea nu a fost unilaterală. De pe urma discuţiilor a cîştigat nu numai piesa, ci şi noi, care ne-am străduit să o înţelegem profundăm intenţiile autorului şi cerinţele spectacolului.

— Cum veţi realiza acest lucru scenic ?

— Vom căuta în primul rînd să cunoaştem şi mai bine pe cei cărora le vom da viaţă. Dumitru Grozav, fiii lui Vasile şi Ilie Cosmanda şi toţi ceilalţi „uriaşi din cîmpie" dobrogeană" trăiesc alături de noi. Ne vom duce deci în mijlocul lor şi vom învăţa de la ei.

— Cine face parte din distribuţie ?

— Vasile Crefoiu, Maneca Hmeteanu, Constantin Morţun, artişti emeriţi, Marcela Sassu, Zoe Caraman, Vasile Prăsăcaru, Emil Sassu, Ion Banica, Eugenia Gheorghian, Cristina Mincu, C. Rădulescu, Popa Mijea şi alţii. Scenografia aparţine Tatianei Manolescu Uleu.

Sonia MARCARIAN

Victor Predescu dirijează un concert de muzică populară la Baia Mare

Orchestra populară a Ansamblului de cîntece şi dansuri a statului popular romînesc Baia Mare a pregătit, cu concursul lui Victor Predescu, artist emerit, un concert de muzică populară. Premiera va avea loc la Baia Mare duminică 28 februarie, după care orchestra va întreprinde un turneu în regiune.

— Ce va cuprinde concertul ? — l-am întrebat pe Victor Predescu.

— Muzică populară romînească şi maghiară. Soliştii vocali : Mia Braja, Felician Fărcaşu, Nicolae Sabău, Ana Cosprundan, Viorica Groza, Ilie Velicinc, Ştefan Balogh şi cîteva piese de Victor Predescu.

— Cîte spectacole veţi da ?

— În total vor fi 16 spectacole, prezentate în faţa muncitorilor şi ţăranilor muncitori băimăreni.

V. D.

IN CÎTEVA RÎNDURI

BORIS ANDREEV va fi interpretul lui Taras Bulba, în noua ecranizare a celebrului roman al lui Gogol, pe care a început-o în studiourile din Kiev regizorul şi actorul Serghei Bondarciuk. La baza filmului stă un scenariu scris de regretatul Alexandr Dovjenko.

ALEXA DUMITRACHE tînăra primă balerină a Teatrului de Operă şi Balet, cunoscuta publicului spectator din rolurile Maria (Fîntîna din Bacalsaraî) şi Paraşa (Călăreţul de Aramă), repetă rolul Julietei din monumentalul balet al lui Prokofiev, „Romeo şi Julieta".

JANA BREJCHOVA frumoasa actriţă cehă, cunoscută din filmele „Cappcana lupilor" şi „Dorinţa", distinsă cu premiul „Speranţa" pe care îl realizează apreciatul realizator Karel Zeman, în studiourile de la Gottwaldow.

ION HENTER cunoscutul artist al Teatrului Naţional „I. L. Caragiale", care interpretează cu succes rolul pastorului Rack din piesa „În Valea Cucului" de Mihai Beniuc, are o interesantă apariţie în rolul notarului Loyal din capodopera lui Molliere, „Tartufle", a cărei premieră va avea loc la 8 martie, pe scena Studio a „Naţionalului".

SPENCER TRACY interpretează rolul unui căpitan de vas din filmul american „Muntele", achiziţionat de Direcţia reţelei cinematografice şi difuzării filmelor, şi care va apare pe ecranele noastre în cursul acestei stagiuni.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 126 ★ Sîmbătă 5 martie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

În întîmpinarea zilei de 8 Martie

O nouă capodoperă cinematografică

IRINA SKOBȚEVA în „Inimă de mamă"

În întîmpinarea zilei de 8 Martie, cinematografele noastre vor prezenta o nouă capodoperă a cinematografiei sovietice, filmul „Inimă de mamă", (Annușca) — o replică la marele film „Soarta unui om" realizat de Serghei Bondarciuc.

O producție a studioului „Mosfilm"; scenariul: EFIM SEVELA; regia: BORIS BARNET; imaginea: VIKTOR MASEVICI; interpreți: IRINA SKOBȚEVA, BORIS BABOCIKIN, OLGA AROSEVA, ANASTASIA GHEORGHIEVSKAIA.

Interpreta principală, Irina Skobțeva, reușește o creație covîrșitoare în rolul unei femei simple, al unei femei ca oricare alta — al unei mame sovietice.

Dar... să vă prezentăm filmul „Inimă de mamă":

Pentru Annușka (Irina Skobțeva) fericirea avea chipul copiilor și soțului ei, înfățișarea orașului în care soțul ei, zidarul, înalța spre soare case mereu mai frumoase. Dar a venit războiul și pentru această femeie sovietică simplă și inimoasă a început șirul încercărilor. Bărbatul a plecat pe front. Orașul a fost distrus de bombardament. Împreună cu copiii, Annușka a luat drumul pribegiei. La marginea unei șosele pline cu refugiați și sub tirul aviației hitleriste, Annușka naște al patrulea copil, pe micа Granata.

În locuri străine, într-una din iernile cumplite ale războiului, cel mai mic dintre băieți îi moare în brațe, în drum spre spital. Și cum nenorocirile nu vin niciodată singure, în aceeași zi, la întoarcerea în sat, primește înștiințarea că bărbatul i-a murit pe front.

A. R.

● *(Continuare în pag. 8-a)*

Irina Skobțeva

E ZIUA TOVARĂȘEI MELE!

Luna martie ne îmbie să deschidem calendarul primăverii. Mai deplin zis, să-l deschidem și să-l îndeplinim. Căci a sosit ceasul romantic la care uzinele își deschid ferestrele mari spre claritate, plinea latifundiilor colective țîșnește din humă în căutarea luminii, iar arborii înfloresc zăpezi miraculoase binevestind ionatane și pergamute. Acesta să fie oare anotimpul juvenil pe care-l zugrăveam odinioară pe caietele de dictando amestecînd azurul cu cerneala și cerneala cu lacrima? Formal același, anotimpul și-a schimbat matrița devenind altul, după cum noi înșine sîntem alții. Din ceea ce am fost ne-am păstrat, ca primăvara, numai numele. Alta e și luna martie. Ne-am creat un ritual al lunii, o tradiție a sărbătorilor, începînd, duioși, cu mărțișorul așezat în dreptul inimii, continuînd solemni cu steagurile arborate în cinstea primei ocîrmuiri democratice și poposind luminos în ziua de opt, ziua tovarășelor noastre. A tovarășelor de muncă, de luptă și de vise.

De fapt, numele lunii martie de la zeul Marte se trage, adunînd în iurul o întunecată umbră războinică. Poate chiar din această pricină ziua femeii s-a statornicit tocmai în această lună, ca o ținere de minte a jertfelor și ca o pavăză a păcii. Căci mama e pacea însăși. Ea și-a rezervat această sărbătoare nu ca să se încinte, ci ca să se apere. Femeia, sora, mama, tovarășa și prietena, logodnica și mireasa, cunoscuta și necunoscuta de aici sau de departe, își sărbătorește forțele. Chipul femeii luptătoare a devenit cotidian, firesc, cîștigînd demnitate și încredere. Ziua de opt a devenit un simbol al femeii-cetățean. Salutăm această femeie care, umăr la umăr cu noi, construiește socialismul, apără pacea, făurește istoria.

Verigile lanțului sclaviei ne duc, prin timpuri apuse, pînă la preistorie. Înlănțuindu-ne împreună, pe noi cei de odinioară și pe tovarășele noastre. Pe ele însă de două ori: ca soții servile bărbatului și ca roabe ale statului oligarhic. Acest lanț împletit în două ca șireangurile de cînepă, a fărîmițat frumusețea așa-zisului sex frumos, i-a sluțit farmecul, i-a sleit puterile. Femeia care îmbătrînea la douăzeci de ani, care se spetea pe sapă, era redusă animalic la prăsila omenirii, născînd alte femei pentru alte robii sau alți bărbați pentru alte războaie. În războiul de o sută de ani, din zece mame numai una își mai revedea fiul, căci fiul ți aparținea numai și numai pînă la vîrsta la care era capabil să ucidă sau era apt pentru a fi ucis; de la această vîrstă maternitatea nu mai avea dreptul să-și spună cuvîntul. Toate gările lumii păstrează încă unda amară a unor amintiri dureroase, fiindcă de pe toate peroanele tipice s-au urcat în trenurile morții carîmbii uscați ai soldaților. Așișderea cheiurile, aerodromurile, șleaurile de țară. Jertfele pricinuite scapă numărului, refuzîndu-se pînă și uimitoarelor mașini electronice de calculat; civilizația noastră e durată peste morminte.

Mîinile femeii obișnuite erau tiparele leșiei și acizilor. Mater dolorosa era parcă emblema tuturor veacurilor, stema care ar fi trebuit înscrisă pe toate steagurile semințiilor. Speciile rare, cu frumusețea nealterată, erau un privilegiu de clasă sau o fantezie de artă. Numai o singură femeie s-a preumblat prin grădini aeriene — și aceea se chema Semiramida. Dacă avea sînge împărătesc, se gîndea la urmași ca la o necesitate a tronului, iar cînd se vedea stearpă și capitulată își așeza vipera pe sîn cu o țîfnă strîmbă. Restul femeilor, ca să se cruțe, au trebuit să apeleze la viclenie, să devină Dalile înșelătoare, Salomei dănțuitoare, bachante și baiadere, gheișe și femei de onoare la curte, să populeze haremuri și seraiuri, să vegheze în tripouri sau să se vestejească prin lupanare. Drama eternului feminin ne-a făcut să uităm culoarea și idila și să reținem numai mizeria. Femeia s-a închis în sine, lamentîndu-se lăuntric și devenind adeseori taină. Neîncrederea în oameni și în viața strîmbă a societăților spoliatoare i-au dat mister. Peste secolii tragediei feminine, surîsul Monei Lisa „Gioconda", plutește încert, fără să-ți dai seama dacă vrea să denote suferință sau ironie, dispreț sau amărăciune, sfidare sau resemnare.

Numai că istoria nu se mărginește la atît. Acest chenar al suferinței e spart și depășit de chipul înalt și solar al femeii luptătoare. Ioana d'Arc n-a fost o „revelată", chiar dacă voia să pară. Ea a fost doar o necesitate ostășească, o armură necesară pe un chip firav, o patriotă. Ana Ipătescu a luat două revolvere și a condus obștea pe baricadă, iluminată de flacăra marilor idei. Mama din romanul lui Gorki iese din inerția durerii știindu-se utilă și eficace. Roza Luxemburg a dat burgurilor germane faima unei femei revoluționare, a cărei frumusețe morală constă în tăria care pulsa într-o aspră și măreață simplitate. Revoluția din Octombrie trage hotarele de aur și de lumină între două lumi vrăjmașe, dînd vechiturilor nimicnicia și dînd noului, gloria. Nici o pînză, nici o marmură, niciun condei ilustru nu putuseră prooroci chipul unic, de un farmec inedit, de o putere neasemuită, a

AL. ANDRIȚOIU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FEMEII

în cîteva rînduri și în cifre

● **PENTRU PRIMA OARĂ, Ziua Femeii a fost sărbătorită în 1911, în Germania, Austria, Elveția și Danemarca.**

● **În Uniunea Sovietică și în țările de democrație populară, femeia este un demn și entuziast participant la munca pentru construirea vieții noi, muncind cu pricepere și abnegație în uzine și pe ogoare, pe schele sau în laboratoare. Ea veghează la căpătîiul bolnavului, vorbește cu competență de la catedră sau conduce treburile obștești ca aleasă a poporului.**

● **Lipsită de cele mai elementare drepturi, nu numai în societate, ci și în familie, femeia nu era în trecut decît o sclavă mută, victimă a tuturor prejudecăților. Realizarea egalității în drepturi a femeii, este unul din cele mai mari succese dobîndite de popoarele eliberate de sub jugul capitalist. Această egalitate izvorăște din însăși esența statului socialist, a statului democrat-popular, care se bazează pe participarea largă a tuturor oamenilor muncii la viața politică și obștească a țării.**

● **Printre aleșii poporului, deputați ai Sovietului Suprem, femeile alcătuiesc 27 la sută, iar printre deputații sovietelor locale 38 la sută.**

● **În țara noastră, un număr de 71 de femei sînt astăzi deputate în organul suprem al puterii de stat — Marea Adunare Națională — iar peste 35.000 de femei au fost alese în organele locale ale puterii de stat — sfaturile populare.**

15 ANI DE LA 6 MARTIE 1945

Reproducem mai sus titluri ale ziarelor „Scînteia" și „Romînia liberă" și unele aspecte de la marile manifestații populare desfășurate în preajma zilei de 6 Martie 1945. Milioane de oameni din toate colțurile țării au manifestat atunci cu energie pentru instaurarea unui regim democratic. Puternica presiune a maselor populare, mobilizate și conduse de P.C.R., a silit pe Rădescu și pe ceilalți reprezentanți ai reacțiunii să-și dea demisia din guvern. La 6 Martie 1945 a fost instaurat primul guvern democratic din istoria Romîniei, prezidat de dr. Petru Groza, guvern în care reprezentanții clasei muncitoare aveau rolul preponderent.

Inginera GEORGETA TAFTĂ de la fabrica „Textila-Griviță" este una din milioanele de femei cărora regimul nostru democrat-popular le-a deschis largi posibilități de a participa, egale în drepturi, la viața socială și politică a țării. Paralel cu îndeplinirea îndatoririlor pe care le are în funcția de șefă a secției plan-producție, tovarășa Georgeta Taftă desfășoară activitatea de deputată în circumscripția raională nr. 70 „Grivița Roșie".

Fotografia: MIHAI POPESCU

EVOCĂRI

Aristizza Romanescu

O MARE ACTRIȚĂ

Era fiică de actori. Și nepoată de actori. Nepoata marelui și nefericitului Teodor Theodorini, a celebrei Raluca Stavrescu. În copilărie trăise între oameni de teatru, nu auzise vorbindu-se decît de teatru. Și totuși sub influența lui Theodorini, care gustase prea îndelungă vreme din amărăciunile vieții de actor, din mizeriile căruței cu paiațe, nu voia să se facă actriță.

Cînd în 1872 însă, se urcă, silită de împrejurări, pe scena teatrului din Craiova, succesul este fulgerător și neașteptat. De aici încolo avea să joace, timp de 30 de ani, peste 600 de roluri și toate fără a avea niciodată nevoie de sufler. Nu era frumoasă, dar avea un glas care suna ca un clopoțel de argint, un gest și o duioșie rar întîlnită. Joacă tot timpul stagiunii 1872—1873, la Craiova, roluri în travesti, roluri de ingenuă, roluri de compoziție. Avea 18 ani. În vara 1873 **„Închizîndu-se stagiunea începe viața mea de suferințe"**, scrie ea, mai tîrziu. Și într-adevăr. După o întreagă stagiune jucată cu mare succes la Craiova, după un turneu de vară la Severin, actriței Aristizza Romanescu nu-i ajungeau banii ca să ajungă la Iași, unde primise un angajament. Mergînd cu clasa a III-a deabia a putut ajunge pînă la Buzău, unde un prieten al familiei a ajutat-o să plece mai departe, spre Iași. „O ironie! notează ea — în clasa I-a!" Primită cu neîncredere din cauza fizicului ei (era și bolnavă) înregistrează și aici o serie de succese după care pleacă la București.

„Cînd la Dacia, cînd la Staadt Pest, cînd la Union Suisse"...

La București face parte un timp din asociația de teatru organizată de Millo, Demetriad, Ștefan Vellescu, Frosa Popescu și Marița Flechtenmacher. Dar asociația n-avea fonduri, nu era susținută de nimeni și sabotată de proiipendată. „De nevoie s-a dizolvat", *actorii împrăștiindu-se prin toată țara. Aristizza, artriță consacrată acum, rămîne fără angajament. Și ce jalnică e notația ei de mai tîrziu, asupra acestei perioade:* „Noroc că ședeam la tatăl-meu, însurat a doua oară cu o femeie de seamă, care-mi da cu dragă inimă să mănînc și să mă adăpostesc. Cît a ținut vara, am jucat de cîteva ori, cînd la Dacia, cînd la Staadt-Pest — unde e acum Pasagiul Vilacros — cînd la Union Suisse, în actuala stradă Cimpineanu, unde cîntam cîte două-trei bucăți pe seară angajată de cantonistul I. D. Ionescu cu zece lei bucata".

Nici ceea ce urmează nu e mai vesel și explică îndeajuns amărăciunea nesfîrșită cu care marea actriță a părăsit teatrul, după ce vreme de 30 de ani îi slujise cu credință și abnegație, trecînd peste toate greutățile și mizeriile care erau singurele condiții pe care burghezia și moșierimea le ofereau muncii creatoare a artistului. Un angajament temporar la o companie care juca aproape numai piese într-un act, „iar cîteva săptămîni în care nu mîncam decît odată pe zi". *Un angajament de chanteuză la Galați, cîteva luni fără leafă în trupa lui Alexandru Vlădiceanu, drumuri fără sfîrșit, stagiune la Ismail, la Galați și în sfîrșit din nou Bucureștiul, unde Ion Ghica o angajează la Național (pe atunci Societatea Dramatică) ca gagistă, cu o leafă de 150 lei pe lună.*

„Ești chemată să ții teatrul pe umeri"

Tot gagist în trupă, intrase atunci și C. Nottara și amîndoi făceau parte din figurație.

De abia la sfîrșitul stagiunii Aristizza capătă într-o piesă tradusă de I. L. Caragiale, sufler la Național, un rolișor, cîteva versuri. **„M-au ales pe mine, ca fiind mică și slabă, procurîndu-mi ocazia unui succes, nu zic mare, dar suficient, pentru a mă scoate din umbra în care așteptasem toată stagiunea".** Acum începe calea marilor succese, care au făcut din Aristizza Romanescu cea mai mare actriță românca a timpului, una din cele mai mari actrițe ale teatrului românesc. A fost însă o cale spinoasă de pe care mizeriile, amărăciunile și peregrinările, sărăcia și privațiunile, care au însoțit-o toată viața, n-au dispărut și pe care munca neobosită și geniul actriței nu le-au putut înlătura. După un rol interpretat în „Păstorița Carpaților" Frosa Popescu, eleva lui Aristia, celebră pe atunci pentru frumusețea și talentul ei, a luat-o pe Aristizza în brațe și i-a spus: **„Draga mea, astă seară a-i rîs și a-i plîns ca o artistă mare"...**

„Ești chemată să ții teatrul pe umeri", îi spunea Ghica. Pentru asta trebuia însă să învețe. „Cu oricît talent ar fi înzestrat un pictor, scrie ea în prefața la „Noțiuni de artă dramatică", tot îi trebuiește studiu pentru combinarea culorilor, pentru secretul umbrelor și lu-

Mariana PÎRVULESCU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Aristizza Romanescu

În acest număr:

O CĂLĂTORIE ÎN PANAMA
Însemnările unor ingineri cehoslovaci

●

PRIMII NOȘTRI ACTORI

●

METANUL — PRIETENUL OMULUI

●

„Good Bye, Squaw Valley!"
de Dan DEȘLIU

●

În vizită la Muzeul de istorie naturală
(Suită de caricaturi de MATTY ASLAN)

●

„Spectacolul" MAGAZIN

În pagina 4-a:

MAGAZIN MEDICAL

SPICUIM:

- Anemie și anemici
- Obișnuiți copilul să mănînce în liniște
- Consultații, spitalizare concedii medicale
- Cum acționează vaccinurile

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Ecranizări ale unor opere literare româneşti

Continuăm — şi încheiem — informaţiile succinte privitoare la ecranizările realizate de cinematografia românească din trecut, cu amintirea cîtorva transpuneri pe peliculă a unor opere literare apărute după anul 1930.

Opera lui Ion Luca Caragiale se dovedeşte şi mai departe a fi o căutată sursă pentru cineaşti şi astfel se semnalează apariţia în 1930 a unui film, „Leiba Zibal", a cărui regie o semnează ing. A. Ştefănescu. Este vorba de un film sonor de astă-dată. Interpreţii au fost I. Brună, I. Sarkedi, Tantzi Economu, Costel Atanasiu, Mielu Constantinescu şi alţii. În acelaşi an — s-ar părea chiar înaintea celui citat anterior — a fost produs filmul „Ciuleandra", după romanul lui Liviu Rebreanu, în care au apărut, printre alţii Jenny Popovici-Voinea, N. Băltăţeanu, Elvira Godeanu, Petre

Sturdza, Alice Sturdza, D. Sireteanu, ş.a.

În 1931 se semnalează filmul realizat de Jean Mihail, „Aur". Scenariul de George Mihail Zamfirescu şi Isaia Răcăciuni, s-a bazat pe un roman al Constanţei Hodoş. Printre interpreţii se numără tenorul Emil Marinescu. Exteriorarele filmului au fost turnate la Sighişoara şi Bucureşti.

În 1939 apare numele lui Tudor Muşatescu în genericul filmului „O noapte de pomină", realizat după piesa acestui cunoscut dramaturg. Este vorba de o producţie a cărei regie o semnează Ion Sahighian. Printre interpreţi sînt actorii Dina Cocea şi G. Timică. Muzica este compusă de Paul Constantinescu, iar şlagărele din film îi aparţin lui Ion Vasilescu. În acelaşi an, tot Ion Sahighian realizează, „Se aprind făclile". Muzica îi aparţine lui Constantin Bobescu, iar interpreţii filmului sînt George Vraca, Nutzi Donă, C. Antoniu, Emil Botta, Sahighian ş.a.

Peste cîţiva ani, Jean Georgescu realizează filmul „O noapte furtunoasă", după comedia lui Ion Luca Caragiale. Filmul face parte din puţinele care s-au păstrat şi deşi este cunoscut publicului, ţinem totuşi să reamintim aici interpreţii care sînt Al. Giugaru, Maria Maximilian, Miluţă Gheorghiu, Radu Beligan, Florica Demion, Iordănescu-Bruno, George Demetrius ş.a.

În sfîrşit, ultima ecranizare dinaintea punerii bazelor cinematografiei noastre de stat, a fost „Visul unei nopţi de iarnă", după piesa lui Tudor Muşatescu, produs în 1945. Regia era semnată de Jean Georgescu (coautor de altfel al scenariului) muzica de N. Chiriculescu. Printre interpreţi se aflau: G. Demetru, Ana Colda, Maria Filotti, Mişu Fotino, Radu Beligan, N. Motoc ş.a.

Apoi, odată cu naşterea cinematografiei noastre naţionale pe baze solide, în regimul democrat-popular, opera de valorificare cinematografică a literaturii noastre capătă alte dimensiuni. Chiar şi simpla citare a unor filme de certă valoare artistică, cum sînt „Mitrea Cocor", „Desfăşurarea" „O scrisoare pierdută", „Moara cu noroc", „Ciulinii Bărăganului", „D-ale carnavalului" şi multe altele, dovedeşte cu prisosinţă avîntul nemăsurat de mare pe care l-a luat şi în această direcţie cinematografia noastră.

În privinţa notaţiilor noastre strict informative de pînă acum privitoare la acest capitol al cinematografiei româneşti am dori să precizăm un fapt: din păcate filmele acestea sînt în covîrşitoarea lor majoritate pierdute. În acelaşi timp, Arhiva Naţională de Filme nu este încă în posesia tuturor acelora care nu s-au pierdut. Socotim că depistarea şi achiziţionarea lor este o necesitate urgentă. Căci numai astfel vom putea cunoaşte aceste filme — deocamdată nici nu le putem aprecia valoarea — nu numai după titluri, sau după informaţii răzlete de presă sau orale, supuse accidentelor memoriei. Tocmai de aceea se cere pusă la punct cercetarea trecutului filmului românesc.

Ion BARNA

Primii noştri actori

Primul nostru conservator de artă dramatică s-a înfiinţat în cadrul societăţii Filarmonica, înfiinţată în epoca regulamentară, cînd limba românească a fost proclamată limbă oficială. Filarmonica a avut inscris în program şi înfiinţarea unui teatru naţional, ca o tribună de luptă naţională şi socială.

Cine au fost elevii Filarmonicii, — strămoşi ai actorilor noştri? Cei mai mulţi dintre ei au fost „copii săraci ai mahalalelor bucureştene". De ei a avut grijă în special profesorul de artă dramatică Aristia: „În acesti trei ani Aristia ne-a făcut, ca un bun părinte sufletesc, educaţia fizică, intelectuală şi morală, pe mulţi ne-a îmbrăcat şi ne-a dat de mîncare", îşi aminteşte Curie, elev al şcolii Filarmonicii. De neam boieresc a fost doar Constantin Ollănescu. Tatăl istoricului teatrului românesc, n-a stăruit însă în această profesiune, îmbrăţişînd mai tîrziu cariera armelor.

Nicu Andronescu a fost interpret al rolurilor de dramă. Ferindu-se să-şi imite maestrul, pe Aristia, el avea gesturi scurte, repezi şi expresive; a urmat şi cursurile de muzică vocală cîntînd, ca şi Curie şi Costache Mihalache, în primul spectacol de operă cu „Semiramida". A interpretat pe Mahomet în „Fanatismul", pe Zamor în „Alzira", pe Orosman în „Zaira", dar n-a făcut carieră în teatru, ajungînd magistrat, ca unul ce „a urmat şi cursul legilor la Costache Moroiu", juristul şi primul traducător la noi al lui Goldoni. Costache Mihalache, mai tîrziu Mihăileanu, n-a părăsit teatrul; fiu de bărbier, doritor de învăţătură, unul dintre cei mai buni elevi de la Sfîntul Sava, a jucat, „cîntînd cuvintele ce leşeau din gura lui", între altele pe Octavian din Vicleniile lui Scapin, pe Omar din Fanatismul; mai tîrziu va fi alături de Costache Caragiale cînd acesta, la 1844, va înfiinţa „Teatrul de diletanţi".

Elevul preferat al lui Aristia a fost Ioan Curie, care a jucat roluri principale, — pe Zopir din Fanatismul, pe Lusignan din „Zaira", pe Zamor din Alzira, pe Virgilius din Virginia lui Alfieri, tradusă de Aristia, mai tîrziu pe Saul din tragedia lui Alfieri; după desfiinţarea Filarmonicii a plecat în Grecia, împreună cu Aristia, unde a urmat universitatea şi a jucat teatru, a trecut apoi în Italia, în Franţa, făcînd parte din legiunea străină; prieten cu Nicolae Bălcescu, a luat parte la revoluţia din 1848 din Muntenia, fiind nevoit apoi, după înăbuşirea revoluţiei, să se expatrieze; revenit în ţară, a funcţionat ca profesor la gimnaziul Alexandru cel Bun din Iaşi. Ioan Lăscărescu, „fecioru vătafului din curtea Bălăceanului", a jucat între altele pe Geronte din Vicleniile lui Scapin, pe Abner din Saul, el rămînînd în teatru, unde s-a dovedit o „utilitate". N-a rămas însă în teatru Gh. Boruleanu, comicul trupei, deşi „promitea mult"; a fost interpretul lui Scapin şi se bucura de favoarea publicului; în urma unei dragoste nenorocite s-a lăsat de teatru şi a intrat în armată. Constantin Mincu, interpret al lui Clitandru din **Amorul doctor**, a rămas în teatru. N-au făcut carieră în teatru Ioan Rîmniceanu, interpret al „rolurilor de caracter", ca de pildă Georges Dandin Sganarelle, Argante, N. Diamant care juca roluri de „amorez", Costache Dimitriu, specializat în roluri de bătrîn, ca Fanor din **Fanatismul**, — Ioan Petrescu, Al. Ciuculescu, Tîngoveanu, Mavrodin, A. Simionescu, P. Bolgher neăsînd nici o amintire. În Alzira a debutat Costache Caragiale, menit să devină unul din cititorii teatrului nostru.

În schimb, aproape toate elevele Filarmonicii au rămas în teatru, iar dintre ele Frosa Vlasto, mai tîrziu prin căsătorie Eufrosina Popescu, a fost una dintre cele mai însemnate actriţe ale noastre. La Filarmonica a jucat pe Hiacinta din Vicleniile lui Scapin, pe Alzira, pe Lucinda din **Amorul doctor** şi aproape în toate vodevilele, avînd o voce foarte plăcută, care mai tîrziu i-a adus o faimă europeană, cîntînd, sub numele de Marcolini, pe marile scene de operă italiană, iar la Nisa şi la Paris dînd concerte. Frumoasă, „vestita Marcolini" a fost pasiunea unor celebrităţi muzicale şi dramatice: Rossini, marele compozitor, a fost îndrăgostit de ea, Meyerbeer „îi trimetea scrisori de admiraţiune şi de duioşie", iar marele tragedian Ernesto Rossi, „a iubit-o cu ardoare" şi i-a fost partener în cadrul unui recital dat în capitala Franţei. Mai tîrziu, Eufrosina Popescu va servi cu devotament teatrul nostru naţional.

Ralita Mihalache, sora lui Costache Mihăileanu, deşi cînd a intrat la Filarmonica nu ştia să citească, a depus atîta zel la învăţătură, — fratele ei fost profesor — încît a putut apărea la primul examen public din seara de 29 august 1834, în rolul Palmirei din **Fanatismul**, pe care l-a jucat „cu mult adevăr şi pasiune".

Caliopi a fost primadona Filarmonicii, cîntăreaţă de talent, care la primul spectacol public a executat cavatina din opera **Piratul** de Bellini, şi tot Caliopi a jucat rolul principal din opera „Semiramida"; s-a căsătorit cu actorul Luca Caragiale, fratele lui Costache. Cariere mai scurte în teatru au făcut „domnişoarele Elenca şi Lang".

Între altele, meritul acestor premergători este că au ştiut să treacă peste prejudecăţile timpului într-o vreme cînd „actoriceascul meşteşug" era defăimat de către cei mai mulţi din clasa conducătoare.

Ioan MASSOFF

Euripide

Cel mai tînăr dintre cei trei mari tragedieni greci, Euripide, este şi cel dintîi poet dramatic ostil misticismului. Pe cît de real este tributul pe care Eschil l-a plătit în dramele sale religioase ritualului sacru, pe atît de eretic se înfăţişează Euripide cînd vorbeşte despre zei. I-a lipsit, se pare, pietatea, însă nu şi clarviziunea.

S-a născut în insula Salamina în anul 480 î.e.n. şi a murit în acelaşi an în care se trecea din viaţă şi Sofocle, după o existenţă de aproape trei sferturi de veac, agitată, bogată în roade şi căutări. Copilăria i-a fost, ca şi adolescenţa, plină de lipsuri. Starea materială a părinţilor, modestă şi impovărată de datorii, a născut în tînărul Euripide, încă de la o vîrstă fragedă, dorinţa căpătuirii. O profesiune lucrativă — acesta a fost visul care i-a legănat cei mai frumoşi ani.

A dorit să devină atlet, dar a renunţat apoi la acest gînd. Pentru o bucată de vreme a îndrăgit pictura. Mai apoi se pasionează după filozofie, însă adevărata sa vocaţie, pînă atunci tăinuită, se impune în cele din urmă. Poezia dramatică va fi domeniul în care geniul său se va afirma cu repeziciune, respectat de contemporani şi de posteritate.

Ancorat în tumultul social al timpului său, Euripide a dat la iveală cu hărnicie 80 de opere dramatice, din care astăzi s-au păstrat mai puţin de douăzeci. Cele mai cunoscute dintre ele se disting prin realismul picturii pasiunilor omeneşti, armonia şi plasticitatea stilului. În Andromaca, Oreste, Electra, Bacantele, Medea, Ifigenia în Aulida şi Ifigenia în Taurida sau Hecuba, Euripide scrutează istoria pentru a găsi în paginile ei subiectele cele mai vrednice a deveni miezul pieselor sale. Însă, spre deosebire de Racine, căruia i-a servit peste secole de model, el ştia să deosebească istoria de legendă. Jocul pasiunilor şi analiza psihologică au la Euripide un resort social şi unul politic. Scriind Ifigenia în Aulida, el n-a mers pe calle bătătorite ale iliadei. Moartea Ifigeniei, sacrificată pe altarul Dianei, capătă acum semnificaţii precise. Războiul cu Troia nu mai apare ca o cioc-nire provocată de diferende sentimental-erotice, ca şi cum regele Agamemnon şi flota aheilor ar fi asaltat Troia numai din pricina frumoasei Elena; Euripide vede în războiul grecilor cu Troia, expresia setei de expansiune a Eladei. Cetăţile greceşti au nevoie de pieţe şi înfloritoarele coaste ale Orientului Mijlociu îi ispitesc pe armatorii şi negustorii dornici de cuceriri. Iar în Oreste, departe de a zugrăvi, cum crede critica idealistă „avatarele proteice ale unor eroi damnaţi", el ne face să înţelegem că blestemul lui Thyeste, împlinit fiindcă fiul lui Agamemnon o ucide pe Elena şi e gata să facă la fel şi cu Hermiona, e un act în spiritul lumii în care trăia, conform nu atît cu mitologia, cît cu practicele casei de Micena. Descrisă ca o dinastie, cum se vor manifesta mai tîrziu, inspirînd alte condeie, familiile Borgia, Stuart, Bourbon sau Habsburg, ea anticipă istoriceşte practicele păturii conducătoare măcinată de discordii, vicii, intrigi demonice şi avidă de putere, certată cu morala dar prietenă cu violenţa şi ticăloşia.

Societatea antică şi natura umană au aflat la Euripide un observator fecund şi divers, puternic şi pătrunzător.

H. ZALIS

Interpreţi de seamă care ne vor vizita ţara: André Cluytens

Dintre şefii de orchestră, oaspeţi de peste hotare ai sălilor noastre de concert, este de reţinut numele lui André Cluytens, unul din cei mai cunoscuţi şi renumiţi dirijori care s-au afirmat în ultimul timp în arena internaţională.

De origină belgiană şi naturalizat francez, André Cluytens s-a născut la Anvers la 26 martie 1905. Amîndoi părinţii săi au fost muzicieni. La vîrsta de 9 ani André Cluytens intră la Conservator, unde studiază pianul, luînd premiul I în anul 1921.

În anul 1922 este distins cu premiul I pentru armonie şi contrapunct.

La 18 ani tînărul absolvent al Conservatoriului se afirmă ca pianist solist în concertele de Chopin şi Liszt, dar renunţă repede la cariera de virtuos şi intră la acelaşi Teatru Liric unde tatăl său era angajat ca dirijor. Aici, timp de cinci ani, ocupă numeroase funcţii modeste, e drept, dar foarte utile pentru cariera sa de viitor şef de orchestră.

Astfel, este pe rînd corepetitor, cîntă la orgă şi glockenspiel în culise, dirijează corurile, lucrează cu cîntăreţii etc... Într-un cuvînt André Cluytens învaţă „meseria".

Într-o bună zi, datorită unei întîmplări tînărul artist i se încredinţează conducerea unui spectacol. Unuia din şefii de orchestră ai Teatrului i se întîmplă un accident banal.

André Cluytens îşi asumă decî răspunderea spectacolului „Bizet", debutînd astfel ca şef de orchestră.

A doua zi criticii muzicali aduc elogii tînărului debutant, elogii în urma cărora i se încredinţează şi alte spectacole.

Între timp tatăl său se retrage de la Teatrul din Anvers, fiul său luîndu-i locul.

Cinci ani André Cluytens ocupă funcţia de dirijor, fiind chiar „creatorul" operei „Salomeea" de Richard Strauss.

În anul 1932 se stabileşte în Franţa, fiind angajat dirijor şi director al Teatrului Capitol din Toulouse.

În 1935 este numit la Opera din Lyon ca şef de orchestră, iar în 1938 trece la „Grand Theatre de Bordeaux".

În 1942 este din nou la Lyon, de data aceasta ca director muzical şi ca dirijor al Operei.

Este angajat la „Societatea Concertelor Conservatorului" şi la „Orchestra Naţională" în 1943, iar în 1944 este numit şef orchestră la Opera din Paris.

În 1947 este director muzical al Operei Comice din Paris şi începe primele turnee de concerte în Europa.

În 1949 este numit vicepreşedinte, şef de orchestră al „Societăţii Concertelor Conservatorului din Paris", iar în 1955 este chemat să conducă, în cadrul festivalurilor anuale de la Beyreuth opera „Tannhäuser".

Dirijează, de asemenea, la „Festivalurile de la Salzburg", „Primăvara la Praga" şi întreprinde cu Filarmonica din Viena un turneu în S.U.A.

Interpretările lui André Cluytens se caracterizează prin căldură, precizie ritmică şi un deosebit simţ al culorii.

Astăzi André Cluytens este considerat cel mai de seamă şef de orchestră francez, după Charles Münch şi unul dintre cei mai apreciaţi în lumea muzicală.

I. GHEORGHIU

Năravuri şi Moravuri

Mama

Cu trenul de Oradea, tren de cursă lungă, şi mai ales cu personalul, la clasa II-a, nu mi s-a întîmplat să văd călătorind pe cineva de plăcere. Un interes îl îndeamnă pe om la drum de douăzeci de ceasuri. Bătrînica îmbrăcată cu rochie de barchet ieftină, legată la cap cu o băsmăluţă neagră, care stătea pe bancă dinaintea mea, nu călătorea nici ea de plăcere. Din spusa ei aflam că vine de la feciorul din Oradea la o fiică — funcţionară — în Bucureşti. Vine să se caute la doctori, că o necăjeşte „un junghi în pintece, într-o parte"...

— Dar — zice cineva, o femeie între două vîrste — de ce n-aţi venit cu aceleratul? Era mai bine pentru dumneavoastră. Mai cu seamă că sînteţi suferîndă.

— Ei, drăguţă dragă, ce să-l bag la cheltuială pe săracul băiat. Aceleratul îi mai scump — răspunde bătrîna, scuzindu-şi împăciuitor feciorul.

— Dar sănătatea-i mai scumpă — stărui femeia.

— O fi sănătatea lor, a copiilor, că ei sînt tineri, da' a mea, ce mai preţuieşte!...

În vremea asta, tot vorbind, bătrîna croşeta. Din cînd în cînd gemea uşor, se mai potrivea pe bancă, sălta cu degetul ochelarii care-i lunecau pe nas şi-i dădea zor din igliţe.

— De ce nu vă odihniţi puţin? — o întrebă cineva cu plicticoasă solicitudine — să aţipiţi un ceas...

— Lăsaţi domnu' —, rosti, tărăgănat, bătrîna. Am vreme de dormit. Eu am promis să fac pentru fiica nişte lucruri. De cînd cu boala n-am făcut. Acuma vin la ea, vreau să le termin...

Şi, pe tăcute, lucrează, lucrează...

Pe culoar, în dreptul ferestrei, vorbesc doi.

— O vezi pe bătrîna de stă — zice unul — aia care croşetează? Ei bine mă, află că a mers la drum fără nimica de mîncare. Fără un fruct. Uite, numai cu sticla ceea de apă. Barem să i-o fi umplut cu ceai.

— N-o fi avînd...

— Pe naiba. Are fecior la Oradea, inginer, mie-mi spui? E acolo de cîţiva ani; s-a însurat.

N-am ascultat mai departe, şi-am trecut în compartiment, la locul meu. Bătrînica croşeta înainte şi vorbea. Vorbea de nepoţelul din Bucureşti. De dorul lui.

— Asta-i primul. Fetiţa din Oradea, a lui fii-meu, e mai mică: numai un an are. Merg cînd la unul, cînd la altul.

— Şi care vi-i mai drag? — întrebă cineva, ca să facă musai conversaţie.

— Eh! — oftează bunica — greu de spus... Amîndoi...

Ajungem la Bucureşti. Un tînăr binevoitor dă bătrînei jos valizele; (nu par mari, dar pentru anii ei destul de grele) în vreme ce dînsa priveşte pe geam căutînd din ochi pe cineva care-o aşteaptă.

O coconiţă cu palton elegant, încălţată cu pantofi pe toc mosor, îi face semn discret; lîngă ea un băieţaş de patru-cinci ani izbucneşte: „Bunica, bunica!" şi sare şi se bucură. Bătrînei îi curg lacrimi. De emoţie? De bucurie? — cine ştie. Sileşte pe culoar şi coboară. Cineva îi dă una cîte una valizele. Fac indiscreţia şi privesc scena întîlnirii. Ţinăra îi dă maică-si să-i sărute un obraz apoi altul („Ştii, să nu te mînjesc de ruj!"), lasă o clipă pe bunica să-şi îmbrăţişeze nepotul şi-apoi îl trage. „Lasă-l, mamă, îl săruţi acasă, acuma cine ştie ce microbi ai adus de pe drum..."

Întorc capul şi plec. La capătul peronului mă opresc şi mă uit, întîmplător înapoi. Nu mai era nimeni, trecură toţi călătorii. Încetişor venea doar bătrînica în palton vechi şi demodat, cu cîte-o valiză în fiecare mînă. În stînga, ţinîndu-se de-un geamantan, păşea mărunţel şi voios nepotul; în dreapta, călcînd elegant pe tocuri mosorel, tăcută şi plictisită fiica. Mă aşteptam s-o aud strigînd: „Da' mişcă mamă odată mai repede, ce tot tîrîi geamantanele alea!"... Nu m-ar fi mirat. Imi era dat să văd aevea o făptură din epoca de piatră, ascunzîndu-şi toporişca de silex sub faldurile elegante ale paltonului din urson brun.

Virgil DĂNCIULESCU

E ZIUA TOVARĂŞEI MELE

(Urmare din pag. 1-a)

femeii comisar, a femeii cu scurtă de piele, cu ochi de vizionar, cu voce inspirată, aşa cum o vedem redusă la unitate în „Tragedia optimistă" sau în „Liubov Iarovaia", şi aşa cum era ea în viaţă, în revoluţie, multiplicată copleşitor aidoma unei figuri aşezată între două oglinzi paralele. Salvele „Aurorei" au dat tovarăşelor noastre semnalul existenţei lor demne şi posibilitatea de a exista prin ele înşile. Primite în partid cu aceleaşi drepturi, înscrise în universităţi, alese deputate, femeile şi-au valorificat toate virtuţile latente dînd lumii, umanităţii, valori nemuritoare. Lepeşinskaia a deschis noi aripi biologiei, Muhina a ridicat sculptura pe culmi nebănuite. Ulanova a transfigurat dansul pînă la străvezime, Panova a dat literelor aur şi faimă, Paşa Anghelina a devenit un renume al agriculturii colhoznice şi astfel, rînd pe rînd, laboratoarele şi uzinele, tractoarele şi pupitrul de orchestră au dat femeii, mediu nenumărate de dezvoltare şi desăvîrşire. Tonică şi frumos molipsitoare, această imagine a femeii a trecut hotarele tînărului stat sovietic, multiplicîndu-se la infinit. Dolores Ibarruri, pasionata luptătoare a podişurilor iberice, a înflăcărat inimile republicanilor spanioli. Pentru ca plaiurile noastre să fie însorite, au luptat tovarăşele noastre, membre ale mişcării revoluţionare. Înfruntînd teroarea au căzut jertfă: Olga Bancic, Donca Simo, Elena Pavel, Ocsko Tereza, Haia Lifşiţ, Irina Sencovici, Ada Marinescu şi multe alte luptătoare a căror amintire o cinstim.

Partidul clasei muncitoare a dat sufletului femeiesc bărbăţie istorică, făcînd ca tovarăşa noastră cea de toate zilele să fie o eroină, în tranşee şi la locul de muncă. Maria de ieri, o Marie necunoscută, un simplu pronume din buletinele de identitate, s-a eliberat şi o dată cu eliberarea a devenit vestită. Dacă vreţi, ea se va numi Maria Zidaru şi va veghea la buna înrodire a pămînturilor colectivizate sau, dacă vreţi, se va numi Maria Cîncă şi va ţese mătasea şi bumbacul în legendara cămaşă a fericirii. Raluca, numele de domniţă moldovenească, a intrat în laborator şi a devenit academiciană, printre formulele Chimiei, printre acizi şi săruri. Învăţătoarea, dascăliţa care ne-a pus condeiul în mînă şi care se grăbea spre şcoală învestmîntată într-un pardesiu fictiv, e astăzi emerită şi pomenită în ziar. Anonimatul numelui s-a spulberat iar dacă unele nume n-au devenit încă notorii, notoriu este poporul însuşi, ca o unitate de granit angajată în acelaşi nobil ţel de construire a socialismului.

Buna, înteleapta, credincioasa noastră tovarăşă tinde, cu noi împreună, spre desăvîrşire. Ea se creşte pe sine, creşte ţara, îşi creşte copiii în numele aceloraşi idealuri socialiste, la înălţimea epocii în care vieţuim. Însăşi noţiunea de ţară a devenit atît de maternă, încît cîntecul sună de o deosebită actualitate.

Multe valori omeneşti sînt legate dulos şi luminos de femeie. Limba cu care ne rostim o numim maternă iar meleagurile pe care am văzut întîiaşi dată lumina, le numim natale. Am venit pe lume într-o casă natală. Ne-am închipuit inima desăvîrşită ca pe o inimă de mamă. Pictorii au văzut libertatea, alegoric, în chipul unei femei vizionare iar unul dintre ei, Rosenthal, a întruchipat în imaginea unei femei stegare simbolul Romîniei revoluţionare. O pictoriţă sovietică, logodită cu geniul, a tăiat în piatră şi a turnat în bronz imaginile statuare ale unui muncitor ce ridică ciocanul şi a unei colhoznice ce agită secera şi le-a aşezat simbolic în Piaţa Roşie. Femeia adevărată a epocii noastre este femeia cetăţeană.

Luna martie ne îmbie să deschidem calendarul primăverii. Şi acum ce poate fi mai primăvăratic decît pacea, decît liniştea şi crearea. Creînd şi procreînd, femeia este ea însăşi pacea. Jur împrejurul nostru, pe baricada marilor idei, la locul de muncă şi de odihnă, în căminul familiilor şi pe stradă, la şedinţele de partid şi pretutindeni, ne întîmpină acelaşi chip luminos al femeii-cetăţean.

Pioniera, utemista, comunista, iată noua evoluţie a generaţiilor în spiritul existenţei socialiste. Iată noua frumuseţe a vieţii cotidiene, iată ce sărbătorim în ziua de 8 Martie.

Al. ANDRIŢOIU

CALEIDOSCOP

Pasiunile lor

În afara profesiunii lor, slujitorii scenelor noastre au diferite şi interesante preocupări, devenite, la unii dintre ei, adevărate pasiuni.

★

Nu odată s-a întîmplat ca pietonul, oricît de grăbit ar fi fost el, trecînd din întîmplare prin faţa casei unde locuieşte artista poporului AURA BUZESCU, să nu se oprească şi să nu o privească cu interes cum lucrează la aranjatul florilor din grădina curţii sale...

Florile constituie încă din fragedă tinereţe, o pasiune a marii noastre artiste. Curtea casei a fost transformată în decursul anilor, într-o frumoasă grădină. Artista sădeşte adesea singură, trandafiri, bujori, muşcate sau liliac. Dar chiar în casa artistei, la una din ferestre, se găsesc aşezate jardiniere, în care se află numeroase ghivece cu muşcate şi cercelueşi, pe care le îngrijeşte cu drag... Zi de zi, oricît de ocupată ar fi, florile o reţin, măcar pentru scurt timp, pe artista poporului Aura Buzescu.

★

Cînd intră într-o librărie, artistul emerit RADU BELIGAN pleacă mai întotdeauna doldora de cărţi... Bibliofil pasionat, posesor al unei valoroase biblioteci, Radu Beligan mai are de cîtva timp, încă o pasiune. Sau mai exact de un an şi trei luni, de cînd a venit pe lume fetiţa sa, Ana-Maria Beligan. (E inutil deci să mai... precizăm despre ce nouă pasiune e vorba...) Numai că, din cauza concurenţei dintre pasiuni, artistul e pus citeodată în foarte mari încurcături. Aşa s-a întîmplat, de pildă, aflîndu-se recent la Moscova, cu prilejul unui seminar al regizorilor la care a participat. Acolo îi atrăgeau, pe de o parte, librăriile şi anticariatele, iar pe de altă parte marele magazin pentru copii „Lumea Copiilor". Pînă în cele din urmă, rezultatul a fost că Radu Beligan s-a înapoiat acasă cu două geamantane, unul plin cu cărţi şi altul plin cu jucării...

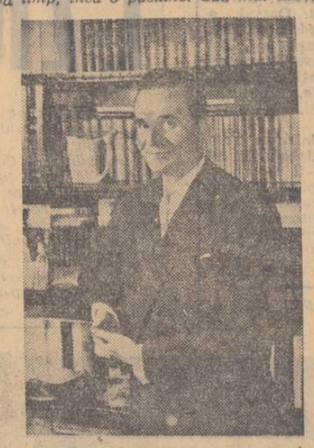

★

A părut multora foarte curios cînd, la capătul unei emisiuni a posturilor noastre de radio, s-a anunţat că melodia „Luminile rampei", de Charlie Chaplin, a fost cîntată de artistul emerit, FORY ETERLE. Unii dintre ascultători şi-au pus, şi pe drept cuvînt, întrebarea dacă interpretul frumoasei melodii a lui „Charlot" era una şi aceeaşi persoană cu interpretul lui Jago din „Othello", al lui Hamlet şi al atîtor alte personaje din dramaturgia clasică universală. Şi, într-adevăr nu s-au înşelat, căci, iubitor al muzicii, Fory Eterle este un vechi şi pasionat cîntăreţ şi ghitarist.

★

O marcă poştală este cu atenţie cercetată, studiată chiar în amănunţime de către artistul emerit MARCEL ANGHELESCU. Aţi înţeles desigur că e un pasionat filatelist.

★

Pe artistul H. POLIZU îl poţi întîlni adesea pescuind în lacurile din jurul Bucureştiului. Sau îl poţi auzi vorbind cu entuziasm despre pescuit. Cîndva, acum vreo 30 de ani, a pescuit o ştiucă de 8 kg. şi altă-dată a „prins", într-o singură zi, 100 kg. crap, — performanţe pe care nu le poate uita şi pe care încearcă mereu să le reediteze. H. Polizu e totodată şi un pasionat vînător.

★

Pentru tînărul actor ALEXANDRU CIPRIAN alergările de trap, la care participă cu regularitate, constituie o

atracţie deosebită. Antrenîndu-se cu asiduitate, a reuşit în sezonul trecut să cîştige două probe în întrecerile dintre actori. Acum e neîndoielnic să fie din nou startul.

★

Cred că nu a mai rămas nici un coleg de-al său de la Teatrul „C. Tănase", căruia I. ANTONESCU-CARABUŞ să nu-i fi făcut caricatura. Pasionat desenator şi caricaturist, el deţine o bogată şi interesantă colecţie — cu realizări proprii din acest domeniu — pe care mereu o îmbogăţeşte.

N. SANDU

POŞTA REDACŢIEI

GH. MOHOREA — comuna Corni (raionul Bujoru): Ne cereţi să „instruim" pe cei de la difuzarea presei, pentru a vă aduce la timp revista. Dacă aducerea ei la domiciliu întîrzie din această cauză, că cineva de la „Difuzare" opreşte revista pentru a o citi ei mai întîi atunci citind aceste rînduri, se va conforma. Dacă nu, atunci atrageţi-le dv. atenţia. Din moment ce aţi plătit abonamentul, aveţi tot dreptul să primiţi la timp publicaţia.

Precum vedeţi, în pagina VII-a, publicăm articole de felul celor ce ne-aţi cerut.

L. A. NED — Aleşd: Probabil că şi acest răspuns soseşte pe neaşteptate ca şi primul. Faţă de ceea ce v-am spus mai înainte, avem de adăugat că între timp aţi mai progresat în scrierea versurilor, nu însă în măsură să vă dea certitudinea că aţi ajuns la liman. Versurile dv. sînt încă stîngace, iar rima este încă în suferinţă. În poezia „Tăntă omenirii", cuvîntul „lui" este şi mai tot cu „Ini", „nou" cu „său" etc. Formularile sînt neclare. Bunăoară, această formulare (ca să luăm doar numai una) este de neînţeles: „De la idee şi trecînd la copie/ E ca un cîntec ce străbate". Ce străbate cîntecul? Care este asemănarea? Iată întrebări la care poezia dv. nu dă răspunsuri.

DOREL DIACONU — Drăgănu (Rm. Vîlcea): În adevăr, frumoasa grădină a Cişmigiului are multe intrări (şi teşfiri în acelaşi timp), nu însă 90, cît susţine prietenul dv. Părerea ce-aţi susţinut-o este întemeiată. Dacă ar avea 90 de intrări, grădina nu ar mai avea nevoie de gard, fiindcă peste tot ar trebui să fie numai o intrare. Dacă veniţi împreună în Bucureşti, convingeţi-l la faţa locului.

DAN PLĂEŞU — Galaţi: Ca „admirator sincer" al cîntăreţilor de muzică uşoară Gică Petrescu şi Luigi Ionescu, le puteţi scrie la Teatrul satiric-muzical „C. Tănase", ţinîndcă scrisoarea dv. îi va găsi mai repede acolo.

OCTAVIAN GÎLĂ — Ploeşti: Să ştiţi că artele fac casă bună cu ştiinţa. Chiar dacă vă veţi specializa într-o anumită ramură ştiinţifică, veţi putea scrie foarte bine literatură. Un om de ştiinţă trebuie să fie şi un visător (în sensul cel bun al cuvîntului), iar un literat trebuie să fie şi un bun tehnician (în specialitatea sa). Aşa că, vă sfătuim să continuaţi a fi „un înfocat admirator al literaturii" şi au numai atît. Să porniţi la scris mai cu nădejde.

NELLY FELDEREAN — Cluj (str. Aurel Popovici nr. 9): Ne-a amuzat povestirea dv. în care ne arătaţi cum lupiaţi cu mama să nu vă atace cumva colecţia revistei, pentru uz casnic. Pentru zelul ce-l arătaţi, v-am publicat adresa în scopul închegării unei corespondenţe cu cititorii din alte regiuni. Nu o să vă fie însă greu să mai „apăraţi" o colecţie?

ELENA ZAHIŢEANU — Tulcea: Mărturisirea ce ne-o faceţi este nostimă. Şi anume, că poezia de debut „La poarta Deltei" — poezie ce ne-o trimiteţi — se remarcă prin aceea că printre versurile ei a trecut pentru ascultă a nici unul critic.

Vă rugăm să nu aveţi asemenea impresii despre critici. Mai întîi că ei nu intervin în manuscrise şi apoi criticii spun şi vorbe bune despre lucrările analizate.

Sperînd că am destrămat această imagine încetoşată despre critic, daţi-ne voie să ne exercităm această îndeletnicire. Nu vă speriaţi! N-o să căutăm noduri în papura Deltei, ci vrem să vă spunem din capul locului că transformările mări petrecute în locurile unde trăiţi, merită a fi cîntate. Bine aţi făcut, deci, că v-aţi oprit asupra lor. Se cuvenea însă să cizelaţi mai mult versul şi să găsiţi imagini poetice, fără de care poezia nu poate fi poezie. Mai mult exerciţiu deci. Şi încă ceva, alegeţi-vă o temă mai puţin vastă. E greu să scrii o istorie a Tulcei în numai 6 strofe.

PETRU D. SIMION — Arad: Vom mai publica şi alte figuri de sportivi fruntaşi. „Starinul" l-am luat nu de mult, aşa că să nu consideraţi că am obosit...

Mărţişoare pentru bărbaţi

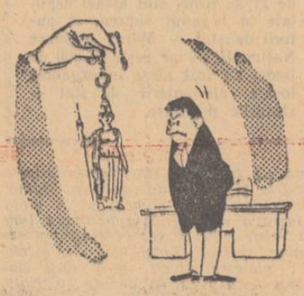

Pentru cei ce subestimează femeile, să le aducă aminte că Minerva a fost zeiţa înţelepciunii.

Pentru voce: se foloseşte în discuţiile cu nevasta...

CALENDAR • CALENDAR • CALENDAR

7—13 martie

1437: Răscoala de la muntele Bobîlna.

8

Ziua Internaţională a Femeii.

1858: Se naşte compozitorul Ruggiero Leoncavallo.

9

1814: S-a născut marele poet ucrainean Taras Sevcenko (m. 1861).

11

1894: S-a născut Otto Grotewohl, preşedintele Consiliului de Miniştri al R.D.G.

1936: A murit criticul Garabet Ibrăileanu.

12

1925: Moare Sun Yat-Sen, remarcabil democrat revoluţionar chinez (n. 1866).

1950: Moare scriitorul progresist german Heinrich Mann (n. 1871).

1930: A murit Alois Jirasek, poet patriot ceh (n. 1851).

13

1888: S-a născut A. S. Makarenko, mare pedagog şi scriitor sovietic (m. 1939).

Garabet Ibrăileanu

În noaptea de 11 spre 12 martie 1936, după o boală grea care l-a ţinut pe patul spitalului doi ani, s-a stins din viaţă criticul şi scriitorul Garabet Ibrăileanu. Ibrăileanu s-a născut la 23 mai 1871, la Tîrgu Frumos. Încă de pe băncile şcolii el a manifestat un interes deosebit pentru literatură. Împreună cu unul din buni săi prieteni — **Raicu Ionescu-Rion** sub influenţa „Contemporanului", a creat la Bîrlad o asociaţie de elevi intitulată „Orientul", în care se discutau felurite probleme culturale. Aici Ibrăileanu face primii paşi pe tărîmul ucenicieî literare. Mai tîrziu, în 1889—1890, a înfiinţat la Roman o publicaţie bilunară, „Şcoala nouă". Pe atunci era încă elev. „Revista, spunea Ibrăileanu, era socialistă, ateistă, mater

O CĂLĂTORIE IN PANAMA

Insemnările inginerilor cehoslovaci Jiri Hanzelka și Miroslav Zigmund despre o călătorie în țările Americii Latine (II)

O negustoreasă de orez

Ca pretutindeni în America de Sud și pe străzile orașului Panama vezi nenumărați copii care încearcă să-și câștige existența în toate felurile imaginabile: ca vînzători de ziare, văcsuitori de ghete, curieri, cerșetori, vagabonzi fără patrie.

...Totodată se poate resimți și bariera rasială. În acest oraș există de pildă străzi în care un alb nu calcă niciodată. Negrii trăiesc mai ales în vecinătatea depozitelor și a micilor dughene din port și din jurul halei. Un alt grup este alcătuit din indieni, indonezieni și chinezi. Doar un singur popor a dispărut aproape în întregime din viața orașului și statului Panama — acel popor care acum aproape 5 secole stăpînea toate aceste ținuturi și nu bănuia măcar că existau și alți oameni: indienii panamezi. Ei au fost împinși la o parte în regiuni aproape nelocuibile pentru a nu sta în calea noilor civilizatori.

★

— Fără îndoială că vă veți urca și pe culmea lui Cerro Gaital, spuse proprietarul pensiunii din localitatea El Valle, unde ne-am oprit pentru o clipă în drumul nostru spre vest către Costa Rica. **El Valle este situat la aproximativ 100 km. vest de Panama. Credeți-mă că acesta va fi unul din cele mai mari evenimente din viața dv. La nord Atlanticul, la sud Pacificul. Din același punct vedeți două oceane. Nu e nevoie decît să vă întoarceți într-o direcție sau în cealaltă.**

Iată secretul localității El Valle și a primăverii sale eterne. Brizele care adie dinspre ambele oceane pînă la o înălțime de 1000 de m., au creat acest loc minunat. Clima ar atrage și mai mulți indieni și mulatri dacă și solul sărăcăcios ar produce mai mult. Iată motivul pentru care în această regiune nu au existat decît doar cîteva sătulețe sărace. De abia în ultimii ani, după ce șoseaua plecînd de la canal a înaintat cu 100 de km. înspre vestul țării, au apărut reședințe somptuoase pentru bogătașii din Panama.

Proprietarii bogați ai vilelor știu că muncitorii fără nici un fel de organizație sindicală depind de ei. De aceea îi exploatează fără scrupule și merg atît de departe, încît ne fac să ne amintim de evul mediu. Astfel, următorul eveniment — nicidecum izolat — a căzut ca un adevărat trăznet în localitatea El Valle. Era într-o duminică, după serviciul religios. Din mica biserică de lemn ieșea un grup de fete, cînd de odată pe stradă se opriră două limuzine. Cîteva doamne îmbrăcate elegant, coborîră. Ele nu puteau fi decît de la oraș, din Panama. Deodată au înșfăcat o fată chipeșă, cam de vreo 14 ani și au împins-o într-una din mașini. Înainte ca prietenele tinerei Rosalinda Rodriguez să-și vină în fire de spaimă, cele două automobile erau de mult dispărute în direcția Panama. Nu este vorba numai de o răpire, ci chiar de o vînătoare de sclavi minuțios pusă la cale. În Panama există destui servitori, dar, oricum, ei trebuie plătiți. Tînăra fată din El Valle nu costa nimic și ea dispăru în oraș ca un fir de nisip în deșert. Timp de o jumătate de an, ea va fi ținută în casă ca o adevărată prizonieră, pînă cînd se va obișnui cu situația și apoi va munci din greu pentru mîncare și cîteva lucruri purtate căci n-are încotro.

La El Valle locuitorii blestemă pe alb, iar tatăl fetei încunoștințează în amănunt poliția, aducînd și 20 de martori. Se dresează proces verbal și apoi incidentul este trecut la dosar. Ca în multe alte state din America Latină, legile nu sînt făcute nici în Panama pentru cei de culoare. Un om sărac nu poate niciodată găsi dreptate la autorități.

★

De la David, localitate situată în apropierea frontierei cu Costa Rica, duce o cale ferată lungă de 80 km. pînă în portul de la Oceanul Pacific, Puerto Armuelles. Potrivit hărții calea ferată se sfîrșește acolo, dar numai potrivit hărții. În realitate de la Puerto Armuelles există mai departe spre vest, spre frontiera cu Costa Rica, o altă cale ferată care este însă proprietatea particulară a societății Chiriqui Land Company, o filială a concernului de banane nord-american United Fruit Company. Acest suprastat privat a construit rețeaua sa de căi ferate nu numai de-a lungul coastei pînă la frontiera cu Costa Rica ci mai departe pînă la portul Golfito din interiorul statului vecin. Întrebăm pe toți locuitorii din David de ce nu există încă nici o legătură pe uscat cu Costa Rica. Toți dau din umeri, iar cei mai curajoși fac aluzie la societățile de exploatare a bananelor. Dar ce va fi avînd de a face frontiera dintre state și calea ferată cu aceste societăți? Statistica comerțului exterior a statului Panama ne dovedește că companiile au de fapt foarte mult de-a face atît cu frontiera cît și cu transporturile peste această frontieră, mult mai mult decît statul Panama însuși. Bananele reprezintă 85 la sută din volumul de exporturi al statului Panama. Singurul cumpărător este monopolul nordamerican United Fruit Company. Cu alte cuvinte o societate comercială particulară din Statele Unite domină 85 la sută din exportul statului Panama — precum și partea corespunzătoare de import. Întrucît Statele Unite nu permit Republicii „libere" Panama pînă în prezent să imprime bancnote proprii, iar dolarii americani reprezintă singurul mijloc de plată, United Fruit Company, controlează finanțele țării. Dar și restul de 15 la sută al pieții de devize panameze este în ultimă analiză controlat tot de această companie și astfel întreaga viață economică a țării se găsește sub supravegherea ei. De aceea nu este de mirare că Panama, Costa Rica, Nicaragua și citeodată și Salvador au primit titlul comun și nu chiar măgulitor de „Republici ale bananelor". La David nu e un secret pentru nimeni faptul că guvernatorul provinciei este înscăunat de directorul companiei de banane. Totodată trebuie amintit că Chiriqui Land Company se îngrijește pe toate căile să-și asigure profituri cît mai mari. Astfel, pe lîngă monopolul exportului de banane, aceasta deține și monopolul asupra transporturilor pe uscat și pe mare. Singura cale ferată a cărei construcție a costat nimica toată, dă posibilitatea controlării traficului de frontieră între Panama și Costa Rica. Dar compania refuză să pună această cale ferată la dispoziția publicului.

În Panama treburile țării sînt conduse numai de cîteva familii bogate. Pentru acestea politica însemnează afacerile cele mai rentabile care aduc și bani și putere. Membrii acestor familii nu riscă nimic, nu țin cuvîntări, nu scriu proclamații și nu candidează. În schimb, au observatorii lor în toate grupurile politice.

Altfel se petrec lucrurile cu acei care apar și dispar pe orizontul politic al statului Panama, cu aceia care nu sînt atît de bogați încît să poată rămîne în umbră... Din grupul celor „vizibili" fac parte nu numai președinții, primarii, prefecții și judecătorii, ci toți acei oameni care trăiesc de pe urma faptului că aplaudă pe favoriții lor, pe aceia de care și-au legat speranțele. Cînd în sfîrșit a reușit o nouă revoluție de palat, atunci începe marea curățenie în toate oficiile, din palatul prezidențial pînă la oficiul poștal; din fotoliul de director pînă la scaunul portarului. De la istovire? Fiecare încearcă să lucreze cît mai mult posibil. După aceea, vasul ridică ancora și muncitorii trebuie să aștepte multe săptămîni pînă mai sosește unul.

— Cît cîștig aduce o legătură de banane? repetă un muncitor întrebarea noastră. **Micii plantatori din această regiune** — ne spune el — **primesc în medie de la companie cam 25 de cenți, dar într-o astfel de legătură trebuie să fie cel puțin 180 de banane. Pentru fiecare legătură încărcată United Fruit plătește filialei sale locale Chiriqui Land Company un dolar și 25 de cenți. Așadar transportul în port, salariul muncitorilor, cheltuielile filialei și un beneficiu în plus sînt socotite la 1 dolar, adică de 4 ori prețul producătorului.**

Așadar, încărcată pe bordul vasului o legătură cu banane costă 1,25 dolari. Patru zile mai tîrziu aceeași legătură cu banane aduce companiei într-un port din Statele Unite un cîștig de 15—20 dolari. Deci de 12—16 ori mai mult. Acest profit uriaș nu vine de la sine. El este rezultatul unui monopol organizat și controlat în amănunțime atît la cumpărare, transport cît și la vînzare. De aceea, United Fruit Company nu poate să tolereze în republicile bananelor din America Centrală nici un fel de mijloace publice de transport, nicăieri acolo unde bananele cresc în cantități mari.

În sfîrșit trenul (proprietatea lui United Fruit Company N. R.) se pune în mișcare. De cele două părți ale trenului, cît vezi cu ochii, numai plantații de banane. O oră și jumătate trecem prin această regiune într-un tempo aproape ca de melc. În sfîrșit recunoaștem în depărtare pereții văruiți ai unei clădiri de lemn. Mecanicul se apleacă în afară și strigă: „Frontiera". Mai departe Costa Rica. Așadar iată-ne la frontieră, o frontieră cam ciudată. Linia de demarcație între Panama și Costa Rica are valabilitate pentru toți muritorii de rînd, chiar și pentru guvernele celor două republici, dar nu și pentru United Fruit Company. Acesteia îi aparține imperiul bananelor de ambele părți ale frontierei. Atît guvernul din Panama cît și din Costa Rica au căzut de acord că frontiera nu poate fi trecută decît numai cu ajutorul liniei particulare a societății bananelor, cu alte cuvinte că numai această societate controlează și permite traficul peste linia de demarcație!

Copiii indigenilor pozează fără sfială în fața obiectivului fotografic

Fapte mici din lumea largă

Procesul Melone

Într-o localitate situată la 85 km. de Roma, la Frosinone, se desfășoară un proces ale cărui ecouri au răzbit și peste granițele Italiei. De fapt spețа în cauză este banală pentru lumea capitalistă. Este vorba de cîțiva bărbați și cîteva femei acuzate de a fi săvîrșit infracțiuni îndreptate împotriva bunelor moravuri. Personajul principal al procesului este Ignace Melone, care pînă mai acum jumătate de an era agent de circulație la Roma.

După cum relatează presa occidentală, acesta nu a ajuns în boxa inculpaților pentru infracțiunea de proxenetism de care este acuzat, ci cu totul pentru alte motive.

Iată ce spune în legătură cu acest caz parizianul „Le Monde". „În această calitate (de agent de circulație — N.R.) el a oprit pe strada Ostie o splendidă mașină Alfa-Romeo, al cărei conducător depășise în mod abuziv o altă mașină. Din nefericire conducătorul era Marzano, prefectul de poliție din Roma. Melone a făcut imediat proces-verbal... Se pare că el a ripostat destul de vehement la protestele indignate ale șefului său suprem... La puțin timp după aceasta, el a fost concediat din poliție, apoi arestat pentru fapte pentru care este în prezent judecat.

În sprijinul acuzației sale, Ministerul Public aduce mărturia a cinci femei de moravuri ușoare din Frosinone. În birourile poliției, ele au mărturisit toate după cît se pare, că tînărul agent, ducînd o viață dublă, obținea beneficii ce pe urma activității lor. În fața judecătorului de instrucție însă, ele au retractat cele afirmate. În cursul audienței precedente, patru dintre ele au confirmat nevinovăția lui Melone și au declarat că depozițiile lor anterioare fuseseră obținute prin intermediul „unor „extenuante presiuni" din partea anchetatorilor.

Ieri, cea de-a cincea, a cărei depoziție era considerată ca fiind cea mai importantă, a jurat la rîndul său că agentul a cărui prietenă era, fusese „bun și înțelegător" cu ea și nimic mai mult. Pentru moment apărarea marchează puncte".

Acestea sînt deci faptele. Apare deci plauzibil faptul că respectivul agent de circulație a fost trădus în fața justiției numai pentru că a cutezat să încheie un proces verbal de contravenție unui cetățean care nu era altul decît prefectul poliției din Roma!

Iată de altfel care sînt concluziile pe care le trage și „Le Monde". „De ce atîta scandal în jurul unui fapt divers, căruia ziarele îi consacră pagini întregi?

Pentru că chiar de la început, unii au presupus că desigur inculpatul n-ar fi avut atîtea neplăceri și n-ar fi cunoscut o asemenea rușine dacă nu și-ar fi atras rancliuna prefectului de poliție și dacă nu ar fi intervenit considerente de ordin politic".

„Nu vrem să facem comerț cu asemenea figuri..."

Patronii de la „Banco-Italo-Venezolano" au avut o idee pe care ei au crezut-o „de aur", după cum se spune în mediile negustorești. Pînă la sfîrșit ei au calculat prost efectele apariției pe care au lansat-o, din cauza că au ignorat părerea opiniei publice. Dar să vedem despre ce e vorba.

Respectivii financiari au început să bată o serie de monede istorice, care înfățișează pe cei mai cunoscuți politicieni și conducători militari din timpul celui de-al doilea război mondial.

Probabil că aceste monede s-ar fi bucurat de o bună primire din partea colecționarilor. Inițiatorii acestei serii au avut însă proasta inspirație ca printre persoanele asupra cărora s-au oprit, să încerce să strecoare chipurile lui Hitler și Mussolini. Publicul a reacționat imediat, refuzînd să cumpere monedele cu chipurile celor doi dictatori. La rîndul lor, o serie de bănci și case de economie din R. F. Germană, care urmau să preia operațiile de vînzare a acestor monede, au refuzat să le achiziționeze și să le pună în circulație.

După cum relatează revista „Quick", specialiștii din domeniul bancar au declarat: „Nu vrem să facem comerț cu asemenea figuri, chiar dacă sînt din aur pur!".

Socrate n-are ce căuta la televiziune!

Steve Allen este un binecunoscut comic american. Săptămînal, el distrează timp de un ceas, milioane de telespectatori americani.

Metoda lui de a-și amuza spectatorii constă în persiflarea unor personalități cunoscute. În afară însă de meseria de comic la televiziune, Allen are însă și preocupări serioase. Pe el îl pasionează, după cum spun unele ziare occidentale, poezia și filozofia.

Într-o zi, plictisit de a tot face pe măscăriciul, Allen și-a manifestat dorința de a prezenta în fața micului ecran o serie de discuții, pe teme serioase, cu personaje ca Socrate, Galileu, Einstein.

Patronii firmelor de televiziune au sărit însă ca arși. Aceștia n-au nevoie de discuții „serioase" la televiziune. Clovnerii da! Acestea atrag oamenii.

Cu ajutorul lor se poate face reclamă.

Ar putea oare Socrate sau Galileu să recomande cu seriozitate cumpărarea cutărei sau cutărei paste de dinți? Ar putea de bună seamă. Dar se pare că Allen nu s-a gîndit la așa ceva ci, după cum spuneam mai înainte, la discuții serioase cu aceste personaje. Or, în aceste condiții, la televiziunea americană nu au ce căuta personaje „serioase".

Dar mai este încă ceva de care vorbește ziarul „Deutsche Zeitung". „Dacă Allen ar apare subit în postura lui Socrate, telespectatorul nu l-ar mai putea lua niciodată în serios în calitate de comic. Ca comic, și numai ca atare, el este pentru televiziunea americană un prețios capital care asigură succesele emisiunilor. Dacă publicul ar afla că în realitate Allen nici nu este chiar atît de comic, ci — doamne ferește! — are intenții serioase, numărul admiratorilor săi va scădea cu repeziciune, iar numele lui Allen — pentru a cărui lansare televiziunea americană a cheltuit la timpul său mulți bani — nu va mai valora nici o para chioară. Acest lucru ar fi inadmisibil și de aceea directorii televiziunii au respins proiectul lui Allen... Adică, pentru a-și feri mimul de pierderea prematură a popularității sale".

Bandiți în sutană

Ani de zile populația dintr-o parte a Siciliei a fost terorizată de o bandă de patru călugări capucini care își aveau sediul în incinta mînăstirii Mazzarino, din apropierea orașului Caltanisetta.

După cum relatează ziarul „Die Presse", călugării storceau prin șantaj mari sume de bani de la populația învecinată. Unui farmacist i-au cerut 3200 de dolari sub amenințarea că altfel îi vor incendia prăvălia. Dat fiind că banii nu au fost predați, farmacia a fost incendiată. Apoi, de teama altor represalii, farmacistul a trebuit pînă la urmă să plătească suma cerută.

Un țăran în vîrstă a primit o cerere asemănătoare. El nu a mai fost însă amenințat cu incendierea proprietății, ci cu împușcarea. Țăranul nu dispunea de o asemenea sumă, fapt pe care l-a și spus duhovnicului său, călugărul Carmelo.

A doua zi trei oameni mascați au venit acasă la el și l-au împuscat sub ochii soției și copilului său. Dar nici cu aceasta povestea nu s-a terminat. După puțin timp, nefericita văduvă a primit o scrisoare prin care i se cerea să plătească 16.000 de dolari!

Interesant este faptul că duhovnicul familiei, călugărul Carmelo, făcea parte din banda de criminali. Același Carmelo a sfătuit-o pe văduvă să achite suma de 16.000 dolari declarîndu-i apoi cu mărinimie că a intervenit pe lîngă bandiți și că a obținut o... reducere! Văduva nu mai trebuia să plătească decît 4 800 de dolari.

Precizăm că bandiții respectivi nu s-au mascat în călugări, ci erau călugări potrivit tuturor canoanelor.

MILA

Revista americană „Newsweek" se arată a fi „bine informată" și comunică din surse confidențiale, că echipele care au condus operațiile pentru experimentarea bombei atomice din Sahara, au fost silite să declanșeze explozia cu mult înainte de timpul prevăzut deoarece au primit ordin să cruțe... berzele și ciocîrliile.

Cei care au informat revista „Newsweek" explică întîmplarea în felul următor. În lunile martie și aprilie milioane de păsări trec pe deasupra Saharei spre nord. Explozia franceză fusese fixată tocmai pentru acest interval, socotindu-se că atunci este timpul cel mai potrivit. Data exploziei ar fi fost avansată tocmai pentru a feri de radioactivitate bietele păsări. Și cînd te gîndești că unele oficialități franceze au declarat că data exploziei a fost aleasă numai în funcție de grija pentru sănătatea oamenilor!

Pe bună dreptate unele ziare s-au întrebat: de cine a ținut seama „umanitara" experiență atomică din Sahara? Nici de păsări nici de oameni. Atmosfera a fost otrăvită deasupra continentului african iar deșeurile radioactive vor cădea fără alegere și asupra populației de culoare și asupra păsărilor din Africa. Interesele ambelor categorii ar fi fost apărate dacă experiențele nu ar fi avut loc.

DE PRETUTINDENI

O ADEVĂRATĂ carte de identitate sonoră a fost întocmită pentru doi cimpanzei care urmează să părăsească în curînd grădina zoologică din Wuppertal, fiind schimbați cu un tigru siberian al parcului zoologic din Moscova. Îngrijitorii maimuțelor au înregistrat pe benzi de magnetofon o serie de apeluri și expresii cu care animalele s-au învățat, aceasta pentru a veni în ajutorul îngrijitorilor grădinii zoologice din capitala sovietică.

●

BOXERUL mexican de categorie grea E. Zip a deschis în orășelul său natal un restaurant. Un afiș mare atîrnat pe peretele localului glăsuiește: „Rog pe clienții mei să achite consumația, sau, în caz contrar să se întîlnească într-un meci amical de box de trei runde cu proprietarul localului". Pînă în prezent toți clienții au preferat prima variantă.

●

LA LENINGRAD s-a terminat recent primul lot de stații radio-telefonice destinate flotei comerciale. Aparatul va permite căpitanilor de vase de a comunica din larg mării, prin telefon, cu dispecerii din porturi.

●

CONFORM unei statistici dată publicității la Paris de către U.N.E.S.C.O., în întreaga lume apar în prezent 8.000 de ziare într-un tiraj apreciat la 250.000.000 exemplare și în total circa 30.000 de organe de presă, dintre care două treimi în Europa și America de Nord.

●

PE TĂRÎMUL accidentelor de circulație, Tokio deține „recordul mondial" pe anul 1959. În acest an au fost înregistrate în capitala Japoniei 134.000 de asemenea accidente, de pe urma cărora au fost rănite 55.300 persoane, iar 1126 au murit.

●

ÎN OLANDA va avea loc în acest an „jubileul lalelelor". Se împlinesc 400 de ani de cînd primii bulbi de lalele, aduși de la curtea otomană, au fost plantați în pămîntul acestei țări, care a dobîndit o faimă mondială prin lalelele sale.

●

ZILELE trecute, a murit, în vîrstă de 45 de ani, cetățeanul francez Armand Senon, unul din cei șase supraviețuitori ai masacrului organizat de cotropitorii hitleriști în localitatea Oradour sur Glane din Franța. Senon a scăpat de călăii naziști, sărind pe neobservate prin fereastra de la etajul I a casei sale, incendiată de S.S.-iști în ziua masacrului.

●

PE CURSUL superior al Tisei, în R.P. Ungară, au fost prinși, zilele trecute, trei somni uriași: cel mai „mic" cîntărea 97 kg., cel mijlociu 105, iar cel mai mare, avînd o lungime de 2,5 metri, 114 kg.

●

ÎN CURSUL unor săpături făcute în Liban, pe locul unde se ridica odinioară orașul fenician Ugarit, arheologul francez Claude Schaffer a descoperit un dicționar în patru limbi — sumeră, babiloniană, hurită și ugarită — a cărui „virstă" e apreciată la 3.000 de ani.

●

CEL mai lung nume de familie din Turcia — compus din 29 litere — îl poartă un cetățean din localitatea Bursa. El se numește Uzumkavakaltindayataruyuroglu, ceea ce înseamnă „fiul barbatului care doarme culcat sub plop".

●

ORCHESTRA simfonică a pionierilor bulgari a întreprins un turneu în Italia. Opinia publică italiană a primit cu multă căldură pe micii interpreți din R.P. Bulgaria. Primarul din Bologna a declarat că orchestra pionierilor este unică în lume. Muzicieni de vază din Italia au elogiat, de asemenea, orchestra simfonică a pionierilor bulgari.

●

O „REZERVAȚIE" pentru îndrăgostiți a fost creată de consiliul comunal al suburbiei londoneze Chelsea. Într-adevăr, cînd un antreprenor a vrut să ridice pe malul Tamisei o uriașă reclamă luminoasă, consiliul comunal i-a respins cererea cu următoarea motivare: „Măcar un singur loc romantic trebuie rezervat perechilor de îndrăgostiți".

●

DE CURÎND a murit Josie Jackson Sizemore, o moașă devenită legendară în Kentucky (S.U.A.). Ea ar fi avut 113 ani, 500 de descendenți și ar fi ajutat să vină pe lume... 5000 de prunci de toată frumusețea.

●

O TÎNĂRĂ de 20 de ani din Chicago a fost acostată și molestată de huligani. Dar această reprezentantă a „sexului slab" a știut să se apere singură. Unuia i-a strămutat falcile, celuilalt i-a fracturat mîna, iar cel de-al treilea a fost făcut pur și simplu knockaut. Pe reporterii care se strînseseră la locul întîmplării tînăra i-a implorat cu lacrimi în ochi să nu relateze nimic ziarelor lor. Motivul? „Cine o să mă mai ia în căsătorie dacă o să afle?" — a fost argumentul ei.

●

UN COMPOZITOR de jazz din S.U.A. a împărtășit ascultătorilor prin stația de radio Oklahoma, că melodiile îi vin în minte de obicei noaptea, cînd nu poate dormi. Drept urmare, a primit din partea publicului maldăre de plicuri, în care se aflau... somnifere.

●

DOTAT cu un ascuțit simț estetic, factorul poștal din Bazovitale (Iugoslavia), deplîngea foarte tare ținuta puțin estetică a femeilor care veneau să ia apă de la fîntîna din acest sat. Pentru a le da o mînă de ajutor în această privință el a instalat lîngă fîntînă o oglindă. De atunci, temeile vin la fîntînă frumos pieptănate și îngrijit îmbrăcate.

Racheta „URAGAN" nu răspunde!

O aventură în cosmos (Text: Radu NOR; desene: Dumitru IONESCU)

XI.

Savu și Petruț ajunge cu tancheta lor la poalele muntelui, pe vîrful căruia s-au adăpostit membrii echipajului rachetei „Uragan". Căldura devine din ce în ce mai înăbușitoare. Din adîncul planetei, se aud bubuituri stranii ce par să vestească noi primejdii.

În fața unei peșteri, Carter și Hawkins îi așteaptă pe salvatori. Geologul, îngrozit de zgomotele puternice, de uriașele limbi de foc, de goana nebănuită a viețuitoarelor venusiene, și-a pierdut orice speranță. Între cei doi izbucnește o ceartă, în care Hawkins îl face răspunzător pe colegul său de situația lor cumplită.

Ieșind din tancheta, Savu și Petruț au pornit să urce muntele. Fiecare mișcare, fiecare pas, le cere eforturi mari. Trupurile le sînt scăldate în sudoare, respirație grea, ochii orbiți de scînteierile erupțiilor. O voință de fier îi îndeamnă însă să reziste și ei își urmează drumul.

Între timp, pe vîrful muntelui:

— Să plecăm de-aici Carter! Să fugim cît mai e timp! În curînd ni se va termina rezerva de oxigen. Ne pîndește o moarte înfiorătoare.

— Încotro să ne ducem Hawkins? Singura noastră scăpare sînt cei de pe Pescăruș și sînt convins că nu vor întîrzia.

Geologul însă nu-l aude. Cu mintea încețoșată de spaimă, se avîntă orbește înainte. În fața lui se cască o prăpastie. Încercările lui Carter de a-l împiedica sînt zadarnice. Hawkins se smulge din mîinile lui scoțînd un țipăt și se prăbușește în gol.

Scurt timp după această întîmplare, Savu și Petruț izbutesc să se cațere pe platoul de pe vîrful muntelui. Sînt sleiți de puteri. Totuși, pornesc îndată în căutarea naufragiaților cosmici. În cele din urmă, îl găsesc pe Carter întins pe solul stîncos, cufundat într-un leșin adînc.

(Continuare în numărul viitor)

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

METANUL — prietenul omului

Metanul constituie o mare bogăție. Inainte de toate, fiindcă este relativ ușor de captat și transportat. In țara noastră, metanul țîșnește din sonde cu o presiune în jurul a 100 atmosfere, ceea ce face ca el să poată fi lesne trimis la sute de kilometri fără vreun impuls ajutător. Metanul este o mare bogăție și pentru puterea sa calorică ridicată. Un singur metru cub de gaz poate dezvolta 8.500 — 9.500 kilocalorii.

In primii ani, atenția puterii populare din Romînia s-a îndreptat asupra metanului, al cărui aport în construcția socialistă trebuie relevat. In multe termocentrale el se transformă — la un preț scăzut — în energie electrică. In marile întreprinderi siderurgice, el asigură temperaturile înalte necesare procesului tehnologic.

In sfîrșit metanul constituie o mare bogăție pentru resursele sale de chimizare, cu alte cuvinte pentru numărul, practic inepuizabil, de transformări chimice la care se pretează. In ele rezidă adevărata, uriașa valoare a acestui gaz.

Dacă s-ar scrie vreodată o istorie a metanului romînesc, în paginile ei ar trebui să se consemneze faptul că după ce s-a irosit, pierzîndu-se în atmosferă, metanul a fost utilizat pentru prima oară la sfîrșitul veacului trecut. El servea atunci drept combustibil într-o serie de întreprinderi cu capital străin din Transilvania. Ar trebui să se consemneze și faptul că Romînia este țara în care s-a utilizat pentru prima oară — acum circa 25 de ani — metanul, pentru obținerea hidrogenului necesar sintezei amoniacului.

In ultimii ani, intervenind cu metode tehnice tot mai avansate, chimiștii au reușit să obțină din metan surprinzător de multe și felurite produse finale. Masele plastice, unele produse farmaceutice, cauciucul sintetic, îngrășămintele chimice, iată numai cîteva. Ele se obțin, se pot obține, se vor obține — oricît ar părea de ciudat — din metan.

Unul din principalele produse intermediare ale chimizării metanului este acetilena.

Industria modernă pune în prezență metanul cu oxigenul și — în condiții speciale — obține acetilena. Procedeul se numește oxidare parțială. Un alt procedeu, mai puțin utilizat, este acela al arcului electric la temperatura căruia (peste o mie de grade), din metan apare acetilena. Fizicienii romîni au descoperit metode originale de aplicare a descărcărilor electrice în metan. Toate aceste procedee se întrec în a obține acetilena și alte produse în condiții economice cît mai avantajoase și la un preț cît mai scăzut.

De ce se caută cu atît de mult interes obținerea acetilenei ? Răspunsul este lesne de dat : pentru că trecînd printr-o serie de produși intermediari, pornind de la acetilenă se obțin masele plastice se obțin diferite tipuri de cauciuc sintetic, diferite produse chimice.

Un alt produs din metan este amoniacul, al cărui derivat este ureea. Ureea este utilizată ca îngrășămînt chimic.

Și în sfîrșit, un al treilea produs intermediar : negrul de fum, din care se obțin numeroși produși chimici de mare însemnătate și care se folosește la prelucrarea cauciucului sintetic.

Vinilin, relon, rolan sînt tot atîtea nume care pînă nu de mult nu ne spuneau nimic. Acum au intrat în vorbirea curentă. Totuși, sîntem încă departe de a putea aprecia adevărata întindere a utilizării maselor plastice. De pe acum, progresul realizat este mult mai mare decît ne închipuim. Iată un mic exemplu : la fabrica „Donca Simo" din București se fac țesături din fibre sintetice. Pînă aici nimic excepțional. Dar la această fabrică s-au experimentat, urmînd a se introduce curînd în procesul de fabricație, suveici tot din mase plastice.

S-au produs și se folosesc conducte de apă din mase plastice, înlocuind metalul. Masele plastice înlocuiesc fonta în construcția pompelor antiacide. In construcția de mașini ele înlocuiesc aliajele speciale de cupru, nichel — metale rare și scumpe. Avînd o greutate mult mai mică decît a duraluminiului sau oțelului, ele servesc la fabricarea unor piese pentru avioane, la confecționarea baloanelor meteorologice și radiosondelor. In curînd automobilele și navele fabricate din mase plastice nu vor mai constitui o noutate.

Masele plastice și-au făcut intrarea și în tehnica tipografică. Dintr-un singur kilogram de masă plastică se obțin de cca opt ori mai multe litere decît dintr-un kilogram de plumb. De bună seamă se poate prevedea că acest metal a început să se apropie de sfîrșitul carierei sale tipografice...

Locatarii noilor blocuri de la Onești sau ai noilor clădiri din Ploești vor avea plăcuta surpriză de a găsi masele plastice în construcția locuințelor lor.

Și în optică : polimetilul metacrilat tratat în condiții speciale, poate servi la fabricarea lentilelor de instrumente optice (telescoape).

Se poate opri oare această enumerare ? Nu ! Masele plastice au pătruns și mai departe.

Porțiuni de arteră bolnavă sînt înlocuite cu mici tuburi din mase plastice. Arterele — fie ele naturale, fie cu mici „adaosuri" ca cele de mai sus — vor putea primi la nevoie plasmă fabricată din... acetilenă. Intr-adevăr un derivat al acesteia și anume polivinilpirolidona înlocuiește perfect plasma și în plus, are un efect vindecător în cazuri de tetanos, anghină difterică, scarlatină și alte boli infecțioase.

Masele plastice și în ultimă instanță metanul, sau mai corect spus, gazele naturale, nu și-au spus încă cel din urmă cuvînt.

A. COSTA

In luptă cu albinele...

Pe un aeroport american a avut loc o bătălie fără precedent în istoria războaielor. Timp de patru zile s-a desfășurat o luptă împotriva unui roi de albine care ocupaseră un elicopter.

In prima zi, personalul de deservire al aeroportului a încercat să alunge albinele, însă cei care au părăsit cîmpul de bătălie înfrînți au fost membrii personalului. A doua zi, folosind mijloace moderne de atac, inclusiv substanțe chimice, albinele s-au dat bătute. Insă în interiorul elicopterului a rămas regina și în curînd roiul s-a întors. Atunci aviatorii au hotărît să izoleze albinele de lumea exterioară. In acest scop, elicopterul a fost acoperit cu o foaie de cort. Albinele au răzbătut și de aici

Abia în a patra zi, aviatorii s-au gîndit să apeleze la un apicultor. Fără a cunoaște strategia militară, apicultorul a prins matca și după numai cîteva minute, întregul roi era departe de limitele aeroportului.

MAGAZIN MEDICAL

Anemie și anemici

Rolul principal pe care îl are globulul roșu al sîngelui este de a asigura transportul oxigenului de la plămîn în toate țesuturile organismului. Oxigenul este necesar celulelor pentru că, la flacăra lui, ele pot utiliza hrana aflată în plasmă și astfel se pot dezvolta și înmulți. El asigură deci desfășurarea normală a schimburilor de substanțe a metabolismului celular.

Globulul roșu poate efectua această muncă de cărăuș al oxigenului, datorită hemoglobinei pe care o conține. Hemoglobina este o substanță chimică bogată în fier și care are proprietatea de a reține ușor oxigenul atmosferic la nivelul plămînului și de a-l ceda tot atît de ușor țesuturilor scăldate în sînge.

Bolnavii care au suferit hemoragii sau cei la care măduva osoasă — fabrica de elemente figurate (celule) ale sîngelui organismului — nu mai este în stare să producă fie cantitativ, fie calitativ, numărul necesar de globule roșii, fie din lipsă de fier, fie din lipsa altor factori, poartă numele generic de „anemici".

Scăderea numărului normal de globule roșii se poate datora însă și distrugerii lor de către splină, peste limitele obișnuite. Se știe că splina, în mod normal, are rolul de a scoate din circulație toate globulele roșii îmbătrînite, adică pe acelea care au mai mult de 100—120 zile de la ieșirea lor din măduva oaselor. Oricare ar fi cauza, efectul este același : numărul de globule roșii care circulă în sînge este, la un moment dat, foarte scăzut și deci bolnavul este tot un anemic.

La adultul normal, numărul de globule roșii este de circa 3.500.000—4.000.000/mmc. O scădere importantă sub această cifră îl determină pe medic să pună diagnosticul de anemie ; forma și intensitatea culorii globulelor roșii au de asemenea o importanță mare, deoarece ne dau informații privitoare la felul anemiei, chiar dacă numărul lor este aproape normal.

Organismul anemicului se comportă la fel ca și cînd ar fi ținut într-o atmosferă viciată. Aceasta deoarece cărăușii oxigenului sînt puțini sau prost conformați. Ca urmare, celulele organismului anemicului sînt în stare de intoxicație, bolnavul este obosit, nu are poftă de mîncare, are dureri de cap și amețeli.

Pentru a trata o anemie trebuie să se cunoască cauza care a produs-o. Acest fapt odată stabilit de către medici, tratamentul este de cele mai multe ori ușor de prescris și de urmat.

Important este însă de a preveni anemia. Aceasta se face, mai presus de toate, printr-o viață regulată, o alimentație completă și înlăturarea toxicelor.

Dr. AL. THEODORESCU

Ce știți despre organismul omenesc ?

● **Inima bate în mod normal cam de 70 de ori pe minut. Fiecare bătaie de inimă împinge în corp cam 100 de grame de**

sînge. Deci pe minut inima pompează 7 kg. de sînge, iar pe oră 420 kilograme. In 24 de ore inima ar putea umple o cisternă de 10 tone !...

● **In scoarța cerebrală a unui om, există aproximativ 10—15 milioane celule nervoase (neuroni). Intre aceste celule se pot**

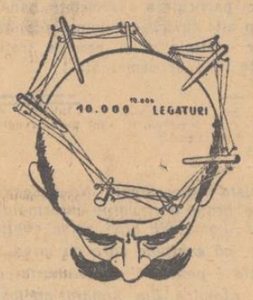

stabili legături diferite, a căror cifră ajunge pînă la 10.000 la puterea 10.000—cu adevărat impresionantă. După calculele făcute de specialiști, o mașină electronică ar ocupa cîteva mii de km. pătrați pentru a realiza acelaș număr de legături.

● **La fiecare respirație, omul introduce în corp cam jumătate litru de aer. Cum un om normal face 18 inspirații pe minut, înseamnă că într-o singură zi el inspiră 13.000 litri de aer. Știut fiind că 1 litru de aer cîntărește aproximativ 1,2 gr., omul inspiră în cursul unei zile 14 kg. de aer.**

Vaccinarea antidifterică — prevenire sigură a difteriei

Difteria, în diferitele ei forme, a constituit, din îndepărtata antichitate, una din bolile cele mai grave ale copilăriei. I se spunea și „morbus suffocatorius", deoarece, prin localizarea ei, ducea la pierderea rapidă a bolnavilor prin sufocare. Timp de sute de ani, eforturile medicilor nu au dat nici un rezultat și peste 50 la sută din copiii îmbolnăviți se pierdeau.

La sfîrșitul secolului XIX, ca urmare a identificării agentului bolii, s-a obținut primul progres important în lupta contra difteriei : descoperirea serului antidifteric.

Dar acesta era numai un succes parțial, pentrucă boala odată declarată dacă este diagnosticată cu întîrziere (după 2—3 zile de boală), cauzează pierderea unui număr de bolnavi, cu tot tratamentul instituit. Pătrunderea în organism a toxinei fabricate de bacilii difterici, se face cu atîta rapiditate, încît salvarea vieții copilului depinde de ore și chiar de minute.

Recunoașterea precoce a difteriei constituie de aceea, una din marile urgențe ale medicinei și responsabilitatea părinților, solidară cu a medicului, este foarte mare.

Pentru un succes complet împotriva bolii, era nevoie de găsirea unui mijloc preventiv eficace. Acesta a și fost găsit, încă din 1923, prin descoperirea „anatoxinei antidifterice", cu care se face vaccinarea antidifterică.

Datorită vaccinărilor în masă, în țara noastră cazurile de difterie au scăzut atît de mult, încît putem să întrevedem lichidarea acestei boli. Dar, cea mai mică slăbire a luptei împotriva acestei boli și, în special, neglijarea vaccinărilor, duce la reapariția bolii, la focare epidemice familiale, sau, în colectivități, cu gravitatea cunoscută.

De aceea, nici un părinte nu trebuie să neglijeze vaccinarea antidifterică (și rapelul respectiv) a copilului său. Să ne interesăm și să o facem la timp, consultîndu-ne cu medicul copilului. Vaccinarea este eficace din primele luni de viață.

Cei vaccinați nu se îmbolnăvesc decît cu totul excepțional și atunci fac forme ușoare.

Prof. univ. dr. M. VOICULESCU

Interesant și util de știut

O alimentație rațională trebuie să cuprindă în afara proteinelor, grăsimilor, zaharurilor, vitaminelor și substanțe minerale : sărurile de potasiu, sodiu, calciu, magneziu fosfor, clor. S-au mai descoperit însă în ultimii 50 de ani și alte elemente care se găsesc în cantitate foarte mică măsurabilă în miligrame și chiar micrograme, fapt pentru care au fost denumite microelemente. In rîndul acestora intră de pildă lithiu, rubidiu, deziu, cobaltul, beriliu, stronțiu, bariu, aluminiu, cuprul etc. Ele sînt indispensabile organismului și omul le introduce în corp odată cu hrana.

● Cuprul este absolut necesar organismului în cantitate de 3,5 miligrame în 24 de ore. Absența cuprului din alimentație duce la anemie, la o întîrziere în creștere și la decolorarea părului. Cuprul întărește activitatea insulinei, reglează zahărul din sînge și secreția hormonilor hipofizari și a glandelor sexuale. Produsele cele mai bogate în cupru sînt cacao și ciocolata.

● Cobaltul este foarte important pentru organismul omului prin faptul că întărește activitatea unor fermenți, ajută creșterea și grăbește formarea globulelor roșii și a hemoglobinei sîngelui. In 1948 s-a descoperit că în compoziția vitaminei B 12 intră și cobaltul.

Produsele alimentare mai bogate în cobalt sînt : mazărea, căpșunii, fragii, macul, sfecla, ficatul, ciocolata și în special cacao.

● Stronțiul intră în alcătuirea tuturor organelor și țesuturilor omului. Cel mai mult se găsește în oase și dinți. El se depune în țesuturi paralel cu depunerea calciului. Stronțiul joacă un rol însemnat în prevenirea cariilor dentare.

Dr. V. IVANOV

Spitalul din Fundeni, — una din cele mai moderne unități spitalicești din țară

Consultații, spitalizare, concedii medicale

Uneori, cunoașterea insuficientă a modului de acordare a asistenței medicale, duce la serioase neajunsuri. Unii oameni al muncii beneficiază din această cauză cu oarecare întîrziere de ajutorul medical, iar alții nu își pot justifica absențele provocate de incapacitatea de muncă din cauză de boală.

Se întîmplă astfel, ca unii salariați care lucrează în întreprinderi sau instituții cu medic la locul de muncă, să nu știe că, în caz de boală, — atunci cînd sînt nedeplasabili — trebuie să se adreseze medicului dispensarului de circumscripție teritorială. Incercînd să prindă legătura telefonică cu întreprinderea sau să determine deplasarea medicului întreprinderii (care este așteptat la dispensar de 10-15 bolnavi) la domiciliul bolnavului, rudele sau vecinii acestuia pierd toată dimineața în care ar fi putut comunica circumscripției teritoriale „chemarea la domiciliu", care poate fi făcută pînă la orele 11.

● Unii salariați bolnavi de diferite boli cronice ca reumatismul sau suferind de gastro-enterită sînt surprinși cînd medicul circumscripției teritoriale îi „spitalizează la domiciliu". In loc să-i trimită la spitalul raional. Or, experiența ultimilor ani a demonstrat că asigurînd o supraveghere medicală zilnică și medicamentele necesare (sora medicală a circumscripției poate face injecțiile necesare la domiciliul bolnavului), un număr însemnat de bolnavi pot fi îngrijiți cu succes în familie.

★

● După cum se știe, unele boli cum ar fi apendicita cronică, nu necesită intervenție chirurgicală de urgență. De aceea, în cazul cînd toate paturile spitalului raional sînt ocupate, bolnavul respectiv poate fi aminat cu una sau mai multe zile fără a i se acorda concediul medical respectiv. Unii bolnavi, fără a ține seama de faptul că nu se găsesc în incapacitate de muncă, rămîn la domiciliu, pretinzînd pentru zilele absente din producție concediu medical retroactiv. Cum este și normal, „zilele de programare" pînă la internarea unui bolnav care nu necesită tratament de urgență reprezintă zile în care bolnavul trebuie să lucreze : concedii medicale pentru trecut nu se pot acorda. Pentru cazurile excepționale, confirmate și de evoluția ulterioară a bolii, se poate acorda concediu medical pentru cel mult 24 ore în urmă, dacă medicul nu a putut vizita pe angajat, iar acesta a fost în imposibilitate de a se deplasa.

★

● Pentru a evita pierderea de timp și deplasările inutile, orice salariat trebuie să știe că, circuitul bolnavului în sistemul ocrotirii sănătății pornește de la medicul circumscripției teritoriale sau medicul de întreprindere, care pot acorda concediu medical pînă la 7 zile. Medicul specialist poate acorda concediu medical pînă la 15 zile, iar medicul primar poate prelungi acest concediu pînă la 90 zile, după care bolnavul este îndreptat către serviciul de expertiză medicală a capacității de muncă care poate aviza prelungirea concediului medical sau pensionarea. In cazul în care concediile medicale depășesc 6 luni, în interval de 1 an, bolnavul este propus obligator pentru pensionare.

Dr. P. A.

Un nou tratament al peladei

Pelada este o boală caracterizată prin căderea părului. In U.R.S.S. au fost obținute succese în tratamentul acestei boli. La bolnavii suferinzi de peladă, cărora li s-au făcut injecții în pielea capului cu penicilină și novocaină, după o anumită tehnică, s-a obținut creșterea părului.

Cum acționează vaccinurile

Unii dintre corespondenții revistei noastre, referindu-se la vaccinări au contrapus efectul acestora folosirii antibioticelor. Aceasta ne-a făcut să scriem aceste rînduri. Oare într-adevăr, epoca vaccinurilor s-a terminat ?

Așa ceva poate să-și închipuie numai acela care nu știe ce înseamnă un vaccin și cum acționează el.

Ori de cîte ori microbii vin în contact cu organismul uman sau animal acesta își prepară o serie de mijloace de luptă și aparare care poartă în general numele de anticorpi. Există unele boli în care anticorpii față de microbii respectivi odată sintetizați nu mai dispar din organism și ori de cîte ori acești microbi (și nu alții) încearcă să invadeze din nou organismul se izbesc de rezistența acestuia și nu mai pot da naștere din nou unei boli. Se spune că organismul a devenit imun. Așa se întîmplă lucrurile și în cazul vaccinării. Vaccinul este de fapt o suspensie de microbi a căror virulență a fost mult scăzută astfel că introduși în organism ei nu mai pot da naștere bolii pe care o produc în mod obișnuit dar determină organismul să-și fabrice mijloacele de apărare, să devie imun. O nouă întîlnire a organismului cu microbii față de care s-a imunizat, chiar dacă acești microbi sînt virulenți nu mai produce îmbolnăvirea.

Vaccinarea așadar previne apariția unor boli. De aceea, în cazul bolilor în care vaccinarea dă rezultate, ea trebuie preferată antibioticelor care cel mult vindecă boala.

Există o serie de agenți producători de boală (unii microbi dar, mai ales virusuri) pentru care nu s-au descoperit încă „antibiotice". Numai prevenirea acestor boli prin vaccinare este eficace. Odată declanșată boala, ea ar putea face ravagii. Exemplul cel mai bun în acest sens este dat de prima boală pentru care s-a făcut vaccinarea : variola sau vărsatul negru. Se poate spune că, datorită vaccinării sistematice și organizate a aproape întregii populații a globului, această boală care a făcut cele mai mari ravagii în secolele trecute, practic a dispărut.

Nu ! Epoca vaccinurilor nu a dispărut ! Vaccinul rămîne unul din mijloacele supreme prin care medicina luptă împotriva bolilor.

Dr. V. B.

Copilul și pofta de mîncare

Obișnuiți copilul să mănînce în liniște

Toată familia era așezată la masă. Copilul mînca cu poftă primul fel.

— Ce-ai făcut azi la școală ? îl întreabă tatăl.

Copilul răspunde și continuă să mănînce.

— Ai știut bine cînd te-a examinat la matematică, sau nu prea ? întrebă din nou tatăl.

Copilul fu de părere că a știut.

Intrebările însă se țineau lanț. Dacă s-a pregătit pentru lucrările scrise, de ce nu învață mai bine la istorie pentru a-și îndrepta nota slabă luată nu de mult, de ce uneori își neglijează lecțiile preferind să se joace și multe altele.

Copilul nu mai era atent la ce mănîncă.

Dacă părinții copilului ar fi putut urmări ce se petrece în aparatul digestiv al acestuia, ar fi constatat cu surprindere că odată cu șirul întrebărilor și al discuțiilor începute în timpul mesei, cantitatea de suc gastric din stomacul copilului a început să se micșoreze, iar pofta de mîncare să scadă.

In timpul mesei, orice preocupare sau discuție care poate tulbura pofta de mîncare, este foarte dăunătoare pentru asimilarea hranei și producerea sucurilor. Este necesară o concentrare a atenției asupra mîncării, ceea ce duce la o eliminare abundentă de sucuri gastrice, mărește pofta de mîncare și deci, îmbunătățește digestia.

Iată de ce, nu este de loc indicat de a avea discuții aprinse sau de a citi ziarul sau o carte în timpul mesei.

Unii părinți nu găsesc un timp mai potrivit pentru a se interesa de educația copiilor lor, decît la masă. Le pun tot felul de întrebări, le dau sfaturi, ba îi mai și ceartă în timpul mesei. Pentru copii, masa devine un chin, el mănîncă mecanic, preocupat fiind de cele ce-i spun sau îi întreabă părinții.

Astfel, sub influența unor excitanți emoționali puternici, în special sub influența emoțiilor negative, ca de pildă, frica sau mîhnirea, secreția sucurilor gastrice încetează complet și pofte de mîncare a copilului dispare.

Părinți ! Masa nu este un prilej de a-i face reproșuri copilului pentru greșelile făcute mai înainte, sau de a discuta cu el chestiuni care să-i producă o proastă dispoziție, o stare de frică, o distragere a atenției de la cele ce mănîncă.

La masă trebuie să domnească o atmosferă de liniște și bună voie, fără discuții aprinse care să tulbure pofta de mîncare a copilului.

P. V.

ARISTIZZA ROMANESCU

(Urmare din pag. 1-a)

Aristizza Romanescu într-o scenă din piesa „După despărțenie"

minilor, pentru fuga perspectivelor etc. Un actor are nevoie de un capital enorm de noțiuni". Pentru a învăța, pentru a-și completa „capitalul de noțiuni" pleacă la Paris, două veri la rînd. Primise o bursă. Insuficientă. Făcea foame în orașul-lumină, dar, în fiecare seară era nelipsită de la Comedia Franceză. I s-a propus să rămînă în Franța. A refuzat. Nu voia să servească orice teatru, teatrul în general, ci doar tînărul teatru romînesc.

Marile succese

Intoarsă din Franța joacă în stagiunea 1881—1882 „Marion Delorme" de Victor Hugo. Apoi cîteva roluri în piese de mult uitate, care fiecare în parte însă îi prilejuiește un nou succes, datorită realismului jocului ei, fugii de emfază, de desuetul teatrului romantic. Urmează unul din cele mai mari triumfuri ale carierei ei. Getta din „Fintina Blanduziei". Apoi lady Macbeth, Desdemona din „Othello", Katerina din „Femeia îndărătnică", Jutica din „O scrisoare pierdută". Anca din „Năpasta" De altfel tot Aristizza jucase în travesti pe Spiridon din „O noapte furtunoasă" și la premieră îl scosese împreună cu Iulian pe Caragiale la rampă în semn de protest împotriva fluierăturilor protipendadei. Joacă apoi alături de Grigore Manolescu, pe Ofelia în Hamlet, iar mai tîrziu înregistrează cel mai mare succes din cariera ei, în rolul Julietei, rol în care n-au uitat-o nici contemporanii, nici istoria teatrului romînesc. După spectacolul dat la Viena în 1891 cu „Romeo și Julietta", ziarele o supranumiseră pe marea actriță „clopoțel de argint", iar oamenii de teatru din capitala Austriei declarau că „asemenea dicție, asemenea dulceață a vocii nu le fusese dat să audă niciodată". Turneul de la Viena se termină însă cu o catastrofă financiară, de pe urma căreia, zece ani de acum încolo Aristizza Romanescu avea să plătească datorii, restringîndu-se la minimul necesar și făcînd nesfîrșite și obositoare deplasări și turnee prin țară, pentru a putea cîștiga ceva în plus, peste salariul ei de societară.

De altfel, întreaga ei viață, ca și a tuturor marilor artiști ai vremii s-a desfășurat și s-a încheiat în cumplite zbateri financiare, într-o sărăcie, cum zice romînul, cu lustru. Despre ultimele zile ale lui Mihail Pascaly, unul dintre întemeietorii teatrului romînesc, Aristizza Romanescu povestește : „Slab, galben, schelet. Și n-avea franc — dar mi-te să-și plătească doctoriile. In nenumărate rînduri, ceruse la teatru „avansuri" — dar i se răspunsese că nu sînt bani, — cum se întîmplă totdeauna și la teatru și ajurea, cînd nu mai ești bun de tras la jug". Iată dar condițiile în care marea actriță a trebuit să creeze. Și dacă totuși timp de treizeci de ani, a știut și a putut să se depășească, aceasta a datorat-o numai marei ei dragoste pentru teatrul romînesc, crezului ei în misiunea teatrului. „Teatrul, obișnuia ca să spună, e pentru spectatori o școală înaltă, nu o distracție vulgară".

Retragerea și moartea

După moartea lui Grigore Manolescu, marele partener al Aristizzei și marea ei dragoste, senzația de dezgust față de lumea atît de strîmb așezată (pentru că în fapt prin lipsurile și mizeria, prin munca supraomenească la care l-a silit orînduirea burghezo-moșierească, aceasta din urmă era tot atît de vinovată de moartea lui Manolescu ca și de aceea a lui Eminescu) n-o mai părăsește pe marea actriță.

„S-a întîmplat că tot în această tristă stagiune, scria ea despre stagiunea 1898—1899, Ministrul Instrucțiunii a auzit însfîrșit vorbindu-se de mine (una din cele mai mari actrițe a țării n.n.) și a găsit de cuviință să-mi trimită o decorație, pe care declar cu mîna pe inimă, că așa CUM și mai ales CIND mi-a fost dată, am considerat-o ca o ironie".

In 1903, nemaivăzînd nici o ieșire din mlaștina intrigilor, protecțiilor și mizeriei, se retrage din teatru.

Avea 49 de ani și se afla în plină forță creatoare. Statul îi dăduse o pensie de 194 de lei, pe care o comentează mai tîrziu cu amărăciune : „Dacă aș fi fost o biată profesoară, neștiută de nimeni, aș fi trăit cu leafa mea, sporită prin gradații — poate nu grozavă dar în tot cazul mai mare decît pensia de 194 de lei, pe care mi-a dat-o statul, după 30 de ani de jug... Dac-aș fi fost „oricine" n-aș fi dat ocazie Ministerului să mă umilească, propunîndu-mi cu titlul de „ajutor provizoriu" 100 de lei pe lună din fondul milelor".

In 1918, se stinge uitată de toți într-o cocioabă mizeră, aceea care a fost una din cele mai strălucite glorii ale teatrului romînesc. Burghezia și moșierimea din țara noastră considerau teatrul un apanaj al distracției lor, iar pe actori mijloc de procurare a acestei distracții. Viața și moartea Aristizzei Romanescu sînt unul din cele mai cumplite acte de acuzare.

Mariana PIRVULESCU

In tramvai...

Medicamentul străin...

— Taxa, vă rog. Poftiți mai în față că e loc. Doamna cu sacoșă, mai în față vă rog...

O frînă bruscă a vatmanului și persoana cu sacoșa, din cîțiva pași inegali, trepidați pe un zigzag neprevăzut, se proptește cu sacoșa în poala unei femei, de aceeași vîrstă.

Un schelălăit strident țîșnit de sub greutatea sacoșei cu carne, zarzavat și un borcan de gem și capul unei jigodii pînă atunci nevăzută se deosebi net de manșonul din care ieșea.

— Fii mai atentă, zise o voce de sub manșonul dus cu repeziciune la gît, cu conținut cu tot. Fulgerul privirii se înseninâ brusc cînd ochii păgubitei se ridicară spre criminală și gura deschisă pentru injurie se lăți a zîmbet.

— Ce faci, madam Stafidescu ?

— Vai madam Cantaridi, te rog să mă ierți, dragă, dar cred că-ți dai seama că n-a fost cu intenție. Apoi, linguși javra din manșon, care se jevea speriată, cu dinții rînjind.

— Ei, iarî-o pe tanti, că n-a vrut. Iarî-o, îngeraș, că o să-ți aducă zahăr cînd o veni la noi.

Armistițiul încheiat fu urmat de o pauză și de două oftaturi compătimitoare.

— Dar unde te duci, madam Cantaridi, de ce-l scoți, dragă, pe frigul ăsta ?

— Vai, nu știi, e bolnăvior, ne ducem la dispensar, la control la nenea doctoru.

— Ce vorbești ? Da ce l-ai făcut ?

— Da ce nu i-am făcut ? Și tot nu mănîncă. Doctorul e bun, dar n-are medicamente.

— Asta așa e dragă, ce să-i faci !

— I-am spus, dă-mi dom'le doctor un medicament străin, că astea ale noastre, nu zic că nu-s bune, dar nu ajută la nimic. Ce polivitamine, ce viplex, ce B. fortissima, apă de ploaie ! Din tot ce a luat nu ne-am ales cu nimic !

— Ia stai dragă ! Mi-a scris mie o prietenă din străinătate și-mi spune că a făcut maică-si un medicament grozav, da uite că nu mi-aduc aminte cum îi zice !

— Vai ce serviciu mi-ai face. Cred și eu, dragă, ce-i străin, tot străin rămîne.

— Păi nu-ți spun... Mi-a scris din Anglia că-i ceva grozav ! Vai și am uitat cum îi zice. Imi umblă prin gură.

— A, stai Ge...Ge...val, nu, Ger...tal, nu... Gero...vital, asta e... Gerovital, cică e extraordinar. A sculat-o din morți, nu altceva.

— Ge-ro-vi-tal ! Mersi, mersi, ei, sigur dragă...

Da s-o găsi oare la farmacie ? spuse, cu fața dintr-o dată umbrită de un nor madam Cantaridi.

— La noi, păi dacă-i străin ? Nu-ți spun, mi-a scris din Anglia.

— Așa, da ! Păi să-l aducă și la noi. Că noi pînă-om învăța să facem, mai trece apă pe gîrlă !

Trebuia să cobor. Nu m-am putut abține.

— Gerovitalul, zic, este un preparat romînesc și se găsește la toate farmaciile.

— Ei, na, asta-i bună ! Mie mi-a scris cineva din Anglia, d-ta nu înțelegi ? — zise înțepată madam Stafidescu.

— Intr-adevăr, medicamentul este recunoscut ca foarte bun în multe țări străine.

Javra cu cucoana, pardon, cucoana cu javra în brațe, dezumflată ca o smochină, mi-aruncă o privire superioară și spuse prietenei cu sacoșa : probabil că-s foarte dureroase la făcut.

Dr. St. SAVA

SPORT

Varietăți

„Exil voluntar"

Cu toate că nu a mai boxat de multă vreme, campionul mondial profesionist la categoria grea Ingemar Johansson, rămîne mereu în centrul atenției presei din occident. Ziarele discută pe larg conflictul lui cu... fiscul suedez. Într-adevăr, în ciuda aparenței sale inactivități, Johansson nu a stat cu mîinile în sîn. El a devenit artist de cinema și apare în numeroase spectacole de televiziune din S.U.A., în care deține numai roluri de... gangster sau de bătăuș, contul său la bancă fiind în continuă creștere. Or, organele fiscale din Suedia au avut „neobrăzarea" să pretindă „idolului poporului suedez" să-și achite obligațiile sale față de stat, plătindu-și impozitul pe venit. Răspunsul lui Johansson a fost cu totul neașteptat. El și-a făcut bagajele în grabă și a plecat în Elveția, de unde a anunțat că se consideră în „exil voluntar" și de aceea nu va plăti nici un ban fiscului.

Referindu-se la acest caz, ziarul suedez „Aftonbladet" afirmă că de cînd a hotărît să ceară un statut fiscal de „suedez care trăiește în străinătate", popularitatea lui Johansson în rîndurile compatrioților săi a scăzut considerabil. „Se prevede o luptă serioasă între el și fisc — adaugă ziarul — și nu ar fi exclus să fie sesizat și tribunalul".

Și totuși Johansson nu a făcut altceva decît să urmeze exemplul atîtor mari magnați suedezi care stabilindu-se în străinătate adună averi uriașe fără să plătească nici un ban impozit. Este și aceasta doar o latură a „modului de viață capitalist".

Made în Austria

Cunoscutul actor francez de cinema Jean Marais, care a făcut o vizită în Japonia, a fost invitat de artiștii japonezi să participe la un concurs de înot. Cu toate că performanța sa nu a fost de fel strălucită, Jean Marais a fost distins cu un premiu — o statuetă antică japoneză. Nu mică a fost însă surpriza actorului atunci cînd, după ce s-a înapoiat la hotel și a privit cu atenție premiul acordat, a putut citi într-un loc mai greu accesibil privirilor inscripția: „Made în Austria"...

Pregătiri pentru Roma

Atletul care execută acest exercițiu marinăresc nu este altul decît discobolul ungur Szecenyi, care se antrenează astfel pentru Jocurile Olimpice de la Roma.

Schiuri cu reacție

În scopul obținerii unei viteze mai mari, trei dintre cei mai cunoscuți schiori austriaci, Schrantz, Molterer și Leitner, au început să folosească schiuri de o construcție nouă, așa numite schiuri cu reacție. Aceste schiuri se deose-

besc de cele obișnuite prin faptul că înaintea legăturilor este prevăzut un dispozitiv metalic, cu ajutorul căruia aerul care vine pe suprafața tălpii este refulat și astfel se micșorează frecarea tălpii schiului de zăpadă.

Experiențele de pînă acum au demonstrat că datorită acestor schiuri cu reacție, viteza crește cu peste 10 la sută. Amintim că cea mai mare viteză pe schiuri (175 km. pe oră) a fost obținută de schiorul american Ralf Miller.

Un proces între doi campioni de tir

Amatorii de sport din Finlanda au urmărit cu un viu interes procesul desfășurat în fața unui tribunal din orașul Borgaa, între locotenent-colonelul S. O. Lindgren, campion mondial de tir în 1931 și P. T. Linnosvuo, campion olimpic de tir la Jocurile Olimpice din 1956.

Totul a pornit de la faptul că Lindgren a descoperit pe Linnosvuo, însoțit de doi prieteni ai săi în timp ce vînau pe terenurile sale. După ce a tras mai multe focuri de armă în aer, locotenent-colonelul Lindgren i-a somat pe cei trei să meargă cu mîinile sus într-o ținută vestimentară sumară pînă în locuința sa unde i-a închis și i-a supus unui interogatoriu de mai multe ore. Ambele părți s-au dat în judecată reciproc și tribunalul în marea lui înțelepciune, a pronunțat o sentință demnă de... judecata lui Solomon.

Campionul mondial Lindgren a fost condamnat la 7 luni închisoare și 10.000 de mărci amendă pentru că s-a dedat la acțiuni nepermise împotriva celor trei vînători, iar campionul olimpic Linnosvuo și tovarășii lui au fost condamnați la o amendă de 6.000 mărci pentru braconaj.

PUNCTE DE VEDERE

„Good Bye, Squaw Valley!"

După o săptămînă de răsfăț pe toate lungimile de undă, pe manșetele ziarelor și pe benzile teleimprimatoarelor, pe ecranele cinematografice și în anunțurile publicitare, Valea Indienelor reintră în anonimat...

Trebuie să fie melancolic la ora asta acolo, în Squaw Valley, fără piruetele Carolinei Heiss și robinsonadele lui Helmuth Recknagel, fără duelurile titanice între Johanessen și Kosicikin, pe pista de gheață, sau între Sologubov și Mc. Cartan, pe terenul de hochei, fără fantasticele tumbe ale lui Duvillard și zvîcnirile de gazelă ale Skoblikovei, fără idila „pe schiuri" dintre mignona Penny Pitou, campioana Statelor Unite, și lunganul as austriac Hinterseer...

Și totuși, minimum patru ani de acum înainte, numele modestei stațiuni californiene va figura în dreptul unora din cele mai strălucite rezultate ale Olimpiadelor Albe.

Pentru prima oară — un om a „săgetat" pe patine cu peste 45 km/h.; e vorba de dublul campion olimpic Evghenie Grișin. De reținut, dublu campion olimpic pentru a doua oară!

Pentru prima oară după 12 ani, un francez cîștigă proba olimpică de coborîre: Jean Vuarnet reeditează astfel performanța lui Oreiller — (Saint Moritz — 1948).

Pentru prima oară scandinavii pierd întîietatea la trambulină, în favoarea prodigiosului Recknagel — schiorul zburător. Din păcate, compatrioții învingătorului au fost nevoiți să ia cunoștință de amănuntele acestei victorii din spusele... altora — întrucît, după cum se știe, autoritățile americane au refuzat viza reporterilor din R.D. Germană..

In fine, tot pentru prima oară, hocheiștii din S.U.A. devin campioni olimpici și mondiali, furnizînd astfel cea mai mare surpriză a jocurilor de iarnă. După înfrîngerile categorice în turneul întreprins acum șapte săptămîni la Moscova, nici cei mai optimiști suporteri ai lui Cleary, Christian et comp. nu le-ar fi acordat o șansă contra cinci în disputele cu sovieticii și canadienii. După cît se pare, miraculosul portar Mc. Cartan a fost de altă părere — iar atacanții s-au întrecut pe ei înșiși.

Echipa sovietică nu a părut în cea mai bună formă, pe cînd „frunzele de paltin" canadiene au excelat din nou în brutalități.

Însă eșecurile neașteptate, la hochei și 3×5 km. femei, nu pot face mai puțin evidentă ascensiunea uimitoare a sportivilor din U.R.S.S. pe tabelul medaliilor olimpice. Prin cele 21 de distincții cucerite, purtătorii stemei cu secera și ciocanul au realizat un record foarte greu de egalat de altcineva — afară doar de... actualii deținători".

Și — cine știe — poate aceasta se va petrece peste patru ani chiar lîngă Moscova, sau pe fabuloasele pîrtii și oglinzi de la Alma Ata — dacă — bineînțeles — „interese superioare" (companii hoteliere, case producătoare de schiuri, treninguri, șoșoni, gomenol etc.) nu vor decide altfel...

Dan DEȘLIU

Ce uită revanșarzii de la Bonn

De cîtva timp, în paginile ziarelor și revistelor de sport din R. F. Germană poate fi întîlnită o invitație adresată din partea Bundeswehrului sportivilor vest-germani de a se înrola în rîndurile trupelor de parașutiști. Nu se poate spune că reclama nu este ingenios concepută. Simpla citire a acestor anunțuri lasă să se întrevadă, că, înrolîndu-se în Bundeswehr, sportivii vest-germani vor cunoaște o viață cum nu au dus niciodată.

„În diviziile aeriene — scriu domnii din serviciile propagandei Ministerului de Război de la Bonn — vă veți putea dezvolta personalitatea, veți deveni soldați-parașutiști — toate acestea vă vor aduce o mulțumire deosebită. Sportivi — se spune în încheierea acestor reclame — în rîndurile diviziilor aeriene vest-germane vă veți îmbogăți experiența voastră de viață!".

După cît se pare, invitația adresată sportivilor vest-germani a avut un ecou foarte slab în rîndurile lor. Aceasta, deoarece înainte de a căuta să-și îmbogățească experiența lor proprie de viață, cu toții au încă în minte „experiențele" făcute de părinții lor la Stalingrad, pe Don, la Berlin. Or tocmai acest amănunt l-au uitat propagandiștii revanșarzi vest-germani.

Cutia cu scrisori

M. VENCIU — **București**: Cele mai bune performanțe înregistrate în cursul anului 1959 în proba de 1500 m. au fost următoarele: Schmidt 1'46''2, Lewandovschi 1'46''5, Adam 1'47''. lazy 1'47''9. Titlul olimpic la Melbourne la această probă a fost cîștigat de Courtney, cu 1'47''7.

I. PATRICIU — **Timișoara**: Cele două meciuri susținute de echipa de fotbal a R.P.R. în 1955 în interval de 10 zile au fost: R.P.R.—R. D. Germană 2-3 și R.P.R.—Belgia 1-0. În ultimul meci golul a fost marcat de Georgescu.

N. MIHĂILESCU — **Ploești**: 1) Cel mai mare stadion din Franța, „Colombes", are o capacitate de numai 60.000 de locuri. 2) La fotbal, „pitici" sînt considerați jucătorii între 14—16.

V. PUȘCAȘ — **Cluj**: Cele trei titluri olimpice la care vă referiți au fost cucerite de Emil Zatopek cu prilejul Jocurilor Olimpice din 1952, la Helsinki. Tot cu acel prilej francezul Mimoun a cîștigat două medalii de argint, ocupînd locurile secunde la 5.000 m. și 10.000 m.

I. SLIVAT — **Arad**: Proaspătul campion al U.R.S.S. la șah, Victor Korcinoi, a fost într-adevăr și în țara noastră. El a cîștigat în anul 1954 cel de al IV-lea campionat international de șah al R.P.R.

V. CARPEN — **București**: Întîmplarea despre care pomeniți s-a petrecut în anul 1908 la Londra, cu ocazia Jocurilor Olimpice. În finala cursei de 400 m. se calificaseră trei americani și un englez. Pentru a împiedica pe englez să cîștige proba, unul dintre americani a provocat o busculadă în timpul cursei, înlesnind astfel victoria unuia dintre colegii săi. Evident, cursa a fost anulată, hotărîndu-se realergarea ei. În semn de protest, cei trei americani nu s-au prezentat la start, astfel că alergătorul Halswell a fost declarat campion olimpic prin... neprezentarea adversarilor.

PETRE PETRE — **Iași**: Întreceri între atleți, baschet-baliști, jucători de tenis etc. profesioniști, au loc numai în Statele Unite și Australia. Am relatat în nenumărate rînduri aspectele pur comerciale ale acestor întreceri.

GH. PANOIU — **Orașul Stalin**: Printre titlurile cucerite de boxerul Mircea Dobrescu se află și cel de campion mondial universitar (Budapesta în 1954). Reprezentanții țării noastre au cucerit atunci 21 medalii de aur, 21 de argint și 42 de bronz.

„Olimpiada albă"

La Squaw-Valley, în munții Sierra-Nevada, e liniște. Flacăra olimpică a fost stinsă. Doar urmele schiurilor pe zăpadă și dîrele patinelor pe oglinzile de gheață mai vorbesc despre însuflețitele întreceri sportive care au avut loc aici în a doua jumătate a lunii februarie. Căutătorii aurului olimpic, veniți în California din toate colțurile globului, au plecat spre casele lor, unii încununați de lauri și medalii neprețuite, alții poate decepționați de insucces dar purtînd cu toții amintirea unor zile de intense emoții și prietenească înfrățire sub semnul celor cinci cercuri. Spiritul olimpic, dorința de pace și înțelegere a tineretului din diferitele țări, au fost nota dominantă printre cei care și-au dat întîlnire pe „Valea Indienelor" („Valea prieteniei", cum a numit-o un ziarist sovietic).

Pasionantă din prima pînă în ultima zi datorită surprizelor, dar, mai ales, rezultatelor de excepțională valoare, cea de-a VIII-a ediție a Olimpiadei albe, a consacrat încă odată superioritatea categorică a echipei U.R.S.S. în sporturile de iarnă.

Evghenii Grișin, cîștigînd titlul olimpic la proba de 500 m.

Barbara Wagner și Robert Paul (Canada), campioni olimpici la patinaj artistic.

Ca și la Cortina d'Ampezzo, în 1956, sportivii sovietici au cucerit cele mai multe medalii de aur, de argint și de bronz, de data aceasta cu cinci mai multe ca la ediția precedentă, și tot ei au fost primii în clasamentul pe țări întrecînd echipele Suediei și S. U. A.

Și sportivi din alte țări s.au afirmat la Squaw-Valley, mărturie a progresului pe care sportul de performanță îl înregistrează în toată lumea.

★

Opt ani s-au antrenat fără întrerupere patinatorii canadieni BARBARA WAGNER și ROBERT PAUL pentru a izbuti fără greș la jocurile de la Squaw-Valley, Cînd s-a format nedespărțitul cuplu din Toronto, fata avea 13 ani, iar băiatul 14 ani. Un amănunt interesant: în copilărie, Robert Paul a fost bolnav grav de poliomielită. El a fost ținuțit aproape 2 ani pe patul unui spital. Într-o zi, privind pe geamul camerei sale de suferință, a zărit niște copii patinînd. Paul a rugat-o pe mama sa să-i cumpere patine. Dorința i-a fost satisfăcută, dar nimeni nu mai spera că acest copil, aproape infirm, va ajunge să deseneze arabescuri pe gheață.

KO HAKULINEN l-a întrecut doar cu o lungime de schi pe norvegianul Brunsven.

★

CAROLE HEISS, noua campioană olimpică la patinaj artistic, a refuzat propunerile impresarilor de a deveni solista unei trupe de revistă pe gheață. Ea este elevă și intenționează să urmeze un institut de artă. Compozitorul ei preferat este Ceaikovski, pe melodiile căruia își brodează pe gheață programele de patinaj.

★

În virful muntelui Papoose Peak (2.400 m.) unde s-au desfășurat probele de slalom, a fost organizată o expoziție de gravuri și desene sportive, printre care, cîteva semnate de Pablo Picasso. În afara schiorilor, alți vizitatori nu au fost, deoarece le era teamă că nu vor mai putea cobori.

★

Opt dintre campionii olimpici de la Cortina d'Ampezzo au concurat la Squaw-Valley. Dintre aceștia, numai doi, EVGHENII GRIȘIN și SIXTEN JENBERG au izbutit să cîștige din nou medalii de aur. Liubov Kozireva și Hakulinen au cîștigat medalii de argint.

★

Comentînd meciul de hochei Canada—Suedia, care a abundat în bruscă, Leonard Shecter, ziarist la „New York Post", a scris: „Dacă ar fi să judecăm după acest meci, hocheiștii canadieni ar trebui să fie cu toții internați într-un spital de nebuni".

★

Ultimul meci de hochei, Canada—Cehoslovacia, a fost arbitrat de trei oficiali, deoarece cei doi arbitri au fost loviți în timpul jocului de spectatori.

★

Patinatorul atomic", așa l-au supranumit ziariștii pe concurentul cu nr. 63, EVGHENII GRIȘIN, dublu campion olimpic și recordman al lumii. Grișin, care a fost în tinerețe un excelent ciclist de pistă, este acum cel mai rapid om pe patine din lume. În proba de 500 m. el aleargă cu o viteză de peste 45 km. pe oră. Ca și la Cortina d'Ampezzo, patinatorul sovietic a cîștigat două medalii de aur și este, după finlandezul Thunberg, al doilea patinator din istoria Jocurilor Olimpice care realizează această performanță.

★

În toate marile concursuri la care a participat de 4 ani încoace, elvețianul ROGER ȘTAUB s-a clasat cu regularitate pe locul doi. Victoria nu l-a surîs niciodată, deși era considerat ca unul dintre cei mai rapizi schiori din lume. De aceea, probabil, cînd i s-a anunțat că este cîștigătorul probei de slalom uriaș, Șraub a răspuns: „Eu pe locul întîi?! Nu se poate, e o greșeală!".

★

Final dramatic în ștafeta masculină de schi. O cursă de 40 km. s-a decis la sprint ca o probă de 400 m. la atletism. Veteranul finlandez VEIKKO HAKULINEN a fost învins în ultimii 100 de metri de norvegianul Brunsven.

★

CAROLE HEISS, noua campioană olimpică la patinaj artistic, a refuzat propunerile impresarilor de a deveni solista unei trupe de revistă pe gheață. Ea este elevă și intenționează să urmeze un institut de artă. Compozitorul ei preferat este Ceaikovski, pe melodiile căruia își brodează pe gheață programele de patinaj.

★

În virful muntelui Papoose Peak (2.400 m.) unde s-au desfășurat probele de slalom, a fost organizată o expoziție de gravuri și desene sportive, printre care, cîteva semnate de Pablo Picasso. În afara schiorilor, alți vizitatori nu au fost, deoarece le era teamă că nu vor mai putea cobori.

★

Opt dintre campionii olimpici de la Cortina d'Ampezzo au concurat la Squaw-Valley. Dintre aceștia, numai doi, EVGHENII GRIȘIN și SIXTEN JENBERG au izbutit să cîștige din nou medalii de aur. Liubov Kozireva și Hakulinen au cîștigat medalii de argint.

★

Comentînd meciul de hochei Canada—Suedia, care a abundat în brutalități și s-a soldat cu două internări în spital, un radioreporter remarca cu umor: Canada a învins Suedia cu 6 goluri, 3 arcade sparte și două fracturi de claviculă la zero...

★

Succesorul lui Toni Sailer, „omul cu două medalii de aur în buzunar", așa era recomandat schiorul francez ADRIEN DUVILLARD. Cu cîteva zile înainte de începerea jocurilor, presa îi dădea favorit în toate cele trei probe alpine. Suiele de fotoreporteri aflați la Squaw-Valley aveau ochi numai pentru Adrien. Apoi au început concursurile: la slalom Duvillard s-a clasat al zecelea, la coborîre a abandonat, iar la slalom special a fost din nou printre ultimii. Ce ți-e și cu favoriții!...

★

JERZY BUJAJONSKI, schior indian de origină poloneză și locuitor al orașului Denver, a deschis pârtia în proba de coborîre, dar el nu a putut fi clasat special, pentru că India nu are o federație de schi.

★

Ați știut că la Squaw-Valley întrecerile celor 746 de sportivi au fost relatate de 750 de ziariști, ceea ce înseamnă un ziarist și ceva la un concurent? Dintre acești condeieri sportivi, se pare că cel mai zelos a fost trimisul unui ziar finlandez, Kerkonen, care a parcurs el însuși pe schiuri traseul probei de 50 km. pentru a transmite redacției o descriere cît mai exactă a dificultăților cursei. Victoria compatriotului său, KOLOVI HAMALAINEN l-a răsplătit truda.

★

MARIA GUSAKOVA, campioană olimpică la schi-fond 10 km., este de profesie croitoreasă și, în același timp, studentă prin corespondență la un institut de limbi străine. Înainte de a fi schioară, ea a practicat atletismul și chiar Vladimir Kuț, întîlnind-o la Leningrad, i-a recomandat să se specializeze în proba de 800 m. Dar Maria a abandonat pista de zgură pentru cea de zăpadă. Se pare că de această bruscă schimbare nu ar fi cu totul nevinovat schiorul Nicolai Gusakov, soțul campioanei, care a adus și el în familie două medalii de bronz.

★

Căutînd să motiveze slaba lor comportare în proba de coborîre, austriecii Karl Schrantz și Andrei Molterer l-au acuzat pe antrenorul lor Schneider, că în mod intenționat le-ar fi ceruit prost schiurile. Pentru aceasta, ei au fost scoși din echipă. Văzîndu-și spulberate posibilitățile de a cîștiga ceva la Jocurile Olimpice, cei doi campioni austrieci s-au gîndit să-și încerce șansele în „jocurile de noroc", plecînd în orașul Reno, renumit pentru tripourile sale. Dar, nici aici nu le-a mers mai bine, pentru că, după cîteva cenzuri de la sosirea lor la cazinou, Molterer și Schrantz erau leferi.

I. GOGA

Încercări de corupție în fotbalul belgian

Federația belgiană de fotbal este ocupată în prezent cu anchetarea unor încercări de corupție a unor jucători și arbitri din partea unor persoane „necunoscute". După cum scrie ziarul „Neue Zeit", în preajma meciului de campionat cu echipa F. C. Diest, portarul echipei Eendracht Aalst (divizia a 2-a) a fost chemat la telefon și i s-a promis suma de 20.000 de franci *„dacă va contribui ca formația lui să părăsească terenul învinsă"*. În aceeași zi, arbitrul de Beul, care trebuia să conducă meciul F. C. Boom—F. C. Herentals, a găsit acasă un plic în care se aflau 3000 de franci și mențiunea *„aconto pentru ca F. C. Boom să cîștige"*.

În primul caz portarul echipei Eendracht Aalst a refuzat oferta, iar formația lui a cîștigat meciul cu 3—2. Cît privește al doilea meci. F. C. Boom a obținut victoria cu 1—0 dar, după cum arată ziarul, a jucat mai bine și a meritat victoria, astfel încît nu se poate afirma că arbitrul a vîndut meciul.

Cît privește scopul acestor „oferte", Federația belgiană de specialitate a ajuns la concluzia că ele sînt opera unui trust de jucători la concursurile de pronosticuri sportive. Din nefericire, nu s-a putut însă dovedi că alte meciuri nu au fost trucate.

În ajunul deschiderii sezonului oficial de fotbal

Convorbire cu jucătorul Gh. Constantin

Discuția a mai continuat un timp, despre teatru și despre cei care s-au închinat zeiței Thalia (am aflat astfel că Gh. Storin, Gh. Calboreanu, Birlic, N. Brancomir și tînărul Florin Piersic sînt actorii preferați ai lui Constantin), dar — nici că se putea altfel — a alunecat spre fotbal. Mai cu seamă că eram la cîteva zile de reluarea campionatului.

— După cum s-a văzut încă de la meciurile amicale — a început interlocutorul nostru — sezonul fotbalistic este așteptat cu mult interes din partea noastră, a jucătorilor, dar și a spectatorilor. De fapt acest interes este justificat: trei echipe sînt angajate în lupta pentru primul loc, iar alte patru sînt amenințate cu retrogradarea. Și unele și altele s-au pregătit deci cu multă atenție. Majoritatea echipelor au de pe acum o bună pregătire fizică, care altă dată ne lipsea pînă pe la etapa a treia sau a patra. Mai avem însă de lucrat cu toții la însușirea unei tehnici superioare. Interesul nostru este ca fotbaliștii să fie în maximum de formă în preajma jocurilor cu Bulgaria și Cehoslovacia.

— Crezi că ne vom califica pentru turneul olimpic și în semifinalele „Cupei Europei"?

Întrebarea avea să rămînă fără răspuns pînă la pauza viitoare. Soneria vestea începutul actului III.

...Dar ziua de primire a doamnei Higgins s-a încheiat. Și iată-mă din nou împreună cu Constantin.

— Îți sînt dator cu un răspuns...

— Da, așa mi se pare.

— ...și m-am gîndit mult la el. Răspunsul depinde de o sumedenie de factori. Cel mai important dintre toți mi se pare pregătirea jucătorilor. După cum mi-am dat seama, fotbaliștii din lot sînt conștiincioși și își dau seama de importanța celor trei întîlniri oficiale care ne așteaptă în luna mai. De pildă, la noi la C.C.A., unde sînt o serie de selecționabili, lipsa vreunui jucător de la antrenamente este o raritate. Ne-am dat seama că, cu cît lucrezi mai intens, cu atît dobîndești o pregătire mai bună. Eu cred însă că pe lîngă o bună pregătire avem nevoie și de încredere în forțele noastre proprii. Nu trebuie să plecăm nici la Sofia, nici la Bratislava cu gîndul că vom pierde, ci cu gîndul că vom cîștiga. E adevărat, fotbalul bulgar a făcut mari progrese în ultimul timp, iar cel cehoslovac de asemenea, dar nici noi n-am stat pe loc. Cred că singurul lucru care ne mai lipsește încă este obișnuința meciurilor internaționale.

Din nou soneria a pus capăt discuției, grăbindu-ne spre locurile noastre.

Povestea Elizei Doolittle, a lui Henry Higgins, a doamnei Higgins și a colonelului Pickering se apropia de sfîrșit. Nu l-am mai întîlnit pe Constantin decît la garderobă, la terminarea spectacolului. Și fiindcă amîndoi aveam același drum, am plecat împreună.

— Spune-mi, te rog, de ce te-a atras fotbalul?

— Uite, nu știu cum să-ți spun, dar ...parcă sînt și eu un actor care joacă pe o scenă imensă, în fața unui număr imens de spectatori. Ți-am spus doar că-mi place teatrul...

— Care a fost cel mai greu meci pe care l-ai jucat pînă acum?

(Răspunsul a venit fără ezitare):

— 1—1 cu U.R.S.S. în 1957, la Moscova. Atunci am întîlnit și pe cel mai dificil adversar direct al meu, mijlocașul Netto. Foarte bine dotat fizicește, tehnician desăvîrșit, jucător de valoare mondială.

— Din ce meci păstrezi cea mai plăcută amintire?

— Jocul cu Lutton Town, disputat în Anglia. În minutul 15 era 3—0 pentru englezi, iar pînă la urmă victoria ne-a revenit cu 4—3. Toată echipa a jucat atunci cu multă ambiție. Nu voi uita niciodată acest meci.

— În afară de fotbal, ce sporturi îți mai plac?

—În copilărie făceam natație la strandul Obor și jucam ping-pong cu Mircea Popescu. Pe atunci, numărul victoriilor unuia asupra celuilalt era cam egal, acum însă... Baschetul și hocheiul pe gheață sînt două sporturi foarte frumoase.

Noaptea rece de februarie ne grăbea pașii. De altfel, de la Teatrul Armatei pînă în bulevardul Dacia nu-i cale lungă. Trebuia să grăbesc discuția care, de fapt, se transformase într-un interviu. Chiar ajunsesem în fața casei unde locuiește Gh. Constantin.

— O ultimă întrebare, te rog.

— Și un ultim răspuns?

— Sper că da! De cîte ori ai cîștigat campionatul și cupa cu C.C.A.?

— O singură dată Cupa, în 1955, și în anul următor campionatul. Cam puțin, nu-i așa? Anul acesta toți jucătorii de la C.C.A. doresc victoria în ambele competiții. Și sper că vom reuși...

— Nu uita însă că același lucru îl țintesc și Steaua Roșu, Petrolul, Dinamo Bacău, U.T.A., sau oricare altă echipă.

M. ALEXANDRU

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

— Și ce treabă spui neat că ai la birou mîine după amiază?!

Desen de Fred GHENADESCU

Adaptare după I. P. Maghidovici

CUCERITORII

(Istoria descoperirilor geografice)

ANTARCTIDA

Spre sfîrșitul secolului al 18-lea și începutul celui de-al 19-lea mările și continentele încep să fie cercetate de tot mai mulți exploratori ruși. Krusenstern și Lisianski, doi ofițeri de marină, participă la prima expediție rusă în jurul lumii. Alt ofițer de marină, Golovnin, comandînd sloopul „Diana", pornește în 1807 din Kronstadt spre țărmurile Kamciatkăi, ajunge la capul Horn, de unde navighează spre Capul Bunei Speranțe. Aici vasul este sechestrat vreme de un an de către englezi, dar într-o noapte întunecoasă din mai 1809 — în ciuda faptului că portul era blocat de o puternică escadră engleză — „Diana" reușește să fugă și navighează repede spre Pacific. În insulele japoneze, Golovnin este

luat prizonier și eliberat abia după doi ani și trei luni. Înconjurul lumii pe un bric — Riuric — îl realizează și Otto Kotzebue.

Perioada marilor descoperiri ruse o deschid însă Bellingshausen și Lazarev. Bellingshausen (1779—1852) era ofițer de marină, în care calitate a participat pe sloopul „Nădejda" la prima expediție rusă în jurul lumii. Cînd guvernul rus începe să organizeze expediția antarctică cu două sloopuri — „Vostok" (Răsăritul) și „Mirnîi" (Pașnicul) — Bellingshausen și Lazarev sînt numiți comandanți ai celor două vase, avînd sarcina de a efectua descoperiri cît mai aproape de Polul antarctic. La 16 iulie 1819 cele două sloopuri au pornit din portul Kronstadt, în noiembrie ele au sosit la Rio de Janeiro, iar în decembrie în insula Georgia de Sud. De aici ele au pornit mai departe spre sud-est și au ajuns la „Țara lui Sandwich", descoperită de Cook. La 15 ianuarie 1820 — timpul era foarte senin — cele două vase rusești au înaintat pînă lîngă Thule

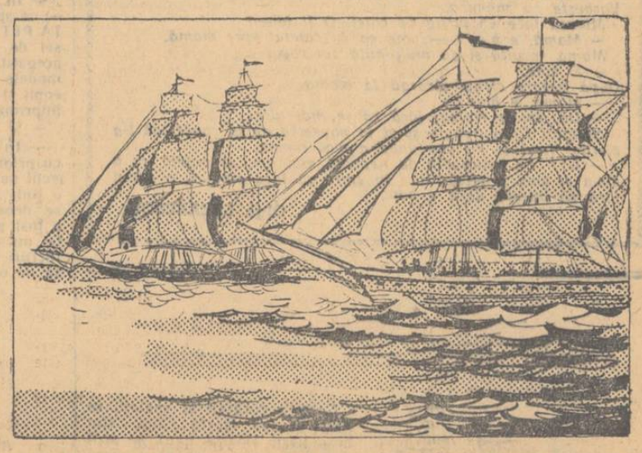

de sud, peticul de pămînt cel mai apropiat de Pol. Ocolind pe la est ghețurile compacte și înaintînd spre sud-est, pentru prima oară în istorie rușii au traversat cercul polar de sud și au pornit mai departe spre sud, atingînd extremitatea de nord-est a continentului de gheață — Antarctida.

Pînă atunci, niciodată omul nu pusese încă piciorul pe acest pămînt.

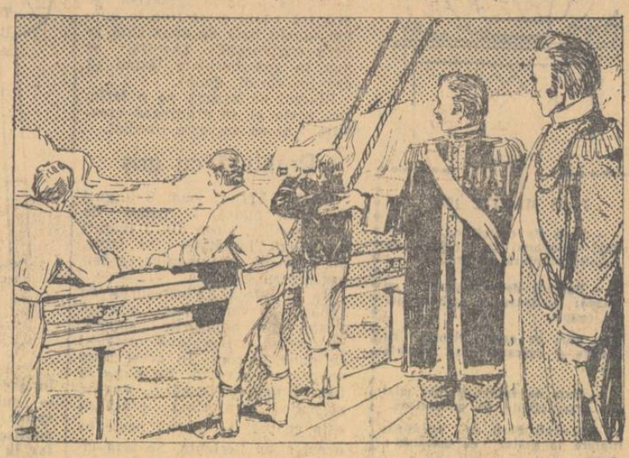

După terminarea scurtei veri antarctice, „Vostok" și „Mirnîi" s-au despărțit pentru a putea cerceta mai bine zona de sud-est, puțin explorată, a oceanului Indian, apoi în a doua jumătate a lunii aprilie, corăbiile s-au reîntîlnit la Sydney. O lună de repaos și comandanții ordonă din nou ridicarea ancorelor. După ce parcurg Pacificul, vasele poposesc mai îndelung la Port Jackson (noiembrie 1820) de unde pornesc pentru a doua oară spre „continentul de gheață". Expediția mai traversează de trei ori cercul polar de sud, iar în cea de-a treia incursiune spre continentul polar veșnic acoperit de ghețuri, descoperă o insulă căreia îi dau numele de Petru I, pentru ca la 28 ianuarie 1821, pe o vreme minunată, cu cer senin, marinarii de pe cele două vase să zărească o coastă muntoasă acoperită cu zăpadă, căreia îi dau numele de Alexandru I. În felul acesta a fost descoperită prima mare întindere de pămînt în Antarctica — „Țara lui Alexandru I".

LIVINGSTONE

În secolul al 19-lea se face cunoscut prin temeritatea expedițiilor sale scoțianul David Livingstone. Originar dintr-o familie foarte săracă, Livingstone începe să muncească de la vîrsta de 10 ani într-o țesătorie, — în condițiile de exploatare crîntă în care munceau copiii în manufacturile englezești. Deși lucrează pînă la istovire 14 ore pe zi, micul David are

ambiția și tăria să frecventeze cursurile serale, după care se înscrie la facultatea de medicină, pe care o absolvă. Se angajează apoi ca medic și misionar în Africa de sud. În anul 1853, însoțit de un detașament de 160 de negri, îmbarcați în 33 de bărci, Livingstone își începe călătoria în interiorul neumblat al Africii, în sus pe Zambezi. Cu cît înaintează pe fluviu, cu atît își micșorează detașamentul, trimițînd o parte din negrii la casele lor. Pe la mijlocul anului 1854 Livingstone ajunge pe coasta oceanului Atlantic. Pornește de aici din nou în interiorul continentului, înfruntînd jungla și fiarele și descoperă impresionanta cascadă Victoria, cea mai mare din lume, largă de 1800 m. și unde apele fluviului se prăvălesc de pe o stîncă înaltă de 120 metri, într-un defileu îngust și adînc. Pe la mijlocul anului 1856, Livingstone a ajuns pe țărmul oceanului Indian, încheind astfel traversarea continentului african.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Părinți și copii

Fii cuminte!

Printre crengile copacilor soarele aruncă lumina vie a primelor zile de primăvară. Cocoțată pe un scaun, cu năsucul turtit pe geam, Mioara privește spre copiii care au desenat cu cretă albă, pe asfaltul cenușiu, un șotron mare. Mare și frumos. „Na! Iar a greșit băiatul acela cu șoseta căzută. Cu siguranță că ea ar fi sărit mai bine".

— Mămico, îmi dai voie să joc șotron cu copiii, în stradă?

— Vai, se poate?! Să strici pantofii? Să te murdărești? Să cazi și să te lovești? Hai, joacă-te cu păpușa. Fii cuminte!

Dar Mioara nu are chef să se joace azi cu păpușa. I-a dat de mâncare, a schimbat-o; chiar și păpușa parcă ar vrea să se plimbe puțin. Dar nu de-a lungul bordurii covorului care ține loc de trotuar, ci pe un trotuar adevărat. Să vadă și păpușa ce-i un șotron. „Oare azi ne ducem la plimbare? Ce-ar fi să întrebe?

Mămica spală niște mărunțișuri în bucătărie. Ideea cu plimbarea i-a fugit din minte. Din spuma albă de săpun se ridică și se sparg în aer zeci de balonașe colorate. Tii! Ce grozav lucru e să speli! Să simți apa amestecată cu săpun alunecîndu-ți printre degete și baloane multe, de toate culorile, răspîndindu-se în aer. Cum de-a uitat? Trebuia să spele neapărat lucrurile păpușii. O fugă până în casă. Mama nici n-a avut vreme să întoarcă capul să întrebe ce vrea că ea s-a și întors cu rufele.

— Mămico, pot să spăl și eu rufele păpușii?

— Se poate? Să te uzi pe rochiță? Să răcești? Dă-le-ncoace. Tu fii cuminte!

Tare greu trece timpul. Mămica a început să pute masa. Trebuie să vie tăticu de la servici.

— Mămico, lasă-mă să-ți ajut să pui masa.

— Se poate? Să spargi ceva? Să te tai? Fii cuminte! Tăticu a venit, o ridică în brațe, sus de tot și-o sărută.

— Ce-a făcut azi fetița tatii?

— Ce-a făcut? Doar a vrut. Asta însă e mai greu de explicat.

Tăticu o lasă jos, se așează la masă și începe să-l povestească mămichii ceva de la serviciu. Poate îi este sete.

— Puțină apă, dragă, cere el mămichii.

Mioara dă fuga să aducă e. paharul cu apă.

— Du-te în casă, Mioara, o trimite mama. Tu ești mică. Ai să spargi paharul. Ai să faci apă pe jos și ai să te tai în cioburi. Fii cuminte. Du-te lîngă tata.

Mioara se întoarce cu mîinile goale. Grozav ar fi vrut să-l servească ea pe tata.

A trecut o zi, apoi încă una, o săptămînă, o lună, două, trei. Mereu același lucru. Mioara aude că trebuie să fie cuminte. Tanti Gina vine și se minunează ce nepoată cuminte are și timpul trece.

A venit toamna. O toamnă nouă. Cu ea a venit și școala. În fiecare dimineață Mioara își pune uniforma pepit și șorțulețul și pleacă la școala, care e cu trei case mai sus, urmărită din poartă de privirea îngrijorată a mămichii. După masă își face lecțiile. Au trecut cîteva săptămîni de cînd a început școala. Ca de obicei, tanti Gina a venit pe la ei. Vorbește cu mămica.

Mioara face un cîrlig pe caiet. O fi bine?

— Mamă, e bine? — vine ea cu caietul spre mamă.

Mama se uită și dă mulțumită din cap.

— E bine.

După fiecare cîrlig aleargă la mama.

— Mamă, e bine?

— Da, spune mama, fără să se mai uite.

Și tanti Gina trebuie să-și ia povestea de la capăt, că l-a pierdut firul și nu știe unde a mai rămas.

— Uf! Ce motoroală de nepoată mai am, se vaietă ea a doua zi unei prietene, nu-l în stare să facă singură o literă fără să întrebe dacă e bine.

Olga LAZARESCU

Cum ne vom îmbrăca primăvara și vara?

Cum să ne îmbrăcăm ca să fim în ton cu moda? Cei chemați să-și spună primii cuvîntul în materie de modă — creatorii ei — se pregătesc intens pentru a da viață schițelor, modelelor concepute. În aceste zile ele vor fi prezentate marelui public în cadrul festivalului care va avea loc în preajma lui 8 Martie.

— În vederea acestui festival — ne spune tovarășa CONSTANTA PETRE — coordonatoarea Casei de Modă din București, am pregătit o colecție de circa 60—70 modele de confecții pentru femei, copii și bărbați, modele care vor imprima linia modei.

— Și care este această linie?

— În general — și mă refer cu prioritate la modelele de confecții pentru femei — se tinde spre o linie simplă a croiellii care nu se deosebește mult de ceea ce a fost primăvara trecută. Aceasta nu exclude însă o serie de lucruri noi asupra cărora trebuie să ne oprim. Se poartă de pildă

în acest sezon rochia cu tunică — „dublu jup" cum i se mai spune. La rochiile din material subțire ambele jupe sînt largi iar la cele din stofă jupele sînt mai strîmte. De asemenea lansate cu un an în urmă, „treisferturile" cu fuste drepte sînt la modă și în primăvara anului 1960. Și-acum cîteva recomandări mai mărunte dar nu lipsite de importanță și care trebuie respectate pentru a pune în valoare un model sau altul. La umeri nu trebuie utilizată vata, ci lăsată forma naturală a acestora; decolteurile sînt ceva mai mici decît vara trecută (la rochiile elegante decolteul este mai pronunțat spre spate).

— Cum rămîne cu lungimea?

— Cu lungimea?... rămîne scurtă ca și anul trecut.

— În ce constă noutatea modei la bărbați?

— În multe, foarte multe elemente. Se poate aprecia că o schimbare mai esențială se observă în ce privește moda bărbătească. Un costum care să întrunească condițiile noului sezon se prezintă în felul următor: Haina are format conic adică mai lată în umeri și mai îngustă în partea de jos fără exagerare, însă. Prin aceasta se înțelege că spatele este foarte drept, de loc marcat în talie. Haina se închele de cele mai multe ori la un rînd, are revere înguste, este mai scurtă și se poartă cu vestă. În ce privește pantalonii, aceștia sînt strîmți (21—23 cm) prevăzuți cu o manșetă lată de 5—6 cm. O precizare aș vrea să fac aici: La costumele de după amiază, ocazie, pantalonii nu au manșetă.

La un costum executat după aceste cerințe ale modei, desigur în raport cu ocazia în care este folosit, papionul sau cravata de culori închise întăresc nota lui elegantă.

— Ce ne puteți spune despre natura țesăturilor, coloritul lor?

— Stofele cu desene mici, discrete, tweed-urile sînt mult folosite atît la confecțiile pentru femei cît și pentru bărbați. Coloritul la stofe este viu fără a fi fare viu iar imprimeurile pastelate.

Cele expuse aici sînt doar considerații generale. Mai pe „concret" se pot vedea toate acestea la „Festivalul primăverii" și la altele ce se vor organiza în această primăvară în București ca și în alte orașe ale țării.

Cleopatra RADULESCU

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Folosirea noilor vase ceramice

În comerț a apărut recent un sortiment nou de veselă ceramică fabricată special pentru a rezista la foc. Și la aceste vase însă trebuie respectate o serie de reguli. Astfel, gătirea mîncării se poate face pe o lampă de petrol cu fitil, fără placă intermediară (rețea de asbest); în schimb această placă este absolut necesară, dacă folosiți un primus sau un reșou electric.

Vesela nu trebuie niciodată așezată goală deasupra sursei de încălzire și nici nu se va lăsa ca mîncarea să se evapore sau să se ardă în vas. Dacă mîncarea preparată s-a evaporat parțial, nu se recomandă practica obișnuită de a se adauga apă rece direct pe foc, ci se va lua vasul alăturea și se va lăsa să se răcească puțin. Deobicei 2-3 minute sînt suficiente pentru această răcire. Vasul se va lua de pe foc numai cu o cîrpă uscată, iar suprafața pe care se așează apoi va fi de asemenea curată.

Spălarea acestei vesele se face cu apă caldă, iar fundul se spală cu apă caldă cu sodă. Nu se admite curățirea veselei cu prafuri dure, care pot zgîria glazura. Dacă mîncarea se lipește de vas, acesta se pune pentru o jumătate de oră în apă cu sodă. Vesela rezistentă la foc trebuie să fie ferită de șocuri ca și orice veselă obișnuită din porțelan și faianță.

Pentru a face vasele noi să devină mai rezistente, înainte de a fi folosite se pun în ieșite de cenușe rece, se lasă să fiarbă timp de o oră și apoi se lasă să se răcească în ieșite.

E BINE SA ȘTIȚI...

V. Ș. — *București.* Tovălașul este o piele vopsită, tăbăcită natur. Din el se confecționează garnituri combinate din sandale, geantă și cordon. Cu timpul, această piele, prin expunere la lumina zilei, se decolorează, devenind roscată. Acest neajuns însă se poate înlătura. Mai întîi se vor înlătura eventualele pete de grăsime. După aceea întreaga suprafață se va freca cu o soluție formată din patru părți sodă de bucătărie în o sută de părți apă, iar la sfîrșit cu apă curată. Operația se repetă de atîtea ori, pînă ce obținem rezultatul dorit. O altă metodă de curățire constă în frecarea pielii cu suprafața secționată a unei cepi tăiată în jumătate, după care se freacă cu o bucată de piele de căprioară, (semiș) pînă ce se obține un lustru intens.

Pe fila lui 8 Martie...

Cronica rimată

Un jubileu de seamă sărbătorim acum:
8 Martie-mplinește cincizeci de ani de drum.
Femeia de-altădată, pe-al anilor șirag,
Greșea numărătoarea la miezul unui veac!
Tovarășa de astăzi, cu glas aniversar,
Își recunoaște vîrsta pe orice calendar.
Prietenă cu vremea, trăiesc azi amîndouă
O nouă primăvară și-o tinerețe nouă.

8 Martie așterne în fabrici și birouri
Poemul de petale și proza de cadouri.
Ascultă!... se recită o odă, un sonet.
Cînd ai astfel de temă, nu-i greu să fii poet!
Chiar pușiul de o șchioapă sădește pe hîrtie
Cînd scrie profesoarei un bob de poezie!
8 Martie!... Privește! Acolo, pe fereastră,
O mînă delicată a așezat o glastră.
Bărbatul a adus-o soției iubitoare.
E doar un schimb de daruri: o floare pentru-o floare!
8 Martie apare și azi, ca-n orice an,
C-un pachețel în mînă, sclipind în celofan.
Oglinzile-au de lucru în casa tuturora:
Năframa-i pentru mama, baticul pentru sora...
Chiar și bunicul casei, cu-părul de zăpadă,
Simțind mesajul vremii, sosește c-o broboadă.
Timid, pe bunicuța-o sărută pe obraz:

„S-o porți cu drag, măicuță. E ziua voastră azi!"
Femei din lumea largă, comori de vrednicie,
Cu stupi ascunși în brațe și-n glas, o ciocîrlie;
Cu ochii ca cicoarea, ca zarzărea sau murul,
În care se sărută pămîntul cu azurul;
Voi, care scoateți firul de viață din găoace
Și-l așezați în leagăn lîngă cuvîntul PACE;
Femei de pretutindeni, izvoare de iubiri,
Voi, mame minunate, cu mîna de zefir;
Bunici cu iarna-n plete, fiice însorite,
Logodnice, neveste, surori și-ndrăgostite;
Tovarășe de muncă, tovarășe de viață,
Cu mîna pe unealtă și zîmbetul pe față,
Spre voi aceste versuri pornesc ușoare ca miraje
Și azi, de ziua voastră, vă-mbrățoșă pe toate.

Precum vedeți prea bine, n-am fost pârtinitori:
Nici pînă azi bărbații nu au o zi a lor!
În schimb, de cinci decenii, în lunga vremii carte
V-am dedicat o filă la începutul de martie.
Dar o țineau ascunsă agendele burgheze,
Abea în vremea noastră pot anii s-o serbeze.
8 Martie e ziua ce-o închinăm femeii,
Cînd vin s-o felicite, pe rînd, toți ghioceii;
Cînd soarele trimite tovarășelor noastre
Răvașul scris cu raze din zările albastre;
8 Martie e floarea cu care partenerii
V-aduc două omagii: al lor și-al primăverii;
E, din grădina vremii, buchetul de minute
Cu care anul vine festiv să vă salute;
E ziua cînd postașii iubirii: porumbeii
Împart și ei, la geamuri, felicitări femeii!

Așa e de 8 Martie!... Dar ziua trece iute
Și cum pe an se-nșiră aproape patru sute,
În alte zile, poate, găsești un caz mai rar:
Soția ce-și așteaptă cadoul în zadar
Și-n loc s-ajungă-acasă, năstrușnicul cadou
Ajunge în sertarul... colegei de birou!
Sau soțul ce comandă și piciorul bate,
Iar în oraș vorbește despre... egalitate!
Sau unii care joacă; sau alții care beau;
Sau cei ce divorțează la orice pas... Sau,... sau...
Excepții!... Da, așa e! Dar noi sîntem adepții
Unor moravuri fără asemenea „excepții".
Sperăm, deci, ca bărbații tot anul să se poarte
Așa cum știu să fie în ziua de 8 marte!

I. BERG

Meniul săptămînii

7—13 MARTIE 1960

— Supă de cartofi cu smîntînă; crenvurști cu piure de cartofi; prăjitură cu griș.

— Budincă de macaroane cu brînză; perișoare cu tarbon; gutui coapte.

— Borș de carne; rizotto cu tomate și cașcaval ras; omletă dulce.

— Borș de fasole boabe; pilaf de praz; clătite cu marmeladă.

— Cartofi fierți cu smîntînă; friptură la grătar cu murături; mere.

— Mămăligută cu brînză; varză acră cu carne; compot de mere.

— Supă de carne de vacă; rasol din supă cu garnitură de mazăre sote; tăițel cu nucă.

Supă de cartofi cu smîntînă

În apa în care au fiert cartofii pentru piure (cartofi curățați și bine spălați) se adaugă 2—3 cartofi tăiați cuburi mici, o jumătate de ceapă mică, mărunt tocată și se lasă să fiarbă 10—15 minute. Se adaugă în ploicică, amestecînd, o lingură de griș și jumătate linguriță unt proaspăt. Se mai lasă să fiarbă încă 10 minute, apoi se drege cu jumătate pahar smîntînă amestecată cu o linguriță făină. După ce a dat un clocot, două, se adaugă puțin pătrunjel verde tocat.

Crenvurști cu piure de cartofi

CANTITĂȚI: 500 gr. crenvurști, 500 gr. cartofi, o lingură unt, o linguriță zahăr, 3/4 pahar lapte, sare.

Cartofii curățați și spălați, se fierb în apă sărată. Cînd sînt bine fierți (foarte moi) se scot din apă și se strivesc cu presa de cartofi. Se pun într-un vas, se adaugă untul, sarea, zahărul și laptele, se amestecă, apoi se bat cu lingura de lemn pînă ce se obține o pastă gumoasă. Se acoperă vasul și se ține la cuptor sau în baia de abur pînă se fierb crenvurștii. (Aceștia se pun în apă fierbinte lăsînd să dea un clocot, două).

Piureul se așează pe o farfurie, peste el se aranjează crenvurștii și se servește imediat.

Prăjitură cu griș

CANTITĂȚI: 3 ouă, 3 linguri de zahăr pudră, 1 pahar de griș, vanilie, sirop din 2 linguri de zahăr, jumătate litru lapte, un praf de sare, vanilie, grăsime pentru formă

Se amestecă gălbenușurile cu zahărul și vanilia, se adaugă grișul, apoi albușurile spumă. Se toarnă într-o tavă unsă și se pune la copt. În acest timp se prepară siropul. Se pune la fiert laptele cu zahărul, vanilia și puțină sare. Cînd prăjitura este coaptă, se toarnă peste ea acest sirop fierbinte. Se lasă cîteva minute să intre siropul în prăjitură, apoi se taie bucăți și se așează pe farfurie. Se poate servi simplă, cu frișcă sau cu sirop de fructe.

Maria DELEANU

Știați că...

— Bicarbonatul folosit la prepararea dulciurilor trebuie dizolvat într-o linguriță de zeamă de lămîie sau oțet. Procedînd astfel se evită ca mirosul de bicarbonat să se facă simțit.

— Ouăle cu coaja crăpată se pot fierbe în apă bine sărată.

— Lămîia, înainte de a fi tăiată pentru ceai se opărește; parfumul ei va fi astfel mai puternic.

— Pentru a curăța un măr întreg de coajă, fără a-l sfărîma, mai întîi trebuie să-i scoateți căsuța cu simburi, iar apoi să-l curățați de coajă.

PARDESIE DE PLOAIE (balonseide)

(Modele cerute de cititoare)

Pentru vremea ploioasă, vă prezentăm cîteva modele de pardesie de ploaie (balonseide):
— Cu platcă încrețită la nivelul umerilor, închis la șase nasturi.
— Strîns în talie cu cordon înodat, guler mare și manșete răsfrînte.
— Linie evazată spre tiv; patru clape tighelite și guler degajat.
— Linie clasică; garnitură de tighele la guler, cant și la mîneci.

Desene de Bebe VARLAM

CURIERUL NOSTRU

EUGENIA A. — *București:* Scrisoarea dv. atît de cuprinzătoare ne-a produs o deosebită bucurie. Criticile, ca și sugestiile dv. ne-au arătat că sînteți o cititoare conștiincioasă și competentă. Vă mulțumim și vă asigurăm că vom căuta să evităm neatențiile de genul celor pe care ni le-ați semnalat. În ce privește propunerile dv., îndeosebi primele două, vor fi înfăptuite foarte curînd. La rubrica *„Enciclopedia Magazin"* veți găsi date biografice despre marile genii ale omenirii. La pagina *„Sfaturi — cosmetică — modă — gospodărie"* vom publica o rubrică despre comportarea în societate cu diferite ocazii. Am dori să mai primim — așa cum ne promiteți de altfel — noi propuneri de la dv. Așteptăm deci.

V. S. — *Bacău:* Presupunerile dv. nu corespund situației reale. În cazul respectiv nu este vorba de lucrurile la care v-ați gîndit. După cîte am înțeles, dv. aveți o situație care vă creează unele probleme, a căror rezolvare o căutați în prezent. Dacă socotiți că sfaturile noastre v-ar putea fi folositoare, vă rugăm să ne scrieți explicîndu-ne amănunțit despre ce este vorba.

A și A — *București:* Scrisoarea dv. este prea sumară, pentru a vă putea da un sfat cît de cît folositor. Dacă ar fi să folosim și noi tot inițialele, v-am întreba atunci ce face B față de situația creată între A și A? Răspundeți ne dv. la această întrebare și atunci ne vom spune părerea.

ELEONORA A. — *Tetiș:* Este adevărat că în ultima vreme tot mai multe femei (îndeosebi cele tinere) poartă iarna pantaloni lungi. O asemenea îmbrăcăminte este foarte indicată în zilele friguroase pentru femeile care merg la lucru, la manifestații sportive sau de altă natură ce au loc în aer liber. Pentru birou sau atunci cînd mergem în vizită, la teatru, concert, această ținută nu numai că nu este recomandabilă, dar e chiar caraghioasă. Eșarfele de lînă ca și cele de mătase se folosesc în mod curent la o ținută de ocazie. În plimbările pe stradă nu se folosesc.

P. S. — *București:* Despre curățatul cravatelor bărbătești din mătase naturală am scris în repetate rînduri. Fiindcă n-ați citit probabil despre modul de curățare, vi-l indicăm și dv.: se pun cravatele într-o baie de neofalină pînă se acoperă bine materialul. După cîteva ore se șterg ușor cu vată părțile mai murdare, se scot cravatele și se usucă departe de foc. Se calcă apoi pe o lopățică de lemn de forma cravatei sau pe scîndura de călcat cu fierul puțin încins.

GABRIELA — *București:* — Credem că o să vă puteți face puțin timp liber pentru a trece pe la redacția revistei noastre ca să stăm de vorbă. Problemele ridicate de dv. necesită o discuție mai amplă.

MIORUS V. — *București:* Toate lămuririle necesare le veți obține adresîndu-vă secretariatului Prezidiului Marii Adunări Naționale a R.P.R., aleea Marii Adunări Naționale nr. 5.

EUGENIA C. — *Buzău:* Nu aveți dreptate în totul. Gîndiți-vă că mai sînteți elevă și că preocupările dv. trebuie îndreptate în principal spre învățătură. Mai aveți puțin și veți termina liceul. Cînd veți merge la facultate veți avea cu totul alte probleme și condiții. Nu are sens să complicați acum lucrurile. Puțină răbdare și înțelegere și totul se va rezolva.

Coșuleț cu lucruri pentru cei mici

Pentru a avea la îndemînă toate laolaltă și în ordine cele trebuitoare pentru toaleta copilului se poate amenaja un coșuleț în felul următor:

Se face un volănaș dublu (1) împrejurul marginilor coșulețului și se prinde sus în interior (4). O bandă lată, cît de două ori lățimea coșulețului, se îndoaie pe lungime și se tigheleșe pe o parte simplu, iar pe cealaltă cu elastic înăuntru. Va fi lungă cît perimetrul coșulețului și împărțită în diferite buzunare după cum va fi mai util, unele mai mari, altele mai mici (2 și 3). După ce se va dubla fundul cu o pînză mai groasă (5) se va aplica banta cu buzunarele, cosînd-o sus de marginea interioară a volănașului (6) și coșulețul cu de toate va fi gata (7). Scutece, cîrpișoare, pieptene, perie, talc, săpun etc. își vor avea fiecare locul lor și pot fi luate toate odată.

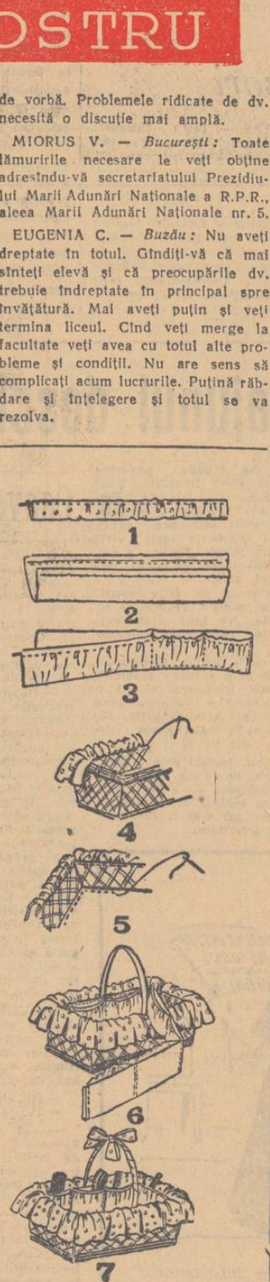

Sfaturi cosmetice

GABRIELA — *Satu Mare:* Mîncărimea pielii capului de care vă plîngeți este probabil consecința vopsirii părului. Vă sfătuiesc să vă adresați unui medic dermatolog.

VALERIA — *Gura Ocnitei:* Pentru coșuri și puncte negre puteți folosi următoarea loțiune cu care veți șterge fața dimineața și seara: Acid salicilic 1 g. camfor 1 g. alaun 1 g. borax 0.50 g., alcool de (90°) 30 g., apă 70 g. Pentru îndepărtarea punctelor negre veți face o baie de aburi cu mușetel, după care veți stoarce cu două degete învelite în tifon steril fiecare punct în parte. Veți dezinfecta apoi fața cu alcool de 70° și veți aplica o mască de albus în care ați încorporat o linguriță de suc de lămîie. Pentru o perioadă de timp se recomandă suprimarea din alimentație a condimentelor, sosurilor, grăsimilor, mezelurilor, murăturilor, conservelor etc. Hrana zilnică trebuie să fie formată din alimente proaspete și bogate în vitamine.

LOLITA — *Rm. Vîlcea:* Într-unul din numerele viitoare vom publica diferite modele de coafuri, dorința dv. fiind astfel satisfăcută.

ISABELA — *Pitești:* Părul decolorat de soare poate fi readus la culoarea naturală prin spălarea cu infuzie de frunze de nucă.

I. SAB: Vă rugăm să citiți răspunsul dat cititoarei Valeria — Gura Ocnitei.

V. ST. — *Făgăraș:* Părul de prisos se îndepărtează prin depilare. Asemenea operație se execută la Cooperativele „Higiena", prevăzute cu secții de cosmetică. Vă puteți procura însă și singură un depilator din Colofoniu (sacîz) 500 g și ceară galbenă 100 g. Se topesc substanțele și se lasă să se răcească amestecul atît cît este necesar pentru a fi suportat pe piele, se aplică pe picioare în fișii de sus în jos, care se scot apoi trăgînd fășiile de jos în sus. Se dezinfectează apoi cu alcool și se pudrează cu pudră de talc. Operația este oarecum dureroasă. Practicată însă, la un interval de 1½—2 luni duce la rărirea părului.

ȘTEFANIA P. — *București:* Pentru decolorarea petelor vă recomandăm folosirea cremei „Maria" pe care o găsiți în comerț. Ridurile odată apărute nu mai pot fi înlăturate, ci numai atenuate, dar apariția lor poate fi întîrziată. În acest scop indicăm următoarea cremă hrănitoare pe bază de lanolină: ceară 5 g. butir cacao 5 g. lanolină 10 g. apă 10 g., ulei de parafină 25 g., borax 0.50 g., Vitamina A 1 fiolă.

D. D. — *Arad:* Crema cu zeamă de castraveți pe care o solicitați are următoarea formulă: Ceară 5 g. cetaceu sau stearină 5 g. ulei de vaselină uz intern 15 g. suc de castraveți 15 g. Sucul de castraveți se prepară storcînd castraveții și adăugînd la 100 g. suc obținut 30 g. alcool. Soluția se lasă la macerat 24 ore, apoi se filtrează. Buzele crăpate trebuie unse în fiecare seară cu o cremă pe bază de lanolină sau cu alifie de struguri. De asemenea este necesar să înlocuiți rujul Nylon cu un ruj gras. Pentru decolorarea pistruilor puteți folosi crema „Maria" pe care o găsiți în comert.

PUȘA — NINI — *Petroșani*, CARMEN G., NATALIA — *Bacău* sînt rugate să-și comunice adresa exactă pentru a primi răspunsul prin poștă.

Anca BOGDAN

Păpanile lui Top

povestite de el însuși

XII

— Ba da, am mărturisit eu. Dar na știam cum arătați voi, iepurii... Credeam că sînteți un fel de pisici. Ia spune, vînătoare de pisici nu există?

— Nu știu! N-am auzit niciodată!

— Păcat! Una ca asta mi-ar place și mie! Dar altor cîini le place și vînătoarea de iepuri. Să te ferești, Codiță, de ăia trei care au venit cu mine. Cezar, Lord și Bubi îi chiamă.

Codiță a izbucnit iar în rîs. Ședea în

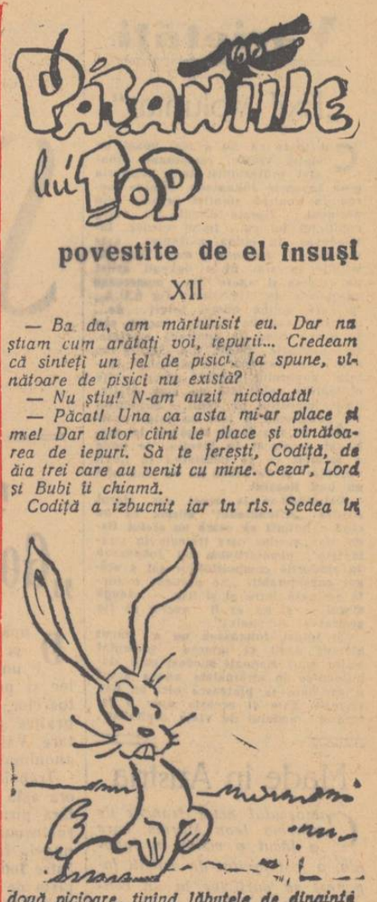

două picioare, ținînd lăbuțele de dinainte încrucișate pe piept și ridea de i se scutura toată blana pe el.

— Vai, mor! Nu mai pot! Cezar! Lord! Bubi... Păi știa n-au prins în viața lor un iepure!

— Cum așa? Ei spun că...

— Nu știu ce-or fi spunînd, dar ascul-

tă-mă pe mine: na s-a născut încă iepurele pe care să-l poată ei prinde. Bubi l-a fugărit odată pe stră-stră-străbunicul meu. Săracul moșneag, abia se mișca, dar Bubi tot nu l-a ajuns. Pe Cezar l-au dus

de nas copiii unui vecin de-al meu, niște iepurași care nu împliniseră nici două luni. Iar Lord a goniț duminica trecută

chiar după mine. Poate că și acum mă mai caută!... Ei, dar destul am pălăvrăgit! Nu vrei să ne jucăm puțin?

Am început să ne zbenguim prin iarbă. Alergam cînd eu după Codiță, cînd el

după mine, ne luam la întrecere, ne rostogoleam pe jos.. Ce mai încolo-încoace, era o petrecere în toată legea!

Dar tocmai cînd ne distram mai bine, am auzit o voce care mă striga pe nume:

— Top! Ce faci tu acolo?

Era tatăl lui Mihu. Cînd l-a văzut, Codiță a șeclit-o:

— Aoleu! S-a zis cu mine!

Mărturisesc cinstit că și eu o cam băgasem pe mînecă. Tatăl lui Mihu era atît de aproape, încît chiar un vînător începător ca el, nu putea să nu-l nimerească pe Codiță. Bietul meu prieten! Mi se rupea inima la gîndul că blănița lui puloasă avea să fie ciuruită de alicele de plumb!

Toate astea mi-au trecut prin cap într-o clipită. Și deodată, mi-a venit o idee năstrușnică.

— Hai să ne jucăm mai departe! i-am șoptit eu lui Codiță.

Sărmanul iepure m-a privit cu ochi mari. Numai de joacă nu-i ardea lui acum! Dar eu am început să sar în jurul lui și să-l îmbrîncesc cu botul.

— Ei, mișcă-te odată!

Codiță, săracul, a făcut o tumbă, pe urmă s-a oprit din nou. Stătea cu ochii închiși și tremura ca varga, așteptînd împușcătura.

Text: N. MINEI; desene: H. LERU

(Va urma)

In vizită la Muzeul de istorie naturală

Desene de Matty ASLAN

Fără alte cuvinte

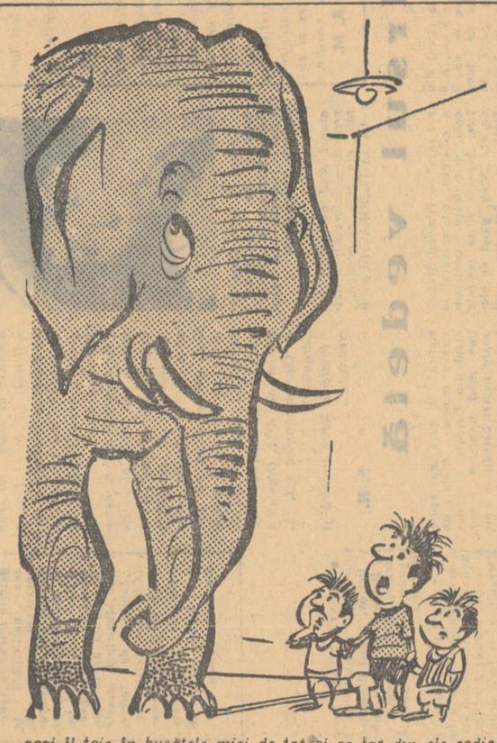

...apoi îl taie în bucățele mici de tot și se fac din ele radierele „Elefant"

— Apropos, cum se mai descurcă Ionescu ?...

— Imaginează-ți o durere de dinți la dimensiunile astea...

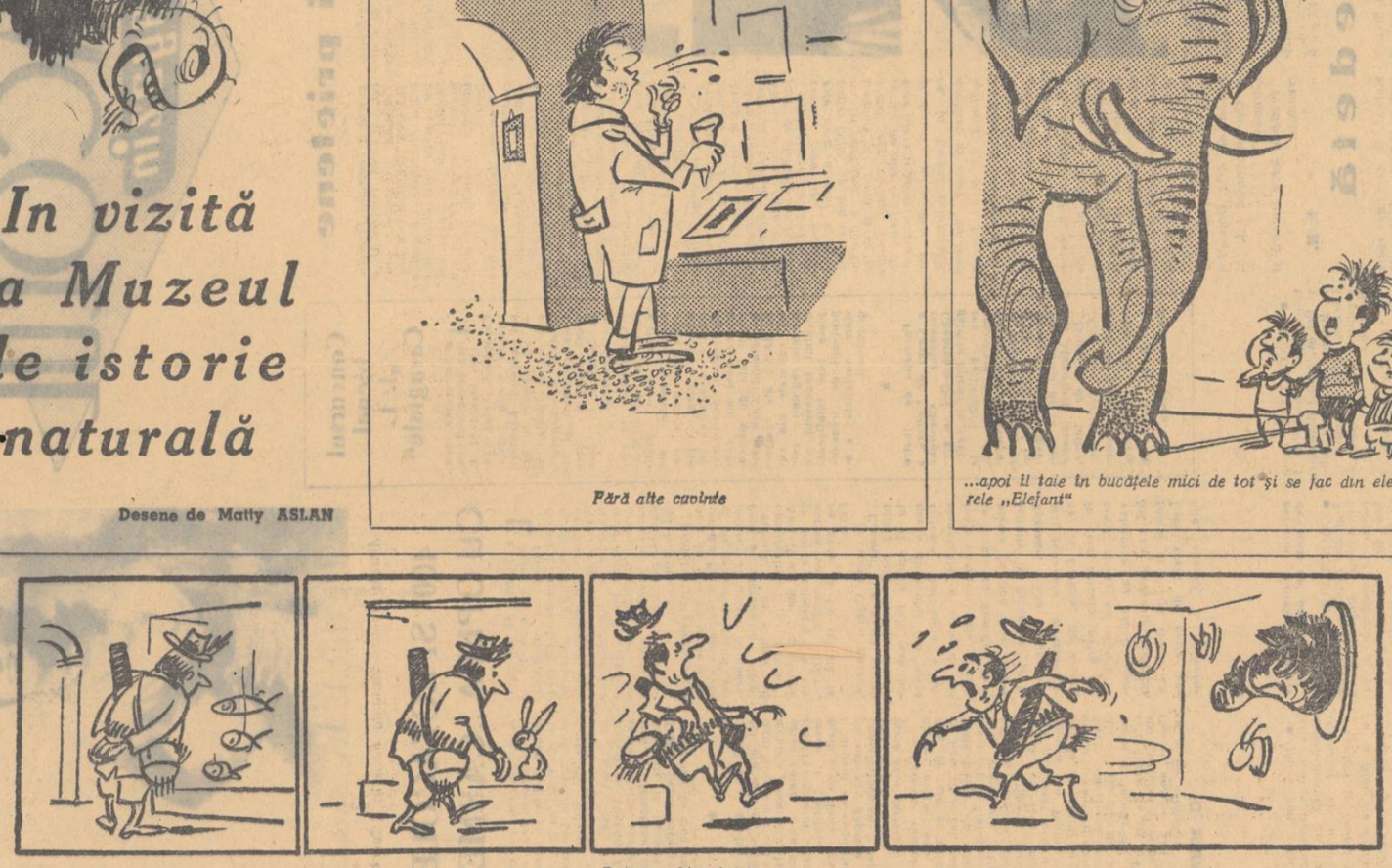

Puterea obișnuinței

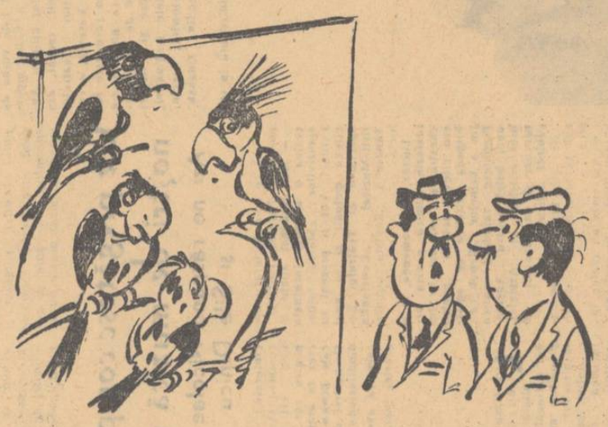

— Bine că mi-am adus aminte: : Ce ți-am spus eu rămîne absolut între noi...

Fără cuvinte...

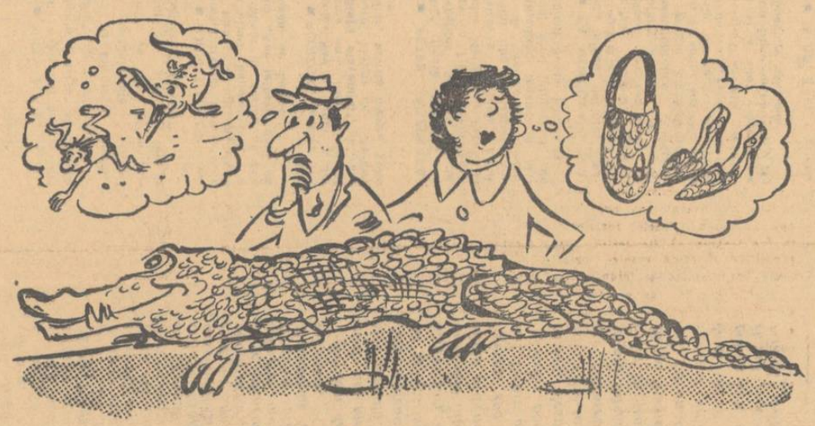

Fără cuvinte

— Aici avem un alt exemplar care merită atenție: e vorba de desenatorul care primul s-a ocupat de muzeul nostru...

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Aur

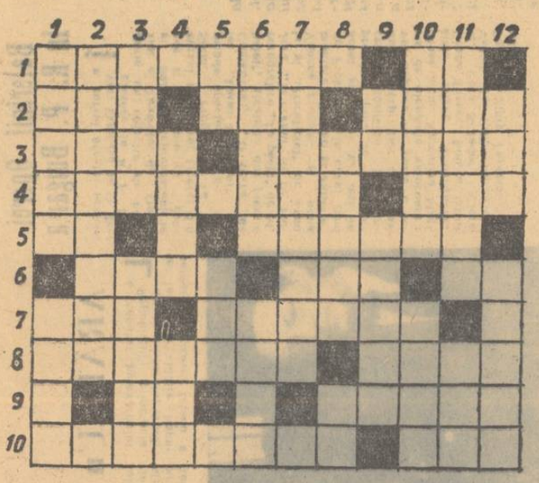

ORIZONTAL : 1) „...de aur", piesă de Leonid Leonov — Radu Marinescu cu 2) Armăsari — Autorul povestirii „Cărăbușul de aur" — De aur și de buzunar ! 3) Lovituri — Autorul piesei „Recolta de aur"; 4) Dezordonat — Nu vorbesc 5) Posesiv — Care este dispus în formă de raze 6) Inalt — Nume feminin — Inițialele lui Gogo, posesorul medaliei de aur pentru filmul „Scurtă istorie" 7) Avantaj — A îndrepta, a corecta 8) Înregistrată — Poate fi de aur 9) Apucă — „Veacul de aur" de Șostakovici 10) Teatru care a prezentat piesa „Cafeaua de aur" — A lucra pămîntul.

VERTICAL : 1) Măsură pentru aur — Pictor romîn, autorul pînzei „Ploaia de aur a lui Zeus" 2) Renumită alergătoare învinsă de Hipomene care l-a aruncat mere de aur în cale 3) Cea de aur au căutat-o Argonauții — Dat cu aur 4) Aur la deget — Animale la putere 5) Andrei Petrescu — Început de refren 6) Face sobe — Gaz incolor și fără miros 7) Nu aceasta 8) Metal radioactiv foarte rar — Barbu Livescu 9) Precum — Materie inflamabilă 10) Piață la care era obligat iobagul față de stăpînul său în feudalism — Sală de conferințe 11) Animalul de aur al lui Apuleius (pl.) — În legătură cu raportul dintre prețuri și unitatea de măsură a mărfii respective 12) Cum e el și petecul — Se poate face și în aur.

Ion FLORESCU

Drum spre stele

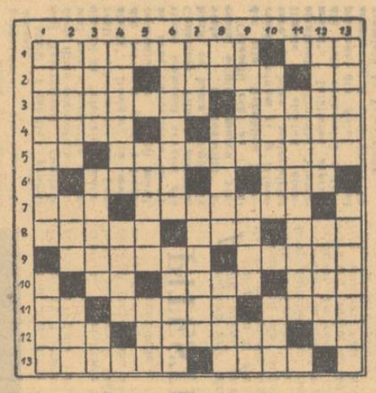

ORIZONTAL : 1) Autorul piesei „Steaua fără nume" — A scris în colaborare cu I. M. Ștefan, povestirea „Drum printre aștri" 2) Aplecat — Una din cele mai strălucitoare constelații compusă din 78 de stele — În feerie ! 3) „Steaua magilor" și „Zodia cutezătorului" sînt două din scrierile sale — Autorul cărții „Călătorie la tropice" 4) Cer cu stele — Scriitoare sovietică, autoarea volumului „Steaua polară" 5) Pronume — Știința care se ocupă cu studiul aștrilor 6) Interjecția din oleografie — Nisipos (reg.) 7) Provincie în Tibet — Scriitor sovietic, autorul romanului „Aurora nordului" și al piesei „Zori dinspre Nord" 8) A viscoli — În acest loc — Acolo unde răsare soarele 9) Agățat — „... de mult s-a stins în drum / În depărtări albastre / Iar raza ei abia acum / Luci vederii noastre (M. Eminescu — „La steaua...") 10) „...amurg", piesă de G. Hauptmann — Contestare — Punct la care cineva vrea să ajungă 11) Sînt — ...lactee, îngrămădire a unui mare număr de stele, apărînd ochiului liber ca un brîu luminos care străbate bolta cerească — Autoarea volumului „Sub arșița verii" 12) „Stelele-n...", poezie de Mihail Eminescu — Avalanșă — Calul din atmosferă ! 13) A scris poezia „Imn pentru soare" — Corp ceresc atins și înconjurat de rachetele Uniunii Sovietice.

VERTICAL : 1) Scriitor sovietic, autorul povestirii „În întîmpinarea stelelor" — „Balada unei stele...", poezie de G. Topîrceanu 2) Se ocupa odinioară cu treburile orașului (pl) — Zău așa ! — Neted 3) Precedează dimineața, ziua și seara — A cinsti — Soare 4) Privitor la aștri, la stele — Copilaș 5) Cer cu stele — Te cheamă... în galop ! 6) Scriitor clasic rus, autorul piesei „Puterea întunericului" — Ținea cerul pe umeri (mit.) 7) Curelușă — Scriitor sovietic, autorul volumului „Timp înainte !" 8) A cui?! — Neînsemnat — Helenist francez (m. 1829) 9) Autorul volumului de schițe „Neguri risipite" — A vorbi cu glas ridicat — Direct neagă, invers, numără 10) Înnourați — Spre deosebire de alți zei, acesta nu locuia în cer, ci pe pămînt 11) Cînd începe, stelele dispar 12) Funcție — „Soarele în...", povestire de Pavlenko 13) Prundiș — „Tu care ești pierdută în neagra veșnicie / Stea dulce mult iubită a sufletului meu !", sînt primele două versuri din această poezie de Vasile Alecsandri.

B. BARTOLOMEU

Anagramă

Cuvîntul (de cinci litere) are semnificația : a potrivi, a aranja. Dacă i se adaugă un cuvînt (de patru litere) cu semnificația: „privește", prin anagramarea amîndorura se obține numele unui scriitor clasic romîn ; dacă primului cuvînt i se adaugă un altul (tot de patru litere) cu semnificația „exerciții școlărești", prin anagramă se obține titlul unui nou film romînesc realizat după o schiță a scriitorului de mai sus.

M. POP

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

CÎNTEC

ORIZONTAL : Cazacioc — Cor — Ocarină — Capo — Muzică — Karel — Ilăi — Lăutar — Cî — ET — Ravel — Antar — Lilia — E — Arcus Konya — E — lul — Fuga — G — Vals — Ter — La — Acute — Giscan — Aricoo — Sol — Sticlete — Ton.

SPORT

ORIZONTAL : Tras — Teren — Rapid — Gală — Atac — Pasat — Paralele — A — Eta — Ana — KT — Z — Toma — Doi — Locală — Te — Tură — Ilie — IC — Rezervă — Ramă — Ași — N.

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

O nouă grupă semifinală în ediția I-a a „Cupei Magazin"

Grupa „E." : 1) ing. Const. Ștefaniu (Buc.), 2) Grisaru Zelig (Buc.), 3) Schwartz State (Buc.), 4) Furnică Dumitru (Or. Stalin), 5) Gama Alex. (Zăgujeni), 6) Pietraru Gh. (Buc.), 7) Cărare Paul (Satu Mare), 8) S. Sulman (Piatra Neamț), 9) Aldea Hortensia (Ploești).

În această grupă, partidele vor începe pînă la 10 martie. În numărul viitor vom publica componența ultimelor grupe din cea de-a doua ediție a „Cupei Magazin".

Turnee de șah cu deschiderea obligatorie

În scopul sprijinirii șahului prin corespondență și pentru a se ocupa într-o mai mare măsură de această formă de practicare a șahului, „Revista de șah" a luat inițiativa de a consacra în fiecare număr cîte o pagină consacrată șahului prin corespondență. În această pagină se găsesc informații privitoare la competițiile prin corespondență, din țară și străinătate, partide etc. În numărul 2/1960 „Revista de șah" a anunțat organizarea unor turnee prin corespondență cu deschideri obligatorii rezervate atît jucătorilor experimentați cît și celor începători. Participarea la aceste turnee este gratuită.

Alfabet... șahist

Printre maeștrii de șah care s-au remarcat în secolul trecut printr-o activitate creatoare deosebită a fost Ilia Stepanovici Șumov (1819-1881). Activitatea lui șahistă a fost multilaterală. El a fost un excelent jucător și printre învinșii săi se numără și cunoscuții maeștri ai timpului Iașin, Petrov, Schiffers, Vinaver și chiar Cigorin. El a scris versuri, schițe cu subiect șahist, a fost un mare animator. Dar, domeniul în care a excelat și a lăsat lucrări de valoare a fost totuși arta compoziției. Șumov a dovedit o fantezie cu totul remarcabilă în problemistică. El a creat, între altele, un faimos alfabet șahist compus din... probleme de șah. În fiecare problemă din originalul alfabet creat de Șumov poziția pieselor albe și negre crează cîte o literă ! Iată bunăoară, problemele care reprezintă literele P și T.

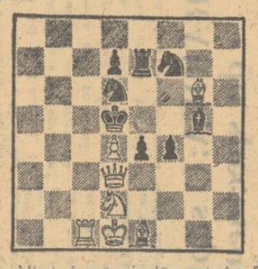

Albul joacă și dă mat în 5 mutări.

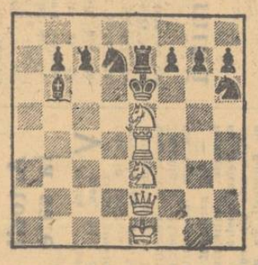

Albul joacă și dă mat în 4 mutări.

Soluția problemei „T" : 1. Dc4+, Rf6 2. Tf4+, Rg5 3. Tf5+, R:f5 4. Dg4+, Rh6 5. C:f5 mat.

Soluția problemei „P" : 1. Nf5, e:d3 2. Tc5+, R:d4 3. Nf2+, Te3 4. Cb3 mat.

Anul trecut, la Moscova a apărut un volum consacrat vieții și operei lui Șumov.

Dv. ce ați muta ? (16)

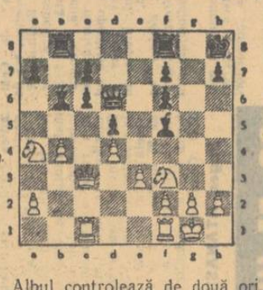

Albul controlează de două ori cîmpul c6 și poate cîștiga deci primul aflat pe acest cîmp. E recomandabil însă să facă acest lucru?

Partide

Alb : Smislov
Negru : Tal
Jucată la turneul candidaților, Bled 1959. Runda 15-a.

1.	e4, c5	16.	b4, Cd7
2.	Cf3, e6	17.	Cb3, e5
3.	d4, c:d	18.	Nf5, e4
4.	Cd4, a6	19.	Tec1, Dd6
5.	Nd3, Cc6	20.	Cd4, Nf6
6.	C:c6, b:c	21.	Tc6, De7
7.	0—0, d5	22.	Tac1, h6
8.	Cd2, Cf6	23.	Tc7, Ne5
9.	De2, Ne7	24.	Cc6, Dg5
10.	Tel, 0—0	25.	h4, Dh4
11.	b3, a5	26.	Ce5, C:e5
12.	Nb2, a4	27.	Tc8, Cf3 +
13.	a3, a:b3	28.	g:f3, Dg5+
14.	c:b3, Db6	29.	Rf1, Df5
15.	e:d, c:d	30.	Tf8+, T:f8

și după cîteva mutări partida s-a dat remiză.

*

K. Volkmann (R.F. Germană)
A. Braunstein (R. P. Romînă)
Jucată prin corespondență în cadrul turneelor organizate de I.C.C.F.

1.	e4 e6	19.	Ce5 C:e5
2.	d4 d5	20.	d:e5 Dd8
3.	Cbd2 Cc6	21.	Cdf3 Cc4
4.	Cf3 g6	22.	Cd4 g5
5.	c3 Ng7	23.	Tcd1 Dg6
6.	Nd3 Ch6	24.	Cf3 c6
7.	0—0 0—0	25.	Tdei h5
8.	Tfel f5	26.	Dc2 D:c2
9.	e: d5 e:d5	27.	Te:c2 g4
10.	Cf1 f4	28.	Ch4 T:e5
11.	h3 Dd6	29.	Te:e5 C:e5
12.	b4 a6	30.	Nd2 Rh7
13.	a4 Df6	31.	h:g4 h:g4
14.	Ta2 Cf7	32.	g3 f:g3
15.	Db3 Nf5	33.	f:g3 Cf3+
16.	N:f5 D:f5	34.	C:f3 T:f3
17.	Tae2 Cd6	35.	Rg2 Ne5
18.	Cfd2 Tae8	36.	Nel Rg6 alb cedează

Jocuri distractive

Total 21

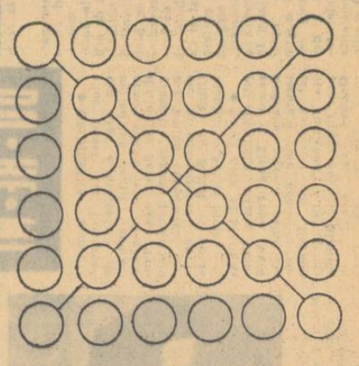

Inscrieți în fiecare cerc cifre de la 1 la 6 astfel ca toate rîndurile verticale și cele două diagonale să dea fiecare 21.

Întrebări...

Una sută : Cu ajutorul oricăror operații aritmetice scrieți numărul de 100, fie din cinci de unu, fie din cinci de cinci.

Va fi ? Cînd va fi oare, în secolul nostru, un asemenea an pe care dacă-l vom scrie în cifre și vom întoarce apoi hîrtia cu capul în jos, numărul citit pe hîrtia întoarsă va indica același an ?

Mereu cu soț

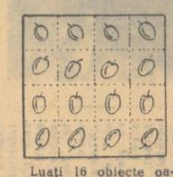

Luați 16 obiecte oarecare și așezați-le cîte 4 în rînd așa cum vă arată figura alăturată. Eliminați apoi 6 din ele, în așa fel, încît, în fiecare rînd, vertical și orizontal, să rămînă un număr cu soț de obiecte. Se pot obține soluții diferite în funcție de locul ocupat de obiectele eliminate.

Soluțiile jocurilor apărute în nr. 125

TOTAL 20, APOI 80

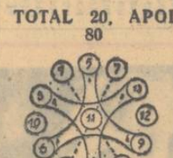

INTREBĂRI...

CÎȚI SÎNT ? 4 frați și 3 surori.

RÎNDUNELELE : Întotdeauna.

CÎȚI ANI AM ? 23 de ani. Diferența dintre vîrsta tatălui și a fiului este egală cu 23 de ani, prin urmare, fiul va trebui să aibă 23 de ani, pentru ca tatăl său să fie de două ori mai în vîrstă ca el.

CU ACELEAȘI CIFRE 22+2+2+2=28 și 888+88+8+8+8=1000.

Redacția : Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

Jules Cazaban despre filmul „Telegrame"

De câteva zile pe ecranul cinematografului „Patria" din Capitală rulează noul film românesc „Telegrame". În film — care se bucură de mare succes — apar o serie de cunoscuți și valoroși actori ai teatrelor noastre. Cu unul din aceștia — artistul poporului Jules Cazaban — am avut o convorbire... telegrafică.

Părerea dv. asupra filmului ?

— Foarte bună.

— De ce ?

— O replică colorată, un dialog reușit, coloritul frumos, atmosfera caragialească bine realizată.

— Turnarea a fost dificilă ?

— Nu. Cei doi regizori au colaborat permanent cu actorii, dând sugestii, intervenind acolo unde era necesar, dar lăsînd actorul să-și păstreze personalitatea.

— Unde a fost turnat filmul ?

— *Pe platourile de la Buftea.*

— Rolurile cele mai realizate ?

— *Cele interpretate de Gr. Vasiliu-Birlic, Marcel Anghelescu, Al. Giugaru, Niki Atanasiu, Carmen Stănescu... ca și de toți ceilalți, de altfel.*

— Așadar ?

— *Așadar, sînt bucuros că am participat la acest succes al cinematografiei noastre.*

A. M.

Trei prietene

Cînd reflectoarele teatrelor s-au stins și sloiștorii scenelor au ajuns la casele lor „trei artiste, trei prietene" își împărtășesc bucuria.

De sus în jos : **Olga Tudorache** în „Anușgona" ; **Ileana Predescu** în „Otelia" ; **Liliana Tomescu** în **Liza Doolitle (Pygmalion)**

Olga și Liliana au fost colege încă din școală. Apoi, pe băncile Institutului de Teatru, această prietenie s-a întărit, adîugîndu-se cea a Ileanei Predescu. Cu toate au absolvit Institutul în anul 1951. De atunci nu există perioară a anului în care să nu trezească dezbateri emoții și celorlalte. Încă de cînd încep repetițiile, prietenele se văd și se consultă, discută despre rolul respectiv.

Cu ani în urmă, Ileana Predescu a jucat în reprezentațiile pe scena Teatrului Armatei rolul titular din „Zoia" — atîtori de bună ei prietenă Liliana Tomescu. Nu se poate spune cît au fost de fericite amîndouă.

Oridecîteori se întîlnesc, veselia celor trei prietene este de-a dreptul molipsitoare. Olga, Liliana și Ileana, își povestesc cu haz întîmplări din viață și de pe scenă, ele vorbesc, despre cărțile pe care le citesc, despre filme și sport și uneori și despre... gospodărie. Vara, în timpul concediului, deobicei la mare, au timp suficient să facă, fiecare, un bilanț al realizărilor și... nereușitelor din timpul stagiunii teatrale încheiate, să făurească visuri.

În decursul anilor, nenumărate au fost bucuriile artistice ale tinerelor actrițe. Dornice să învețe și să-și fidice măestria artistică, ele continuă să studieze cu pasiune, întocmai ca atunci cînd se găseau toate trei pe băncile Institutului de Artă Dramatică și Cinematografică „I. L. Caragiale".

Prietenia lor e trainică și creatoare...

S. N.

Ursul vedetă

Un urs de la circul din Moscova — 5 ani, 2,20 m. înălime — va fi vedeta unui film de lung metraj realizat parte în Franța, și parte în Uniunea Sovietică de tînărul regizor francez Edmond Séchan.

Conoscut pînă acum ca operator și autor al unor imagini ale filmelor „Lumea tăcerii" și „Balonul roșu" — Edmond Séchan a călătorit, cu aparatul la ochi, prin toate continentele. Primele filme regizate de el, „Nlok, puiul de elefant" și „Povestea unui pestișor roșu" au fost premiate la Festivalurile de la Cannes din anii 1958 și 1959.

O recentă călătorie prin Uniunea Sovietică i-a inspirat subiectul noului său film, „Ursul", o „comedie dramatică" în care nu apare nici o femeie. Alături de ursul din Carpați, care debutează în rolul principal, vor apare numai bărbați în uniformă și animale. Printre interpreți se numără actorul italian Renato Rascel și francezii Daniel Lecourtois de la Comedia Franceză și popularul comic Francis Blanche.

IRINA SKOBȚEVA în „Inimă de mamă"

(Urmare din pag. 1-a)

Dar Anușka nu are voie să se lase prădă durerii. Copiii se uită la ea, copiii se bucură că a venit veste de la tata. De aceea, își înghite lacrimile și se dăruie muncii, pentru copiii ei, pentru țara sovietică aflată în restriște.

Cu începutul, femeia își găsește totuși rostul în viață, găsește prietenii care o ajută să-și învingă durerea. Chid oraștul ei este eliberat, Anușka e printre primii care se întorc, care muncesc să-l vindece rănile. Alături de bătrînul maestru Ivan Ivanovici (Boris Babocikin) — vechi tovarăș al soțului ei, omul care a știut să îndure cu atîta bărbăție pierderea celor trei fii ai săi— urcă pe schele Anușka. Odată cu oraștul reconstruit, cresc și copiii Anușkăi. El aduc unei inimi de mamă multe bucurii, dar și multe necazuri. Să îndrumi pe calea cea bună un băiat care a crescut fără autoritatea unui tată, să aperi de deznădejde o fată zdruncinată de pierderea primei iubiri, să sădești în inima copiilor principiile unei etici superioare, iată la ce încercări mai e supusă forța morală a acestei admirabile mame sovietice.

Dar, în ciuda anilor, a cutelor care-i brăzdează fața, a firelor albe care-i aureolează fruntea, Anușka își păstrat frumusețea, acea frumusețe care radiază din sufletul ei generos și tandru, din bărbăția cu care a îndurat și a învins toate durerile, din fericirea de a fi dăg patricii sovietice copii buni, cinstiți și vrednici. Pentru viitorul fericit al acestor copii, pentru pace, pentru ca nici o mamă să nu mai sufere cît a suferit ea, Anușka își înalță glasul: „Dacă noi, mamele, dacă toate inimile de mamă s-ar uni într-o singură inimă uriașă, de neînvins, copiii noștri n-ar mai avea a se teme de nimic".

A. R.

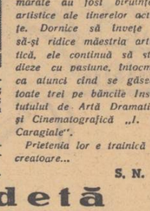

Cadru din filmul „Inimă de mamă"

Concursul bienal „I. L. Caragiale"

În întrecerea pentru apropiatul concurs bienal „I. L. Caragiale", sînt antrenate în cuprinsul regiunii București — un număr de 675 echipe de teatru, 12 formații de păpuși, 1.500 recitatori și cititori artistici, care se întîlnesc în faza inter-comunală.

Concurenții se prezintă cu lucrări dramatice care inițiază aspecte din viața și munca semenilor care luptă pentru consolidarea socialismului, pentru lucrarea unei noi concepții față de muncă. Repertoriul echipelor de teatru ale căminelor culturale din comunele regiunii este alcătuit îndeosebi din piese care înfățișează procesul de transformare socialistă a agriculturii.

★

Formația de teatru a Casei de Cultură a raionului Gheorghe Gheorghiu-Dej se pregătește intens în vederea participării la concursul bienal „I.L. Caragiale". Actualmente, membrii echipei de teatru repetă, sub îndrumarea artistei Evelime Grula de la Teatrul Municipal, piesele „Taiga" de Ialțev, „Cei care rămîn singuri" de Lucia Demetrius și „Oaspetele din faptul serii" de Horia Lovinescu.

Artista emerită Zenaida Palli în „Carmen"

400 SPECTACOLE CU OPERA „CARMEN"

La Teatrul de Operă și Balet va avea loc în curînd un eveniment deosebit : cel de-al 400 spectacol cu opera „Carmen" de Bizet. Sărbătorirea jubileului acestei celebre drame muzicale pe una dintre primele scene ale țării, oglindește prețuirea de care această populară operă se bucură din partea publicului nostru.

Reprezentată pentru prima oară în 1875 pe scena Operei din Paris, lucrarea avea să întîmpine protestul vehement al presei burgheze, care a apreciat-o drept „vulgară". pe autorii ei considerîndu-i „...morali" ! Abia 10 ani mai tîrziu, după ce opera cunoaște un vîu succes pe scenele străine, ea avea să fie reluată la Paris.

Pe scena Operei noastre, „Carmen" a văzut pentru prima oară lumina rampei la 23 aprilie 1920, sub bagheta dirijorului Ion Nona Otescu. Distribuția a înmănunchiat o serie de talente cunoscute ale vremii, în frunte cu **Romulus Vrabiescu** în Don José, **Edgar Istratty** în Escamillo și **L. Rozanne**, una dintre cele mai valoroase mezzosoprane, în Carmen. De atunci, în cele aproape patru decenii, mereu noi distribuții valoroase au reunit aportul unor renumiți interpreți romîni și străini. Dintre artiștii sosiți de peste hotare, aparții în reprezentații, amintim pe cunoscutele mezzosoprane franceze Ninon Vallin și René Gilly în Carmen, și pe vestitul tenor Ippolito Lazzaro de la Scala din Milano, care a cîntat în Don José, iar dintre vechi mari interpreți romîni pe Eugenia Lucozakskaia, Maria Saejina, Florica Cristoforeanu și Vera Schwartz în Carmen și pe **Traian Grozăvescu** și **Emil Marinescu** în Don José.

★

Cel de-al 400-lea spectacol are loc în condiții cu totul noi, bucurîndu-se de o montare deosebită, la realizarea căreia s-au dat concursul regizorul Jean Rînzescu și dirijorul Mihai Brediceanu. Rolul titular va fi deținut de cunoscuta mezzosoprană **Zenaida Palli**. Împărțindu-ne impresiile sale asupra rolului, interpreta ne-a declarat :

— Carmen rămîne unul dintre rolurile mele preferate, pe care, de altfel, cred că l-am jucat cel mai mult. Peste hotare am interpretat acest rol în Uniunea Sovietică, Germania, Ungaria, Polonia, Bulgaria, etc. Cu ocazia ultimului turneu în R.D.G. am făcut imprimări din „Carmen" pentru Filarmonica din Berlin, iar la Dresda am aparut în rol cu ocazia premierei operei lui Bizet. Mă leagă multe amintiri plăcute de această operă și locmai de aceea este firesc ca pe cel de-al 400-lea spectacol al de seară Operei noastre să-i aștept cu multă nerăbdare.

G. MIHAIL

Luminile rampei

● CUNOSCUTUL roman satiric „*12 scaune*" de I.I și Petrov, a fost dramatizat în Belgia, de către Julien Gorkin, fiind prezentat în premieră pe o scenă din Bruxelles.

● ACTRIȚA italiană de cinema Sonhia Loren a fost invitată de cunoscutul actor și regizor francez Jean-Louis Barrault, să-și facă debutul ca actriță de teatru, într-o comedie de Feydeau: „*Afară în Amélie*".

● O PIESĂ romînească jucată de 2.000 de ori în R.P. Polonă ! Este vorba de „Omul care a văzut moartea", de Victor Eftimiu. Autorul a primit, recent, din partea direcției Teatrului Național din Varșovia, o comunicare prin care este înștiințat că piesa i s-a jucat de 2.000 de ori în numeroase orașe și tîrguri din palatinatele (regiunile), Wrocław, Katowice, Szecin, Olasiya, Koscilin, Gdansk, Rzeszow etc.

Piesa este introdusă în repertoriul teatrelor poloneze de acum doi ani.

● COLECTIVUL *Teatrului de Stat din Brăila a întreprins în această stagiune patru turnee în comunele și satele din raioanele Gropnița și Panciu cu piesele „Indezirabila" de Ernest Matei, „Bărbatul fără opinie", de Mihail Leonard și „Ursul" de Cehov. În prezent un colectiv al teatrului prezintă aceste spectacole în raionul Berești. Astfel, de la începutul acestei stagiuni și pînă azi, peste 8.000 de spectatori din sate și comune au văzut aceste piese.*

Ce pregătesc compozitorii noștri de muzică ușoară

Azi ne răspund Nicolae Patrichi și Sile Dinicu

Iată ce ne-a declarat compozitorul Nicolae Patrichi : — *Am terminat zilele acestea o melodie inchinată sportivilor : „Marșul fotbaliștilor". Voi fi prezent cu cîteva melodii și la noul spectacol al Teatrului Satiric-Muzical „Constantin Tănase" : „Revista oglinzilor".*

Lucrez, de asemenea, la o fantezie-simfonică pentru orchestră și mai am în lucru cîteva melodii pentru brigada artistică de agitație a uzinelor „Republica". Pregătesc totodată muzica unui balet pentru Ansamblul artistic al Armatei, precum și un foxitrot cu subiect satiric.

Și iată, acum și răspunsul compozitorului Sile Dinicu :

— **Am scris un cîntec închinat Zilei internaționale a femeii : „De ziua ta". Lucrez la un tango de concert pentru o orchestra mare, două piese cu caracter liric, o rapsodie de dans. De asemenea, am în pregătire cîntecele : „Mă bădiță, ce-am greșit..." și „Iubirea mea", cît și cîteva piese pentru cor. În sfîrșit, lucrez la aranjamentele muzicale pentru un concert al Orchestrei de estradă a Radiodifuziunii și Televiziunii, care va avea loc în cursul acestei luni.**

În vizită la Casa de Cultură „Petőfi Sandor"

La Casa de cultură „Petőfi Sandor" din Capitală, artiștii amatori de naționalitate maghiară pregătesc noi spectacole și manifestări artistice.

Astfel, pe scena sălii din intrarea Zalomiț, artiștii amatori revelă o piesă inîr-un act de Dimeny Isivan, „Citește și dă-l mai departe", care oglindește un aspect din lupta ilegală a comuniștilor în timpul slăpînirii burghezo-moșierești, a nou la Teatrul „Metropol" din Berlin în rolul lui Tadeusz din „Pluteșul de pe Bistrița". Apoi, vor cînta la Opera Mare din Berlin și la Landi Lenski din „Evgheni Oneghin" de Ceaikovski. De asemenea, voi da un concert în Berlinul Occidental, cu orchestra filarmonică, dirijată de Fritz Walter din Viena. Programul cuprinde muzică vieneză : arii din operetele lui Johann Strauss, Zeller și Millöcker. Totul, firește, în limba germană.

— *Veți face, desigur, ca și în vizitele trecute înregistrări pentru radiodifuziunea germană...*

— Da. Dar numai cu muzică romînească : lucrări folclorice și de compozitori romîni.

— *Ce surprize rezervați spectatorilor noștri la reîntoarcere ?*

— Zilele trecute am participat la un recital oferit de artiștii operetei, muncitorilor de la Industria Bumbacului-B cu o suită de arii din diferite țări, acompaniați de orchestra simfonică.

— *Ce veți cînta și în ce limbă ?*

— Voi cînta în limba germană *„Fata pe care o iubesc"* de Mălineanu, aria *„Viața e frumoasă"* din opereta „Ana Lugojana" de Filaret Barbu și o arie dintr-o operetă clasică, asupra căreia încă nu m-am hotărît.

— *Vizita dv. în R.D. Germană se va încheia o dată cu turul ?*

— Nu. Tot cu acest prilej am primit invitația prietenilor germani să cînt din nou la Berlin, Dresda și Leipzig. Am întîlnit pe Ion Dacian împreună cu soția.

— *Plecați la Tîrgul internațional de mostre ?*

— Chiar acolo.

— *Ca vizitator ?*

— Nu. Ca să cînt.

— *?!?*

— Crezi oare că o expoziție de mostre nu e și muzicale nu poate fi și ea un prilej de a cînta în București, turneaza actualmente „**Orașel trist**", un film italian realizat de tînărul regizor Francesco Masselli.

● LOUIS DAQUIN, valorosul regizor francez care a turnat la noi în țară „Ciulinii Bărăganului", a terminat de curînd un nou film „Ape tulburi" după un roman de Balzac.

● REGIZORUL englez Nicholas Ray a turnat în Japonia un film inițiat „Dinți diavolului", în care apare, alături de Antony Quinn, actrița niponă Yoko Tani.

● „PETRE NĂZDRĂVANUL", figură populară a poveștilor bulgare, frate bun cu fiul Eulenspiegel, Lutas Matty sau Păcală al nostru, a devenit eroul noului film realizat la Sofia de regizorul Stefan Sirdjadiev, legendarul personaj fiind interpretat de comicul Rașco Iabandiev.

● LA MOSCOVA a luat ființă primul lectorat cinematografic din Uniunea Sovietică. Auditorii acestui lectorat vor cunoaște situația actuală a artei cinematografice universale, istoria cinematografiei mut și sonor sovietic și de peste hotare, creația celor mai de seamă regizori, actori, operatori sovietici și străini și a altor cineaști a căror filme au obținut o recunoaștere unanimă.

● 25 DE ȚĂRI, printre care Uniunea Sovietică, Italia, Anglia, Statele Unite, și-au și anunțat participarea la Festivalul Internațional al Filmului de la Cannes (4—20 mai a.c.) care se va deschide cu proiectia filmului „**Ben Hur**" de William Wyler.

● FRANCOISE ARNOUL este protagonista filmului „**Batut spionilor**", realizat de Michel Clément, o sarcină adresa filmelor ar-tinînd așa numitei „serii negre".

● COMITETUL Asociației internaționale pentru filme științifice a hotărît organizarea congresului pentru anul 1960, la Praga. Ultimul congres al acestei asociații s-a ținut recent la Oxford în prezența a 156 de delegați din 25 de țări. În cadrul congresului au fost prezentate 150 de filme. Cea mai înaltă distincție — Premiul Asociației Britanice — a fost decernată filmului cehoslovac „Stropi și picături", realizat de dr. Josef Fliva.

● De cîteva zile se află în Capitală studenții anului 4 al Institutului de teatru de limbă maghiară „Szentgyörgyi Istvan" din Tg-Mureș, în vederea unui schimb de experiență cu Institutul de teatru din București. Studenții maghiari au organizat la Casa de cultura „Petőfi Sandor" un spectacol de recitări din cunoscuți poeți maghiari și romîni, clasici și contemporani.

Reflector

Cuvînt înainte

Copil, adolescent pîndind stelele, matur la vîrsta voluptății gîndirii, bătrîn înțelept, obosit în decrepitudine, omul a simțit nevoia să-și joace ființa comedia sau drama căutării unui drum interior, totdeauna complicat. Lîngă un foc mic de peșteră, în răcoarea tenebrelor, ascultînd urletul fiarelor, fugind în pădure sub ploi nemiloase și cercetînd cu spaimă imperiul negru și necunoscut al cerului în care ardeau fulgere și copaci electrici, el a spus cevа. A implorat sau s-a arătat puternic, a adorat și-a iubit, a urît și a căutat plăcerea ; văzînd-se în lacuri a învățat să-și miște mîinile. De bucurie a inventat euritmia și bînd a închinat vinului ditirambul ; privind neînțelegerea copacilor a înțeles sculpturalul ; auzind frunzele la mișcarea vîntului a descoperit versul.

Din aspirația de a se întoarce iar în lumea părăsită odată cu moartea trupului ascultînd lamentația și simțindu-l înviere, omul a mers spre descoperirea teatrului. Ce erau dionisiile rurale decît comedii primitive destinate să alunge urîtul iernii, cînd pămîntul amuțește și doarme ca o fiară ? Un zeu focos la început, dezlănțuit, pus pe desfrîu, mereu în alergare după plăcere, a inspirat cîntece unice.

Mai tîrziu, la eroizinea mitului în timp, a devenit un adolescent murind toamna și înviind primăvara, iar imaginea lui a adus pe lume elegia și oda. Să ne bucurăm că au stat vînturile și că se reia navigația, strigau în coruri bărbații pe străzile cetăților devenite scene imense de piatră, să ne înveselim pentru că pămîntul a redevenit fertil ! De la mișcarea destrăbălată a sileniior pînă la strategia scenei nu mai este mult. Pînă-sfînd din ce în ce mai mult se spre fapta rară, cinstea s-a rupt și a devenit dialog. Exacerbarea durerii, povestirea investigațiilor interioare, obsesia destinului a dat teatrului adîncimea. De la sacrificiul liturgic la costum — un timp, în care s-a descoperit și scena. Cu o perdea și cu focul mădularul de mîini a fost creat. Am aflat vorea actorului și de la el am învățat să umblăm și să spunem. Statui în mișcare cerînd războaiele crimelor murdare, simbolizînd drumul spre perfecțiune, spre puritate și înțelepciune, șuierînd lui Melpomene au înobilat tragedia cu versuri sfîrîcuitoare.

Mergem de mii de ani la teatru și probabil că vom mai merge ale multe mii pentru ca să găsim dincolo de rampa misterioasă, întîmplările care totdeauna au făcut inima să se bueure sau să se întristeze. Cine n-a auzit sub fermecatele acoperișuri unde se tace, acele cuvinte inspirate destinate iubirii, cuvinte ce nu le vom spune niciodată ați de frumos, cine nu a ucis odată cu înfigerea spadei într-un piept de pînză pe dușmanul înrăit al omenirii, simbolizînd nedreptatea ?

Despre poezia rătăcînd prin păduri seculare de carton, despre mirajul inundației cu lumini al unui reflector, despre actrița frumoasă ca apa, despre vibrarea vorbei și economia tăcerii, despre știința intrării și a ieșirii din scenă, despre inovația în teatru, despre miracolul gestului, lăsați să vă spună cîte ceva de aici înainte, săptămînal, pe un necunoscător ce descoperă abia acum — cum dintr-un text mărunt, dormind într-un caiet învie o lume tumultoasă, cum coboară poezia din memorie în glas, cum se ilumînează chipul prin simfire.

Tăceți, pășiți în vîrful picioarelor și așezați-vă !

Eugen BARBU

Balerinii Operei în R. P. Bulgară

În cursul acestei primăveri urmează să se deplaseze în R. P. Bulgaria un colectiv de balerini ai Teatrului de Operă și Balet. Reprezentanții le vor fi susținute cu concursul orchestrei Operei din Sofia.

Programul va cuprinde spectacolele de balet „**Lacul lebedelor**" de Ceaikovski, „O seară de **balet**", alcătuită din piesele coregrafice „La plajă" de M. Jora „Trecerea" de De Falla și „Prieucicul" de Zeno Vancea precum și o nouă montare „**Romeo și Julieta**" de Prokofiev, în cazul cînd acest spectacol va ieși în premieră pînă la data începerii turneului. Din rîndul interpreților care se vor deplasa fac parte o serie de elemente valoroase : Irinel Liciu, Valentina Măsăini, Alexa Dumitrache, Ileana Iliescu, Rodica Iștefe, Cora Benador, Clara Voiini, Gh. Cotovelea, Celu Barbu, Stere Popescu și alții.

MICUL ECRAN

Melodii pentru „Ziua Femeii"

Pentru cititorii „Magazinului" cîteva amănunte în marginea programului din săptămîna aceasta.

Marți 8 martie, programul Televiziunii cuprinde două filme documentare. Primul este o producție a Studioului de Televiziune București : „**Acvariul din Constanța**". Desigur, că mulți din cei care și-au petrecut concediul la malul mării, au avut curiozitatea să viziteze frumosul acvariu din Constanța. Filmul prezintă, pe cadre cu bazin, imagini din viața... „pensionarilor" acestui original muzeu viu. Al doilea film este consacrat prin Republica Democrată Vietnam și la întoarcerea în patrie a materialelor filmate pe această documentară „**Fluviile Vietnamului**". Imagini cu aspecte din viața economică a țării prietene din Asia, filmul acesta va fi prezentat la televiziune de către autor.

O comisie formată din... două femei, delegate ale telespectatorilor, va selecționa la 8 martie melodiile pe care compozitorii le-au oferit cu prilejul emisiunii „Astăzi e ziua ta". „Ramona", „Valencia", și „Smaranda" se vor întîlni într-un potpuriu. Gică Petrescu va pleda pentru „Sanda", iar concitadinul Richard Bartzer își va prezenta „Mica sa pianistă". Aida Moga va interpreta melodia din filmul „Lili". Orchestra... de bărbați e condusă de Teodor Cosma. Era să uităm : Gică Petrescu, chemat de neocupărate ori la ordine pentru afirmația sa, cum că „Cele mai frumoase fete sînt în București", va veni cu o demnitire... muzicală.

Așadar deci, telespectatoare din întreaga țară !

A. S.

Din nou în vizită la prieteni

Tenorul Ion Dacian a plecat în R. D. Germană

Joi dimineață, printre numeroși călători care plecau cu avionul de la agroara Băneasa pe ruta Leipzig, l-am întîlnit pe Ion Dacian împreună cu soția.

— *Plecați la Tîrgul internațional de mostre ?*

— Chiar acolo.

— *Ca vizitator ?*

— Nu. Ca să cînt.

— *?!?*

— Crezi oare că o expoziție de mostre nu poate fi și ea un prilej de a cînta în București, turneaza actualmente „**Orașel trist**", un film italian realizat de tînărul regizor Francesco Masselli.

— *Veți face, desigur, ca și în vizitele trecute înregistrări pentru radiodifuziunea germană...*

— Da. Dar numai cu muzică romînească : lucrări folclorice și de compozitori romîni.

— *Ce surprize rezervați spectatorilor noștri la reîntoarcere ?*

— Zilele trecute am participat la un recital oferit de artiștii operetei, muncitorilor de la Industria Bumbacului-B cu o suită de arii din diferite țări, acompaniați de orchestra simfonică.

— *Ce veți cînta și în ce limbă ?*

— Voi cînta în limba germană *„Fata pe care o iubesc"* de Mălineanu, aria *„Viața e frumoasă"* din opereta „Ana Lugojana" de Filaret Barbu și o arie dintr-o operetă clasică, asupra căreia încă nu m-am hotărît.

— *Vizita dv. în R.D. Germană se va încheia o dată cu turul ?*

— Nu. Tot cu acest prilej am primit invitația prietenilor germani să cînt din nou la Teatrul „Metropol" din Berlin în rolul lui Tadeusz din „Pluteșul de pe Bistrița". Apoi, voi cînta la Opera Mare din Berlin și la Landi Lenski din „Evgheni Oneghin" de Ceaikovski. De asemenea, voi da un concert în Berlinul Occidental, cu orchestra filarmonică, dirijată de Fritz Walter din Viena. Programul cuprinde muzică vieneză : arii din operetele lui Johann Strauss, Zeller și Millöcker. Totul, firește, în limba germană

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 127 ★ Sîmbătă 12 martie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

DACĂ TOȚI OAMENII DIN LUME...

Ce s-ar putea face pentru omenire, dacă sumele uriașe cheltuite pentru înarmare ar fi folosite în scopuri pașnice

Statisticile au arătat că cel de-al doilea război mondial, căruia omenirea i-a dat tribut peste 30 milioane de oameni, a necesitat cheltuieli uriașe, care ar fi fost de ajuns pentru ca toți copiii din lume să poată absolvi o școală superioară, pentru a se construi tuturor familiilor de pe glob cîte un apartament cu 5 camere, pentru a se amenaja și înzestra cîte un spital la 5.000 de oameni.

In zilele noastre se cheltuiesc pentru înarmare sume fabuloase, care, potrivit unor date, desigur depășite, trec de 100 miliarde dolari anual.

Ce s-ar putea face pentru omenire dacă sumele imense folosite pentru înarmare ar fi folosite în scopuri pașnice?

Trebuie amintit că, din totdeauna, oamenii de știință și constructorii cinstiți au fost ostili războiului și înarmării. Încălzirea în relațiile internaționale care se constată în prezent și care este o urmare a luptei îndelungate, perseverente și consecventă a Uniunii Sovietice pentru destinderea încordării internaționale, pentru coexistența pașnică dintre țările lagărului socialist și ale lumii capitaliste, încălzire ce s-a accentuat după vizita lui N. S. Hrușciov în S.U.A., a fost primită cu un ecou de caldă aprobare și de către oamenii de știință.

Istoricele propuneri prezentate de N. S. Hrușciov la sesiunea a XIV-a a Adunării Generale a O.N.U. și privitoare la dezarmarea generală și totală au fost primite cu speranță și entuziasm în lumea întreagă.

Oamenii de știință cinstiți din lumea întreagă, au elaborat și elaborează proiecte grandioase. Pentru traducerea lor în viață într-un viitor apropiat sau chiar mai îndepărtat sînt necesare uneori eforturile cîtorva țări, în unele cazuri chiar ale mai multor țări, ele avînd nu numai o importanță națională, dar și internațională. Acest lucru nu este însă posibil fără lichidarea „războiului reci", fără o largă colaborare între popoare. **Dacă mijloacele destinate înarmării ar fi folosite în scopuri pașnice, DACĂ TOȚI OAMENII DIN LUME AR ÎNȚELEGE NECESITATEA PENTRU OMENIRE A DEZARMĂRII, dacă sumele uriașe pe care le înghite înarmarea ar fi eliberate primind alte destinații, s-ar putea face lucruri minunate.** Iată înfățișate pe hartă, pe care o reproducem mai jos, unele din acestea:

1. O SONDĂ PRIN SCOARȚA PĂMÎNTULUI (forată în centrul oceanului la o adîncime de 12-14 km. va permite să se elucideze numeroase probleme cu privire la structura pămîntului, rămase pînă în prezent nerezolvate).
2. O SUPERMAGISTRALĂ DE CALE FERATĂ LONDRA-MOSCOVA-NEW YORK (Ideea unei astfel de căi ferate a fost formulată pentru prima oară de V. I. Lenin).
3. TUNELUL SUB MONT-BLANC.
4. CENTRALE ELECTRICE PE BAZA ENERGIEI MAREELOR.
5. TUNELUL SAU PODUL PESTE CANALUL MÎNECII.
6. TUNELUL GIBRALTAR.
7. TUNELUL BAKU-KRASNOVODSK.
8. TUNELUL DIN MUNȚII HIMALAIA.
9. CANALUL CELOR TREI FLUVII DIN AMERICA DE SUD. (Potrivit proiectului, acest canal urmează să unească trei fluvii bogate în apă din America de Sud într-un sistem hidraulic unic, creîndu-se astfel posibilitatea de a se iriga mari suprafețe de pămînt).
10. SISTEMUL DE BARAJE DE PE FLUVIUL AMUR.
11. „INELUL ALBASTRU" DIN POLONIA: ODER-VISTULA.
12. BARAJUL DIN MAREA CASPICĂ.
13. REGULARIZAREA FLUVIULUI HUANHE.
14. BARAJUL DE LA ASSUAN ȘI CREAREA NILULUI NOU (în curs de construcție).
15. CANALUL SPRE MAREA MOARTĂ ȘI DEVIEREA CURSULUI FLUVIULUI IORDAN.
16. IRIGAREA AUSTRALIEI CENTRALE.

• (Continuare în pag. 3-a)

MĂRTURII DESPRE ENESCU

Au trecut de atunci aproape 5 ani și mulți dintre noi, îi simțim, îi auzim opera și avem impresia că trăiește. Muzica lui ne încîntă auzul, acordurile arcușului său ne vrăjesc...

Pașii m-au purtat de curînd într-o impunătoare clădire de pe Calea Victoriei, clădire străjuită de doi falnici lei de piatră, — și aci am făcut cunoștință mai îndeaproape cu comoara enesciană.

In cinci camere frumos aranjate, publicul poate urmări întreaga activitate — de la compoziție la interpretare — a marelui artist romîn. Iată-l pe genialul copil-artist — așa cum îl intitula ziarul „Curierul romîn" din 1886 — cu mica lui vioară și alături titlul aflat pe manuscrisul primei sale lucrări, „Țara romînească, operă pentru vioară și pian": **George Enescu, compozitor romîn în vîrstă de cinci ani!...** Și tot de atunci datează pictura exemplu **Simfonia de cameră nr. 33**, terminată cu trei săptămîni înainte de a se îmbolnăvi, și multe din operele maestrului, care deocamdată stau în dulapuri, împachetate, urmînd ca într-un viitor apropiat să fie puse la dispoziția studenților de la Conservator spre a fi cercetate. De asemenea muzeul păstrează numeroase scrisori inedite ale lui Enescu.

In anul 1952 — la masa de lucru

Acest ciobănaș cu fluier a stat în permanență pe biroul lui Enescu

cutată cu multă măiestrie, care și ea se află alături de vioară. Sînt expuse apoi texte cuprinzînd aprecierile marilor muzicieni ai lumii despre opera lui Enescu, numeroase fotografii arătîndu-l pe maestru dirijînd sau cîntînd la vioară sau pian, partituri ale operelor sale, iar în ultima încăpere se văd toate obiectele din camera lui de lucru.

O statuetă de pe birou ne-a atras atenția. Ea reprezintă un ciobănaș cu fluier, opera sculptorului Oscar Späthe și — după cîte am aflat — a stat tot timpul la Paris, pe biroul lui Enescu.

In muzeu se află numeroase partituri ale lucrărilor enesciene, ca de exemplu *Inspirîndu-se din folclorul poporului nostru, din viața și priveliștile patriei, Enescu a făcut ca melodiile românești să străbată lumea. Și pentru a arăta cît de mult îndrăgea muzica populară, Enescu scrie în cartea amintirilor sale:* „Țăranul romîn poartă muzica în sînea sa. In singurătatea munților și plaiurilor, ea îi este tovarășă... Așa cum e, această muzică este una din comorile cu care Romînia se poate mîndri".

Primul concurs și festival Enescu, organizat în 1958, a avut un puternic răsunet internațional, răsunet care nu s-a stins dovadă fiind imensul interes manifestat în cercurile muzicale din numeroase țări ale lumii atunci cînd s-a aflat despre organizarea celui de al doilea concurs. Adresa: Romînia, București, Calea Victoriei 141, *sediul secretariatului concursului, este cunoscută acum în marile orașe de pe glob, de unde vin zilnic numeroase scrisori ale tinerilor muzicieni — viitorii concurenți — care cer lămuriri asupra condițiilor de participare, deși mai sînt 18 luni pînă atunci. Numeroase prospecte ale concursului au fost expediate în străinătate și o serie de reviste muzicale au și publicat anunțul despre concurs. Acum, la comisia de organizare se lucrează la definitivarea*

Simion SĂVEANU

• (Continuare în pag. 4-a)

In acest număr:

La 82 de ani președinte de comitet de stradă

•

Din istoria anecdotică a teatrului romînesc

•

MAGAZIN MEDICAL
—Boala ulceroasă
—Grefele arteriale

•

MODA
—Taioare
—Pălării de primăvară

•

„Spectacolul" MAGAZIN
— In curînd pe ecranele Capitalei
— Scrisoare din Varșovia

Utemista Gabriela ANDRONIC, țesătoare fruntașă la „Industria Bumbacului B" din Capitală, e și o talentată artistă amatoare. Ea face parte din echipa de dansuri și din corul întreprinderii.

Fotografia: Mihai POPESCU

MĂESTRIA STICLARILOR

Astăzi, în epoca cuceririi spațiului cosmic, nimic nu ne poate apare mai banal și mai neînsemnat de cît un obiect de sticlă. Îl întîlnim în toate părțile, în toate împrejurările, în toate forme le: de la borcanul de murături pe care îl cumpărăm de la „Alimentara" și pînă la halba din care sorbim însetați, de la ochelarii bunicii și pînă la imensul lampadar din sala Operei de Stat.

Îl întîlnim și nu-i dăm importanță. Sticla a intrat în viața noastră de toate zilele întocmai ca aerul și ca apa.

Și totuși, la vremea ei, sticla a reprezentat una din marile cuceriri ale omenirii, a valorat mai mult decît aurul. Iar dacă astăzi o privim ca pe un lucru de la sine înțeles, dacă produsul neted și străveziu rezultat din amestecul nisipului, calcarului și sodei nu ni se mai pare un lucru miraculos, nu e mai puțin adevărat că ne-a devenit indispensabil.

O vizită la fabrica de sticlărie din București ne-a dat prilejul să vedem cîtă migală, cîtă răbdare și cîte eforturi sînt necesare pentru fabricarea unui pahar cu picior, bunăoară, dintr-acelea care nu prea lipsesc din inventarul gospodăriei. Am stat acolo la întîlnirea cotidiană dintre nisipul de Mioreani sau Văleni, soda din Uioara sau Govora, calcarul de Racoș, întîlnire extrem de călduroasă, dacă ținem seama că are loc la multe sute de grade. Călduroasă și plină de roade: ea se soldează cu fabricarea a nu mai puțin de 150 diferite sortimente: de la produse de laborator la articole optice, de la lentile divers colorate la vizoare din sticlă pentru sudură, de la candelabre la butelii.

Este fabrica de sticlărie din București o întreprindere veche? Aceasta este o chestiune de interpretare. Dacă ținem seama de faptul că prin 1934 s-a înființat prin aceste locuri o fabricuță care producea vreo trei sortimente din sticlă, sîntem îndemnați să răspundem afirmativ. Dar dacă adăugăm „amănuntul" că din clădirea veche n-au mai rămas în picioare decît o parte din stîlpii de beton ai halei de fabricație, avem toate motivele să afirmăm că fabrica e nouă-nouță, o fabrică care ține pasul cu cerințele actuale ale tehnicii.

Într-adevăr, în urmă cu vreo trei decenii patronii unei fabrici de oțet din București au avut ideea să fabrice și butoiașele pentru produsul lor. Drept care au amenajat (dacă se poate spune astfel), în apropierea gării Titan un atelier de sticlărie care nu se deosebea prea mult, ca nivel tehnic, de cele medievale. Se lucra exclusiv manual, fără nici un fel de mijloace de protecție. Apa lipsea cu desăvîrșire: pentru nevoile celor cîteva zeci de muncitori se

Paul MARIAN

• (Continuare în pag. 2-a)

INSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE

PRIN BULGARIA PRIETENĂ

Cu cîteva zile în urmă citisem în ziare despre un nou avion, de dimensiuni impresionante, dotat cu patru motoare, o nouă realizare a tehnicii sovietice. Un amănunt: avionul leagă Moscova de Sofia, cu escală la București.

Primul drum pe care îl fac în R. P. Bulgaria coincide cu primul zbor la bordul lui IL 18. După obișnuitele formalități de plecare, ne luăm rămas bun de la cei ce rămîn și ne instalăm în confortabilele fotolii ale avionului uriaș. Motoarele merg din plin, luăm viteză, nava prinde viață, simți efortul pe care-l face. O supremă încordare și se rupe de înălțurarea pămîntului, avîntîndu-se semeț spre soare.

Nu după mult timp alunecăm peste nori. Ne apropiem de Balcani. Iată piscuri ascuțite, înzăpezite, ce capătă străluciri metalice în bătaia soarelui. In jurul nostru norii albi, cu forme halucinante, lunecă leneș prin văzduh. Simt că începem să coborîm. Mă uit pe fereastră. O pată neagră, o siluetă elegantă fuge alături de noi, acolo jos, urmărindu-ne ca un prieten credincios. Urmăresc amuzat cursa. Ne apropiem de pata neagră tot mai mult și deodată pata se topește sub noi. Am luat contact cu pămîntul. București — Sofia: 50 de minute!

A doua zi mă îndrept cu trenul spre Vidin, unde voi dirija primul concert.

Vidinul, port la Dunăre, e un orășel frumos și curat. Aici se află fabrici de mașini, ciment etc. De partea cealaltă a Dunării, doar la cîteva sute de metri se află portul Calafat. In regiune sînt foarte mulți romîni, încît e un lucru foarte obișnuit în Vidin să auzi vorbindu-se românește.

Vechea rană turcească a lăsat aici cîteva urme, printre altele, ruinele cetății Baba-Vida, în trecut fortăreață cu o puternică garnizoană. In zidurile cetății se află pietre cu inscripții romane. Viața culturală a orașului este bogată: o orchestră simfonică cu o vechime de 10 ani, un teatru format dintr-o echipă de tineri foarte înzestrați și entuziaști etc.

In timpul șederii la Vidin am asistat la un așa-numit „lectorat muzical" care ar corespunde cu „concertele lecții" ale Filarmonicii noastre. Singura deosebire este că aceste concerte, susținute de artiști din Sofia, sînt programate unul pe lună în toată provincia. Foarte mulți dintre participanți sînt tineri.

Șederea mea în Vidin s-a sfîrșit în seara concertului printr-o caldă manifestație a publicului și orchestrei adresată prieteniei dintre popoarele noastre.

Mircea BASARAB

• (Continuare în pag. 3-a)

Gérard Philipe într-una din ultimele sale creații

„Jucătorul"

după romanul lui Dostoievski

In pagina 8-a vă prezentăm una din ultimele creații ale regretatului Gerard Philipe: „JUCĂTORUL", după romanul lui Dostoievski. Filmul va rula în curînd pe ecranele noastre. (In clișeu, un cadru din film, avînd în prim plan pe Gerard Philipe și pe Francoise Rosay).

Acasă la

Nicolae Secăreanu

În totală contradicție cu actuala vocație, amintirile basului Nicolae Secăreanu, artist emerit, prim solist al Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., au început cu.. sportul.

— Aveam 15—16 ani, cînd am început să joc fotbal în echipa „Colțea".

Pe locul actualului Circ de Stat se întindea un maidan pe care ne strîngeam noi, cei cîțiva pasionați, toți de aceeași vîrstă și băteam mingea ceasuri întregi. Acasă la mine n-aveau altă treabă toată ziua, decît să dea la spălat ejectele noastre. Știi ce înseamnă să ai 16 ani și să joci cu o minge adevărată? Iar pe vremea mea o minge adevărată costa o avere. Făceam, toată echipa sacrificii nemaipomenite să ne cumpărăm o minge: nu mergeam cu

I. DELEANU

• (Continuare în pag. 4-a)

Se mai întîmplă la unele instituții

Condica de prezență, în doi timpi...
Desen de Gh. CHIRIAC

LA 82 DE ANI
președinte de comitet de stradă

De curînd treburile m-au purtat pe la sediul sfatului popular raional Lenin din Capitală. Atît în cabinetul tovarășului Aurel Nițescu, președintele comitetului executiv, cît și la „camera deputaților", mi-a fost dat să întîlnesc un om înalt, spătos, cu figura zîmbitoare. Din frînturile de discuție, am înțeles că venise să rezolve anumite probleme obștești.

— Cine e? L-am întrebat pe tov. I. Sufrin, șeful secției organizatorice a sfatului popular raional.

— E tovarășul Vasile Rădulescu, unul dintre cei mai activi președinți de comitet de stradă din raion. Aci, la sfat, la „camera deputaților", se simte ca la el acasă. Vine pe la noi aproape zilnic...

Surpriza am avut-o însă cînd binevoitorul interlocutor m-a informat că acest președinte de comitet de stradă a împlinit nu mai puțin de 82 ani la 31 ianuarie 1960. Spun „surpriză", întrucît Vasile Rădulescu nu arată decît de vreo 60 de ani. Pasul îi este sprinten, ținuta dreaptă, privirea ageră, iar buna dispoziție permanentă.

82 ani! La vîrsta aceasta, bună parte din cei care ajung acești ani își caută de sănătate, umblă după prișnițe sau ventuze. Vasile Rădulescu însă nu stă în casă nici o zi, ci — neobosit — conduce un comitet de stradă, desfășoară o vie activitate obștească.

Tipograf și activist obștesc

Curios, am căutat să-l cunosc mai îndeaproape și am aflat lucruri interesante despre el. A lucrat ca zețar-tipograf o viață de om, mai bine de 50 de ani. A cunoscut urgia exploatării patronale la tipografia „Brașovul" a lui Ioska Ferencz, la tiparnița lui Carol Geber de pe strada A. Briand din Capitală și în multe alte părți.

Abea în anii noștri, ai regimului democrat-popular, i s-au împlinit visurile din tinerețe, a început să trăiască mai bine, să i se aprecieze cum se cuvine munca. Pensionar din 1947, Vasile Rădulescu n-a înțeles să treacă la odihnă, ci s-a dedicat din tot sufletul muncii obștești. Pînă în anul 1951 a fost președintele comitetului de

stradă din circumscripția nr. 212, iar de atunci și pînă în prezent — neîntrerupt — conduce comitetul de stradă din circumscripția nr. 211.

L-am întrebat de realizările obținute. Modest, Vasile Rădulescu ocolește întrebarea, căutînd să-mi abată atenția asupra altor probleme. La insistențele mele, pînă la urmă cedă și-mi spuse:

— În circumscripția nr. 211 locuiesc circa 600 cetățeni, pe șapte străzi. Aceste străzi se află în preajma celor peste 20 de blocuri din cartierul Ferentari, cu magazine frumoase la parter, cu cinematograf și cu toate cele trebuitoare unui cartier nou. Dînd dovadă de inițiativă, de dragoste pentru cartierul lor, cetățenii au făcut comitetului de stradă numeroase propuneri, în scopul înfrumusețării acestui cartier. Am pus cu toții umărul la executarea a diferite lucrări obștești pe străzile noastre. Astfel, au fost pavate străzile Semănătorului și Mangalia, s-au refăcut trotuarele pe străzile Nicolae Muscă, Petre Păun, Rădăcinei și Intrarea Semănătorului, s-a tras lumină electrică pe străzile Petre Păun și Semănătorului, s-au instalat trei cișmele publice pe această ultimă stradă. Anul trecut, s-a ridicat în cartier o școală nouă, cu două etaje, de care sîntem cu toții mîndri.

Alături de cetățeni cu vorba și cu fapta

— Cetățenii răspund la chemările comitetului de stradă?

— Firește. Numai că noi, cei 11 membri din comitet, trebuie să fim mereu în mijlocul cetățenilor, în fruntea tuturor acțiunilor, ca să constituim un exemplu pentru ei. Dacă vreunul te vede că nu participi la muncile obștești, atunci cîrmește din nas și îți spune că are treabă pe acasă... Mecanicii Mircea Alexandrescu și Alex. Ionescu, zugravul Ion Petcu, șoferul Alex. Alexandrescu, muncitoarea Stela Țifu, gospodinele Elena Apostol, Maria Mocanu, Lili Etinhofer și alții, sînt cei mai activi cetățeni. Ei au fost cei mai activi pe șantierul școlii, unde s-au alăturat cu drag la lucrări numeroși cetățeni. Bilanțul: peste 2.500 de ore muncă voluntară. Tot ei au pus umărul și la căratul pe străzi a nisipului, pietrișului și altor materiale transportate cu mijloace puse la dispoziție de sfat.

Avem însă și unii cetățeni care nu prea se... înghesuie la muncă voluntară, lucru ce le-a atras dezaprobarea celorlalți cetățeni. Vă rog să-i treceți și pe aceștia cu numele lor, poate își vor schimba mentalitatea: Iordan Stoian, Ștefan Bejan, Nicolae Pîrlianu, Nicolae Popescu, Ion Ispravnicu.

— Dar anul ăsta, ce aveți de gînd să înfăptuiți în cartier?

— Multe. Dacă vom avea materiale și mijloace de transport, vom pava prin muncă voluntară străzile Petre Păun și Rădăcinei. Vom planta pomi pe mai multe străzi, vom întreține zona verde din cartier, vom antrena cetățenii la menținerea curățeniei pe trotuare, în curți. Ar fi cazul însă ca și sfatul popular raional să ne sprijine, înscriindu-și în plan canalizarea unor străzi, printre care str. Semănătorului. Lucrul este posibil, întrucît există conducte de apă și canal pe străzile laterale.

Am mai tăifăsuit un timp, cu plăcere, cu tov. Rădulescu. La o vreme și-a luat rămas bun, întrucît îl aștepta acasă soția sa, Reghina, precum și... soacră-sa, Elena. Deși ceva mai în vîrstă decît octogenarul nostru, mama soacră este și ea în plină putere, face tot felul de treburi, spărgînd chiar și lemne cu toporul în curte. Vreți să-i aflați vîrsta? Nu-i lipsește decît trei ani pînă la 100...

Mircea SCRIPCA

POȘTA REDACȚIEI

S. STROE — Hunedoara: Sînteți, precum vedem, în mare încurcătură. Părinții vor să vă facă inginer, iar dv. vreți să deveniți actor. Pentru a împăca — cum spuneți dv. „și capra și varza", ne întrebați dacă se pot urma concomitent ambele facultăți. Răspunsul nostru este negativ. Ar fi și o imposibilitate deoarece ambele facultăți cer studiu serios, cer timp mult de pregătire.

Punctul al doilea al scrisorii e amuzant. Ne întrebați ce salariu are un actor. Nu cumva acesta e motivul care vă atrage spre actorie? Sfatul nostru este să chibzuiți bine înainte de a păși pragul unei facultăți și să mergeți către cea care aveți cele mai mari înclinații.

P. DAN — Odobești: Desenele dv. despre Lună nu sînt rele, dar, spre regretul nostru, trebuie să vă spunem că subiectele alese au fost tratate mai înainte de alți caricaturiști. Ați observat și dv., probabil, că luna nu mai este de o bună bucată de vreme solitară, ci e în permanență în anturajul caricaturiștilor și a autorilor de literatură fantastică. Încercați să faceți mai degrabă caricaturi... terestre. Ar ajuta pe mulți pămînteni.

OCTAVIA ATANASIU — brodeuză la cooperativa „Sîrguința" — București, ne trimite următoarea scrisoare: „Atît eu, cît și tovarășele mele de lucru am citit cu multă plăcere răspunsul dv. de la poșta redacției din 26 dec. 1959. A fost într-adevăr, un răspuns la înălțime și dat cu mult simț de răspundere. Un răspuns demn de un adevărat bărbat. Totuși, eu și colegele mele mai avem o doleanță. O redăm mai jos tot sub formă versificată:

Dacă-avem drepturi egale,
(După cum vă pronunțați),
De ce la rubrica „desene"
Autori sînt doar bărbați?

Dacă răspunsul dv. va fi tot atît de corect ca și cel anterior, ne vom declara mulțumite".

Rîndurile în versuri ce ni le-ați trimis, ne obligă să vă dăm un răspuns asemănător:

Epigrama dumneavoastră,
E o bună-ntepătură.
Asta-nseamnă că puteți
Face, și caricatură.

Ei! Acum să vă vedem, dragi tovarășe, ce ne veți răspunde!

GABRIELA HORASCU — Cluj: **Ne conformăm cererii dv. publicînd epigrama scrisă pentru unul care face glume nesărate:**

Astă vară-n băi de mare
La Mamaia-o lună-ai stat,
Dar și băile cu sare
Te-au lăsat tot nesărat".

GEORGE LUCIAN VRANCEA — București: **Preferăm o critică concretă și în proză, uneia cu ocolișuri, versificată, din care nu ne alegem cu nimic.**

IRINA KALMAN — Deva: **Ne bucurăm că prin intermediul revistei noastre ați primit aproximativ 200 ilustrate de la diverși cititori. Hotărîți să vă ajutăm pînă la capăt, le transmitem celor ce v-au scris mulțumirile dv., rugîndu-i să aibe puțintică răbdare pînă le veți putea răspunde la toți. Din partea noastră, primiți mulțumiri pentru ilustrata din Deva ce ne-ați oferit-o.**

CALEIDOSCOP

Din istoria anecdotică a teatrului românesc

Fripturа de rinocer a lui Ștefan Iulian

O figură pitorească din trecutul teatrului românesc a fost Gherman Popescu actor de mina doua, nelipsit din turneele trupelor lui Iorgu Caragiali și Mihail Pascaly. Cu nelipsitu-i cilindru înalt și cu pantofii de lac pe care-i purta pe orice vreme, Gherman Popescu se făcuse cunoscut prin vocea tunătoare, de bas profund, pe care-o utiliza din plin în tiradele patetice ale melodramelor timpului. Într-o vară, Gherman Popescu se hotărî să-și încerce norocul pe cont propriu. Își alcătui o trupă și porni, cu repertoriul care cuprindea piesele de succes ale vremii „Onoarea, speranța și răzbunarea", „Călugărița îngropată de vie", și „Peticarul din Paris", să colinde orașele dunărene. La Calafat, antreprenorul sălii de spectacol — de fapt o sărmană estradă amenajată în fundul curții unui han — era chiar hangiul-birtaș, care se învoi să „angajeze" pe actori, oferindu-le, în schimbul reprezentațiilor, adăpost și masă, cu „tot ce le poftește inima", după cum se lăuda singur. Cum însă publicul nu se prea îmbulzea să vadă „faimoasa trupă", bieții actori erau siliți să înghită zi de zi, o clorbă fără pic de gust, o fiertură searbădă care nu-i putea sătura. Disperați, se plînseră „directorului", Gherman Popescu care, la rîndul său, împărtăși birtașului nemulțumirile actorilor. Acesta însă nici nu se gîndea să schimbe meniul și nici să dea drumul trupei, fîndcă, socotea el, încă nu făcuseră destul dever cu spectacolele, ca să-și răscumpere cazarea și întreținerea. Lihniți de foame și amăriți, actorii căutară o ieșire. Și într-o bună zi, la ora prînzului, cînd îl se puse-n față aceeași zeamă lungă, se auzi, de la un colț al mesei actorilor un glas, strigînd cu îndrăzneală cheinerului: „Ei, băiețe, adu-mi de grabă o porție de friptură de rinocer. Cu hrean!" *Birtașul, care se afla la tejghea, holbă ochii cît cepele, în vreme ce actorii îl priveau uimiți pe tînărul lor coleg, care, netulburat, adaose la comandă:* „Dar vezi, să n-aibă oase". *Și cînd hangiul, zăpăcit, începu să bîlguie, tînărul mucalit — care se numea Ștefan Iulian — se ridică revoltat și-i spuse, peste masă, lui Gherman Popescu:* „Cum se poate, meștere? Parcă fusese vorba să ni se dea la masă ce ne poftește inima? Și acum, nici o sărmană ciosvîrtă de rinocer nu pot mînca? *După care, înfelegînd, Gherman Popescu se scuză la rîndul lui și tunător, declară reziliat contractul cu hangiul antreprenor. Și doar așa izbutiră să scape din Calafat, pornind să-și încerce norocul aiurea, sărmanii angajați ai lui Gherman Popescu.*

Leonescu-Vampiru și I. L. Caragiale

Leonescu-Vampiru *a fost un actor care, acum peste o jumătate de veac, se dovedea mai talentat în înghebarea de turnee, decît în interpretarea rolurilor. Neobosit căutător de noi formule cu care să ademenească publicul provinciei, Leonescu (căruia porecla îi venea de la un rol jucat în tinerețe și nicidecum de la caracterul său deschis, inimos și plin de generozitate pentru actorii cu care colinda țara) se hotărăște, cam prin anii dinții ai secolului nostru, să pornească într-un turneu cu „O scrisoare pierdută". Bun prieten cu meșterul* Caragiale, *îl convinge pe autor să participe la turneu. Acesta se învoiește, înțelegîndu-se cu Vampiru să cîtească, în pauzele dintre acte, cîteva din schițele care-i făcuseră renumit. Încîntat de aranjament, Leonescu-Vampiru dă la tipărit afișele, pe care apărea, cu litere de-o șchioapă, numele ilustrului scriitor, iar în dreptul rolului lui Cațavencu, nici un nume de actor, ci doar trei steluțe.*

Cu afișele proaspăt scoase de sub tipar, Leonescu poposește în Brăila — primul oraș al turneului și începe să facă reclama cuvenită viitoarelor spectacole.

— „Și joacă însuși Caragiale, scriitorul?", îl întrebau curioșii. „Ce rol?".

— „Păi nu se vede?", le răspundea tutaror Vampiru. „De ce-or fi trei steluțe în dreptul lui Cațavencu?" adăuga el misterios, clipind șiret din ochi, convingîndu-i pe toți că dramaturgul va defăima, neapărat, rolul directorului „societății cioclopedice".

Cînd, în ziua sorocită, Caragiale descinse în Brăila, nici nu trebui să facă tot drumul de la gară și pînă la hotel, că și află din mai multe guri că brăilenii așteaptă să-l vadă jucînd pe Cațavencu. Supărat foc, scriitorul cum dădu ochi cu Vampiru, începu să-l ocărască. Acesta însă, calm, zîmbind, așteptă pînă ce Caragiale își vărsă tot năduful, și-i spuse: „Lasă meștere, să creadă lumea ce-o poftî. Cît despre rol, află că eu îl joc. Așa că o să fie neapărat un succes formidabil. Și ce, matale-ți strică să te știe lumea și actor bun?" *La această neîndoielnică dovadă de „modestie", Caragiale izbucni în rîs și-i trecu supărarea, acceptînd ca Vampiru să-i stabilească o nouă reputație.*

Barba lui Horațiu

La premiera „Finținii Blanduziei", în cel dințî antract, în cabina lui Constantin Nottara, care-l interpreta pe Horațiu, năvăli furios scriitorul Alexandru Odobescu, învectivîndu-l pe marele actor, care apăruse pe scenă cu o barbă bogată. Cu un imens bagaj de erudiție, autorul „Istoriei arheologiei" îi demonstrează actorului că faimosul poet roman se purta ras și-i ceru imperios să-și deslipească barba. Numai că barba lui Nottara nu era din cîlți, lipită, ci autentică. (Trebuie spus că într-o vreme, luîndu-i ca model pe tragedianul francez Mounet-Sully, marele nostru interpret își lăsase această impresionantă podoabă capilară). Ca să dea curs cererii lui Odobescu, ar fi însemnat să și-o radă pe loc, aparînd de la un act la celălalt fără barbă, ceea ce nu-și găsea nici o justificare. Și atunci, ca să-l împace pe scriitor, Nottara îi spuse, liniștit: „Aveți perfectă dreptate. Horațiu, la Roma, nu purta barbă. Dar în piesa domnului Alecsandri el se află la țară. Și, din păcate, a uitat să-și ia cu el briciul". *Și, aruncîndu-și toga pe umeri, maestrul îl salută pe scriitor și cobori în scenă.*

N. RADOMIR

ȘTIAȚI CĂ...

...în țările calde nu există crepuscul, iar la ecuator noaptea se lasă aproape brusc, la cîteva minute după apusul soarelui?

...reptilele și batracienele au un al treilea ochi rudimentar, ascuns sub pielea craniului?

...afișajul cu scop comercial a fost practicat pentru prima oară în Olanda, în anul 1686?

...spuma de mare din care se fac renumitele pipe nu este altceva decît o varietate albă și ușoară a magneziei?

...ceaiul, pe care popoarele asiatice îl folosesc din timpuri străvechi, nu a fost utilizat în Europa decît din veacul al șaptesprezecelea?

...în cetatea Sparta, doicile erau comune pentru toți copiii, fiind întreținute din fondurile statului?

...orașul german Maintz a fost primul dotat cu o imprimerie, instalată de Gutenberg la mijlocul veacului al 15-lea?

...locurile lovite de trăsnet erau socotite de popoarele vechi locuri sfinte, căci fuseseră — credeau ei — atinse de fulgerele zeilor?

...primele ceasornice de buzunar au fost fabricate la Nürnberg, în anul 1500, de către Peter Helle?

...numele de familie, ereditare, au fost introduse în Europa abia în secolul XII?

...italianul Procopio a introdus în Franța primele înghețate, acum trei sute de ani, în vara lui 1660?

...pantalonul este un obiect de îmbrăcăminte de origină asiatică, pe care europenii nu l-au cunoscut pînă la epoca migrațiunilor?

...rădăcinile lucernei sînt la fel de lungi ca ale plopului și mai lungi decît ale bradului?

...lumea antică nu cunoaștea decît șapte metale, pe care le denumea cu numele celor 7 planete ale sistemului solar?

Măestria sticlarilor

(Urmare din pag. 1-a)

aduceau zilnic cu cobilița cîteva găleți cu apă de la gara Titan.

Această stare de lucruri nu i-a împiedicat pe patroni să obțină cîștiguri grase de pe urma atelierului, pe care l-au transformat treptat într-o mică fabrică. Condițiile de muncă au rămas însă aceleași.

În anul 1952 au început aici masive lucrări de construcție și modernizare. Cînd în anul 1957 ele au fost terminate, peste drum de Uzinele „23 August" a apărut o fabrică modernă de sticlărie, în bună parte automatizată. A apărut o fabrică nouă, într-un cartier nou.

Ați fost de curînd pe Bulevardul Muncii? Dacă nu, vă sfătuim să vă duceți. Nu veți mai recunoaște locurile. Alături și peste drum de marele stadion „23 August" au răsărit ca din pămînt blocuri cu multe etaje, cu magazine spațioase la parter, care alungă tot mai mult bojdeucile oropsite ale modestului cartier de odinioară. Drumul noroios, străbătut doar de căruțe și pe care muncitorii trebuiau să-l străbată cîndva pe jos din lipsa mijloacelor de transport în comun, s-a transformat într-un bulevard larg, foarte circulat de autovehicule și tramvaie. În acest cadru nou, care inspiră optimism, și-au făcut loc și halele vesele ale fabricii de sticlărie renăscută. În apropierea imediată, fabrica și-a găsit o „clientelă" credincioasă: fabrica de medicamente „Galenica" de peste drum, căreia îi furnizează tot soiul de sticluțe medicinale, fabrica I.O.R. care primește de aici diferite lentile pentru aparate de precizie. Alți „clienți" sînt la mai mare depărtare: oțelarii hunedoreni care privesc la jarul cuptoarelor prin vizoarele de sticlă confecționată aici, personalul navelor care pornesc pe ape din șantierele navale ale țării, nave ale căror globuri de semnalizare provin tot de aici din fabrică, suferindul din Baia Mare sau Suceava care și-a cumpărat de la farmacie un flacon de penicilină care să-i tămăduiască boala.

În țara noastră leagănul sticlăriei este Ardealul, părțile Turdei. Refăcută și dezvoltată, fabrica din București avea nevoie de cadre pricepute. Le-a realizat într-un timp record. Astăzi muncesc aici cu atîta dibăcie unii tineri, încît i-ai crede sticlari din moși strămoși. Și, deși munca lor e o treabă delicată, adesea dificilă, ei au reușit ca în ultimii cinci ani să dubleze producția fabricii, fără investiții noi. Cum? Folosind mai bine spațiile de producție, utilajele, cuptoarele. Bravo lor! Cine sînt acești muncitori de frunte? Să citățm pe cîțiva: sticlarii Stavăr Dumitrescu, Iosif Crișan, Ștefania Bădulescu, desenatoarea Genoveva Petrescu și mulți, mulți alții.

Să pătrundem puțin împreună în tainele fabricării sticlei. Nici n-ai crede ce toaletă complicată trebuie să facă nisipul, soda, calcarul, feldspatul, dolomita, pînă să catadixească să ajungă în cuptoare. Pînă atunci trec prin tot felul de uscătoare, elevatoare, buncăre, site vibratoare, amestecătoare și alte agregate cu nume mai greu de reținut. Vezi bine, toate aceste materii prime trebuie să fie uscate și curate, fără fir de corp străin; altfel sticla iese impură și nu mai face doi bani. O treabă complicată este și dozarea diferitelor părți componente ale amestecului din care va rezulta sticla; un imens cîntar cu cinci brațe, care se plimbă pe șine, dozează cu o precizie... farmaceutică rețeta compoziției, și apoi o trimite printr-un troliu deasupra cuptoarelor. Aici, în vîlvătaia incandescentă ameștecul devine sticlă. O sticlă cu totul altfel decît cea cu care sîntem familiarizați: lichidă și de culoarea focului.

Din cuptor sticla străbate căi diferite, după specificul produselor pe care vrem să le obținem. Cele mai puțin pretențioase — flacoanșe, sticluțe etc. — se fabrică automat. Picătură cu picătură sticla incandescentă cade în niște forme din care iese sub formă de produs finit. Pentru butelii, prelucrarea este semiautomată; un muncitor culege cu o imensă lingură din cuptor o „porție" de sticlă și o toarnă în forme. În sfîrșit, pentru produsele mai pretențioase și mai complexe, prelucrarea este manuală. În asemenea cazuri, întocmai ca și la fabricarea încălțămintei fine — măestria omului depășește (cel puțin deocamdată), ingeniozitatea mașinilor. Suflînd prin niște tuburi lungi ca în niște ciudate instrumente muzicale, maeștrii sticlei modelează întocmai ca sculptorii, compoziția maleabilă, dîndu-i forma dorită, atașîndu-i diferite anexe și ornamente, adesea divers colorate. Astfel apar acele adevărate bijuterii din sticlă pe care le admirăm adesea în vitrinele magazinelor de specialitate.

S-ar părea deci că treaba e terminată și că produsele pot pleca spre finisare și ambalaj. În realitate lucrurile nu stau așa. La suprafață, în contact cu aerul, sticla care fusese scoasă din cuptor la o temperatură de circa 1400 grade, a căpătat o crustă relativ rece. În interior însă ea este încă fierbinte; deci produsul este neomogen și trebuie, după cum spun specialiștii detensionat. Drept care sînt introduse din nou în niște cuptoare lungi, „de recoacere" care aduc puțin cu cele de copt pîinea. Aici se reîncălzesc și apoi se răcesc, de data aceasta treptat, ieșind după 2-3 ore de cealaltă parte a cuptorului, gata de ambalare. Cu excepția celor care necesită operații de finisaj: șlefuire, ornamentare, metalizare. Cîțiva muncitori, adevărați sculptori și pictori, le împodobesc cu flori și ornamente. Abia acum produsele pot fi îndreptate spre ambalare și expediție.

Acesta este drumul sticlei din depozitele de materii prime și pînă la expediție. Un drum plin de peripeții. Măestria tinerilor sticlari bucureșteni a făcut ca produsele fabricate aici să fie vorbite de bine, să nu rămînă mai prejos decît cele confecționate în locurile cu tradiție veche în acest domeniu. Și aceasta este un lucru de cinste.

Paul MARIAN

După ploaie, vreme bună...

Fotografii: Șt. BAGDASAR

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Prima compozitoare română: ELENA ASACHI (1789—1877)

Dintre figurile reprezentative ale muzicii noastre, care în prima jumătate a veacului trecut au desfășurat o intensă activitate creatoare, un loc de frunte îl ocupă Elena Asachi, soția marelui învățător moldovean Gheorghe Asachi. Personalitate artistică multilaterală (compozitoare, cîntăreață, pianistă, pedagogă, literată), Elena Asachi a fost „cea întîi femeie la noi — cum scria muzicologul Teodor T. Burada în „Schița biografică" publicată în revista „Convorbiri Literare", care a făcut tot ce i-a stat în putință spre a introduce gustul pentru armonia muzicii italiene, germane și franceze, în locul cîntecelor nazale orientale pe care le introdusese fanarioții și care erau obicinuite prin saloanele boierilor noștri."

Elena Asachi are meritul de a fi creat în Moldova un curent artistic favorabil culturii muzicale europene, de a fi pus bazele creației „moderne", înlăturînd vechile cîntece orientale languroase, senzuale, pătrunse de spiritul muzicii psaltice bisericești și de ornamentele turcești.

Puține și nesigure sînt datele care se cunosc asupra

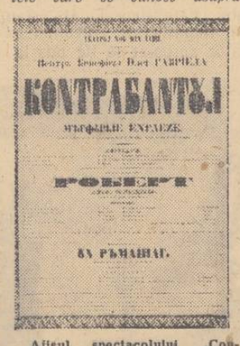

Afișul spectacolului „Contrabandul" din 13 martie 1847 — vodevil cu muzică de Elena Asachi

vieții și activității Elenei Asachi. S-a născut la 3 octombrie 1789, la Viena, într-un mediu muzical ce depășea cadrul dilletantismului. Tatăl ei — Anton Teyber — organist la Dresda, remarcabil pedagog și compozitor, s-a ocupat îndeaproape de educația muzicală a fiicei sale. O voce de calitate și o muzicalitate înăscută — iată primele atribute ce l-au îndemnat pe Anton Teyber să o încredințeze profesorului de canto Domino Douzelli. „Ea a cîntat înaintea renumiților artiști Rubini, Lablanche și Iosephine Fodor, mai multe bucăți cu atîta expresiune și măiestrie — scria T. T. Burada — încît acestia au fost transportați de vocea ei simpatică și curată și apreciînd talentul ei muzical au sfătuit-o să urmeze cu studiul muzicei, căci va ajunge o cîntăreață renumită".

Adusă în țară de Mihail Sturdza ca „guvernantă" la copiii săi, Elena Asachi s-a căsătorit în anul 1817 cu marele nostru cărturar. Din acel moment a stat alături de soțul ei în toate manifestările artistice ale acestuia, compunînd muzică la diferite vodeviluri, poezii, piese originale și străine, ș.a. Multe lucrări i-au fost dedicate generalului rus Kiseleff, care o aprecia în mod deosebit (cantata pastorală „Cortul", un cîntec pentru voce și pian, vodevilul „Serbarea păstorilor moldoveni"). Un succes deosebit a înregistrat Elena Asachi cu muzica aranjată la drama istorică a lui Gh. Asachi „Dragoș Vodă, primul prinț suveran al Moldovei".

Începînd din anul 1837, compozitoarea a susținut reprezentațiile Conservatorului ieșean, aranjînd după diferite opere de Rossini, Bellini, Karafa, Aubert, Boildieu etc. muzica pieselor „Lapeirus", „Pedagogul", „Aurariul", „Vindemia", și altele. Mult succes au obținut lucrările originale „Privighetoarea ostașului moldovan", corul pastoral „Între văile înflorite", comedia „Mărfurile engleze" (Contrabanda), idila „Țiganii", melodrama „Volchița de Romania", etc.

Elena Asacht a murit la 9 mai 1877 la Iași, regretată de toți tinerii muzicieni moldoveni care s-au bucurat de îndrumările ei. Ea rămîne cea dintîi personalitate artistică de prestigiu a muzicii românești din prima jumătate a veacului trecut.

Viorel COSMA

Surghiunul lui Alecu Russo

În atmosfera frămîntărilor premergătoare mișcării revoluționare din 1848 în Moldova, înăsprirea cenzurii pînă la absurd a dat prilej guvernului să organizeze un fel de demonstrație de forță în teatru menită să bage spaima în actori, care nu prea țineau seama de tăieturile cenzurii, rostind fraze interzise, ba deseori adăugau de la ei „cuvinte ce ioveau în ochi". Prilejul a fost oferit de un spectacol dat la Iași, în seara de 25 februarie 1846, cînd s-a reprezentat, între altele, piesa **Jicnirea Vadră sau Provincialul Vadră la teatrul național**, dramă — farsă într-un act de Alecu Russo, în care au jucat Nicolae Luchian, Teodor Theodorini, N. Teodoru, Mangirov, Bossie, Poni, Iacovachi, Stroescu și „demoazela" Dimitriu. Textul acestei piese nu ne este cunoscut, — după toate probabilitățile trebuie să stea pitit în vreun dosar al cenzurii, el formînd, după cum vom vedea, obiectul unei cercetări judiciare. Dar reacția promptă și deosebit de brutală a guvernului constituie o dovadă că ea satiriza actele guvernului.

Faptul că mai mulți interpreți ai piesei lui Russo — Luchian,

Alecu Russo

Poni, Theodorini și Teodoru — au îndrăznit să nu țină seama de opreliștile cenzurii, adăugînd chiar versuri, a prilejuit hotărîrea domnitorului Mihai Sturza și a sfetnicilor săi de a surghiuni actorii recalcitranți la mînăstirea Cașinul, iar pe autorul Alecu Russo la mînăstirea Soveja. Vina cea mare a actorilor era de a nu fi respectat decizia cenzorului care, „în mod expres", oprise niște versuri care erau rostite de un țăran:

De la Dunăre-n Carpați
Suge țara gulerați,
Din Focșani la Dorohoi
Țara-i plină de ciocoi.

Ofisul domnesc către dregătorii ținutului Bacău, emis în ziua de 26 februarie 1846, spune: **„Fîndcă unii dintre actorii teatrului național, anume Necula Teodoru, Teodor Theodorini și Neculai Luchian s-au abătut de la datorîile prescrise însărcinărilor, rostind pe scena teatrului frazuri oprite de către cenzură, pricinuitoare de scandaluri și tulburarea liniștei obștești...Noi nu am putut trece cu vederea o asemenea obrăznică urmare. Deci hotărînd a se închide spre pocăire și întristare în mînăstirea Cașinului din cuprinsul acelui ținut..."**

După cum se vede, domnitorul nu glumea, desigur pentru a da un exemplu drastic celor din teatru, care nu se „astimpărau". Și pentru că nu era timp de pierdut, „pe un ger din cele mai mari", Alecu Russo a fost așvîrlit într-o căruță „anume pentru surghiuniți" și trimis „sub pază mare" la mînăstirea Soveja în munții Vrancei, iar în aceeași zi actorii, încărcați în două care, au fost aduși la mînăstirea Cașinul unde au fost puși sub paza a „șase slujitori și zece plăeși, în afara unei paze secrete".

Alecu Russo și interpreții săi au stat în surghiun de la 25 februarie pînă la 2 aprilie 1846, fiind iertați numai în urma stăruinței vel-logofătului Iordache Ghica.

Erou al acestei întîmplări, menită să rămînă în istoria teatrului romînesc, credem că este de trebuință să facem cîteva însemnări în legătură cu Alecu Russo. Născut în 1819, Russo a fost fiul unui arendaș de moșii. Alexandru a fost trimis să urmeze liceul și dreptul la Geneva, de unde, în 1838, s-a întors în țară, cu o bună cunoaștere a limbilor germană și franceză, precum și cu o solidă cultură generală. Citva timp a lucrat pămîntul alături de taică-său. Numit judecător-asesor la Piatra Neamț, lui Russo, așa cum mărturisește, i-a plăcut mai mult „cărarea munților" decît „cariera de magistrat". În loc să dea sentințe judecătorești, tînărul cutreera ținutul Neamțului și culegea literatura populară, întocmai lui Vasile Alecsandri, cu care, dat fiind asemănarea de concepții, a legat o strînsă prietenie. De altfel Alecsandri mărturisește cum că o seamă din poeziile populare pe care le-a publicat mai tîrziu, se datorau străduinței de culegător a lui Russo, încredințat că **„literatura populară trebuie să fie izvorul și îndreptarul literaturii culte"**, părere împărtășită de toți cei care se grupaseră în jurul revistelor „Dacia literară" și „Propășirea".

IOAN MASSOFF

Mic dicționar de expresii celebre

AD LITTERAM, *adică:* cuvînt cu cuvînt, întocmai.

Cînd citățm un text, și-l reproducem integral, așa cum e în original; asta înseamnă ad litteram.

Sau, cînd aplicăm cu strictețe un tratament medical, se poate spune că sfatul doctorului este urmat ad litteram.

AD-HOC *înseamnă:* pentru aceasta, pentru un anume scop.

De aceea adunările (divanurile) ținute în Muntenia și Moldova în anul 1857, cu scopul special de a arăta dorințele Românilor cu privire la organizarea Principatelor, au fost denumite „adunările ad-hoc". Creangă povestește în „Amintirile" sale că: „Între țăranii fruntași care au luat parte împreună cu boierii, cu episcopii și mitropolitul țării la divanul ad-hoc din Moldova, era și Moș Ioan Roată".

Cuvintele „ad-hoc" se întrebuințează și-n vorbirea curentă. Bunăoară, cînd cineva născocește un motiv pentru a se eschiva de la o treabă, se poate spune că e un pretext inventat ad-hoc.

AD INTERIM: vremelnic, pentru un anumit timp, în locul cuiva.

Se întrebuințează pentru a arăta că e vorba de un provizorat, sau de un locțiitor, pînă la înaintarea sau numirea unui titular în postul sau demnitatea respectivă. De pildă: ministru ad-interim, director ad-interim, etc.

I. FLAVIUS și I. BERG

JEAN GABIN

Pe numele său adevărat Jean-Alexis Moncorgé, — Jean Gabin este socotit pe drept cuvînt unul din cei mai mari actori ai cinematografiei franceze.

Născut în anul 1904, într-o familie alsaciană în care mama era cîntăreață și tatăl un modest comic de varieteu, Jean-Alexis a fost nevoit de tînăr să-și abandoneze studiile și să treacă prin diverse meserii, ca acelea de ajutor de zidar, magazioner într-un depozit de automobile, etc.

Cu ajutorul tatălui său pătrunde în teatrul „Follies Bergère", unde își încearcă norocul ca actor și cîntăreț, lucîndu-și totodată și numele de Gabin.

După o muncă asiduă începe să se remarce în diferite roluri mici, reușind apoi să joace în nenumărate reviste, operete și comedii muzicale, care-i aduc succes. După „Follies Bergère" trece la „Bouffes Parisienes" și apoi la „Moulin Rouge", unde apare alături de cunoscuta actriță Mistinguette.

Dar adevărata celebritate începe o dată cu filmarea operetei „Chacun sa chance" (1931), în care figura sa este remarcată și apreciată de critica cinematografică franceză. În anul 1934 regizorul francez Duvivier îl lansează definitiv pe prosapătul actor de film Jean Gabin în „Marie Chapdelaine", „Golgotha", „La Bandera", „Echipajul" și, mai ales, în „Pépé la Moko".

Gabin crează un tip nou în cinematografia franceză, tipul eroului popular, simplu și plin de umanitate, care împlinește prin interpretarea sa realistă, nevoia publicului larg de a-și vedea în sfîrșit propriile sale preocupări reflectate în arta filmului.

De aceea succesul lui Gabin a fost răsunător și de aici înainte cei mai mari regizori francezi îl vor solicita pentru filmele lor.

După ciclul de filme ale lui Duvivier urmează „ciclul Renoir", în care Gabin joacă în cele mai bune realizări ale celebrului regizor Jean Renoir. Așa au fost: în 1936, „Azilul de noapte" (după piesa lui Gorki), în anul următor „Iluzia cea mare" și apoi „Bestia umană" (adaptarea romanului cu același nume al lui Emile Zola).

Numele lui Jean Gabin este legat și de creația celuilalt mare reprezentant al cinematografiei franceze, regizorul Marcel Carné, cu care a turnat neuitatele „Qual des brumes" și „Le jour se lève".

În personajul dezertorului din „Quai des brumes" și al muncitorului din „Le jour se lève", Gabin a dezvăluit, prin jocul său profund realist, dramele oamenilor simpli, care trăiesc într-o societate ce le este ostilă și în care deci nu-și pot găsi fericirea.

După invadarea Franței, Gabin turnează două filme (mai puțin apreciate) la Hollywood, unde se refugiase. Dar sentimentele sale patriotice îl determină să se înroleze apoi în Forțele Navale ale Franței libere; și aici Gabin se distinge, primind două decorații importante.

În 1946 Gabin apare alături de Marlène Dietrich în filmul „Martin Roumagnac" și apoi în „Peretele din Malapaga", turnat de regizorul René Clement în Italia.

Dar tot în regia lui Marcel Carné obține Gabin un nou mare succes, care-i readuce celebritatea dinainte de război, cu filmul „La Marie de port", terminat în 1950.

Urmează apoi o altă serie de succese, ca „Împărăția mea e noaptea", „Grisbi", „Aerul Parisului", „French-Cancan" și altele, în care Gabin își arată multiplele fațete ale talentului său. Considerat de publicul de pretutindeni „cel mai bun actor francez", Jean Gabin primește, în cadrul Festivalurilor cinematografice de la Veneția, de două ori cupa Volpi (în 1951 și 1954) pentru cele mai reușite interpretări masculine.

În ultimii ani Gabin a fost văzut de mai multe ori pe ecranele noastre în filmele: „Un minut de adevăr", „Oameni fără importanță", „Traversarea Parisului", „Cazul doctorului Laurent", „Marile familii" și, de curînd, în admirabila sa creație din

Dacă toți oamenii din lume...

(Urmare din pag. 1-a)

17. IRIGAREA CU AISBERGURI. (Giganticele aisberguri din Antarctica conțin milioane de tone de apă dulce. Potrivit unor proiecte existente, aisbergurile ar putea fi remorcate spre litoralul regiunilor secetoase din S.U.A. și țările Americii de Sud în vederea irigării acestora).

18. O MARE ÎN SAHARA DE NORD. (Construirea unor serii de canale, care să permită inundarea cu apele Mării Mediterane a depresiunii Sahara de nord. Acolo s-ar forma o mare închisă care ar permite îmbunătățirea climei continentului).

19. „USCAREA" MĂRII MEDITERANE. (Cu ajutorul unui baraj construit în strîmtoarea Gibraltar s-ar putea reduce nivelul Mării Mediterane. În acest fel suprafețe imense de pămînturi ar putea fi redate agriculturii).

20. MODIFICAREA GOLFSTREAMULUI. (Există un proiect grandios de încălzire a regiunilor nordice ale Europei și S.U.A. prin construirea unui baraj în Oceanul Atlantic și modificarea cursului Golfstreamului).

21. UN BARAJ ÎN STRÎMTOAREA BERING. (Potrivit unei serii de proiecte, Asia și America de Nord ar urma să fie unite printr-un gigantic baraj, în scopul de a îndrepta apele calde ale Oceanului Pacific în Oceanul Înghețat de Nord și a încălzi astfel ținuturile din Nordul U.R.S.S. și din S.U.A.).

22. TELEVIZIUNEA EUROPEANĂ.

23. CUCERIREA LUNEI, A PLANETELOR MARTE ȘI VENUS.

24. TELEVIZIUNEA MONDIALĂ.

Am enumerat numai cîteva din numeroasele proiecte elaborate de oamenii de știință. Unele din aceste proiecte au și început să fie realizate. Dacă însă, va fi eliberată de povara înarmărilor — impusă de politica așa-zisă de pe „poziții de forță" a cercurilor războinice din țările imperialiste — omenirea și-ar putea consacra eforturile și măcar o parte din cheltuielile pe care le necesită înarmarea, acestor scopuri pașnice, aceste proiecte și multe altele existente sau care ar fi elaborate, ar putea fi realizate spre binele și spre fericirea tuturor.

Dacă toți oamenii din lume...

Omul sistemului american

„Senatorul Joe McCarthy"

La 4 februarie, a apărut în S.U.A. cartea „Senatorul Joe McCarthy" scrisă de RICHARD ROVERE, care timp îndelungat a fost corespondentul la Washington al revistei „New-Yorker".

Cartea nu a întîrziat să atragă atenția cititorilor prin dezvăluirea unor amănunte senzaționale, necunoscute înainte, cu privire la felul cum a făcut carieră odiosul senator, care a împrumutat numele său celor mai sălbatice represiuni împotriva drepturilor cetățenești din S.U.A., celor mai violente campanii anticomuniste, menite să alimenteze frontul intern al „războiului rece" inițiat de cercurile agresive din S.U.A.

Din extrasele cărții, a căror publicare le începem mai jos, se vede limpede că autorul se ferește să tragă toate concluziile firești din studiul său. Însă el face un serviciu adevărului prin reproducerea unui bogat material care permite următoarele concluzii:

McCarthy și maccarthismul nu reprezintă un fenomen întîmplător Ei sînt rodul sistemului american. Fără sprijinul monopolurilor, al politicienilor care deservesc monopolurile și al unei părți a presei vîndute monopolurilor, ei nu ar fi putut juca rolul pe care l-au jucat în viața politică a Statelor Unite.

Rovere ne dă suficiente fapte care justifică această concluzie.

Autorul cărții arată că instrumentul principal pe care l-a folosit McCarthy a fost minciuna. Cartea este deosebit de actuală. Ea poate fi încadrată în acele manifestări care arată că, în sînul opiniei publice americane se produc schimbări, se manifestă curente noi. Poporul american a fost silit să plătească pentru menținerea „războiului rece" nu numai impozite din ce în ce mai mari. El a fost silit să plătească și cu propriile sale libertăți, cucerite în trecut cu prețul a grele lupte.

Cartea lui Rovere reprezintă un avertisment pentru publicul american: continuarea politicii „războiului rece" poate da naștere la noi maccarthiști. Și de pe acum unii dintre ei ridică capul în legătură cu campania împotriva dezarmării ce o desfășoară cercurile agresive din S.U.A. Învățămintele trecutului pot însă ajuta la ridicarea de obstacole de netrecut în calea celor care aspiră la laurii veștejiți ai lui Joe McCarthy.

N. L.

Joseph R. McCarthy, senator american din statul Wisconsin, a fost, din multe puncte de vedere, cel mai talentat demagog care a existat vreodată în America. Cariera sa a fost deosebit de scurtă. La începutul anului 1950 mai era încă un personaj fără importanță, la Washington. Apoi, el a descoperit comunismul — aproape din greșeală — așa cum Columb a descoperit America. Și chiar în primăvara acelui an el ajunsese deja o figură cunoscută.

McCarthy a primit printre adepții săi un mare număr de clovni, de măscărici și de oameni care-și făceau un crez din a uri cu orice preț, a primit alături de el tot felul de persoane ce făcuseră parte din mișcările cu caracter fascist sau semifascist între anii 1930 — 1950.

La o adunare tipică a lui McCarthy luau de obicei loc, în primele rînduri, numeroși zănateci, purtînd insigne sau placarde care arătau că fac parte din organizații ca *„Femeile mici din Statele Unite"*, *„Fiii lui Mă voi întoarce"*, *„Membri ai Consiliului de alarmă pentru America"*, ai *„Ligii pentru acțiunea naționalistă"*, ai organizației *„Noi, mamele, mobilizăm"* ș.a.m.d.

Dar aceasta nu este esențial. McCarthy a mers mult mai departe de lumea bezmeticilor și a exaltaților. Partizanilor săi li se adăogau numeroși membri ai partidului republican, care ajunseseră la concluzia că nu mai există nici un alt mod mai potrivit de a înlătura pe democrați de la putere și că numai politica nesăbuită și lipsită de scrupul a lui McCarthy ar putea conduce la acest lucru.

Printre adepții lui McCarthy s-au numărat și oameni care contau în viața americană. McCarthy constituia, de pildă, o senzație printre trusturmenii petrolului din Texas, dintre care mulți erau figuri tot atît de bizare de aventurieri ai comerțului și ai finanțelor, ca și McCarthy în lumea politică. Le plăcea modul de comportare fără scrupule al lui McCarthy și s-au grăbit să sprijine campaniile sale, să-l copleșească cu automobile „Cadillac" sau cu alte daruri, s-au grăbit să se ia la întrecere pentru a-l avea prezent la petrecerile, la vînătorile, sau la alte dintre distracțiile lor exotice. Distracții ale unor oameni al căror venit pe o săptămînă depășește venitul pe o viață întreagă al multora.

În 1953 chiar numai gîndul la McCarthy putea să facă să tremure coloanele *Casei Albe* și să producă panică în întregul complex al puterii executive. Îmi aduc aminte de vizita pe care am făcut-o la mijlocul acelui an, unui funcționar superior al Casei Albe, — un bărbat care îmi părea atunci, ca de altfel și astăzi, că este cu mult deasupra mediei în ce privește curajul și sinceritatea. Am făcut acea vizită pentru a mă lămuri cu privire la unele lucruri în legătură cu McCarthy. Am avut o convorbire amicală, iar la urmă am adus în discuție și obiectul numărul 1 al vizitei mele — și se înțelege că am dat asigurările necesare că nu mă voi folosi de nimic din ce-mi va spune spre a-l pune în vreo situație dificilă spre a-l cauza neplăceri de vreun fel oarecare.

Dar cînd am menționat numele lui McCarthy întreaga sa comportare, precum și expresia figurii lui, s-au schimbat. Deși nu s-a mișcat de pe scaun, și nici nu și-a împreunat mîinile, a adoptat o mină de-a dreptul rugătoare. Nu-mi aduc aminte exact ce cuvinte a întrebuințat cu acel prilej, dar îmi amintesc în orice caz foarte limpede cît de penibil le-a rostit:

„Nu mă întrebați. Vă rog să nu-mi cereți să discut aceasta... Nu acum... Vă voi ajuta cît voi putea mai mult... Sînt gata să discutăm despre altceva... Orice. Dar nu insistați asupra acestui lucru. Nici nu mă întrebați măcar de ce nu vreau să vorbesc despre aceasta. Poate că vreodată vom putea să rediscutăm chestiunea, dar nu acum. Credeți-mă pe cuvînt că motivele mele sînt reale..."

N-am văzut nici pînă atunci, nici după aceea, un om în toată firea și într-un astfel de post de răspundere, care să se comporte astfel. Mi se părea că dacă aș fi insistat mai mult, aș fi putut să-l conving — în schimbul promisiunii mele de a nu mai pronunța din nou numele lui McCarthy în prezența sa — să-mi procure un post de ambasador sau chiar să-mi împărtășească secretul de fabricație al bombei cu hidrogen... Numai menționarea numelui senatorului din statul Wisconsin, chiar numai posibilitatea de a fi silit să discute despre el, transformase un om în toată firea într-o cîrpă.

McCarthy a spus cîndva unui prieten că el va sfîrși fie la Casa Albă, fie în închisoare.

El putea să renunțe cu ușurință la orice acțiune în momentul în care fuseseră epuizate posibilitățile ei de a face rău. Și McCarthy nu a realizat niciodată ceva pozitiv. Niciodată nu a dus la bun sfîrșit campaniile pe care le trîmbițase, iar multe altele, deși anunțate, nici nu le-a mai început.

Obișnuia să vorbească despre comuniști că aveau *„un brici deasupra venei jugulare a acestui popor"*, — în uzinele de armament, în armată sau în laboratoarele pentru instalații radar. Dar el înceta să facă zarvă și să continue investigațiile, de îndată ce titlurile de ziare începeau să scadă ca mărime și ca număr.

McCarthy a spus cîndva că *situația cea mai gravă* din toate exista în cadrul Organizației Centrale de Spionaj. Avea motive să creadă că acolo existau mai mult decît o sută de comuniști. Și dorea să-i lichideze. Dar problema s-a complicat într-o oarecare măsură, căci nimeni nu dorea ca investigatorii lui McCarthy să pătrundă și să aibă frîu liber în cadrul Organizației Centrale de Spionaj. Pînă la urmă, președintele a anunțat că o comisie, în frunte cu generalul Mark Clark, va ancheta. Dar nu s-a ales nimic din această anchetă.

McCarthy ar fi putut destul de ușor să învingă rezistența opusă anchetării acestui caz, și ar fi putut să facă mare tărăboi, dar și-a dat seama că în acest caz victoria ar fi fost prea costisitoare, că ar fi fost nevoie de multă energie și eforturi, fără ca să existe și o perspectivă corespunzătoare de prea mare succes. *„Cred că o voi lăsa baltă"*, a spus el la un moment dat și *„situația cea mai gravă"* a continuat să persiste.

Acest suveran al întunerilor era un om care folosea un limbaj urît, de-a dreptul josnic și nu socotea că este nevoie ca cineva să creadă altceva despre el. Era un adevărat maestru în a debita lucruri scabroase și cuvîntările sale erau pline de obscenități. Era vulgar. Nu a fost de loc supărat cînd a aflat că în tot Washington-ul s-a răspîndit zvonul că el a amenințat că va zbura creierii lui Robert Stevens, ministrul Armatei, dacă s-ar fi opus vederilor sale în cazul Zwicker. O dată a spus, în fața unei adunări convocate în statul Wisconsin:, *„dacă îmi dați o măciucă zdravănă și mă lăsați în trenul care îl poartă pe Adlai Stevenson în campania electorală, atunci voi întrebuința această măciucă pe spinarea cîtorva din consilierii săi și poate voi reuși să fac și din Stevenson însuși un bun american"*.

Avea un talent neegalat de nici un alt politician al acestui secol pentru publicitate sau poate totul era o chestiune de instinct. În orice caz, el știa foarte bine din ce elemente este alcătuită publicitatea, cunoștea cele mai intime fibre ale acestui material prețios. El cunoștea pe ziarist, precum și în ce mod și cînd lucrează, de ce avea nevoie cînd nu avea știri mai importante de publicat, și din ce alcătuia un articol de fond.

McCarthy știa întotdeauna ce are de făcut. În perioada sa de ascensiune știa din nimic cum să creeze un material pentru ziar și știa la fel de bine cum să creeze un pretext pentru un astfel de material.

Războiul din Coreea l-a încurcat pentru un timp socotelile, dar el nu a lăsat să fie dat la o parte, căci chiar în plin război atenția întregii țări era ațintită asupra controverselor în legătură cu generalul Mac Arthur. El a dat frîu liber la ceea ce am numit pe atunci „neadevărul multiplu", într-o cuvîntare care — după cum spunea el — furniza dovezi în privința rolului generalului Marshall ca „instrument al conspirației sovietice".

McCarthy știa de asemenea cum să facă ziarele să vorbească despre el, chiar în acele rare împrejurări cînd darul inventivității îl părăsea pentru moment. De pildă, el a inventat „conferința de presă de dimineață", convocată numai cu scopul de a anunța ținerea unei conferințe de presă în după amiaza aceleiași zile. Ziariștii intrau — ei începuseră în acea perioadă să răspundă la chemările lui, ca și cîinii lui Pavlov la sunetul clopoțelului — și McCarthy le spunea că dorea să le comunice că speră să poată face o declarație fulminantă în cursul aceleiași zile, pentru a putea fi publicată în ziarele din ziua următoare. Prin această manevră reușea să obțină un titlu în ziare: *„In capitală se așteaptă noi dezvăluiri din partea lui McCarthy..."*

Venea și după-amiaza și dacă McCarthy nu avea într-adevăr ceva de spus nu se neliniștea. Cel mai adesea nu avea nimic de spus, dar aceasta nu-l supăra cîtuși de puțin. Lăsa vorbă pur și simplu că nu este încă gata, că are dificultăți cu procurarea cutărui sau cutărui document care îi era necesar, sau că vreun martor nu putea fi găsit. Și atunci, în dimineața următoare, puteau fi citite titluri ca *„Amînarea în noul caz anunțat de McCarthy — Se caută un martor misterios"*. Dar McCarthy nu se neliniștea prea mult, chiar dacă întreaga afacere se dovedea pînă la urmă a fi un balon de săpun, cum s-a întîmplat atît de des.

Adeseori cădea pradă unor adevărate crize de nervi. Se poate spune că pînă la urmă a căzut victimă propriilor sale mistificări. Dar chiar aceasta este îndoielnic. Foarte adesea, chiar crizele sale isterice nu erau reale.

De pildă, era în stare să simuleze o astfel de criză în fața obiectivelor de televiziune țipînd: *„Domnule președinte, domnule președinte, la ordine"* — ca apoi să dispară din fața teleobiectivelor: fapt pus meticulos la cale. Țipa cît îl lua gura că nu mai poate tolera această „farsă", că ea îi repugnă fizic, iar după ce dispărea din raza teleobiectivelor, contempla calm și chiar se amuza de tărăboiul și confuzia pe care le crease. Adesea potrivea aceste izbucniri din timp în așa fel, încît să coincidă cu perioadele de acalmie în ziare. Dacă preocuparea sa de a detecta pe comuniști producea rezultate mediocre și nu dădea material de seamă pentru ziariști, atunci, în cursul audierilor, McCarthy improviza pe loc o scenă care punea capăt audierilor din ziua respectivă sau cel puțin îi dădea posibilitatea să iasă pe coridoare, unde inventa repede ceva de spus, de obicei ceva ofensator. Era, desigur, un adevărat prinț al celor ce urăsc. Toți cei care urau făceau front în jurul lui. La un singur cuvînt din partea lui, glandele lor de ură începeau să secrete din abundență venin.

(Va urma)

Catastrofa de la Agadir

Înainte de puternicul cutremur orașul marocan Agadir era o pitorească stațiune balneară pe litoralul Oceanului Atlantic (vezi clișeul din stînga, jos), vizitată de turiști din toate colțurile lumii. În urma catastrofei din el n-a mai rămas decît un morman de moloz și ruine (vezi clișeul din dreapta). Cutremurul a provocat moartea a 12.000 de oameni și alte mii de răniți. Echipe speciale lucrează și în prezent la degajarea ruinelor. Trista soartă a orașului Agadir a îndurerat întreaga omenire. Din multe țări ale lumii au sosit și continuă să sosească ajutoare pentru supraviețuitorii acestei catastrofe de uriașe proporții.

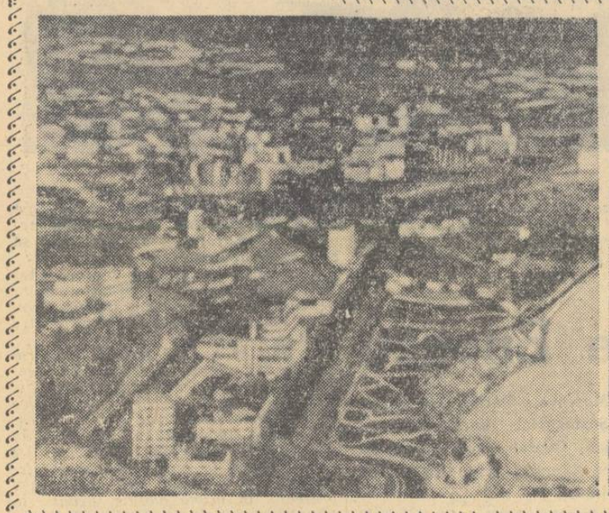

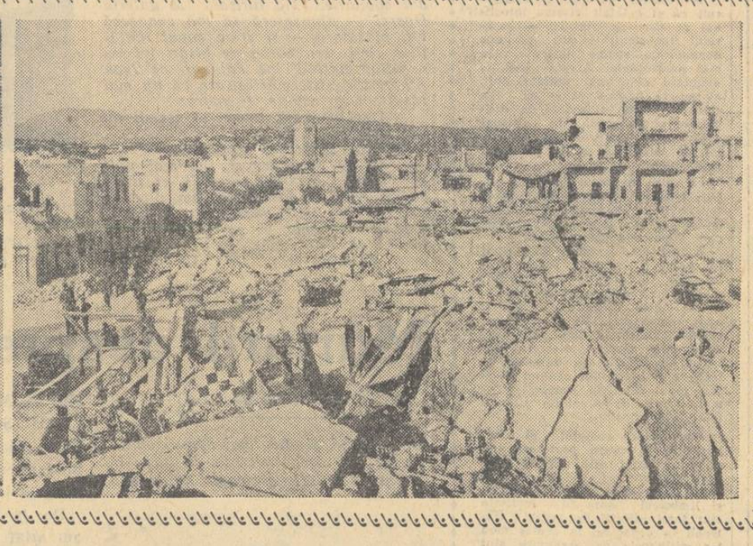

Prin Bulgaria prietenă

VIDIN — Casa de Cultură „Zvet"

(Urmare din pag. 1-a)

Cu o mașină ne înapoiem la Sofia. Drumul parcurs mi-a făcut o puternică impresie. De la Vidin șoseaua trece prin Belocograd, așezat pe coasta munților. Vechea cetate turcească străjuie și acum din înălțimi, amintind vremuri triste, de mult apuse. Ne oprim de cîteva ori. Fotografiile, într-un asemenea decor, sînt obligatorii. Șoseaua șerpuiește printre Balcanii stîncoși, roși de vreme, cu ascuțișuri și abisuri. În ambele părți, curios joc al naturii, munții par ca un șir nesfîrșit de cetăți, cu ziduri în ruine. Lăsăm în urmă Mihailograd, Vraza. Spre seară, ajungem la Mezdra, de unde șoseaua urmează cursul Iskerului. Parcurgem în noapte un drum greu, periculos, săpat în marginea muntelui, pe sub tuneluri cu porți uriașe. Așezările omenești par colonii de licurici, pe coasta muntelui. Între timp, începe să ningă. Sore noi zboară din față valuri de fulgi, moi, steluțe cu străluciri argintii în lumina puternică a farurilor. Drumul începe să coboare. Părăsim Iskerul, care trece pe lîngă Sofia. În fund, luminile capitalei. O mică oprire la hotel și îmi continui drumul spre Plovdiv, de astădată cu trenul. Ajung aici după miezul nopții.

Situat pe fluviul Maritza, Plovdivul are o așezare foarte pitorească. Trei coline străjuiesc împrejurimile. De aici vechea denumire din timpul romanilor, „Tri Montimu".

Pe una din coline se află Nebe-Tepe. Urmele cetății romane datînd din secolul I, sînt conservate în perfectă stare. Orașul vechi, datînd din secolul al XVIII-lea, e pitoresc. Află aici case construite după arhitectura tipică bulgară, cu balconașe „vîrfelnițe" unde femeile se adunau și își petreceau timpul. Tot aici am văzut casa în care a locuit Lamartine, în drum spre Constantinopole.

Plovdivul posedă un interesant muzeu arheologic, care cuprinde toate piesele descoperite în împrejurimi: unelte, arme, armuri, vase, podoabe, monezi. Recent s-a descoperit un stadion din timpul romanilor, cu o capacitate de 30.000 de locuri. Coloanele de la intrare se găsesc azi în muzeu. O piesă unică prin vechimea și valoarea ei este un serviciu de băuturi lucrat din aur. Orașul de azi cunoaște o deosebită animație. Plovdivul este renumit și prin tîrgul de mostre care se organizează în mod periodic.

După concert, mă reîntorc la Sofia. Seara particip la concertul Filarmonicii sub conducerea lui C. Iliev, avîndu-l ca solist pe G. Garay din Budapesta. M-au impresionat nivelul artistic al orchestrei și talentul cu totul deosebit al lui C. Iliev.

În zilele următoare am făcut cunoștință cu frumoasa capitală a Bulgariei. Vechiul și micul oraș, căruia secolele i-au lăsat ca amintire o serie de valoroase monumente, s-a transformat într-un oraș modern, viu. De remarcat, liniștea care domnește pe străzi: șoferii nu claxonează, fapt care nu poate decît să liniștească nervii pietonilor.

Sofia este un puternic centru cultural. Viața artistică este bogată. Pe lîngă artiștii bulgari care se produc la Operă, Filarmonică, Radio, la Teatrul de operetă, schimburile culturale cu celelalte țări favorizează prezența oaspeților străini, într-un număr foarte mare.

La Sofia am reîntîlnit vechi cunoștințe: Margaritoff, Karamanoff, Simeonov și am legat prietenii noi.

Într-una din zile am vizitat pe maestrul Pancio Wladigheroff. Renumitul compozitor bulgar, plin de viață, dinamic, lucra la o nouă compoziție — două schițe pentru orchestră. Am ascultat împreună cîteva din lucrările sale, între care concertul al 4-lea pentru pian imprimat la Moscova, cu dirijorul Gauk. Cu compozitorul V. Stainov, pe care am avut plăcerea să-l cunosc, am discutat despre muzica românească și despre muzicieni romîni.

În zilele de 18-19 februarie, am dirijat două concerte la Sofia. Ca peste tot, m-am bucurat de o colaborare admirabilă a orchestrei. În ziua următoare m-am îndreptat spre țară, ducînd cu mine imaginea vie a unei țări frumoase, a prieteniilor legate și a poporului care tot timpul șederii mele a dovedit o dragoste puternică pentru poporul nostru.

Mircea BASARAB

DE PRETUTINDENI

PE O STRADĂ centrală din Odesa o veche casă în stil venețian adăpostește de 35 de ani clubul marinarilor străini. Este vorba de cel mai vechi din cele 13 cluburi asemănătoare care există în Uniunea Sovietică, create din inițiativa și grație fondurilor sindicale.

În fiecare zi, de la orele 15 pînă la miezul nopții, o mulțime zgomotoasă umple multipelele ei săli și spațiosul foaier. Italieni, scandinavi, englezi, argentinieni, greci, indieni, francezi, bulgari, turci, se întîlnesc aici, unde marinarii se simt ca la ei acasă.

●

CE CREDEȚI că reprezintă fotografia aceasta? De necrezut, dar adevărat: este capul unui pește, care a fost prins la țărmurile Mozambicului. El este con-

siderat enigmatic de către ihtiologi, întrucît capul său seamănă uimitor cu capul unui om. Specialiștii nu-l pot înțelege în nici una din speciile cunoscute.

●

BONGO, hipopotamul grădinii zoologice din Poznan, care a murit de curînd, avea un stomac de struț. Făcîndu-i-se autopsia, s-au descoperit în stomacul animalului: o grenadă neexplodată, trei kilograme de pietricele, o sută de monezi diferite, numeroase acte și sacoșa unui factor poștal.

●

O HOTĂRÎRE originală și caracteristică a fost pronunțată de organele judiciare din Boulder (Colorado), în procesul de divorț al soților Kenneth și Margaret Mundt. Divorțul transcriindu-se în favoarea soțului, acestuia i s-au încredințat cele... 16 pisici ale casei, pe care le creșteau de ani de zile, iar soția a fost obligată să plătească o pensie alimentară de 25 dolari pe lună pentru întreținerea lor...

●

PE PANTA sudică a munților Kotsakurk (Georgia) s-a făcut recent o descoperire interesantă. Aci s-a găsit scheletul unui elefant pe care savanții de la Institutul de paleobiologie al Academiei de Științe din Georgia l-au clasat ca un elefant meridional care a trăit în Eurasia în urmă cu 1 milion de ani. Animalul măsoară 4,50 m. lungime, iar oasele găsite, care vor fi asamblate, cîntăresc peste două tone.

Acesta va fi cel de-al treilea schelet de elefant meridional reconstituit. Celelalte două se găsesc la Paris și la Leningrad.

●

DIN TOATE timpurile, Caucazul a fost considerat patria zimbrilor. În timpul primului război mondial aceste animale au fost însă cu desăvîrșire dispărute. Reconstituirea turmei a început în 1944, cînd rezervația a primit un zimbru și 4 femele de bizon. Astăzi turma de zimbri depășește 200 de animale.

●

DE 12 ANI funcționează la Adis-Abeba, capitala Etiopiei, un spital al Crucii Roșii sovietice. Spitalul primește pînă la 12.000 de pacienți pe an. În afară de asistența medicală și profilaxie, medicii sovietici ajută guvernului Etiopiei la formarea de cadre medicale naționale.

●

O OPERAȚIE puțin obișnuită a fost efectuată nu demult de către chirurgul sovietic N. A. Goriunov. Experimentatul chirurg, care are la activul său mii de operații, a reușit să scoată din capul pacientului său — tînărul Boris Balsukov — un ac de cusut. Nu s-a stabilit încă în ce mod a ajuns acul în acest loc neobișnuit. Pacientul a scăpat nu numai de durerile de cap care îl chinuiau de ani de zile, dar, se poate spune că și-a salvat viața, căci acul a provocat pînă la urmă o congestie cerebrală cronică.

●

CU PRILEJUL zilei de 8 martie, Ziua internațională a femeii, Ministerul Telecomunicațiilor al U.R.S.S. a emis un timbru poștal jubiliar. Subiectul noului timbru exprimă năzuințele de pace ale femeilor de pe întreg globul pămîntesc. Reprezentanții a diferite rase — o negresă și o femeie din India, o rusoaică, o egipteancă, o chinezoaică, s-au unit sub steagul păcii. Timbrul poartă inscripția: **Pace lumii** — cuvinte înscrise pe steag în limbile rusă, chineză, engleză, franceză, spaniolă și arabă.

●

JUDY INGRAM, născută în ziua de 29 februarie, și-a sărbătorit onomastica printr-un eveniment deosebit: a dat naștere unui băiețel. Soțul ei, profesor de matematică, a calculat că există o șansă la 1.134.521 pentru o asemenea coincidență.

Racheta „URAGAN" nu răspunde!

O aventură în cosmos (Text: Radu NOR; desene: Dumitru IONESCU)

XII.

Savu coboară muntele, ducîndu-l pe Carter în spinare. Petruț îl urmează. Drumul ține o bucată de vreme, căci e greu să te orientezi prin aceste locuri, cărora cutremurele le modifică necontenit înfățișarea.

Ajunși la poalele muntelui, în valea unde-și lăsaseră tancheta, îi întîmpină o priveliște neașteptată. Solul stîncos s-a despicat și în fundul prăpastiei, vehicolul zace răsturnat. Nici nu poate fi vorba să-l readucă la suprafață.

Nu mai e timp de zăbavă! Ajutat de Petruț, Savu aduce un trunchi de copac dintr-un lemn ușor și rezistent și-l așează peste prăpastie. Pe această punte improvizată, astronauții au izbutit să treacă de partea cealaltă.

După drumul lung și obositor, se simte nevoia unei scurte odihne. Fără să cerceteze împrejurimile, eroii noștri se trîntesc la pămînt. Petruț se reazemă de un copac gros, de formă ciudată, care creștea în apropierea unei stînci.

Deodată însă, trunchiul prinde să se miște. Este de fapt piciorul unui animal gigantic, ce dormea în spatele stîncii. Trezită din somn, fiara se ridică, scoate un răget fioros și-și apropie capul hidos de micul astronaut.

Fulgerător, Savu scoate pistolul și trage. Lovit de fascicolul de raze, gigantul se prăbușește, făcînd să duduie pămîntul sub greutatea lui. Dintr-o ultimă zvîcnire a trupului îl răstoarnă pe Petruț și-l aruncă la cîțiva metri depărtare.

(Continuare în numărul viitor)

MAGAZIN MEDICAL

Boala ulceroasă

Bolnavul care mi-a sugerat aceste rînduri s-a simțit bine în ultimile luni, fără nici un tratament, dar din cauza neglijenței lui acum are din nou dureri. Este un vechi ulceros.

Boala ulceroasă este o îmbolnăvire a întregului organism, cu urmări asupra stomacului sau a primei porțiuni a intestinului subțire (duoden), caracterizată printr-o eroziune a peretelui stomacului sau a primei porțiuni a intestinului subțire.

Semnele bolii sînt foarte variate, după reactivitatea nervoasă a fiecărui individ, predominînd însă întotdeauna semnele digestive, durerile care apar imediat după masă sau la 2—3 ore după aceea și care corespund în spate. Ele sînt însoțite sau nu de regurgitații acide (bolnavul „rigîie" și îi vine în gură un lichid acru), poate avea vărsături alimentare și senzație de greață. Trecerea alimentelor prin intestine este turburată și bolnavul are de obicei constipație și mai rar diaree.

O dovadă că boala ulceroasă este o boală a întregului organism este faptul că bolnavul se simte obosit, are dureri de cap, insomnie, stare de neliniște.

Caracteristică pentru boala ulceroasă, este așa zisa „foame dureroasă", cînd senzația obișnuită de foame este însoțită de dureri foarte puternice în capul pieptului, cu iradieri în spate, care se liniștesc pentru scurt timp, după ingerarea anumitor alimente sau a unei doze de bicarbonat de sodiu.

De asemenea caracteristică este și „periodicitatea sezonieră", adică semnele bolii se accentuează sau reapar în anumite perioade ale anului, de obicei primăvara și toamna.

Boala ulceroasă este strîns legată de felul de viață și de abuzurile alimentare, factori care influențează și tratamentul.

Bolnavii de ulcer, vor trebui să respecte cu strictețe toate indicațiile de regim, medicație și repaus, date de medicul specialist, tratament ce trebuie urmat timp îndelungat, chiar în perioadele de liniște, știut fiind că o boală care se instalează în luni sau chiar ani de zile, nu poate fi ameliorată sau vindecată în cursul numai a cîtorva zile!

Repausul, odihna adeseori chiar la pat, evitarea eforturilor fizice și intelectuale, sînt absolut necesare.

Alimentația în perioadele dureroase sau de liniște, trebuie să fie diferită. În perioadele dureroase, se recomandă regim lactat, lapte 1-2 kg. pe zi băut în cantități mici și la ore regulate, derivate de lapte, brînză de vaci proaspătă, smîntînă; trebuie evitat orice iritant sau excitant al mucoasei gastrice: prea rece, sau fierbinte, acru, sărat, piperat, sosuri, tocături, grăsimi prăjite, alcool, cafea, cacao, șocolată, dulciuri concentrate, fructe crude, citrice, precum și fumatul.

Medicamentele recomandate de către medic vor urmări să corijeze aciditatea sucului gastric, vor influența mișcările și secreția stomacului, vor proteja mucoasa stomacului și vor mări rezistența întregului organism.

Printr-o alimentație rațională, respectînd orele de masă, mîncînd încet, mestecînd bine, evitînd lucrurile prea reci sau prea fierbinți, abuzurile alimentare, evitînd supărările și încordările nervoase îmbolnăvirea poate fi prevenită. Nu trebuie neglijat controlul medical periodic sau consultul medical la apariția semnelor de îmbolnăvire.

Dr. Valentin TOMESCU

Calendar medical

5 ani de la moartea lui Alexander Fleming, descoperitorul penicilinei

La 11 martie 1955 a încetat din viață, în vîrstă de 54 de ani, Alexander Fleming, profesor la universitatea din Londra, savant care a dobîndit o binemeritată celebritate prin descoperirea penicilinei, primul antibiotic de mare eficacitate și cu largă utilizare în tratamentul infecțiilor.

S-a creat legenda că descoperirea penicilinei ar fi un efect al întîmplării: că în cursul unui atac aerian german asupra Londrei, în 1940, suflul bombelor ar fi răsturnat în laboratorul lui Fleming o suspensie de ciuperci peste o cultură de bacterii. A doua zi, savantul ar fi constatat că bacteriile au dispărut, fiind distruse de ciuperci. Nimic mai neadevărat decît această legendă.

Principiile tratamentului cu antibiotice sînt de mult stabilite. Însuși marele nostru Victor Babeș era preocupat de ideea preparării unor extrase organice, capabile să nimicească microbii producători de boli. În 1871—1872 cercetătorii ruși V. A. Manassein și A. G. Polotebnov au pus în evidență unele proprietăți antimicrobiene ale mucigaiurilor verzi. Fleming a descoperit în 1922 lisocimul, o substanță extrasă din anumite țesuturi animale, substanță care distruge diverse bacterii.

După cercetări stăruitoare, Fleming descoperă în 1929 penicilina, un produs obținut din anumite specii de penicilinum (mucegai verde). Penicilina aceasta manifesta proprietatea de a împiedica dezvoltarea unor bacterii. Alți doi savanți englezi au izbutit să precizeze în 1940 metoda de obținere a penicilinei purificate, în vederea aplicării largi în practica medicală.

În ultimii 20 de ani s-au preparat noi și noi antibiotice. O eră nouă s-a deschis în tratamentul infecțiilor. Folosite cu grijă și competență, antibioticele se dovedesc a fi unele din armele cele mai valoroase de care dispune medicina contemporană.

Dr. Gh. BRĂTESCU

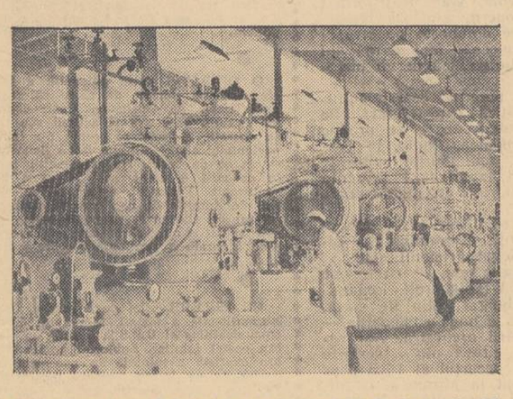

Un aspect de la fabrica de antibiotice din Iași, construită în anii regimului de democrație populară

Grefele arteriale

Una din problemele importante ale chirurgiei moderne o constituie tratamentul bolilor în care arterele principale trebuie să fie înlocuite printr-o grefă, care are rolul de a asigura continuitatea circulației sîngelui. Cînd sînt necesare grefele arteriale? Este cunoscut faptul că în urma unor răniri grave, artere mici sau mijlocii pot fi rupte și că hemoragia poate fi oprită prin legarea capetelor vasului care sîngerează. Dacă însă a fost distrusă o parte din artera principală a membrului inferior, atunci membrul respectiv se cangrenează. Pentru a preveni această situație, tratamentul actual constă în restabilirea continuității arteriale printr-o grefă. În arterita obliterantă segmentară, care este o boală care astupă treptat anumite părți dintr-o arteră principală, grefele sînt aplicate cu același succes.

Grefele sînt necesare și asemenea în anevrismul arterelor mari, boală în care pereții subțiați ai arterei se dilată, formînd o pungă care amenință să se rupă în orice moment.

Pentru reușita operațiilor de grefare a arterelor, au fost necesare o seamă de progrese ca de pildă: descoperirea substanțelor anticoagulante și utilizarea lor rațională, pentru a face imposibilă dezvoltarea unui chiag care ar putea să astupe grefa după operație; descoperirea antibioticelor; selecționarea acelor grefe care prezintă cea mai mare probabilitate că vor fi tolerate de organism; perfecționarea instrumentelor și a tehnicii chirurgicale. Această bază materială a făcut posibil ca în iurul anului 1945 să se înregistreze primele operații reușite la om, după cercetări experimentale care au durat mai mult de 40 de ani. La început artera era înlocuită cu o venă luată chiar de la pacientul operat. Mai tîrziu, în 1948, au început să fie folosite artere conservate de la om. În 1951, au fost folosite pentru prima oară proteze arteriale (grefele sînt material biologic, protezele sînt din material străin de organismul viu). Acestea sînt confecționate dintr-o țesătură specială din material plastic (nylon, dacron etc.), care sînt bine tolerate de organism și sînt mai usor de procurat decît arterele conservate.

În prezent atenția specialiștilor în chirurgia vasculară este îndreptată spre dispozitivele mecanice pentru coaserea arterelor cap la cap, fabricate în U.R.S.S. cum ar fi aparatul lui Gudov, care scurtează mult timpul operației. În țara noastră primele grefe arteriale cu vene proaspete sau cu artere conservate au fost făcute în clinica chirurgicală a Spitalului Colțea, iar primele proteze cu tuburi de nylon au fost reușite în clinica chirurgicală a Spitalului Carol Davila din București.

A. D.

Pînă la sosirea medicului

Epistaxisul

(Hemoragia nazală)

Prin epistaxis înțelegem scurgerea de sînge din nas. Cine n-a avut în cursul vieții, lui o mică hemoragie nazală? Lucrurile se petrec de obicei foarte simplu, hemoragia e de mică importanță și oprirea ei se face spontan. Sînt însă cazuri cînd abundența hemoragiei devine îngrijorătoare pentru cel în cauză și pentru anturajul lui. În aceste cazuri medicul chemat de urgență găsește un pacient palid, neliniștit, agitat, cu privirea speriată și pupilele dilatate. Familia, tot atît de alarmată, arată batistele, prosoapele pline de sînge și de chiaguri.

Ce este de făcut?

Dar mai înainte e bine să știm care sînt cauzele care pot produce o hemoragie nazală? Cauzele pot fi locale sau generale. Printre cauzele locale sînt: lovituri ale nasului, rănirea unui vas de sînge cu unghia degetului care face oficiul de „instrument de toaletă", manevră atît de primejdioasă și lipsită de eleganță, în sfîrșit inflamații sau alte boli ale nasului.

Printre cauzele de ordin general se citează: maladiile infecțioase (gripă, febră tifoidă, pojar, scarlatină etc.) hipertensiunea arterială, bolile rinichiului, ale ficatului, arterioscleroza, turburări menstruale etc.

În sfîrșit bolile sîngelui pot declanșa hemoragii nazale grave.

Hemoragia poate să survină în plină sănătate, în timpul somnului, sau să fie pornită de un efort ca: strănut sau suflatul nasului prea puternic. De obicei sîngerarea se face dintr-o singură nară. Cînd însă nara se înfundă cu chiaguri, șiragele care continuă să se scurgă se adună în fundul nasului, ocolește peretele despărțitor al acestuia și poate să apară prin nara cealaltă. De asemenea se poate scurge în gît și de aici în gură sau chiar în stomac, de unde poate fi eliminat ulterior prin vărsătură sau scaun.

E bine să știm că uneori, cum este în cazul hipertensiunii arteriale, acționînd ca o supapă de siguranță, hemoragia nazală evită ruperea unui vas sanguin în creer, salvind astfel viața bolnavului. De asemenea amintim rolul de supleere pe care îl are hemoragia nazală periodică la femeile cu tulburări de menstruație.

De aceea, în fața unui epistaxis, chiar abundent, să nu ne pierdem cumpătul. Dacă hemoragia e mică și se vede clar nara care sîngerează, se va evita suflatul nasului, se va așeza bolnavul culcat sau în poziție șezîndă și se va comprima timp de cîteva minute nara respectivă pe toată întinderea părții cartilaginoase. Dacă sîngerarea nu s-a oprit, se va îmbiba un tampon de vată în soluția de antipirină pe care o avem în „farmacia de casă" și se va introduce cît mai în fundul nării, după care se va relua apăsarea aripei nasului, peste tampon. Dacă hemoragia nu se oprește în 5—10 minute culcați bolnavul cu capul jos, desfăceți-l la gît, deschideți fereastra și chemați medicul care va acționa mai energic. Chiar dacă hemoragia se oprește, însă are caracter recidivant, este necesar să consultați medicul specialist care va cerceta și trata cauza care produce epistaxisul.

Dr. O. RAȚIU

Ce știți despre organismul omenesc?

● **CORPUL nostru conține proporțional tot atîta apă cît și castravetele. Cam trei sferturi din greutatea noastră este... apă. În douăzeci și patru de ore,**

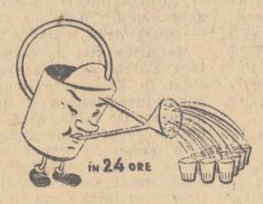

omul pierde douăsprezece pahare de apă. Aceasta e imediat înlocuită, „setea" dînd semnalul de alarmă pentru lipsa ei. Apa fiind deci materialul cel mai de seamă din care e alcătuit organismul nostru, nu trebuie să ne mirăm că omul poate trăi mult timp fără hrană, dar nici cîteva zile dacă-i lipsim de apă.

Acest lucru era cunoscut din vremurile cele mai vechi. Este interesant de remarcat că în concepția grecilor antici, în infern nu exista chinul foamei, dar existau chinurile setei. Lucrul este valabil și pentru concepția despre iad din evul mediu.

● **O MARE PARTE din alimentele cu care ne hrănim, se transformă după cum se știe în calorii. În stare de repaus absolut, un om matur degajă în 24 de ore o cantitate de căldură care ar putea încălzi trei tone de apă la un grad, sau ar putea aduce pînă la temperatura de fierbere, apa din două găleți (30 litri).**

Carnetul psihologului

S-a născut un copil

Pe neașteptate, un strigăt gîfîit și înfiorat o clipă culoarele maternității. E o chemare pătimașă, ce stringe la olaltă slăbiciunea și puterea, spaima și bucuria de a fi. Medicii și surorile nu se sperie, ei-l întîmpină cu respect și duioșie.

— Oameni, vestește strigătul, s-a mai născut un om. Universul a mai căpătat un stăpîn. Nu peste mulți ani el va fi o persoană serioasă, cu răspunderi și probleme, stăpîn peste o mașină făcătoare de minuni, călător cu biletul reținut încă de acum o săptămînă la agenția de voiaj cosmonautică și spectator la fel de pasionat al scînteietoarei epopei a vieții. Deocamdată însă, el este un ghemuleț de carne roză, pe care soră tocmai îl ia de la pieptul mamei. Ostenit de strigătul triumfal prin care și-a vestit venirea, pruncul doarme liniștit primul lui somn, veghiat de lumina soarelui, în timp ce mama ascultă binevoitoare și puțin contrariată, cuvintele unui bărbat îmbrăcat în halat alb.

— Educația copilului începe din prima zi de viață!

— Nu vi se pare că ne-am grăbi? Cum să educi această ființă care nu vede, nu aude?

— Impresia neputinței copilului nou născut este numai în parte adevărată. În realitate, el vine pe lume cu o zestre destul de importantă pentru dezvoltarea lui viitoare.

— Nici nu bănuiam că am născut un copil bogat? Și în ce constă această zestre?

— Ea constă în organele de mișcare și în cele de simț, bine dezvoltate și capabile să facă față sarcinilor lor, în sistemul nervos deplin format din punct de vedere anatomic.

— De ce ați subliniat din punct de vedere anatomic?

— Pentru că pe plan fiziologic mai sînt necesare unele procese ca scoarța cerebrală să-și îndeplinească bine sarcinile, procese ce se desfășoară în condițiile dezvoltării copilului. Și apoi acestă mai are în zestrea sa reflexele necondiționate.

— Ce sînt acestea?

— Sînt reacțiile de răspuns înnăscute ale organismului la excitațiile mediului extern și intern. Copilul are astfel la îndemînă elemente care-i permit să schițeze primul lui dialog cu mediul înconjurător. Reflexul alimentar îi permite să facă mișcările necesare suptului, reflexul de apărare îi permite, de pildă, să închidă ochii repede, cînd lumina e prea puternică, iar reflexul de orientare ți semnalizează: un element necunoscut a pătruns în mica sa ambianță.

— Devin geloasă pe ceea ce numiți „zestrea copilului". Oare nu va avea de loc nevoie de mine?

— Dimpotrivă! Ceea ce posedă nu reprezintă decît o infimă parte din elementele ce-i sînt necesare pentru a răspunde activ cerințelor vieții. Părăsind lăcașul lăuntric unde s-a format înainte de naștere, el a pășit în pragul unei lumi complexe, pline de solicitări variate, care-i pune de la cea mai fragedă vîrstă întrebări și probleme destul de complicate cărora el trebuie să le răspundă. Izvorul principal al satisfacerii trebuințelor copilului și deci elementul hotărîtor al formării experienței sale, este mama. Într-o convorbire ulterioară ne vom apropia și mai mult de înțelegerea adevărului că educația începe o dată cu prima zi de viață. Dar să vă întreb și eu ceva: Cum îl cheamă pe copil?

— Răducu!

— Frumos nume. Să vă trăiască. Atunci pe data viitoare.

Sen ALEXANDRU

Știți care a fost diagnosticul?

Un cabinet de consultații pentru copii. Medicul citește rezultatul analizei:

— Copilul dumneavoastră are viermi intestinali, oxiuri.

Mama răsuflă ușurată. Nu reușește să-și ascundă surpriza.

— Atîta tot? Se poate ca viermișorii ăștia să-i fi dat crizele de epilepsie?

— Fiți liniștită, copilul nu are epilepsie. Este drept că oxiurii netratați pot da semne alarmante. Veți vedea însă singură că simptomele care v-au neliniștit dispar ca, prin farmec după tratament.

★

Într-adevăr, oxiurul (viermișorul) ca și celălalt vierme intestinal de care ne ocupăm — ascaridul (limbricul) — pot produce nenumărate semne dintre cele mai neașteptate. Aceste semne, simulînd cele mai variate boli, alarmează părinții și — să fim sinceri — pun citeodată în dificultate și pe medic, în special atunci cînd analizele de laborator nu dezvăluie de la început diagnosticul.

În cazul oxiurilor întîlnim tulburări serioase în comportamentul copilului, insomnii și somn agitat, crize apendiculare, stări care simulează epilepsia etc.

Atunci cînd există mîncărimi în regiunea anusului, ceea ce se întîmplă în majoritatea cazurilor, diagnosticul este aproape sigur.

Dacă este vorba de limbrici, apar semne ca de apendicită, ocluzie intestinală, icter, sufocări, după cum acești viermi pătrund pe diferite căi naturale ca traheea și bronhiile, canalul ficrii sau cînd, fiind în număr prea mare împiedică circulația alimentelor prin intestine.

Dar tabloul complet al tulburărilor la copiii purtători ai acestor viermi este departe de a fi epuizat.

Ce au comun între ei oxiurul și limbricul care în realitate sînt total diferiți ca aspect? Pătrund în organism în același mod iar mijloacele de prevenire sînt întru totul asemănătoare.

Să-i luăm pe rînd:

Oxiurii se întîlnesc în special la copii. Au numai cîțiva milimetri lungime, subțiri cît firul de ață, albi la culoare. Trăiesc în intestinul subțire de unde pleacă să-și depună ouăle în rect și în cutele mucoasei anale, de unde și mîncărimile insuportabile. Prin scărpinat, ouăle oxiurilor ajung pe degete și sub unghii, de unde sînt duse din nou la gură. Se produce reinfestarea.

Limbricii au cca 15 centimetri lungime. Pot fi întîlniți în scaune și în vărsături, în care caz diagnosticul este simplu. Viermele depune ouăle în intestinul subțire. Din ouă ies larve care traversează peretele intestinal și ajung — pe calea sîngelui — în plămîni de unde migrează în trahee și sînt iarăși înghițiți.

Ceea ce trebuie să reținem este că, împotriva viermilor intestinali din această categorie, se luptă respectînd cîteva reguli de igienă. Ele sînt simple. Mai greu — se pare — este să ni le amintim totdeauna atunci cînd este necesar. Iată-le:

— spălarea temeinică a fructelor, legumelor și zarzavaturilor care se consumă crude;

— spălarea mîinilor cu apă și săpun după părăsirea lucrului, după folosirea closetului și înainte de masă;

— păstrarea curățeniei individuale, în gospodărie, la closet.

De altfel, respectarea acestor reguli ne mai ferește și de alte îmbolnăviri.

Dr. D. ABULIUS

Tabletele doctorului Siringeanu

Întorcîndu-ne acasă de la treburile noastre, ne-am găsit în lift, eu și Mihai, cum ni se întîmplă de multe ori. Pe cînd urcam, un strănut înfricoșător al prietenului meu a făcut să se cutremure clădința cabină suitoare.

— Noroc! Dar să știi că ai răcit...

— Ce răceală, e gripă în toată regula.

Ajunși pe palier, Mihai m-a rugat să intru la el pentru cîteva clipe.

— Rodico, Dina, țineți distanța! a poruncit el de la ușă, pe un ton de șef de familie care știe să se facă respectat.

M-am convins numaidecît că Mihai o nimerise cu diagnosticul lui. Avea o formă ușoară, dar gripă era.

— Nu-i nimic, — am vrut să-l liniștesc. Trece. Stai cîteva ețe la pat și...

— Eu la pat? Nici pomeneală. Dacă mă apuc să zac la pat, mai rău mă îmbolnăvesc. Nu mă las eu doborît de orice fleac.

Îl văd scoțînd un pachețel din buzunarul paltonului.

— Aureociclină! Cu asta ți vin de hac la sigur.

— Cine ți-a prescris-o?

— Află, stimate tovarășe doctor, că mai știm și noi ăștia, profani, ceva medicină. Mi-am procurat-o singur.

Am socotit că e mai indicat să-i iau cu binișorul.

— Mihai, Mihăiță, drăguțule, iartă-mă, dar greșești cel puțin de două ori: întîi cînd faci pe viteazul, a doua oară, cînd faci pe savantul.

— Nu fac de loc pe savantul. Doar știe oricine că antibioticele...

— Adică tu n-ai auzit că toate antibioticele cîte sînt pe lume n-au nici un fel de acțiune asupra virusului gripal? Antibioticele se iau numai după prescripție medicală și numai în caz de complicații.

— Foarte bine. Asta fac și eu, previn complicațiile.

— Tocmai că nu le previi. Dimpotrivă, antibioticul luat fără socoteală te expune chiar el la complicații. Cum să-ți explic? Sub acțiunea antibioticului se poate întîmpla ca unele tulpini bacteriene pe care le ai în organism să reziste, iar altele sensibile să piară. Atunci se strică echilibrul microbian și se exacerbează virulența bacteriilor rezistente. Înțelegi? Îți faci singur rău.

— Mă rog, mă rog...

— Ca să previi complicațiile, principalul lucru în gripă e să stai la pat tot timpul cît ține boala și să urmezi prescripțiile medicului, nu pe ale tale. Pe de altă parte, nici nu se cade, cînd ai gripă, să pornești cu ea în oraș și să o dai la alții.

— Uite ce e, poți să mă prelucrezi cît vrei, eu mîine tot mă duc la serviciu.

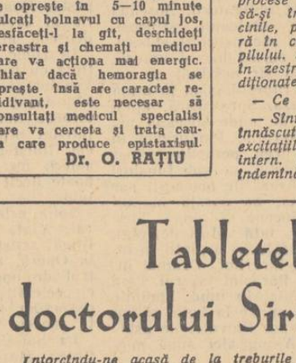

— Ba n-ai să te duci! intervine Rodica. Se vede că totuși are și Rodica un cuvînt de spus în casă.

— Las' pe mine, mă asigură Rodica. Dacă îți spun eu că nu se duce, înseamnă că nu se duce.

— Vrea să zică, neam înțeles: bolnavul doarme singur în pat, repaus total, ceai fierbinte, aspirină. Vesela, batistele și șervețelele lui Mihai vor fi bine fierte, iar mîine dimineață, cel mai tîrziu pînă la unsprezece, chemați la telefon medicul de circumscripție. Cum are să vă spună el mai departe, așa facem.

P. conf. dr. Al. GHEORGHIU

In locul dactilografei

Desigur că nu există pe lume o instituție în care să nu lucreze și o dactilografă. În prezent se creează o serie de dispozitive cibernetice, menite să înlocuiască specialitatea dactilografei.

Un savant japonez, Kenuiți Maedu a construit un aparat care se bazează pe următorul principiu: textul rostit în fața microfonului cu care este înzestrat aparatul este înregistrat de către un dispozitiv special. Construcția complexă a aparatului are trei părți principale: prima desparte cuvîntul în vocale și consoane, cealaltă alcătuiește pe baza lor diferite combinații, iar partea treia transformă semnalele sonore în impulsuri electrice și în continuare în litere. Toate acestea se realizează cu ajutorul a 300 dispozitive electrice cu vid, a 600 dispozitive pe bază de semiconductori și aproximativ 2.000 de rezistențe și condensatoare.

Prepararea ceaiului — o artă

Amatorii de ceai afirmă că există procedee speciale de a opări ceaiul și care dau băuturii aroma, gustul și culoarea dorite. În China, patria acestei băuturi, există nenumărate procedee de preparare a ceaiului. În primul tratat științific pe această problemă și aparținînd lui Lo Iu, se arată că în prepararea ceaiului prezintă importanță nu numai frunzele de ceai dar și apa. „Apa de izvor este cea mai potrivită" se spune în acest tratat. Apa de fluviu este de calitatea a doua, iar pe ultimul loc se află apa de fîntînă.

Dar nu este de-ajuns de a avea ceai de cea mai bună calitate și apă bună. Potrivit afirmațiilor unui vechi specialist chinez există 16 moduri de a fierbe apa destinată opăririi ceaiului și pregătirii băuturii.

Scafandrii din antichitate

Într-una din legendele Greciei antice se arată că Skill și fiica sa Ghidna au adus o mare contribuție la înfrîngerea flotei perșilor care, în anul 480 î. e. n., a ajuns la țărmurile Greciei. Scafandrii curajoși au tăiat parîmele de ancoră, iar furtuna a făcut restul. Flota perșilor a suferit pierderi uriașe.

Profesiunea de scafandru este una din cele mai vechi îndeletniciri ale omului. Ea are o istorie pe cît de veche pe atît de glorioasă. Există date care atestă că triburile antice ale „ihtiofagilor," care trăiau cîndva pe țărmurile Golfului Persic ale Mării Roșii și ale Africei de vest, aveau în rîndurile lor înotători și scafandri iscusiți.

În Grecia antică, scafandrii scoteau de pe fundul mării stridii, scoici purpurii, minereu de cupru, folosind dispozitive speciale — căști de piele înzestrate cu tuburi de piele care ieșeau cu un capăt deasupra apei și cazane metalice.

A fi scafandru era considerat ceva extrem de periculos. În multe locuri, riscul de a nimeri în dinții unui rechin era atît de mare, încît pescuitorii de perle erau recrutați dintre criminalii condamnați la moarte.

Scafandrii au jucat un rol mare în războaiele maritime ale acelor timpuri.

Cu prilejul asedierii Siracuzei, atenienii au trimis o echipă de scafandri care, înarmați cu cîngi, trebuiau să scoată bîrnele cu barau navelor ateniene intrarea în golful Siracuza.

Locuitorii orașului Pisa, pe care atenienii îl asaltau, au putut rezista numai grație scafandrilor. Ei transportau sub apă, nevăzuți de nimeni, aducîndu-le pînă la porțile orașului ce se afla pe malul mării, burdufuri pline cu ulei de in și mac, amestecat cu miere.

În flota Romei antice exista un corp special de scafandri. Odată cu înflorirea epocii Renașterii, după ce în Evul Mediu arta scafandrierilor a fost dată uitării, oamenii au început să se gîndească din nou la problema navigației omului sub apă.

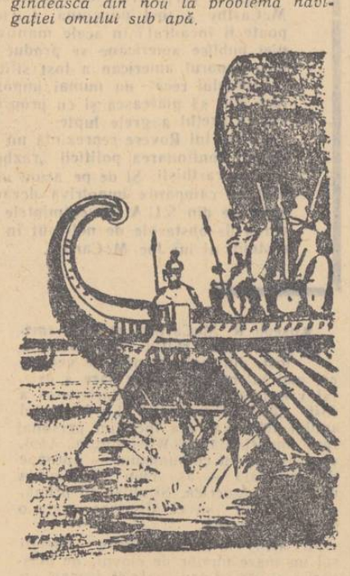

Cititorii întreabă — „Magazin" răspunde

FĂRCUȚA A. — Oradea: Într-adevăr, la Arepina a interpretat principalul rol feminin în filmul „Fata căpitanului" după Puskin. Adresați corespondența la „Mosfilm".

HELLMAN SUSU — Buhuși: Fotografiile respective le aflați în librării.

VIORICA CRECEANU — Buzău: Protagonista filmului „Pe Donul liniștit" este Zinaida Kirienko. Pentru adresa studioului „Defa" este suficient să menționați orașul Berlin (R. D. Germană).

BUZDUGA FLORICA — Ploiești: Scrieți-le cîntăreților dv. preferate la Teatrul satiric muzical „C. Tănase", Calea Victoriei 33 — București.

EUGENIA POPA — Tg. Mureș: Asemenea competiții nu avem cunoștință să aibe loc.

GH. TURICEANU — regiunea Suceava: Artiștilor sovietici scrieți-le la „Mosfilm". Restul nu cunoaștem.

L. L. CRAIOVA. Într-adevăr, Karol Machala este interpretul lui Wibra György din filmul „Umbrela lui Sf. Petru".

IONESCU C. RADU — București: Pentru Serghei Bondarciuk adresați scrisoarea la „Mosfilm"-Moscova. Cealaltă adresă n-o cunoaștem.

GH. SĂVULESCU — București: Rolul principal din filmul „Haiducii din Rio Frio" este interpretat de Luis Aguilar

VARGA IRINA — R.A.M.: Rolul împăratului Justinian din filmul „Teodora" a fost interpretat de actorul Georges Marshall.

P. HARY — Petroșani: Am mai scris că deobicei, corespondența se adresează studioului care a produs filmul ai cărui interpreți vă interesează. În cazul de față, la „Mosfilm" — Moscova, iar pentru filmul „Marinarul îndrăgostit" la studioul „A. P. Dovjenko" — Kiev.

AUREL SMĂRĂNDUȚ — Tr. Măgurele: Expresiile „teatru bulevardier" sau „piese bulevardiere" caracterizează factura ieftină, comercială, imorală pînă la obscenitate și antirealistă, a multor producții ale dramaturgiei burgheze contemporane. A scrie mai pe larg despre o asemenea „dramaturgie" înseamnă a irosi spațiul în zadar. Dacă vă interesează problema în mod deosebit, vă recomandăm să citiți în „Istoria teatrului universal" de prof. Octavian Gheorghiu (editată în anul 1957 de Ministerul Învățămîntului și Culturii) subcapitolul intitulat „Teatrul ca armă a reacțiunii" (pag. 432).

GABY V. — București: Pentru Oleg Strijenov adresați corespondența la studioul „Mosfilm"-Moscova. Cealaltă adresă, din păcate, n-o cunoaștem.

Acasă la Nicolae Secărceanu

(Urmare din pag. 1-a)

tramvaiul, nu ne cumpăram acadele, nu fumam... Și cînd te gîndești că am jucat odată cu o echipă cehoslovacă, „Slavia" — celebră pe vremea ei — care după ce ne-a învins, ne-a luat și mîngea. Așa era obiceiul...

— Ați jucat numai fotbal?

— Da. Pe vremea aceea se înghebau și echipe de ciclism sau de rugby... Apropos de rugby. Era în mare vogă pe atunci un jucător căruia i se spunea „taurul roșu". Abia mulți ani mai tîrziu, cînd eram deja angajatul Operei, am aflat că „taurul roșu" nu era altcineva decît... Șerban Tassian, artistul pe care-l prețuiesc în mod deosebit.

— Și pînă cînd ați jucat fotbal?

— Pînă în 1923. Dar pasiunea o păstrez și azi. A trebuit să întrerup însă activitatea sportivă. Eram în pragul absolvirii facultății de drept și nu mă mai puteam ocupa de sport.

— Ați profesat și avocatura?

— Am fost jurist-consult pînă în 1945.

— Între timp însă, v-ați făcut debutul pe scena Operei!

— Desigur. Muzica mi-a plăcut încă din copilărie. Mă furișam la galeria Operei — ajunseseră să mă cunoască toți plasatorii — și eram capul răutăților cînd era vorba de bisări. I-am ascultat cîntînd pe Folescu, pe Jean Athanasiu, și-ți mărturisesc că nu mai răsuflam de emoție. Îi adoram.

— Dar pe marii tenori ai vremii nu i-ați adorat?

Nicolae Secăreanu zîmbește.

— Ba da, și pe tenori. Dar mai mult pe Folescu și Athanasiu. El, și după ce-am absolvit facultatea, am vrut să mă înscriu la Conservator. Nu mă gîndeam să apar pe scenă. Voiam să învăț să cînt doar pentru plăcerea mea. Nu m-au primit însă. Mi s-a spus că n-am voce. Cum eu credeam că am măcar o umbră de voce, nu m-am descurajat. Am avut norocul să întîlnesc oameni cu o mare dragoste de muzică, pedagogi excelenți — ignorați de oficialitățile vremii — și care mi-au dat încredere în posibilitățile mele vocale, m-au îndrumat, m-au învățat abecedarul muzicii. Cu unul dintre acești primi profesori, Dumitru Ionescu, studiez și azi, după aproape 30 de ani. Îi păstrez o mare afecțiune și recunoștință.

— Cînd ați debutat pe scenă?

— La deschiderea stagiunii Operei, în ianuarie 1931. Se cînta „Boris Godunov", în care eu dețineam rolul cronicarului Pimen. Dirija maestrul George Georgescu. Și de-atunci, operă după operă, rol după rol, mi-am lărgit necontenit repertoriul, ajungînd azi să cînt în 30 de opere.

— Iubitorii de muzică v-au ascultat în repetate rînduri pe scenele sălilor de concert, interpretînd lieduri. Nutriți de multă vreme pasiune pentru acest gen muzical?

— Datorez această pasiune maestrului Kulibin. El mi-a deschis gustul pentru lied, făcîndu-mă să înțeleg că liedul reprezintă pentru muzica vocală ceea ce înseamnă triolul sau quartetul pentru muzica simfonică: o școală care nu poate fi terminată niciodată. De aceea, includ în programele mele prezentări de lieduri. Anul acesta voi prezenta, în primă audiție, lieduri românești și voi da un recital de lieduri de Schubert și Schumann.

— Și pentru că a venit vorba, ce proiecte aveți pentru viitor?

— Acum mă pregătesc, împreună cu ansamblul Operei, pentru turneul pe care-l vom întreprinde în Uniunea Sovietică. Va fi un turneu de cea mai mare însemnătate, știută fiind valoarea operei sovietice și exigența publicului.

— Nu v-ați gîndit să stringeți într-un volum amintirile din cariera dv. artistică? Ați cîntat alături de Viorica Ursuleac. I-ați cunoscut pe Umberto Pessione, l-ați ascultat pe Saliapin — ați trăit 30 de ani pe scena Operei noastre, în care timp ați strîns impresii nenumărate.

— Drept să-ți spun poate voi scrie și o asemenea carte. Aș vrea mai întîi să scriu însă o altă carte, de îndrumare artistică pentru tînăra generație. Eu n-am avut posibilități de studii, așa cum le au azi tinerii interpreți. M-am format prin contactul cu marii cîntăreți, ascultîndu-i, urmărindu-le jocul de scenă. Aș vrea să spun tinerilor cîntăreți că arta înseamnă modestie, pasiune, adevăr, studiul neîntrerupt de acasă. Despre asta aș vrea să scriu, împărtășindu-mi amintirile, ci multa sau puțina mea experiență artistică.

— Ajungem la capătul discuției noastre. Aveți o bibliotecă bogată. Cîtiți mult?

— Da. Am strîns mai ales multă literatură muzicală. Citesc însă și beletristică. Merg destul de des la teatru și cinematograf și pentru că nu ne aude nimeni, îți mărturisesc o dorință: aș dori să joc într-un film, fie el chiar și nemuzical. Discretie însă.

I. DELEANU

Acasă cu soția

Mărturii despre Enescu

(Urmare din pag. 1-a)

programului și stabilirea componenților juriilor. De asemenea este în lucru un volum de lieduri de compozitori români,

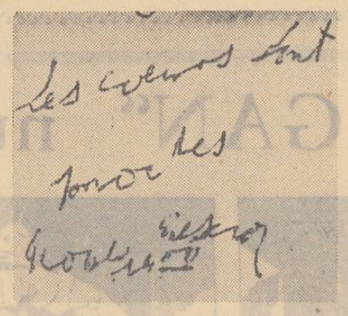

Unul din ultimele autografe ale maestrului din care se vede scrisul tremurat — urmare a bolii de care suferea

lieduri ce vor fi incluse în concursul obligator de canto. Această lucrare va fi tipărită în curînd de Editura muzicală.

Un film despre Enescu

„Mărturii despre Enescu" — se intitulează filmul turnat de studioul „Al Sahia" în colaborare cu muzeul „George Enescu" din București. În regia lui I. Bostan, filmul cuprinde declarații și păreri ale unor mari personalități muzicale despre opera lui Enescu. Unii dintre acești mari muzicieni au fost filmați la București, cu prilejul primului concurs și festival, alții la Moscova, Paris, Leningrad. Casals, Șostakovici, Barbirolli, Jora, Haciaturian, Oistrah, Menuhin, Nadia Boulanger, Claudio Arrau vorbesc și cîntă în film.

De la întreprinderea „Electrecord" am aflat de asemenea cîteva noutăți în legătură cu imprimarea pe discuri a cîtorva opere enesciene. Astfel, aici se imprimă acum Suita nr. 1 pentru orchestră dirijată de Enescu. Acest disc se execută după discuri recondiționate și găsite la Institutul de folclor din București. De asemenea, în curînd va apare un disc de lieduri românești, în care figurează 7 lieduri de George Enescu, pe versuri de Clement Marot, în interpretarea tenorului Ion Piso, iar în colaborare cu Radioteleviziunea — se va înregistra Simfonia a III-a, avînd ca dirijor pe Const. Bugeanu.

★

La plecare am citit cîteva din scrisorile de mulțumire adresate de comitetele de instituție de la spitalul „Al. Sahia", liceul C. A. Rosetti, secția culturală a sfatului popular raional Stalin către direcția muzeului, mulțumiri pentru deplasările făcute de colectivele acestuia, în diferite întreprinderi, unde după o mică conferință de prezentare a activității lui Enescu au organizat audiții din operele maestrului. Astfel, anul trecut 5.500 auditori au luat parte la aceste „Momente Enescu", în afară de cei peste 23.000 vizitatori ai muzeului, unde de asemenea, după vizitare, au ascultat imprimate pe plăci, opere enesciene.

Simion SĂVEANU

SPORT

Recordmană a 28 mari stadioane!...

Așa cum fiecare țară își are recordurile sale, mai mult sau mai puțin valoroase, tot așa și fiecare stadion, mai mare sau mai mic, își are notate în tabela recordurilor tot felul de performanțe...

Sportivii bucureșteni se mîndresc cu faptul că Stadionul Republicii, gazdă a atîtor și atîtor competiții atletice internaționale de anvergură, are un tabel de recorduri, din care cele mai multe cifre atinge o înaltă valoare internațională : ...100 m : Vladimir Suhariev (U.R.S.S.) 10,3 sec. în 1951... 1.500 m.: Zoltan Vamoș (R.P.R.) 3:43,0 în 1959 ...10.000 m.: Vladimir Kuț (U.R.S.S.) 29:59,2 în 1955... lungime : Henk Visser (Olanda) 7,98 m. în 1956... greutate : Parry O'Brien (S.U.A.) 18,55 m. în 1957... 800 m. femei : Ludmila Lisenko (U.R.S.S.) 2:05,4 în 1955... suliță : Dana Zatopkova (Cehoslovacia) 56,67 m. în 1958... înălțime: Iolanda Balaș (R.P.R.) 1,84 m. în 1959...

Asemenea cifre, de recorduri, are — așa cum am spus — fiecare stadion din indiferent care oraș al lumii. Ele sînt notate cu grijă în programele concursurilor și doborîrea lor înseamnă totdeauna prilej de bucurie, nu numai pentru atletul respectiv, ci și pentru cei care se ocupă de pregătirea stadioanelor. Cifrele bune realizate pe un stadion însemnează că el are o pistă bună, bine amenajată, însemnează că are instalații corespunzătoare marilor performanțe internaționale...

Valoroasa noastră atletă, maestra emerită a sportului Iolanda Balaș, deține recordurile marei majorități a stadioanelor pe care a concurat în ultimii ani. În această privință, găsim interesant să publicăm lista recordurilor la săritura în înălțime femei a diferitelor stadioane din lume: București — „Stadionul Republicii" 1,84 m. (1959); Budapesta — „Nepstadion" 1,82 m. (1959); Poiana Stalin — stadionul local 1,81 m. (1958); Cluj — „Stadionul Gheorghe Gheorghiu-Dej" 1,80 m. (1958); Ploești — „Stadionul Petrolul" 1,80 m. (1958); Pekin — „Stadionul Eliberării" 1,80 m. (1959); Tientin — Stadionul local 1,80 m. (1959); Șenian — „Stadionul Popular" 1,80 m. (1959); Șanhai — Stadionul local 1,80 m. (1959); Varșovia — „Stadionul a X-a aniversare" 1,80 m. (1959); Moscova — „Stadionul Lujniki" 1,80 m. (1959); Torino — „Stadionul Municipal" 1,80 m. (1959); Londra — „White City Stadium" 1,803 m (1959); Roma — „Stadio dei Centomila" 1,80 m. (1959); București — „Stadionul Tineretului" 1,79 m. (1959) Stockholm — „Stadionul Olimpic" 1,78 m. (1958); Copenhaga — „Stadionul Municipal" 1,75 m. (1958); Sofia — „Stadionul Vasil Levski" 1,75 m. (1958); Viena — „Stadionul Prater" 1,75 m. (1959); București — „Stadionul Dinamo" 1,74 m. (1958); Oslo — „Stadionul Bislet" 1,70 m. (1958); Napoli — „Stadio Vomero" 1,70 m. (1956); Paris — „Stade de Colombes" 1,70 m. (1956); Belgrad — „Stadionul Partizan" 1,70 m. (1956); Dresda — „Stadionul Rudolf Harbig" 1,70 m. (1958); Cracovia — Stadionul local 1,66 m. (1955); Aue — „Stadionul Otto Grothewohl" 1,66 m. (1957); Atena — „Stadionul Averof" 1,65 m. (1957) etc.

Este fără îndoială o frumoasă „carte de vizită" care cinstește eforturile valoroasei noastre atlete și de care ar fi mîndru oricare atlet al cumii...

V. MIHAIL

Cu această săritură Iolanda Balaș a stabilit recordul Stadionului „Vasil Levski" din Sofia

Varietăți

Franța îl pierde pe Rhadi

Unele ziare pariziene de sport se lamentează pe toate tonurile că echipa Franței de cross îl va pierde pe Rhadi, cea mai mare speranță pentru viitoarele concursuri de primăvară și pentru maratonul olimpic. Rhadi ca și Bakir, Said și Abdeisalam, alți „excelenți cro-sișți francezi", este marocan. Federația țării sale i-a interzis să mai alerge pentru culorile unei țări străine. Rhadi va trebui să reprezinte Marocul la Jocurile Olimpice de la Roma. Lucru foarte firesc. Și totuși unii conducători ai sportului francez nu sînt de acord. Ei știu că toate succesele Franței, în probele de maraton, cross sau în cele de fond, au fost repurtate numai de algerieni, marocani sau tunisieni. Era și aceasta un fel de exploatare colonialistă în domeniul sportului. Dar situația aceasta nu mai putea dăinui. Lumea se schimbă.

„Nu mai am nici o speranță"

Boala atomică, necruțătoarea maladie care a îndoliat sute de mii de familii japoneze după explozia bombelor nucleare americane la Hiroșima și Nagasaki, continuă să facă victime în rîndurile locuitorilor Japoniei. La sfîrșitul lunii trecute, într-o cameră de hotel din orășelul Otsu, aproape de Kyoto, a fost găsit în nesimțire campionul mondial la tenis de masă în anii 1955 și 1957, Toshioki Tanaka. Tînărul sportiv japonez, în vîrstă de 25 de ani, a încercat să-și pună capăt zilelor luînd o puternică doză de somnifere. Transportat de urgență la spital el a putut fi totuși salvat.

După cum relatează presa occidentală Tanaka a lăsat o scrisoare în care scrie : Mă sinucid pentru că nu mai am nici o speranță de a mă vindeca. Cred că aceasta este cea mai bună soluție". Cu toate că în jurul bolii lui Tanaka se păstrează discreție, ziarele subliniază că este vorba de aceeași „boală atomică" care seamănă mereu moartea în rîndurile japonezilor. Și toate acestea pentru că, cu cîteva zile înainte, capitulării necondiționate a Japoniei, care era de altfel învinsă pe toate fronturile, americanii au ținut să-și experimenteze bombele atomice folosind drept cobai poporul japonez.

Sport și longevitate

Mary Moore, o englezoaică de 69 de ani, de profesiune medic și vegetariană convinsă, a parcurs distanța Glasgow — Londra (aproximativ 1.600 km.) mărșăluind fără întrerupere cîte 12 ore pe zi.

Sportiva septuagenară s-a declarat gata să participe la jocurile olimpice, dacă ar exista probe de marș pentru femei !

Record de rezistență

Patru studenți de la Universitatea din Dinham (Anglia) au bătut cu 13 minute un record mondial de rezistență. Este vorba de rezistența la jocul de bridge. Cei 4 studenți britanici s-au dovedit atît de „silitori" și de bine antrenați încît au reușit să rămînă la masa de joc 75 ore și 19 minute, însușindu-și astfel recordul deținut anterior de colegii lor din Oxford.

Dublul campion olimpic Evghenii Grișin și-a făcut debutul internațional în țara noastră

Cronicarii de sport de pretutindeni au avut prilejul să dezbată, la cea de a VIII-a ediție a Jocurilor Olimpice de iarnă de la Squaw Valley, un fapt cu totul ieșit din comun și fără îndoială unic în istoria marii competiții.

Un dublu campion olimpic a reușit senzaționala performanță ca, după patru ani, să-și apere cu succes medaliile deținute, cîștigînd din nou cele două probe în care luase startul. Mai mult decît atît, în ambele ediții (Cortina D'Ampezzo — 1956 și Squaw Valley — 1960) el a încheiat evoluția sa pe pista de gheață cu noi recorduri ale lumii. Iar ca simetria să fie într-adevăr perfectă, într-una din probe, atît în 1956 cît și acum, învingătorul a împărțit titlul cu un alt sportiv clasat la egalitate de timp.

Autorul acestei nemaiîntîlnite

Evgheni Grișin în postură de ciclist

isprăvi este faimosul sportiv sovietic, maestrul emerit EVGHENII GRIȘIN !

Fără îndoială că mulți iubitori ai sportului ar fi dorit să fie martorii cursei pe 500 m în care Grișin a realizat acel timp de necrezut — 39,6 sec. Specialiștii au ținut să exemplifice plastic valoarea tehnică a performanței, asemuind-o cu un rezultat sub 10 sec. în clasica alergare atletică a celor 100 m...

Este desigur o delectare să urmărești alergarea aproape de zbor a lui Grișin. Printre cei care se pot mîndri că l-au urmărit pe extraordinarul patinator sovietic, mai mult chiar, că au fost martorii debutului său în arena „marelui sport", se află numeroși spectatori din țara noastră. Și acest lucru nu s-a petrecut prin intermediul televiziunii sau al peliculei de cinematograf... Evgheni Grișin a evoluat la Poiana Stalin și București în postură de patinator și de... ciclist. De altfel, sportul cu pedale a fost prima sa pasiune, prima disciplină care i-a deschis porțile consacrării.

Să ne întoarcem împreună cu 9 ani în urmă. Poiana Stalin 1951. Frumoasa stațiune de iarnă găzduia Jocurile Mondiale Universitare, o mare competiție internațională a tineretului studios. Pe un patinoar care amintea sportivilor sovietici pista de gheață de altitudine de la Alma-Ata, Grișin, debutant într-o competiție internațională, culege două frumoase victorii. El cîștigă cursa de 500 m, la egalitate cu recordmanul de atunci al Uniunii Sovietice, Iuri Sergheev, în 42,9 sec., și cea de 1.500 m — de data aceasta singur — la 2 : 19,3, timp cu care stabilea un nou record unional. Cu o mică diferență, este identic ca și la Cortina D'Ampezzo și Squaw Valley... Ziua bună se cunoaște de dimineață. Deși la Poiana Stalin Grișin concurase în... nocturnă, sub lumina reflectoarelor.

O declarație a lui Grișin după cursă ne-a prilejuit atunci un copios subiect de reportaj.

„De fapt patinajul este sportul meu secundar — ne-a spus Grișin. Disciplina de bază : ciclismul. Dar cum nu se poate pedala tot anul, o dată cu venirea iernii îmbrac patinele. Mai ales că ajută foarte mult pedalei..."

Zece luni mai tîrziu am avut ocazia să-l urmărim din nou pe Grișin. De data aceasta fără să mai urcăm în vîrf de munte, tocmai în Poiana din inima Bucegilor. Grișin evolua pe velodromul Dinamo în sportul său favorit : ciclismul de pistă.

Exista o mare asemănare între Grișin patinatorul și... Grișin ciclistul. Aceeași poziție aplecată, aerodinamică, aceeași impetuozitate, același sprint irezistibil. În meciul de ciclism R.P.R.—U.R.S.S. Jenea (cum îi spun prietenii) l-a întîlnit pe maestrul sportului Ion Ioniță, a cîștigat această cursă (200 m lansat) și apoi concursul individual contra timp. Rezultatul său, 12,6 sec., era excelent în acea vreme. În urmă rămînește Ion Ioniță (12,7 sec.), Igor Ippolitov și Vladimir Rostovțev (12,8 sec.), campionul U.R.S.S. Bataen, Leonid Hmel și alții.

„Dintre participanții la concurs — scria presa — se remarcă în mod deosebit tînărul Evgheni Grișin, posesorul unui sprint remarcabil și al unei tactici foarte bine gîndite. El se anunță ca un element de mare viitor..."

Previziunile gazetarilor au fost confirmate. Grișin s-a realizat ca un mare sportiv. Singurul lucru în care au greșit a fost, disciplina sportivă : nu ciclism, ci patinaj viteză.

Vsl. CRISTIAN

Școala NATO în loc de stadion

De ani de zile locuitorii marelui oraș vest german München cer construirea unui stadion modern, dar niciodată nu puteau fi găsiți banii necesari. Trebuie subliniat că în acest oraș cu peste 1.000.000 de locuitori cea mai mare bază sportivă nu poate cuprinde decît 25.000 de spectatori. În sfîrșit în toamna anului trecut cererea lor a fost aprobată. Consiliul municipal din München a hotărît construirea unui complex sportiv modern, cu tribune pentru 100.000 de spectatori, în cartierul Oberwiesenfeld.

Au trecut cîteva săptămîni. Amatorii de sport din München se bucurau pentru viitorul lor stadion, inginerii făceau măsurătorile terenului, cînd... s-a anunțat că din ordinul Ministerului de Război vest german, în cartierul Oberwiesenfeld, acolo unde urma să fie ridicat noul stadion, va fi construită o școală pentru ofițerii N.A.T.O. Ceea ce nu s-a putut găsi ani de zile, adică banii pentru stadionul din München, a apărut în numai 24 de ore pentru școala militară a N.A.T.O.

Și astfel locuitorii orașului München au rămas în continuare fără stadion, în timp ce ofițerii hitleriști, aflați în slujba cancelarului Adenauer, vor primi în scurtă vreme un „lăcaș de cultură", de unde vor putea propovădui în deplină libertate lozinci revanșarde și militariste.

Războiul fabricilor de schiuri

Timp de două săptămîni participanții la Jocurile Olimpice de iarnă de la Squaw Valley au asistat la un adevărat război între fabricanții de schiuri francezi și austriaci. Lupta a început încă înaintea deschiderii oficiale a Jocurilor, cu ajutorul a nenumărate afișe și alte materiale de reclamă, care au inundat pur și simplu mica stațiune de sporturi de iarnă din munții Sierra Nevada. Dar cîocnirea hotărîtoare avea să se dea mai tîrziu, pe pîrtiile de schi, cu prilejul desfășurării probelor olimpice.

În războiul fabricilor de schiuri s-au înfruntat schiurile „clasice" din lemn, construite de fabricanții austriaci și cele „moderne", din aluminiu, operă a fabricilor franceze. Reclamele franceze și austriace afirmau că schiurile lor sînt „singurele care pot aduce victoria în întrecerile olimpice". Din nefericire însă pentru fabricanți, concursurile de la Squaw Valley au reprezentat un eșec atît pentru schiorii francezi, cît și pentru cei din Austria. Marea speranță franceză, Adrien Duvillard, care folosind schiurile metalice cîștigase concursul de la Hahnenkamm, de data aceasta a avut o comportare ștearsă, iar succesul obținut de schiorii austriaci la ediția precedentă a Olimpiadei nu a putut fi reeditat.

Din această cauză, după cum scrie ziarul „Junge Welt", fabricanții de schiuri din Austria și Franța au hotărît să continue războiul lor la alte concursuri internaționale de schi.

„Distracțiile" milionarului Billy Butlin

„30 de bolnavi internați în spital, 150 de abandonuri și o adevărată epidemie de febră muschiulară, acesta este bilanțul primei zile a cursei de marș organizată de milionarul englez Billy Butlin". Astfel au început ziarele britanice relatarea unei „competiții sportive", asupra căreia este îndreptată în prezent atenția întregii Anglii.

Trebuie subliniat că ideea organizării unei curse de marș care să străbată întreg teritoriul Marii Britanii, din Scoția și pînă la coasta sudică a canalului Mînecii, i-a venit milionarului Butlin din... plictiseală. Și pentru ca să se mai distreze puțin, el a oferit 5000 de lire celor care vor termina cursa. Potrivit relatărilor ziarelor londoneze, peste 1000 de persoane, în mare majoritate oameni săraci, s-au prezentat la start, să-și încerce norocul de a cîștiga un ban. Cîteva ore după plecare participanții la „marșul Butlin" au trebuit să facă față unui adevărat uragan declanșat pe litoralul scoțian. Frigul s-a întețit și ambulanțele au început să transporte de urgență primii degerați, în spitale. Apoi au venit abandonurile, datorită rosăturilor la picioare și febrei musculare. În lipsa altor localuri, abandonații s-au refugiat în... celulele închisorii din orășelul Wick. Cît privește pe cei mai puternici, ei au continuat cursa, plutonul fiind condus de mărșăluitorul profesionist John Grundy, dar ziarele apreciază că din 1.000 de participanți nu este sigur dacă la sosire vor ajunge măcar... 20.

În acest timp, cum era și de așteptat, organizatorul acestei întreceri, care nu are nimic de face cu sportul, milionarul Billy Butlin, se distrează. Lui nu-i este greu, întrucît participă la cursă în... automobil.

Din actualitatea campionatului categoriei A de fotbal

Aceiași jucători și totuși parcă alții

În campionatul categoriei A de fotbal s-a desfășurat prima etapă a returului. Cu unele rezultate surpriză, etapa inaugurală a stagiunii oficiale de primăvară (care, în parantează spus, numai de o zi primăvăratică n-a avut parte) a iscat discuții ample, legate de eșecurile sau semieșecurile favoriților.

Asupra uneia dintre aceste eșecuri ne-am oprit pentru comentariul nostru și anume asupra aceluia suferit de echipa bucureșteană Rapid în jocul disputat pe stadionul din Giulești cu Dinamo Bacău. Bucureștenii s-au prezentat în această partidă avînd parcă totul de partea lor : avantajul terenului și al publicului propriu, precum și o formă care inspira respectul adversarilor. În partidele amicale pregătitoare, susținute în săptămînile dinaintea deschiderii stagiunii oficiale, Rapid a făcut o bună impresie prin ușurința cu care se mișca, prin varietatea și calitatea acțiunilor închegate, prin șuturile la poartă ale jucătorilor săi, care au însemnat și multe goluri.

A venit apoi jocul cu Dinamo Bacău, de astădată un joc oficial. Aceeași jucători rapidiști parcă nu mai erau acum tot ei ! Ceea ce demonstraseră în jocuri amicale dispăruse de parcă fusese un vis. Pe teren se aflau niște jucători gîtuiți de emoție, crispați de teamă, iar unii dintre ei, împinși de frica de a nu pierde, înclinați spre jocul brutal. Multe lovituri nepermise țintind jucătorii adverși, au împărțit în jurul lor Greavu, Dodeanu și Macri.

Cei aflați în cabina jucătorilor de la Rapid, imediat după terminarea partidei, au rămas mai mult decît uimiți de ce au putut vedea și auzi acolo. O bună parte dintre jucători vociferau unul mai tare decît celălalt, se țipa, se amenința.

Ne-a devenit atunci mai limpede că la echipa ceferiștilor eșecurile se datoresc faptului că nu merge bine munca educativă cu jucătorii, că ea a alunecat de pe făgașul bun și, drept urmare, ea poate duce la rezultate exact contrarii celor ce se urmăresc. Cînd jucătorii au starea de spirit pe care au ilustrat-o duminică cei de la Rapid, aceasta înseamnă că ei au concepția greșită, că trebuie să cîștige cu orice chip, că dacă pierd un joc e prăpăd. La ce poate duce o asemenea „muncă educativă" ? Jucătorii intră pe teren jumătate învinși, sînt crispați, comit greșeli după greșeli.

Principalii vinovați de această stare de spirit — care se observă uneori și în jocuri ale echipei noastre naționale — sînt unii conducători tehnici care nu pun suficient accent pe munca educativă. Unor asemenea conducători le fac de cele mai multe ori pe plac și antrenorii respectivi, care, la rîndul lor, duc „munca educativă" în același chip.

Nu se poate ca o echipă, oricare ar fi ea, să dea rezultate bune cu asemenea stare de spirit. Cu frica vîrîtă în suflet nu se poate juca bine fotbal, nici nu se pot obține comportări satisfăcătoare. Mai degrabă contrariul.

Soluția ? Una singură : munca educativă să fie cu adevărat educativă. Ceea ce ni se pare valabil nu numai pentru echipa Rapid, ci și pentru jucătorii și antrenorii tuturor echipelor noastre.

Ion BOCIOACĂ

Robinsonada

Amatorii de fotbal gustă în mod deosebit loviturile acrobatice care le fac uneori portarii echipelor pentru a apăra spațiul porții în fața șuturilor atacanților adverși. Aceste salturi, făcute de unii portari chiar și atunci cînd nu este nevoie, ci mai mult pentru „galerie", poartă numele de „robinsonadă".

De curînd un ziar belgian a inițiat o anchetă originală, invitîndu-și cititorii să răspundă de unde vine cuvîntul „robinsonadă". Rezultatele au fost cu totul neașteptate, majoritatea răspunsurilor indicînd pe... Robinson Crusoe drept descoperitorul „robinsonadei". S-au găsit bine înțeles și răspunsuri exacte, care au arătat că acest cuvînt vine de la portarul englez Robinson, care a demonstrat, pentru prima oară în istoria fotbalului, acest gen de săriturî.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, Interior 1400.

Rugbi și rugbiști

Fără cuvinte

Fără cuvinte

— Sînt nou, înainte am jucat fotbal...

Desene de KAMB
(după „L'Humanité dimanche")

Adaptare după I. P. Maghidovici

CUCERITORII

(Istoria descoperirilor geografice)

AMUNDSEN ȘI SCOTT ATING POLUL SUD

Secolul al 19-lea a înregistrat numeroase expediții pentru atingerea celor doi poli ai Pămîntului. O jumătate de secol explorările la marile latitudini antarctice sînt întrerupte, pentru a fi reluate cu mai multă intensitate în perioada 1890—1900.

Primul care atinge Polul Sud este norvegianul Roald Amundsen, pe bordul navei „Fram" — un vas vechi, dar foarte rezistent. Pe la mijlocul lunii ianuarie 1910, echipajul lui „Fram" debarcă în golful Balenelor, pe Bariera de gheață și organizează o tabără de iarnă pentru Amundsen și pentru șapte oameni aleși de acesta. La 20 decembrie, Amundsen și patru dintre tovarășii săi, îmbarcați în sănii trase de cîini, pornește în expediția

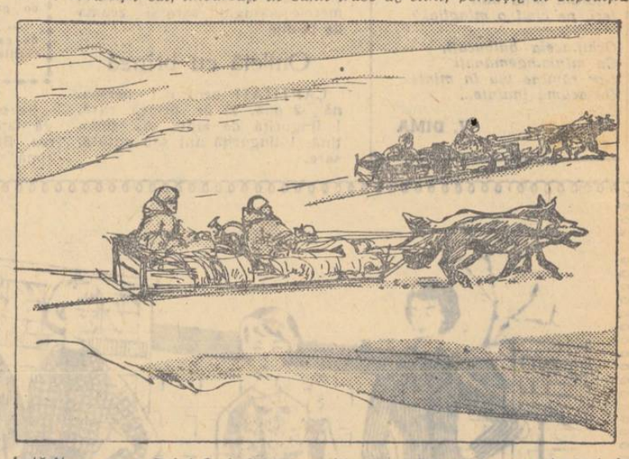

hotărîtoare spre Polul Sud. Mica expediție urcă din greu pe povîrnișul de gheață și ajunge pe platoul antarctic central. Proviziile și combustibilul fiind consumate, Amundsen ucide o parte din cîinii de rezervă, cu a căror carne sînt hrăniți cîinii rămași în viață. De altfel nu mult după aceia și oamenii se hrănesc cu supă și carne proaspătă de cîine, în lipsa altui aliment mai consistent.

Amundsen și tovarășii săi urcă pînă la 3300 m. altitudine, după care încep un coboriș lin. Și iată ziua cea mare : la 14 decembrie 1911 norvegienii ating Polul Sud. Ei instalează un cort, rămîn acolo cîteva zile pentru determinările exacte ale poziției și pornesc apoi spre nord, în drumul de reîntoarcere. La fiecare trei zile alt cîine este sacrificat și în felul acesta oamenii și restul animalelor se pot hrăni cu carne proaspătă.

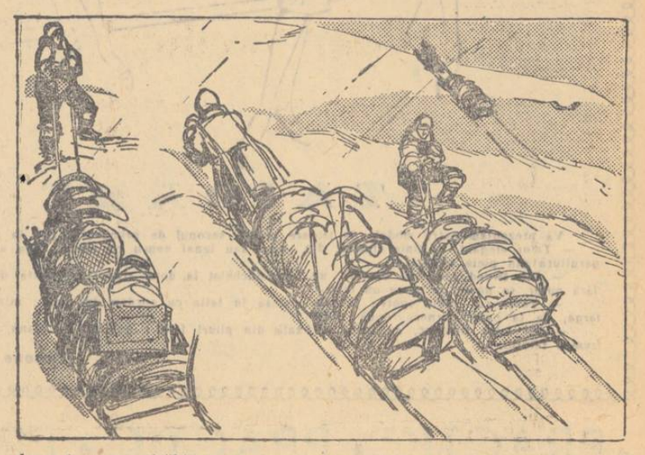

Amundsen a străbătut pe continentul de gheață o distanță care a însumat — dus și întors — 2800 km. Norvegienii s-au întors cu bine în golful Balenelor la 25 ianuarie 1912, după un marș istovitor pe gheață Nava „Fram" i-a adus apoi pe toți în Europa.

În timp ce Amundsen efectua temerara lui expediție, alt explorator, englezul Robert Scott, înainta și el, pe alt drum, spre Polul Sud, folosind sănii cu motor, căluți poney și cîini. În dreptul paralelei 83 Scott a ost nevoit să părăsească săniile cu motor, iar la paralela 84 au trebuit să fie uciși căluții, deoarece se terminase furajul. În sfîrșit și cîinii au fost trimiși înapoi spre baza de plecare, astfel încît Scott și tovarășii lui au trebuit să-și tragă singuri săniile cu provizii. În ultima parte a expediției Scott a rămas doar cu 4 însoțitori. Urcușul greu, istovitor, pe zăpada uscată și prăfuită, nu le îngăduia decît un avans de doi kilometri pe oră, iar uneori nu realizau nici 10 kilometri pe zi. Cînd mai erau doar cîțiva kilometri pînă la Pol, Scott a făcut o descoperire care a însemnat o

groaznică dezamăgire : a zărit un punct negru, despre care s-au putut convinge, apropiindu-se, că era un steag negru, legat de o tălpice de sanie. În apropiere se aflau urme de sănii și schiuri. Totul devenea clar : norvegienii le-o luaseră înainte. „Am trăit o zi îngrozitoare" — nota Scott în jurnalul său. „În urma loviturii primite, nici unul dintre noi n-a putut să doarmă... Cîtva timp am mers pe urmele norvegienilor... Apoi s-a înnourat. Întrucît urmele duceau prea departe spre vest am hotărît să ne îndreptăm direct spre Pol... Vîntul suflă extrem de puternic, temperatura este de — 29°. În aer se simte acea înfiorătoare umezeală rece care într-o clipă te pătrunde pînă la oase... Doamne ! Ce loc îngrozitor...".

În ziua următoare englezii au găsit cortul, iar în cort cîteva instrumente părăsite, trei saci cu o colecție de mănuși și ciorapi în dezordine și un bilet din partea lui Amundsen către căpitanul Scott, cu rugămintea de a preda o scrisoare regelui Norvegiei. Englezii au fotografiat și au

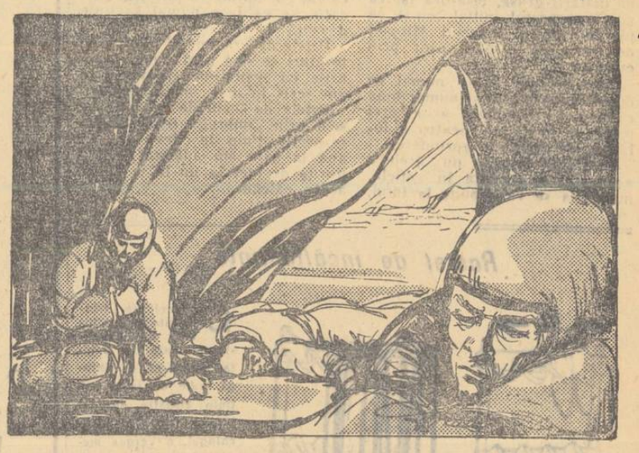

desenat cortul, au înălțat lîngă pol „bietul steag englez jignit", — cum notează ei înșiși în jurnalul lor — s-au fotografiat și-au pornit înapoi. „Așadar am întors spatele țintelor dorințelor noastre ambițioase" — notează cu amărăciune Scott în jurnal. Ne așteaptă 800 de mile de mers pe jos, cu încărcătura în spinare. Adio, visuri de aur !".

Drumul spre înapoiere a fost infernal. Cei mai tînăr dintre tovarășii lui Scott, Evans, a dat semne de alienație mintală și curînd a murit. Surprinși de o viforniță necruțătoare, doborîți de un vînt năpraznic și orbiți de zăpada care cădea necontenit, Scott și tovarășii săi au murit înghețați în cortul lor. Pe jurnalul lui Scott s-a găsit ultima însemnare : „Pentru dumnezeu, nu lăsați familiile noastre fără ajutor".

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

De acum înainte...

Cum de l-ai bătut „la toartă"
Pentru o ceşcuţă spartă,
Să gîndim, noi cei de-o seamă,
Că n-ai inimă de mamă?...

Merita aşa supliciu
C-a descompletat serviciu'
Dumitale de cafea
Ce întreg tot nu era?

De-ar fi răsturnat pe mînă
Ceaşca, cred c-o săptămînă
L-ai fi plîns amar, — ce zici?
Opărit, ştiu, cu băsici...

Cum să verşi atîta ură
Peste-o gingaşă ţăptură,
Adorată pînă mai
Ieri, pe cînd o mîngîiai?

Ochii-aceia bulbucaţi,
Cu miniangemănaţi.
I-or rămîne viu în minte
De acuma înainte...

V. DIMA

Meniul săptămînii

MÎNCĂRURI CE SE PREGĂTESC REPEDE
(Reţete cerute de cititori)

Salată de ţelină cu mere

CANTITĂŢI: 1—2 ţeline, 1—2 mere, 1 ou răscopt, 2 linguri ulei sau 2 linguri smîntînă, sare, puţină zeamă de lămîie.

Ţelina curăţată spălată şi dată la răzătoarea de zarzavat se amestecă cu merele curăţate şi tăiate ca tăiţeii şi cu albuşul tăiat foarte fin. Gălbenuşul se freacă cu uleiul sau cu smîntîna şi se amestecă bine cu ţelina şi merele adăugînd sare şi zeama de lămîie

Omletă cu brînză

CANTITĂŢI pentru 1 persoană: 2 ouă, 25 gr. brînză rasă, 1 linguriţă de lapte sau smîntînă, 1 linguriţă unt sau untură, sare.

14—20 MARTIE 1960

— Salată de heringi cu ceapă; macaroane cu brînză şi sos de roşii; compot de gutui.

— Supă de mazare uscată (crema); şnitel cu cartofi prăjiţi şi murături; mere.

— Salată de ţelină cu mere; colţunaşi cu brînză; spumă de griş.

— Ciorbă cu perişoare; chifteluţe de cartofi cu salată de sfeclă; compot de prune.

— Supă de carne de vacă cu fidea; rasol cu mujdei de usturoi; halva.

— Mîncare de morcovi; pilaf de praz; tăiţei cu lapte.

— Salată orientală; mîncare de castraveţi cu carne de porc; clătite cu marmeladă.

Se bat ouăle spumă, se adaugă laptele sau smîntîna şi sarea. Brînza se rade sau se fărîmă mărunt, se amestecă cu ouăle şi totul se prăjeşte în tigaie, în untură sau unt. Se serveşte imediat.

Cupe de parizer umplute cu mazăre

CANTITĂŢI: 200 gr. parizer tăiat în 6 felii, 250 gr. mazăre, ½ lingură untură, 1 lingură unt.

Feliile de parizer (fără să se cureţe pielita de pe margine) se prăjesc uşor în untură numai pe o parte (marginile feliei se strîng şi se formează o cupă). Cupele obţinute se aşează pe o farfurie de servit şi fiecare se umple cu mazăre opărită cu unt. In loc de mazăre cupele se pot umple cu morcovi fierţi tăiaţi felioare foarte subţiri sau cartofi fierţi şi tăiaţi fin.

Spumă de griş

CANTITĂŢI: ¾ pahar griş, 1 pahar apă 2 pahare lapte, vanilie, un praf de sare, zahăr după gust, 2—3 linguri marmeladă sau ½ pahar sirop de fructe.

Se pune la fiert apa cu laptele şi vanilia. Cînd începe să fiarbă, se adaugă grişul în ploicică, amestecînd mereu ca să nu se formeze cocoloşi. După ce s-a pus tot grişul se adaugă zahărul, un vîrf de cuţit de sare şi se lasă să fiarbă foarte încet pînă cînd devine ca o smîntînă groasă. Se ia de la foc, se lasă să se răcească puţin, apoi se adaugă 2—3 linguri de marmeladă sau ½ pahar de sirop de fructe şi se bate cu telul pînă se face ca o spumă. Se aşează pe o farfurie sau în cupe şi se garnisesţte cu fructe din dulceaţă.

Maria DELEANU

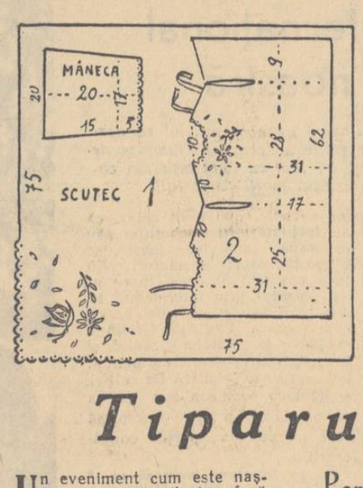

Tiparul practic

Un eveniment cum este naşterea unui copil, în afară de bucuria ce o aduce în casă, pune în faţa mamei diferite probleme printre care şi aceea a rufăriei micuţului.

O mamă prevăzătoare, se în-

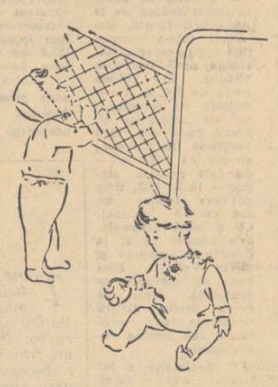

grijeşte din timp de aceasta. Rufăria noului născut, este aşa de simplu de confecţionat, încît îi va fi drag oricărei viitoare mame să se ocupe personal de ea.

Din şifon subţire şi finet se pot face următoarele lucruşoare:

Pentru cei mici

Schiţa nr. 1: Pentru a croi un scutec, se taie 2 pătrate cu latura de 75 sau 80 cm şi se încheie ca o pernă. Se întoarce pe faţă iar un colţ îl brodăm cu feston şi broderie plină cît mai simplă, în roz sau bleu (10—12 scutece vor asigura necesarul).

Schiţa nr. 2: Pentru cămăşuţe ne trebuie 30—32 cm de material cu lăţimea de 62 cm. Uneori se încheie cu cusătură franţuzească, (prinzîndu-se în umărul sting 2 şireturi sau panglicuţe pentru a se încheia cămăşuţa) circa 8 cămăşuţe sînt suficiente. Marginile cămăşuţei au un tiv mic, dat la maşină.

Schiţa nr. 3: Bonetica este foarte simplă. Are un fund oval încheiat cu o bantă dreaptă care are panglici la capete care se leagă sub bărbie. Barbetuţa se croieşte dintr-o simplă bucată. Cămeşuţa, bonetica, barbetuţa şi scutecul vor avea aceeaşi garnitură brodată.

Schiţa nr. 4: indică un triunghiu foarte necesar înainte de a înfăşa copilul în scutec. Pe mijlocul triunghiului este aplicată o bucăţică de molton. Din acestea trebuie cît de multe posibil.

Schiţa nr. 5: reprezintă pantalonaşul cu botoşei (în schiţă este indicat numai un picior). Semnul X de lîngă pătrăţelul alăturat piciorului se uneşte cu semnul X al laturei opuse. Celelalte 2 laturi rămase libere se încheie la celălalt picior. Botoşelul este schiţat desfăcut. După ce se încheie se montează cu semnul y în direcţia semnului y de la marginea de jos a pantalonaşului. La talie se îndoaie un tiv de 2 cm care se tighelşte şi prin care se trasează un şnur pe care-l legăm într-o parte. 8—10 pantalonaşi sînt suficienţi.

Faşa este bineînţeles nelipsită din trusoul noului născut. Dimensiunile tiparelor sînt indicate în cm. şi sînt schiţate cu rezerve.

Pentru a folosi mai raţional spaţiul, cămăşuţa este desenată peste scutec dar este o piesă separată de acesta.

Text şi desene de Dora COJOCARU

Curierul nostru

LULI — *Craiova:* Aveţi perfectă dreptate. Noi nu am arătat niciodată cum se pliseză o fustă. In unul din numerele viitoare vom da sfaturi şi în această privinţă. Să ştiţi însă că nu este chiar atît de simplu. Rămîne deci, ca să vă străduiţi. Modele de pantaloni pentru interior am mai publicat şi vom mai publica.

R. S. — *Bucureşti:* Judecînd lucrurile prin prisma celor pe care ni le-aţi scris pînă acum, nu putem decît să fim de acord cu dv. Nu este mai puţin adevărat însă că în toată această complicată poveste apar încă multe semne de întrebare. Sperăm că într-o bună zi ni le veţi lămuri şi atunci o să vă putem fi de folos. Aşteptăm deci noi scrisori sau vizita la redacţie pe care ne-aţi promis-o. Cum veţi crede dv. de cuviinţă.

AL. KADRI — *Bucureşti:* V-am răspuns prima dată foarte repede, întrucît ne-am dat seama că este un caz special şi că ajutorul nostru — pe care vi l-am promis — trebuie să-i primiţi de asemenea foarte urgent. Ne menţinem la acest punct de vedere şi vă rugăm să ne telefonaţi sau să veniţi la redacţie pentru a discuta. Prin intermediul acestei rubrici nu vă putem da îndrumările necesare. Eventual daţi-ne o adresă unde să vă trimitem un răspuns detaliat prin poştă.

M. V.: Noi nu credem că aţi greşi dacă aţi veni în Bucureşti, aşa cum vi s-a propus. Aţi putea avea aici o discuţie, care este, în situaţia de faţă, absolut necesară. Nu ar fi rău dacă înainte de aceasta am discuta la redacţie, mai în amănunt, unele aspecte ale cazului dv. In ceea ce priveşte cealaltă problemă, nu vă putem da un răspuns precis. Ştim că nu se dă examen la obiectele respective. Totuşi pînă în toamnă se mai pot schimba multe şi de aceea e bine să ţineţi legătura, chiar şi în scris, cu secretariatul facultăţii de filologie.

RELU — *Craiova:* Se pare că între timp v-aţi convins şi dv. că este absurd să menţineţi cu bună ştiinţă această situaţie. Este un prim pas şi încă cel mai important spre rezolvarea în bine a lucrurilor. Nu ezitaţi tocmai acum. Acţionaţi cu curaj. Vă va fi desigur destul de greu, fiind vorba doar şi de persoana dv. Trebuie să fii tare şi să ştii să renunţi atunci cînd îţi dai seama că nu este bun drumul pe care ai pornit. Avem încredere că veţi da dovadă de fermitate faţă de dv. însăvă. PETRU M. — *Bîrlad:* La prima dv. întrebare răspunsul nostru nu este poate de natură să vă bucure prea mult. Totuşi ne spunem părerea sfătuindu-vă să profesaţi în meseria pe care o învăţaţi acum. Desigur că aţi putea deveni arheolog, dar dv, urmaţi şi cursurile unui institut care nu are nimic comun cu arheologia. Ideea de a urma o altă facultate sau institut, după terminarea acestuia nu ni se pare prea potrivită. Dacă totuşi vă menţineţi la ideea dv. adresaţi în scris intenţiile dv. către Institutul de Arheologie din Bucureşti, str. I.C. Frimu nr. 11. Cea de a doua problemă nu prezintă complicaţii prea mari. Trebuie să acţionaţi şi nu să staţi în aşteptarea. Vă trebuie deci curaj şi ceva răbdare. Totul se va putea apoi rezolva cu bine.

NYUSU: Din cele trei alternative noi ne oprim la... a patra şi anume: totul să fie rezolvat aşa cum aţi proiectat de atîţia ani, pînă la sfîrşitul acestui an. Şi unii şi alţii vor trebui convinşi că sînt absurde pretentiile lor, că dată fiind dorinţa amîndorura, este necesar să dea dovadă de mai multă înţelegere. Acestea nu sînt lucruri uşoare. Totuşi, cu multă voinţă şi răbdare se pot înfăptui. Aveţi sumedenie de argumente pentru a înfrînge o rezistenţă de natură orgoliosă. Este însă necesar ca amîndoi să acţionaţi în acelaşi timp şi în cea mai perfectă înţelegere. Mai scrieţi-ne.

Sfaturi cosmetice

Folosirea cremelor

Este sau nu indicată utilizarea cremelor? Cînd şi cum trebuie folosite? Obrazul poate rămîne uns în cursul nopţii?

Iată cîteva din întrebările puse adesea de cititoarele noastre în scrisorile pe care le primim. Voi căuta să dau unele sfaturi cu privire la problemele ridicate urmînd ca, ulterior, să revin mai amplu asupra fiecăreia. In alegerea cremelor trebuie să se ţină seama în special de natura tenului respectiv: uscat, gras, normal, mixt. Folosirea cremelor în mod raţional este o condiţie esenţială pentru menţinerea frumuseţii şi frăgezirii pielei. Pentru tenurile uscate ea constituie o necesitate înlocuind lipsa grăsimii naturale

Cu vîrsta pielea devine şi mai uscată, de aceea se impune neapărat folosirea cremelor grase, absenţa grăsimii ducînd la formarea ridurilor.

O cremă de bună calitate nu îmbătrîneşte obrazul — cum sînt înclinaţi unii să creadă — ci, dimpotrivă, protejează faţa de influenţa intemperiilor, menţine tinereţea pielii şi întîrzie formarea ridurilor. Ingrijirea igienică, utilizarea unei creme adecuate, de bună calitate, constituie, de multe ori, „secretul" multor femei care se menţin frumoase pînă la o vîrstă înaintată. Cum-

părînd obrazul unei femei de 30 ani, care nu foloseşte cremele, cu al alteia de aceeaşi vîrstă, pentru care crema constituie un articol de uz cotidian, vom observa imediat o sensibilă diferenţă. Crema pe care o adoptăm trebuie să fie, însă, corect preparată, din substanţe nedăunătoare şi să se potrivească tenului respectiv. Utilizarea cremelor preparate cu materiale vechi sau conţinînd substanţe toxice duce, după un timp, la ofilirea pielei, la exfolierea epidermei şi la tot felul de neajunsuri cum sînt eruptiile, ridurile timpurii etc. Uneori este indicată folosirea cre-

melor în compoziţia cărora intră şi unele materiale nocive (bismut, mercur etc.) Aceste creme utilizate o perioadă îndelungată sînt dăunătoare, de aceea nu sînt recomandate decît în anumite cazuri specifice (pete rebele, pistrui accentuaţi etc.). In timpul unui asemenea tratament, se recomandă folosirea alternativă a cremelor hrănitoare conţinînd vitamine. De asemenea nu trebuie să se prelungească tratamentul deoarece, dacă iniţial cremele cu bismut şi mercur dau rezultate bune, uneori surprinzătoare, provocînd albirea tenului şi catifelarea pielii, după un timp, cauzează neajunsuri care, adesea, nu mai pot fi remediate. Nu este de mirare de ce uneori femei de 30—40 ani după o întrebuinţare îndelungată a acestor creme prezintă o piele ofilită şi foarte ridată. In cazul tenurilor grase este indicat să se folosească numai cremele pe bază de stearaţi sau creme semigrase fiind cu totul greşită utilizarea celor pe bază de vaselină, lanolină, untură etc.

Uneori pielea este atît de grasă, încît nu este necesară ungerea cu cremă, ci numai ştergerea obrazului cu soluţii alcoolice, astringente. Inainte de aplicarea cremelor obrazul trebuie curăţat sau demachiat fie cu o cremă grasă de demachiat, fie cu lapte de toaletă, fie prin spălare cu săpun de bărbierit — deoarece aplicate pe un obraz necurăţat cremele nu dau rezultate.

In general aplicarea cremelor se face seara, cu 2-3 ore înainte de culcare şi, după aceea, se şterg pentru a permite pielei să respire în cursul nopţii, respiraţia cutanată fiind tot atît de indispensabilă vieţii ca şi cea pulmonară. Numai în cazul tenurilor foarte uscate, poate fi admisă păstrarea cremei pe obraz şi în cursul nopţii. De asemenea pentru vindecarea unor anumite boli de piele medicul poate prescrie aplicarea, pe timp limitat, a unor creme medicamentoase, care se păstrează pe faţă, pînă dimineaţa.

Odată cu îngrijirea obrazului nu trebuie uitat gîtul care se ridează de timpuriu, neglijarea lui ducînd adesea la un contrast izbitor între un obraz îngrijit şi un gît ridat. Pentru a evita acest neajuns se recomandă masaj zilnic cu cremă grasă hrănitoare.

Anca BOGDAN

•PRACTIC • PRACTIC • PRACTIC •

O soluţie „universală" pentru scoaterea petelor de pe ţesături

Nu totdeauna avem la îndemînă, chimicalele pentru scoaterea petelor de pe ţesături. Ori o pată nescoasă la vreme, pătrunde mai adînc în ţesătură, se îmbîcseşte de praf şi cu greu va putea fi înlăturată mai tîrziu. De aceea, noi vă sfătuim, în asemenea caz, să încercaţi o metodă, absolut la îndemîna oricărei gospodine şi care se va dovedi în majoritatea cazurilor, destul de eficace. Este vorba de folosirea ca agent de curăţire, a zemei de fasole.

Intr-adevăr, s-a dovedit că apa, în care a fiert fasolea boabe, are însuşirea să scoată petele de pe ţesături, fără ca, ceea ce este foarte important, să le decoloreze. Pentru a prepara această soluţie „universală" fierbem ½ kg fasole boabe în patru litri de apă dar fără sare. Lăsăm să se răcească, după care soluţia este gata pentru folosire. Cei mai bine este să luăm o perie tare — din păr de porc — şi să „batem" locul pătat, punînd dedesubt o cîrpă curată, pe care o vom schimba din loc în loc, pe măsură ce murdăria trece prin ţesătură pe cîrpă.

Dacă, la urmă, rămîn „margini" insuficient scoase, le trecem uşor — jur-împrejur — cu o cîrpă înmuiată în această soluţie. In general petele de grăsimi, vin roşu, fructe şi chiar de cerneală — chiar dacă sînt vechi, dispar prin acest tratament.

Zeama de fasole, preparată cum am arătat mai sus, este bună însă şi pentru spălatul ţesăturilor, fie că sînt de lînă, mătase sau bumbac, însă fără săpun. Ţesăturile de lînă şi mătase, introduse în această zeamă, nu trebuie frecate sau stoarse, ci numai presate între mîini. Pe lîngă faptul că această spălare scoate murdăria, praful sau transpiraţia din ţesături, are proprietatea să împrospăteze şi culorile la ţesăturile vopsite.

Nu recomandăm să păstraţi această soluţie, ci s-o pregătiţi de fiecare dată, cînd aveţi nevoie.

Doina POPA

E BINE SĂ ŞTIŢI...

VIORICA — Tîrnăveni. In general noi am recomandat, în repetate rînduri ca taftaua să fie dată spre curăţire la o curăţătorie chimică. Pentru pete — şi numai cu multe precauţii — puteţi folosi următoarea metodă: cufundăm în baia de neofalină partea pătată, spălînd locul prin repetate înmuieri şi prin apăsare între ambele mîini. Pentru clătire folosim o altă baie de neofalină curată, de asemenea prin acelaşi gen de apăsări. Pentru svintat se atîrnă pe umeraş, la aer. (Atenţie la pericolul de incendiu, în timpul manipulării; nu numai neofalina, ci şi gazele de neofalină, care se produc în timpul spălatului şi se aşează pe dusumea, se pot aprinde la cea mai mică scînteie).

Curăţată astfel, desigur numai de anumite pete, cum ar fi cele de materii grase, ţesătura îşi va păstra aspectul iniţial, nu-şi va pierde aspectul şi luciul. Mirosul de neofalină dispare uşor prin evaporare.

Călcarea se face numai pe dosul materialului şi numai după evaporarea completă a oricărei urme de neofalină, pentru a înlătura pericolul de aprindere.

Neofalina folosită nu trebuie aruncată, ci turnată în sticlă, murdăria se va depune la fund, astfel că neofalina va putea fi reîntrebuinţată.

IULIANA ROMAN — Blaj — Incercaţi să scoateţi petele de nicotină de pe batiste prin tamponare (cu perla) cu alcool sulfonat, după care veţi decolora locul cu hipoclorit de sodiu (apă de lavel) picurînd apoi — pentru neutralizare — puţin bisulfit.

Pentru a da luciu, după apretare — folosind numai amidon curat — veţi proceda astfel: Călcaţi pînă ce gulerul sau manşetele sînt complet uscate. Partea respectivă o aşezaţi pe o suprafaţă tare, pe care aţi umezit-o în prealabil cu o cîrpă îmbibată şi cu săpun. Călcăm cu putere, prin mişcări repetate de du-te-vino ,pînă ce obţinem luciul dorit Pentru a realiza apăsarea necesară, vom presa fierul de călcat cu amîndouă mîinile. Călcatul se va face numai în linie dreaptă

Petele de grăsime şi ulei de pe ţesături se scot prin clasica operaţie cu neofalină despre care am scris în mai multe rînduri.

Petele de luciu de pe stofe se scot prin impregnarea locului respectiv, timp de cîteva ore, în apă la care am adăugat 2 linguriţe de oţet la un litru. După aceea călcăm.

Rastel de încălţăminte

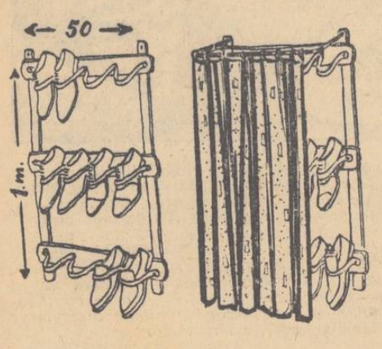

Cu cinci şipci (rîndeluite şi şlefuite) de dimensiunile date în schiţă, cam 3 m. de chingă, cuie de tablă sau tinte albastre de tapiţerie (pentru prins chinga), o vergea metalică, inele, perdeluţă de creton, puţină aplicaţie şi cu ceva muncă, nu e prea greu să facem acest rastel de pantofi care va face mari servicii familiei, aplicat la un colţ în baie, în debara etc.

PĂLĂRII DE PRIMĂVARĂ

MODELE CERUTE DE CITITOARE

1. Cloche din fetru cu calota înaltă şifonată.
2. Tocă cu coc drapat printr-o catarama.
3. Cloche ridicat la spate, cu o mişcare originală a calotei. Se execută din ballonseide.
4. Bereţă cu bor tighelit din pichet sau ballonseide.
5. Turban drapat, din stofă, catifea sau materialul rochiei de seară la care este purtat Este garnisit cu o floare executată din bleuri din acelaşi material.
6. Cloche cu calota înaltă garnisită cu o panglică din grosgrain.
7. Bereţă tinerească din pichet sau ballonseide cu calota formată din clini.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

AŞTERNUTUL DE PAT

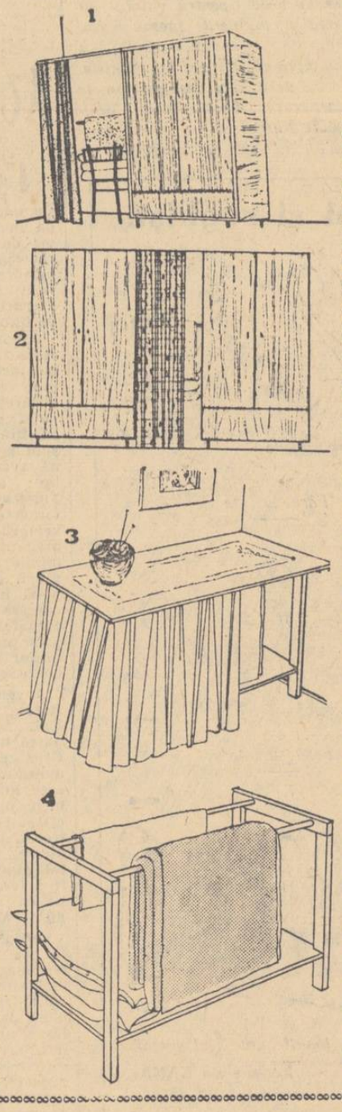

... se ţine în condiţii foarte bune (aerisire, ferită de praf etc.) dacă între un dulap şi perete punem pernele pe un scaun cu spătarul către afară iar mai sus pe o ştangă plapuma, cearşafurile etc. toate camuflate de o perdeluţă de creton ce se trage pe o vergea fixată de asemenea între colţul dulapului şi zid fig. nr. 1. O formulă asemănătoare cînd avem (sau ne facem spaţiu disponibil între două dulapuri (fig. nr. 2).

Sub o planşetă fixată de perete în chip de colţar având pe cele două laturi libere perdeluţa obişnuită de creton, ţinem rufăria de pat (sau alte lucruri) pe un stelaj (fig. nr. 3 şi 4) care are avantajul că poate fi şi mutat (uşor) din loc fie pe balcon, fie în faţa geamului deschis.

Stelajul se face din şipci, ştangi, vergele de lemn, preferabil nevopsit (sau numai cu duco sau vopsea de ulei); singurul lucru important e ca materialele să fie date la rindea şi şlefuite cu şmirghel ca să nu agaţe sau să sgîrie.

Păţaniile lui Top

povestite de el însuşi

XIII

— Măi, dar prost mai eşti! i-am strigat eu, topăind într-una în jurul lui. Nu înţelegi că dacă ne jucăm împreună, n-o să trag de frică să nu mă numerească pe mine?

Abia atunci s-a dumirit şi Codiţă. Ca înţepat de un ac, a ţîşnit în sus şi a început să se zbîrlească şi el. Ne învîrteam atît de repede unul după celălalt, încît nimeni n-ar mai fi fost în stare să deosebească

unde se isprăvea clinele şi unde începea iepurele.

— Top! a strigat tatăl lui Mihu. Top! M-am făcut că nu aud şi am alergat mai departe. Incepusem să cam ameţesc, dar nu mă opream, de frică să n-o păţească Codiţă

— Top! a strigat iarăşi tatăl lui Mihu. Lasă iepurele în pace!

Asta n-am mai înţeles-o. Cum adică, eu să las iepurele în pace? Am continuat să fug, dar cu urechile ciulite.

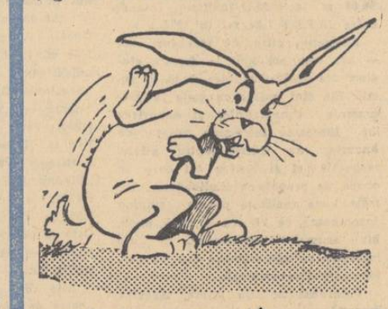

— Nu te mai osteni, Top, că tot nu-l împuşti! Lasă-l să plece, nu vezi ce drăguţ e?

M-am oprit din alergătură dintr-o dată, gata-gata să cad în bot. Vasăzică, tatăl lui Mihu era încredinţat că eu goneam după Codiţă, ca să-l aduc în bătaia puştii! De aceea îmi spunea să-l las în pace!

— Ce stai? mi-a strigat gîlgîind Codiţă, care nu înţelegea vorba oamenilor şi fugea într-una de jur împrejur.

— Poţi să te opreşti şi tu, l-am liniştit

eu. Nu-ţi vrea nimeni răul. Uite, stăpînuleu a şi pornit-o înapoi, spre gară.

Codiţă s-a ridicat urlnit în două labe. Intr-adevăr, tatăl lui Mihu se depărta de noi cu paşi rari, ţinînd puşca pe umeri.

— Nu trage în mine? a murmurat iepurele. Ce om ciudat!

— Aşa-s stăpînii mei! am spus eu cu mîndrie. Nu mai găseşti alţii ca ei.

— Hai, Top! mi-a mai strigat odată tatăl lui Mihu.

— Ei, rămîi cu bine, Codiţă. Trebuie să plec. Poate că ne mai întîlnim noi...

Codiţă s-a uitat la mine, apoi mi-a întors spatele fără să scoată o vorbă şi, din cîteva salturi, a pierit în mirişte.

„Ce iepure neobrăzat! m-am gîndit eu. Nici măcar rămas bun nu şi-a luat de la mine!"

Şi am pornit-o repede după tatăl lui Mihu Dar nu am apucat să fac decît cîţiva paşi şi am auzit din spate:

— Pssst! Pssst!

Am întors capul şi l-am văzut pe Codi-

ţă, pitit după un dîmb. Mi-a făcut semn să mă apropii.

— Ţi-am adus ceva de mîncare, mi-a şoptit el. In viaţa ta n-ai pus în gură ceva mai bun! Şi mi-a întins un morcov. Era un morcov lung, zbîrcit şi murdar de pămînt.

— L-am luat din cămara mea, a spus mai departe Codiţă. E grozav de gustos!

Vă închipuiţi şi voi cît de gustos poate să fie un morcov uscat! Iepurilor le-o fi plăcînd, dar eu nu sînt iepure, ci cîine! Nu puteam însă să-l jignesc pe Codiţă şi să nu primesc darul lui. Aşadar, i-am mulţumit frumos, dar el nu m-a lăsat să vorbesc.

(Va urma)

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

FEMININA

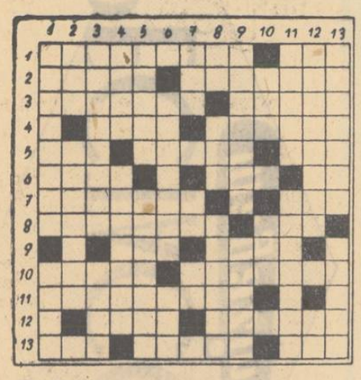

ORIZONTAL: 1) Scriitoare sovietică, autoarea romanului „Fabrica de cherestea" — Indemn. 2) Eroină de roman — Personaj feminin din romanul „Învierea" de L. N. Tolstoi. 3) Ființă ce trăiește în fundul apelor, titlul unei opere de Dargomîjski, după un poem de Pușkin — Arbitrul mitologic al frumuseții feminine. 4) Pronume demonstrativ (feminin) — Femeie celebră prin frumusețea ei, eroina unei drame de Victor Hugo. 5) Calitatea unei femei de a atrage, de a plăcea prin farmecul ei — Constelație — Soția meșterului Manole. 6) Mesagera zeilor (mit). — Personaj feminin din opera „Turandot" de Puccini — Dumnealor. 7) Personaj feminin din piesa „Trei surori" de A. P. Cehov — Cîntecul femeii care-și adoarme copilul. 8) Domniță greacă, vestită prin sprinteneala ei la alergat — Nume și diminutiv feminin. 9) Ornament arhitectural — „...de piică", celebră operă de Ceaikovski. 10) Ațiși — Frumoasa fiică a lui Vasile Lupu, căsătorită cu Timuș Hmelnițki, hatmanul cazacilor. 11) Prenumele artistei Crețoiu de la Teatrul de Operă și Balet din București. 12) Pasăre care a dat numele unui joc de copii — Primitiv. 13) ...de Barbu — Personaj feminin din comedia „Gaițele" de Al. Kirițescu — Nume feminin.

VERTICAL: 1) Eroina unui celebru roman de L. N. Tolstoi — Posedu. 2) Avantaj — Cuvînt de urare. 3) Ceva mai înalt decît alte fețite — Personaj feminin din opera „Evgheni Oneghin" de Ceaikovski. 4) Specie de grîu — Fiica lui Irod, eroina unei piese de Oscar Wilde. 5) Personaj feminin din opera „Tînăra gardă" de Meitus — Fiica lui Latinus și soția lui Enea. 6) Soția lui Laski din drama istorică „Despot Vodă" de V. Alecsandri — Pielea obrazului. 7) Fata din... temă! — Ați! — Ris nesfîrșit! 8) Eva și-a pierdut capul — Țărm — Cules. 9) Soția lui Pericles, celebră prin frumusețea și spiritul ei — Centrată. 10) Zeu casnic la romani — A iubi (sens vechi). 11) Capul răscoalei din 1785 — Celebră dansatoare sovietică. 12) Avion mic — Ide! 13) ...Poliana, locul unde Tolstoi s-a născut, a trăit și a creat celebrele figuri ale Annei Karenina, Natașei Rostova, Katiușei Maslova, etc. — Mamă.

D. BARTOLOMEU

INTRE NOI PARINȚII

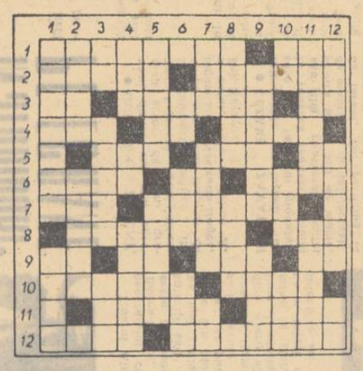

ORIZONTAL: 1) Mama înțelepciunii — Bucuria părinților. 2) „Mama" de Maxim Gorki — Fără mamă, fără tată (pl.). 3) Ființă superioară — Autorul poeziei „Părinții mei" (Dumitru) — Fănel Dona. 4) Fiul sorei lui față de mine — În vorbă — „Avea și dînsul ... feciori și au plecat toți ... deodată" (Coșbuc). 5) Coapsă — Savant italian (n. 1825) — Campion. 6) Mama mare pentru mine — Măsură agrară — Pune-i un X și te plimbă cu mașina. 7) Început de brigadă — Eroul principal al romanului „Mama" de Maxim Gorki. 8) Mama lui Oedip — Lasă urme pe fața bătrînilor. 9) Armăsar — Două bețe! — Curelușă de mașină — Pronume. 10) O folosesc părinții în educația copiilor. — Cu gust neplăcut. 11) Mamaia (pl.) — Dragul mamei. 12) Cu el își adoarme mama pruncul. — Zicala spune că cea mîncată de părinți, străpezește dinții copiilor.

VERTICAL: 1) „Unde dă părintele crește, unde dă străinul se usucă". — Unul din clasicii picturii noastre, autorul tabloului „Mama cu fetița". 2) „Maica ... cea bătrînă / Mi-a pus arma asta-n mînă ..." (V. Alecsandri) — Ca muma pădurii (pl.). 3) În lume! — Printre rubricile sale este și una intitulată „Părinți și copii" — Interval muzical. 4) Unul din strămoșii noștri — Soarele egiptenilor — Păsări din familia corbului. 5) Foarte mare — Scriitor romîn contemporan care a scris printre altele „Povestea unei mame". 6) Radu Boureanu (autorul poeziei „Baladă pentru mamele lumii") — Port în Danemarca — Astfel. 7) 0,750 kg. tobă — Au aceeași mamă — Egal, dar pe jumătate! 8) Mama frumoasei Nausica de care vorbește Homer în „Odiseea" — Seara (mold.) 9) Autoarea poeziilor „Mama tese, puiul doarme" și „Mama-i dusă-n tîrg" — Dragoste. 10) Notă muzicală — Legenda spune că a fost mama lui Cain — Vîrf în Pirinei. 11) Copilul cu părinți de împrumut — Nătărău. 12) Fiul caprei — — Scriitor, autorul nuvelei „Întoarcerea tatei din război" — Simbolul radiului.

Vladimir ANTAL

FREDERIC CHOPIN

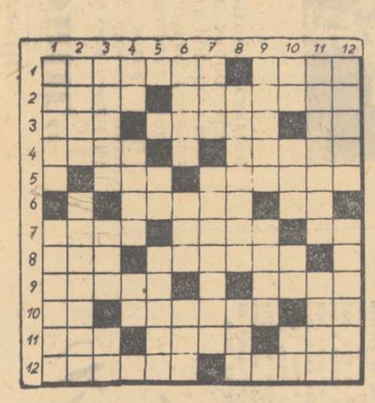

ORIZONTAL: 1) Cu privire la romantism, școală literară și artistică în care se încadrează întreaga creație a compozitorului Chopin — Scriitoare franceză, prietenă cu Chopin; 2) Personaj din piesa „Don Carlos" de F. Schiller — Element muzical. 3) Organist francez contemporan cu Chopin, pasionat interpret al preludiilor acestuia — Partea mediană a Mazurcilor lui Chopin, cu un conținut ritmic viol — Trei sferturi din zale; 4) Sau — „Vărul ...", lucrare în care scriitorul francez Balzac îl evocă pe Chopin — A ținti; 5) Renumit muzicolog rus din secolul trecut care a apreciat mult monografia lui Fr. Liszt despre Chopin — Cu privire la locul de naștere, ca de ex. satul Zelazowa-Wola pentru Chopin — Pană; 6) Orășel în Danemarca — Unități de măsură — Stat în Asia; 7) Veche măsură maghiară de capacitate — Clasic al muzicii germane pentru care Chopin avea o mare admirație — Holmiu; 8) Pronume — Orașul „Dunării albastre" în care Chopin s-a stabilit în preajma revoluției polone din 1830 — Auxiliar al călărețului (pl.); 9) Pronume — Mare scriitor german al epocii noastre (Casa Buddenbrook) — Sunet atașat la sfîrșitul rădăcinii unui cuvînt; 10) Idol — Măsură algeriană de capacitate — Tenuto (în muzică); 11) Metal nobil — Milă chineză — Notă muzicală — Din neamul remilor; 12) Iubită — Virtuoz al pianului și compozitor maghiar, autorul monografiei „Chopin"; 13) Oraș sirian — Sărmani — Anton Rubinstein; 14) Scurtă compoziție muzicală cu caracter liric — Compoziții de Chopin, pline de grație și poezie (sing.).

VERTICAL: 1) Lupta de eliberare națională a poporului polonez de la 1830, căreia Chopin i-a închinat celebrul său Studiu revoluționar — ...Mickiewicz, bardul național polon, prieten cu Chopin; 2) Dans popular polon folosit de Chopin în celebrele sale Mazurci — Compoziții de Chopin inspirate din folclorul polonez (sing.); 3) Numele medicului care l-a îngrijit pe Chopin și a cărui pierdere în 1847 a provocat marelui compozitor o stare de apatie — Posezi — Celebru constructor parizian de piane pe ale cărui instrumente Chopin cînta cu preferință; 4) Rîu în Siberia — Cunoscut pianist sovietic — Notă muzicală — Localitate în Somalia; 5) Pronume — ...Huta, combinat în Polonia — Notă muzicală; 6) Diminutiv — Dar — Barbu Gănescu; 7) Anotimp — O afli pe șantier — Alt diminutiv; 8) Nume bărbătesc — Personaj fantastic din feeria „Furtuna" de Shakespeare; 9) Matei Oprescu — Constelație — Punct cardinal; 10) Început de sonată! — Valah — Do — Lună într-un vechi calendar oriental; 11) Munți în America de sud — Pătrar; 12) Cunoscut dirijor sovietic — Celebru poet și scriitor german care în spumoasele sale „Foiletoane franceze" a scris despre bunul său prieten Chopin — Da capo... fine; 13) Pictor francez, contemporan și prieten cu Chopin căruia i-a pictat un valoros portret — Compoziție celebră de Chopin cîntată prima dată la înmormîntarea sa.

Cuvinte rare: AKO, GAR, SAA ZAL, ZIV.

Eric BERGER

Din toată lumea

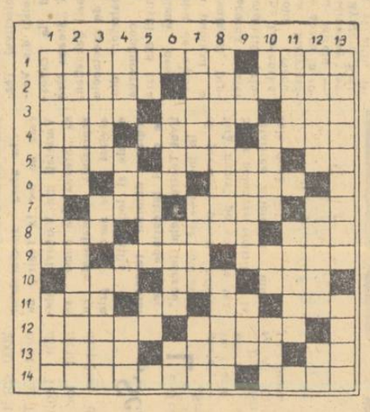

ORIZONTAL: 1) Autorul volumului „Lume veche, lume nouă" — Din lumea celor care nu cuvîntă. 2) Ziarist american, martor al celor „10 zile care au zguduit lumea" — Lume multă (pl.). 3) Interjecție — Un om de lume — Eugen Barbu. 4) Fluviu în Anglia — Entomolog francez, autorul cărții „Din lumea insectelor". 5) Arma lui Wilhelm Tell — Îl cunoaște toată lumea. 6) Fotă — Dialect francez. 7) „Lume de...", nuvele și schițe de I. A. Bassarabescu — Continent — Asia! 8) Interjecție entuziastă — „Ocolul lumii în cinci..." de Marin Traian. 9) Autorul volumului „Lume fără cer" — Cu toate acestea. 10) Pană — Și-a luat lumea în cap — Alifie. 11) Fluviu european — A fi pe lume — Aliment. 12) Pun în văzul lumii — Numărul minunilor lumii antice.

VERTICAL: 1) „Se... lumea", titlul unui volum de poezii de Maria Banuș — Un sentiment încercat de toată lumea. 2) Autorul romanului „Dacă toți oamenii din lume..." — Toată lumea e a lui; 3) Dungă de lumină — Din cînd în cînd — "oftim. 4) Horia Donescu — Personaje din lumea cărților — Operă. 5) Carte poștală — „Colo-n palate de mărgean / Te-oi duce veacuri... Și toată lumea-n ocean / De tine o s-asculte" (Eminescu-Luceafărul). 6) Personaj fantastic din lumea subpămînteană — O „lume" pierdută din cauza unui măr!... — Masiv muntos în Germania. 7) Literă cirilică — Cît e lumea și pămîntul. 8) Salariat — La stînga! 9) Lumea în grafice și hărți — „La geamul tău ce strălucea / Priveam... de des; / O lume toată-nțelegea — / Tu nu m-ai înțeles" (Eminescu — Pe lîngă plopii fără soț). 10) Pronume — Brutto abreviat — Literă slavonă — Ocup jumătate. 11) Lumea nouă — „În lume singur...", arie din opereta „N-a fost nuntă mai frumoasă" de N. Kirițescu. 12) Podiș supranumit „Acoperișul lumii" — Deosebit de restul lumii.

Geo MERIȘAN

Filmul

Se dau cuvinte corespunzătoare următoarelor definiții 1) Nesfîrșit (7, 3) : 2) Nefnvins (9, 3) ; 3) Asemănători (8, 3) ; 4) Bunică (8, 3) ; 5) Diviziune de timp (9, 3); 6) Fructele dudului (4, 2) ; 7) Stîrci albi (6, 3) ; 8) Masă topită din interiorul pămîntului, prin întărirea căreia se formează rocile eruptive (5, 2) ; 9). Titlul unui film romînesc, care a rulat recent (8,4) : 10) Actor care joacă fără să vorbească (3, 2); 11) Lichid sărat (8, 3).

În fiecare din aceste cuvinte există cîte o literă care se repetă de mai multe ori (cifrele din paranteză indică : prima, numărul literelor fiecărui cuvînt ; a doua, de cîte ori se repetă litera cea mai des folosită)

Luînd din fiecare cuvînt litera cea mai des folosită și citind în continuare aceste 11 litere, veți afla titlul unei noi capodopere a cinematografiei sovietice, o replică la marele film „Soarta unui om".

L. MIREA

Poșta rebus

M. CHENEREȘ — *Sighișoara :* Tema ne interesează. Din păcate, definițiile date de dvs. sînt tehniciste. Revedeți-le și trimite-ți-ne din nou.

GRIGORE GHEORGHIU — *reg. Ploești :* Jocul primit are cîteva cuvinte greșite care-l fac nepublicabil : inutilat, etc. Aveți însă mari posibilități. Reveniți.

I. TURCAȘ — *Arad :* Jocul conține cîteva inexactități ca de pildă : „oae" în loc de „oaie", etc.

TATH VASILE — *Tg. Jiu :* Se reține.

Mitică și Milică

de Nell COBAR

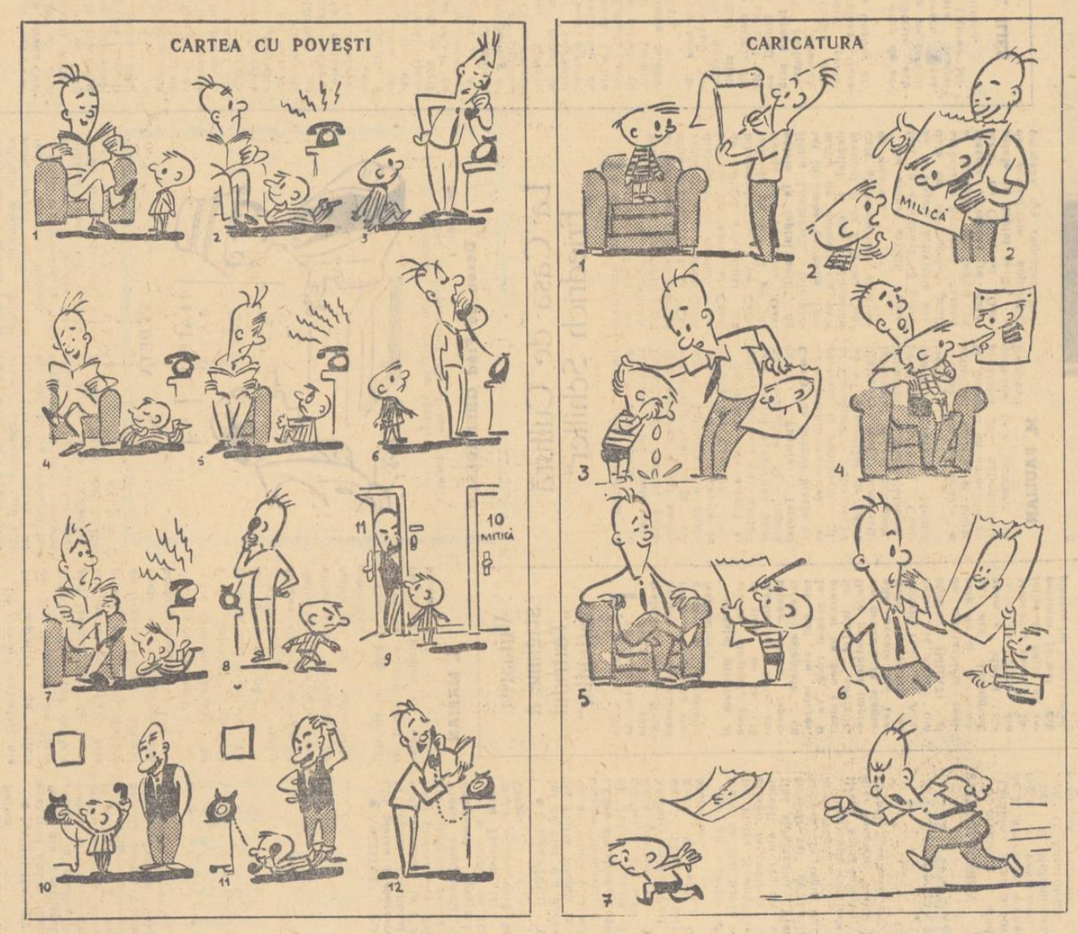

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Ultimele grupe din ediția a II-a a „Cupei Magazin" la șah prin corespondență

GRUPA 25 : 1) Iorgulescu Dumitru (București) 2) Pașca Traian (Orașul Petru Groza) 3) Dan Nițescu (Tulcea) 4) Popa Constantin (Podul Iloaiei) 5) Voica Ion (Cîmpulung Muscel) 6) Susnea Valeriu (Timișoara III) 7) Tarmure Ioan (Petroșani).

GRUPA 26 : 1) Ștefănescu Ioana (București) 2) Chiloflinschi Adrian (Or. Stalin) 3) Fotopolis Cistas (Deva) 4) Spiegel Adalbert (Timișoara) 5) Nicu Gălbenuș (Găiești) 6) Schatz Werner (Tîncăbești) 7) Constantin Țăranu (Com. Botuș).

GRUPA 27 : 1) Grigoraș Ion (Galați) 2) Văduva Gh. (Bacău) 3) Dan Ecaterina (București) 4) Trandaf Gh. (Schela Berca) 5) Lupăn Dumitru (Șimleul Silvaniei) 6) Zădărniceanu Sorin (Cernavoda) 7) Dobrescu G. Virgiliu (Com. Vlad Țepeș).

GRUPA 28 : 1) Barna Gavril (Oradea) 2) Karcher Franz (Constanța) 3) Pinzaru Gh. (satul Bursuceni com. Vereștî) 4) Strănutu Gh. (Com. Talpa, Ogrăzile) 5) Vasilescu Constantin (Cîmpulung Muscel) 6) Isac Milos (Timișoara) 7) Dan Alexandru (București).

GRUPA 29 : 1) Olaru Vlase (Com. Scărișoara) 2) Marian Iacob (Pitești) 3) Ghiona Liviu (București) 4) Călinescu Ioan (sat. Corocăești com. Vereștî) 5) Ciobanu Mihai (Tulghes) 6) Mironescu Mircea (Borzești) 7) Grădinaru Stan (Urziceni).

GRUPA 30: 1) Moraru Olga (Oradea) 2) Apolzan Nicolae (Sebeș) 3) Nestianu I. Romeo (Medgidia) 4) Trandaf Dan (Schela Berca) 5) Rusu Viorel (Or. Stalin) 6) Grosariu Stelian (Rădăuți) 7) Brătan Ioan (Cluj).

GRUPA 31: 1) Elian Gh. Codru (Cîmpulung Muscel) 2) Anghel Radu (București) 3) Stănciulescu Ștefan (București) 4) D. Roșca (Galați) 5) Dinescu Ioan (Negru Vodă) 6) Moraru Gh. (Oradea) 7) Mereuță Cecilia (Podul Turcului).

GRUPA 32: 1) Virgiliu Alexiu (Craiova) 2) Nemeș George (București) 3) Virgil Zaharescu (București) 4) Eugen Crișmaru (Pălținiș) 5) Hang Eugen (Abrud) 6) Ilie Stan (Or. Stalin) 7) Zimmer Petru (Timișoara).

GRUPA 33: 1) Topescu Cristian (Oradea) 2) Dan P. Pavel (Com. Dumbrăveni) 3) Zablotchi Petre (București) 4) Leonte Mihalache (Galați) 5) Vidican Alex. (Timișoara) 6) Voina Aurel (Dîrste) 7) Voloseauk Paul (Sighet).

GRUPA 34 : 1) Grădinaru T. Const. (Com. Manoleasa-Volovăț) 2) Wechsler Maximilian (Timișoara) 3) Vissa Horia (Bușteni) 4) Drug Vasile (Mediaș) 5) Sava Ion (Rîșnov) 6) Popescu P. (București) 7) Clement Dinculescu (Ciumulești).

GRUPA 35: 1) Nică P. Gh. (Com. Stefești) 2) Zogas Vasilis (București) 3) Ovidiu Someșan (Timișoara) 4) Prisc Crăciun (Satu Mare) 5) Rugină Gh. (Roman) 6) Martincu Filaret (Com. Manoleasa) 7) Topescu Rodica (Oradea).

GRUPA 36: 1) Bucureșteanu Tiberiu (Com. Criscior) 2) Cucu Ioan (Com. Manoleasa-Volovăț) 3) Podaru Eugen Grigore (Iași) 4) Ana Ion (Tohanul Vechi) 5) Manole Anghel (Muntele Băișoara) 6) Marinescu Corneliu (București) 7) Murgu Cornel (Turnu Severin).

GRUPA 37: 1) Vasu Emilian (Cluj) 2) Mucileanu N. Vasile (Găureni) 3) Ioniță P. Ion (Com. Cosești) 4) Turi M. (București) 5) Bengulescu Alex. (Galați) 6) Blejan Aristide (Sărmaș) 7) Vezure Dumitru (Tg. Jiu).

GRUPA 38: 1) Opriș Mircea (București) 2) Fredy Reinhartz (Satu Mare) 3) Bidiu Tiberiu (Hunedoara) 4) Tuțuianu E. (Devesel) 5) Cîrstea Natalia (București) 6) Petriuc O. Gheorghe (Vatra Dornei) 7) Drîmbu Mircea (Aloiești).

GRUPA 39: 1) Negoiță Nicolae (Com. Mineciu) 2) Siriopol Teleman (Cugir) 3) Alex. Stelian (Brăila) 4) Proca Nicolae (Cluj) 5) Moraru Dimitrie (Ianca sat) 6) Nae Popescu (București) 7) Nic. Ciomaga (Huși).

GRUPA 40: 1) Cotic Mihail (Brăila) 2) Toader Gh. Ion (Com. Mineciu-Ungureni) 3) Solomon Alex. (Reghin) 4) Petre Meglei (Baia Mare) 5) Masgras V. Vasile (Iași) 6) Popescu Ianuarie Doru (Galați) 7) Ilie Ion (Or. Stalin).

Așa dar, la cea de-a II-a ediție a „Cupei Magazin" participă 280 de jucători împărțiți în 40 de grupe a cîte 7 jucători. Partidele în grupele 24—40 vor începe la 15 martie, pînă atunci participanții urmînd să primească regulamentul de joc și listele cu adresele partenerilor de concurs.

Regina contra doi nebuni

În mod obișnuit regina cîștigă în luptă contra doi nebuni. Cîștigul este ușor mai ales în situațiile cînd nebunii sînt dispersați și regina găsește o poziție în care, dînd șah, cîștigă și un nebun.

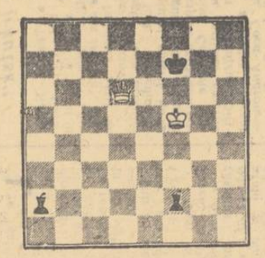

În poziția de mai sus de exemplu, albul cîștigă ușor avînd la dispoziție următoarea manevră : 1. Dc7 +, Rf8 2. Db8 +, Rg7 3. Dh2 + sau 3. Db2 + și se cîștigă unul din cei doi nebuni.

Există însă și unele poziții speciale în care regina nu este suficient de puternică pentru a înfrînge rezistența celor două figuri ușoare. Una din aceste excepții este și cea de mai jos.

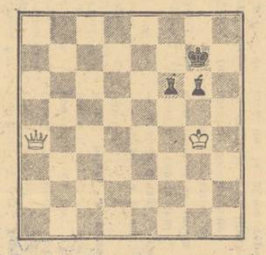

În această poziție manevrele albului nu pot da nimic, după cum rezultă și din varianta 1. Dd7 +, Rg8 2. De6 +, Rg7 3. Rf4, Nh7 4. Dd7 +, Rg6 5. De8 + Rg7 6. Rg4, Ng6 7. De6, Nh7 8. Dd7 +, Rg6 9. De8 +. Rg7 10. Rh5, Nf5 11. Da4, Ng6 + și remiza nu poate fi evitată. După cum se vede particularitatea pozițiilor excepții rezultă din poziția bună a celor doi nebuni situați în imediata apropiere a regelui.

O variantă neobișnuită

Transformarea în cal a unui pion ajuns pe linia a opta este, în general, utilizată în probleme și studii. Cel drept, și în partide se mai întîlnesc împrejurări cînd pentru unul din jucători este mai avantajos să transforme pionul în cal decît în regină. Asemenea cazuri sînt însă extrem de rare și, în orice caz, ele survin în finalul partidei.

Există însă o excepție nu lipsită de interes. Deschiderea contragambitului lui Albin cuprinde o variantă cînd unul din jucători transformă pionul în cal chiar la mutarea ... 7.a ! Iată aceasta variantă : 1. d4, d5 2. c4, e5 3. d:e5, d4. *Pe această mutare se bazează sacrificiul de pion, de la mutarea precedentă. Pionul d4 este un avanpost care crează dificultăți de dezvoltare albului.* 4. e3. *De obicei se joacă aici* Cf 3, 4 ... Nb4 + 5. Nd2, d : e3 ! 6. N : e : f2+ 7. Re2, f : gIC + !! *și negrul cîștigă. Dacă negrul ar juca 7... f : gl D ?! atunci ar urma D : d8 + și T :gl, albul egalînd situația. După 7... f :gIC + ! nu merge 8. T : gl, întrucît urmează Ng4 +*

Dv. ce ați juca? (17)

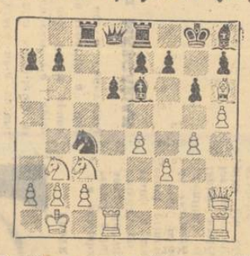

Poziția a rezultat într-o partidă Panov—Kan. Albul amenință h:g5. Cum se apără negrul?

A XVII-a Olimpiadă în filatelie

Întrecerile sportive prilejuite de cea de-a 17-a ediție a Jocurilor Olimpice moderne a constituit un subiect festiv pentru numeroase serii de mărci poștale. Sîntem informați că emit mărci pentru Olimpiadă administrațiile poștale din Uniunea Sovietică, Italia, San Marino, Monaco, Cehoslovacia, Ghana, Togo, Statele Unite, Franța, R. P. Ungară, R. P. Polonă, Grecia, Israel, R. D. Germană și R. F. Germană.

Italia, țara gazdă a celei de a 17-a Olimpiade, a ales drept subiect reproduceri de pe prețioasele fresce ale anticului Forum Romanum, azi Forul italian, precum și vederi panoramice ale bazelor olimpice, printre care Stadionul Olimpic. Această serie cuprinde în total 8 valori.

Poșta polonă a anunțat emiterea unei serii de 8 valori cu următoarele nominale: 10, 20, 40, 60, 75 gr. 1 zlot, 1,55 zl. și 3,40 zl. Tot 8 valori va avea și seria olimpică a R. P. Ungare. 20, 30, 40, 60, 80 fileri, 1, 1,20 și 2 forinți. Este probabilă și emiterea unei coliță cu un nominal de 3 fo.

Este știut faptul că prima ediție a Olimpiadei s-a desfășurat la Atena în 1896, prilejuind poștei grecești emiterea primelor mărci din lume pe subiect sportiv. De atunci însă, Grecia n-a mai emis nici o serie de mărci poștale cu prilejul vreunei alte olimpiade, pe motiv că nu se desfășoară pe teritoriul ei. De data aceasta însă, poșta greacă va emite o serie de subiecte din antichitate.

O a doua categorie de emisiuni poștale consacrate jocurilor olimpice este formată din aceiea consacrate atît jocurilor olimpice de la Roma cît și celor de la Squaw Valley. Acestea sînt mult mai complete.

Seria de mărci olimpice, emisă de poșta sovietică cuprinde 10 valori — 5 pentru jocurile de iarnă și 5 pentru cele de la Roma. Nominalul lor este de 5, 10, 15, 20, 25,40 (3 valori), 60 Kop. și 1 rublă, adică în total 4,55 rbl. Seria sovietică va fi pusă în circulație în două tranșe. Prima, pentru jocurile de la Squaw Valley, constituie acum ultima noutate filatelică. Aceste 5 valori realizate la un înalt nivel artistic sînt consacrate : hocheiului pe gheață, patinajului artistic — bărbați și femei — și întrecerilor schiorilor (două).

Recent, au apărut și cele 7 valori ale seriei olimpice din Togo. Trei sînt consacrate Squaw Valley-ului (ski, bob și hochei) și patru Romei (ciclism, box, atletism). R. D. Germană a emis deja 4 mărci pentru cea de a 8-a ediție a jocurilor olimpice de iarnă și a anunțat emiterea a încă trei pentru cele de la Roma.

În ceea ce privește poșta Statelor Unite, am aflat că la 18 februarie a emis o marcă comemorativă consacrată întrecerilor sportive de la Squaw Valley. Obliterările cu ștampila prima zi sînt făcute de biroul poștal de la Tahoe-City, din apropierea bazelor sportive. S-a pus în circulație și o obliterare mecanică cu textul „1960 Winter Olympics (Tahse — National Forest) California" aplicată prin 24 de birouri poștale.

Jocuri distractive

Puteți ?

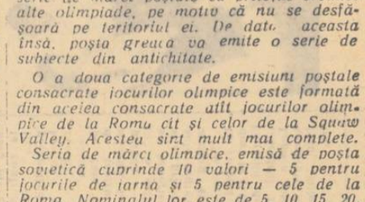

Uniți prin linii cifrele mici de cifra mare corespunzătoare (adică cele două cifre mici 1 de cifra 1 mare ș.a.m.d), fără ca liniile să se atingă, să se întretaie sau să depășească cadrul desenului.

Întrebări...

CUM? Așezați 10 scaune de-a lungul pereților unei camere în așa fel, încît în dreptul fiecărui perete să se afle un număr egal de scaune.

CE COSTĂ MAI MULT? Ce costă mai mult: un kilogram de monede de 25 de bani sau o jumătate de kilogram de monede de 50 de bani?

CÎT TIMP? La ora 6 ceasul de perete a bătut de 6 ori. Uitîndu-mă la ceasul de buzunar am observat că între prima bătaie și cea de-a șasea s-au scurs exact 30 de secunde. Dacă pentru a bate de 6 ori a fost nevoie de 30 de secunde, cît timp va dura bătaia ceasului la amiază sau la miezul nopții, atunci cînd pendula bate de 12 ori?

Cifre încurcate

10	6	3
8	2	5
9	4	7

În pătratul alăturat șase din cele nouă cifre nu se găsesc la locul lor. Ele trebuie însă puse la loc astfel că totalul vertical, orizontal și diagonal al coloanelor să fie 18.

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 126

TOTAL 21

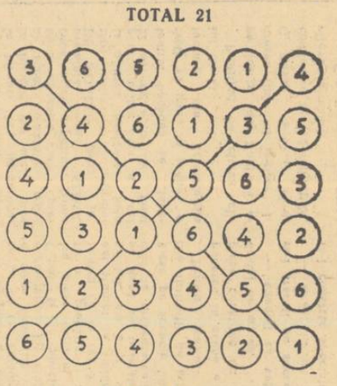

INTREBARI...

UNA SUTA : 100 — 111—11; 100 = (5+5+5 +5) × 5.

VA FI ? 1961. Dacă întoarcem hîrtia 1 rămîne 1,6 se transformă în 9, iar 9 în 6.

MEREU CU SOȚ (două soluții)

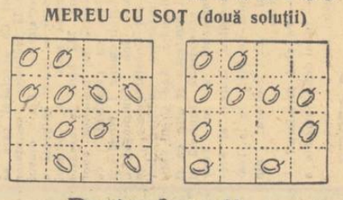

Poșta Jocurilor

L. DRAGOMIR — Miercurea Sibiu: Vă mulțumim pentru problemele trimise, dar fiindcă sînt prea cunoscute nu le putem publica.

N. RACHIȚEANU — Orăștie : Am reținut jocul trimis și credem că-l vom folosi.

I. PASCU — București : Ideea unui concurs așa cum îl preconizați este greu de realizat. Vă facem însă cunoscut că vom avea în vedere propunerea dv.

Redacția : Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20 Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

Patru premiere cu piese originale la Ploeşti

În repertoriul actualei stagiuni a Teatrului de stat din Ploeşti figurează nu mai puţin de patru lucrări din dramaturgia originală. Este vorba de „Explozie întîrziată" de Paul Everac şi „Casa din strada Cosbuc nr. 10" de Florin Vasiliu — puse în scenă de regizorul Harry Eliad — piese care se bucură deja, „Zîariştii" de Al. Mirodan, care se repetă sub conducerea regizorului Gigi Ionescu şi o comedie la definitivarea textului căreia autorii lucrează în colaborare cu actorii teatrului.

Premiera piesei „Casa din strada Cosbuc nr. 10" a avut loc în oraşul Rîmnicu Sărat, la ea fiind invitaţi să participe conducerile gospodăriilor agricole colective din raionul Rîmnicu Sărat.

In afară de piesele amintite, la Teatrul de Stat din Ploeşti s-au prezentat în această stagiune în premieră, numeroase lucrări din dramaturgia universală. Printre acestea se numără „Floricica purpurie" de Kasnaubova şi Braunevici, „Fiul rătăcitor" de Egon Kannet, „Copacii mor în picioare" de Cassona şi altele.

In sprijinul transformării socialiste a agriculturii din regiune, secţia de estradă a pregătit spectacolul „Poţi să taci! Nu poţi să taci !" de Sandu Anastasescu, Toma Caragiu şi A. Marcovici. Premiera acestui spectacol a avut loc în comuna Valea Călugărească din raionul Ploeşti. Pînă acum numai în comunele raionului Ploeşti s-au prezentat 15 spectacole cu această piesă. La ora actuală, Estrada este plecată în turneu cu spectacolul amintit, prin comunele raionului Tîrgovişte.

După cum ne-a informat tovarăşul Toma Caragiu, directorul teatrului, zilele trecute o parte din actorii Teatrului de Stat din Ploeşti au plecat în turneu prin raionele Piteşti, Tîrgovişte, Rîmnicu Sărat şi Cisleu unde vor prezenta spectacolul cu piesa „Casa din strada Cosbuc nr. 10".

Un alt grup de actori pregăteşte sub conducerea regizorului Costel Ionescu piesa „Domnişoara Nastasia" de George Mihail Zamfirescu.

I. ILIEŞ

Un bun prieten al actorului

CABINIERA

Despre Irina Pavel, cabiniera Teatrului Municipal, n-a pomenit nici o cronică teatrală. Şi totuşi, ea participă la fiecare premieră, participă seară de seară la fiecare spectacol...

Cabiniera a artiştei poporului Lucia Sturdza Bulandra, a actriţelor emerite Clody Berthola, Tanţi Cocea, Beate Fredanov, ea ajută cu modestie la realizarea creaţiilor unora dintre frunţaşii scenei noastre.

O seară oarecare. La Municipal se joacă „Mamouret". Bogăţie de costume, de decoruri. La un moment dat Mamouret trebuie să-şi schimbe rochia de casă, într-una de stradă. Indicaţia regizorală prevede două minute. Pe scenă se lasă o cortină, în refugiul căreia Irina Pavel e gata să ajute marei noastre artiste să-şi schimbe costumul... Nici-o dată timpul prevăzut de regizor n-a fost depăşit.

Cabiniera soseşte la teatru prima, iar la ora cînd culisele încep să prindă viaţă, fiecare costum, cele mai mici accesorii de îmbrăcăminte, se găsesc frumos rînduite, gata să contribuie la crearea personajului care va trăi în lumina rampei. Lipsa unui nasture, felul cum este călcat un guleraş sau o bluză, cum este prinsă o broşe la rochie... sînt lucruri care par fără importanţă, dar cîtă însemnătate au ele pe scenă !

Irina Pavel urmăreşte repetiţiile şi cunoaşte rolurile cu conştiinciozitatea actorilor. Ea ştie fiecare replică la care actorul părăseşte scena pentru ca să-şi schimbe costumul.

Tot la teatrul Municipal l-am aflat pe Vasile Mavrodin, cabinierul care ajută şeful de atelier Nicolae Manolescu... El a îngrijit de costumele care azi sînt preţioase mărturii ale unei activităţi teatrale.

★

Cînd actorul a păşit în cabina lui de la teatru, el începe să-şi schimbe personalitatea, să devină cu încetul personajul căruia îi va da viaţă pe scenă. In momentele acestea, alături este anonimul său prieten, care cunoaşte toate obiceiurile actorului şi, fără zgomot, respectă şi ajută la metamorfoza prin care va trece actorul.

De cîte ori cabiniera n-a fost îmbrăţişată de artista de abia întoarsă din focul reflectoarelor, cînd culisele mai răsunau încă de tunetul aplauzelor ? Ea este primul om întîlnit dincolo de scenă, căruia actorul poate să-i împărtăşească bucuria reuşitei.

„Ai avut succes !"

De cîte ori actorii nu şi-au întrebat cabiniera înaintea unei premiere: „Ce zici, o să meargă ?"

Răspunsul a fost întotdeauna sincer, aprecierile rostite poate cu alte cuvinte, s-au asemănat de multe ori cu aprecierile publicului.

Cine ar putea să fie mai sincer cu actorul decît acest bun prieten şi colaborator ?

S. MARIAN

DO-RE-MI

● De curînd a fost transmis la posturile de televiziune pariziene un concert simfonic închinat muzicii sovietice, dirijat de tînărul şi talentatul muzician Roberto Benzi. S-au executat, printre altele „Simfonia clasică" de Prokofiev şi unul din concertele pentru pian de Kabalevski.

● Luis Mariano, cîntăreţul de muzică uşoară pe care l-am putut auzi în filmul „Cîntăreţul mexican", apare actualmente pe scena unui teatru de operetă din Paris în rolul lui... Marco Polo, cînd vestitul navigator a devenit personajul central al noii lucrări a compozitorului Francis Lopez.

IN STUDIOURI-PE ECRANE

● GURGHEN TONUNT, unul dintre cei mai apreciaţi actori de film ai gruzini, turnează actualmente în studiourile „Gruzia-film" un nou film inspirat de legendarul Nasiratin-Hogea, a cărui regie o deţine A. Bek-Nazarov.

● CEZARE ZAVATTINI întreprinde un turneu de şase luni în jurul globului, în vederea realizării noului său film documentar, închinat **pentru pace. Mii de mame, de muncitori, de intelectuali, de ţărani, vor participa la acest film-ancheta, menit să încununeze cariera unuia din întemeietorii neorealismului italian.**

● NAZIM HIKMET a scris scenariul noului film „Doi tineri din cartierul meu", realizat în studiourile sovietice şi inspirat din lupta pentru pace şi independenţa naţională a poporului turc. Printre interpreţi se numără actorii Vadim Medvedev, Semion Sokolovski şi Tamara Kokova.

LUMINILE RAMPEI

● ARTISTUL POPORULUI Ştefan Braborescu de la Teatrul Naţional din Cluj va apare în curînd în rolul profesorului Polejaiev din cunoscuta dramă „Bătrînele zbucium ată", de L. Rahmanov. Spectacolul e pus în scenă de regizorul Călin Florian, iar scenografia o semnează Th. Th. Ciupe.

● COLECTIVUL Teatrului de Stat din Bacău, secţia Piatra Neamţ, întreprinde un turneu prin satele şi oraşele Moldovei, cu piesa „Casa din strada Cosbuc nr. 10" de Florin Vasiliu, în regia lui I. Sireteanu. Distribuţia cuprinde pe Sereda Sorbul-Vardeu, Paul Vasiliu-Duca, Tatiana Sireteanu, Radu Voinescu, George Motoi etc.

Un alt colectiv al Teatrului de Stat Bacău — secţia Piatra Neamţ, face deplasări în centrele muncitoreşti din regiune, prezentînd spectacolul „Vlaicu şi feciorii săi" de Lucia Demetrius, în regia lui Gabriel Negri.

Distribuţia cuprinde pe Ileana Stana-Ionescu, Andrei Ionescu, Vasile Ichim, Cornel Nicolescu etc.

Un film povestit

„JUCATORUL"

O coproducţie franco-italiană, după romanul lui DOSTOIEVSKI. Adaptare şi dialoguri : JEAN AURENCHE şi FRANCOIS BOYER. Regia : CLAUDE AUTANT-LARA. Imaginea : JAQUES NATTEAU. Muzica : RENE CLOAREC. Interpreţi : GERARD PHILIPE, LISELOTTE PULVER, FRANCOISE ROSAY, JEAN DANET, NADINE ALARI, BERNARD BLIER, SACHA PITOEFF, CARETTE etc.

Tînărul Alexei (**Gerard Philipe**) este pedagogul copiilor generalului conte Zagorianski (**Bernard Blier**). La Baden-Baden, unde a venit să-l întîlnească, Alexei îl găseşte pe general înconjurat de o bandă de aventurieri hotărîţi să-l toace averea. Pe pragul ruinii, generalul nu mai contează decît pe moştenirea unei mătuşi bătrîne din Moscova, a cărei moarte e pare-se iminentă. Atunci ar putea cinicul marchiz Des Grieux (Jan Danet) să-l execute de datorii contractate la joc, atunci ar consimţi frumoasa şi interesata domnişoară Blanche (Nadine Alari) să-l ia în căsătorie pe general. Numai Pauline (Liselotte Pulver), mîndra nora a generalului, rămîne în afara acestor calcule. Îndrăgostită de marchiz, ea e totuşi destulse de lucidă ca să-şi dea seama de intenţiile lui meschine.

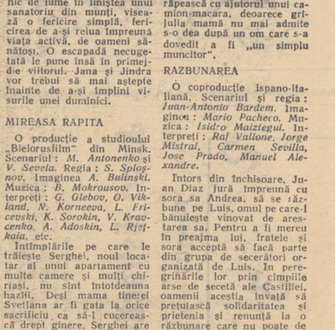

Sosirea naivului şi înflăcăratului pedagog încurcă toate aceste maşinaţiuni. Din dragoste pentru Paulkne el încearcă să demaste pe Blanche şi pe Des Grieux, dar eşuează şi lipseşte de alaţi, Alexei e în cele din urmă gonit de generalul.

Un eveniment neaşteptat îi oferă prilejul de a se răzbuna. Mătuşa generalului soseşte la Baden-Baden, mai sănătoasă ca oricînd. Angajat ca secretar, Alexei e îndeamnă pe bătrînă să joace la cazino. Spre consternarea moştenitorilor, mătuşa se ruinează în cîteva ore. Cu acest prilej aventurierii îşi dezvăluie adevărata lor faţă. Blanche rupe logodna cu generalul, iar Des Grieux

o părăseşte pe Pauline. Zguduit de disperarea Paulinei şi mogulit de incredereae cu care îl mărturiseşte că Des Grieux i-a cerut la plecare o sumă de bani, generalul Alexei îi făgăduieşte s-o salveze. Instalat la masa de ruletă, tînărul cîştigă mereu, cuprins de patima jocului, în cele din urmă îşi aminteşte de Pauline şi aleargă spre hotel să-i dea banii. Dar tînăra femeie n-a putut suporta umilirea de a fi părăsită de omul căruia îi sînsuse. Alexei nu reprezentase nimic pentru ea.

Generalul, cu întreaga familie, a plecat spre Moscova. Tabloul lăcomirii şi josniciei celor avuţi a zdrancinat bietul tînărului pedagog. Rămas singur în capitala jocului, Alexei cade pradă mistuitoarei patimi a ruletei, cade victimă a unei lumi lipsite de perspectivă şi ideal.

A. B.

In curînd pe ecranele Capitalei

REINTOARCEREA

O producţie a studioului „Lenfilm", după o povestire de *V. Nekrasov*. Scenariul şi regia : *V. Vengherov*. Imaginea : *G. Marandjean*. Muzica : *O. Karavaicuk*. Interpreţi : *N. Pogodin, E. Dobronravova, G. Borisov, L. Alesnikova, P. Usovnicenko, I. Liubimov şi alţii*.

O dată cu ruinele, războiul a lăsat urme adînci şi în sufletele oamenilor La întoarcerea de pe front, Nikolai şi-a găsit şi casa distrusă şi căminul destrămat. Puterea lui morală îl ajută însă să-şi găsească un rost. In viaţă să schimbe prin sfatul şi exemplul lui soarta unui prieten, uşuratecul Serghei.

VISURI DE DUMINICA

O producţie a studiourilor cehoslovace. Scenariul : *Ota Hofman*. Regia : *Vaclav Gajer*. Imaginea : *Jan Roth*. Muzica : *Jiri Srnka*. Interpreţi : *Alena Vranova, Eduard Cupak, Martin Ruzek, Vaclav Lohnisky, Milos Kopecky*, etc.

Doi tineri, izolaţi vremelnic de lume în liniştea unui sanatoriu din munţi, visează o fericire simplă, fericirea de a-şi reîua împreună viaţa activă, de oameni sănătoşi. O escapadă neconvenţională le pune însă în primejdie de viitorul lor. Jana şi Jindra vor trebui să mai aştepte înainte de a-şi împlini visurile unei duminici.

MIREASA RAPITA

O producţie a studioului „Belorusfilm" din Minsk. Scenariul : *M. Antonovski şi V. Sevela*. Regia : *S. Splosnov*. Imaginea *A. Bulinski*. Muzica : *B. Mokrousov*. Interpreţi : *G. Glebov, G. Vitland, N. Korneeva, L. Friceviski, R. Sorokin, V. Kravcenko, A. Adoskin, L. Rjaskaia*, etc.

Intîmplările pe care le trăieşte Serghei, nouă locatar al unui apartament cu multe camere şi mulţi chiriaşi, nu sînt întotdeauna hazlii. Deşi mama fiinţei Svetlana ar fi gata la orice sacrificiu ca să-i cucerească drept ginere, Serghei are multe de pătimit înainte de a cîştiga dragostea fetei. In cele din urmă e nevoit s-o răpească cu ajutorul unui camion-macara, deoarece grijuliu mamă nu mai admite s-o dea după un om care s-a dovedit a fi „un simplu muncitor".

RAZBUNAREA

O coproducţie ispano-italiană. Scenariul şi regia : *Juan-Antonio Bardem*. Imaginea : *Mario Pacheco*. Muzica : *Isidro Maiztegui*. Interpreţi : *Raf Vallone, Jorge Mistral, Carmen Sevilla, Jose Prado, Manuel Alexandre*.

Intors din închisoare, Juan Diaz jură împreună cu sora sa Andrea, să se răzbune pe Luis, omul pe care-l bănuieşte vinovat de arestarea sa. Pentru a fi mereu în preajma lui, fratele şi sora acceptă să facă parte din grupa de secretări organizată de Luis. In periginările lor prin cîmpiile arse de secetă ale Castiliei, oamenii acestia învaţă să preţuiască solidaritatea şi prietenia şi renunţă la o răzbunare care nu poate de cît să-i abată de la lupta pentru pîine şi dreptate socială.

Reflector

Cyrano

Cînd din lacrimile de cristal ale candelabrelor a pierit electricitatea şi zumzetul sălii întunecate a fugit pe sub uşile capitonate, sub cupola Teatrului Armatei se strînsese atîta emoţie, dincolo şi dincoace de scenă, încît numai ridicarea încetală a cortinei ne-a liniştit. Gorki spunea despre piesa lui Rostand că „bicicneşte simţite ca şampania" şi m-am gîndit cît curaj le-a trebuit celor ce ne-au oferit o sărbătoare a versului pentru a monta un spectacol de 3 ore şi jumătate în anul 1960 cînd se scriu cărţi de 150 de pagini şi la Paris se joacă piese în rîtm de foxtrot, cînd tirada pare unora desuetă şi încrucişarea spadelor sub focul reflectoarelor, o copilărie ridicolă.

A fost deopotrivă un triumf al teatrului, al regizorului şi al interpreţilor (dacă nu ne gîndim la grupul Cadeţilor mai puţin gasconi decît ar fi trebuit). După a treia căderea de cortină, nimenal nu s-a mai ridicat din scaun şi s-a aplaudat timp de un sfert de oră fără întrerupere (şi s-ar mai fi aplaudat încă dacă nu ar fi început actul al patrulea), ceea ce a anunţat mai devreme cu o oră, ovaţiile finale, răsplătind o muncă neîntreruptă de un an de zile.

Neliind cronicar dramatic şi de aceea desiegat de canoanele unei astfel de obligaţii, voi comunica cititorului cîteva impresii personale ce pot fi socotite subiective, dar nu lipsite de sinceritate.

Permanenţa succesului piesei lui Rostand în timp cred că se explică prin aceea că oricîţi moşkri ar naşte omenirea, sufletului omenesc îi stat caracteristice generozitatea şi dăruirea de sine. In fiecare seară la 17 sau la 30 de ani, la 50 sau 70, un romantic. Indrăznesc să afirm că şi în cinici a fost ucis cîndva un Cyrano. A iubit nefericeşte, fără a cunoaşte răsplata dragostei, a împrumuta ce ai mai bun în tine altuia, fată nobleţa unei inimi nemuritoare, slăvită în versuri admirabile de un mare poet (şi la noi de un mare talmăcitor: Mihai Codreanu).

De pe scena teatrului din bulevardul Magheru asocierea muzicală a cuvintelor a trecut rampa la spectator şi a stîrnit emoţia cea mai pură. In ciuda scenei înghesuite, a numărului mare de personaje, spectacolul a avut ritm, dramatism, replica a fost dinamică şi ţinut încordat, semnăta regizor, lucru pe care regizorul George Rafael trebuie felicitat din toată inima. (Aş mai fi scurtat finalul actului IV, unde, scrima este excesivă).

Cyrano a găsit în George Demetru un interpret de neuitat după seara premierei. Se leagă de imaginea eroului romantic (vezi Călinescu) o serie de însuşiri netrăite de Edmond Rostand). El trebuie să fie exacerbat, genial, să pară straniu, dacă cumva nu este, să aibe un defect organic (aici creşterea excesivă a nasului), să delireze, să viseze, să fie viteaz şi orgolios, spiritual, absurd şi sublim, pulin rebel, întruchipînd marchizii şi conţii, să pară supraom şi demon, să fie plin de idei, chiar lirice, să folosească metalora şi să agonă versuri sub luna, Nuanţelor infinite ale acestui rol foarte greu (el constituie o piatră de încercare pentru oricare actor) George Demetru le-a răspuns cu măiestrie indiscutabilă. In scena, cu aspirina de o rosti rima, cu o nuanţare subtilă a cuvintului, cu o trecere de la ritmul de mars al cinteculul cadeţilor, la bunecul baladei nasului pînă la imobilitatea scenei morţii, cînd versul devenise adînc rascolitor.

Replica i-a fost dată de Marga Suluc, actriţă sensibilă, temperamental făcuta parcă pentru rolul Roxanei. In scena balconului, apropae fără text, ea a spotit febra lirică a interpretului principal făcînd ca jocul respiraţiei să vibreze lumina reflectorului din culise, placajul decorului şi inimile noastre.

Toni Zaharian în Christian de Neuvillette a luptat onorabil cu ingratitudinea rolului. L-am fi vrut fizic mai atletic pentru a justifica pasiunea Roxanei. In rolul lui Guiche, Constantin Brezeanu s-a mişcat cu prestanţă în scenă. In ansamblu, restul interpreţilor pe care spaţiul nu ne îngăduie să-i pomenim au contribuit la reuşita acestui spectacol remarcabil. Decorurile lui Dan Nemţeanu, puteau fi mai simple şi aeriaste, dar dacă ţinem seama de dimensiunile scenei, trebuie să spunem că sînt onorabile. Credem că asocierea movilei cu negru nu este o alegere fericită, impresia de doliu excesiv devenind jenantă.

In concluzie: un mare succes ce va răsplăti timp îndelungat eforturile unui teatru tînăr, pornit pe un drum greu, dar necesar: acela al maturizării reperlorului.

Eugen BARBU

„Visul unei nopţi de vară"— film de păpuşi pentru ecran lat

Spectatorii noştri de film au avut ocazia să admire arta renumitului artist ceh Jiri Trnka. Dintre filmele sale, pe ecranele noastre au rulat parodia „Cinteceul preeriei", poeticul „Bayaya" şi savuroasele „Aventurile bravului soldat Svejk".

De aceea se cuvine salutată achiziţionarea de către Direcţia Difuzării Filmelor a celei mai recente realizări a lui Jiri Trnka, filmul de păpuşi în culori, pentru ecran lat „Visul unei nopţi de vară". Parafrazînd liberă a comediei lui Shakespeare, noua operă a lui Trnka evocă universul poetic al feeriei, exclusiv prin mijloacele artei filmului, renunţînd — fără pierdere pare-se — la vers, la cuvînt.

Om al zilelor noastre, Jiri Trnka ridică arta tradiţională a teatrului ceh de păpuşi la un nivel superior, la nivelul exigenţelor ridicate de mesajul profund umanist al filmelor sale.

„Steaua fără nume" pe scena Teatrului de Varietăţi din Varşovia

Scrisoare din Varşovia

La sediul direcţiei Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" a sosit de curînd o scrisoare trimisă de colectivul Teatrului de Varietăţi din Varşovia. Aducînd la cunoştinţă faptul că „Steaua fără nume", de Mihail Sebastian, a împlinit 200 de spectacole pe scenele teatrelor din R. P. Polonă, conducerea teatrului şi artiştii din ţara vecină şi prietenă descriu primirea deosebit de călduroasă pe care publicul o face piesei româneşti, preţuire ce o acordă artei din R.P.R. interpreţii, printre care Karolina Lubieńska, care susţine rolul „Necunoscutei", Jan Matyjaszkiewicz — care apare în rolul profesorului Mirzău —, Tadeusz Chemielewsky (şeful de gară), Ryszard Kierczynsky (Grig) şi alţii, îşi amintesc cu multă plăcere de perioada cînd, sub conducerea regizorului şi scenografului Ştefan Norris de la Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" a montat cu succes piesele. Apoi adaugă :

„In afara spectacolelor care au loc la Teatrul de Varietăţi din Varşovia, piesa „Steaua fără nume" se reprezintă actualmente cu acelaşi mare succes, prin oraşele şi localităţile din regiune, datorită turneului pe care-l întreprinde colectivul Teatrului din Gniezno".

In încheiere se subliniază că prezenta piesei „Steaua fără nume" pe scenele teatrelor polonezene contribuie la întărirea prieteniei dintre cele două ţări.

„Albu'ca zăpada şi cele şapte pitice"...

Emisiunea *„La microfon satira şi umorul"* va prezenta miine, duminică 13 martie, premiera *„Albu' ca zăpada şi cele şapte pitice"*, de Jack Fulga şi Aurel Felea.

Albu ca zăpada, versiune masculină a eroinei din poveste, va apare pe undele radiofonice, întruchipat de... Vasile Tomazian.

Feluritе poveşti pentru oamenii mari vor mai fi depănate de către Al. Critico şi N. Stroe, artişti emeriţi, Natasa Alexandra, Gica Petrescu, Horia Şerbănescu şi Radu Zaharescu, Carmen Stănescu, Coca Enescu şi... Vico Torriani.

„Poveste din Irkutsk"

La Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" a intrat în repetiţie piesa *„Poveste din Irkutsk"*, dramă în două părţi de Alexei Arbuzov.

Regia spectacolului a fost încredinţată artistului emerit Radu Beligan, iar rolurile principale artiştilor popularii *Ion Antoniu, artistei emerite Irina Răchiteanu-Şirianu, artiştilor Marcela Rusu, Coca Andronescu, Raluca Zamfirescu, Emanoil Petrut, Matei Alexandru, Gh. Popovici-Poenaru, Virgil Popovici, P. Raulchi.*

„Legea e legea!"

Virulentă satiră la adresa birocraţiei, a formalismului legilor burgheze, filmul „Legea e legea !" realizat de regizorul francez Christian Jaque, e străbătut de o veselă comică a doi meşteri ai comediei: francezul Fernandel şi italianul Toto. Intîmplare rară, această întîlnire a doi comici de cea mai autentică factură populară, înzuită prin temperamentul şi ancuietele lor mediteraniană dar atît de diferiţi prin particularităţile talentului şi personalităţii fiecăruia! Pătanîile vemeşului Perdinand şi ale contrabandistului Giuseppe, prilejuiesc celor doi campioni al risului o revelatoare demascare a absurdităţi legilor burgheze, rupte de realitate, care îngreunează viaţa oamenilor dintr-un oraşel de la graniţa franco-italiană.

Cadru din film

„Plutaşul de pe Bistriţa" prezentat în R. Cehoslovacă

Zilele trecute compozitorul Filaret Barbu s-a înapoiat din R. Cehoslovacă, unde a fost invitat să participe la repetiţiile şi premiera operetei sale *„Plutaşul de pe Bistriţa"*.

L-am vizitat pe compozitor la locuinţa sa, rugindu-l să împărtăşească cititorilor „MAGAZIN"-ului impresiile culese în ţara prietenă.

— Cum a primit publicul cehoslovac premiera operetei „Plutaşul de pe Bistriţa" ?

— Premiera a avut loc cu succes în faţa a peste 2000 spectatori. Ţin să arăt că Teatrul muzical din Teplice — unde a avut loc premiera — dispune de eminenţi profesionişti, care lucrează cu mult elan şi disciplină.

Vă rugăm să ne vorbiţi şi despre colaborarea dintre artiştii cehoslovaci şi romini.

— Sînt dator să-mi exprim recunoştinţa faţă de directorul teatrului din Teplice — Karel Melichar Skoumal — care, în grija sa de a păstra atmosfera autentică românească din opereta mea, a apelat la colaboranea scenaristului romin Teodor Dan, şi a maestrei de balet Elena Penescu-Liciu de la Teatrul de Stat de Operetă din Bucureşti. Astfel jocul actorilor s-a îmbinat armonios cu specificul operetei româneşti.

Miron LIVIU

„Scrisori de dragoste"

La Teatrul Tineretului a intrat în repetiţie „Scrisori de dragoste", — o comedie lirică, în 3 acte, de Virgil Stoenescu.

Din distribuţie fac parte Al. Critico, artist emerit, Doina Tuţescu, Mircea Anghelescu, Liliana Ţicău, Florin Vasiliu, Ion Cosma, Ion Ciprian, Ch. Vrînceanu, Cicerone Ionescu etc.

Noua lucrare originală va fi pusă în scenă de D. Neleanu. Scenografia va fi semnată de Ion Mitrici.

„SPECTACOLUL" în regiunile ţării

Scenă din comedia „Căsătoria" de Gogol, reprezentată de Teatrul Naţional din Cluj, în interpretarea actorilor Al. Marius, D. Niţescu şi Z. Munte.

Fotografia : **A. CONSTANTINESCU**

Cu scriitorul Alexandru Kiriţescu despre „Moş Teacă".

La Teatrul „Al. Davila" din Piteşti pregătirile sînt în toi, pentru ca „Moş Teacă", nouă comedie-amară, cum o denumeşte însuşi autorul — să vadă în curînd lumina rampei. La repetiţii participă de zile în şir scriitorul Al. Kiriţescu.

Intr-un moment de acalmie l-am adresat cîteva întrebări :

— Cum a apărut „Moş Teacă" la Piteşti ?

— *Sînt pîteştean* — ne-a răspuns maestrul. *M-am născut aici, cu 72 de ani în urmă şi sînt foarte fericit că conducerea teatrului a hotărît prezintre acestă premieră pe fată aici, în oraşul meu natal.*

— Ce ne puteţi spune despre comedie ?

— *La scrierea ei m-am documentat foarte serios. Moş Teacă este un personaj tipic al anului 1888 — undeva o numesc chiar cronică a acestui an — pentru că în ea defilează mica burghezie din vremea lui Carol I, meschină, hrăpăreaţă, asupritoare a ţăranului, respectiv a recrutului ţăran.*

M-am străduit să fac din această piesă un rechizitoriu armatei din timpul regimului burghezo-moşieresc, unealtă de opresiune a luptei revoluţionare a maselor populare.

— Vreţi să ne vorbiţi şi despre efortul colectivului teatrului ?

— *Intreg colectiv, în frunte cu regizorul Virgil Sacerdoţeanu, cu actori de valoare ca Gh. Lascu, Miki Nicolescu, Telly Barbu, Constantin Zărnescu şi alţii s-a antrenat în munca cu dragoste şi cu pasiune.*

Am mulţumit scriitorului în numele cititorilor de azi şi al spectatorilor de mîine.

Dan BIŢICA

„Vlaicu Vodă" la Constanţa

Cel mai de seamă eveniment din această stagiune la Teatrul de Stat din Constanţa a fost, fără indoială, premiera piesei „Vlaicu Vodă" de Al. Davila, în care rolul titular a fost interpretat de artistul poporului George Vraca. Primirea lăcută de constănţeni acestui mare actor a fost plină de căldură. Aplauze îndelungate au marcat în fiecare seară aprecierea publicului faţă de cel ce a însufleţit rolul lui Vlaicu Vodă, ca şi faţă de întregul colectiv care a realizat acest spectacol: artista emerită Mania Antonova, în rolul Doamnei Clara, Gh. Băniţă — Mişpea Basarab, Valentina Şambra — domniţa Anca, Petre Ştefănescu — spătarul Dragomir, Constantin Morţun, artist emerit şi alţii. Regia lui Petre Mihăil, scenografia Tatianei Ulea şi costumele Mariei Bortnovski au întregit reuşita spectacolului.

Prezenţa lui George Vraca pe scena teatrului constănţean a fost un eveniment important nu numai pentru spectatori, ci şi în acelaşi măsură şi pentru actori. Am desprins cîteva impresii despre această colaborare într-o convorbire cu tov. Eugen Ionescu, directorul teatrului (banul Miket în piesa lui Davilla).

— E pentru prima oară — a spus dînsul — că noi actorii constănţeni am avut prilejul să jucăm alături de un artist al poporului. Se înţelege deci că emoţiile n-au lipsit, dar încă de la prima repetiţie făcută împreună, maestrul George Vraca ne-a cucerit pe toţi prin simplitatea şi căldura cu care s-a apropiat de noi. Putem spune că fiecare repetiţie a fost pentru noi o adevărată şcoală.

Sonia MARCARIAN

Actorii băcăoani în faţa unui examen

La Bacău, o nouă piesă va vedea în curînd luminile rampei. In birouri, la şantiere, în fabrici, în foaiere, dar mai ales pe scenă domneşte obişnuita animaţie care precede orice repetiţie. Noua premieră, piesa „AZILUL DE NOAPTE" pune întreg colectivul teatrului la o grea încercare. Este pentru prima dată în cei 12 ani de activitate cînd teatrul băcăoan se încumetă să pună în scenă o lucrare din dramaturgia lui Gorki.

Profitînd de cîteva clipe libere, am ţinut să adresez tînărului regizor I. G. Russu, sub a cărui conducere se fac repetiţiile, cîteva întrebări:

— Consideraţi punerea în scenă a acestei piese un eveniment deosebit ?

— Desigur. Şi am să vă explic de ce. Personal simt o mare admiraţie pentru dramaturgia lui Gorki şi Cehov şi în special pentru piesa a cărui premieră o pregătim. Aceasta pentru că în cei 5 ani cît am studiat în Uniunea Sovietică, am avut prilejul să asist în repetate rînduri la prezentarea acestei piese pe scenele unor vestite instituţii de artă.

Pentru teatrul nostru, punerea în scenă a acestei piese constituie un examen destul de serios.

— Credeţi că veţi reuşi să-i treceţi cu succes ?

— Acest lucru rămîne să-l constate spectatorii. In ori ce caz noi sîntem hotărîţi să depunem toate eforturile pentru a prezenta un spectacol care să se înalţimea cerinţelor spectatorilor din oraşul nostru, a căror exigenţă a crescut mult în ultimul timp. Mă bizui în această privinţă pe pasiunea unor actori cu experienţă ca artistul emerit I. Niculescu-Brună, Ion Giurgiuveanu, Costel Constantinescu, de entuziasmul tinerilor Ion Buleandră, Ana Cristi, Mihai Stoicescu şi alţii ca şi de scenografia inspirată şi interesanta a lui Tony Gheorghiu, laureat al Premiului de Stat, de la Teatrul „C. Nottara" din Bucureşti.

— Pe cînd premiera ?

— In a doua jumătate a acestei luni.

Ç. AZOIŢU

IN CÎTEVA RÎNDURI

SILVIA DUMITRESCU-TIMICĂ

de la Teatrul Naţional „I. L. Caragiale", interpreta rolurilor Marioa din „Băcăranii" de Goldoni, Solomia din „In Valea Cucului" de Mihail Beniuc, doamna Cetinca Rosetti din „Cuza Vodă" de Mircea Ştefănescu, pregăteşte rolul soacrei Chiriachiţa din „Titanicvals" de Tudor Măgălescu, viitoarea premieră a Naţionalului.

VICO TORRIANI

apreciatul cîntăreţ, de muzică uşoară, va întreprinde probabil un nou turneu de concerte în ţara noastră, la invitaţia „Oficiului de spectacole şi turnee artistice" O.S.T.A. Acest turneu ar urma să aibe loc în cursul verii 1960.

LILIANA ŢICAU

tînăra actriţă a Teatrului Tineretului, mereu apreciată de publicul spectator din spectacolele „Libelula", „Jurnalul Annei Franck", „Ţiităra Gării", repetă rolul principal (Mioara) din „Scrisori de dragoste", de Virgil Stoenescu.

PIOTR GLEBOV

a schimbat haina căzăcească a lui Grigorii Melehov, din filmul „Pe Donul liniştit", cu uniforma de aviator a maiorului Lunin, eroul principal al filmului „Cerul Baltici". In curînd de realizare la studioul „Lenfilm" şi care evocă faptele eroice ale ofiţerilor sovietici în zilele cumplite ale blocadei Leningradului.

AUDREY HEPBURN

are o remarcabilă creaţie în rolul Natalei Rostova din adaptarea pentru ecran a romanului lui Lev Nikolaievici Tolstoi „Război şi pace", realizată în coproducţie de cineaştii italieni şi americani şi care va fi prezentat pe ecranele noastre în sămestrul viitor.

Formaţia de dansuri populare germane la repetiţie.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

BUCUREȘTI-ORA ZERO!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 128 * Simbătă 19 martie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

Fiul Ecaterinei și al lui Ștefănel, avea 3.300 de grame cînd a venit pe lume...

— La ce lucrezi acum?
— Scriu partea treia a romanului „Ulița piperului sălbatec"...

O nouă pline albă a ieșit din cuptor.
— Poftă bună, urează cititorilor noștri, cocătorul Florea Gruia.

COMPOZITORII PRINTRE ASCULTATORI

La Grivița Roșie lucrul abia se isprăvise. Muncitorii se zoreau să termine mai repede masa de prînz, pentru a putea să-și rețină un loc bun în frumoasa și spațioasa cantină-restaurant din incinta atelierelor.

Comitetul sindical al Complexului împărtise, cu multe zile înainte, invitații pentru un spectacol original, un spectacol în care compozitorii urmau să-și prezinte creațiile lor.

Peste 1500 de ceferiști așteptau începerea spectacolului, în care aveau pentru prima oară prilejul să facă cunoștință cu creatorii atîtor cîntece pe care ei le-au îndrăgit și le fredonează: „Marinică", „O chitară cîntă", „Cîntecul satelitului", „Morărița", „Prima poezie", „M-am îndrăgostit de tine, Moscova", „Mica serenadă", „Calea Griviței"...

Creatorii acestor cîntece erau prezenți și așteptau — nu fără emoții — să vadă și să simtă personal efectul produs de cîntecele lor în fața unui public sincer, entuziast și exigent...

La ora 15,45 cortina elegantă de plus albastru și-a deschis falduriile grele.

Pe scenă apare „Crainicul" spectacolului, compozitorul Aurel Giroveanu, care-l prezintă pe Elly Roman. Compozitorul își anunță repertoriul: „M-am îndrăgostit de tine, Moscova", „Ada-Kaleh" și „Cîntecul satelitului", interpretate de Gigi Marga și Trio Grigoriu.

G. CEZAR

● *(Continuare în pag. 8-a)*

PLIMBARE NOCTURNĂ PRIN CAPITALĂ

Cetățeanul care închide seara cartea sau răsucește butonul aparatului de radio și începe să cocheteze cu Moș Ene, își poate cu greu închipui cît de variată, cît de plină, este viața de noapte a Capitalei noastre. Cu greu își poate închipui cîte zeci de mii de oameni, cu îndeletniciri din cele mai felurite, înfruntă noaptea tentația somnului, pentru a-i asigura cetățeanului o odihnă liniștită, pentru a-i pregăti pentru a doua zi pîinea, ziarul și cîte și mai cîte.

Subiectul ne-a ispitit. Drept care am sporit într-o noapte cu încă patru persoane — subsemnații, fotoreporterul și șoferul uneia din mașinile redacției — numărul celor care nu dorm și am pornit-o hai hui pe străzile Capitalei. La ora 7 dimineața reușisem să constatăm că... n-am putut devasta decît o parte infimă din activitatea de noapte a Capitalei.

Așa stînd lucrurile, invităm pe cititorii noștri să ne urmeze în peregrinările noastre nocturne.

Se-aprind luminile

La început parcă e numai o părere, o licărire. Becurile mari, strînse în mănunchi pe fiecare dintre stîlpii uriași aflați în Piața Victoriei, încep să se arunce cu timiditate o lumină palidă, care încearcă în zadar să învingă primele valuri ale întunericului. Apoi, treptat, luminile devin tot mai puternice, tot mai mai albe, pînă ce ziua care părea irremediabil învinsă, își face, cu mijloace artificiale de astă dată, din nou apariția pe străzile Capitalei.

S-au aprins luminile în București! Becuri rotunde, fluorescente, becuri lunguiețe ca niște semilune albe, becuri „clasice", gălbui, își împreunează eforturile pentru a asigura bucureștenilor, indiferent de cartierul unde locuiesc, o vizibilitate deplină pe timp de noapte. Bucureștiul nostru e bine luminat. Greu am găsit în peregrinările noastre nocturne străzi în care întunericul să-și mai facă mendrele. Și dacă, din cînd în cînd, mai întîlnești o astfel de oază a obscurității — strada colonel Orero, bunăoară — ea îți apare cu atît mai surprinzătoare.

Curînd, pe marile artere încep să scîlpească scînteierile roșii, albastre, verzi, ale reclamelor luminoase. Vitrinele marilor magazine capătă parcă, în lumina becurilor, un plus de atracție. În fața, la „Victoria", lume multă tuconjoară o vitrină.

Peste drum de „Telefoane", în fața magazinului de încălțăminte cu expunere deschisă, surprindem o discuție aprinsă în legătură cu calitatea pantofilor „Guban". Un soț caută să-și convingă „jumătatea".

— Cum pot să-ți placă, dragă? Nu vezi că au un bot ascuțit ca prora unui vapor?

— Ei, ce te pricepi tu! Tocmai de aia sînt mai eleganți...

În fața sălii Savoy a Teatrului satiric-muzical „C. Tănase", doi tineri citesc afișele.

— Iar „Pe aripile revistei"? Păi asta joacă de astă-vară! Cînd om vedea și noi o premieră la „estradă"?

Record de mulțime în fața cinematografului „Patria". Iese lumea de la ultimul spectacol anunțat de sclipirile roșii ale unor firme luminoase: „Telegrame".

E foarte interesant de văzut, după fizionomia spectatorilor, impresia pe care le-a făcut-o filmul. Mulți mai au gurile pînă la urechi, într-un zîmbet întîrziat.

— Grozav e Birlic cînd ține discursul de pe stîlp!

— Parcă am trăit momente din tinerețea mea, spunea un cetățean mai în vîrstă. Am rîs mult, dar m-am și cutremurat... Bine că astfel de vremuri au rămas doar în cărți și în filme!

Pe străzi lumea începe să se mai rărească. E frig. S-ar părea că iarna vrea să se răzbune de răgazul neașteptat pe care ni l-a dat în februarie. Zgribuliți privim anunțurile afișate în fața Institutului Meteorologic de pe Bdul Magheru: minus șase grade. Sus, la ultimele etaje, luminile ard.

— Urcăm?

— Urcăm!

Primăvara va veni în toată splendoarea ei...

În nocturna noastră călătorie am poposit vreme de un ceas la Institutul Meteorologic Central.

— În țările din Occident — ne spune amabila noastră călăuză ocazională, meteorologul de serviciu, temperatura este în acest moment de minus șase grade.

— Bine, bine, dar asta nu-i nici o nenorocire. Și la noi sînt acum tot — 6°...

— E adevărat. Numai că situația e alta în emisfera occidentală. Temperatura, precum și alte elemente existente, ne fac să credem că nu este exclusă nici o surpriză...

— Și, într-adevăr, surpriza s-a produs.

— Dar surprizele acestea cam neplăcute nu pot fi oare preîntîmpinate?

— De bună seamă. Îmi amintesc de anul 1957. Atunci, instituția noastră a avertizat cu 48 de ore înainte apropierea unui puternic val de frig. S-au anunțat instituțiile interesate, gospodăriile colective și de stat, sfaturile populare din regiunile amenințate de frig...

— Și, îl luăm noi vorba din gură, a fost împiedicată venirea valului de frig?

— Nu. Nici vorbă. Dar s-au luat măsuri. De exemplu, în livezi s-au făcut focuri.

Am vizitat apoi cîteva din secțiile instituției, unde zi și noapte, un mănunchi de oameni cercetează datele venite din țară și din străinătate cu privire la starea timpului.

— Pentru că v-am găsit asupra acestei operații, cum apreciați că va fi timpul în viitorul apropiat?

— După vremea friguroasă din prima treime a lunii martie, urmează o încălzire treptată, începînd din vestul țării. Apoi spre sfîrșitul lunii și începutul lunii aprilie vremea se va răci din nou și va cădea brumă...

— Și primăvara?

— Primăvara va veni, după aceea, în toată splendoarea ei.

Am plecat.

Pe străzi doar cîțiva trecători ieșiți de la restaurante. Luna, înfrigurată parcă, se pregătea și ea să plece spre culcare. Iar noi ne-am continuat ruta prin București.

Am ajuns astfel la uzina electrică Grozăvești.

Creștem...

Bucuroși de oaspeți?

Tovarășul Victor Lixandru, inginerul de serviciu la uzina electrică Grozăvești, e cam nedumerit de această vizită nocturnă. Cînd îi explicăm că am venit să vedem și să scriem cum asigură muncitorii uzinei energia electrică pentru fabrici, lumina pentru becurile de pe bulevarde și străzi, curentul pentru tramvaiele care circulă — e drept mai rar, cam prea rar poate — și noaptea, devine mai binevoitor și-și ia rolul de călăuză printre uriașele agregate:

— Aici sînt cazanele de aburi, acolo sala mașinilor, dincolo camera de comandă...

Paul MARIAN
și Eugen PHOEBUS

● *(Continuare în pag. 4-a)*

SCULPTORI POPULARI

În atelierele creatorilor de artă aplicată

Vă aflați oprit, desigur, și nu o dată, în fața vitrinelor unuia din magazinele „Arta aplicată" — fie a celui de pe Lipscani, fie a celui de pe Brezoianu sau poate la cele din Sinaia și Predeal. Ați admirat splendidele obiecte expuse, printre care miniaturi de dantițe și cojoc, farfurii de ceramică și bibelouri, obiecte sculptate în os și altele, lucrate de mîinile pricepute ale creatorilor populari, care și-au unit forțele în cooperativa „Arta aplicată".

Ceea ce constituie trăsătura comună a acestor artiști este preocuparea lor permanentă pentru găsirea de noi teme de subiecte noi. Astăzi ei produc peste 900 de sortimente diferite, dintre care 300 au fost realizate întîia oară anul trecut.

Sursele de inspirație? Firește, în primul rînd folclorul nostru cu bogăția sa inepuizabilă de motive, de teme. Creatorii din această cooperativă sînt oameni proveniți din rîndul poporului și aduc cu ei un vast bagaj de cunoștințe. Puțini au învățat meșteșugul în școli. Majoritatea l-au prins de la părinți sau de la cîte un bătrîn meșter dintr-un sat oarecare. Și meșteșugul acesta cei mai mulți dintre ei, l-au îmbogățit cu propria experiență, cu propria imaginație, dar și cu cunoștințele de artă cultă pe care și le-au însușit ulterior. Un bogat izvor de inspirație îl constituie de asemenea muzeele și colecțiile de artă, dar mai ales „Muzeul de artă populară".

Miniaturi în os...

Una din cele mai interesante secții ale cooperativei „Arta aplicată" este cea de sculptură în os. Sculptura în os este o artă foarte dificilă, care cere nu numai talent și inspirație, ci și foarte multă răbdare, migală. Obiectele făurite aici au dimensiuni extrem de mici, dar ele se caracterizează prin

Acest trandafir a fost dăltuit dintr-o singură bucată de os.

Dan LAZARESCU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

STINGA: Sculptorul în os Alecu Paul, de la cooperativa „Arta aplicată"! DREAPTA: „Cioban" — sculptură în os.

Actrița CARMEN STĂNESCU de la Teatrul Național „I. L. Caragiale" din București, obține un frumos succes în rolul Athenaisei Perjoiu din noua producție a cinematografiei românești, filmul „Telegrame".

Fotografia: Mihai POPESCU

În acest număr:

Casa din Dumitra

PUNCTE DE VEDERE *de Dan Deșliu*

REFLECTOR *de Eugen Barbu*

Mitică și Milică *de Neil Cobar*

MODA
—Costume bărbătești pentru primăvară
—Pantaloni pentru casă

Pagina noastră specială **„Spectacolul"**

„BĂIEȚII NOȘTRI"

O nouă realizare a studiourilor de la Buftea

— În curînd pe ecranele noastre —

Par să fie un grup de absolvenți evocîndu-și poznele școlărești. De fapt nici nu e atît de mult de cînd tinerii realizatori ai comediei cinematografice „Băieții noștri" au părăsit Institutul. Regizorii Gheorghe Vitanidis *și* Anastasia Mocanu-Anghel *și operatorii* Aurel Kostrakievici *și* Nicolaie Girardi *povestesc acum, cu voie bună și o ușoară nostalgie, păpănile și amintirile din timpul realizării primului lor film.*

Două cadre din noul film romînesc „Băieții noștri"

— Am dorit să-i imprimăm un suflu tineresc, suflul zilelor noastre, **ne declară Anastasia Anghel.** Povestea transformării unui tînăr cu „fumuri" de vedetă, datorită influenței mediului sănătos, muncitoresc în care trăiește, nu putea fi imaginată în afara vieții noastre noi, în afara construcției socialiste.

— Acțiunea scenariului — scris de **Al. Struțeanu** — are drept fundal o mare uzină metalurgică, și un oraș muncitoresc, **subliniază Gh. Vitanidis.** Aici viața se desfășoară după norme etice noi, comuniste. Dacă această idee se va desprinde din film în mod firesc, fără ostentație, fără a știrbi din caracterul său de comedie, înseamnă că ne-am împlinit intențiile. Ne-am propus să creăm o imagine luminoasă, optimistă, a vieții noastre de azi. Dacă vom izbuti, o mare parte din merit revine decorurilor și costumelor create de **Oscar Hüttner,** muzicii antrenante compusă de **Ion Vasilescu** și mai ales echipei de imagine.

— Uzina și orașul Hunedoara, intervine operatorul N. Girardi, sînt pentru obiectivul cinematografic o comoară încă neexplorată. Cea mai mare parte a exterioarelor au fost filmate la Hunedoara. Și, totuși, încă n-au putut fi epuizate toate frumusețile și poezia acestui oraș.

— Trebuia să ne limităm la aspectele ce se încadrează în acțiune și mai ales în stilul plastic al filmului, precizează **A. Kostrakievici.** Nu ne puteam permite, într-o comedie de asemenea factură, nici unghiuri de filmare insolite, nici efecte prea căutate. Pe cît ne-a stat în putință, am căutat să reținem ceva din frumusețea maiestuoasă a construcțiilor uzinei și din farmecul unor colțuri ale orașului nou Hunedoara.

— Ne amintim cu emoție de zilele petrecute cu echipa noastră în cetatea oțelului, declară **Gh. Vitanidis.** Am nimerit acolo în săptămînile din preajma lui 23 August, cînd muncitorii dădeau zor să termine, în cinstea marii aniversări, noua hală pentru laminorul de 650 mm. Fără a stingheri procesul de producție, muncitorii și conducerea uzinei ne-au dat tot sprijinul. Pentru o scenă de noapte pe șantier, o echină de 30 de tineri sudori ne-a stat la dispoziție după o zi de lucru plină: au lucrat pentru noi pe schelă noaptea întreagă, iar dimineața au intrat în schimb, fără să mai freacă măcar pe acasă. Aștia-s hunedorenii!

— Dar mai folosiți o categorie de „figuranți" care ocupă — văd — un loc apreciabil în film. Ce-ar fi să ne vorbiți despre... fotbaliști.

— Evoluțiile lor au într-adevăr un rol important în comedia noastră. Trebuie să vă destăinuiesc mai întîi că deși se joacă doar două meciuri și apar numai două echipe („oțelarii" — ai noștri — și „găzarii" — ceilalți) am filmat faze din mai multe meciuri, cu participarea echipelor Petrol-Ploești, Dinamo-Bacău, Progresul și Dinamo-București. Iar pentru planuri de detaliu ne-au „pozat" fotbaliștii de la Pompierul. Și acum, un amănunt curios: cu toate că jucau rolul „găzarilor", care trebuiau să fie învinși, dinamoviștii din Bacău au cîștigat toate cele trei meciuri pe care le-am filmat. Aiuna seară să creadă în niscaiva „virtuți

Ana ROMAN

(Continuare în pag. 8-a)

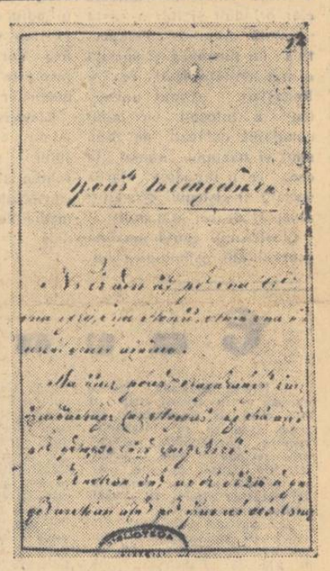

Prima pagină a prefeței manualului de șah tălmăcit în românește de Fr. Rușițki

GIOCUL ȘATRANCII

În anul 1838 un muzician tălmăcește șahul în limba română

Într-unul din numerele anterioare ale revistei „MAGAZIN am semnalat descoperirea celui mai vechi manual de șah în limba română: „Giocul șatranci", de Francisc Rușițki. Tălmăcirea în moldovenește — căci este vorba de o traducere — poartă data de 4 aprilie 1838 și s-a efectuat la Iași. Nu încercăm să redăm în rîndurile de față textul manualului (acesta va apărea pe larg în numărul 3 al „Revistei de șah"), ci numai unele concluzii care se impun de pe urma lui, mai ales în ce privește istoricul acestui joc în țara noastră.

Prima concluzie importantă care se desprinde din descoperirea documentului este aceea a mutării centrului de greutate al practicării șahului din Muntenia în Moldova. Datele cunoscute pînă mai ieri arătau că Bucureștiul — prin remarcabilul maestru A. Albin — deținea supremația jocului. Prezența în capitala Romîniei a unor șahiști de frunte, ca violonistul și compozitorul Ludwig Wiest, M. Epureanu ș.a., a determinat în jurul anului 1870 o înflorire a șahului la București. Dar, departe de a considera capitala Valahiei ca promotorul mișcării șahiste, noile date par să infirme această teză. Nu trebuie uitat faptul că la Iași au trăit Mihail Kogălniceanu, Matei Millo, Petre Liciu, Scarlat Petre Scheletti, Mihail și Alexandru Sturdza — oameni legați de istoricul acestui joc.

Viorel COSMA

● *(Continuare în pag. 7-a)*

● **O nouă vaccinare antipoliomielitică**
● **Decalogul somnului**
● **Tocurile înalte**

— iată cîteva din titlurile articolelor pe care le publicăm azi în rubrica

MAGAZIN MEDICAL

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Clasicismul francez

Clasicismul nu e un curent literar unic, valabil pentru toate literaturile. Imprejurări sociale diferite şi realităţi istorice cu un anumit specific naţional, i-au determinat particularităţile. Firească că manifestările lui urmează, în linii mari, o cale asemănătoare şi prezintă numeroase trăsături comune. Putem astfel regăsi unitatea în diversitate, fapt care înlesneşte cercetarea celui mai reprezentativ fenomen al clasicismului: clasicismul francez. Şi ne referim la dinsul ca la un prototip, deoarece — după cum sublinia şi Silvian Iosifescu în studiul „Transformările personajului" din care împrumutăm unele date — clasicismul francez „a avut o evoluţie bine caracterizată şi a fost formulat în norme clare".

Clasă tinără, interesată în progresul economiei şi al ştiinţei, burghezia îşi continuă în secolul al XVII-lea ascensiunea. Concepţia ei despre lume, ca şi idealul ei politic, îi cer pentru moment, spre a tempera ordinea feudală, să colaboreze cu monarhia absolutistă. Umanismul eliberase raţiunea din cătuşele gîndirii feudale, iar nevoii de ordine şi stabilitate a burgheziei franceze îi răspunde preocuparea de ierarhizare şi îndrumare normativă, proprie raţionalismului.

Intr-un asemenea climat, clasicismul francez reflectă credinţa „într-un univers clar orînduit şi într-o artă normată minuţios". Perspectiva lui filozofică şi socială e mai limitată decît cea a Renaşterii. „Omul universal" e înlocuit cu omul cumpănit, călăuzit de bun simţ şi năzuind numai la ceea ce îi îngăduie starea socială şi sistemul de valori acceptat de cei mai mulţi.

Clasicismul caută maxima generalitate psihologică concepînd personalitatea eroilor ca o natură umană fixă, lineară, străină de contradicţii. Transformările caracterului, Boileau le acceptă numai în funcţie de vîrstă. Subiectivitatea e a panajul tinereţii, chibzuinţa şi tactul ale maturităţii, setea de chiverniseală împinsă pînă la zgîrcenie a bătrîneţii. Orice schimbare e deci statică, în afara evoluţiei şi a devenirii. Consecinţa acestei viziuni se întrevede cel mai limpede în analiza stărilor sufleteşti care la Corneille şi Racine implică reacţii uneori imprevizibile, raportate însă consecvent la esenţa personajului. De aici simplitatea acţiunii şi convenţionalismul.

Totuşi deşi clasicismul ignoră mediul, cadrul exterior sau se rezumă la simple descripţii decorative, el nu este de fel atemporal şi aspaţial. Studiul naturii şi creditul acordat raţiunii conferă literaturii clasicismului francez valoare artistică şi documentară.

E adevărat că acest curent literar care apare şi înfloreşte în Franţa în condiţiile alianţei dintre regalitate şi burghezie va deveni cu timpul retrograd din cauza legilor şi restricţiilor şi a regulilor (a celor trei unităţi, de pildă) ce încorsetează imaginaţia scriitorilor. Veacul următor, al XVIII-lea, va pune clasicismul în faţa unor evenimente epocale. Revoluţia burgheză de la 1789 fierbe în adîncuri, iar scrierile ce exaltau stabilitatea şi ordinea vor face loc altora inspirate din tumultul primenirilor ce se presimt.

Clasicismul va dispare odată cu schimbarea peisajului social. Afirmarea romantismului este una din consecinţele prăbuşirii iremediabile a orînduirii feudale.

H. ZALIS

ION BREZEANU

Împlinirea a douăzeci de ani de la moartea actorului Ion Brezeanu poate prilejui cîteva consideraţii despre acest mare actor, care a ilustrat scena românească în ultimul deceniu al secolului trecut şi în primele decenii ale secolului nostru.

Cîteva cuvinte despre viaţa lui Ion Brezeanu, născut se pare în 1868, în apropierea comunei Micşuneşti, la moşia Nuci, pe Bărăgan, — cîteva hectare moştenite de tatăl său.

Întocmai multor mari actori din trecutul nostru, Ion Brezeanu a avut de luptat cu prejudecăţile clasei sociale din care făcea parte şi care, în general, socotea pe slujitorul scenei ca pe un ghiduş vrednic de „rîsul lumii", ca pe un ins care niciodată nu va putea „face avere", socotită ca un semn al distincţiei sociale. Într-adevăr, avere era greu să facă actorul, într-o vreme cînd numărul spectatorilor era foarte redus şi cînd stagiunile durau cinci-şase luni. Brezeanu a trebuit să fugă de-acasă, atunci cînd tatăl a aflat că fiul vrea „să-l facă de rîs" şi actorul ne-a povestit cum o vară întreagă a stat cocoţat într-un prun, care i-a oferit şi culcuş şi hrană.

Într-o perioadă cînd ierarhia era foarte strictă în teatru şi cînd rolurile constituiau adevărate „proprietăţi", care se transmiteau numai după moartea posesorului — din această pricină, fiecare tînăr rîvnitor la gloria Thaliei romîne aştepta să moară cîte un „maestru" pentru a se putea releva — Brezeanu a avut marele noroc să fie preţuit, de altfel pe merit, de către I. L. Caragiale. Acesta i-a prilejuit adevărate creaţii în piesele sale, după cum cît a trăit l-a ajutat să străbată gradele. Şi astfel Brezeanu a ajuns societar de clasa întîia înainte să împlinească 30 de ani. Între timp, realizase adevărate creaţii în „O noapte furtunoasă", în care a jucat pe Nae Ipingescu în „Doctorul fără voie" unde a interpretat pe Sganarelle, în „Bolnavul închipuit", unde a jucat pe doctorul Purgon, şi făcuse parte şi din trupa lui Grigore Manolescu, care întreprinsese un turneu la Viena. Brezeanu fiind lăudat de către presa austriacă pentru felul în care a jucat pe Polonius din „Hamlet". Au urmat alte creaţii: Cetăţeanul turmentat din „O scrisoare pierdută", Harpagon din „Avarul", Ion din „Năpasta", primarul din „Revizorul" de Gogol, Sbilţ din „Patima roşie" de M. Sorbul, Shylock din tragedia lui Shakespeare.

Omul şi-a cîştigat o mare popularitate, fiind o adevărată figură a Bucureştilor vremii — aceasta nu numai mulţumită marelui său talent, dar şi reclamei pe care i-a făcut-o ani de zile revista umoristică „Furnica" prin pana lui George Ranetti, care aproape în fiecare număr specula popularitatea lui Brezeanu, în legătură cu glumele lui rostite la un „pahar de vin"; în realitate, lui Brezeanu i se puneau în circă glume făcute de alţii, după cum actorul nici nu bea atît de mult cît voiau unii să se creadă.

Foarte pe scurt, vom căuta să arătăm de ce Brezeanu a fost unul dintre marii noştri actori.

Exigentul şi competentul critic I. L. Caragiale scria despre Ion Brezeanu: „Brezeanu este un extraordinar temperament, o natură desăvîrşită de artist, unul din rarele fenomene care pun adînc marca lor pe o întreagă epocă artistică".

Privind trecutul cu ochii prezentului, judecînd obiectiv — judecată neinfluenţată de unele cusururi ale omului — ne dăm seama că Brezeanu a fost nu numai un mare actor de comedie, dar şi un mare actor de dramă.

Publicul este pornit să eticheteze pe actorii favoriţi cu apumite calităţi, simpla apariţie a favoriţilor înainte cu acestia să deschidă gura, stîrnind ilaritate; lui Brezeanu — lucru rar — i se acorda un larg credit, el fiind luat în serios atît în scenele de dramă, cît şi în cele de comedie. A fost ceea ce se numeşte un actor complet, cu o gamă de interpretare foarte variată; Brezeanu a adus în jocul său un specific romînesc, fiind în această privinţă un continuator al marilor săi înaintaşi, Matei Millo şi Ştefan Iulian.

Ca să dăm un exemplu: Harpagonul său putea concura cu orice interpretare de pe scena Comediei Franceze, dar, cum spunea Alexandru Davila cu privire la jocul lui Brezeanu: „Fiecare popor resimte şi exprimă patimile omeneşti în modul şi cu accentul său propriu, şi cînd actorul ne înfăţişează pe scenă acele patimi cu accentul ţării sale, el este un artist sincer şi inteligent".

Cum fiecare artă mare este şi artă populară, arta actorului Ion Brezeanu a avut un caracter popular, în primul rînd prin realismul ei. În ciuda intuiţiei, pe care unii au socotit-o genială, Brezeanu a fost un studios, preocupat intens de interpretarea rolurilor, pe care le pregătea cu minuţiozitate, consultîndu-se deseori cu marele său amic şi protector I. L. Caragiale.

Omul, socotit că-şi „pierdea noptile" cu amici în jurul unei mese de bodegă, n-a lipsit de la nici o repetiţie, de la nici un spectacol, conştiinţa sa profesională contribuind la renumele său de mare artist dramatic.

De curînd a apărut o monografie „Ion Brezeanu", datorită lui Mihai Vasiliu. Autorul dovedeşte rîvna de documentare, bună credinţă, un stil curgător, lucrarea este interesantă, dar e departe de a epuiza subiectul.

Neîncrezător în recunoştinţa oamenilor, Iancu Brezeanu l-a solicitat pe marele sculptor D. Paciurea să-i ridice încă din viaţă un bust pe şoseaua Sinaia-Buşteni, la intersecţie, peste drum de Casa de Cultură, care adăpostea pe vremuri vestitul cazinou de tristă amintire. Dacă Brezeanu a avut grijă să-şi graveze anul naşterii, urmat de o liniuţă, urmaşii au datoria să-i treacă ziua şi anul morţii: 17 martie 1940.

Ioan MASSOFF

Mic dicţionar de expresii celebre

A FORTIORI înseamnă: „cu atît mai mult".

Expresia a apărut la început în textul latin al Geometriei lui Euclide, părintele geometriei care-i poartă numele (306—283 î.e.n.), fiind aplicată la diverse demonstraţii matematice.

Cu timpul, a trecut în limbajul curent, avînd aceeaşi semnificaţie. Bunăoară, se poate spune: dacă dăm concursul nostru unor străini, a fortiori (adică, cu atît mai mult) trebuie să ne ajutăm tovarăşii de muncă.

AUGUR — De bun augur... De rău augur... *Sînt expresii care îşi trag originea din străvechea antichitate romană, cînd existau anumiţi preoţi — numiţi şi ei auguri — care încercau să prevestească viitorul după cîntul sau zborul păsărilor, după poftă lor de mîncare, etc. Încetul cu încetul cuvîntul augur s-a extins asupra a tot felul de semne, după care superstiţioşii romani se orientau spre a întreprinde sau nu ceva.*

Astăzi sensul cuvîntului s-a lărgit şi mai mult, pierzînd în acelaşi timp orice caracter religios. El înseamnă pur şi simplu semn bun *sau* semn rău *şi e întrebuinţat de laici ca o formă literară pentru a exprima acest lucru. Putem spune, bunăoară, că înscrierea a sute de tineri la Institutul de teatru e de bun augur pentru viitorul teatrului romînesc; sau că reînvierea militarismului şi spiritului revanşard în Germania occidentală este de* rău augur *pentru rezolvarea problemei reunificării Germaniei în special şi pentru cauza păcii în general.*

I. FLAVIUS şi I. BERG

Casa din Dumitra

Un document etnografic asupra vieţii iobagilor din Transilvania

Casă din Dumitra, raion Alba Iulia; casă veche de peste 130 ani, care ilustrează viaţa şi arta populară a ţărănimii iobage din centrul Transilvaniei.

Acestea sînt primele lămuriri pe care le primeşte vizitatorul în legătură cu căsuţa scundă, cu pereţi albi, ferestre mici şi cu acoperiş de paie, a cărei siluetă o zăreşte, printre copaci, chiar de la intrarea în Muzeul Satului.

Satul Dumitra este o mică dar veche aşezare pe vatra şi în hotarul căreia, cu fierul plugului şi cu arşeul, au fost scoase la iveală cioburi şi cărămizi — urme ale culturii romane şi, poate, ale unor culturi şi mai timpurii. Este aşezat într-o vale, ca într-un fund de căldare.

— E peste deal de Hăpria, ţi se

Vedere exterioară a casei din Dumitra

spune, după ce ai trecut podul de lemn de peste Mureş, din dreptul Drîmbarului.

Varietatea formelor de relief, ogoarele acoperite cu holde, vegetaţia bogată din vatra satului, ca şi pădurile de pe crestele dealurilor ce-l înconjoară, dau peisajului un aspect deosebit de pitoresc.

Ca vechime, satul e amintit în documente încă de la începutul secolului al XIV-lea.

— Se zice că numele şi-l trage de la Dumitru, un strămoş de-al nostru, care s-a aşezat mai jos de dealul bisericii. Este acolo o fîntînă cu un nume nu tocmai frumos şi nici nu e prea îngrijită, dar apă bună ca la fîntîna asta nici la munte nu găseşti — îmi spune bătrînul Goţa Simion Cănali, depănînd povestirea pe care a auzit-o de la strămoşii lui cu privire la fundarea satului.

Sătucul cu uliţe întortocheate şi cu o bună parte a populaţiei grupată, în vatră, după neamuri, ar trebui să poarte, mai de grabă, numele de „Goţeşti", căci din cele 122 familii cîte numără astăzi, peste 80 sînt din neamul Goţa.

Agricultori şi crescători de oi şi vite, aceşti oameni harnici şi ospitalieri, senini şi comunicativi, au trudit sute de ani pe moşiile grofilor de la Crăciunel şi de la Vinţul de Jos, sau pe pămînturile altor stăpîni feudali. Lucrau cîte trei zile pe săptămînă numai pe seama boierului „cu muiere cu tot şi cu carul cu boi".

Casa din Dumitra, reconstruită în muzeu, oglindeşte cu autenticitate viaţa aceasta grea a iobagilor de pe tot podişul Transilvaniei, căci asemenea case

Colţul cu vatra din casa din Dumitra — camera de locuit.

se găsesc la Straja şi Daia Romînă, la Oradea şi Limba, la Ohaba, Henig şi Mihalţ, iar informaţiile primite din alte zone ale podişului Transilvaniei arată că acest tip de locuinţă a fost răspîndit pe tot teritoriul ardelenesc dintre Mureş şi Olt.

In duminica aceea de început de iunie, cînd am ajuns pentru prima dată în Dumitra, localnicii nu ne-au prea crezut cînd le-am împărtăşit scopul venirii noastre în sat, iar Goţa Ion a Romanului, de la care s-a cumpărat casa, s-a convins „că e treabă serioasă" abia după ce materialul rezultat din demontarea casei, aşezat cu grijă în trei care trase de boi, a luat drumul, peste deal, al Totoiului, spre gara Sîntimbru pentru a fi încărcat în vagon. A fost un moment la care a luat parte aproape tot satul.

Gospodăria din Dumitra, aşa cum se înfăţişează în Muzeul Satului, împreună cu un gard de nuiele împletite cu multă măiestrie, e formată dintr-o casă şi un „coşer" pentru porumb. Pătrundem în curte printr-o portiţă de lemn de „acăţ" adăpostită sub un acoperiş de formă conică executat din şindrilă. Stîlpii portiţei sînt acoperiţi cu crestături, iar acoperişul conic dă întregii construcţii un caracter de originalitate, pe care nu-l întîlnim în nici o altă regiune a ţării.

Casa, aşezată în mijlocul curţii, te atrage prin simplitatea exteriorului, prin modestie dar şi armonia proporţiilor. Ferestrele mici, uşa de la tindă, materialul de la acoperiş — totul îţi arată că te găseşti în faţa locuinţei unui om cu o condiţie materială extrem de modestă.

In contrast cu simplitatea arhitectonică a exteriorului, camera de locuit impresionează prin frumuseţea ţesăturilor, prin gustul culorilor pline de armonie, — între care predomină roşul aprins, — prin delicateţea ornamentelor, cu precădere de stil geometric.

Dintre piesele de mobilier atrage atenţia, în primul rînd, patul „cu cobără" — un fel de pat cu baldachin acoperit cu „lepedee" (ţesături de lînă) multicolore. Peste cobără sînt aşezate, în rînduri, citeva perne cu căpătîie de o remarcabilă frumuseţe decorativă.

Pe lîngă pereţi sînt aşezate „scînduri" (laviţe) cu spătar avînd lucrătură şi decor traforat, iar în colţul unde se întîlnesc laviţele stă o masă acoperită cu trei rînduri de feţe de masă cu un bogat decor geometric. Abundenţa relativă şi, mai ales, frumuseţea ţesăturilor reflectă talentul şi capacitatea creatoare a acestor oameni, care au ştiut să îmbine într-o armonie desăvîrşită tradiţia locală cu elemente ornamentale venind din satele romîneşti de pe Tîrnave, de pe Secaş, din spre Valea Sebeşului şi a Ampoiului.

Pereţii locuinţei sînt decoraţi cu ceramică şi cu „chindeuţe" — mici ţesături decorative aşezate pe o culme.

*

In anii puterii populare, în traiul şi cultura dumitrenilor s-au înregistrat transformări din ce în ce mai importante. Locul caselor bătrîneşti, mici şi întunecoase, îl iau locuinţele făcute din cărămidă şi acoperite cu ţiglă. Prin şcoală şi cămin pătrunde tot mai accentuat bogăţia culturii noastre actuale. Anul trecut întreg satul a intrat în întovărăşire.

Şi Goţa Ion a Romanului, a cărui casă a fost transportată la muzeu, şi-a zidit o locuinţă nouă din cărămidă, acoperită cu ţiglă, avînd mai multe încăperi. Dar casa din Muzeul Satului, casa strămoşilor lui, va rămîne un document original şi valoros al trecutului de luptă şi suferinţă, în contrast izbitor cu bogăţia şi frumuseţea vieţii zilelor noastre.

Boris ZDERCIUC

O preţioasă colecţie de autografe celebre

Arhivele Centrale de Stat din Moscova posedă o colecţie de autografe ale scriitorilor, muzicienilor şi oamenilor de stat francezi.

Printre documente se află o scrisoare autograf a lui Victor Hugo, datată 21 ianuarie 1861, adresată gravorului Chenay, în care marele scriitor francez îi îngăduie lui Chenay să folosească schiţa sa despre John Brown care fusese spînzurat de sclavagiştii americani în decembrie 1859. Hugo aprecia asasinarea lui John Brown ca o crimă ruşinoasă pentru America. De aceea în încheierea acestei scrisori concludea: „Desenul meu, reprodus cu fidelitate de talentul dv., n-are altă valoare decît numele, John Brown, nume care trebuie repetat fără încetare republicanilor din America pentru a-i readuce la datorie, sclavilor pentru a-i chema la libertate".

Arhivele Centrale din Moscova posedă şi o bogată colecţie de documente din timpul Revoluţiei franceze din 1789. In afară de acestea, Arhivele posedă şi autografele mai multor regi ai Franţei, cel al lui Napoleon I, al lui Napoleon al III-lea etc.

Năravuri şi moravuri

Şi pe urmă?...

Dimineaţă mocnită, cu cer de cenuşe. O muscă, trezită după primele dezgheţuri, bate în geam şi poposeşte beată de efort pe minerul de alamă al ferestrei. Privesc afară peste ogoarele smolii. In lumina leşietică a zilei care încă nu-i de primăvară, cumpăneşte începutul de ploale putredă şi ninsoare. Prin gări, impiegaţi cu chipiu singeriu punctează, în goană, prezenţe umane. Dinspre vagonul restaurant s-aude clinchet de clopoţel şi o voce care pofteşte la micul dejun. Dar trece şi vocea şi clopoţelul şi tînărul în halat alb care le era titular.

La Ploeşti, în compartimentul pînă atunci gol, urcă cîţiva pasageri. O tînără blondă, cu frizură tifos, însoţită de-un copilaş pe-aproape de anii şcolii şi de un bătrînel învestmîntat într-o scurteică verzuie, în mînă cu-n geamantanaş negru, burduf demodat de la sfîrşitul celuilalt veac.

Prin fereastra degrabă deschisă, cocheta făptură primeşte ultimele sfaturi de la un sobor de bărbaţi şi femei trecuţi de vîrsta mijlocie.

— Să nu mai plîngi, Cornelia! Nu te mai gîndi. Lasă, îţi reiaci tu viaţa...

— Să ne scrii —, miaună un glas.

— Telegramă să dai, cum ajungi! — intervine cu pricepere şi gravitate un timbru baritonal.

Trenul se urneşte domol. Femeia face trist din mînă, apoi închide fereastra şi se aşează lîngă copilaşul tăcut, ghemuit sfîos sub braţul bătrînelului.

Îi privesc pe toţi. Tînăra e cumva neliniştită; trece cu pieptenul prin păr, răsfoieşte o revistă şi o leapădă, caută în taşca de drum o carte, o trage pe jumătate afară, apoi se răzgîndeşte şi o pune la loc. Pare singură, singurică, între noi toţi. E numai ea, cu nervozitatea şi pidosnica-i umoare.

Bătrînelul în ăst timp deapănă o poveste şi trage agale fum de ţigară. Copilul ascultă şi din cînd în cînd întreabă, urmînd firul acţiunii din basm.

— Şi pe urmă?...

— Pe urmă, dragă Ionuţ, fata moşului cea cuminte a întîlnit un cuptor. Şi cuptorul i-a zis...

Nu mai ascult basmul. Vecina de vizavi voieşte conversaţie şi, cu vechiul tipic al călătorilor care se plictisesc cu propriile lor gînduri, mă pisează cu întrebările, ca să treacă apoi la istorisiri. Aflu aşa că dramatica plecare din Ploeşti o cauzase un „monstru" — fostul soţ — care a părăsit-o. Pleca acum să caute de lucru la Oraşul Stalin. Copilul, Ionuţ, urma să meargă mai departe la tatăl-său, la Sibiu, însoţit de bunăvoinţa lui „don' Dimitriu", pensionar la calea ferată, care „tot are permise..." Îndrăznesc, după ce ascult, o întrebare:

„Dar la Ploeşti n-aţi putut găsi de lucru? Aţi fi fost cu familia şi l-aţi fi ţinut cu dv. şi pe copil...

— Nici prin cap nu-mi dă. Eu să stau la mama şi el să-şi facă de cap cu alta? Las' să ştie că are copil! Am să i-l las trei, patru luni şi-l iau înapoi, că doar n-am să-l dau pe mîna ce ştiu eu cărei mastere...

Răspunsul bătea cam alături de întrebare, dar prea mulţi nici nu voiam să ştiu. Mama era pornită, acră, şi micuţa făptură se simţea la largul ei lîngă bătrînel.

Staţiile au trecut; am urcat pînă la Predeal, am coborît spre Dîrste şi cu bine am ajuns la Oraşul Stalin. Mămica, pe fereastră, caută din ochi pe cineva. Semnc, semne! De fereastra deschisă se apropie un tînăr elegant, cu galon pînă mai sus de genunchi, nădrăgi fără manşetă şi pălărie neagră, cu fund turtit.

— Eşti singură? — îl aud întrebînd.

— Da, da, se grăbeşte Cornelia. Uite cobor, cobor acum... Trece pripit peste picioarele mele, se pleacă, sărută fruntea lui Ionuţ, dă bună ziua bătrînelului, îmi întoarce din uşă un „bună ziua domnu'". Atît.

Şi trenul a plecat mai departe, mai departe, spre Sibiu. Am trecut cu bătrînul pensionar la restaurant, am băut o bere şi Ionuţ, copil cuminte, a mîncat o felie de tort doboş. A mai ascultat apoi alte poveşti şi altele şi l-am auzit des, des de tot, întrebarea ţinînd din nepotolită curiozitate: „Şi pe urmă?..."

Pe urmă, la Sibiu, un tînăr şi o tînără îl aşteptau pe Dimitriu şi pe Ionuţ. Au coborît amîndoi. Tatăl şi-a îmbrăţişat fiul, a strîns mîna pensionarului, i-a prezentat femeia, noua soţie şi l-a trecut acesteia copilul. „Vezi Ionuţ, ea este mama ta!..." Sfios, Ionuţ a îmbrăţişat-o.

N-am văzut mai mult nimic. Trenul a plecat, şi eu cu dînsul. La Sibiu a rămas un colet. Un colet viu, care peste o bucată de vreme va face probabil cale întoarsă spre Ploeşti, apoi va circula iarăşi spre Sibiu, în grija lui Dimitriu, a lui Popescu, a lui Grigoriu, cum s-o întîmpla. Şi pe urmă? Oare cei doi părinţi s-au întrebat vreodată, cum întreabă Ionuţ: „Şi pe urmă?..."

Ionuţ, sînt sigur, nu voieşte şi nu va voi numai în basme să ştie ce va urma.

Virgil DANCIULESCU

CALEIDOSCOP

PRIMA IUBITĂ A LUI BEETHOVEN

După cum se ştie, spre sfîrşitul vieţii, surzind, marele compozitor Ludwig van Beethoven folosea pentru a se înţelege cu cei din jurul său nişte caiete, care se păstrează ca valoroase documente şi sînt cunoscute sub numele de „caiete de conversaţie". Cum e şi firesc, ele au format obiectul unor temeinice cercetări din partea acelora care s-au interesat de viaţa marelui autor al Simfoniei a IX-a, nemuritoare peste vreme. Aici se găsesc multe gînduri care au făcut mai transparentă personalitatea marelui compozitor.

Intr-unul din aceste caiete se găseşte şi o întrebare pusă de Beethoven în legătură cu soarta aceleia care e considerată întîia iubire a compozitorului şi anume Henriette d-Hourath, după numele de fată. Frumoasa domnişoară, care a înfiorat inima sensibilă a unui artist deosebit, a unui geniu muzical de talia lui Beethoven, a preferat totuşi să încheie un mariaj mai promiţător cu un ofiţer, pe nume Greegh, care a ajuns cu vremea guvernator al cetăţii Timişoara.

Aşa că la întrebarea de mai sus, în respectivul caiet de conversaţie, răspunsul sună laconic: „E la Timişoara".

Henriette Greegh îşi leagă destinul pentru totdeauna de oraşul depărtat de pe malul Begăi. Aici îi moare soţul şi, cîţiva ani mai tîrziu, închide ochii ea însăşi. A fost înhumată în incinta unei biserici care astăzi nu mai există, fiind demolată, în locul ei ridicîndu-se un edificiu care se află pe str. Brediceanu, colţ cu Ungureanu. Osemintele şi piatra funerară au fost mutate în actualul cimitir al eroilor. Cu vremea însă, piatra funerară a dispărut. Totuşi memoria dispăruţilor strămutaţi s-a păstrat pe nişte plăci care se mai văd şi astăzi şi unde mai poate fi citit numele Henriettei Greegh, iniţia iubire a lui Beethoven şi poate una din marile lui deceptii în dragoste.

M. ŞERBĂNESCU

POSTA REDACŢIEI

DEZIDERIU SZOMBATH — Ploeşti: Am aflat din cele scrise de dv. că ne-aţi trimis o broşură despre învăţarea dactilografiei şi că aţi dori să ne spunem părerea asupra ei. Cu dragă inimă, dar la redacţie n-a sosit nici o broşură. Cînd şi prin ce mijloace aţi trimis-o?

ADA CRINESCU — Oradea: Informaţii de genul celor ce ni le-aţi trimis, nu publicăm. Sînt mai potrivite pentru un ziar.

GRIGORE GHEORGHIU — Corlăteşti (Ploeşti): Vă mulţumim că ne-aţi scris. Despre epigramă, vă spunem că poanta ei a fost şi este des folosită, aşa că nu prezintă originalitate. Căutaţi alt subiect şi, bineînţeles, poante noi.

VASILE SCRIETARU — Segarcea: Vom căuta să vă răspundem la întrebările ce ni le puneţi:

1. Numele adevărat al lui Mark Twain este Samuel L. Clemens.

2. De unde îşi trage numele Galeria de artă „Tretiakov" din Moscova? De la Tretiakov, cel care a donat această galerie.

La cea de-a treia întrebare veţi găsi răspuns la pagina noastră de sfaturi practice.

M. TUDOR — Buzău: Găsind în „Almanahul sănătăţii" că cea mai tînără mamă din lume n-are decît vîrsta de cinci ani, ne întrebaţi dacă este posibil acest lucru. Dacă e posibil sau nu, n-am putea să vă spunem. Mai degrabă redacţia almanahului. La „Magazin" nu s-a înregistrat un asemenea neobişnuit caz.

S. HOROVITZ — Iaşi: Spre deosebire de epigramele publicate în alte reviste, cele ce ni le-aţi trimis sînt inferioare. În ele se observă tendinţa de a face umor în sine, fără a se ţinti în anumite racile ce mai există. Se vorbeşte, bunăoară, despre unul care moare asfixiat „tîndcă n-ate timp nici să răsufle", despre un pictor ale cărui lucrări se aseamănă cu un ghiveci, despre un servil care îi strigă şefului şi la înmormîntare „Să trăiţi!".

Toate acestea sînt teme ieftine. Dacă reuşiţi să scrieţi altfel de epigrame, atunci răspunsul nostru nu va putea fi decît favorabil.

M. MAZUR — I.C.S. Hunedoara: Am citit cu mult interes scrisoarea dv. în care ridicaţi problema găsirii de modalităţi tehnice pentru crearea, pe acoperişurile blocurilor noi construite, a unui sistem de antene, necesare aparatelor de radio şi pentru televizoare. Scrisoarea dv. o vom face cunoscută proiectanţilor de construcţii.

MARIA TALPES — Lugoj: Scrieţi personal grupului şcolar sanitar din Arad care vă va da lămuririle cuvenite.

C. RIPA — Vulcan: Ne-ati „înculat" compleu, căci nu sîntem în măsură să vă spunem care este cel mai mare, cel mai mic şi cel mai greu om din lume.

C. RĂZVAN — Comăneşti: Răspunsurile la concursul geografic trebuie să le daţi pe baza unui studiu personal. Nu v-am ajuta dacă v-am trimite soluţiile gata pregătite. E un procedeu pe care nu-l încurajăm. Din contra, îl combatem.

Cavalcanti

...„Filmul înseamnă muncă enormă şi în acelaşi timp o artă plină de răspundere. De aceea cred că nu trebuiesc risipite posibilităţile acestei arte făcîndu-se filme „gratuite". Un regizor de film care se respectă pe sine merge în întîmpinarea viselor şi a aspiraţiilor poporului...".

Acestea sînt principiile artistice ale cunoscutului regizor de film brazilian Alberto de Almeida Cavalcanti, ale cărui filme, „Nicholas Nickleby" şi „Roza vînturilor" au fost admirate şi de publicul nostru.

Născut la Rio de Janeiro în 1897, dintr-o familie de emigranţi italieni, Cavalcanti s-a dedicat la început studiului arhitecturii.

Dar cinematografia l-a atras curînd şi astfel se decide să devină decorator de film. Apoi, aflat în Franţa, a început să se preocupe de problemele tîlmăului documentar şi a realizat, în calitate de regizor de astă-dată, primul său film. Documentarul „Rien que les heures" (Doar orele) a stîrnit interesul cinefililor, fiind considerat şi acum un clasic al genului.

Urmează apoi alte documentare, printre care citîm cele mai interesante: „În radă" şi „Yvette".

În 1939 pleacă la Londra, unde se dedică cu toate forţele studiului montajului şi posibilităţilor sunetului în filmul documentar. În această perioadă Cavalcanti exercită o puternică influenţă asupra şcolii documentare engleze, al cărei fondator, împreună cu John Grierson, a fost. Din anii aceia au rămas filmele lui Cavalcanti, care au făcut dată în istoria cinematografiei documentare: „The first day", „London can take it" şi „Went the day well?" acesta din urmă fiind un film de anticipaţie în care Cavalcanti înfăţişează debarcarea naziştilor într-un sat de pe coasta Angliei.

Sub conducerea lui Cavalcanti trei tineri documentarişti, Basil Deardon, Charles Crichton şi Robert Hamer, fac culegerea „Dead of night" („În inima nopţii", în 1945) considerat unul din cele mai frumoase filme de război.

Cu experienţa acumulată aici, în şcoala documentară, Cavalcanti se întoarşă spre filmul artistic, adaptînd pentru ecran romanul lui Dickens „Nicholas Nickleby", care i-a adus un succes binemeritat. Şi apoi, animat de dorinţa de a reînvia cinematografia din patria sa, Cavalcanti se întoarce în 1949 în Brazilia, la Vera Cruz, unde turnează în împrejurări deosebit de grele, aproape ilegale, filmul închinat pescarilor şi marinarilor brazilieni „Cîntecul mării".

Dar, din păcate, situaţia în care se află cinematografia braziliană aservită intereselor capitalului străin, l-a determinat pe Cavalcanti să-şi părăsească din nou patria şi să se întoarcă în Europa.

După multe peregrinări el turnează în Austria filmul „Domnul Puntila şi valetul său Matti", după piesa lui Bertolt Brecht, pe care Cavalcanti îl admiră foarte mult.

— N-a fost un film uşor de făcut, — mărturiseşte Cavalcanti într-un interviu, — căci s-a pus din nou aceeaşi problemă a adaptării sau mai bine zis a transpunerii dintr-o artă într-alta. Şi aici, nu putem decît sau să copiem exact totul sau să interpretăm lucrurile. Cînd copiem, trădăm ambele arte. Cînd interpretăm, se poate să ne înşelăm uneori, dar cel puţin am avut intenţii cinstite...". Şi filmul lui Cavalcanti a însemnat o reuşită tocmai în acest sens.

La cererea Federaţiei Democratice Internaţionale a Femeilor, Cavalcanti s-a consacrat apoi filmului „Roza vînturilor" (care a rulat şi în ţara noastră) realizat de cinci regizori din cinci ţări diferite (Franţa, Italia, U.R.S.S. Brazilia şi China).

Artistul şi luptătorul pentru pace Cavalcanti se află în fruntea celor care militează pentru o cinematografie progresistă, pusă în slujba oamenilor şi a înţelegerii dintre ei.

Ion BARNA

POETUL EMIL ISAC

Sînt doar cîţiva ani de cînd ne-a părăsit poetul-luptător Emil Isac, intelectual ataşat luptei clasei muncitoare, prieten credincios al oamenilor simpli, ale căror dureri şi bucurii le-a cîntat cu măiestrie în scrierile lui, de-a lungul cîtorva decenii.

Emil Isac s-a născut la 17 mai 1886, la Cluj. Tatăl său, cunoscutul jurist Aurel Isac, a fost un om cu vederi democratice, fapt care l-a determinat să-i insufle şi fiului aceleaşi idei. Pana lui scăpărătoare avea să atace cu curaj şi talent nedreapta orînduire capitalistă, acea lume despre care spunea cu dispreţ că „nu este de mătase", cum pretindeau unii.

Studiile sociologice, universitare, făcute la Cluj şi în străinătate i-au lărgit orizonturile cultural-politice şi l-au pregătit să devină un publicist curajos şi activ, un militant pe tărîm social. El a reuşit să interpreteze evenimentele, în lumina realităţii social-politice, să înţeleagă cursul ascendent al istoriei.

Colaborator fervent al „Familiei", „Tribunei", „Gazetei Transilvaniei", „Faclei", „Romîniei Muncitoare", Isac a fost prezent, încă de la începutul secolului nostru, pe terenul luptei politice. Singerosul masacru din 1907 al ţăranilor răsculaţi a fost vestejit cu vehemenţă de tînărul publicist în coloanele gazetelor vremii.

Cunoscînd condiţiile grele de viaţă ale muncitorimii, lupta acestei clase în dezvoltare, Emil Isac le-a descris în multe din poeziile lui, precum şi în cartea „Impresii şi senzaţii moderne". Versul său înflăcărat, chemă la luptă, mobilizează.

Prin scrisul lui a luat o atitudine fermă împotriva dezlănţuirii războaielor imperialiste, atît cu ocazia primului, cît şi a celui de-al doilea măcel mondial, fapt care i-a atras multe neajunsuri.

Cînd imperialiştii au dezlănţuit războiul criminal în Coreea, Isac a scris înflăcăratele apeluri poetice „Ascultaţi oamenilor" şi „Coreea". Deşi pe patul de boală, cu mîna tremurîndă, el scrie articolele „Fotografii din Coreea" şi „Pacea", în care le apărarea victimelor agresiunii imperialiste şi condamnă pe cotropitori şi pe slugile lor.

Emil Isac a fost un bun propagandist pe tărîm cultural, un sprijinitor al tinerelor talente, un neobosit conferenţiar, un entuziast al dezvoltării mişcării artistice în Ardeal.

Energia ce l-a caracterizat nu l-a părăsit pînă în ultimele zile ale vieţii, cînd trăind cu bucurie timpurile noi pe care le-a dorit cu ardoare, Isac a continuat să lupte pentru victoria cauzei socialiste.

C. S.

21 — 27 MARTIE

21

1825: Se naşte A. F. Mojaiski, constructorul primului avion.

1685: 275 de ani de la naşterea marelui compozitor german J. S. Bach (m. 1750).

1839: S-a născut M. P. Mussorgski (m. 1881).

22

1945: 15 ani de la legiferarea reformei agrare în ţara noastră.

1832: A murit J. W. Goethe (n. 1749).

1599: S-a născut marele pictor flamand Van Dyck.

23

1842: A murit scriitorul francez Henry Beyle (Stendhal).

24

1918: A murit compozitorul rus Cezar Cui (n. 1835).

1875: S-a născut marele savant sovietic P. V. Filatov.

1905: A murit Jules Verne (n. 1828).

25

1954: A murit poetul romîn Emil Isac.

1707: S-a născut celebrul dramaturg italian Carlo Goldoni.

1867: S-a născut marele dirijor italian Arturo Toscanini (m. 1957).

1881: S-a născut compozitorul maghiar Bartok Bela (m. 1945).

26

1893: S-a născut Palmiro Togliatti, secretar general al C.C. al P.C. Italian.

1827: A murit Ludwig van Beethoven (n. 1770).

1913: A murit poetul Panait Cerna (n. 1881).

27

1866: S-a născut S. M. Kirov, eminent activist de partid şi de stat sovietic (asasinat în 1934).

1871: S-

Omul sistemului american (II)

Publicăm mai jos partea a doua a extraselor din cartea „Senatorul Joe McCarthy" scrisă de ziaristul american Richard Rovere.

In prima parte, autorul cărții dă o caracterizare generală a metodelor și activității exponentului fascismului american — Joe McCarthy. Și în extrasele de mai jos ca și în cele anterioare se ilustrează faptul că McCarthy și maccarthismul sînt produse ale „modului de viață" american.

In jurul vîrstei de 30 de ani, McCarthy a candidat pentru funcția de judecător în statul Wisconsin. Cu acel prilej — anticipînd pe impostorul de mai tîrziu — el a declarat că adversarul său era cu 7 ani mai în vîrstă decît în realitate.

„Actualul judecător Edgar V. Werner s-a născut în 1866", — a spus McCarthy, în timpul campaniei electorale. **Chiar dacă el vrea să se sacrifice pe altarul carierei, cariera de judecător este prea grea pentru un om în vîrstă".**

In realitate, în orice moment se putea dovedi că judecătorul Werner nu avea 73 ani — cum pretindea McCarthy și nici 89 de ani, cum a afirmat mai tîrziu — ci doar 66. Un mincinos oarecare nu ar fi încercat un lucru atît de îndrăznet, fie doar pentru motivul că s-ar fi temut că va fi prins cu ocaua mică... Căci, la urma urmei, adevărata vîrstă a judecătorului Werner putea fi oricînd verificată în registre.

Fără îndoială că McCarthy nu se lăsa însă impresionat de asemenea fleacuri.

Abia după ce a obținut postul de judecător, s-a aflat că McCarthy spusese lucruri neadevărate. Acum, foarte puțini se mai interesau de aceasta. Alegerile trecuseră și nimeni nu mai părea impresionat de amănuntul că McCarthy a menționat vîrsta inexactă a adversarului său. In definitiv, alegătorii nu făcuseră altceva decît să prefere tinerețea...

In calitate de judecător, McCarthy era scutit de serviciul militar. Dar el nu a acceptat scutirea. La 2 iunie 1942 s-a adresat în scris cercului de recrutare al Marinei din Milwaukee, menționînd calificările care-l îndreptățeau să ceară și să obțină gradul de ofițer. Intr-o altă scrisoare el arăta reprezentanților din Milwaukee că, ajungînd la concluzia **„că nu se poate cîștiga un război lăsînd doar pe vecini să se bată",** el ține foarte mult să fie primit în armată. A primit, pînă la urmă, gradul de ofițer. La 4 iunie 1942 a depus jurămîntul ca prim locotenent și a fost trimis, pentru instrucție, la baza navală de la Quantico, în statul Virginia.

Dar McCarthy nu și-a dat demisia din postul de judecător, ci a cerut colegilor săi de la alte instanțe să-i preia funcțiile sale de judecător, ceea ce ei au și făcut, fără prea mult entuziasm dealtfel.

Imbrăcat în uniformă, el s-a oprit pentru un moment la Milwaukee, unde un judecător prezida tocmai în instanță și a luat și el loc în complet, care judeca un ultim proces.

Mare senzație în rîndurile reporterilor fotografi... Un judecător care să nu fie îmbrăcat în instanță în robă, ci în uniforma de ofițer de marină, asta era într-adevăr o noutate.

Și după aceea, a plecat la război. A fost ofițer de marină din iulie 1942 pînă în decembrie 1944, cînd a demisionat. Insărcinarea sa cea mai importantă era aceea de a sedea la un birou și de a primi rapoarte de la piloții de marină care se întorceau din misiune.

Decorat cu „inima de purpură"

Ulterior a inventat — se înțelege — o serie de povești cu privire la așazise acte de bravură ale sale. A pretins că a fost rănit de mai multe ori, dar de fapt nu căpătase nici o rană. Mai tîrziu, după război, a primit decorația „Inima de purpură" pentru că ar fi fost rănit la picior. S-a aflat însă ulterior că, de fapt, își rupsese piciorul căzînd pe un vapor, cu prilejul petrecerii făcute la trecerea Ecuatorului, — așadar cu totul departe de cîmpul de luptă. Mai tîrziu a pretins că a fost ofițer de artilerie, în realitate a tras doar cîteva focuri și numai în împrejurări în care se aștepta o rezistență redusă din partea inamicului. Căci atunci cînd rezistența era mare, era nevoie și de canonieri bine instruiți.

In cadrul campaniei pentru alegeriile senatoriale din 1944, McCarthy a pretins că a participat pe front la 14 misiuni împotriva inamicului. In 1948 a spus în Senat că a participat la 17, iar în 1951 a ridicat numărul lor la 30. Tot în 1951 a cerut, și în 1952 i s-a acordat „crucea de merit în luptă", care se conferă pentru 25 de misiuni împotriva inamicului.

In 1946 a fost ales pe locul din Senat, deținut anterior timp de 20 de ani de Robert M. La Follette-junior.

McCarthy a cîștigat ușor alegerile. La Foilette s-a sinucis la Washington. In primii trei ani de carieră a lui McCarthy nu s-a produs nimic care să lase impresia că va fi — sau chiar că ar aspira să fie — ceva mai mult decît un politician setos de publicitate, de un calibru foarte obișnuit. Totuși, la Washington, el a făcut o ascensiune destul de rapidă. Astfel, revista „Life" l-a ales pe el ca subiect al unui articol amplu asupra unui senator începător. Reporterul l-a rugat să-și împărtășească prime impresii la sosirea în Capitală: „Cînd am sosit la Washington — a răspuns McCarthy — am coborît din tren, m-am uitat în jur și am spus: „Drace, ploua!"..

Prima sa acțiune a fost de a convoca în grabă o conferință de presă. Această îndrăzneală a adus totuși la fața locului cîțiva reporteri curioși. Unul dintre aceștia l-a întrebat: „Domnule McCarthy, ce vă face să credeți că un senator începător este un personaj destul de important spre a convoca o conferință de presă?"

McCarthy a dat din umeri, a părut că nu reține observația și a spus că ar dori să rostească cîteva cuvinte cu privire la greva muncitorilor din industria carboniferă, care era tocmai în curs.

— Să trecem la lucru, — **a spus apoi McCarthy.** Vedeți, în privința acestei greve am găsit o soluție: minerii în grevă ar trebui încorporați în armată. Aceasta ar rezolva problema.

Mirați, reporterii l-au întrebat ce are de gînd să facă cu John L. Lewis, președintele sindicatului unit al minerilor, pe vremea aceea în vîrstă de peste 60 de ani.

— Să fie încorporat și el, — a răspuns **McCarthy.** Cînd aveți nevoie de mine, — **a mai adăugat el** — nu ezitați să mă chemați, fie că e zi, fie că e noapte.

In curînd McCarthy intră în legătură cu o serie de figuri mediocre de la Washington. In dezbaterile din Senat el trecea cu ușurință de la o problemă la alta — de la a fi prietenul unui proprietar de blănuri, pînă la a cere diferite anchete și investigații în cazuri de corupție, de la a încerca să pună sub acuzare pe secretarul marinei, pînă la a denunța programele de ajutorare a străinătății, care erau examinate în Congres tocmai în acea perioadă. Iată cîteva trăsături ale acelui Mc Carthy de mai tîrziu, cîteva trăsături deocamdată doar schițate.

„Scamatorii" politicianiste

S-a întîmplat ca chiar prima dată cînd l-am întîlnit să aflu în ce mod își debita el scamatoriile. Mă aflam la Washington și, într-un moment liber, am participat ca spectator la ședința subcomisiei senatoriale condusă de McCarthy care discuta cu privire la tratamentul aplicat de americani unor membri ai gărzilor SS. McCarthy pretindea că de fapt americanii se făcuseră vinovați de comportare brutală.

La un moment dat s-a produs un schimb minios de cuvinte. McCarthy s-a ridicat brusc de pe scaun, a îngrămădit un vraf de hîrtii în servietă și a părăsit zgomotos încăperea, spunînd că el nu e dispus să mai ia parte la o „farsă rușinoasă... o încercare premeditată de a scoate basma curată pe reprezentanții armatei americane".

Fiind curios să aflu motivul acestei grave controverse și necunoscînd pe atunci încă fondul ei, l-am urmat pe McCarthy pe coridor și l-am rugat să-mi spună pentru ce este atît de supărat. Am ajuns în biroul său și McCarthy a luat loc la masă. El a golit servieta și a pus hîrtiile în vraf în fața lui. „Să vedem — a spus el, examinînd una după alta o serie de file. Da, am găsit aici un document revelator".

Am citit în grabă acest document. Apoi l-am citit încă odată, mai atent. Cînd am terminat de citit a doua oară, eram sigur că senatorul alesese un document greșit. I-am spus lui McCarthy că, după cîte îmi dădeam seama, acela era un document nesemnificativ. „Aveți dreptate — a spus el — dar să nu mă înțelegeți greșit. Nu am anticipat că în acest document va fi clarificată întreaga problemă. Luat singur, acest document nu spune prea mult. Știu acest lucru tot așa de bine ca și dv. Dar documentul constituie o verigă într-un lanț. După ce veți fi văzut și unele din celelalte documente, veți înțelege punctul meu de vedere".

Cum ședea la biroul său, sortînd documentele unele la dreapta și altele la stînga, iar altele trecîndu-le într-un birou din spatele său, McCarthy părea foarte în problemă. „Incerc tocmai să reconstitui această chestiune pentru dv." — îmi spuse el.

De două sau de trei ori în cursul interviului nostru el a chemat o secretară și a rugat-o să-i aducă un anumit document, pe care nu-l luase cu el la audiere. Mă întrebam ce s-a întîmplat cu promisiunea de a rezolva în mod impresionant acest caz cu un singur document. Dar un timp am socotit că poate este greșeala mea — și nu a lui — că nu pot înțelege prea bine detaliile. El continua să-mi înmîneze o serie de documente peste masă. „Iată cîteva noi verigi în acest lanț" — spunea el.

Am început să devin nerăbdător, deși am încercat să nu arăt acest lucru. Am spus, în continuare, că mă-ntreb cu ce poate el (McCarthy) dovedi că nu naziștii condamnați, ci tocmai americanii erau aceia care spuneau minciuni. „Ați ghicit pe deplin — a spus el. Tocmai acestea sînt faptele pe care administrația nu dorește să le divulg. Iată de ce am părăsit sala de audieri. Administrația ascunde dinadins tot materialul doveditor. V-am arătat doar cîteva piese privitoare la acest caz și credeți-mă că atunci cînd voi face cunoscută întreaga problemă în fața poporului american, adevărul va fi forțat să iasă la iveală".

Nu mi-am dat seama atunci că fusesem indus în eroare, păcălit, de către un adevărat maestru.

McCarthy atît

Anterior, McCarthy se preocupase, destul de sporadic, de problemele comunismului. Astfel, pe adversarul său la alegerile generale, îl prezentase, nici mai mult nici mai puțin decît ca pe un **„megafon prin care vorbesc comuniștii"**; mai tîrziu a prezentat în Senat un proiect de lege pentru concedierea din întreprinderi a muncitorilor comuniști, a încercat să discrediteze programul de construcții de locuințe, spunînd că acest program este sprijinit de comuniști etc. Dar toate acestea constituiau probleme frecvent vînturate în acea perioadă. El nu găsea nimic de spus împotriva comunismului, în afară de jocuri de cuvinte.

La 7 ianuarie 1950, într-un restaurant din Washington, McCarthy a mărturisit unor comeseni că are nevoie de o formulă „tare", pentru a-i asigura succesul în campania electorală din 1952. Acești comeseni erau: preotul Edmund A. Walsh, profesor la Universitatea din Georgetown, Charles H. Krauss, profesor de științe politice la aceeași universitate și William A. Roberts, avocat și om de afaceri din Washington. Nici unul nu era prieten intim cu McCarthy, sau măcar colaborator politic apropiat. Dar toți patru erau romano-catolici și Krauss pusese la cale această întîlnire pentru a încuraja pe un tînăr senator catolic dornic să dea **„atenție deosebită unor probleme serioase".**

Preotul Walsh a adus în discuție comunismul — puterea acestuia în lume. McCarthy a prins parcă din zbor această idee și a început îndată, după cum a arătat unul din cei prezenți, să fulgere. „Așa e, spuse el, guvernul este plin de comuniști. Trebuie să-i ciocănim".

După o lună, el a rostit o cuvîntare la Wheeling, în Virginia de Vest, în fața reprezentanților clubului republican al femeilor din districtul Ohio. Primele cuvinte rostite, care aveau să-l situeze în centrul atenției țării, erau o minciună. **„Am în mînă o listă"...** a spus el, fluturînd o hîrtie care, pretindea el — după cum au declarat ziariștii prezenți — cuprindea numele a 205 comuniști din departamentul de stat.

Ulterior, McCarthy a negat că a menționat numărul de 205. Dar el mințise încă înainte de a-l menționa. De fapt, hîrtia pe care o ținuse în mînă nici nu era o listă. Mai tîrziu el a pretins că avusese în mînă o scrisoare, scrisă în 1946 de către secretarul de stat James Byrnes, care cuprindea o serie de date statistice privitoare la personalul departamentului de stat. Scrisoarea nu făcea nici o mențiune cu privire la comunism sau la comuniști.

De bună seamă că nu putem ști dacă ceea ce a fluturat el era scrisoarea lui Byrnes; aceasta era treaba lui: poate să fi fost și o listă de rufe date la spălat, o notă de la bookmaker-ul său, sau note pentru vreun discurs.

Deși cuvîntarea nu s-a bucurat de o atenție deosebită din partea presei, departamentul de stat a aflat despre ea și i-a trimis o telegramă lui McCarthy, cerîndu-i numele pe care pretinsese că le are și promițînd să ancheteze prompt pe cei 205. McCarthy s-a speriat poate, pentru că se gîndea că multe din afirmațiile cuprinse în discursul său erau neadevărate și că el ar fi putut fi dat în judecată. De aceea, la Denver — statul Colorado — în drum spre Salt Lake City, el a pretins că s-au folosit citate inexacte din cuvîntarea sa. Apoi, el și-a potrivit remarcile sale mai mult sau mai puțin în concordanță cu conținutul scrisorii lui Byrnes, și a spus că a pomenit nu de 205 comuniști, ci de 205 persoane care **„prezentau riscuri din punct de vedere al securității".**

(Va urma)

Recordul „nebuniei"

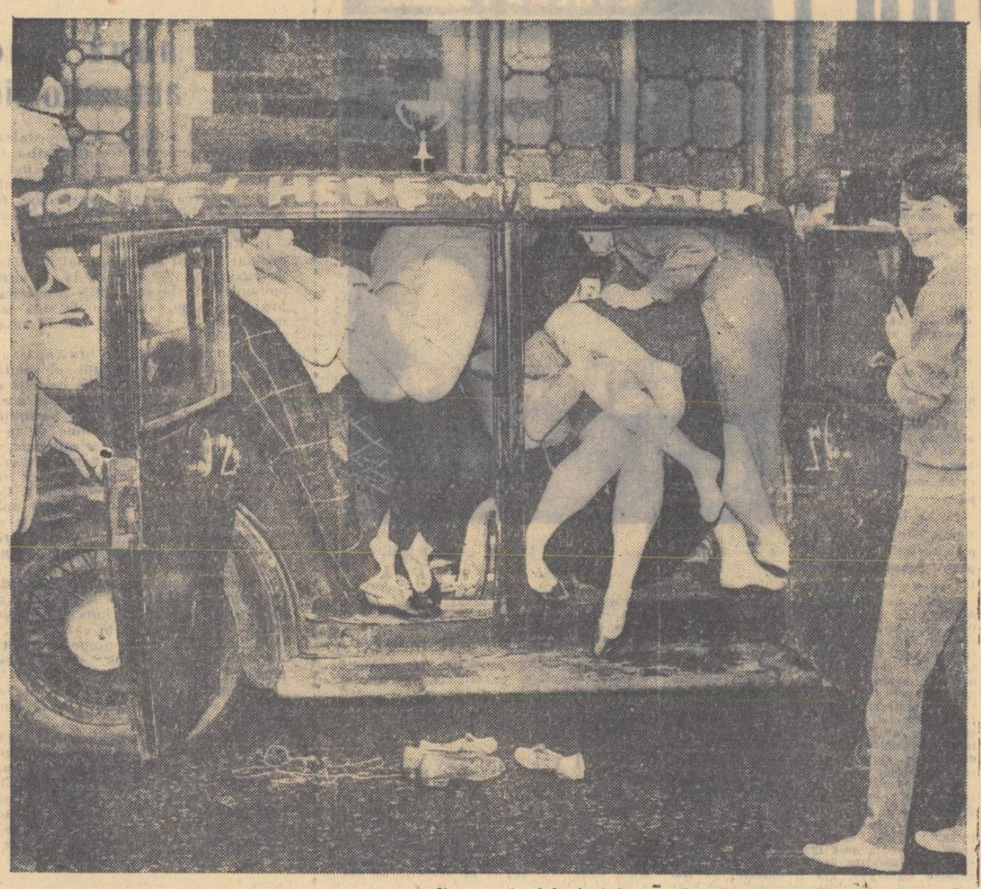

In lipsă probabil de preocupări mai serioase, studentele de la Universitatea „Regina Margareta" din Glasgow, s-au gîndit să se ia la întrecere cu recordurile absurde stabilite de colegele lor din Statele Unite. După cum semnalează agențiile de presă, studentele respective au bătut cel mai „nebun" record din lume: cel mai mare număr de persoane care pot intra într-un automobil de șase locuri! Vechiul record era de 36 de persoane. Scoțienele au ridicat recordul la 37, cifră care se pare că va fi greu de doborît întrucît în mașină nu a mai rămas nici un pic de spațiu liber. Regulile acestui stupid joc prevedeau că recordul nu poate fi doborît decît dacă chinul se prelungește pe distanța a cel puțin 10 secunde. La capătul celor 10 secunde, supliciul odată terminat, recordul a fost bătut. Ne întrebăm însă dacă aceasta a ajutat cîtuși de puțin la ridicarea nivelului intelectual al respectivelor studente...

INTRE DOUĂ FOCURI

In Statele Unite a izbucnit o ceartă violentă între biserica protestantă și Departamentul aviației militare.

Cearta a început în momentul cînd Consiliul Național al bisericii protestante a... protestat cu indignare împotriva faptului că în manualul pentru instruirea rezervistilor editat de Departamentul aviației, cierul protestant și Consiliul său Național este acuzat că ar fi... „infiltrat de comuniști".

In fața acestor proteste care au produs vîlvă în opinia publică americană, domnul Sharp, ministrul aviației și domnul Gates, ministrul de război al S.U.A., și-au cerut scuze și au retras din circulație manualul cu pricina.

Din nefericire pentru ei poziția adoptată de cei doi miniștri a atras fulgerele Comisiei pentru anchetarea activității antiamericane întrucît afirmațiile cuprinse în manualul aviației fuseseră inspirate de această Comisie.

Prins între două focuri, domnul Sharp a încercat de data aceasta să calmeze mînia membrilor Comisiei, declarîndu-le că manualul a fost retras din circulație nu din cauză că ar conține afirmații false cu privire la biserica protestantă, ci pentru că s-a considerat că nu este locul ca în manuale de serviciu să se aducă acuzații împotriva unor organizații.

Cînd a auzit această declarație, Consiliul Național al bisericii protestante s-a indignat pentru a doua oară și a anunțat că se va adresa cu proteste direct Casei Albe.

Se pune întrebarea: ce l-a apucat pe cei din Comisia de anchetă antiamericană să-i acuze pe protestanții din S.U.A. de... comunism. Iată cum explică acest lucru revista engleză „Economist":

„...această întîmplare ne arată cît de înrădăcinată este infecția macchartistă. In cazul de față ea este întreținută de un grup religios... care nu poate ierta protestanților sprijinirea unei versiuni revizuite a Bibliei".

Prins între aceste două focuri, domnul Sharp nu știe încotro s-o ia pentru că oricum o cîrmește, virajul va fi calificat drept necorespunzător de cel puțin una din părți.

Judecători? Nu, călăi!

Dintre cei peste 360.000 de oameni exterminați de către ocupanții hitleriști în Cehoslovacia, cea mai mare parte au fost asasinați în îngrozitoarele camere de gazare sau în lagărele de muncă forțată. Un număr destul de însemnat dintre ei au fost însă victime directe ale tribunalelor naziste.

Cine sînt autorii acestor crime, unde se află ei în prezent? Broșura „Li se spune... judecători", publicată recent de către asociația cehoslovacă a luptătorilor antifasciști, ne dă un răspuns revelator.

Desigur, reconstituirea întregului lanț de fărădelegi săvîrșite de către călăii hitleriști este legată de numeroase dificultăți. De regulă, procesele lor se țineau cu ușile închise. Multe din documentele tribunalelor naziste au fost distruse. In cazurile de condamnare la moarte, majoritatea executorilor fiind duse la îndeplinire în afara teritoriului cehoslovac, urmele au rămas de asemenea de multe ori pierdute.

Dar nu toate mărturiile au putut fi ascunse. In ultimii ani, au fost descoperite numeroase documente autentice pe baza cărora a putut fi reconstituită o parte însemnată din simulacrele de procese organizate de către călăii naziști. Recrutați dintre adepții cei mai fanatici ai lui Hitler și trimiși în Cehoslovacia odată cu trupele de ocupație, procurorii și judecătorii naziști aveau ca țel să contribuie cu toate puterile lor la planurile scelerate de exterminare a populației pașnice. Sprijinind cu cinism și cu sînge rece teroarea nazistă, ei au pronunțat zeci de mii de sentințe inumane, călcînd în picioare orice principii și norme juridice ale lumii civilizate. Demascînd aceste crime împotriva umanității, broșura menționată prezintă opiniei publice internaționale faptele nelegiuite săvîrșite de 230 foști procurori și judecători în timpul ocupației hitleriste în Cehoslovacia. Două sute treizeci de călăi odioși, care nu numai că nu și-au primit pedeapsa meritată, dar astăzi îndeplinesc diferite funcții în aparatul judecătoresc din Germania occidentală.

Printre acestia se află un număr de 37 elemente naziste notorii, ale căror nume figurează de peste 15 ani și pe listele de criminali de război întocmite de o comisie specială a O.N.U.). Să ne oprim, bunăoară, asupra cazului tipic al lui Kurt Bellmann. Membru al partidului nazist din anul 1933, Bellmann era considerat drept unul din magistrații hitleriști de vază din regiunea Kiel. In timpul ocupației, el a îndeplinit timp de mai mulți ani funcția de director al tribunalului special din Praga. Dintre barbariile comise de acest judecător sîngeros, au fost descoperite pînă acum 110 condamnări la moarte pronunțate împotriva unor cetățeni cehoslovaci nevinovați și lipsiți de orice posibilitate de apărare. După război, pentru activitatea sa criminală, Bellmann a fost condamnat la închisoare pe viață, iar în 1955, transferat guvernului de la Bonn. In mod firesc, autoritățile vestgerman ar fi trebuit să ia împotriva acestui criminal de război neamnistiat măsuri corespunzătoare. Acest lucru nu s-a întîmplat. In regimul actual al Germaniei occidentale — unde, în treacăt fie spus, jumătate din numărul miniștrilor și mulți alți factori de răspundere sînt foști slujbași ai lui Hitler — dr. Kurt Bellmann îndeplinește funcția de director al tribunalului teritorial din Hanovra!*

Demascînd crimele de neiertat ale foștilor procurori și judecători hitleriști din timpul ocupației, broșura antifasciștilor cehoslovaci ne dezvăluie adevărata față a acelora care — ieri slujitori zeloși ai lui Hitler, iar astăzi ai lui Adenauer — sînt susținători activi ai reînvierii fascismului și militarismului vestgerman. Faptul că acești criminali de război își continuă activitatea nepedepsiți în posturi de răspundere din Republica federală, constituie un avertisment menit să trezească și mai mult vigilența oamenilor cinstiți de pretutindeni.

*) „United Nations War Crimes Commission. Alphabetical index of war criminals".

DE PRETUTINDENI

IN NORDUL Canadei, dincolo de cercul polar, se găsește așezarea Aclavic (cu o populație de 760 de locuitori) unul dintre centrele importante comerciale și de creștere a renilor din acest raion.

Terenul mocirlos frînează dezvoltarea așezării, îngreunează construcția de drumuri și a unui aerodrom. Recent s-a adoptat proiectul construirii la distanță de cîțiva km. de așezarea veche a noii localități Aclavic care va avea o populație de 3—5 mii de locuitori. Noua așezare va fi primul oraș modern din Canada, în zona gheților veșnice, cu electricitate, canalizare și termocentrale.

●

CONFORM unor date ale oficialităților locale, în orașul vest-german Nürnberg mai există azi (la aproape 15 ani după sfîrșitul războiului) 4000 de clădiri în ruine, din care jumătate în centrul orașului. Ceea ce demonstrează că pregătirile pentru un nou război împiedică lichidarea urmelor celui vechi...

●

CONFORM unei statistici recent alcătuite, în ultimii zece ani au avut loc 15 mari cutremure și anume: 15 august 1930 în Assam (India) — 1500 morți; 6 mai 1951 Jecuapa (El Salvador) 400 morți; 12 februarie 1953 Turud (Iran) 350 morți; 18 martie 1953 nordvestul Turciei — 1200 morți. 11—16 august 1953 Insulele Ionice (Grecia) 420 morți; 9 septembrie 1954 Orleansville (Algeria) 1400 morți; 1 aprilie 1955 Filipine 435 morți; 10—17 iunie 1956 Afganistanul de nord 2000 morți; 4 noiembrie 1956 Laristan (Iran) 350 morți; 2 iulie 1957 Iranul de nord 2500 morți; 13 decembrie 1957 Iranul de vest 1602 morți; 15 ianuarie 1958 Peru 128 morți; 16—21 august 1958 Iranul de vest 191 morți; 13 ianuarie Arequipa (Peru) 63 morți.

●

TINARUL american Denis Whitney din California, în vîrstă de 17 ani, a comis în decurs de mai puțin de o lună șase asasinate cu scop de jaf. **„Am planuit să ucid vreo duzină de oameni"**, a declarat el, plin de cinism, în fața judecătorului de instrucție.

●

LA ASCOLI-PICENTO, în Italia, a avut loc o expoziție-concurs internațională pentru execuția celei mai bune viori alto. Cu acest prilej și-au disputat maestria 130 de meșteri de viori din 17 țări ale Europei, Asiei și Americii, care au trimis 200 de instrumente.

Marea medalie de aur a fost cucerită de Denis Iarovoi, contramaistru la atelierul de comenzi individuale al uzinei de instrumente cu coarde din Moscova.

●

ROMAIN ROLLAND se bucură de o mare popularitate în Uniunea Sovietică. Tirajul cărților lui, editate în 21 de limbi ale popoarelor din U.R.S.S., se ridică la 7.316.000 exemplare. Operele lui Romain Rolland în limba rusă, cu o prefață a autorului, au fost editate în 20 volume la Leningrad. In anul 1958 s-a terminat scoaterea unei ediții în 14 volume a operelor sale, care cuprinde toate romanele și nuvelele scriitorului, dramele sale și monografiile, precum și jurnalul pentru anii 1912—1913.

●

DINTRE vechile biblioteci ale Chinei, distruse în decursul vremii, se mai păstrează una la Ningpo, în provincia Seciuan. Această bibliotecă, întemeiată în anul 1561 de către Fan-Chin, poseda în acea vreme peste 70.000 de volume. Din acestea au rămas pînă astăzi 14.000. Cea mai mare parte din cărțile bibliotecii sînt tipărituri din anii 960—1368, adică din vremea dinastiilor Song și Iuan.

In fotografie: In depozitul bibliotecii se caută o lucrare solicitată de-un cercetător.

●

INTR-O duminică, Victor Kucerenko s-a dus la pescuit în golful Avatcinskaia (Kamciatka). In timp ce se plimba pe malul apei fredonînd un cîntec, a observat la numai cîțiva metri distanță de el o focă care și-a scos curioasă capul, ca să-l asculte. Victor a continuat să fluiere și să cînte pînă ce animalul s-a apropiat într-atît încît să-l poată prinde.

Locuitorii peninsulei Kamciatka cunosc de altfel bine „afinitățile" focilor pentru muzică. De aceea, cînd merg la vînătoare, aduc adesea cu ei un fonograf pentru a atrage pe aceste „melomane"... în bătaia puștii.

●

GWEN STONE, din West-Bromwisch Staffordshire (Anglia) și-a sărbătorit a 18-a aniversare a căsătoriei, dînd naștere celui de-al ...18-lea copil.

●

UN NOU ANTIBIOTIC a fost descoperit recent și într-un mod neobișnuit. S-a constatat că în tubul digestiv al pinguinilor din Antarctica nu există microorganisme. Nu s-au găsit microorganisme nici în intestinul animalelor cu care se hrănesc pinguinii. Atunci a fost analizat planctonul cu care se hrănesc aceste animale. In plantele de apă s-a găsit o substanță nouă, care inhibează puternic creșterea microorganismelor.

Racheta „URAGAN" nu răspunde!

O aventură în cosmos (Text: Radu NOR; desene: Dumitru IONESCU)

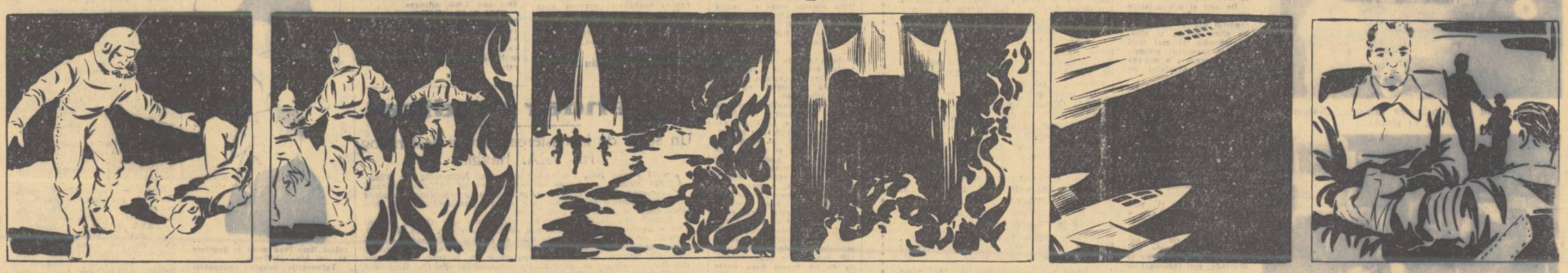

XIII.

In spasmele morții animalul venusian l-a azvîrlit pe Petruț la cîțiva metri depărtare. Ingrijorat, Savu se apropie de el ca să-i dea ajutor. Dar apărat de costumul de protecție, micul astronaut a scăpat teafăr.

Intre timp Carter și-a revenit din leșin și drumul poate continua. Minați din urmă de un torent de lavă ce musteste dintr-o crăpătură a solului, astronauții aleargă din răsputeri spre locul unde și lăsaseră racheta.

— Iată-i însfîrșit ajunși! Ca printr-o minune, mica navă de salvare a rămas nevătămată. Dar marea de flăcări ce o înconjoară, se apropie tot mai mult. Cu un ultim efort, cei trei izbutesc să se adăpostească în cabină.

— Savu s-a repezit la tabloul de comandă. Cîteva manevre și nava cosmică prinde să vibreze. Din țevile de eșapament țîșnesc gaze incandescente și însoțit de un zgomot asurzitor, jusul de argint se înalță încet spre cerul tuciuriu.

— Mărindu-și treptat viteza, racheta de salvare atinge înălțimea la care „Pescărușul" se rotește în cercuri largi în jurul planetei. Un timp cele două nave zboară paralel. Apoi, racheta de salvare își reia locul în încăperea special amenajată a „Pescărușului".

Revederea lui Savu și Petruț cu Dincă e emoționantă. Mecanicul abia își poate reține lacrimile. Apoi însă, se îndreaptă spre Carter care are cîteva leziuni ușoare. Cu o deosebită îndeminare, Dincă îi pansează rănile.

(Continuare în numărul viitor)

BUCUREȘTI-ORA ZERO!

(Urmare din pag. 1-a)

Ne așteptam să întîlnim muncitori mai mulți. La uzina Grozăvești gradul de automatizare este însă ridicat. Muncitorii verifică, supraveghează, mînuiesc manete și butoane.

— Așa era și în tinerețea dumitale? Ion Iancu, mecanic principal în sala mașinilor, lucrează în uzină din 1925. Ne răspunde la întrebare vioi și repede:

— Aș! Pe atunci eram murdari de cărbuni pînă în ochi, parcă abia am fi ieșit din mină. Dar parcă e vorba numai de 1925? Uzina de astăzi e cu totul alta chiar față de acum 20 de ani...

Privim la muncitorii în halate curate, albăstrui, cu monograma I.C.E.B. brodată pe guler și ne gîndim ce mult a progresat în anii noștri tehnica și în acest domeniu, al centralelor electrice. Munca brută face tot mai mult loc celei de supraveghere, de gîndire.

La plecare stăm de vorbă cu șeful de tură Iosif Fodor. Are doar 28 de ani, dar lucrează în uzină de opt ani, de cînd a terminat școala medie tehnică.

— E obositoare munca de noapte?

— Obositoare e cînd stai fără treabă. Dar cînd îți cunoști și îți iubești meseria, nici nu știi cînd au trecut orele de muncă.

Cu o mîndrie de gazdă care își arată cele mai remarcabile podoabe ale casei, Fodor ne arată cel de-al șaptelea grup energetic, nou nouț, tocmai sosit din R. Cehoslovacă.

— Creștem, creștem, ne spune el încîntat parcă ar vorbi de un succes personal.

Într-adevăr, creștem. O constatare pe care o poți face noaptea ca și ziua, în București sau în oricare alt colț al țării.

Prăbușirea lui Icar...

Îl cunoșteam mai de mult pe poet. Colindasem împreună cu el pe „Ulița piperului sălbatic", cîntasem împreună cu el „Împărăția proletară" și aprinsesem în fiecare seară cîte un băț de chibrit din a lui „Cutie cu chibrituri". Nu-l mai văzusem însă din toamna trecută cînd, în fața unor tacîmuri de must, stătusem la taclale. Trecînd prin fața casei lui în nocturna noastră expediție, n-am putut rezista ispitei cînd am văzut geamul luminat. Am stat o clipă în cumpănă. Unul dintre noi și-a amintit de replica faimoasă a unuia dintre eroii de la Termopile:

— De vreți arme, veniți să le luați!

— Deci, dacă vrem să știm ce face să mergem la el să luăm informații...

L-am găsit pe poet la masa de lucru (ne deschisese soția). Lucra, după cum ne-a spus, la o poezie pentru copii.

— Imi sînt dragi copiii (cu coada ochiului se uita la puștiul adormit în camera alăturată) și vreau să le scriu cîteva stihuri.

Și, pentru că voiam să-i luăm un interviu „fulger", ne-am afundat comod în fotolii, începînd interogatoriul.

— Virsta?

— Imi place să spun că m-am născut în '25!

— La ce lucrezi acum?

— Scriu la a treia parte a romanului „Ulița piperului sălbatec". Volumul II a ieșit de sub tipar și în curînd va fi în librării.

— Pînă în ce an continuă acțiunea?

— Romanul se termină în martie 1946.

— Ce vrea să sugereze titlul?

— „Piperul sălbatec" simbolizează vigoarea și pastoasa caracteristice poporului grec.

— Care e ideea fundamentală a operei, ideea care străbate cele trei volume?

— Oamenii, în Grecia, trăiau mai înainte singuri, între cei patru pereți ai camerei. Fasciștii germani i-au scos pe oameni din casă și au destrămat, la figurat vorbind, zidurile caselor. Mai bine spus, i-au pus pe toți în fața aceluiași zid.

Poetul a stat apoi cîteva clipe pe gînduri.

— Plutoanele hitleriste i-au adus pe toți în fața zidului de execuție...

Apoi, în fața noastră, pe o mică măsuță, au apărut, discrete, cîteva cești de cafea fare. Ne-au dat acestea curajul să mai zăbovim un pic.

— După ce termini „Ulița"...

— Mă gîndesc la o continuare a „Împărăției proletare". Apoi la un roman de aventuri bazat pe o întîmplare reală. Un sfîrșit e vorba de un poem de lungă respirație: „Prăbușirea lui Icar". Ideea centrală o constituie drama acelui artist care nu știe ce și pentru cine creează. Un asemenea artist e sortit pieirii.

— Cînd crezi că ai să poți termina poemul?

— „Prăbușirea lui Icar" așteaptă numai să fie așternut pe hîrtie. Il am tot în minte. Cred că va avea 10 cînturi. Primele trei le-am scris. Principalul lucru e faptul că poemul există „în mine".

Am pus punct discuției noastre. Pe noi ne așteptau și alte drumuri în noaptea aceea.

Iar Dimos Rendis vroia și el să termine rîndurile pe care le crea pentru cei mai mici cititori ai săi.

Firul Ecaterinei și al lui Ștefănel

În întreaga lume se nasc în fiecare zi cam 60.000 de copii. Dintre aceștia, aproximativ patru văd lumina zilei (cum ar trebui oare să se spună cînd evenimentul s-a petrecut noaptea?) la maternitatea Polizu, cea mai mare din București.

Cînd curioziatatea noastră profesională ne-a îndemnat să sunăm la poarta acestui lăcaș, venise tocmai pe lume fiul Ecaterinei și al lui Ștefănel Ciurel. Avea 3.300 gr. După cum se spune de obicei în buletinele medicale ce se alcătuiesc în asemenea prilejuri, „mama și copilul se simt bine".

Cele de mai sus ni le-a relatat medicul de gardă, tov. Alexandrina Popescu.

Ea ne-a relatat, pe un afectuos ton profesional, că în această sui-generis uzină de pui de om, munca nu încetează nici o clipă.

Și, ca în orice altă uzină a țării, există și aici preocuparea permanentă pentru îmbunătățirea metodelor de lucru.

— Iată un exemplu, ne spunea doctorița Alexandrina Popescu. Directorul Spitalului, Dan Alexandrescu, a făcut o inovație interesantă pentru care multe mame îi poartă recunoștință. El a adus o inovație importantă unei ventuze cu ajutorul căreia se ușurează procesul nașterii. Această ventuză care se aplică pe capul copilului, produce vid cu ajutorul unei pompe banale de bicicletă. Operația cerea bine înțeles, timp și cheltuirea unei mari forțe de muncă. Doctorul Alexandrescu a construit atunci un dinam, cu ajutorul căruia întreaga muncă se... electrifică și se ușurează.

— Toți copiii vin pe lume liniștiți, fără complicații, pentru mame... ca și pentru dumneavoastră!

— Nu se poate spune. O problemă importantă pentru noi o constituie „prematurii". Iată, azi ne-a fost adus un băiețel care nu cîntărește decît 1500 de gr. Maghidaru Gheorghe, așa îl cheamă, va trăi însă datorită îngrijirilor speciale care i se dau. Ca să spunem așa, el este un „recuperat".

Cît timp stăteam de vorbă, pe ușă a intrat o doctoriță care a anunțat că pe pacienta X a apucat-o durerile.

A trebuit așa dar să punem punct vizitei noastre pentru a lăsa pe gazdele noastre să plece pentru a ajuta unui nou omuleț să pășească în viață.

Afară, în stradă, doi oameni mai mari băteau de zor trotuarul, de la un capăt la altul. Nervoși, ei treceau prin chinurile așteptării.

Am avea în legătură cu aceasta doar o singură întrebare. Nu s-ar putea oare amenaja în spital o încăpere în care „tații în perspectivă" să aștepte fericitul eveniment? E cît se poate de înțeles că părinții vor să fie cît mai aproape de soțiile lor în această împrejurare.

Și atunci, cuvîntul „e fată" sau „e băiat" ar fi rostit în condiții mai civilizate. Nu ar fi atît de greu.

Mașina 16.864 a plecat pe strada Ghenadie Petrescu

Era ora 5,20 dimineața cînd operatoarea de serviciu a „Salvării" primea cererea unei intervenții grabnice.

În acel moment am intrat și noi în birourile unde se primesc apelurile telefonice și se dau ordinele de plecare în cursă ale mașinilor.

Tovarășa Damian, telefonistă, dădea imediat ordinul de plecare:

— Mașina 16.864 pleacă în str. Ghenadie Petrescu, raionul Tudor Vladimirescu; o femeie de 66 de ani...

Și așa, într-una, fiecare solicitare era de îndată înregistrată iar mașinile, înzestrate cu utilajul cel mai modern, plecau cu toată viteza spre adresa indicată.

Doctorul de gardă, Aurora Vlad, ne relatează că în cursul nopții cazurile urgente sînt mai puțin numeroase decît în timpul zilei.

— Dar și noaptea avem destul de lucru, adaugă ea. Din păcate nu avem decît o singură telefoniste, în timp ce ziua lucrează trei. În anumite momente aceasta ne provoacă unele greutăți.

— Alte necazuri nu aveți însă?

— Ba da, din păcate. Mai există unii cetățeni care ne cheamă în mod nejustificat. O mamă ne-a chemat în cursul nopții pentru că nu avea copilul poftă de mîncare! Apoi există și altfel de cazuri. Ciucă Teodora a chemat „Salvarea" pentru că a bătut-o soțul... Copiii nesupravegheați se țin uneori de farse. O fetiță ne-a chemat și ni s-a plîns că i s-a îmbolnăvit pisica! Mai avem greutăți din cauză că nu putem identifica străzile. Lipsesc multe tăblițe indicatoare iar altele sînt așezate în locuri întunecoase.

— Aveți vreo dorință?

— Mai multe. Solicitatorii să ne indice exact adresa. Cineva spunea astfel: „Casa e galbenă, e pe lîngă Vama Poștei. Nu știu adresa, dar cunosc bine casa"! Apoi, să nu fim chemați inutil, întrucît astfel se răpește posibilitatea de a putea interveni urgent în locurile unde prezența doctorilor ar fi imperios reclamată. Cineva a cerut să vină „Salvarea" pentru că nu avea în casă... piramidoane și îl dureau dinții!...

Pîinea noastră cea de toate zilele...

Vă-ați gîndit ce cantități de pîine înghite zilnic acest Goliat care se cheamă București? În pîntecul lui nesățios intră munți de franzele, de pîini negre și intermediare, de chifle și de cornuri. Iar pentru a-i stăvili hămeseala, o armată întreagă de oameni muncesc noapte și zi în fața malaxoarelor și a cuptoarelor.

Gh. Laudatu, maistru la secția frămîntat a fabricii de pîine „Steagul Roșu", ne-a oferit o imagine, e drept parțială, dar foarte convingătoare a poftei de mîncare a bucureștenilor. O imagine cu care el și tovarășii săi are toate motivele să se... laude: în 24 ore fabrica livrează centrelor aproximativ 90.000 kg. pîine neagră și 60.000 kg. franzele. O cifră impresionantă nu-i așa?

De aici și o constatare interesantă. În ultimii ani raportul dintre producția de pîine neagră și albă, se schimbă tot mai mult mult în favoarea ultimei. Nu-i și aceasta o dovadă a creșterii nivelului de trai?

La „Steagul Roșu" lucrează mulți tineri și mai ales tinere. La secția de fabricare a pîinii negre tinerii sînt în exclusivitate: e un schimb al tinereților. Toate fete frumoase, una și una demne să inspire penelul unui pictor. Nu degeaba au bucureștencele atîta faimă pentru frumusețea și ginga lor.

Am adăuga: și prin hărnicie. Cînd vezi cîte o tînără subțirică mînuind cu repeziciune și dibăcie lopata lungă cît un catarg, cu care scoate una după alta pîini rumene și aburinde, ești îndemnat să te oprești și să-i privești munca și s-o admiri.

În drum spre secția de biscuiți, mirosul îmbietor de pîine caldă ne urmează persistent și ne aducem aminte că e ora 5½ și că n-am mîncat de mult. Noroc că o tînără fată care lucrează la banda rulantă prin care curg biscuiții, ne întîmpină cu un pumn de piscoturi calde și aromate.

— Ați mîncat vreodată biscuiți fierbinți? Vă asigurăm că sînt delicioși.

În altă secție a fabricii se fac specialitățile: cozonacii, franzelușele, cornurile și alte bunătăți.

— Să tot lucrezi aici, ne spune îngîndu-și buzele fotoreporterul. Și se grăbește să imortalizeze momentul.

Ies ultimii spectatori care au rîs în această seară de năravurile unei lumi apuse

La întoarcerea spre țară timpul zboară mai repede...

La Podul Izvor

Coborăm de pe strada Uranus și peste podul Izvor vedeam izvoare puternice de scîntei ieșind din pămînt.

Lumina orbitoare pe care o zăream ne-a arătat că și acolo pulsează viața orașului.

Se defectase macazul din fața librăriei, acolo unde linia lui 12 se desparte de cea a lui 14.

La ora 10 echipa de sudori venise la fața locului. La 3,30 noaptea ei mai lucrau încă. Patru oameni au lucrat și în acest colț al Capitalei noastre pentru ca circulația să continue nestingherită. Cînd fotografii noștri au prins momentul pe peliculă, lucrau Ion Ruse și Ion Dărmănuș, Ceilalți: Gh. Grigore, Tănase Bîrsan nu au „încăput" în obiectivul aparatului. Ei se îngrijeau în acel moment de funcționarea aparatelor și de pregătirea utilajului.

După cîteva minute, tramvaiul 12 a putut porni spre gară cu vreo zece călători care plecau cu trenurile de dimineață. Dacă ei au putut ajunge la timp la destinație aceasta se datorește și muncii depuse de cei pe care noi vi i-am pomenit.

Berlin, Praga, Budapesta, București...

În spre ziuă am ajuns la gară. Răcoarea nopții ne pătrundea pînă la oase. Am intrat de aceea la restaurant. Înăuntru cam frig.

— Ce se poate bea cald?

— Cacao cu lapte, veni prompt răspunsul ospătarului.

— Altceva?

— Nimic.

Mai tîrziu am aflat că de fapt se pregătea și ceai, numai că ospătarii „uită" să spună acest lucru...

La megafoane s-a anunțat că expresul Curtici — Vad intră în stație peste cinci minute. Ne-am grăbit deaceea spre „linia 5". Locomotiva, gîfîind greoi, a intrat lenevș și obosită în stație. Era acoperită de gheață.

Ne-am îndreptat spre vagoanele de dormit.

După ce ultimii călători au coborît, am stat cîteva minute de vorbă cu însoțitorul vagonului, Petre Ursache.

— De unde vii?

— Berlin, Praga, Budapesta...

— Cum a decurs serviciul?

— In bune condiții.

— Cum sînt apreciate în străinătate vagoanele românești?

— Foarte bine. Străinii le preferă altora, cărora în Occident li se face o teribilă reclamă. Sînt mai bine utilate, mai comode.

— Îți place serviciul?

— Îl fac cu dragoste. E greu însă să stai mai mult prin străinătate. Dar la întoarcere spre țară timpul zboară mai repede. Parcă întotdeauna ți-ai și vrea să ajungi acasă. Doina (10 ani) și Costică (7 ani), mă văd alți de puțin... Și apoi, alci, mai am și alte sarcini obștești. Și acum, vă rog să mă iertați. Trebuie să dau vagonul în primire.

Se sting luminile

De undeva, dinspre răsărit, o boare de lumină palidă își face stingaci loc prin întunericul. Apoi încet-încet prinde curaj și începe să se războiască cu noaptea.

Au apărut zorile deasupra Bucureștiului. Din spre șoseaua Ploești, cu felinarele încă aprinse, un șir lung de căruțe duc de-ale gurii, grăbesc spre piețe. Din urmă le ajung autocamioane de la gospodăriile de stat din împrejurimi. Curînd își vor descărca în piețe bogăția de produse.

Un punct luminos, ca un licurici, apare în raza farurilor mașinii. E un măturător, care cu „ochiul de pisică" montat în pufoaică, a început toaleta matinală și cotidiană a străzilor, ferit astfel de surpriza ce i-ar putea-o oferi un conducător de vehicul prea impetuos. Rămîne în urmă făcîndu-ne cu mîna un semn prietenos. Mai încolo întîlnim clătinîndu-se un cetățean cam prea bine dispus. Cîntă ceva — el știe ce — tulburînd liniștea încă adîncă a dimineții. Ne gîndim amuzați că foarte curînd va fi trezit la realitate, îndată ce se va întîlni cu primul milițian.

Apoi, începe forfota. Sirenele fabricilor anunță începerea primului schimb.

★

Și acum, dragi cititori, ne apropiem de capătul reportajului nostru. Am dat împreună o raită prin Bucureștiul nostru drag. Nu ar fi fost drept să terminăm mai înainte de a fi scris cîteva cuvinte și despre oamenii care au făcut ca rîndurile scrise de noi să vadă lumina tiparului. De aceea ultimile rînduri le-am scris în picioare, în tipografie, pe colțul mesei de zinc din paginația ziarului nostru.

„Decanul" echipei noastre de paginație, nea Olteanu, pune tocmai „în pagină" ultimile rînduri.

— Bre, dar nu mai terminați o dată reportajul ăsta?

— Îndată, „nea" Olteanu. Dar spune-ne întîi cîteva cuvinte despre dumneata.

— Ce să vă spun? Am 61 de ani și de 46 de ani, din 1914, lucrez zi și noapte în tipografie.

— Și de odihnit puțin, cînd ai de gînd să te odihnești?

— Peste puțin timp ies la pensie... Dar să lăsăm asta. Nu o mai lungiți că nu am loc de semnătură.

— Lasă acum semnăturile. Mai bine spune-mi...

— Am zis! Pe cine semnez?

— Pe cei de față. Nea Olteanu, pune și mata: fotografiile de NICU VASILE iar textul...

— Știu... de

Paul MARIAN
și Eugen PHOEBUS

Numai Ion Ruse și Ion Dărmănuș se văd în dișeu...

MAGAZIN MEDICAL

O nouă vaccinare antipoliomielitică

Succesele obținute în majoritatea țărilor lumii în combaterea poliomielitei (paralizia infantilă), ne fac să sperăm că se apropie ziua cînd izbucnirile epidemice ale acestei boli vor rămîne de domeniul trecutului.

În favoarea acestei perspective pledează datele statistice asupra evoluției proporției de îmbolnăviri prin poliomielită, care arată o permanentă scădere.

În Capitală, de pildă, din anul 1953 și pînă în 1957 a evoluat un val epidemic mai important, cu un număr maxim de cazuri în 1957. Or, odată cu introducerea vaccinării antipoliomielitice în anul 1957, proporția îmbolnăvirilor a scăzut brusc de la 40 cazuri noi la suta de mii de locuitori în anul menționat, la 1,7 cazuri noi la suta de mii de locuitori, în anul 1959.

O asemenea scădere bruscă, la a 22-a parte în scurtul interval amintit, este puțin obișnuită.

Vaccinul antipoliomielitic care și-a dovedit o eficacitate mai mare pînă în prezent, este acela cu virus viu, atenuat prin mijloace de laborator. Savanții sovietici au experimentat cu rezultate foarte bune și au preparat un vaccin din tulpini vii de virusuri selecționate, cu virulență scăzută. Acest vaccin — ce se administrează pe gură, va fi folosit și la noi în țară concomitent cu vaccinurile injectabile.

Din acest an și Institutul Dr. I. Cantacuzino din București a început prepararea vaccinului antipoliomielitic și — este de întrevăzut acest lucru — foarte curînd se va putea trece la generalizarea acestui preparat romînesc. De altfel, calitatea serurilor și vaccinurilor romînești este bine cunoscută și peste hotare.

Vaccinul antipoliomielitic, introdus în organism, face ca în sînge și țesuturi să apară acele substanțe — anticorpii — care apără copilul de infecția poliomielitică.

Statisticile arată că în cazuri rare, poliomielita poate apare și la vaccinați, într-o proporție mult mai mică decît la copiii nevaccinați. Este vorba, cel mai adesea, de forme ușoare fără paralizii, meningite sau encefalite.

Vaccinarea antipoliomielitică se face prin două injecții la interval de o lună. După 7—12 luni se face o revaccinare, printr-o singură injecție.

Și în primăvara acestui an se organizează în întreaga țară o largă acțiune de vaccinare a copiilor împotriva paraliziei infantile. În acest sens s-au luat toate măsurile necesare.

Mamele vor fi anunțate la timp de ziua, ora și locul prezentării copiilor la vaccinarea antipoliomielitică. Pentru bunul mers al acestei importante acțiuni este necesară însă punctualitatea. De altfel, la noi în țară, vaccinarea antipoliomielitică a devenit — ca și alte vaccinări — obligatorie.

Dr. D. ABULIUS

Interesant și util de știut

● CE ESTE MAI SĂRAT: *singele sau sudoarea? Singele conține circa un procent de sare, iar sudoarea — nu mai mult de jumătate de procent. De aceea, într-o transpirație intensă, concentrația sării în singe crește și apare o sete chinuitoare. Bînd apa gazoasă, sarea pierdută nu se compensează și omul simte o adevărată foame de sare. O muncă grea într-o atmosferă supraîncălzită face muncitorul să piardă pînă la 10 litri de sudoare pe zi și odată cu ea pînă la 50 grame de sare. Iată de ce muncitorii ce lucrează la temperaturi înalte sînt sfătuiți să bea nu apă gazoasă ci apă moderat sărată.*

● PIINEA CAPATĂ UN GUST DULCE *dacă o mestecăm mai mult. Aceasta se explică prin acțiunea fermentului din salivă, denumit ptialina, care descompune amidonul din pîine. Prin transformarea chimică pe care o suferă amidonul în gură, el se transformă în glucoză — care are gustul zahărului de struguri. Aceasta este singurul proces digestiv determinat de salivă. Asupra proteinelor și grăsimilor saliva nu acționează.*

Decalogul somnului

Valoarea unui somn bun este neprețuită! Somnul este odihnitor, restabilește puterea de muncă și întărește activitatea sistemului nervos și a întregului organism.

Iată principalele zece reguli pe care trebuie să le urmăm pentru a avea un somn bun:

1. Să ne culcăm și să ne sculăm la aceeași oră! Astfel se stabilește un reflex condiționat la timp care ușurează adormirea și îmbunătățește somnul.

2. Să întrerupem cu 1—2 ore înainte de culcare orice activitate mintală încordată, să ne ferim de discuții aprinse, emoții etc.

3. Să nu ne culcăm cu stomacul plin. Cina trebuie luată cu cel puțin 1½—2 ore înainte de culcare și să nu fie prea grea.

4. Să ne ferim de băuturi excitante înaintea somnului cum sînt cafeaua sau ceaiul concentrat.

5. Să nu dormim pe partea stîngă pentru a nu îngreuna activitatea inimii.

6. Să facem o plimbare neobositoare în aer curat înainte de a ne culca.

7. Să aerisim camera de dormit și chiar să ne obișnuim să dormim cu ferăstruica deschisă.

8. Să ne spălăm pînă la brîu și pe picioare cu apă călduță (37—38°), înainte de culcare. Apa călduță ajută să dormim mai bine — în timp ce apa rece înviorează și se folosește de aceea dimineața, la șeulare.

9. Să avem un pat comod — ceea ce nu înseamnă deloc să fie prea moale. Patul prea moale suprаîncălzește corpul și este neigienic.

10. Să ne culcăm îmbrăcați într-o lenjerie de corp aparte — o cămașă de noapte sau o pijama —, confecționate dintr-o pînză ușoară.

Dr. V.I.

Plimbările cu bicicleta

Nu credem că mai este nevoie să repetăm că odihna pasivă, bazată pe exces de somn și lîncezire în pat, nu realizează nici pe departe înlăturarea oboselii și reîmprospătarea forțelor de muncă activă, cum ar fi de pildă plimbările în aer liber, recomandabile unui om sănătos. În timpul unei astfel de plimbări se îmbunătățesc schimburile de substanțe din organism (metabolismul), activitatea inimii și a vaselor sanguine, ca și activitatea organelor respiratorii se desfășoară în condiții mai bune, corpul omului se călește.

În această privință, plimbările pe bicicletă oferă posibilități foarte mari. În afara efectelor comune cu ale unei plimbări obișnuite, plimbarea pe bicicletă împrospătează și dă o stare de bună dispoziție superioară unei simple plimbări „pe jos". Cum se explică aceasta? Parcurgînd o distanță mai mare în timpul plimbării, contactul cu privelștile naturii este prelungit, iar în plus s-a dovedit că însăși senzația vitezei de deplasare crescută are un efect favorabil asupra organismului în totalitatea lui și în special asupra sistemului nervos central.

La prima vedere s-ar părea că un biciclist lucrează numai cu picioarele, cu care învîrte pedalele. În realitate însă, simplul fapt al menținerii echilibrului pe bicicletă în timpul mersului se realizează printr-o activitate a mai multor grupuri de mușchi: diferiți mușchi ai spatelui, abdomenului, pieptului, mîinilor și chiar ai cefei, în afara mușchilor picioarelor.

Ușoara înclinație pe care o are corpul în timpul mersului pe bicicletă permite să respirăm cu tot pieptul, mărește inspirația și expirația și crește prin aceasta capacitatea vitzuală a plămînilor.

Consumul de oxigen la un biciclist crește de cîteva ori și ajunge chiar la 2—3 mii de centimetri cubi pe minut (în loc de 200—300 centimetri cubi din starea de odihnă pasivă). Acest fapt asigură intensitatea schimburilor metabolice din organism.

Și acum cîteva sfaturi practice:

— Nu trebuie să uităm însă că viteza mersului pe bicicletă și durata plimbărilor trebuie să țină cont de vîrstă, starea de sănătate și starea de dezvoltare fizică a fiecărei persoane.

— Se recomandă ca înainte de a ne cumpăra bicicletă să consultăm un medic.

— Nu beți multe lichide înaintea plimbării și nu vă obișnuiți să beți pe drum, căci favorizați transpirația și dați o încărcătură suplimentară inutilă inimii și vaselor. Nu vă urcați pe bicicletă imediat după mîncare.

— Obișnuiți-vă să respirați

adînc și ritmic în timpul plimbării. În special expirația trebuie să fie adîncă.

— Căutați să vă îmbrăcați potrivit timpului, în orice caz nu prea călduros, iar îmbrăcămintea să fie lejeră.

Dr. V. IVANOV

Noutăți medicale

VACCINUL ANTITUBERCULOS — REMEDIU CONTRA LEPREI. Vaccinul antituberculos (B.C.G.), care se face copiilor imediat după naștere și în prima copilărie, se folosește azi pe scară tot mai largă pe tot globul. Se pare că el ar asigura în același timp și prevenirea apariției leprei. Numeroase statistici făcute în țările unde populația este atinsă în același timp de tuberculoză ca și de lepră, arată o considerabilă scădere a cazurilor de lepră, o dată cu cele de tuberculoză. Aceasta se explică prin Vaccinări B.C.G. făcute în masă în aceste țări. Efectul vaccinului asupra leprei s-ar explica prin asemănările foarte apropiate care există între bacilul tuberculozei și bacilul leprei.

Pînă la sosirea medicului
Hernia strangulată

Herniile, privite în general, reprezintă o mică infirmitate, pe care mulți oameni o suportă cu stoicism, de teama nejustificată a intervenției chirurgicale. Alții recurg la mijloace paleative de tratament, ca folosirea bandajelor herniare (cercuri).

Dacă ar ști acești suferinzi de hernie (și sînt foarte numeroși, pentru că unele statistici arată că din 30 de persoane una are hernie) că sînt candidați într-o proporție de 1/20 (5%) la o complicație gravă a acesteia, care este strangularea, sînt convinși că ar apela mai degrabă la chirurg.

Orice tip de hernie se poate strangula; accidentul se produce cu precădere la herniile post-operatorii, (eventrații) care sînt situate într-o zonă slabă a cicatricii rămasă în urma intervenției chirurgicală suferită în trecut, sau la herniile inghinale la bărbat și femorale la femei (deasupra sau dedesubtul stinghei coapsei). Se pare că portul îndelungat al bandajelor herniare favorizează apariția strangulării. În general lucrurile se petrec astfel: în urma unui efort fizic, tuse violentă, strănut, etc., punga herniară devine dureroasă, își mărește volumul și nu mai poate fi reintegrată în abdomen, așa cum reușea bolnavul să facă, cu ușurință, în trecut. Orice tentativă de acest gen e foarte dureroasă și produce greață sau chiar vărsături. În cîteva ceasuri strangularea e complet organizată, durerile devin de nesuportat și apar semnele de ocluzie intestinală, adică de oprire a tranzitului intestinal (balonare, crampe, lipsa emisiunii de gaze sau continuț intestinal, vărsături, etc.). Intestinul prins în sacul herniar și strangulat, sfîrșește prin a se gangrena și perfora.

Consecințele strangulării pot fi, în aceste condițiuni, mortale pentru bolnav. Bolnavii operați în acest stadiu necesită o intervenție chirurgicală mult mai laborioasă și mai expusă la complicații post-operatorii.

În consecință, purtătorii de hernie trebuie să știe că: orice hernie care devine brusc dureroasă și ireductibilă (nu mai poate fi introdusă de bolnav în abdomen) este suspectă de strangulare și că singurul tratament salvator, indiferent de vîrstă sau de starea bolnavului, este operația de urgență.

În aceste cazuri chemați cît mai degrabă medicul, iar pînă la sosirea acestuia se recomandă:

— Repaus la pat cu coapsa din partea herniei ridicată de o perină pusă sub genunchi și cu punga de gheață pe sacul herniar.

— Nu se va face nicio încercare de a introduce cu forța sacul herniar în abdomen. Această manevră este periculoasă chiar în mîinile medicilor, pentru că se pot produce rupturi sau perforații ale intestinului cuprins în sac, sau, ceea ce e mai grav, se poate reintroduce în abdomen un intestin gangrenat.

Nu sînt permise clismele sau administrările de purgative și nu sînt recomandabile injecțiile calmante pînă cînd bolnavul nu e văzut de un medic chirurg.

Să nu uităm că și aci, ca peste tot în medicină, este mai ușor pentru bolnav să prevină strangularea prin operația de hernie făcută la „rece", decît să fie operat de urgență pentru o hernie strangulată gravă.

Dr. Ovidiu RAȚIU

TOCURILE ÎNALTE

Prin așezarea lor la extremitatea inferioară a corpului și prin rolul pe care îl joacă la mers, picioarele sînt expuse la multe șocuri, care lasă urme pe piele și influențează scheletul și musculatura. Tocurile înalte sînt adesea cauza unor neajunsuri de acest fel; nu putem însă afirma că astfel de tocuri trebuie evitate cu desăvîrșire și în orice împrejurări. Purtîndu-le, se va ține însă seama de forma și de greutatea corpului, ca și de gradul de sprinteneală firească a persoanei respective.

Pentru mersul greoi al unor persoane solide tocul înalt nu este avantajos nici chiar atunci cînd e purtat cu scopul de a înălța artificial o talie prea mică. Femeia svelță își poate permite uneori astfel de concesii, dar numai cu condiția ca, sărind călcîiele, să nu deformeze liniile corpului. S-ar putea ca piciorul arcuit cu ajutorul unui toc înalt să pară mai frumos pentru moment, dar acest succes se obține adesea numai cu prețul unor daune mai importante decît efectele trecătoare.

Iată explicația: oasele picioarelor sînt îmbinate astfel încît formează un fel de boltă, asemănătoare cu arcul unui pod, conformație care mărește rezistența scheletului. Dacă această boltă e sucită din cauza încălțămintei nerațională, mersul își pierde elasticitatea firească, devenind greoi sau chiar dureros, iar articulația gleznei, prețuită așa de mult sub aspectul estetic, se îngroașe. Deformarea aceasta e mai accentuată la femeile cu prea multe kilograme.

Tocurile înalte forțează mușchii din partea inferioară a gambei la o activitate excesivă și implicit la o dezvoltare exagerată, în dauna celorlalți mușchi ai gambei. Din cauza aceasta gamba tinde să devină cilindrică, ceea ce nu este avantajos pentru plastica acestui segment al membrului inferior, linia firească fiind cea arcuită. Afară de aceasta, tocul înalt face ca mersul să devină sălțăreț, nu ondulat, cum e firesc. Iar întrucît dinamica mersului poate influri și alte funcții ale organismului, să nu ne mirăm dacă unele femei care abuzează de tocuri înalte ajung să se plîngă de dureri de cap, de tulburări digestive și de alte diferite deranjamente interne.

Dr. A. B.

Ce știți despre organismul omenesc?

● SUPRAFAȚA corpului, pielea, este locuită de o imensitate de microbi, chiar în condiții de perfectă igienă. Pe un centimetru pătrat de piele există aproximativ 200 specii de microbi. Pe întreaga suprafață, care are în medie 2.500 cm pătrați, se plimbă 8 milioane de microbi, deci cam 3.200 pe fiecare centimetru pătrat.

● SÎNGELE, care prin globulele roșii transportă oxigenul în organism, conține într-un milimetru cub cam 5.000.000 de astfel de globule. Cei 7 litri de sînge pe care îi are în medie un om, cuprind deci cam 35.000 miliarde de globule roșii, adică de 17.000 ori cît suprafața întregului glob pămîntesc. Globulele albe sînt cam de 1000 ori mai puține, deci cam 5.000 milioane.

● NU ESTE SIMPLU să vorbești, veți spune probabil, cînd veți afla ca pentru fiecare cuvînt pe care îl rostim, este necesară punerea în funcțiune simultană a 72 de mușchi separați.

Calendar medical

Un secol de la nașterea marelui bacteriolog rus V. A. Havkin

La 15 martie 1860, s-a născut eminentul bacteriolog rus Vladimir Havkin, care avea să devină cunoscut atît prin valoroase cercetări de laborator, cît și prin opera de organizare complexă a luptei împotriva epidemiilor care, acum o jumătate de secol, bîntuiau India și țările din sudul Asiei.

Havkin și-a făcut studiile la universitatea din Odesa, lucrînd apoi o vreme în cadrul Muzeului zoologic din acel oraș. În 1888, datorită persecuțiilor pe care a avut să le suiere din partea autorităților țariste, el pleacă în Elveția, unde devine docent la universitatea din Geneva. După ce lucrează cîțiva ani la Institutul Pasteur din Paris, unde activa cu strălucire compatriotul său Ilia Mecinikov, Havkin părăsește în 1893 Europa pentru a se stabili în India, mînat de dorința de a contribui la combaterea teribilelor molime ce deveastau acea țară, aflată sub dominația colonialiștilor englezi.

El va rămîne în India timp de 22 de ani, ocupîndu-se mai întîi de studierea mijloacelor de luptă împotriva holerei, iar mai tîrziu de combaterea ciumei. Din inițiativa sa, în 1896, este creat la Bombay un laborator de bacteriologie, a cărui conducere i se încredințează. Acest laborator a devenit ulterior Institutul Havkin, unul din cele mai importante centre microbiologice din lume.

Imaginea corporală și tulburările ei

În viața de toate zilele, de cele mai multe ori simțurile noastre se contopesc pentru a putea diferenția obiectele explorate, pentru a le putea aprecia dintr-odată din mai multe puncte de vedere. Această sinteză complexă și multilaterală a diferitelor simțuri se realizează de porțiunea cea mai perfecționată a sistemului nervos, scoarța cerebrală. Ca orice sinteză, ea presupune o pregătire, o învățare. Această deprindere se cîștigă de fiecare individ, începînd din cea mai fragedă copilărie. De aici rezultă că, la omul adult, puține senzații rămîn în forma lor elementară, izolată pentru fiecare simț în parte, majoritatea lor fiind constituită din întricarea diverselor forme de sensibilitate.

Reprezentarea pe care fiecare om o are despre propriul său corp, imaginea corporală, rezultă și ea dintr-o asemenea sinteză. La alcătuirea ei iau naștere în primul rînd simțul tactil (de atingere) și simțul muscular (de apreciere a poziției diverselor segmente ale corpului): copilul se pipăie și se mișcă, luînd astfel cunoștință de părțile constitutive ale corpului său. Dar și senzațiile dureroase intervin în elaborarea schemei corporale prin aceea că diferențiază propriul corp de obiectele înconjurătoare de care acestă se lovește. În plus, este firesc că și simțul vizual, vederea „eu"-ului fizic, să contribuie la făurirea unei imagini a corpului propriu. Imaginea corporală nu este o schemă cu care omul se naște, ci reprezintă evoluția finală a unui proces care începe din primă copilărie și se dezvoltă progresiv, pînă la perioada de maturizare a acestei imagini care are loc în jurul vîrstei de zece ani.

Procesul acesta progresiv de elaborare a imaginii corporale se vădește, printre altele, în evoluția desenului la copii. În primele faze brațul este situat lîngă picior și gîtul lipsește. În a-

celași timp însă mîna și degetele ei sînt bine alcătuite.

Tulburările imaginii corporale realizează tablouri complexe. Acestea constau din mărirea (hipertrofia) sau micșorarea (atrofia) acestei imagini.

**În hipertrofia imaginii corporale se încadrează bolnavii care au sen

VARIETAȚI

Poveste scoțiană

S-a întîmplat în orașul Aberdeen, care posedă o puternică echipă de fotbal. De cîtva timp, înaintea fiecărui meci, pe aleile care duceau de la poarta stadionului la tribune apărea un cîine cu o splendidă zgardă. Pînă la începerea jocului, animalul parcurgea, preocupat, de nenumărate ori, distanța poartă-tribună. La început paznicii stadionului l-au privit cu nedumerire, dar nu i-au dat importanță. Cîinele (mereu același) era nelipsit însă la toate meciurile, făcînd incontinuu naveta. Din curiozitate, un controlor a prins cîinele și nu fără uimire i-a găsit în zgardă o invitație permanentă de intrare, eliberată de Federația scoțiană de fotbal. Bineînțeles că invitația nu era pe numele cîinelui. Acesta, bine dresat, ușura doar intrarea pe stadion a numeroși amatori de fotbal din Aberdeen, care nu „aveau timp" să treacă pe la casele de bilete.

Pele, actor de cinema

„Visul unui băiat" este titlul unui film ce va fi realizat în Chile în scopul popularizării campionatului mondial de fotbal care va avea loc aici în 1962. Interpreții principali vor fi fostul internațional chilian Livingstone Sergio, arbitrul argentinian Francisco Canaro, devenit dirijorul unei orchestre de jazz și în sfîrșit nu mai puțin celebrul jucător brazilian Pele. Acompaniat de orchestra Canaro, renumitul fotbalist negru va lansa un tango intitulat „Che Pele". Primele probe au arătat că Pele jonglează la fel de bine cu notele ca și cu balonul.

O nouă provocare a rasiștilor sudafricani

Noua Zeelandă este una dintre țările cele mai puternice în jocul de rugbi. În echipele de club și chiar în echipa reprezentativă a țării, joacă cu mult succes numeroși indigeni din tribul Maori, care în afara vitalității excepționale, demonstrează un talent deosebit pentru sportul cu balonul oval. Nu de puține ori victoriile echipei Noii Zeelande au fost obținute datorită jucătorilor maori.

De curînd renumita echipă „All Blacks" campioana țării, a fost invitată să întreprindă un turneu în Africa de Sud. În ofertă era pusă însă o condiție: să fie excluși din formație jucătorii maori. Rasiștii sud-africani care au împiedicat să evolueze echipele de fotbal din Brazilia nu s-au desmințit nici de data aceasta. Atitudinea discriminatorie a autorităților din Africa de Sud a produs o puternică indignare în Noua Zeelandă. Din inițiativa studenților universității din Wellington a fost redactată o petiție de protest pe care și-au pus semnătura 153.000 persoane din diferite cercuri sportive și politice. În petiție se cere anularea turneului în cazul că federația Africii de Sud nu va accepta ca echipa „All Blacks" să joace cu efectivul obișnuit cuprinzînd și pe jucătorii de culoare.

În Japonia ciclismul duce la furturi și sinucideri

Ciclismul profesionist a ajuns să fie considerat în Japonia drept o sursă de nenorociri. Aceasta deoarece în jurul velodromurilor a luat naștere o mare instituție ilegală de pariuri. După cum scrie ziarul „Combat" pe cele trei piste de ciclism din Tokio în fiecare an se organizează 18 reuniuni care atrag în medie două milioane de spectatori. Or, fiecare dintre ei pariază cîte 2000 de yeni pe zi. Presa japoneză — arată „Combat" — reproșează guvernului că încurajează pasiunea pariurilor ceea ce provoacă tot felul de tragedii, în deosebi sinucideri, din partea pariorilor care nu pot face față creditorilor. Ciclismul profesionist este considerat drept unul din cauzele recentei creșteri a criminalității în această țară. Cei ce pierd pariurile încearcă să se „refacă" pe alte căi, îndeosebi pe aceea a furturilor.

„Din anul 1948 — arată „Combat" — cînd ciclismul profesionist a fost introdus în Japonia, japonezii au pariat 75 miliarde yeni. În fiecare zi au loc reuniuni care țin cîte șase ore. Nu lipsesc, bine înțeles, nici scandalurile. Anul trecut, rezultatele unei reuniuni au fost „aranjate" atît de evident încît sumele pariate au trebuit să fie înapoiate pariorilor.

Sînt prea săraci...

Înfrîngerile recente suferite în Cupa Campionilor Europeni de către echipa engleză Wolverhampton în fața formației spaniole F. C. Barcelona (0-4 și 2-5 în retur) au stîrnit un nou val de comentarii critice în presa britanică.

Iată însă că în mijlocul acestor critici s-a ridicat o voce în apărarea echipelor engleze de fotbal. Într-un interviu acordat ziarului „Daily Express", antrenorul echipei West Ham-United, Ted Fenton, și-a exprimat părerea că declinul fotbalului britanic se datorește în primul rînd... sărăciei. „Fotbalul englez este prea sărac pentru a putea rivaliza cu cel spaniol — *a spus el.* Trebuie să arătăm cu curaj spectatorilor că ei sînt aceia care ne-ar putea oferi o șansă să rivalizăm cu marile cluburi spaniole, plătind mai scump biletele de intrare"

La întrebarea ce ar putea face cluburile engleze cu mai mulți bani, Fenton a spus: „Să cumpărăm și noi jucători din străinătate, cum fac spaniolii". *În consecință, dacă propunerea lui Fenton va fi acceptată, ne putem aștepta la meciuri între echipe engleze și spaniole ai căror jucători vor fi... brazilieni, argentinieni, uruguayeni. Dar o asemenea partidă ar avea un cadru mai adecvat de desfășurare în „Cupa Campionilor Americii de Sud".*

SPORT

Din actualitatea campionatului categoriei A de fotbal

Jucătorii pentru echipa națională

Din returul campionatului categoriei A de fotbal s-au disputat pînă acum doar două etape. La prima vedere s-ar părea că numeric ele sînt insuficiente pentru constatări cu caracter de concluzii. Dar o asemenea impresie poate fi ușor înlăturată dacă se ține seama că celor două etape ale returului li se adaugă perioada pregătitoare care, la rîndu-i, a fost precedată de o foarte scurtă pauză fotbalistică.

Ce ne arată desfășurarea celor 12 partide ale primelor două etape din primăvară? Că echipele categoriei (vorbind de toate laolaltă) au un stadiu general de pregătire care permite aprecieri pozitive. Firește că, între ele, există diferențe de pregătire, pentru că, de pildă, altfel se prezintă C.C.A., Dinamo Bacău, Steagul Roșu și Știința Cluj și altfel Dinamo București, Rapid sau Jiul.

Asupra formei jucătorilor aprecierile sînt în general tot pozitive.

Jocurile primelor două etape au dat note bune sau chiar foarte bune unora dintre selecționabili, din care se cuvine să notăm pe Voinescu, Jenei, Racsi, (C.C.A.), Soare (Progresul), Uțu (Dinamo București), Hașoti (Steagul Roșu) și alții. În schimb nu e de loc convingătoare forma lui Dridea, Tabarcea, Fronea (Petrolul), Al. Vasile, Eftimie, V. Anghel (Dinamo București), Dinulescu (Progresul), Mezsaros II (Steagul Roșu) etc. pe lîngă care se mai poate vorbi despre Constantin (stînjenit de întreruperea antrenamentelor în perioada pregătitoare în urma accidentului suferit). Mai sînt pentru moment cu semne mari de întrebare selecționabilii Nunweiller (Dinamo București) și Caricaș (Progresul) accidentați de asemenea în perioada de pregătire și, eventual, Tătaru (C.C.A.) sau Popa (Dinamo) accidentați de dată mai recentă.

Bilanțul acesta oferă, cum se vede, mărturii că unii antrenori de club n-au acordat atenția specială ce li s-a cerut de către forul de specialitate în pregătirea selecționabililor, că nu au urmărit cu simț de răspundere pregătirea fiecăruia în parte.

Nevoi destul de imediate ale calendarului internațional (cu suita celor trei meciuri oficiale cu Bulgaria și Cehoslovacia eșalonate între 1—21 mai), accentuează mai puternic necesitatea măsurilor ce se impun. Miercuri după amiază, pe stadionul Republicii, lotul reprezentativ a susținut un meci public cu o echipă cehoslovacă fruntașă: Spartak Hradek Kralove. A fost una din etapele planului general de pregătire a selecționabililor, care a permis unele observații în plus. Am vrea, legat de acest joc, să reținem mai ales faptul că forul de specialitate a găsit util să folosească prilejul ca să introducă în lot cîțiva jucători care și-au cîștigat proaspete galoane în partidele primelor două etape: I. Lazăr, Kozka, Mateianu, Seredai. Procedeul este foarte bun și trebuie folosit în continuare.

Dar problema principală constă în lichidarea rămînerii în urmă în ce privește pregătirea unor selecționabili, să-i numim de bază. Pentru aceasta se impun măsuri pricepute în programul antrenamentelor echipelor de club, pentru că aici trebuie înlăturate deficiențele existente, după cum trebuie asigurată și desăvîrșirea formei la cei mai avansați. Pregătirea selecționabililor trebuie de aceea să îmbrace la echipele lor caracterul special dictat de nevoile calendarului internațional, antrenorii de club fiind chemați să-și facă datoria cu toată priceperea și conștiinciozitatea.

Ion BOCIOACA

Cutia cu scrisori

C. RADUT — **Suceava 1)**: În 1954 titlul de campioană la hochei pe gheață a revenit echipei Știința Cluj, urmată de C.C.A. și Avîntul Miercurea Ciuc. Întîlnirile s-au disputat pe terenurile Progresul I.T.B. și Dinamo, transformate în... patinoare.

P. CRISTEA — **București**: Vă puteți satisface curiozitatea și prefința: sub tribuna centrală a Stadionului Republicii este amenajat un bac pentru canotori.

EMIL ZAHARIA — **Arad**: Primele recorduri mondiale la 5.000 m. și 10.000 m. au fost stabilite în anul 1912, de către finlandezul Kolehmainen, cu 14:36,6 și respectiv 31:20,8.

REMUS OPRICĂ — **București**: 1) La prima întrebare am mai răspuns în nr. 126. La întrebările 2 și 4 ne cereți să dăm un certificat absolut, ceea ce trebuie să recunoașteți este foarte dificil. Părerile sînt în această privință împărțite și pe... bună dreptate.

PUNCTE DE VEDERE

Un caz complicat

Un anonim mi-a strecurat sub ușe, luni dimineață, cîteva file de scrisoare, cu neobișnuita rugăminte de a fi expediate destinatarului pe calea acestei rubrici. Cîntărind faptele, m-am hotărît să-i satisfac dorința. Iată misiva cu pricina:

DRAGA DOCTORE,

Deși nu ne cunoaștem, sper că nu-mi vei lua în nume de rău acest apel pe care ți-l adresez într-o chestiune foarte delicată. Sincer vorbind, dumneata ești primul medic pe care îndrăznesc să-l consult, iar faptul că țiu să-mi păstrez deocamdată anonimatul, se datorește unor împrejurări speciale. E vorba de manifestările absolut stranii ale maladiei mele, (vrînd-nevrînd, așa trebuie s-o numesc) manifestări care îngrijorează serios pe amicii și colegii mei de muncă, mai ales de cînd cu...

Dar, să procedăm sistematic.

Dragă doctore, sînt un cetățean serios, de vreo treizeci de ani, familist, tată de copii, posesor al unei licențe, domiciliat în București, str. Bunei Cuviințe — numărul nu interesează. După ce mi-am dat examenul de stat, în 1958, am fost repartizat la instituția unde funcționez și în prezent. Se spune că muncesc onorabil; cel puțin pînă la ora de față nimeni n-a putut să afirme contrariul. În familie lucrurile merg bine, ca și în relațiile cu prietenii, vecinii etc. M-aș putea socoti, prin urmare, un om ca toți oamenii, dacă n-ar fi afurisita asta de... Zău așa, nici nu știu cum să-i zic.

Pe scurt, dragă doctore — din cînd în cînd, mă apucă! Prima dată mi s-a întîmplat acum cîțiva ani, în autobuzul 47. Eram încă student — mă logodisem de vreo săptămînă și tocmai o conduceam acasă pe actuala mea soție. Era sîmbătă seara, prin decembrie — fusesem împreună la un spectacol. În mașină, o.nghesuială grozavă. La un moment dat apare controlorul: îi dau biletele și-l aud: „Altele n-aveți?"

— De ce să am altele? ripostez. Astea nu-s bune?

— Dacă erau bune — face el, de colo — crezi că te mai întrebam de vorbă?

...Era mărunt și gras, avea un nas vînăt și mirosea vag a țuică fiartă. În plus, dacă mă-nfurie ceva pe lume, este expresia: „te-am întrebat de vorbă?" Știam precis că biletele sînt bune: le țineam în mînă de cînd mi le dăduse taxatoarea. Am simțit dintr-odată o dorință nebună să-l muște de nas pe individ. Ceea ce — scuzați — am și făcut! Ce-a ieșit, nu vă mai spui... Urlete, scandal, apostrofări, miliție, logodnica leșinată — mă rog — o harabaură întreagă. Pînă la urmă, s-a dovedit că biletele mele erau într-adevăr valabile. Dar, evident, ce folos?

Timp de un an și mai bine am fost băiat cuminte. Într-o bună zi rămîn singur acasă, duminică dimineața. Ce-ar fi să mă duc la cinematograf. Zis și făcut. Intru la Patria, să văd „Marile manevre". Tocmai începuse jurnalul. Aștept pauza — mă apropii de locul indicat — cînd colo — pe scaun, un cetățean.

— Aveți locul 12? îl întreb.

— Da, am 12 — răspunde.

— Pot să văd și eu biletul? zic, arătîndu-i pe al meu.

— De ce, sînteți de la control?

Nu era scund și gras, n-avea nasul vînăt și n-a zis că-l întreb de vorbă. S-a exprimat destul de cumsecade — și totuși... Purta niște ochelari mari, în ramă de baga I-am smuls și i-am trîntit de podea. Așa — pur și simplu. De data asta a fost ceva mai complicat. S-a aflat la serviciu — erau cîțiva colegi în sală — m-au dat la gazeta de perete, m-au criticat în ședință. Îmi venea să mor de rușine. Mi-am jurat să mă supraveghez, să fiu atent la cea mai vagă simptomă de iritare... Bineînțeles i-am plătit ochelarii respectivului, i-am cerut scuze, am discutat serios cu soția, cu directorul, cu un prieten din copilărie... Ei bine — acum cîteva zile, din nou!

De data asta — la oficiul I.R.E.B. — unde mă dusesem să plătesc lumina pe februarie... Am insultat grav o funcționară, am bruscat doi cetățeni care i-au luat apărarea — ce mai turavura — am făcut-o fiartă. Și culmea, totdeauna mă apucă în public, în aglomerație! — Doctore dragă, sînt disperat. Închipuie-ți ce situație. Om serios, muncitor, cu casă și familie, cu licență și acte în regulă, să mă comport în public ca un... nici nu știu cum să zic, zău așa! De fapt — cum se califică asemenea ieșiri, ca ale mele?

Te rog încă odată — iartă-mă că te deranjez cu asemenea chestiuni — dar pentru mine e o problemă foarte dureroasă. Oare de ce mă adresez dumitale? Poate unde te știu de pe stadion și din fotografiile din ziare — am uitat să-ți spun că mă duc uneori la fotbal — și mi-ai fost totdeauna foarte simpatic. Dragă doctore, nu mă lăsa: dă-mi cel puțin un sfat, dacă nu o soluție. În acest scop poți folosi eventual intermediul aceleiași pagini.

Cu mulțumiri anticipate

UN CETĂȚEAN VREDNIC DE COMPATIMIRE

P. S. Tocmai acum m-am gîndit că s-ar putea să fi greșit adresa, întrucît dumneata ești — pare-mi-se — de altă specialitate: chirurgia, dacă nu mă înșel. Nu face nimic, poate mă sfătuiești ce anume trebuie să tai — desigur, nu capul! — pentru a mă lecui în mod radical de maladia mea nesuferită.

Încă odată, mii de scuze pentru deranj!

Scrisoarea este adresată tov. dr. R. CIOSESCU-Constanța.

P. con. Dan DEȘLIU

Mîine pe terenul hipodromului Băneasa - Galop

A 5-a ediție a „Crosului Balcanic"

Atleți și atlete din cinci țări participante se vor înfrunta cu dîrzenie în probele ce le sînt rezervate, dornici să cucerească titlurile de campioni (la individual și pe echipe) puse în joc. Întrecerea lor sportivă e și un minunat prilej să se cunoască mai bine, să strîngă legăturile de prietenie dintre ei.

Un aspect de la un concurs de verificare a atleților noștri, desfășurat pe traseul „Crosului Balcanic"

Fotografia: C. ANTONIER

Din istoricul competiției

La bărbați crosul balcanic e la a V-a ediție, deși prima oară s-a alergat cu mai bine de 20 de ani în urmă — și anume în 1938. Atunci, la Ankara, a triumfat Kotnik la individual și Iugoslavia pe echipe. Abia după 17 ani, la Skopije — în Iugoslavia — s-a disputat ediția a II-a. La start s-au prezentat atleții a trei țări — Iugoslavia, Turcia și Grecia. Individual a învins Stritoi (Iugoslavia), iar pe echipe Iugoslavia. După alți trei ani, în 1958, debutează în competiție atleții romîni și bulgari la ediția a III-a de la Ankara, în timp ce Grecia nu participă. Tot atleții iugoslavi cîștigă individual și pe echipe. Primul loc în clasamentul individual îl ocupă excelentul alergător Franjo Mihalici, pe care-l urmează la sosire alergătorul nostru Vasile Weiss. Cu Constantin Grecescu pe locul IV, formația noastră a trebuit să se mulțumească cu locul II la echipe, pentru că ceilalți doi alergători romîni care contează în clasament au venit pe locurile 13 și 14 (Tadeus Strzelbiski și Victor Pop), în timp ce iugoslavii Bazici, Paviovici și Subotici s-au grupat pe locurile 7, 8 și 9.

Anul trecut, la 15 martie, s-a disputat la Belgrad ediția a IV-a a competiției, în care s-au aliniat la start concurenții a cinci țări, de astă dată fiind prezenți și atleții greci. Deși avantajați de terenul propriu, iugoslavii nu au mai reeditat victoriile din edițiile precedente. Pe hipodromul „Careva Cuprija" învingători au fost Ianos Glezos (Grecia) la individual și Bulgaria pe echipe. Duritatea traseului, căci s-a alergat pe un teren desfundat, n-a împiedicat concurenții să-și dispute întîietatea cu ardoare și lupta pe echipe a fost mai strînsă ca oricînd. Dintre alergătorii noștri cel mai bine s-a clasat Constantin Grecescu, care a ocupat locul III, fiind la sosire după Glezos și Mihalici. Dar Dinu Cristea, Pricop și Bădici — următorii noștri alergători în clasament — au venit pe locurile 9, 10 și 14. Echipa noastră a totalizat 36 puncte, într-un clasament care a avut alcătuirea: 1. Bulgaria 34 puncte; 2. Iugoslavia 35 puncte; 3. Romînia 36 puncte; 4. Grecia 51 puncte; 5. Turcia 55 puncte. Deci cîte un singur punct diferență între primele trei clasate!

Întrecerea de mîine

Pentru ediția din acest an, pregătirile concurenților au început de timpuriu. Bulgarii, învingătorii ediției precedente, au avut primul concurs de verificare la sfîrșitul lunii ianuarie. Antrenorul lor, N. Mitov, nu-și ascunde convingerea că atleții bulgari vor cuceri victoria ca și anul trecut la Belgrad. El contează pe valoarea acelorași Peev, Bucicov, Barcev etc. Alergătorii iugoslavi sînt hotărîți să se reabiliteze anul acesta. În cel mai recent concurs de verificare, care a avut și caracter de selecție pe o distanță de 10 km. (cîți măsoară și crosul balcanic) ordinea sosirii a fost: Mihalici, Subotici, Iovanovici, Ivanovici, Stoianovici etc. Împreună cu Bazici, anunțat de asemenea în echipa iugoslavă, ei pot emite pretenții la victoria finală. Pe lista atleților greci participanți figurează la loc de frunte Ianos Glezos — campionul balcanic de cros al anului trecut, iar pe cea a atleților turci Cahil Onel, cunoscut publicului sportiv bucureștean. Cît despre alergătorii noștri, ei sînt hotărîți ca în ediția de la București să înscrie pentru prima oară numele echipei noastre în palmaresul competiției, ceea ce le dorim și noi.

★

Tot mîine se aleargă pe același teren, și ediția a II-a a Crosului Balcanic feminin, care anul trecut, la Belgrad, în ediția inaugurală, s-a soldat cu victoria lui G. Cinay (Turcia) la individual — într-un lot de nouă alergătoare — și a Iugoslaviei pe echipe. De astădată vor lua startul și alergătoarele bulgare, care debutează cu acest prilej în competiție.

B. IONESCU

Din presa străină

Jack Dempsey dă semnalul de alarmă

Fostul campion mondial de box Jack Dempsey, acum în vîrstă de 65 ani, a lansat un apel dramatic prin care invită pe reprezentanții opiniei sportive din S.U.A. și pe toți iubitorii sinceri de sport „să salveze" boxul american.

Boxul, a declarat Dempsey este un sport care în ultimii ani se află în mare declin în țara noastră. În primul rînd e vina noastră, a vechilor campioni că am închis ochii și am stat nepăsători permițînd gangsterilor și altor elemente necinstite să-și impună controlul asupra activității pugilistice. Profesionismul într-adevăr are legi foarte dure. Dar e deosebit de grav faptul că aproape toți campionii de azi se află în mîinile unor impresari, indivizi dubioși, certați cu justiția și cu morala, lipsiți de orice scrupule, care au transformat mediul pugilistic într-o junglă de „business", de meciuri aranjate etc. Arbitri, manajeri, boxeri, sînt prinși cu toții într-o plasă care amenință să înăbușe totul. Trebuie să fim noi bătrînii, primii care să încercăm curățirea și însănătoșirea acestui sport.

Apelul lui Dempsey a fost primit cu simpatie în cercurile sportive și de întreaga presă. „Dempsey are dreptate — scrie „Newyorker". A sosit momentul să deschidem ochii, altfel mulțimea va întoarce spatele unui sport pe care l-a preferat din totdeauna. Fotbalul european a început să prindă în unele regiuni ale țării. Boxul în schimb este peste tot în regres și mai ales la New York și Chicago. A face azi o sală plină la Madison Square Garden este aproape imposibil". Alte ziare americane s-au făcut de asemenea ecoul declarațiilor lui Dempsey, cerînd să se termine cu toleranța față de gangsteri.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMINIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Instantanee...

BOXUL IN SECOLUL TRECUT

ARBITRUL: — Hei, gentleman, ai uitat să-ți pui mănușa!...

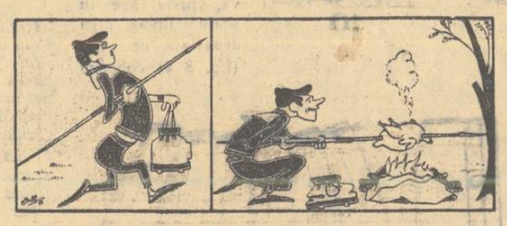

Sulițașul

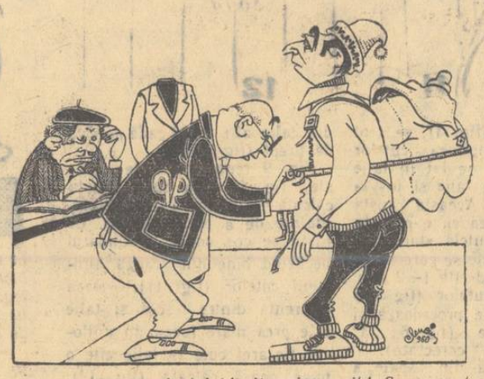

— 1,82 în jurul pieptului! Nemaipomenit! Se cunoaște că sînteți sportiv!...

Desene de Al. CLENCIU

Adaptare după I. P. Maghidovici

CUCERITORII

(Istoria descoperirilor geografice)

PAMIRUL

Iată-ne în secolul al 20-lea, — secolul nostru, secolul generației care trăiește era zborurilor în spațiul cosmic. În acest secol în care omul se avîntă spre alte planete, mai sînt încă locuri necunoscute pe Pămînt, locuri care abia sînt cercetate și descoperite.

Geologul sovietic Serghei Vladimirovici Obrucev întreprinde mai multe expediții științifice în nordul continentului asiatic, în anii 1926-1930.

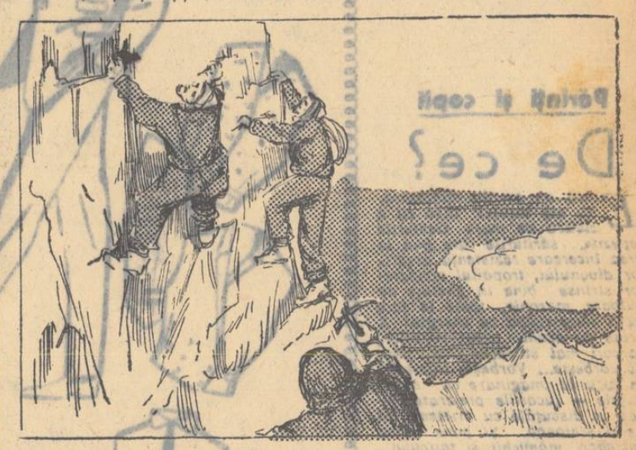

În anul 1933, fotografiind din avion o suprafață de 375.000 km. pătrați, descoperă un mic ghețar suspendat și stabilește că vîrful însemnat pe hartă la o altitudine de 2.799 m., considerat de altfel ca cel mai înalt punct din Asia de nord-est, nici nu exista în realitate.

În acest secol al 20-lea se continuă explorarea podișului Pamirului. Exploratorul rus Korjenevski a descoperit, la marginea nordvestică a podișului, un vîrf înalt de 7.105 m. pe care l-a denumit piscul Korjinavskaia. În anul 1936 el a descoperit în Pamirul de nord-vest lanțul scurt, dar foarte înalt, pe care l-a numit lanțul Academiei de Științe (Akademii Nauk).

În 1938, savantul și alpinistul sovietic A. A. Letavet a relatat că la sud de piscul Han Tangri (6.995 m.), considerat cel mai înalt punct din Tian San, a urcat pe un vîrf și mai înalt. A fost descoperit astfel vîrful Victoriei (7.439 m.) — al doilea ca înălțime din U.R.S.S.

EVERESTUL

Încă din secolul al 19-lea, spioni britanici din India au început să studieze și să cerceteze sistematic munții Himalaia și munții Karakorum, dincolo de care se află Asia Centrală spre care năzuiau poftele imperialiștilor englezi. Au fost întreprinse mai multe expediții conduse de spioni militari, care au determinat existența unei serii de vîrfuri ce depășeau 7.000 și chiar 8.000 de metri înălțime. Piscul XV s-a dovedit a fi cel mai înalt de pe glob (8.840 m., iar după calcule ulterioare 8.882 m.). S-a

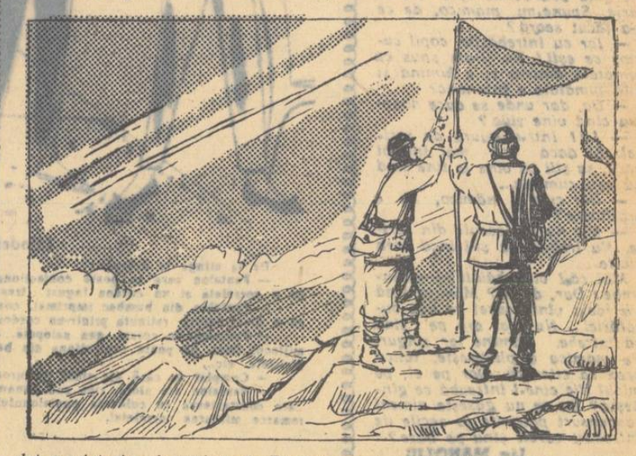

dat acestui pisc denumirea de Everest, în cinstea lui George Everest, care a condus lucrările topografice în India în acea perioadă.

Din 1950 s-au început încercările de ascensiune pe Everest dinspre sud, din direcția Nepalului. Expediția franco-elvețiană din 1952, condusă de Raimond Lamber și de „Tigrul Zăpezilor", cum era supranumit alpinistul Tensing din tribul șerpaș, care a servit expediției drept călăuză și hamal, a urcat pînă la 8.600 m. Expediția franco-elvețiană a demonstrat că urcușul dinspre Nepal este mai ușor și că pînă la 8.500 m. se poate urca fără ajutorul aparatelor cu oxigen.

Beneficiind de experiența franco-elvețienilor, un grup de alpiniști britanici, conduși de John Hunt, a întreprins o nouă expediție în 1953. După ce și-a instalat baza principală la altitudinea de 7.900 m. la 25 mai 1953 o pereche de alpiniști (Tom Bourdillon — Charles Evans) a urcat pînă la 8.748, dar complet epuizați cei doi au fost nevoiți să se înapoieze la bază, avînd însă grijă să lase la punctul cel mai înalt atins o rezervă de oxigen.

În ziua de 29 mai, la ora 6,30 dimineața, englezul Hillary și „tigrul zăpezilor", Tensing, au început asaltul vîrfului Djomolungma-Everest. La ora 11.30, în aceeași zi cu ei au ajuns pe cel mai înalt punct al globului și Tensing a arborat patru steaguri, iar Hillary a realizat mai multe fotografii, după care cei doi au început coborîșul pînă la baza de la 7.900 m. unde au ajuns după 5 ore.

Al doilea vîrf ca înălțime de pe glob, Ciogori (8611) se află în lanțul munților Karakorum. În anul 1954, pe acest vîrf s-a urcat o expediție italiană de sub conducerea geologului A. Desio.

(Va urma)

STATUR
MODA
COSMETICA
GOSPODARIE

Părinți și copii

De ce?

E încă un om în miniatură. Nu stă locului însă cît e ziulica de mare. Gesturile repezite, săriturile care pun la grea încercare rezistența arcurilor divanului, tropăitul picioarelor strînse bine în ghetuțe de culoare maronie, toate le face cu o mare risipă de energie. A prins de acum titicul vorbelor, rareori mai stîlcește cîte una. Și vorbește... Vorbește într-una: în jocurile imaginare cu mașinuțele — jucăriile preferate — sau în discuțiile cu prietenii lui de o șchioapă. Și pune atîtea întrebări mămichii și tăticului...

— Petrișor mi-a spus că ghetuțele mele sînt făcute din pielea unui cuțu lu fel cu Bubi al nostru. O să mi-l ia pe Bubi, mămico? întrebă Nic gata, gata să verse lacrimi pentru o asemenea nenorocită eventualitate. (Nic era diminutivul adoptat de la Nicușor pe care-l rosteau cei mari și care i se părea se băiatului mult prea lung).

— Petrișor nu știe nimic. Cum o să ni-l ia pe Bubi?

— Dar de ce mi-a spus așa?

— Fiindcă e un prost.

— Din ce se fac atunci ghetele?

— Din piele de animale.

— De bou, vacă...?

— Sigur.

— Dar lui Bubi nu-i face nimic?

— Nic, ești plictisitor. Nu mă mai tot întreba. Băiatul a tăcut lăbărțînd puțin buza de jos, așa cum fac toți copiii supărați... Supărarea trece repede, joaca îl atrage din nou pe Nic. Curiozitatea lui este însă mereu trează. Ca atare, întrebările revin a doua zi.

— Mămico Gigi are o rachetă așa frumoasă... Zice că merge în Lună. Cum e Luna asta?

— Ai văzut-o de attea ori pe cer. Nu mai mă tot întreba.

— E cald acolo sau e frig? Se găsesc și băieți? Dar cît de departe e? Una după alta, întrebările rămîn fără răspuns; pînă cînd...

— Nic, iar devii imposibil. Las-o pe mămica în pace. Vezi doar că are treabă. Nic se îndreaptă plin de speranțe către tatăl său care intervenise cu dujana. O să-mi explice tăticu — își spune el. Dar cînd ajunge lîngă fotoliul acestuia, tăticu e deja cufundat în lectura unui ziar. Obligat din nou să rămînă singur cu gîndurile și preocupările lui, Nic se apropie de fereastră și privește afară. E vremea amurgului.

— Mămico, mămico, strigă el alergînd zburdalnic spre bucătărie. Spune-mi, mămico, de ce s-a făcut seară?

— Iar cu întrebările, copil curios ce ești! Nu ți-am spus că jumătate dintr-o zi e lumină și altă jumătate e întuneric?

— Da, dar unde se duce noaptea cînd vine ziua?

— Uf! Într-o guură de șoricel. Și dacă mă mai întrebi mult, să știi că vine la tine cînd nu ești cuminte...

— Dar cum e, mămico, ca o vrăjitoare?

— Nic nu mă scoate din sărite. Nu trebuie să știi încă prea multe.

Mai cînd vine băiatului să întrebe: Dar, de ce? Mămica însă i-a făcut vînt ușurel pe ușa bucătăriei... Nu mai are pe cine să întrebe. Rămîne iar singur. Pe mămica o plictisește, tăticu vrea să citească. Dar pe el, pe micul Nic cine-l întreabă ce gîndește? De ce nu găsește nimeni răspunsurit potrivite la zecile de întrebări care-i stau pe buze?

Lia MANOLIU

Costume bărbătești pentru primăvara 1960

Costumul bărbătesc, elegant, de primăvară, are o linie lejeră, umeri rotunzi, talia puțin marcată și mai sus, îngust pe șolduri. Reverele sînt înguste și mai scurte, cu căzura sus.

Cele mai indicate costume pentru primăvară sînt cele încheiate la un rînd cu 2—3 sau un singur nasture. Poate fi totuși și încheiat la două rînduri, de preferință cu un singur sau cel mult 3 nasturi, cu reverul îngust și mai lung în acest caz.

Pantalonii sînt deobicei înguști și fără manșetă. În privința culorilor și țesăturilor, pentru costumul elegant din primăvara 1960 se folosesc sto fele cu desene, dungi fine, carouri, pepit etc. precum și stofele unii în culori pastel și mai variate.

Orice costum elegant se poartă cu vestă, din același material sau dintr-o stofă fantezi asortată costumului. Vesta poate fi la 1 singur rînd sau la două rînduri și în acest caz poate avea și mici revere. Vestele pot fi colorate mai vioi și desenul stofelor poate fi mai accentuat.

La un costum a cărui stofă va fi cu desen, vesta va fi uni. Vestele a căror stofă cu desen, merg foarte bine la costumele uni.

Cămașa elegantă este din mătase naturală sau dejalen cu un guler mic cu colțurile mai mult drepte. Manșeta dublă, poate avea și o cută dublă în față. Nasturii mici se pun din sidef foarte fin.

Sînt moderne cravatele cu dungi în lung sau oblice, cu desene discrete, ori cu buline mici. La un costum cu desen, nu veți purta decît o cravată în uni de culoare asortată, pe cînd costumul uni suportă cravată cu orice desen.

Desene de Carmen HRISTESCU

Pantaloni pentru casă

(Modele cerute de cititoare).

De la stînga la dreapta:

— Pantalon care se poate confecționa din orice material din lînă sau bumbac, model prevăzut cu o corsetă și un cordon îngust trasat prin găici din materialul pantalonului.

— Pantalon din bumbac imprimat, comod de purtat în orele de gospodărie și odihnă. Se poartă cu o bluză lejeră, reținută printr-un cordon de elas tic.

— Pantalon cu corsaj, gen salopetă, croit fără cusătură în talie, închis printr-un fermoar lung pe mijlocul feței. Se poate confecționa din balonsaide și purta atît în casă, cît și la mare, în excursii, pe bicicletă etc...

— Complet de casă din stofă călduroasă, pepit sau în carouri, cu garnituri de franjuri.

— Pantalon din stofă, rips sau panama, cu o croială originală în talie. Se poartă cu tricouri care contrastează cu culoarea pantalonului sau bluze cu un model cît mai simplu, pentru ca să se remarce mișcarea corseletei.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

„ELECTRO-GOSPODINA" aparatul cu 14 întrebuințări

Printre cele 60 de mașini și articole moderne de uz casnic prezentate în cadrul recentei expoziții cu vînzare deschisă la magazinul „Tehnometal" de pe Calea Victoriei din Capitală, vizitatorii au întîlnit și originalul aparat „ELECTRO GOSPODINA". Menit să ușureze în mod simțitor munca gospodinelor în bucătărie, acest aparat a atras în deosebi atenția femeilor, care s-au interesat de întrebuințările și de condițiile lui de funcționare.

Dar ce știe să facă „Electro-gospodina", care sînt întrebuințările ei? Le-am aflat pe dată, cu prilejul unei demonstrații practice efectuate în fața vizitatorilor expoziției de către responsabilul colectivului de constructori al acestui aparat, — tehnicianul *Alexandru Felneri* de la întreprinderea de industrie locală „Tehnica Modernă".

„Electro-gospodina" are nu mai puțin de 14 întrebuințări: toacă carnea, umple cîrnații, bate frișca freacă maioneza, frămîntă aluatul, taie zarzavaturile și fructele, taie varza și cartofii, toacă nuci, stoarce fructe și legume fierte, pasează cartofi pentru piré, toacă roșii și fructe pentru bulion și marmeladă, macină cafea și zahăr, macină condimente sau pesmet, curăță cartofi. Acest aparat face plăcută munca femeilor în bucătărie, întrunind condițiile impuse de tehnica modernă și normele igienico-sanitare de nutriție. Cu ajutorul lui se economisește timpul gospodinelor, întrucît oricare din cele 14 întrebuințări se pot realiza în cîteva minute.

L. Cosmovici: „Cosmetică"

Apărută recent în librăriile noastre, cartea „COSMETICA", semnată de L. COSMOVICI, oferă o interesantă inițiere în noțiunile fundamentale ale cosmeticii.

Femeile dornice să-și păstreze o înfățișare plăcută, un trup sănătos și îngrijit, găsesc în pa-

ginile cărții indicații ușor de pus în practică potrivite tenului și părului fiecăreia, indicații folositoare femeii din orice sector de activitate și a căror aplicare nu necesită timp îndelungat. Amintim printre ele, indicațiile cuprinse în capitolul: Pielea, Cremele, Tratamentele cosmetice.

Oarecum în detrimentul acestor indicații practice pe care le-am fi dorit mai ample, dar totuși foarte prețioase, alcătuite pe o bază științifică, formulele diferitelor preparate cosmetice prezentate cu multe amănunte, oferă cititoarelor posibilitatea de a-și alege cele mai potrivite creme, loțiuni, pudre sau farduri. Bărbații găsesc, la rîndul lor, sugestii asupra preparatelor pentru bărbierit sau după bărbierit ca și a șamponurilor, loțiunilor de păr etc.

Interesante ni se par atît introducerea care face un scurt istoric al cosmeticii cît și referirile cuprinse în fiecare capitol al cărții privitoare la structura și funcțiile pielii, generalitățile despre riduri, masajul feței, îngrijirea părului, îngrijirea mîinilor, produsele de parfumerie, lista materiilor prime cosmetice, materialelor și preparatelor auxiliare.

Toate acestea fac din cartea „Cosmetică" un ajutor prețios pentru toate femeile.

Meniul săptămînii

21—27 MARTIE 1960

— Supă de praz cu orez dreasă cu smîntînă; varză cu carne; gutui coapte cu zahăr.

— Brînză cu smîntînă; friptură înăbușită cu murături; biscuiți cu marmeladă.

— Mîncare de țelină; rasol din pește sărat cu mujdei de usturoi și mămăliguță; compot de prune.

— Supă cu găluști de griș; macaroane cu carne; mere.

— Salată orientală; pîrjoale moldovenești cu piure de cartofi și murături; halva.

— Borș de fasole boabe; ghiveci din conserve; clătite cu marmeladă.

— Ochiuri românești; friptură la grătar cu cartofi prăjiți; brioși.

Macaroane cu carne

Cantități: 300 gr. macaroane, 300—400 gr. carne friptă din supă, 2 cepe, 3 linguri untură, sare, piper.

Se fierb macaroanele în apă sărată, se scurg și se spală. Se prăjește ceapa tăiată foarte mărunt cu 2 linguri de untură. Cînd începe să se îngălbenească se adaugă carnea fiartă și tocată, sarea, piperul și se lasă să se prăjească puțin. Se pune într-o cratiță o lingură de untură să se încingă, se pun macaroanele scurse bine de apă și carnea tocată și prăjită, se amestecă și se dă la cuptor pentru cîteva minute.

Friptură înăbușită

Cantități: Carne macră (sau rasol alb) 1 ceapă, 2—3 căței usturoi, 1 morcov mic, 2 linguri untură, sare, piper, 1 lingură bulion, 1 linguriță oțet (sau 1 păhărel vin).

Se rumenește puțin carnea în untură întorcînd-o pe toate părțile. Se adaugă un morcov curățat tăiat în sferturi, o ceapă, usturoiul, piperul și apă caldă cît să acopere friptura. Se pune capacul și se lasă să fiarbă încet întorcînd carnea cînd pe o parte cînd pe alta pînă devine fragedă și rămîn numai 2—3 linguri de zeamă. Se scot morcovul, ceapa și usturoiul, se dau prin sită, se pun din nou în oratiță cu friptură, se adaugă o lingură de bulion, 2—3 linguri de apă, sare, un strop de zahăr și se lasă să mai dea cîteva clocote. Se taie friptura felii, se așează pe farfuria de servit, se toarnă sosul deasupra și se servește cu garnitura de cartofi, orez fiert sau legume fierte și opărite cu unt.

Brioși

Cantități: 2 ouă, 1/2 pahar zahăr pudră, 1/2 pahar ulei, 3/4 pahar făină, vanilie sau coajă de lămîie.

Se freacă bine ouăle cu zahărul și cu vanilia, se adaugă puțin cîte puțin uleiul amestecînd pînă ce compoziția începe să se îngroașe. Se adaugă făina și se amestecă foarte bine. Se pregătesc dinainte forme mici pentru tarte, bine unse cu ulei. Se umple fiecare formă pe trei sferturi cu compoziția pregătită și se dau la cuptor la foc potrivit. Cînd sînt gata se scot imediat din forme.

Maria DELEANU

Cutierul nostru

ELENA I. — **Reghin:** Cele petrecute între timp nu sînt de natură să influențeze negativ dezvoltarea viitoare a relațiilor de prietenie create de-a lungul attor ani. Nu este cazul să li se dea o importanță mai mare decît au avut-o în realitate. Ba din contră. În aceste condiții totul ar putea fi la fel de bine ca înainte.

LUCIA — **Vaslui.** Dacă cei care știu totul nu vor să vă spună nimic, apelați la ajutorul prietenilor, cunoscuților. În cele din urmă veți afla unde s-a dus. Ar exista desigur și alte mijloace, dar nu vă sfătuim să le folosiți. O discuție directă ar lămuri toate lucrurile. Noi credem însă că pînă în cele din urmă va reveni asupra măsurii luată de unul singur. Au fost unele situații neplăcute care l-au dezorientat pentru moment. Este regretabil că nu a cerut sfatul, sprijinul moral al dv. Aceasta i-ar fi ajutat foarte mult în asemenea momente. Credem însă că totul va fi pus la punct.

RODICA — Principala cauză a stărilor de lucruri pe care ni le-ați scris ne-ați expus-o chiar dv. în finalul scrisorii. Nu sustinem că aceasta este totul. Dar este un lucru care poate da naștere la multe stări psihice neplăcute. Consultul unui medic de specialitate este absolut necesar în această situație. În afară de aceasta, este necesar să aveți dv. mai multă înțelegere, răbdare și inițiativă în acțiuni. Să nu vă descurajați dacă veți întîmpina la început oarecari greutăți. Perseverați. În același timp, nu exagerați importanța unor lucruri mărunte. Vă complicați mult situația.

LICA H. — Un răspuns mai amplu vă putem trimite și prin poștă dacă ne trimiteți o adresă la care să vă scriem. În esență însă, părerea noastră este — după ce am cunoscut atît de multe amănunte prezentate în scrisoarea dv. — să-i dați un răspuns afirmativ. Să realizați acum, ceea ce de fapt ar fi trebuit să fie realizat de mult. Acum aveți de întîmpinat unele greutăți amîndoi, date fiind cele petrecute între timp. Nu credem că o să vă speriați de aceste greutăți și cu voința care vă caracterizează le veți învinge cu siguranță.

A. — **București.** După cum recunoașteți și dv. prima scrisoare a fost cam... evazivă. Cea de-a doua este într-adevăr mai „amplă". Totuși nu explică prea multe lucruri. De aceea vă facem o propunere: veniți la redacție să discutăm mai pe larg despre toate acestea. În caz că nu veniți rețineți totuși un lucru: nu trebuie să dați dv. tonul. Nu este bine. Tocmai în astfel de situații trebuie să fiți mai reținută. Nu procedați însă nici ca A. care a „dispărut".

VIORELLA — **București.** Ați înțeles exact sensul răspunsului nostru, chiar dacă pe alocuri a fost mai eliptic. Era așa în interesul distracției. Prin poștă răspundem de obicei mai amplu. Sînt lucruri mult prea personale pentru a fi făcute publice. Ne menținem și acum părerea noastră. Nu credem că este cazul să acționați în vreo direcție fără a avea motiv. Prudența rău înțeleasă este o armă cu două tăișuri.

Fustele plisate

Răspunsuri la întrebările cititoarelor

Mai multe cititoare ne cer explicații despre fustele cu cute: cum se lucrează, cum se probează etc. Dăm mai jos o serie de sfaturi în această privință.

Cutele pot fi de mai multe feluri: cute simple, duble și pliseuri (cute foarte mici). Pentru nici una din aceste cute, — cînd dorim să ne facem o fustă — nu avem nevoie de tipar, deoarece se fac pe firul drept al materialului. Pentru o fustă cu cute de jur împrejur luăm de 3 ori grosimea șoldurilor. De exemplu, pentru o cută lată de 2,5 cm. avem nevoie de 7,5 cm. și anume: 2,5 cm. pentru fața cutei și 5 cm. pentru adîncimea ei (fig. 1); deci pentru o persoană cu șoldurile de 92 cm. este nevoie de 2 lungimi de stofă lată de 1.40 m. După ce ne-am stabilit lățimea și lungimea fustei, unim stofa pe lungime. În caz că materialul este lat de 1.40 facem o singură cusătură care se calcă. Lăsînd cealaltă cusătură pentru la sfîrșit cînd cutele sînt gata. În fig. 1 cutele au lățimea de 2—5 cm.; deci se pun semne pe linia de talie și pe linia de lungime. Pe semnele fixate însăilăm cutele pe toată lungimea lor, pînă la linia de șold (fig. 2). Se calculează diferența între șold și talie împărțind-o la fiecare cută (fig. 3). Fusta astfel însăilată se încearcă și numai apoi se calcă cu o cîrpă udă. Se insistă mai mult la liv. În caz că stofa este groasă, se vor pune fîșii de hîrtie sub cute ca să nu se imprime tivul pe față. Cutele astfel terminate ori se lasă libere, ori se trag la mașină pe distanță de 15—20 cm. în jos de talie. Se încheie apoi fusta, cosînd pe lungime în adîncitura unei cute (fig. 4), se scot semnele din lungimea cutelor și se însăilează pe lat în talie la 30 cm. de la talie și jos la tiv (fig 5 b). Această fustă cu toată lărgimea ei, e o fustă dreaptă. Cînd cutele stau exagerat de desfăcute se corectează din talie, ridicînd cîte 1—2 mm. din interiorul cutelor (fig. 5 A). Asemenea se procedează și cu cutele duble (fig. 6: „a" cînd aruncă: „b" corectate).

Linia verticală din spate a fustei trebuie să cadă drept, adică să nu fie adîncită, întrată (fig. 7 a) să nu ia forma corpului, ci să stea ușor depărtată de corp (evazată). Dacă fusta nu cade drept, ridicăm în spate fusta pe rejansă, atît încît să obținem o linie dreaptă (fig. 7 b).

Dacă, dimpotrivă, fusta are în spate linia prea depărtată de corp (fig. 8 a) coborîm din talie atît cît să cadă potrivit de drept (fig. 8 b).

Fig. 9 reprezintă cute simple; fig. 10 cute duble. Fusta călcată se încearcă încăodată, înainte de a pune rejansa. La fustă se cos copci, fermoarul necăzînd bine din cauza atîncimii cutelor (fig. 11). Dacă diferența dintre șold și talie este prea mare facem în mijlocul fiecărei cute în talie cîte o mică pensă călcată (fig. 12).

Text și desene de Tanți PFENNINGS

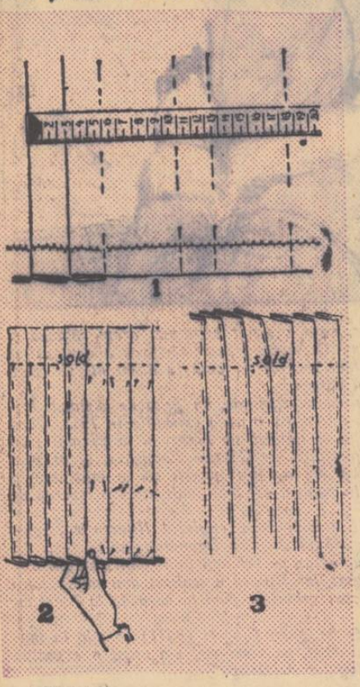

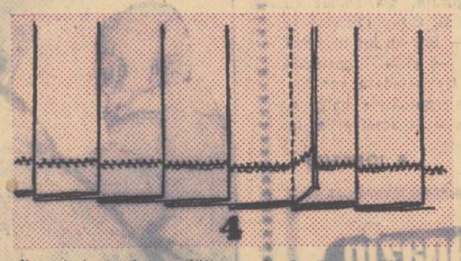

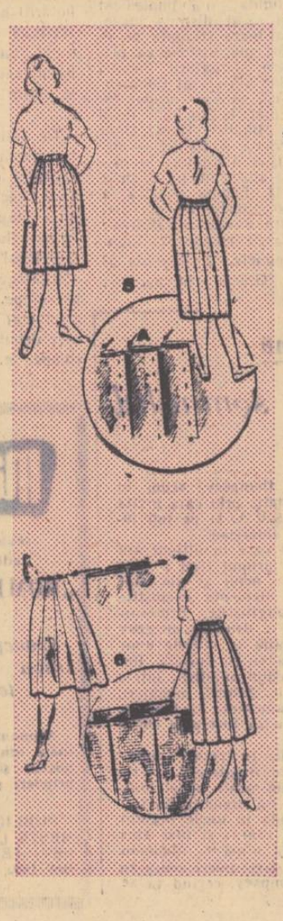

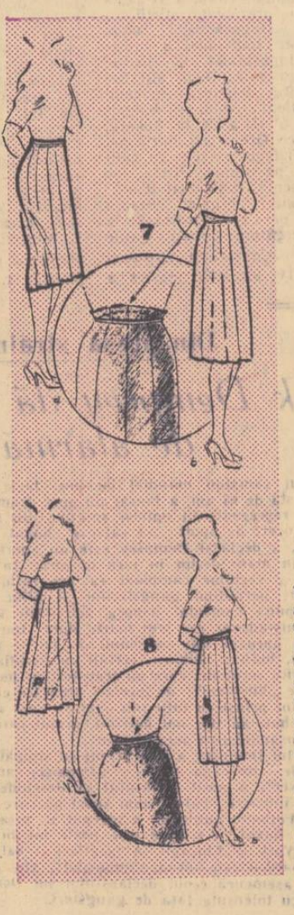

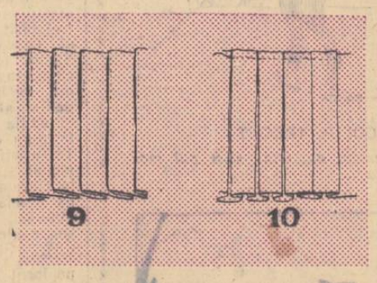

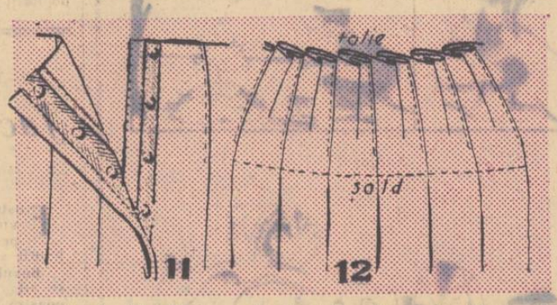

Păpanile lui Top

povestite de el însuși

XIII

— Eu trebuie să-ți mulțumesc, Top, mi-a spus el — și se cunoștea după glas că era foarte mișcat. Ai fost un adevărat prieten! N-am să uit niciodată că îți datorez viața. Acum, du-te sănătos!

— Rămîi cu bine, Codiță.

Ne-am îndepărtat încet unul de celălalt.

După cîteva clipe, Codiță a întors capul și mi-a strigat:

— Și să știi că Top e un nume foarte frumos!

Apoi și-a văzut de drum. Din cînd în cînd, flutura din urechile lui lungi, în semn de rămas bun.

Cînd am ajuns la gară, tocmai se pregătea de plecare un tren spre București. Ne-am urcat în el, fără să-i mai așteptăm pe ceilalți. Tot timpul, pînă am ajuns, tatăl lui Mihu m-a ținut lîngă el și m-a mîngîiat pe spinare.

Eram foarte mulțumiți amîndoi, cu toate că nu vînasem nimic.

Sau poate tocmai pentru că nu vînasem nimic, eram atît de mulțumiți!

★

Ei, și vremea a trecut, pentru că asta e treaba ei, să treacă. Zilele s-au adunat și s-au făcut săptămîni, săptămînile s-au adunat și s-au făcut luni. lunile s-au adunat și ele și s-au făcut ani.

Și, odată cu trecerea vremii, Mihu și cu mine făceam ce fac toți copiii și toți cățeii: creșteam.

Într-o zi, a fost mare bucurie în casa noastră. Mai bine zis, s-au bucurat tatăl și mama lui Mihu. Dar nici eu, nici Mihu nu am înțeles prea bine de ce erau ei atît de mulțumiți. Să vă spun și vouă cum s-au petrecut lucrurile, poate că voi o să pricepeți.

Mai întîi, cîteva săptămîni la rînd, am dormit foarte prost. Și asta nu din pricina mea. În bucătărie, lumina ardea aproape

toată noaptea, iar tatăl lui Mihu stătea mereu cu nasul înfundat în cărțile și caietele lui. Numai din cînd în cînd, se scula de pe scaun și începea să se învîrtească încoace și încolo, prin bucătărie. Mergea grăbit, de parcă ar fi vrut să ajungă cît mai repede undeva. Mergea și vorbea.

La început, am crezut că îmi spune mie ceva. M-am sculat și m-am ținut după el, dînd din coadă, ca să-i arăt că-l ascult. Dar el nici nu se uita la mine. Cu ochii

în tavan, vorbea cu glas tare despre niște lucruri foarte încîlcite, din care nu înțelegeam nimic. Am scheunat, ca să bage de seamă că sînt și eu acolo. Dar el abia de m-a aruncat o privire:

— Lasă-mă, Top! Lasă-mă, că repet lecția.

Text: N. MINEI; desene H. LERU

(Va urma)

Artă și creatori de artă

Desene de A. PAVEN

LA VAMA
— Aveți ceva de declarat?
— Da: trei medalii de aur!

— Maestre, vă caută un critic!...

Școala romînă de canto.

Cînd actorii nu-și învață rolurile și sufleurul e nevoit să fie prea... zelos.

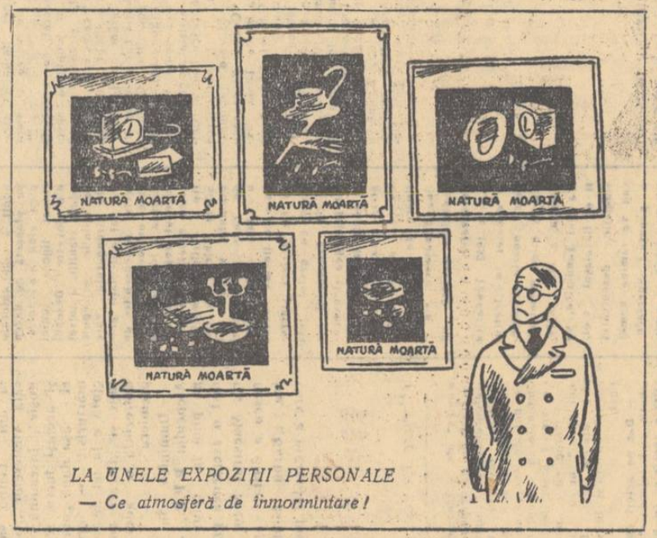

LA UNELE EXPOZIȚII PERSONALE
— Ce atmosferă de înmormîntare!

— Unde să vă duc maestre?
— La „fondul literar" !..

— Dragă, copilul nu poate s-adoarmă i citește-i ceva din romanul tău..

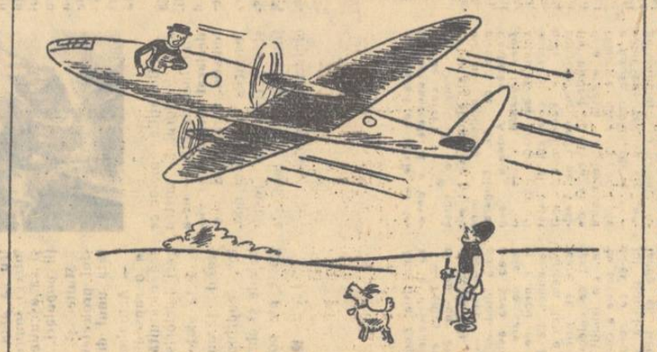

DOCUMENTARE PE TEREN
— Hei, bade, povestește-mi ceva din satul vostru!

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Giocul șatrancii

(Urmare din pag. 1-a)

A doua concluzie care se impune constă în coborîrea datei primului manual de șah („Amiculu Jocuhu de Schach, Theoreticu și Practicu" de A. Albin, București, 1872) în prima jumătate a secolului al XIX-lea (1838). Faptul prezintă o importanță excepțională, fiindcă pe de o parte ne confirmă o mențiune din același an a lui Kogălniceanu din „Alăuta Românească" nr. 1, iulie 1838, iar pe de altă parte, ținînd seama că manualul s-a impus în urma practicării pe o scară mai largă cu cel puțin 3—4 decenii mai înainte — ne poate sugera ideea că șahul a fost cunoscut la noi încă din secolul al XVIII-lea. Ce îndreptățește aceste presupuneri? În primul rînd, chiar rîndurile lui Kogălniceanu, care au un caracter de generalizare, privind o desfășurare mai largă în timp a evenimentelor: „La răsărit șahul și poezia, la apus vistul (jocul de cărți — n.r.) și poezia, iată păzesc moralul și buna orînduială", zice marele cărturar.

Numele lui Kogălniceanu legat de susmenționatul citat ne conduce mai departe, spre prietenul său, capelmaestrul Francisc Rusițki. Într-adevăr, în suplimentul muzical al revistei „Dacia Literară" de sub redacția lui M. Kogălniceanu, și-a publicat șeful de muzică din Iași cunoscutul său „Quadrille pour le piano-forte sur des thèmes moldaves". Iată-l deci pe Fr. Rusițki în cercul intelectualilor ieșeni, iar pe învățatul moldovean printre șahiștii epocii.

Dar dedicația muzicianului de pe coperta legată a manualului („L'Echeque, traduit et dedié a son Altesse Le P.R.M.G. Stourza") ne oferă și posibilitatea stabilirii cercului unde se practica șahul la noi în prima jumătate a veacului al XIX-lea. Așa cum era de presupus, jocul a pătruns întîi în cercul domnitorului și al saloanelor boierești mai răsărite, apoi a trecut în rîndurile intelectualilor cu o anumită poziție socială în treburile de stat. Fără îndoială că în familia Sturdza șahul s-a bucurat de o largă prețuire, fapt atestat mai tîrziu, cînd Alexandru Sturdza — împreună cu marele scriitor rus I. S. Turgheniev — a patronat concursul internațional de la Baden-Baden în 1870. Dacă vom arăta că prințul Mihail Suțu a prezentat în anul 1868 prima compoziție șahistă românească în revista franceză „La Stratégie" (15 octombrie 1868), că violonistul Ludwig Wiest a fost adus de la Viena — tocmai în perioada cînd Rusițki a tălmăcit „Giocul șatrancii" — la București de către Alexandru Ghica, vom putea mai ușor preciza cercul de răspîndire al acestui joc la noi.

Dar manualul capelmaestrului muzicii militare din Iași ne mai poate sugera și o altă concluzie, provenită chiar din titlul lucrării. Deși pe coperta legată Rusițki pomenește termenul șah în franțuzește, deși în capitolele din interior amintește de nenumărate ori tot despre șah (acum tradus în românește), totuși pe coperta și în prefața manualului, autorul folosește termenul „șatranci". Nu cumva s-a gîndit Rusițki la cuvîntul împămîntenit pe meleagurile noastre „șatrandjul", strămoșul oriental al șahului?

Care a fost modelul, originalul, care a stat la baza traducerii manualului lui Fr. Rusițki? Din contextul capitolelor nu-l putem încă preciza. Unele indicații lexicale ne conduc către un manual francez. Ne întemeiem afirmația pe mai multe considerente: de două ori, autorul nu traduce în text cuvîntul rocadă, folosind „rocher" (de la francezul „roquer"). Limba de circulație în salonul lui Sturdza, și aceea pe care o mînuia bine Rusițki (a se vedea toate dedicațiile compozițiilor muzicale) a fost limba franceză. Fiind muzician, ne-am gîndit că a apelat la lucrarea compozitorului francez François Danican Philidor: „Analyse du jeu des Eches". Cercetarea amănunțită și comparațiile efectuate prin confruntarea celor două texte nu ne dau însă un răspuns afirmativ. Atunci putem trage concluzia că Rusițki n-a cunoscut manualul lui Philidor? Două amănunte semnificative ne îndreptățesc să conchidem că șeful de muzică din Iași n-a fost străin de cartea acestui mare teoretician al șahului: în primul rînd identitatea principiului că „pionii sînt sufletul șahului" (sau după cum spune Rusițki „măcar că ei seamănă a fi partea cea mai slabă, dar ele la buna întrebuințare a lor atîrnă luarea giocului"), iar în al doilea rînd concluziile similare din prefața muzicianului nostru asupra istoricului șahului (cunoașterea de către chinezi, trecerea din India și Persia prin arabi în Europa etc.).

Putem stabili acum calea de pătrundere a șahului în țara noastră? De unde a venit manualul lui Rusițki? Fără îndoială că altfel cît nu am precizat originalul de care s-a servit muzicianul nostru în traducere este greu a da un răspuns ferm. Totuși unele amănunte — legate de origina lui Rusițki — ne mai luminează calea. De la Viena și-a adus Mihail Sturdza ca „guvernantă" la copiii săi pe compozitoarea și pianista Elena Teyber Asachi, soția marelui cărturar moldovean. Tot din capitala imperiului habsburgic se pare că a venit și Fr. Rusițki (deși asupra originii sale muzicologii încă mai poartă discuții). Cert este faptul că șeful de muzică și-a adus muzicanții și partiturile fanfarei „Stabulul Oștirii" de la Viena. Din același oraș era originar și violonistul șahist de la București, Ludwig Wiest. Nu lipsit de interes ni se pare și meciul prin corespondență jucat de un alt ieșean, generalul Scarlat Scheletti, cu un vienez. Deci, orașul valsului pare a fi centrul de greutate de unde ne vin multe știri cu privire la legăturile șahiste ale țării noastre.

Totuși, așa cum s-a întîmplat în multe cazuri ale culturii românești, din prima jumătate a veacului al XIX-lea, n-ar fi exclus ca influența occidentală să fi pătruns în Moldova iar de aici în Valahia prin intermediul Rușilor. Și se pare că șahul n-ar face excepție. Iată cîteva argumente: la curtea lui Potiomkin, care a stat multă vreme la Iași, acest joc a fost practicat în societatea ce-l înconjura, de unde l-ar fi putut eventual cunoaște și moldovenii. Generalul rus Miloradovici, mare amator de jocuri de societate, a fost prieten cu A. D. Petrov, autorul cunoscutului manual de șah „Jocul de șah expus în ordine sistematică..." (1924). Nu ar fi exclus ca pasiunea lui să o fi transmis și societății bucureștene de la începutul secolului trecut, cînd a impus pe meleagurile Valahiei mazurca polonză. Prietenia lui Mihail Sturdza cu rușii a rămas bine cunoscută și aceștia se bucurau în saloanele Domnitorului romîn de multă prețuire. Alexandru Sturdza a patronat concursul internațional din 1870 tot cu un rus (I. S. Turgheniev). Chiar și omagiul lui Rusițki către generalul Kisseleff, căruia i-a dedicat colecția de folclor românesc din 1834, poate constitui un indiciu asupra legăturilor capelmaestrului cu cercurile rusești.

„Giocul șatrancii" tălmăcit de Fr. Rusițki rămîne un document de preț pentru istoricul șahului prin țara noastră.

Viorel COSMA

Vine primăvara!

Hai, draga mea, dacă vrei să mergem, e timpul să te îmbraci... Da, îmbracă-ți pantofii ăia gri,.. dar parcă nu erau decupați... știam că ai bej decupați... I-ai decupat și pe ăia gri?... Bine, dragă, te privește... Dar ce poșetă e asta?... Ai vopsit-o bleumarin pe aia bej? De ce, doar aveai neagră... Ai vrut și bleumarin?... Dar nu mai ai bej... Ai s-o faci pe aia albă bej?... În sfîrșit, dar să știi că așa nu mai termini niciodată, ești într-o veșnică mișcare de rotație... Dar treaba ta, sînt lucrurile tale... Hai îmbracă-te că-i tîrziu... Cum? Dragă, îmbracă ce pălărie vrei că ai trei, eu nu mă pricep... Ce, ai patru? Vrei să-ți pui pălărie gri? Care e pălăria ta gri? Ce face? E pălăria mea gri? Cum pălăria mea gri? Dar e bărbătească! Acum e de damă? Și cum o să îmbrac eu o pălărie bărbătească de damă? Ce face? O să îmbraci tu o pălărie de damă, care a fost bărbătească? Ai transformat-o?... Hm... da... sigur nu mă supăr... A, mea avea un fetru mai bun? Da, e adevărat, avea un fetru mai bun... Și eu ce îmbrac acum?... Da e just, e primăvară, pot să merg și cu capul gol... Dar știi, și tu puteai să mergi cu capul gol că e primăvară pentru amîndoi... A, nu, nu mă sunăr... S-o porți sănătoasă... Dă-mi cămașa mea albă cu dungi... Ce bluză? Cămașă! Cum adică cămașa e bluză? I-ai tăiat mînecile? Dar aveai cinci bluze, dragă... Da, e adevărat, și eu mai am cămăși... Nu, nu mă supăr de ce să mă supăr, dacă îți vine bine?... Eu pot să ies în oraș și gol că e primăvară, important e să-ți vină ție bine... Ascultă, dragă, te-aș ruga ceva, dar n-am curaj... Pardesiul... Pardesiul meu ăla gri... Da, da ăla care era la naftalină... Ce culoare are acum? Tot gri? Bravo!... Și... cum să spun, e tot... bărbătesc? Da? Precis? Ei, draga mea, vino să te sărut, că am tras o spaimă... Dă să-l îmbrac!... De ce nu pot să-l îmbrac? Nu mai are năsturi? Se asortau la balonul tău?... Aha... Ei, nu-i nimic, n-o să-l închei... Hai că l-am îmbrăcat... Ce te uiți așa la mine?... Îți e rușine să ieși cu mine în oraș? Da, ai dreptate, cu capul gol, cu gîtul gol, fără năsturi la pardesiu... Parcă sînt un sinistrat... Și cine m-a sinistrat, mă rog?... Cine țipă? Eu țip? Nu țip! De ce să țip, dacă îți vine bine? În definitiv, nu e chiar atît de primăvară! Dă-mi, dragă paltonul, dă-mi căciula dă-mi fularul de lînă și hai!

Sadi RUDEANU

Jocuri distractive

Total 20

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧ ⑨

Aveți în față dv. 9 fișe numerotate în continuare de la 1 la 9. Așezați-le în așa fel, încît fiecare rînd să dea un total de 20.

Puncte și linii

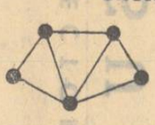

Desenul de mai sus este format din cinci puncte și șapte linii. Există însă, o posibilitate ca cinci puncte să se poată lega între ele și cu opt linii, fără ca vreo linie să se întretaie cu alta. Dv. știți cum trebuie procedat?

Cum? Iar chibrituri

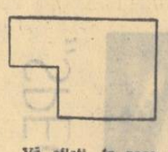

Vă aflați în posesia unei bucăți de placaj de forma celei arătate mai sus. Vă cerem să faceți din ea un pătrat cu ajutorul a două tăieturi, fără să aruncați nimic.

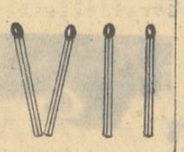

Formați din chibrituri cifra latină VII așa cum se vede în figura alăturată. Mutați un singur băț și valoarea numărului se reduce la 1. Care băț se mută și cum?

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 127

PUTEȚI?

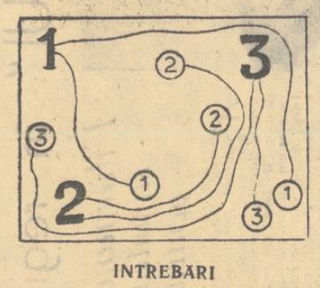

INTREBĂRI

CE COSTĂ MAI MULT? Un kilogram de metal este întotdeauna mai scump decît jumătate de kilogram din același metal.

CÎT TIMP? Șase bătăi au durat 30 de secunde, deci pentru douăsprezece bătăi vor fi necesare 60 de secunde, adică un minut, fală care e în mod obișnuit răspunsul greșit. În realitate, cînd ceasul a bătut de 6 ori, între bătăi au fost numai 5 intervale, fiecare din ele avînd o durată de 30:5=6 secunde. Or între prima și a douăsprezecea bătaie sînt 11 intervale de cîte 6 secunde fiecare. Prin urmare pentru 12 bătăi, sînt necesare 66 de secunde.

ZECE SCAUNE

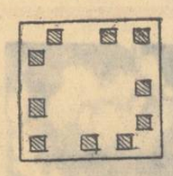

CIFRE ÎNCRUCIȚATE

5	10	3
4	6	8
9	2	7

OAMENI ȘI CĂRȚI

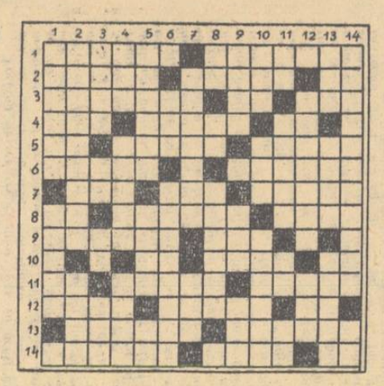

ORIZONTAL: 1) „Tănase....", titlul unui roman de Duiliu Zamfirescu — Romancier englez, creatorul lui David Copperfield, Nicolas Nickleby și Oliver Twist. 2) Poet sovietic, autorul poemului „Aliona Fomina" — Celebru umorist american care ne-a povestit aventurile lui Tom Sawyer și Huckleberry Finn — Interjecție. 3) Unul din clasicii noștri, autorul romanului „Mara" — Hectolitru. — Oraș în Italia. 4) „...lanulea", titlul unei nuvele de I. L. Caragiale — Romancier scoțian, a dat literaturii universale pe Ivanhoe, Rob Roy și Quentin Durward — Întrebare. 5) Oraș lîngă Memphis — A scris romanul „Familia Calaff" și un studiu despre Stendhal — Gălăgie (pl.) 6) „Velerim și... Doamne", roman de Victor Ion Popa — „Don...", personajul principal al unei tragedii cu același nume de Schiller. 7) Cenușiu — Autorul volumului intitulat „A doua moarte a lui Anton Vrabie" — Element de construcție. 8) Arma albinei — Poet sovietic, autorul poemelor: „Pugaciov" și „Anna Sneghina" — Bărci ușoare de sport. 9) Scriitor rus, autorul nuvelelor „Moloh" și „Sulamita" — Riu în Bavaria 10) „Ilustrul... din...", se intitulează acest volum al scriitorului I. Ludo — Tropot. — Alifie. 11) Interjecție — Adevăratul nume al aceluia care a lăsat posterității pe Julien Sorel și Fabrice del Dongo — „Mathias Sandorf", „Robur cuceritorul" și „Copiii căpitanului Grant" sînt cîteva titluri din opera acestui celebru literat-vizionar 12) Scriitor maghiar din R.P.R., autorul nuvelei „Mama Anica" — Venerabilă — Zece întors! 13) „Aventurile lui ...Pym", povestire fantastică de Edgar Allan Poe — „....lui moș „Precu", titlul unei povestiri din vasta operă a maestrului M. Sadoveanu, 14) Binecunoscutul autor al volumelor: „Martin Eden" și „Lup Larsen" — Autorul romanului „Goldsborough" — Perioadă de timp.

VERTICAL: 1) Scriitor sovietic, autorul romanului „Emelian Pugaciov" — Populație neagră din Africa centrală. 2) Critic literar și scriitor, autorul romanului „Enigma Otiliei" — Celebru scriitor francez, autorul lui „Ruy Blas", „Hernani" și „Marion Delorme". 3) Formațiune glaciară în Suedia — Pronume — La revedere! — Sunet muzical. 4) Margine îndoită — Autorul romanului intitulat „Cezar Dragoman" — Partea laterală a unei nave. 5) Țesătură textilă (dim.) — Drum de fier — Notă muzicală. 6) Casa Centrală a Armatei — Poet englez, autorul lui „Enoch Arden". 7) „Vasili...", este titlul poemului datorit scriitorului sovietic A. Tvardovski — Cimp semănat cu cereale. 8) D. W. — Pronume — „...de leagăn al Doncăi", poem de Marcel Breslașu. 9) Navă mică și elegantă — Riu antic în Italia Centrală — În carceră! 10) Prelungire plasmatică — Îngădui — „Doamna...", roman al scriitorului francez G. Flaubert. 11) Kirculescu Nicolae — „Ion" de L. Rebreanu și „Anna Karenina" de L. Tolstoi — Prepoziție — Noroi. 12) Compozitor francez, autorul „Damnațiunei lui Faust" și a uverturii „Benvenuto Cellini" — Uzat. 13) Împreună cu I. M. Ștefan a scris povestirea fantastică „Robinsoni pe planeta oceanelor" — „Întîmplările fericite și nefericite ale vestitei ...Flanders", volum de D. Defoe — ...lui Horia", volum de povestiri de C. Ghiban. 14) Genial poet dramatic englez, autorul lui „Romeo și Julietta", „Hamlet" și „Othello" — Diviziune de timp.

Al. MATEESCU

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

MÎNA

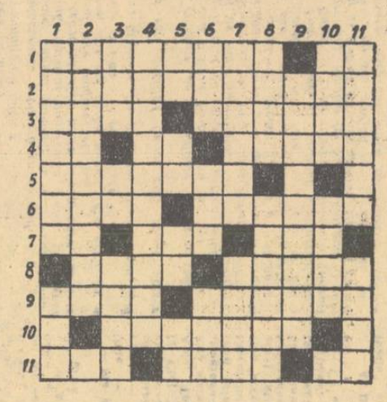

ORIZONTAL: 1) Are îuțeală de mînă —... pe el. 2) Lucrezi cu el mînă în mînă 3) Se dă cu arma în mînă — O „cameră" la îndemîna gospodinei 4) Locotenent — La „minuță" dar nu și la „mînă"! — Partea mobilă a ușii sau a ferestrei 5) A fluiera cînd un fotbalist pune mîna! 6) Țesătură de bumbac sau de mătase, utilizată mai ales în tapițerie — O acțiune care, în anumite cazuri ține de la mînă pînă la gură! 7) Ion Bunescu — Poezie care se recită cu brațele larg deschise (pl.) — Gen de arahide 8) „Baza" mîinii — Îți dau o mînă de ajutor oricînd le-o ceri 9) „Mînă de..." autoritar — Luat cu mîna 10) A-și mușca mîinile 11) Necesar pentru piață! — A se albi — Interjecție cu degetul pe buze.

VERTICAL: 1) Deprind scrisul de mînă — Să nu pui mîna în el! 2) A pune mînă de la mînă 3) La telefon — Barbu Petrescu — Mișcare 4) Înainte de 1 martie se poartă la mînă; după, la gît 5) Primele litere — Armăsar — Doctor — În groapă 6) Unealtă de scris — Oraș în Franța — A lucra pămîntul 7) Verbul discuțiilor... brotăcești — Se face cu mîinile pînă la gură 8) O ține vîslașul în mînă — Cu mînă grea! 9) Teatrul care prezintă comedia „Mîna cu 5 degete" 10) Mîna dreaptă a doctorului — Masă pietroasă 11) Unare de nuntă — Aparut.

N. CORNEA

„X"

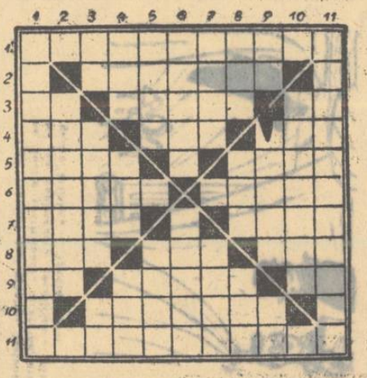

ORIZONTAL: 1) A rămas necunoscut (pl.); 2) Domeniul „X"-ilor; 3) Carte poștală (cu adresantul... cunoscut sau necunoscut) — A spune vorbe neînțelese — În temă; 4) A dușmăni — Nicu și-a pierdut capul! — Chiar acum!; 5) Ascuns... sub zăpadă — Virf în Carpați sau enigma Sfinxului... 6) .... și dezlegătorul ei — Dezlegat, cunoscut; 7) Cunoaște — Părinți; 8) Păstrează secretul... depunerilor — Plîngere scrisă (învechit) — Peisaj; 9) Articol nedefinit — Enigmă rezolvată de Ulysse! — „X" (roman) scris cu cifre arabe!; 10) Ținut secret; 11) Locuri necunoscute.

VERTICAL: 1) N-o cunoaștem; 2) Cunoscut; 3) Rezultat pozitiv! — Arăt soluția — Tainic în extremis!; 4) Nume feminin — Însuși — Posesiv!; 5) A deschide ochii! — Arbore; 6) Accesoriu al carului — Necunoscut în epoca de piatră; 7) Fluviu spaniol — Perioada cînd necunoscutul Sfinxului umbla în două picioare!; 8) Alb și negru — Suspin. — Am pățit-o!; 9) Abis — Comună în apropierea Sibiului — Teo; 10) Relații cu „icși" oarecare!; 11) „X" în aritmetică (pl.).

L. MARACINEANU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

FEMININĂ

ORIZONTAL: Karavaeva — Hai — Atala — Maslova — Rusalia — Paris — E — Acsea — Marion — Nur — Arcaș — Ana — Iris — M — Liu — Ei — Natalia — A — Uța — Atalanta — Ala — U — Ova — Dama — M — Aromi — Ruxanda — Valentina — O — I — E — Gaie — Atavic — Aca — Aneta — Ada.

DIN TOATĂ LUMEA

ORIZONTAL: Arghezi — Avat — Reed — Mulțimi — Ama — Vesel — Eb — Tyne — U — Fabre — A — Arc — Vestit — F — Opreg — Oc — Ieri — Asia — Aa — Ura — Minute — P — Birou — I — Insă — Ic — Plecat — Ir — Rin — Trei — Unt — Etalez — Șapte.

INTRE NOI PĂRINȚII...

ORIZONTAL: Prudență — Fii — Roman — Orfane — Om — Corbea — Fd — Var — Rb — Trei — E — Arm — Faa — As — Rudă — Ar — Geta — Bri — Vlasov — H — Iocasta — Ani — At — Ii — Ira — Ea — Metodă — Amar — A — Orașe — Oder — Nani — Agurida.

FREDERIC CHOPIN

ORIZONTAL: Romantic — Sand — Eboli — Armonie — Vely — Trio — Zal — Ori — Pons — Viză — Lenz — Natal — Ic — Uk — Ani — Iran — R — T — Ako — Bach — Ho — Imi — Viena — Șet — Ea — Mann — Sufix — Zei — Saa — Ten — Aur — La — Re — Rem — Draga — Liszt — A — Acra — Bieți — Ar — Madrigal — Vals.

FILMUL

1) Infinit. 2) Neînfrînt. 3) Similar. 4) Mamă mare. 5) Săptămînă. 6) Dude. 7) Egrete. 8) Magmă. 9) Avalanșă. 10) Mim. 11) Sărătură.

INIMĂ DE MAMĂ

TEATRALĂ

Se dau următoarele cuvinte: 1) Lucrează pămîntul; 2) Amestec chimic necesar în construcție; 3) Nume feminin; 4) Fragment de piesă; 5) Fruct; 6) Fir; 7) În bucătărie (pl.); 8) Cimp semănat.

Adăugînd fiecărui cuvînt obținut cîte o inițială veți obține cuvinte corespunzătoare următoarelor definiții: 1) Stat; 2) Zgîrcit; 3) Adăpost pentru vapoare; 4) Ritm; 5) În prelungirea brațului; 6) Figură; 7) În atelierul fierarului; 8) Animal.

Literele adăugate, citite în continuare vor da titlul unei comedii clasice a cărei premieră a avut loc de curînd pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale" (Studio).

A. MARIN

Poșta rebus

VICTOR MITRACHE — *Lupeni:* Pentru prima încercare dovediți îndemînare și cunoștințe. Vă rugăm să ne mai trimiteți.

ILIE NICOLAE — *București:* „De toate, pentru toți" cuprinde prea multe licențe rebusistice: rfl. erse, brn etc. „În împărăția apelor" dovedește posibilități. Mai trimiteți.

L. POPESCU — *Drăgășani:* Tema e prea limitată. Aveți însă posibilități și de aceea vă recomandăm să ne mai trimiteți.

I. ROMAN — *Sibiu:* Aveți în jocul trimis cîteva licențe care-l fac, deocamdată, nepublicabil: idee, de pildă.

GH. CIOBOTARU — *Galați:* Am publicat de curînd un joc pe o temă asemănătoare. Mai trimiteți.

Întreprinderea Balneară și Serviciul Medical Balnear
VATRA DORNEI

Acordă bolnavilor contra cost pînă la 31 mai 1960, reduceri la tariful de internare. Tariful redus este de 33 lei pe zi pentru casă masă și tratament pentru orice categorie de bolnavi.

Se tratează cu succes boli cardiovasculare, hipertensiune, nevroză cardiacă, arterioscleroza vaselor etc.

În stațiune se găsesc condiții optime de cazare precum și instalații pentru băi minerale și aplicații cu nămol, parafină și alte aparate medicale moderne precum și secții de tratare, electroterapie și sală de gimnastică medicală.

Policlinica dispune de cabinete medicale de specialitate, cu servicii de radiologie, laborator de analize, cabinet de stomatologie, farmacie.

Se pot urma regimuri dietetice, meniurile fiind întocmite sub supravegherea medicilor specialiști.

Stațiunea mai dispune de club, bibliotecă cu sală de lectură spațioasă, sală de festivități și cinematograf.

Solicitanții se vor adresa în scris Întreprinderii Balneare Vatra Dornei în vederea reținerii locurilor

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

IN STUDIOURI · PE ECRANE

● CU 30 DE ANI în urmă filmul „Îngerul albastru", ecranizarea romanului „Profesorul Unrat" de Heinrich Mann s-a bucurat de mare succes. Marlene Dietrich interpreta rolul unei dansatoare de cabaret şi Emil Jannings deţinea rolul profesorului îndrăgostit de dansatoare. După cum scrie revista de cinematografie „Picture Show" acum variante a acestui film realizat de regizorul E. Dmitryk şi având ca protagoniste pe May Britt şi Curd Jurgens are numeroase inspiri. Acţiunea filmului a fost plasată în 1936, ceea ce a oferit prilejul filmul de o serie de amănunte de colorit. May Britt nu are nici ea decât farmecul actoricesc al predecesoarei sale în acelaşi rol iar jocul pin de talent al lui Curd Jurgens a avut de suferit din cauze unor greşeli de regie.

● IN ITALIA a revenit, după o şedere de cinci luni în S.U.A. Anna Magnani, interpreta filmului neorealist din filmul „Evadatul". La baza subiectului filmului în care apare şi Marlon Brando, se află vechea legendă a lui Oxieu. Actiunea este însă plasată în zilele noastre.

● „CÎNTECUL FENIXULUI" se intitulează noua producţie a cinematografiei chineze în care rolul principal îl deţine talentata actriţă **Cian Jui-Jen.**

SOFIA SLABOZOWSKA

● SOFIA SLABOZOWSKA a fost aleasă de regizoarea poloneză **Wanda Jakubowska** pentru a interpreta principalul rol feminin al filmului „Înfiinţare în amurg", o coproducţie a studiourilor din Varşovia şi din Berlinul democrat.

● IN NOUL film al regizorului francez Jean Renoir „Testamentul doctorului Cordelier", rolul central, al unui psihiatru care înnebuneşte, a fost încredinţat cunoscutului actor Jean Louis Barrault.

Concursul bienal I. L. Caragiale

Artişti amatori la repetiţie

Am făcut deunăzi o vizită la clubul Sindicatului Muncitorilor din învăţământ, găsind pe membrii echipei de teatru în plină activitate.

— Ne pregătim cu multă ambiţie, sub conducerea instructorului echipei noastre, artistul emerit George Mărută, — pentru cel de-al doilea concurs bienal „I. L. Caragiale", ne informează profesorul Ilonia George.

Se repetă mai întîi piesa în trei acte a autorului bulgar Climent Tacev, „Din prea multă dragoste". Este vorba de viaţa unei profesoare şi a copiilor ei, cărora le se dă o educaţie greşită...

Distribuţia acestei piese cuprinde pe prof. Baldovin

Se repetă piesa „Din prea multă dragoste", sub conducerea artistului emerit George Mărută

brit echipei de teatru în plină activitate.

— Ne pregătim cu multă ambiţie, sub conducerea instructorului echipei noastre, artistul emerit George Mărută, — pentru cel de-al doilea concurs bienal „I. L. Caragiale", ne informează profesorul Ilonia George.

Se repetă mai întîi piesa în trei acte a autorului bulgar Climent Tacev, „Din prea multă dragoste". Este vorba de viaţa unei profesoare şi a copiilor ei, cărora le se dă o educaţie greşită...

Distribuţia acestei piese cuprinde pe prof. Baldovin demascator, a soţul ităţii constructiei, haina ei străluceau de verva şi umor sănătos.

Am lucrat cu deosebită plăcere la montarea spectacolului, străduindu-ne să reliefăm caracterul satiric, demascator al comediei, fără să uzăm de sarje.

Distribuţia cuprinde pe artiştii poporului Costache Antoniu (Spiridon), artista emerită Eugenia Popovici (Dacia), artista emerită Silvia Dumitrescu-Timică (Chirachiţa), Coca Andronescu (Miza), Mitzura Arghezi (Gena), Cosma Brăşoveanu (Traian), Sanda Toma (Decebal), Gabriel Dănciulescu (Petre Dinu), Al. Alexandrescu-Vrancea (Stamatescu) Ovid Teodorescu (Mircea), Ion Ulmeni (Procopiu), artistul emerit Ion Manu (un vecin), Draga Olteanu (doică), Fifi Harand (o servitoare), N. Gr. Bălănescu (un fotograf). Decoruri : Al. Brătăşeanu. Costume : Gabriela Nazarie.

LUMINILE RAMPEI

● STUDENŢII Institutului de Teatru I. L. Caragiale pregătesc o brigadă artistică în colaborare cu muncitorii de la uzina „11 Decembrie" din Capitală. Le elaborarea definitivă a textului lucrează studenţii : M. Ciucă, M. Dobre şi Sandu Lazăr. Execuţia muzicală va aparţine orchestrei uzinei. Printre viitorii interpreţi se află M. Ciucă, Şt. Tapalagă, G. Hudac, E. Racoţi, Cici Dumitrache etc.

● IN CADRUL matineelor poetice ale Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" va avea loc duminică 20 martie la orele 10,30, în sala Studio, un matineu închinat lui G. Topîrceanu. Vor conferenţia Demostene Botez şi Marin Bucur, după care va urma un program de recitări.

● „IN CAUTAREA EXTRAORDINARULUI" comedia lui I. D. Şerban, a fost introdusă de curînd în repertoriul Teatrului „M. Eminescu" din Botoşani, regia fiind încredinţată maestrului Ion Sahighian.

Compozitorii printre ascultători

(Urmare din pag. 1-a)

Rînd pe rînd se perindă Vasile Veselovschi, cu „O chitară cîntă" şi „Spune-mi ce să fac", interpretate de George Dumea ; N. Kiriţescu care prezintă „Eşti dragostea mea" şi „Fiinţa poeţei", cîntate de Jeni Săndulescu...

După ce împreună cu muzicienii-soliştii Ion Luigi Ionescu, a prezentat piesele „Morăriţa" şi „Mi-e bine aşa", compozitorul Liviu Sofronescu a oferit celeritîţi şi o surpriză : un cîntec în prima audiţie (din repertoriul multor concerti ai Teatrului „C. Tănase", „Antotimpuri"), intitulat „E primăvară în lunca mîndră", prezentat însă-n formula interesantă de Luigi Ionescu, G. Bonea şi cvartetul vocal feminin al Teatrului satiric muzical „C. Tănase", format din Rita Mărculescu, Nuţi Creţeanuanu, E. Marţine şi Jeni Săndulescu.

Spectacolul s-a încheiat cu creaţiile compozitorului Ii. Mălineanu, care a prezentat „Mica serenadă", „Calea Griviţei", „Viaţa e frumoasă" şi „Fetiţa de pe Dîmboviţa", interpretate de Dorina Ionescu-Goga, Luigi Ionescu şi Trio Grigoriu.

Aplauzele nu-mi contenească. Compozitorii şi interpreţii erau pe scenă. Publicul ovaţiona în picioare. Aceste aplauze erau parcă tot atîtea apeluri adresate compozitorilor de muzică uşoară de a scrie cîntece cît mai multe, cît mai frumoase, inspirate din viaţa şi activitatea oamenilor muncii.

După spectacol am cules unele impresii de la cîţiva muncitori celebriţi.

„Spectacolul a fost interesant, mi-a plăcut foarte mult. Îi ştiam pe compozitori numai din auzite. Acum i-am şi văzut ! Cîntecele pe care le-am ascultat mi-au plăcut pentru că ele exprimă ceea ce vedem şi simţim cu toţii, realitatea zilelor noastre. Aş dori ca artiştii de spectacole să nu se mai folosească de cîntece vechi, ci să scrie noi, cît mai multe, cît mai frumoase, inspirate din viaţa şi activitatea oamenilor muncii.

După spectacol am cules unele impresii de la cîţiva muncitori celebriţi.

„Spectacolul a fost interesant, mi-a plăcut foarte mult. Îi ştiam pe compozitori numai din auzite. Acum i-am şi văzut ! Cîntecele pe care le-am ascultat mi-au plăcut pentru că ele exprimă ceea ce vedem şi simţim cu toţii, realitatea zilelor noastre. Aş dori ca artiştii de spectacole să nu se mai folosească de cîntece vechi, ci să scrie noi, cît mai multe, cît mai frumoase, inspirate din viaţa şi activitatea oamenilor muncii.

Rînd pe rînd se perindă Vasile Veselovschi, cu „O chitară cîntă" şi „Spune-mi ce să fac", interpretate de George Dumea ; N. Kiriţescu care prezintă „Eşti dragostea mea" şi „Fiinţa poeţei", cîntate de Jeni Săndulescu...

După ce împreună cu muzicienii-soliştii Ion Luigi Ionescu, a prezentat piesele „Morăriţa" şi „Mi-e bine aşa", compozitorul Liviu Sofronescu a oferit celeritîţi şi o surpriză : un cîntec în prima audiţie (din repertoriul multor concerti ai Teatrului „C. Tănase", „Antotimpuri"), intitulat „E primăvară în lunca mîndră", prezentat însă-n formula interesantă de Luigi Ionescu, G. Bonea şi cvartetul vocal feminin al Teatrului satiric muzical „C. Tănase", format din Rita Mărculescu, Nuţi Creţeanuanu, E. Marţine şi Jeni Săndulescu.

Spectacolul s-a încheiat cu creaţiile compozitorului Ii. Mălineanu, care a prezentat „Mica serenadă", „Calea Griviţei", „Viaţa e frumoasă" şi „Fetiţa de pe Dîmboviţa", interpretate de Dorina Ionescu-Goga, Luigi Ionescu şi Trio Grigoriu.

Aplauzele nu-mi contenească. Compozitorii şi interpreţii erau pe scenă. Publicul ovaţiona în picioare. Aceste aplauze erau parcă tot atîtea apeluri adresate compozitorilor de muzică uşoară de a scrie cîntece cît mai multe, cît mai frumoase, inspirate din viaţa şi activitatea oamenilor muncii.

După spectacol am cules unele impresii de la cîţiva muncitori celebriţi.

„Spectacolul a fost interesant, mi-a plăcut foarte mult. Îi ştiam pe compozitori numai din auzite. Acum i-am şi văzut ! Cîntecele pe care le-am ascultat mi-au plăcut pentru că ele exprimă ceea ce vedem şi simţim cu toţii, realitatea zilelor noastre. Aş dori ca artiştii de spectacole să nu se mai folosească de cîntece vechi, ci să scrie noi, cît mai multe, cît mai frumoase, inspirate din viaţa şi activitatea oamenilor muncii.

(VEBER MARIA, inginer-mecanic).

★

Prezenta mai susţinută a compozitorilor în cadrul unor astfel de spectacole este cît se poate de indicată şi folositoare.

Participarea oamenilor muncii în organizarea unor discuţii pe marginea cîntecelor prezentate şi a textelor, ar aduce un spor de calitate acestora. Cerinţele cultural-artistice mereu crescînde ale maselor ne obligă la aceasta.

G. CEZAR

Povestea lui Ţăndărică

în versiune modernă

Muzica noastră populară

Artistul emerit Nicu Stănescu lucrează la o rapsodie românească

Pentru dirijorul şi violonistul Nicu Stănescu, artist emerit, Laureat al Premiului de Stat, fie că are un concert de muzică populară împreună cu orchestra „Barbu Lăutaru" a Filarmonicii de Stat „George Enescu" în sala Ateneului R.P.R., fie că asemenea concerte au loc la Casa Culturală din Ploieşti sau în sala Atelierelor „Griviţa Roşie", înseamnă unul şi acelaşi lucru. Pentru el — aşa după cum ne-a mărturisit — oriunde cînta e la fel de important şi „fiecare concert reprezintă o adevărată premieră".

Duminică, în sala Ateneului R.P.R., — pli. nă pînă la refuz — a fost o asemenea premieră. Maestrul Nicu Stănescu a dirijat orchestra „Barbu Lăutaru", care a prezentat publicului un nou program de muzica populară românească. Dintre bucăţile cîntate, unele îi aparţineau artistului emerit Nicu Stănescu.

— Bogăţiile melodice ale folclorului nostru sînt inepuizabile — ne-a declarat dirijorul şi violonistul. Străbătînd meleagurile minunatei noastre patrii, mă inspir întotdeauna din motivele cînteculoi popular.

Este o veche pasiune a maestrului Nicu Stănescu de a poposi, după concertele pe care le dă, în turnee, în mijlocul localnicilor, de a căuta să le cunoască jocurile şi cîntecele. Şi au odată artistul a fost văzut încingîndu-se la o horă ţinerească, alături de ţăranii colectivişti din ţară sau alţii, pentru ca apoi să stea ore întregi împreună cu ei şi să asculte pe cîntăreţii populari.

Multe şi interesante sînt proiectele artistului, fată unul din acestea :

— Actualmente lucrez la o rapsodie românească alcătuită din culegeri folcloristice. Ea va reflecta viaţa, bucuria şi traiul ţăranului muncitor, cuprinzînd jocuri, balade şi cîntece de dragoste ale poporului.

N. SANDU

„Băieţii noştri"

(Urmare din pag. 1-a)

magice" ale echipamentului furnizat de garderoba cinematografiei. În schimb, peliculii, favoriţii noştri, mai ca nu ne-au invitat pe noi de neajunsurile întîmpinate în sezonul trecut. Ce vrei ? Riscurile jocului. Noroc că „minunile montajului" ne-au permis să-i aducem pe Băieţii noştri victorioşi în meciul final.

— Dar pe actori cum ai izbutit să-i introduceţi în talnele sportului cu balonul rotund ?

— Cu excepţia planurilor generale, în care fazele sînt realizate de jucători cu experienţă, actorii şi-au jucat ei înşişi rolul în cea foarte serios. Dorel Iuster (Mircea Popa) şi mai ales Ilarie Darie, deţinătorul rolului principal (Dinu Almăjan) au învăţat să joace fotbal cu o trăgere de inimă exemplară. Dar nu numai atît: pentru filmul acesta, Ilarie Darie a învăţat să mînuiască pe motocicletă — n-a fost dublat nici în cele mai periculoase faze ale accidentului — şi a învăţat şuduru electrică. În film poate fi văzut lucrînd cu aparatul de auzură la o înaltime amelitoare, pe schelele halei, împreună cu actorul Constantin Ţăpîrdea — interpretul maestrului Roaţeş.

— Aveţi în distribuţie o seamă de nume răsunătoare, alături de altele cu tetul necunoscute. E o dovadă de curaj ?

— Dimpotrivă, o sursă de curaj. Şi cum să nu admirăm modestia unor meşteri ca Al. Giugaru, Costache Antoniu sau Jules Cazaban, care au acceptat să joace roluri mici ? Şi cum am fi putut găsi un Pantelimon mai convingător decît pe Vasilu Birlic ? Credeţi că şi de data aceasta marele nostru comic a găsit mijlocul de a nu se repeta, de a descoperi noi resurse ale inepuizabilului său talent. Aceeaşi încîntare au-a produs colaboratrea cu Marcel Anghelescu, care în rolul unui muncitor ajuns director, cu un trecut furtunos de fotbalist, a pus o căldură cuceritoare.

— E într-adevăr unul din cele mai simpatice personaje ale filmului şi tot el are meritul de a introduce hilaritatea secvenţă a unui meci de fotbal de altă dată. Pare desprinsă dintr-un vechi jurnal de actualităţi. Cum aţi realizat-o ?

— N-aş vrea să vorbesc despre ea. Mulţi spectatori se vor îndulcoşa la vederea ei. Să nu le spulberăm iluziile...

— Dar cu numele nou cum a fost ?

— Dorel Iuster, student la Institutul de Teatru, n-a fost prea greu de depistat. Mircea Popa al său i-a demonstrat de altfel pe deplin calităţile şi îi deschide o carieră promiţătoare. Despre Florentina Mosora vă va povesti colega mea, Anastasia Anghel. Florentina e descoperirea ei.

— Pentru eroina noastră căutarea un chip de fată cu totul nou. O fată sănătoasă, sportivă, energică şi pură totodată. Colegii mei n-au prea avut noroc. Fetele pe care le „ecostau" în puneau de fiecare dată la punct. Pe Florentina o ţărîsem într-o vară la mare şi, printr-un întreg şir de coleoi şi cunoştinţe, am izbutit s-o conving. La probe a corespuns, trăindu-şi cu spontaneitate rolul şi... l-a cîştigat. Spre lauda ei, trebuie să precizez că acest succes n-a ameţit-o şi n-a făcut-o să-şi neglijeze studiile. Căci Florentina Mosora este studentă în anul III al Facultăţii de Biologie şi chiar una din fruntaşele anului.

— Un motiv în plus care o destina roluiri energice şi lucide! Irina, în ultimă instanţă unul din elementele medialul social care pelin presiunea lui a contribuit la transformarea lui Dinu Almăjan !

— Aşa e. Şi dacă, vizionînd filmul „Băieţii noştri", publicul ne va percepe în acest mod intenţiile — fără a încetă să se amuze — înseamnă că am izbutit să dăm expresie luminoaselor aspiraţii ale tineretului din patria noastră.

Ana ROMAN

In cîteva cadre din filmul „Băieţii noştri".

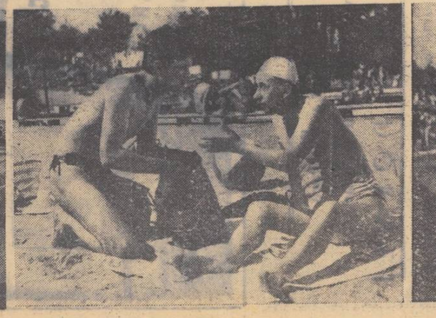

„SPECTACOLUL" în regiunile ţării

REFLECTOR

RISUL

După terminarea unui spectacol oarecare ce aduse loc în cursul săptămînii, cînd apăzările răsunaseră numai un suon surd, ingropat în pereţi, am stat de vorbă cu prietenul meu, pînănjenul de culise. El nu este o fiinţă oarecare. Cred că a locuit de cînd lumea în teatru şi a ţesut milioane de kilometri de fire auriu pe care l-a împletit în diferite chipuri. Arabescurile sale unefabile dau adîncime cerului de carton şi nu numai raza luminară sporeşte iarmecul luminiş umile, glunci cînd un text cere vibrarea lunii sau transparenţa interii intre copaci de carton. Paingul meu e filozof şi îmi-o zi o să-ţi spun şi numele său. E uscări bătrîn şi acepilc şi alte ori tînăr şi entuziast. Are părerî ascultîle şi citeodată cuvintele lui taie ca Ierastrăul. Aşa că n-o să île cu supărare...

Vorbind despre risul ai mi-a spus că acest animal cu mii de capete n-a atins maturitatea. E sorrit, aşa cum m-asigură, să se nască unsori sub bolta teatrului şi să nu moară nici la părăsirea sălii. Risul zăboreşte cîte puţin timp pe buzele noastre, poate e un microb. De aceea pînănjenul meu a cîlat un filozof şi a afirmat cu tărie că nu există nimic comic în afară de ceea ce e propriu omenesc. Nu ştiem de un peisaglu. Se rîde de un animal la care surprindem ceva uman. Poate să te amuze o poiarie, dar nu pentru că e făcută dintr-un anumit material, ci pentru că are în ea un obiectuiu este ridicola. Insensibilitatea însoţeşte risul, trebuie ca sufletul nostru, să fie complet imobil în accidentul exagerat de subit pentru ca un spectator absolut calm să îie zguduit de torentul comicului. Indiferenţa pare mijlocul natural al risului. Emoţia, dusmanul său cel mai mare. Ca să rîdem, uităm afectiunea aşuită pentru obiectul risului. Comicul nu se gustă izolat, risul are nevoie de ecou. Rîdem împreună cu cineva. Risul cere complicitate. La teatru, risul e cu atît mai tare, cu cît sala e mai numeroasă. Sînt anumite efecte comice nu se pot transmite dintr-o limbă în alta. Nu cred. (Aci pînănjenul meu polemiza cu filozoful în cauză). Şi rîde de defiese comicul de situaţie, de cuvinte. Risul ne contracta, ne dilată, ne zguduie şi trebuie plasat în mijlocul său natural — societatea. Risul are o funcţie socială. Excesiva conştiinţă adusă pe oameni ridolului în scopul de a observa un individ izolat, făcînd cu toţii să tacă sensibilitatea. Se rîde pentru a se moraliza. Teatrul are categoria de înfierat : avarul, ruşfetorul de carcţi, ipocritul, mincinosul, comicul rămîne aceea ca obiectul risului nostru să nu ştie că e privit. Dacă Harpagon ar simţi că-l vedem, nu s-ar eonîja desigur, dar nu ar mai putea din afcîul său sui ţ-ar brînci pe altjel. Nu rîdem de accidenele fizice, ci de diformaţiile caracterului. Toldeauna efectul se îngroase şi drumul risului rămîne acelaşi : urît — diform — ridicol.

— Bun, l-am întrerupt, aî făcut un abuz de citate, dar de ce-mi spui toate acestea ?

— Astă-seară ai văzut Tartuffe, de Molière, în regia lui Ion Finteşteanu, marele nostru actor...

— Da, şi ce-i cu asta ?

— Nu te-a nemulţumit nimic ?

— Poate colaborarea arbitrară cu autorul.

— Ai greşit. Lungul monolog de la început şi finalul m-au necăjit. Comicul nu trebuie ajutat. Cînd spui cutva că va trebui să rîdă peste cîteva clipe, ai ucis total momentul cu pricina respectiv.

— Bine, bine, dar era vorba numai de o explicare a condiţiilor sociale ce le-au silit pe Molière să...

— Şiiu, însă articolul din program spunea asta încă o dată.

— Paingule eşti drastic ! Ce-mi poţi spune despre actori...

— Neţiind cronicar de specialitate, am voie să fiu absurd. Găsesc că actorul Fintesteanu a fost excelent, deşi uneori as fi urut ca ipocrizia personajului său să nu fi fost atît de mult subliniată. Cît despre Giugaru, nu îi fost atît de mult subliniată. Cît despre Giugaru, trebuie să mărturisesc că m-a entuziasmat. Renunţînd să-l joace pe Giugaru, dînsul ne-a spus versul cu eleganţă şi chiar în scena ofiarii adevărului, cînd a fost obligat să se ascundă sub o masă, ne-a dat de cunoscut prin privirii în cunoscuţii săi ochi care ne-au făcut de aiîteori să rîdem. Foarte bine au susţinut spectacolul Dina Cocea, Ioana Bulcă şi chiar Carmen Stănescu (ungori exagerînd.în grotesc). Muzica lui Ştefan Mangoianu cam stranie, chiar ar îi trebuit să sune galant. Decorul aerisit şi colorat violent, nu-şi acordat temei impostiilii. Galbenul e o culoare laşe, dar parcă ipocriziei îi convine grlul. În sfîrşit, părere personală...

Pentru că era tîrziu şi se făcuse ora cînd chiar pînănjenii se culcă, l-am lăsat pe prietenul meu între ţesăturile sale de mătase, să viseze la eterna teatralitate.

Eugen BARBU

Pentru tinerii spectatori

În cadrul studioului cinematografic „Maxim Gorki" din Moscova activează, sub conducerea regizorului Leonid Lukov, o grupă de creatie a cărei principală sarcină este realizarea de filme destinate copiilor şi tineretului. În cadrul acestor preocupări, au şi fost terminate filmele „Eşalonul de aur" al regizorului I. Gurin, după un scenariu al fraţilor Tur, precum şi „Generaţia salvată" realizat de G. Fobedonostev după scenariul lui A. Stein, tratînd despre viaţa copiilor în zilele întunecate ale blocadei Leningradului.

În curînd va fi gata şi filmul „Maria meşteriţă".

La o ecranizare după nuvela „Roşcovanei" de A. Svîrski lucrează regizorul I. Frez, iar regizoarea M. Fedorova realizează filmul „Cînd aţi, oţlaprezece ani", după un scenariu de V. Ejov. În cadrul anului Cehov, E. Beciarov adaptează pentru ecran povestirea „Vanika".

— Pînă la sfîrşitul anului urmează să fie gata şi filmul în două serii „Două vieţi", la care lucrează conducătorul grupei de creaţie, Leonid Lukov. Scenariul, semnat de A. Kapler, evocă evenimentele desfăşurate între Revoluţia din Februarie şi cea din Octombrie 1917, văzute prin optica celor doi eroi principali — un emigrant rus, actualmente chelner într-un mic cabaret parizian, şi un fost ofiţer al revoluţiei, acum general în retragere, al armatei sovietice.

Soprana Elena Vătafu în „Aida"

Cu soprana Elena Vătafu despre Opera din Cluj

După 11 stagiuni consecutive pe scena Operei romîne din Cluj, soprana Elena Vătafu-Garabagiu este astăzi indeaproape cunoscută nu numai spectatorilor din vechiul oraş ardelean.

Talentata soprană lirică a fost în deseînduri invitată să cînte pe scena Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R., primind, în acelaşi timp, diverse oferte pentru a apare în reprezentaţii pese hotare. Recent a fost invitală în cadrul unui turneu prin Republica Cehoslovacă, cu care prilej ar urma să susţină rolul principal feminin din opera „Villoarea", de autorul ceh Eugen Suchon. Această operă a fost montată pe scena Operei Romîne din Cluj.

De la debutul ei în Santuzza, la Lîza din „Dama de pică", de la Anca din „Năpasta" la rolul atît de preferat al Aidei, cunoscuta soprană a oferit variata gamă a posibilităţilor sale vocale. Am întîlnit-o recent, în plină febră a repetiţiilor.

— Mă pregătesc cu asiduitate — ne declară interpreta — pentru a realiza rolul titular din „Tosca", a carei premieră va avea loc la Cluj în aprilie. După Aida, Tosca este a doua mea mare pasiune, acest rol atrăgîndu-mă în mod deosebit prin profunzimea sentimentelor şi puternicele sale accente dramatice. Cu acest prilej, voi apare în Cavarzadossi tenorul Cornel Fănăteanu, în timp ce rolul lui Scarpia va îi deţinut de baritonul Ioan Bădescu.

— Ce alte roluri mai pregătiţi ?

— Al Desdemonei din „Otbello" al rolul titular din „Cio-Cio-San", opere care se alla deja în repertoriul nostru. Aceasta, pînă la sfîrşitul stagiunii, cînd voi pleca în Republica Cehoslovacă. Voi susţine un turneu la Praga, Ostrava şi Bratislava, cu care prilej voi apare în opera ceha „Villoarea".

— Dar despre celelalte spectacole pe care le pregăteşte colectivul Operei din Cluj, ce ne puteţi spune ?

— După recenta premieră a operei „Faust", în care au aparut cîtiva interpreţi de valoare ca Lucia Stănescu (Margareta), Ion Pixo (Faust) şi Emil Muresan (Mefisto), tot în aprilie, alături de „Tosca", vom prezenta şi o altă concepţia lucrare a genului : „Boema" de Puccini. Repetiliile au loc la regia lui Ionescu Arbore, conducerea muzicală aparţinînd cunoscutului dirijor clujean Anatol Kisşagi. Desigur, că activitatea noastră nu se opreşte aci. O serie de interpreţi au şi fost invitaţi să apară în reprezentaţii peste hotare. Voi aminti, în primul rînd, de basul Traian Popescu şi de soprana Livia Ilizeanu, invitaţi să cînte cu prilejul turneului interpreţilor noştri de operă prin India.

În ceea ce priveşte turneele noastre prin regiunea Cluj, trebuie să spun că aprecierea iniţiativa conducerii operei, noastre de a organiza cît mai des spectacole pentru oamenii muncii. Ansamblul nostru a cîntat cu plăcere în faţa muncitorilor fabricii de sticlă din Turda şi am rămas plăcut impresionaţi de primirea entuziastă pe care ne-au făcut-o prin aşezările muntilor Apuseni, motiv, cînd am prezentat opereta „Lăsaţi-mă să cînt". Şi, un ultim amănunt : anul acesta, opera din Cluj împlineşte 40 de ani de activitate.

M. GOSPODIN

Reluarea spectacolelor cu „Viforul"

După cum am mai anunţat, spectacolele cu piesa „Viforul" au fost suspendate la începutul întrerutului, din cauza degradărilor suferite de-a lungul reprezentaţiilor.

Munca de refacere fiind acum terminată, spectacolele cu piesa lui Delavorancea au fost reluate.

Au fost refrişate decorurile, iar unii interpreţi, care nu păreau satisfăcţie în rolurile încredinţate, au fost distribuiţi în alte roluri.

E MAI ARĂTOS !..

Unii regizori fac montări fastuoase, foarte costisitoare, încercînd astfel să suplinească insuficienta pregătire artistică a spectacolului

— Spui că decorul reprezintă o circiumă la ţară ? Bine, dar de ce pian ?
— E mai arătos decît ţambalul !

Desen de Fred GHENADESCU

IN CÎTEVA RÎNDURI

ELVIRA GODEANU

apreciata artistă a Teatrului Naţional „I. L. Caragiale", interpreta Masei din „Trei surori", a actriţei Arcadina din „Pescăruşul" de Cehov, a Doamnei Maria din „Apus de soare" de Barbu Delavrancea, pregăteşte rolul Contesei din „Invierea", dramatizare după Tolstoi. Ea va apare de asemenea în piesa „Parada" de Victor Ştimeţ, viitoarea premieră a primei noastre scene.

DIDI IONESCU

solistă a Teatrului satiric-muzical „C. Tănase" pregăteşte rolul în travesti al fiicăului Mugurel, din viitorul spectacol de estradă „Concertul anotimpuilor", de Eugen Mirea.

VASILI MERCURIEV

cunoscut la noi datorită creaţiilor sale cinematografice în filme ca „Glinka", „Povestea unui om adevărat", „Prietenii nedespărţiţi", „A 12-a noapte", „Zboară cocorii" şi altele, deţine rolul lui Ivan Bulighin în noul film al regizorului Alexandr Zahri, intitulat „Oameni pe punte".

CLAUDIA CARDINALE

frumoasa actriţă italiană, este partenera lui Vittorio de Sica, în filmul „Prima noapte".

„Furtuna"

Pe vîrfuri de munte, acolo unde numai vulturii îşi fac cuibul, acolo unde în anii ocupaţiei fasciste îşi duceau traiul pribegiranii albanezi, s-a deşlăşurat cea mai mare parte a filmului nou coproducţiei sovieto-albaneze „Furtuna".

Sub conducerea regizorului I. Ozerov şi a operatorului S. Poliuşkin, cineaştii din cele două ţări au dat viaţă unor imagini evocatoare, emoţionante, care vor menţine nestinsă amintirea patrioţilor albanezi şi a ostaşilor sovietici.